CHU LAI

Cuộc đời

DÀI LẮM

Table of Contents

Mục lục
Phần một
1
2
3
KHÔNG NGỦ ĐƯỢC?
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
Phần hai
15
16
CỬA KHẨU MÓNG CÁI DÀN DẠT GIÓ VÀ NẮNG.
17
18
19
20
21
22
23

https://thuviensach.vn

THỜI GIAN TRÔI LẶNG LẼ.
24
25
26
RA RIÊNG, CAO SU BƯỚC VÀO KÌ THAY LÁ.
27
28
29
30
31
CUỘC ĐỜI DÀI LẮM!
32
CUỘC ĐỜI DÀI LẮM!
33
34
35

https://thuviensach.vn

Mục lục

Phần một

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

Phần hai

15

https://thuviensach.vn

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

33

34

35

https://thuviensach.vn

Phần một

I

SỰ LINH CẢM VÊ` MỘT NỖI BÂ´T HẠNH NÀO ĐÓ TRONG THÊ´ giới vô thức mù mờ của anh đã xảy ra.

Đó là vào khoảng lúc 5 giờ sáng. Cả thị xã trung du vẫn còn chìm trong cơn ngái ngủ trễ nải mà nê´u để ý tinh một chút, dường như có thể nghe được cả tiê´ng cựa mình nô`ng nàn của những tâ´m thân con gái dưới làn chăn mỏng. Sông Đa Quýt thở phập phô`ng dưới chân đô`i. Một chút sương mù lãng đãng vương trên mái nhà bưu điện. Tiê´ng mèo động tình cuô´i cùng đã yê´u đi trong màu da trời bợt bạt như da người chê´t trôi. Một tiê´ng giao hủ tiê´u mỳ cô đơn và dâ´m dứt kẽ răng trườn trong ngõ nhỏ. Bụi và rác từ những chỗ mai phục im lìm bă´t đâ`u túa ra để từ bây giờ thực thi cái ngôi vị độc tôn cho đê´n tô´i hỉm. Tiê´ng máy nước nhà ai chảy từng giọt từng giọt gợi lên cái sự tiểu tiện đâ`u sáng của một gã đàn ông u xơn tiê`n liệt tuyê´n...

Có tiê´ng gõ cửa vang lên chát chúa như tiê´ng cô´i tép nổ miệng hâ`m. Anh không giật mình. Nói đúng ra, vào cái tuổi ngoài bô´n mươi đã bươn trải đủ chuyện trên đời, anh không con cái khả năng biê´t giật mình. Vả lại cả đêm qua anh có ngủ được chút nào đâu mà giật kia chứ.

- Long à! – Anh gọi cậu con ngủ ở phòng trong – Ra xem ai mà ngõ cửa hỗn vậy?

https://thuviensach.vn

Anh định nói sớm vậy nhưng cứ nói mạnh thế để tự trấn an mình. Thằng con 17 tuổi, mới học có lớp 12 mà đã cao 1 thước 65 vừa càu nhàu vừa gãi đùi cành cạch đi ra. Cửa mở. Cơn gió lạnh cùng với hai, ba bộ sắc phục công an tím tái ùa vào.

- Ông Vũ Hà Nguyên!

Gớm! Giọng ai mà mới sáng ra đã ráo hoảnh, quyền uy thế nhỉ?

- Tôi đây! – Anh chui ra khỏi cánh màn có dính vài ba vệt máu muỗi.

- Mời ông đứng lên nghe đọc tuyên lệnh khám nhà và bắt giữ!

Đến rồi đây! Dẫu đã lường trước trăm lần ngàn lần nhưng vừa nghe, anh đã thấy cổ chân mình sưng phù lên, hụt hẫng, chao nghiêng như chân người khác lắp vào. Thằng con nhìn bố. Đôi mắt mười bảy mở to đến tưởng chừng không thể mở to hơn được nữa. Rùng mình. Đôi mắt này sẽ buốt xoáy vào anh không biết đến bao giờ! Nhưng anh lại chỉ, lạy trời, mong cho cái sự bắt bớ này diễn ra thật chóng vánh, đừng đánh động cho bất cứ một ai ở khu tập thể này biết cả, lạy trời!

Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam... Cũng những từ những chữ quá đỗi quen thuộc mà anh đã đọc, đã viết biết bao lần trong các loại giấy tờ công văn của một đời doanh nghiệp mà giờ đây nghe sao lạ quá! Như của quốc gia khác, của thể chế khác. Và liền sau đó là cục cằn vang lên những tiếng lục lọi, xô đẩy, ập vào lôi ra, gạt xuống, quằng lên... của cánh tủ, ngăn kéo, giá sách, chăn màn, nệm ghế...

- Ông Vũ Nguyên! – Vẫn giọng nói nồng nặc mùi đêm – Trong nhà có két sắt, có chỗ cất giấu tài sản nào khác không?

https://thuviensach.vn

- Thưa không?

- Vậy tấ t cả những sổ sách, giấ y tờ liên quan đế n tiề n bạc, tài sản cá nhân ông để ở đâu? Ông đem gửi chỗ nào?

- Tại sao tôi lại phải đem gửi trong khi nhà chỉ có hai cha con?

- Tức là – Một tệp tiề n cả lẻ lẫn chẵn được giơ lên – toàn bộ của cải ông chỉ có mấ y triệu bạc này thôi?

- Tôi không rõ là bao nhiêu nhưng... có lẽ cũng chỉ có thế .

- Vô lý! – Bây giờ mới nghe thấ y gă t – Một giám đố c tăm tiế ng như ông, một giám đố c được mệnh danh là tỷ phú khét tiế ng như ông mà toàn bộ chỉ có vậy thôi à? Nhà cửa đồ ` đạc cũng... Vô lý!

- Xin các đồ ng chí cứ khám kỹ và nế u cầ n, cho xác minh tấ t cả các ngân hàng trong, ngoài nước.

- Tấ t nhiên sẽ xác minh. Và yêu cầ u ông chỉ được nói khi tôi hỏi. Bây giờ mời ông đi!

- Xin hỏi tôi có phải mang theo cái gì không ạ? Quầ n áo, chăn màn, thuố c, bàn chải đánh răng... chẳng hạn?

- Mang đi! Nhưng mà lẹ lên! Cái gì thiế u, mang sau.

Miế ng quân hàm trên vai bă t đèn loé sáng. Thiế u tá... Mới chiề u qua thôi, viên đại tá chỉ huy trưởng của anh ta còn tức điên lên vì trận cầ u lông đánh thua anh ở sân câu lạc bộ!

Đứng cách con ba bước, anh nói: “Ba không có tội. Có kẻ đã hãm hại ba. Con nhớ lấ y chuyện này... Số tiề n này để con đóng tiề n học và mua gạo mấ m... Ba tin rằ ng ba sẽ trở về ` nhưng nế u không

https://thuviensach.vn

về, con ráng học cho giỏi, ra trường, con hãy làm sáng tỏ mọi điều cho ba. Ba đi...”

Giọng anh nghẹn tắc nhưng đứa con vẫn chỉ nhìn. *Bọn bạn con nó bảo ba mày giỏi nhất vùng... Nó lại bảo mày có quyền tự hào về ba mày...* Mới hôm nào thôi, đôi mắt kia còn nói với anh như thế.

Lúc đó là 5 giờ 30! Phố xá vẫn vắng tanh. Thị xã vùng bán sơn địa này còn im lìm. Chiếc xe thùng lăn bánh bon về hướng thành phố lặng lẽ như mọi lần chiếc xe của công tình yêu cũng lặng lẽ lăn bánh đưa bánh đưa anh về sân bay để thực hiện một chuyến đi ra Hà Nội họp hay một chuyến công cán nước ngoài.

***

Đời người dài lắm! Vậy nhưng đêm đó đối với anh còn dài hơn cả đời người!

Chỗ của anh đó, vào đi! Từ bây giờ anh là phạm nhân, mọi nội quy anh phải có bổn phận chấp hành nghiêm chỉnh! Mọi sai phạm cố tình chống đối sẽ bị trừng phạt thích đáng! Ôi chào! Sao cứ văng vẳng tiếng loa trực thăng gọi xuống ngày nào: “Mọi sự ngoan cố chống trả, quân lực Việt Nam cộng hoà sẽ buộc phải trừng phạt thích đáng...”

Sau câu nói càu nhàu đầy mùi quản giáo đó là hàng loạt những tiếng nói khác nhừa nhựa, đều cáng ở đâu đó xung quanh đổ ập xuống đầu: *Giám đốc hả? Tổng giám đốc hả? Vỡ nợ hay ăn cắp? Cái mặt trứng tươi thế kia là chỉ có ăn cắp! – Khổ thằng già rồi thằng già ơi! Sướng lắm thì khổ nhiều, đời có vay có trả, ráng mà sống, đừng đập đầu vào tường, nghe lão! – Sao? Có mang theo trong người thứ gì không đó? Bỏ ráo trọi ra làm một cái lễ nhập môn coi!... Mẹ! Không có cái đếch chi hết. Tiền không!*

https://thuviensach.vn

Thuố́c không! Thế́ thì làm giám đố́c làm con mẹ gì – Không sao! Chắc cha này nuố́t vào bụng để nuôi béo "thằng nhỏ" hế́t rồ̀i. Tụt quầǹ chả ra coi thằng nhỏ còn... chớ được giọt nào không! Tụt!...

Từ đầ̀u đế́n giờ anh chỉ ngồ̀i im như không nghe thấ́y gì, không nhìn thấ́y gì, trố́ng trải và mụ mị nhưng tới khi có hai thằng mấ́t dạy trẻ tuổi, râu ria, mồ̀m miệng hôi hám vật anh ngã ngửa rồ̀i một thằng giữ tay, một thằng tháo dây lưng lôi chiế́c cạp quầǹ xuố́ng, thằng khác thọc tay vào dưới háng định bắ́t đầ̀u thực hiện một động tác mân mó khố́n nạn thì trí nhớ anh sực tỉnh. Một tiế́ng thét, một cú đạp, một động tác bật dạy mạnh không ngờ nhưng chỉ tích tắ́c sau, toàn thân anh đã bị ép cứng xuố́ng sàn nhà, quầǹ bị tụt đế́n gố́i, tênh hênh, thẳng đơ như một thanh tà vẹt bị tán đinh ri vê xuố́ng đường ray. Những ngón tay sầǹ sượng, thô rám lại tiế́p tục cái động tác hồ̀i nãy một cách khoái trá. Anh cố vớt vát một câu tắ́c nghẽn: "Các cậu tính làm cái trò bẩn thỉu gì vậy? Các cậu chỉ bằng tuổi con tôi mà sao...". Một tiế́ng cười hực lên: "Để dạy bố cách tự sướng. Một giám đố́c cao su chỉ huy hàng ngàn gái tơ như bố, chắc đêm nào bố cũng sướng, vào đây không có, thèm, chỉ có cách bố tự tay cầ̀m vào nó mà sướng thôi. Bố hãy bắ́t đầ̀u cuộc số́ng thứ dân từ thói quen nhà nghèo không mấ́t tiề̀n này. Nào! Ráng lên bố! Con giố́ng của bố hế́t xí quách rồi hay sao mà cứ mề̀m èo vậy! Ráng lên... Rồ̀i! Sắ́p được rồ̀i... được rồ̀i đó! Cha chả! Dòm còn ngon lắ́m! Hơn trai tơ".

Chẳng biế́t nó có chớ được hay không như từ hai hố́c mắ́t mở trừng trừng đau đớn của anh, rõ ràng là có những giọt nước mắ́t khô quánh đang chớ, đang rịn ra thật. Và chính những giọt nước mắ́t câm lặng đó đã làm bật lên một giọng trầ̀m khàn cấ́t lên từ góc phòng: "Để cho người ta yên!" Tiế́ng nói chán ngắ́t, mệt mỏi nhưng đầ̀y uy lực đó có tác dụng tức thì. Tiế́ng nói của một người đàn ông

https://thuviensach.vn

cao tuổi. Nói mà vẫn nă`m. Uy lực mà không câ`n căng giọng. Cả bọn ngâ`n ngừ nhìn nhau rô`i lẳng lặng vê` chỗ. Mùi hôi hám loãng ra. Đê´n lúc đó anh mới bỗng thâ´y rỗng roãng cả người. Mùi vị tù đày nê´u lúc nãy còn mờ nhoà thì giờ đây đã hiện hình thật cụ thể, góc cạnh.

Anh oà khóc! Gâ`n hai mươi năm sô´ng trên đời, đây là lâ`n thứ hai anh khóc, khóc vỡ toác, khóc nức nở, khóc không thể kìm lại được. Lâ`n thứ nhâ´t cách đây hơn hai mươi năm, năm Sáu Tám, cả đại đội chê´t hê´t dưới câ`u sông Sài Gòn, anh đã khóc tâ`m tã suô´t quãng đường đêm ba giờ đô`ng hô` một mình lủi thủi trở vê` căn cứ và để bây giờ, cũng là đêm, một mình...

Đêm không ngủ dài khổ bă`ng cả một đời. Đêm không ngủ đô´i với một người hâ`u như không bao giờ biê´t mâ´t ngủ như anh lại dài dặc ngàn lâ`n hơn. Muô´n quên đi, không muô´n nhớ gì hê´t, không thể nhớ được gì cả nhưng trời ơi, sao những mảnh đời xa lă´c, những mảnh đời anh đã trải qua, cả những mảnh đời anh không nhìn thâ´y lại cứ xôn xao sô´ng dậy, đứt quãng, chă´p nô´i, tranh cướp, chen lâ´n, gâ`m ghì trong anh tan nát thê´ này...

https://thuviensach.vn

2

ĐÓ LÀ NHỮNG THÁNG NGÀY ẢM ĐẠM CỦA THẬP KỈ 80, khi cả vùng đất hàng chục ngàn héc ta đang rung lên, nghiêng ngả, vật vã bởi cái hiệp định cao su Việt Xô có nhiều khả năng biến thành chú voi khổng lồ bị sa lầy. Khổng lồ! Cuộc chiến tranh khổng lồ vừa thắng lợi. Một ý chí khổng lồ đã ca khúc khải hoàn. Một nỗi lạc quan khổng lồ đang tràn ngập khắp bản làng ngõ phố. Những ý tưởng kinh tế khổng lồ được hình thành. Bởi thế, cái kế hoạch 5 vạn héc ta cao su vặt vãnh này đâu có gì với sức vóc chẻ tre dóc nứa lúc ấy. Những bộ óc điều hành ở chất ngất tầng cao nghĩ vậy. Và vậy là sa lầy. Sa lầy thành bản chất. Sa lầy có chiều sâu. Sa lầy không gượng được nữa! Bỗng vỡ ra cái điều quá đỗi đơn giản mà sao chậm rì đến thế: Đem áp đặt cái thế phá đồn, giành đất hùng mạnh vào thứ cây im lìm, lành hiền này đâu có dễ. Nó là cây chứ đâu phải trận giặc. Nhưng nó sẽ là trận giặc một khi con người không hiểu nó là cây.

Trận giặc ấy là thế này: Đất đai nhiều quá! Kế hoạch lớn quá! Nhưng thời gian lại không cho phép kéo dài. Thế là vội. Vội thì ắt phải huy động tới con người. Người từ khắp bốn phương dồn về như trảy hội trong hy vọng đổi đời, lật đời, trong hứa hẹn đây là một kinh đô cao su huy hoàng mà tại đó, con người sẽ chính thức trở thành một công nhân công nghiệp được bảo hành cuộc sống ấm no ở nhà lầu, điện nước tràn trề từ lúc lọt lòng cho đến tận ngày nằm xuống. Nhưng chao ôi, những sinh linh phần lớn là nghèo khổ từ các vùng biển hoang hoá, từ các vùng đồi khô cằn đó lại không biết, không hề có mảy may chút hiểu biết gì về cái loài cây cho mủ này. Và máy móc, và xe pháo, và xăng dầu được tập kết ùn ùn mang bóng dáng một cuộc tổng tiến công đại quy mô lần hai, cuộc

https://thuviensach.vn

tiế n công hỉ xả vào đói nghèo. Nhưng máy móc vẫn là máy móc. Nó chẳng thể thay thế được tri thức làm rừng. Một chủ trương từ trên cao dội xuố ng: Bỏ máy móc! Tận dụng sức người! Con người sẽ quyế t định hế t thảy! Hãy lấ y phương châm *Ruồ ng cố t đố t dọn* của ông bà làm khẩu hiệu hành động. Thế là máy móc được đổi bằ ng xương máu từ một quố c gia xa xôi chuyển về đã thành đố ng sắ t vụn, xăng dầ u thành chấ t đố t bỏ hoang giữa trời, của nả nhà nghèo mà một đố ng đành theo khói bay đi và người thì tiế p tục trồ ng ấu, trồ ng lấ y được, trồ ng bằ ng mọi cách để lấ p đầ y hiệp định. Cả 50 ngàn héc ta đấ t ngả nghiêng, vỡ vụn. Cây không lớn. Lớn rồ i lại không có mủ. Rừng cây thành vô sinh. Cây rề n rĩ, người than khóc. Thiên hạ vỡ mộng đã lác đác bỏ về. Kẻ mới tới, thoáng thấ y cảnh tình cũng ngoắ t lưng rùng mình trố n chạy. Đói rét, bệnh tật, tăm tố i, chế t chóc... bắ t đầ u hoành hành. Cái các, cái xấ u thừa dịp nảy mầ m ma quái như cỏ dại. Hy vọng đã thành tuyệt vọng. Cao su đi dễ khó về... Câu ca cũ sao lại thổi buồ n đế n thế dọc suố t các hàng lô. SOS! Cây cao su kêu cứu! Phận số con người kêu cứu! Những chiế c xe sang trọng xịch đế n rồ i lại đi. Những chiế c chuyên cơ từ Hà Nội bay vào cũng chỉ dừng lại ở trụ sở Công ty mươi phút rồ i cấ t cánh chìm lút vào mây trời. Chỉ còn lại rừng cây là vẫn đứng im lìm, ngơ ngác. Ngơ ngác và khổ đau cả cái nhìn của con người. Con người bỗng trở thành thủ phạm và nạn nhân chẳng đừng của chủ thuyế t duy lý đang gào thét vang rừng: *Đánh Mỹ được thì làm cái gì cũng được hế t, huố ng chi là cái cây cao su vớ vẩn này! Các đồ ng chí! Dàn hàng ngang tiế n lên!*

Nhưng cái sự dàn hàng ngang ấ y không tiế n lên được mà lại dậm chân tại chỗ, lún sâu hơn. Hàng ngàn héc ta cao su èo uộc có khả năng bị loại bỏ. Hàng trăm con người mới hôm qua còn được gọi là ưu tú bây giờ cũng ngơ ngác đứng co cụm lại với nhau. Xao xác... Xao xác... Lại xao xác, trố ng vắ ng đế n rợn người như nỗi trố ng vắ ng sau một trận đánh huỷ diệt cấ p chiế n lược năm nào.

https://thuviensach.vn

*

**

... Đại đội trưởng trinh sát Vũ Nguyên trở về với vùng rừng cao su trong cương vị giám đốc một xí nghiệp công trình đúng vào những ngày oi nồng hầm hập đó, khi anh mới vừa tròn hai mươi tám tuổi, được nhìn nhận như là chàng sĩ quan trẻ đẹp, có triển vọng nhất binh đoàn. Anh trở về cùng với cả đội hình trên vạn con người đã lập nên những chiế́n tích lẫy lừng trong suố́t chiều dài các chiế́n dịch. Anh trở về trong ý định sắ́t đá của cấ́p vĩ mô rã̀ng, bằng mọi giá người lính phải vực dậy được con voi kinh tế́ khổng lồ đang rố́ng lên những tiế́ng kêu thảm thiế́t giữa đầm lầy này.

Và những người lính với trữ lượng nhiệt tình chưa mấ́t đi nhiều lắ́m sau cả chục năm buông toả vào trận mạc đã phần nào thực hiện được cái ý định mang bản chấ́t cao đẹp nhưng cũng quá đỗi thiệt thòi nước sông công lính ấy.

Những tưởng vực dậy được là xong, là lại trở về đội hình chiế́n đấ́u đầy kỷ niệm đau thương và hào sảng nhưng anh đâu ngờ rã̀ng, con voi khổng lồ khoác làn da nhám xúi duy ý chí đó đã vĩnh viễn gắ́n số́ phận những người lính vào số́ phận trường sinh của nó, gắ́n cho đế́n tận bây giờ, khi anh đang nằm trên chiế́c giường xi măng lạnh lẽo, có những răng rệp cắ́n nhôn nhố́t ở khe mông nơi đây.

Cuộc đời anh có lẽ sẽ không đế́n nỗi bị xô đẩy đế́n cái hoàn cảnh khố́n nhục này nế́u như ngày ấy, sau ba năm phụ trách xí nghiệp công trinh, anh không đột ngột được điều xuố́ng cứu nguy cho một nông trường trọng điểm đang có nguy cơ tan rã. Chậc! Thì cũng chỉ là có lẽ thôi chứ nước đời muôn vạn ngóc ngách biế́t đâu mà lường.

https://thuviensach.vn

Cũng như những lời khuyên vừa chân tình vừa bỗ bã của bạn bè khi biết tin anh sắp rời xa họ kia:

"Vớ vẩn! Cậu ở đây đang yên đang lành, chí ít cũng còn chút bóng dáng kỷ luật nhà binh, sống đỡ phải nhìn trước ngó sau, xuống đấy để mà vỡ mặt à?"

"Ông có biết cái nông trường ông sắp xuống nó là thế nào không? Đồi nghiện thịt đấy! Mới có ba năm mà nó đã cho ra bã bốn đời giám đốc rồi. Cậu liệu được mấy hả, hay là nó chỉ chờ cậu xuống là cái miệng đỏ lòm của nó sẽ táp một phát gọn hơ?"

"Nghĩ lại đi sếp ơi! Tính sếp thẳng thế, nóng thế, lại nhiều khi tỏ ra rất yếu mềm, nhẹ dạ thế, xuống nông trường nhiều cái chướng tai gai mắt, nhiều cái hiểm độc lắm, không trụ nổi đâu".

"Này, em bảo thật nhé, có khi nào anh nghĩ người ta đang có ý định nhổ anh đi bằng cách ném xuống một cái xoáy nước toàn ba ba thuồng luồng để anh không có dịp ngoi lên được nữa không?"

"Nó nói đúng đấy. Ông anh thử nghĩ lại cái vụ đổi tiền hay cái vụ khoán sản phẩm tí nữa thì đưa ông anh đến cửa nhà tù xem. Ôi! Cõi đời phức tạp thấy mẹ mà ông anh cứ phiêu diêu lãng mạn như bay trên mây ấy thôi. Nhớ không?"

...

Anh nhớ chứ! Nhớ bỏng rát cả cổ họng nữa là khác bởi chuyện đó mới xảy ra cách đây có hơn một năm và anh, cho đến lúc ấy anh cũng chỉ mới có ba mươi hai tuổi chứ mấy! Anh không thích sự đổi tiền, đúng! Đổi làm gì khi nền sản xuất còn quá ư ăn đong thế này để rồi trước sau đồng tiền lại tuột giá như cái gã mắc bệnh đại tràng tuột hết đồ ăn thức uống ra đằng mông, mất công!

https://thuviensach.vn

Cuộc sống hậu chiến chưa đâu vào đâu mà đã đổi tiền là dễ làm rối tung mọi sự lắm! Đúng, anh đã oang oang nói thế và tất nhiên chẳng ai để cho anh được nói thêm câu nào. Người ta đưa công an đến. Họ triệu anh lên huyện rồi lên tỉnh. Họ buộc anh phải giải trình này nọ. Họ bảo anh phát ngôn quá ư là vô tổ chức, dung tục, đây là chủ trương lớn của nhà nước, đồng chí là cán bộ, là đảng viên mà lại nói vậy là có khác chi tiếp tay cho bọn xấu đang từng giờ từng phút nhăm nhe cắn vào thành quả cách mạng, nhăm nhe đánh vào chủ trương của nhà nước ta! Anh cãi, cãi rất hăng, cãi như người ta nó là cãi có lý luận đàng hoàng và nói chung, khi còn trẻ lại vừa kiêu hùng bước từ trong rừng ra là hay cãi lắm.

Đáng lẽ là sự cãi đó sẽ dẫn anh đến rất nhiều phiền hà, thậm chí cả tai hoạ nếu như ông bí thư huyện, vốn là người từng trải, lại có mối quan hệ chiến đấu nhiều năm trên một địa bàn sinh tử không đứng ra che đỡ. Đỡ xong mới bảo: “Mày khâu bớt cái mồm mày lại, thằng khùng! Dù chủ trương có đúng hay không nhưng mày là thằng cộng sản, mày phải chấp hành. Khỉ khô cái mồm mày! Im súng cả mấy năm rồi mà vẫn giữ cái trò la hét oai oải như ngày nào xông vào đồn giặc là chết sặc máu đấy con ạ!”. Nói phải củ cải cũng nghe. Thì im.

Vậy rồi cũng người bí thư nói tiếng Thượng sõi ngang tiếng Kinh được dân coi như thánh sống kia ít tháng sau lại đã âm thầm ủng hộ cái phương thức khoán sản phẩm trong kinh doanh, sản xuất của đơn vị anh. Thanh tra xuống một chục đoàn. Ban giám đốc công tình yêu gọi lên cũng một chục lượt. Anh bị xoay ngược xoay xuôi đến bạc cả tóc râu suốt ba tháng liền. Thế này là tiếp tay cho tư bản, là nô lệ cho kiểu làm ăn phi pháp bóc lột, là phá tận gốc các nguyên tắc kinh tế Xã hội chủ nghĩa ưu việt, la... Nói chung người ta chút nữa thì tống anh vào trại tâm thần. Khoán khiếc gì? Sao lại khoán? Bao nhiêu năm hậu phương mênh mông có khoán đâu

https://thuviensach.vn

mà vẫn nuôi được tiề̀n phương làm nên kì tích thế́ kỉ? Đồ̀ng chí đã là cái gì mà dám một thân một mình lội ngược dòng cơ chế́? Anh lại cãi. Cãi cũng hăng và cũng lý luận không kém. Không! Tôi không lội ngược dòng gì hế́t, tôi chỉ quá xót ruột khi ngày ngày phải nhìn cái cảnh công nhân của tôi số́ng lắ́t lay, làm lắ́t lay, ăn lắ́t lay, cái gì cũng lắ́t lay để rồ̀i khi nằ̀m xuố́ng cũng lắ́t lay không ra cái giố́ng người! Cuộc đời dài lắ́m! Nế́u ngày qua ngày cứ lắ́t lay, trễ nải, nhàm chán như thế́ thì khác chi loài muông thú, cây có, không vui buồ̀n, không khát vọng, không chuyển dịch đổi thay. Tôi muố́n công nhân của tôi có niề̀m mê say, háo hức mỗi sáng ngủ dậy. Vì thế́ tôi phải khoán. Khoán như khoán đào hầ̀m tránh B52 trong rừng. Các đồ̀ng chí có biế́t cái khaons đào hầ̀m đó không? Đào hăng lắ́m. Đào cho mình. Bị thương, số́t rét cũng bật dậy mà đào. Đào như điên như dại. Đào say sưa. Đào chính xác từng phân đấ́t. Đào cho khỏi chế́t. Vậy thôi.

Người ta sẽ cách chức anh dẫu mù mờ không hiểu rõ lắ́m vì sao phải cách chức nế́u như cũng chính cái người bí thư địa phương đầ̀y mình uy tín kia lại không phóng xe xộc ngang vào cuộc họp Đảng uỷ. Ông bảo hãy khoán! Có một ông bí thư tỉnh ở một tỉnh trung du ngoài kia cũng khoán sản trên đấ́t canh tác như thế́ này, cũng bị mấ́t chức, cũng ố́i chuyện rầ̀y ra nhưng đang được nghiên cứu lại, đích thân chủ tịch nước đi nghiên cứu và xem chừng có vẻ xuôi. Rừng cao su thuộc nhà nước nhưng đảng bộ công tình yêu cao su lại thuộc cấ́p uỷ địa bàn nên lời nói phát ra từ hai hàm răng bị cà cụt kia cũng có sức nặng lắ́m. Anh thoát. Nhưng lại bị mắ́ng. Mắ́ng nhẹ hơn. Miệng mắ́ng mà mắ́t cười: “Vừa phải thôi mày! May mà có cái ông to tướng ở ngoài kia đỡ đạn dùm chứ không lầ̀n này mày tiêu rồ̀i. Thích làm người hùng à? Thích là một trong những người đầ̀u tiên phấ́t cao ngọn cờ khoán sản trong cả nước à? Coi chừng cờ rách mà người tan đó!”. Bị mắ́ng mà ruột mát như được uố́ng nước dừa đầ̀u hạ.

https://thuviensach.vn

Ông tính đang không chui vào cái miệng đỏ lòm, lởm khởm nanh vuố t của nó ư? Chớ dại! Anh không dại và anh cũng chẳng muố n làm người khôn. Vả lại, đời dài lắ m, thi thoảng cũng phải dại một chút cho nó tỉnh ra, nế u khôn cả đã thành Rô bố t hế t trọi trơn còn gì. Vả lại, anh cũng muố n thay đổi môi trường cho vui, càng khó càng vui, càng gian nan càng muố n thử sức. Anh nghĩ thế và cũng trả lời thế . Song có một điề u thầ m kín mà anh không thể nói ra, không tiện nói ra, đó là cái sự chấ p nhận xuố ng nông trường ở nơi anh còn vì bóng dáng một người con gái tên Thương. Hà Thương...

Sự ra đi lầ n này của anh trong hành trang chỉ mang theo hai tài sản: Tình yêu trắ c trở và cây kèn kỉ vật của một đồ ng đội đã ngã xuố ng trao lại. Chàng trai người Hà Nội vố n là con một gia đình nghệ sĩ đang học dở trung cấ p âm nhạc thì được lệnh tổng động viên ra chiế n trường ấ y, vào những giờ rảnh rỗi giữa hai trận đánh đã tận tình dạy anh cách sử dụng cái cây kèn lạ ngoắ c lạ ngơ trông như ố ng lươn nâu quánh này. Anh học được nhiề u bài lắ m nhưng không hiểu sao Vũ Nguyên lại chỉ thật thích có mỗi bài Cái chế t của con thiên nga! Sự ra đi của cái đẹp... Cái chế t của những điề u cao quý... Cuộc số ng thật mỏng manh... Thiên nga mỏng manh! Phải chăng âm hưởng thăm thẳm của nó có cái gì giố ng cuộc đời, tâm hồ n, số phận những người lính đang từng ngày ngã xuố ng vì một ý tưởng thiêng liêng luôn được ủ ấ m trong lồ ng ngực. Và rồ i lạ chưa kìa! Lại cũng chính cây kèn và bản nhạc con thiên nga... đó, giố ng như một định mệnh, đã cho anh có dịp được gặp em, yêu em và... xa em! Dạo đó...

https://thuviensach.vn

3

KHÔNG NGỦ ĐƯỢC?

Tiế´ng hỏi khàn khàn và dóng một â´y là của một ông già hô`i tô´i đã lên tiế´ng bênh vực anh. Anh không trả lời. Nói đúng hơn là anh không thể trả lời, không muô´n trả lời. Hình như gà ngoài phô´ đã gáy canh một? Tiế´ng gà... Xưa nay anh có bao giờ để ý đế´n tiế´ng gà mà sao giờ đây nó lại thâ´m thía cái nghĩa yên hàn, tự do đế´n thế´. Anh trở mình. Sàn xi măng kích thuô´n vào từng đô´t xương. Trời ơi! Đã có bao giờ kể cả thời chiế´n tranh anh phải nă`m như thế´ này! Hai mươi năm làm doanh nghiệp, cũng ngâ`n â´y lâ`n hoặc hơn thế´ những chuyế´n đi nước ngoài, đi vê` Thành phô´, đi ra Hà Nội... Những chuyế´n bay, những căn phòng sang trọng, những chiế´c giường êm ái, những hương vị quý phái, những... Anh thoáng rùng mình. Đêm nhà tù sâu thẳm như đêm trong địa ngục. Từ đâ`u đêm đế´n giờ anh không hê` chợp mă´t. Không dám chợp mă´t dẫu đâ`u óc ê ẩm, thân thể mỏi nhừ. Bởi lẽ, chỉ câ`n thoáng chợp đi một chút, khi tỉnh dậy, chợt nhận ra cảnh ngộ hiện tại của mình là lại bàng hoàng, bủn rủn hế´t cả người. Giô´ng như năm xưa nă`m giữa hàng rào địch chờ giờ nổ súng, gió đô`ng bưng mát quá mà anh cũng đâu có dám thiu thiu. Thiu thiu rô`i, tỉnh dậy, lại đập mặt vào hoàn cảnh máu me và có thể sẽ vĩnh viễn ra đi khỏi cõi đời chỉ một lát nữa, đâ`u óc tê dại đi kinh hoàng lă´m!

- Cô´ ngủ đi một chút! Đêm đâ`u vào đây ai cũng vậy nhưng chỉ vài đêm là quen.

https://thuviensach.vn

Anh vẫn nằm im. Ông ta là ai? Một tên giết người, một kẻ hiếp dâm, một giám đốc cũng mang vạ tham nhũng như anh hay một gã buôn lậu ma tuý như những kẻ đốn mạt, nham nhở hồi tối? Chao ôi! Có ai ngờ đến cái tuổi ngoài bốn mươi này, mình lại bị sống chung phòng với bọn tội phạm ghê tởm như thế! Tội phạm... Mà anh cũng có sáng giá gì hơn. Anh cũng đang hiện hình là một tên tội phạm già đó thôi. Có tiếng sột soạt. Anh hé mắt nhìn. Người bạn tù đã trở về chỗ, nằm ngửa, vẩn vơ nhả khói thuốc lên trần nhà. Góc kia, sát tường, hai gã trai trẻ đang nằm úp thìa vào nhau, dưới vệt đèn bảo vệ vàng vọt từ ngoài sân hắt vào, đôi mông để trần cũng vàng vọt của chúng cọ chịn, ghì xiết mỗi lúc mỗi nhanh... Trời! Nước mắt anh lại rịn ra. Hà Thương ơi! Lúc này em đang ở đâu? Em có biết tôi đang phải sống cạnh những thằng người như thế nào...

Hà Thương... Tôi đã để mất em một lần và giờ đây, chắc tôi sẽ chẳng bao giờ có lại được em nữa!

*

**

Toàn cảnh nông trường khi anh xuống diễn ra thật thảm hại. Giống như cái xí nghiệp công trình của anh thời chưa khoán sản phẩm. Tất cả đều phực lên cái mùi vị mốc thếch, lởm khởm của một cánh rừng đang vào kỳ tàn lụi. Cây lởm khởm, cây thực sinh nằm cạnh cây mới trồng, người lởm khởm, mủ chảy từng giọt như bầu vú mẹ tong teo đã kiệt sữa, ngày ảm đạm, tối trở về trong âm u dầu đèn, đường sá lầy lội, mái lá trống hoác như những con mắt mù loà nhìn lên bầu trời tím tái õng nước, mắt người lớn trĩu nặng tâm tư, bụng trẻ thơ chứa đầy khoai sắn và thuốc kháng sinh, một ca sốt rét phải cáng đi mất ba ngày, đầu tuần cán bộ chủ trì các đơn vị lên công tình yêu giao ban phải lội bộ, cơm đùm cơm nắm cứ như cái anh đi thăm tù, bóng dáng người cạo mủ lẩn quất, lầm

https://thuviensach.vn

lụi trong rừng sâu gợi nhắc những hồn ma bóng quế, những cô nữ tu khổ ải ngày nào, nước da con gái xanh úa dần đi theo màu lá, thỉnh thoảng nhìn nhau cười, cái cười lại như khóc và đó đây trong các khoảnh đất ẩm ướt đầy cỏ lác, đã rải rác hiện lên những nấm mồ oan nghiệt chết vì đói khát, vì bệnh tật...

Nhưng cái thảm hại nhất lại nằm lẻ khuất trong lòng dạ con người mà lúc đó anh không tài nào nhận biết được. Chẳng một ai có thể nhận biết được. Bởi nó đã diễn ra trước khi anh khăn gói xuống đây. Nó ủ dấm, nằm gọn cho đến suốt những năm tháng sau này. Con người đó có cái tên thật lành hiền nghe như khoai như sắn: Phạm Đăng Điền. Đăng Điền kém anh vài ba tuổi, thông minh, sắc sảo, văn hoá được đào tạo khá cơ bản, lúc ấy đang giữ chức đội trưởng, và có lẽ là vào loại đội trưởng giỏi giang kỳ cựu nhất của hơn hai chục nông trường trong toàn Công tình yêu.

Anh ta đang ngồi trước mặt phó giám đốc Đoàn Thanh, một cấp phó nông trường cũng kỳ cựu không kém. Và hai cái kỳ cựu đang chụm đầu vào nhau, chỉ giãn cách bởi chai đế đã vơi hơn một nửa, xung quanh là rừng cây cao su sắp đến kỳ cho mủ toả bóng xanh mát như ánh trăng ma quái.

- Hắn sắp về đấy – Điền nói.

- Biết! – Đoàn Thanh nhìn đi đâu.

- Hắn là một tay cứng, chắc sẽ xáo tung lên tất cả.

- Biết!

- Và khi ấy, chắc anh em mình chỉ còn cách là cúi đầu răm rắp.

- Sao nữa?

https://thuviensach.vn

- Và rồ̀i là cuộc số́ng sẽ ngột ngạt không chịu nổi.

- Cậu ngột ngạt?

- Chả riêng ai.

- Còn gì nữa không?

- Nói chuyện với anh chán như cơm nế́p nát!

- Thì tôi có bắ́t cậu nói.

- Nhưng hắ́n sắ́p về̀. Ít nhấ́t cái sự về̀ này cũng xúc phạm đế́n anh chứ?

- Tôi?

- Anh. Tuổi đời tuổi đáng anh hơn hắ́n, hồ̀i bộ đội quân hàm anh phong trước hắ́n, anh lại là phó của bố́n đời giám đố́c, các giám đố́c cứ lầ̀n lượt bị đố́n, còn anh vẫn như bàn thạch, riêng điề̀u đó cũng đủ để kỳ này anh lên nắ́m cái ghế́ giám đố́c chứ không phải hắ́n, một thằ̀ng cha căng chuskieets một mẩu trồ̀ng trọt không biế́t. Nói thật tình nhé, em buồ̀n cho anh!

- Chứ không phải buồ̀n cho cậu?

- Và chán nữa! Chính cách cư xử quá sức nhu nhược của anh đã xúc phạm đế́n cả chúng tôi, những đứa đã lăn lộn với mảnh đấ́t này ngay từ ngày người còn ngủ chung với cọp.

- Ý cậu?

- Ý anh chứ. Anh phải tỏ thái độ, phải ra mặt phản kháng, phải có tiế́ng nói lên tổ chức. Chúng tôi sẽ đứng bên cạnh anh.

https://thuviensach.vn

- Xin lỗi nhé! Mình chịu. Mình mệt rồ̀i và mình cũng không mê mụ cái chức giám đố́c ấy lắ́m để phải phản kháng một cái gì. Hình như cái số́ mình sinh ra chỉ để làm phó, chỉ để phò một ai đó. Hồ̀i chiế́n tranh cũng vậy, bây giờ cũng vậy.

- Nhưng hắ́n không đáng để anh phò. Và kẻ hắ́n thanh toán trước hế́t sẽ chính là anh.

- Miệng lưỡi cậu như rắ́n! Cứ làm như đây là vương quố́c của một thế́ giới ngầ̀m.

- Hơn cả thế́ giới ngầ̀m nế́u ta không biế́t cách tự vệ.

- Nói rõ ra xem nào!

- Phải đánh phủ đầ̀u ngay từ khi hắ́n bước chân về̀.

- Cậu đánh?

- Nế́u cầ̀n, nế́u anh vẫn giữ thái độ im lặng.

- Bảo này! Nông trường đang tan nát, bộ sậu nông trường đang ba bè bảy mố́i, làm gì thì làm, mặc các cậu nhưng cái gì cũng phải cho có chừng mực. Đừng vì một điề̀u gì đó mà làm công nhân cực khổ thêm.

- Vậy nhé! Ông anh ngầ̀m thoả hiệp rồ̀i đấy nhé! Cấ́m không có chuyện nửa đường nghĩ lại đâu đấy. Và yên tâm đi. Hắ́n cút rồ̀i, người mà bọn này công kênh lên đặt vào chỗ cầ̀n đặt thì chỉ có là ông anh.

- Cái đó mình... không biế́t.

Anh có quen Đăng Điề̀n. Và tấ́t nhiên cũng biế́t cả Đoàn Thanh. Hồ̀i anh mới ở bộ đội chuyển ra thì Đăng Điề̀n cũng vừa từ

https://thuviensach.vn

một tỉnh cực Nam Trung Bộ nhập vào. Nghe đâu hắ´n cũng có một thời lên xanh đánh giặc hăng ra trò rô`i sau đó không hiểu vì lý do gì lại trở ra làm dân hay được tổ chức cử ra hoạt động trong dân không biê´t nữa. Hai môi trường, hai tiểu sử nhưng sô´ng với nhau lại khá hoà hợp. Phải chăng cùng là dân Thành phô´, cũng đã từng là sinh viên, lại có chút đô`ng điệu vê` tâm hô`n tình cảm, người yêu âm nhạc, kẻ thích chụp ảnh, vẽ tranh và đặc biệt là đê`u cùng râ´t yêu rừng nên gặp nhau một cái là mê´n ngay. Mê´n nhưng vẫn có cái gì không thật gan thật ruột. Sau rô`i người ở lại làm đội trưởng, người chuyển qua làm giám đô´c xí nghiệp, xa nhau và hâ`u như không có tin tức gì vê` nhau cho đê´n tận bây giờ. Điê`u â´y anh hiểu rõ cũng có căn nguyên của nó. Đó là một lâ`n uô´ng rượu tranh luận vê` chuyện người Cộng sản có biê´t làm kinh tê´ không hay là... Điê`n đã tưng hửng: "Tôi không thích gì chê´ độ nguỵ, cũng không ưa gì Mỹ nhưng Cộng sản chúng ta còn phải học ở họ nhiê`u lă´m cách cai trị và cách quản lý kinh tê´ ngoài những khả năng đánh đâ´m, võ biê`n đã lỗi thời". Lúc â´y không kìm được, anh đã kéo Điê`n ra một chỗ vă´ng, nói: "Cậu bă´t đâ`u nhờn rô`i đâ´y! Câu đó của ai đó nói ra thì có thể châm chước nhưng cậu, cậu đã từng là lính, dù là một thă`ng lính không đi hê´t cuộc chiê´n tranh chăng nữa nhưng cậu không nên nói cái giọng xổ toẹt đó, hèn lă´m!" Điê`n không nói lại, chỉ cười lạnh: "Có thể tôi sai... Tôi không biê´t thật... Tôi xin lỗi!" Nhưng đôi mă´t lanh lợi của hă´n lại chuyển màu xám đục như đang có những cơn giông tích mưa vâ`n vụ bên trong.

Phải chăng mọi chuyện được bă´t đâ`u từ cái câu mă´ng văng ra một cách chân tình đó hay còn vì một lý do mù mờ nào đó không hiểu nổi, dẫu ră`ng khi anh trở vê`, Điê`n cũng đang là một thành viên của đảng uỷ nông trường! Nhưng còn Đoàn Thanh, tiểu đoàn trưởng cũ của anh, một con người ngay thật, hiê`n lành, không thâ´y nói ác vê` ai, không một lâ`n xử tệ với ai, mộ con người đã có lâ`n lạc rừng cõng nhau cả chục ngày, thoát, đã khóc nâ´c như đàn bà: "Đây là

https://thuviensach.vn

nghĩa tử sinh không bao giờ quên được, từ nay tao với mày kế´t nghĩa anh em, thề` số´ng chế´t...” Chả lẽ con người â´y cũng cùng một duộc với hă´n ư? Anh không tin. Cho đế´n bây giờ đã khoác danh tù tội, anh vẫn không thể tin! Còn Hà Thương... Lúc này cô có biế´t anh đã bị bă´t không và nế´u biế´t thì thái độ, tâm trạng cô sẽ như thế´ nào? Đàn bà... Ôi! Đàn bà... sao càng số´ng nhiề`u năm trên đời lại càng thâ´y họ là không thể hiểu nổi như thế´?

*

**

... Lúc đó Hà Thương đang că´m cúi cạo mủ trên phầ`n cây của mình. Nhìn cô thật khác với các chị em trong tổ: dáng cao, mảnh, nước da tră´ng, khuôn mặt thanh thoát, đẹp, những ngón tay thon dài dường như không phải dùn để làm cái công việc này và đôi mă´t lúc nào cũng phảng phâ´t nét buồ`n kín đáo. Giữa những cô gái châ´t phác khác, cô gây â´n tượng đế´n nỗi coslaanf một nhà thơ đi thực tế´ xuố´ng đây đã phải thố´t lên: “Như một diễn viên đang thể hiện vai cô gái cạo mủ cao su”. Cô chỉ lặng cười. Còn giờ đây, nhìn những giọt mủ ứa ra nhọc nhằ`n mà cô héo ruột héo gan. Nghe đâu giố´ng cây này nế´u trồ`ng tố´t, chăm sóc tố´t, biế´t chăm bẵm biế´t yêu tương trân trọng nó, từ sáng đế´n giờ nó đã tràn ra cho người cả miệng tô sữa tră´ng ngầ`n rồ`i chứ không phải cạn queo dáy bát như giọt nước mă´t người mù như thế´ này. Đau lưng quá! Làm bạn với cây cố´i cả nửa năm rồ`i mà sao cái lưng chẳng mề`m đi được một chút? Mỗi một ngày công suố´t từ 4 giờ sáng cho đế´n 3 giờ chiề`u là phải đảm bảo cạo đủ một héc ta tức 450 cây, như vậy mỗi cây không cạo quá nửa phút. Chậm hơn, nă´ng lên hoặc mưa xuố´ng, mủ lặn hế´t vào trong hoặc trộn hoà vào nước trời là coi như công cố´c! Lại còn cái khoảng cách giữa mỗi cây nữa! Cây này cách cây kia chí ít là ba thước, mỗi buổi cạo phải đi hế´t cả khoảng cách ba nhân với bố´n trăm năm mươi là bao nhiêu?... Ba mươi buổi cạo một tháng, ba trăm

https://thuviensach.vn

buổi cạo một năm, cả một đời cạo sẽ phải đi hết một đoạn đường dài dặc thế nào? Đi trong lặng lẽ, đi trong buồn tủi, đi trọn một đời con gái trong xanh xao, vô định mà rồi rút cục không biết mình đi đâu? Âm thầm quá! Âm thầm cạo, âm thầm về lán, âm thầm ngủ, âm thầm gá lắp một tình nghĩa vợ chồng, âm thầm đẻ để rồi chưa kịp hiểu chuyện gì, những đứa trẻ sinh ra lại âm thầm đi tiếp bước đi của cha mẹ... Cũng là một kiếp thợ thuyền nhưng phải chăng không có nơi nào thân phận người thợ lại chìm lắng, buồn tênh và ít nói ít cười đến câm lặng như ở nơi đây! Thoáng dừng tay nhìn những bóng dáng bạn cạo đang lẩn khuất trong ẩm ướt như những hồn ma bóng quế vật vờ, Hà Thương khẽ thở dài...

Đội trưởng Đăng Điền bước tới như một cánh dơi oà ra từ vũng tối. Hắn kín đáo nhìn cô với ánh mắt buồn buồn rồi lặng lẽ bỏ đi sau khi để rơi một tiếng thở ra ngậy buốt. Tiếng thở này chỉ có Thương là hiểu. Như thể là: "Rốt cuộc cô là ai, là cái gì mà cứ lầm lũi, bí hiểm như thể là cái thứ mà tôi không bao giờ với tới, như đang tồn tại ở một thế giới khác, một thế giới không hề biết đến có một thằng tôi trước đây, bây giờ và còn lâu về sau này vẫn đang hướng vọng về cô, lo âu và khắc khoải!" Nhưng mặt khác, bằng cái nhìn căng chằng như muốn thiêu đốt, nó lại muốn bảo: "Không sao! Trước sau gì thì sự bí hiểm, kiêu sa của cô cũng sẽ được chính tôi, gã đội trưởng trực tiếp của cô xé toang chứ không phải ai khác. Tôi đã mở lối mòn cho cô về đây thì tôi cũng sẽ biết cách rào dấp cái lối ấy lại".

Cô thoáng rùng mình. Như có con vật xanh nào trườn bò vào chỗ kín. Ngay từ ngày đầu về, cô đã không chịu nổi cái nhìn buốt lạnh của hắn. Đứng đối diện, hắn không nhìn dao cạo, không nhìn miệng cạo khô hay ướt, cũng không nhìn dăm cạo đẹp hay xấu theo đúng chức trách giám sát của mình, hắn chỉ nhìn xăm xoi thật sâu vào đáy mắt các cô thợ như muốn lôi tuột từ trong đó ra những suy

https://thuviensach.vn

nghĩ có khôi có góc cạnh. Hắn không chịu nổi cái dáng vẻ thờ ơ, xa cách khi họ nhìn hắn. Là con người phức tạp đầu óc luôn chia hai phần sáng tối, hắn có thể không buông tha bất kì một nhan sắc có chút gợi tình nào nhưng đồng thời hắn cũng sẵn sàng nện vỡ mặt kẻ nào đó xúc phạm đến các nhan sắc ấy. Chính mắt cô chứng kiến trong một lần nhậu, Tụ, đội trưởng đội 2, vốn là người chém to kho mặn đã ồn ào nhận xét: "Tớ đã đi nhiều nơi, đã nếm đủ vị cuộc đời nhưng có lẽ không ở đâu khuôn ngực con gái lại đẹp như khuôn ngực con gái làm cao su. Trắng xanh như lá!" Sao anh biết? Một ai đó vặn lại, Tụ cười khục: "Bí truyền. Chỉ cần yêu cầu các nàng cạo ngược chứ đừng cạo xuôi. Cạo xuôi thẳng lưng thẳng ngực chả thấy gì, chán ốm. Cạo ngược, buộc các nàng phải gập người xuống và thế là... trắng ơi là trắng, phồng ơi là phồng! Cả một viện bảo tàng, một phòng tranh ảnh các bộ ngực trinh nữ vùng sơn cước của thằng cha Điền được phơi bày ra hết trọi". Câu nói vừa dứt, lập tức cả khuôn mặt anh chàng to con bỗng méo lệch đi đến 120 độ về phía sau trước một cú đấm trời giáng của hắn vào chính giữa quai hàm. Hắn nói: "Mày có thể tụt quần cả trăm đứa, ngàn đứa nhưng mày chẳng nên mang cái chuyện ấy ra làm mồi nhậu nghe mày!".

Cái bảo tàng ngực như lời con người nát rượu nói ấy liệu có không, chưa ai dám quả quyết nhưng ảnh về những phong cảnh cao su, con người cao su, cả cái xấu lẫn cái đẹp đều được hắn chụp lia lịa, chụp cả cuộn cả chục cuộn là có thật. Cái thì hắn lồng kính treo trong nhà hoặc gửi biếu treo trong hội trường, cái thì hứng lên cũng đôi bận gửi đăng ở vài tờ báo và cũng có cái hắn giấu nhẹm, chỉ khi nào rảnh rỗi mới gài kín cửa, lục tủ mở ra xem một mình. Phải chăng đó chính là bộ ảnh chụp những khuôn ngực con gái làm cao su thánh thiện và tội tình như cái Tít hắn đặt?

https://thuviensach.vn

Tội tình... Mới chỉ thoáng nghĩ đến đó, ngực cô đã thấy nhột nhạt khó thở. Càng nhột nhạt hơn khi một lần chính cô đã bắt gặp hắn nhìn lạnh tanh, vô cảm vào một chị thợ đang vạch bầu vú tròn căng, trắng nhễ nhại, đưa những ngón tay gầy guộc, đen nhẻm nặm sữa vào thân cây. Thức dậy đi làm từ lúc còn tối đất, đến buổi sữa dâng tức trong ngực, chẳng thể đáo về cho con bú, đành chỉ nặn sữa cho phun vào gốc cây chứ còn biết làm sao! Sữa cao su chảy từng giọt. Sữa người tia từng dòng. Trong quạnh quẽ, hai dòng sữa trộn hoà vào nhau, trắng như khăn tang, tức tưởi. Cây rền rĩ vặn mình, mắt người mẹ trẻ trôi thả đi đâu, ai oán... Vậy mà hắn cứ nhìn, ơ thờ, ráo hoảnh đôi mắt ra mà nhìn, cái kiểu nhìn của một kẻ ngoại cuộc, kiểu nhìn của một con đực đang chăm chú nghiên cứu những nét kỳ dị trong sự tồn tại nhọc nhằn của con cái... Hà Thương thoáng buồn! Chao ôi! Đáng lẽ mình chẳng nên về đây, chẳng nên nghe hắn làm ra cái bộ ngậm ngùi thương cảm mà về! Một con người nghe nói đã có thời từng ngồi trên ghế đại học, đã có lúc biết sống lặng thầm trong thế giới suy tưởng mênh mông, một con người ngày ấy, thỉnh thoảng gặp trên văn phòng Công tình yêu hồi mới thành lập, chỉ gợi lên trong cô một ấn tượng nhợt nhạt, chăm chỉ và lành lạnh, thế thôi, vậy mà giờ đây, chả lẽ do cuộc sống quá đỗi nghiệt ngã, lại cũng chính con người ấy đã biến thành một kẻ bất nhẫn nhanh vậy sao?

Dù vậy nhưng cô cũng chẳng thể hoàn toàn dửng dưng được với hắn. Dẫu sao trong những phút giây ngột thở nhất của một quãng đời đàn bà, anh ta cũng đã biết tìm đến cô với một hành vi nghĩa hiệp, chân tình. Và những ngày mới về đây lạ nước lạ cái, anh ta cũng đã tỏ ra biết chăm sóc cô khá chu đáo, khi thì bánh xà bông, ít viên thuốc, mét vải, lúc thì cân đường hộp sữa, trái cam... Những thứ mà ở thời điểm ấy, chỉ có thể có được trong mơ. Nhưng đến khi anh ta nhớ và chăm chút cả đến ngày hành kinh của cô bằng cách đặt

https://thuviensach.vn

công việc nhẹ hơn, gần nhà hơn và thậm chí có cả gói bông thấm ở đầu giường thì cô bắt đầu thấy có cái gì ghê ghê trong đầu...

Tuy thế con người ấy cũng chỉ khiến cô lảng xa chứ không sợ. Cái cô sợ lại chính con người kia, Tuấn, mệnh danh là Tuấn Tử Thần. Đẹp trai, giàu có, tiền tiêu không nghĩ, lúc nào cũng ngồi rất phong trần hiệp sĩ trên một chiếc xe phân khối lớn, chiếc xe có lẽ là độc nhất vô nhị ở vùng cao su sát biên giới Campuchia này. Không ai rõ hắn ở đâu đến, hắn sống chủ yếu bằng nghề gì nhưng có điều ai cũng biết rằng, hắn là thành phần tự do đã tìm đường chạy dạt về đây sinh sống như trăm ngàn những cư dân tự do đến từ mọi vùng đất khô cằn khác. Gã có ơn với cô. Trận lũ tháng trước cuốn cô đi theo con suối đầy đá nhọn, cành khô cả cây số. Tấm thân mỏng manh của cô chắc chắn sẽ rách nát nếu như lúc ấy không hiểu sao gã lại có mặt kịp thời, để nguyên cả quần áo nhào xuống rồi phóng liền ba trăm cây số đưa cô về bệnh viện thành phố. Một tuần sau ra viện. Lại chính hắn lạnh lùng vượt ba trăm cây số trả cô về nông trường sau khi đã thanh toán mọi khoản chi phí rất ư là hào phóng.

Con người cao lớn, lạnh lùng, ria rậm, đẹp một cách cô hồn, vận cả bộ bò bạc phếch, kính đen, giày lính Bôtđơsô ấy đang đứng kia, cạnh Đăng Điền. Cuộc nói chuyện giữa một thành phần bất hảo với một cán bộ nông trường diễn ra thật bình đẳng và khác thường:

- Giám đốc mới đang trên đường về đấy – Điền làm ra vẻ vô tình thông báo.

- Thì sao? – Hàng râu mép tỉa rất tải tử khẽ chuyển động.

- Cậu nên nằm im một thời gian xem động tĩnh thế nào. Tay này không vừa đâu, đã nổi tiếng là một tay biết chơi luật rừng không thương xót đối với bọn đại ca, đầu gấu như các cậu.

https://thuviensach.vn

- Để coi. Cùng lắ́m hắ́n cũng chỉ có một cái đầ̀u và tứ chi. Có thứ dữ chăng nữa, chắ́c cũng không khá hơn thằ̀ng giám đốc ăn tục nói phét, quát khẽ một tiế́ng đã hồ̀n xiêu phách lạc vừa rồ̀i hay như cha trưởng công an xã đã quỳ mọp dưới chân tôi xin tha chế́t cho vợ con nó chứ?

- Từ từ! Vì các cha đó tay không sạch bị cậu nắ́m đằ̀ng chuôi, còn tay này, không đùa được đâu. Lâu nay hắ́n nổi tiế́ng là liêm khiế́t đó.

- Trước tiề̀n bac và đùi non thì chẳng thằ̀ng nào liêm khiế́t được hế́t. Chuyện đó anh cứ kệ xác tôi. Tôi đã có cách xử trí với tấ́t cả mọi hạng người. Điề̀u tôi muố́n biế́t lúc này là bao giờ thì cô ấ́y được thoát khỏi cảnh cạo mủ để lên làm sổ sách ở nông trường như đã ít nhấ́t là trên một lề̀n anh cam kế́t với tôi?

- Nó không chịu lên.

- Không chịu hay anh không muố́n cho lên?

- Cậu nói thế́ là có ý gì?... Cậu nghĩ rằ̀ng tôi cũng mê mẩn nó như cậu chắ́c? Mà bảo này, đẹp trai như cậu, nhiề̀u tiề̀n nhiề̀u bạc như cậu, cậu vơ đâu chả được gái đẹp, gái trinh và cậu cũng đã vơ quá nhiề̀u rồ̀i, tại sao cậu lại cứ chế́t nhui chế́t nhủi vào cái con bé cạo mủ bố́c toàn thân mùi gái già này nhỉ?

- Ông anh nói không thật lòng. Chính ông anh cũng đang thèm chế́t mẹ được rúc vào cái mùi ấ́y.

- Nói bậy nào!

- Tôi khuyên ông anh một câu nhé! Đánh đực đâu thì đánh, trong tay ông anh có cả bầ̀y cả đàn con gái kia mà, riêng con người này anh phải chừa ra, bấ́t biế́t ngày trước giữa anh và cô ấ́y đã có những

https://thuviensach.vn

tình cảm như thế´ nào. Tôi trân trọng cô â´y và anh, con người anh cũng không bao giờ có thể hiểu cô â´y có giá như thế´ nào đâu. Anh nhớ kỹ lời tôi.

- Cậu doạ tôi đâ´y à? – Hă´n đanh mặt.

- Tôi không có thói quen doạ người. Thâ´y quâ´y là làm luôn.

- Ghê quá nhỉ? – Hă´n cười nhạt – Thỉnh thoảng cậu cứ hay quên cậu là ai nhỉ?

- Râ´t nhớ! Một thă`ng tứ chiế´ng giang hô` có tiê`n án tiê`n sự, một thă`ng đang trở thành hung thâ`n của cả vùng này, một thă`ng không coi công an chính quê`n sở tại ra cái gì, một thă`ng đang sô´ng dựa vào những cánh rừng cao su nghèo kiệt, và trên hê´t, một thă`ng đang được không ít các vị cán bộ trong nông trường tiế´p tay và cậy nhờ vào nó. Ví dụ như... - Hă´n rút ra một tệp tiê`n – Đây là phâ`n chia tháng này của ông anh. Ba triệu.

- Cái cậu này sao mà tră´ng trợn quá! Cậu nên nhớ tôi không phải cậu mà cậu cũng không thể là tôi, muô´n gì cũng phải có khoảng cách – Đẩy tệp tiê`n trở lại – tôi không thích cái lô´i cậu tung tiê`n kiểu này! Dù sao tôi cũng là...

- Là ai mặc anh – Tệp tiê`n được nhét gọn vào túi ngực Đăng Điê`n và không có phản ứng ngược trở lại – Bây giờ tôi câ`n ở một mình.

- Thêm một thông tin râ´t mới có liên quan đê´n cậu này... Có nghe không?

- Thì tôi có điê´c đâu.

- Giữa thâ`n tượng của cậu và hă´n, tay giám đô´c să´p vê` â´y, đã có thời là nhân tình nhân ngãi với nhau. Biê´t đâu đây chẳng trở

https://thuviensach.vn

thành một nơi trô´n chúa lộn chô`ng?

- Càng tô´t! Tôi chỉ thích những người đàn bà có giá.

- Còn nữa! Ngoài mải mê công việc ra, hă´n còn có một thứ mải mê khác, đó là âm nhạc. Hă´n là một tay chơi Cla râ´t khá, cứ khi nào trong đâ`u să´p sửa có một quê´t định táo bạo hoặc có một nỗi buô`n ghê gớm nào là hă´n lại đem kèn ra chơi, như thể đó là một cách tăng thêm cảm xúc, tăng thêm quyê´t tâm.

- Râ´t tô´t! Tôi thích một tình địch như thê´.

- Thích cả cái chuyện hă´n sẽ phỗng tay trên của cậu mọi việc?

- Đã có sao, nê´u hă´n làm được.

Để mặc câu nói ngạo nghễ ở đó, Đăng Điê`n đi sâu vào trong lô. Muỗi oà theo mỗi bước chân đạp vào lá mục. Lát sau đã nghe tiê´ng anh ta vang lên ông ổng qua loa: “Các tổ chú ý! Cơn mưa có chiê`u hướng chuyển dâ`n vê` phía đội ta. Tổ nào cạo xong, nhanh chóng trút mủ. Tổ nào chưa xong, tranh thủ cạo gom lại. A lô! A lô!...”

*

**

Một mùi đàn ông khét nô`ng và một tiê´ng nói cũng râ´t đàn ông thổi nóng rát bên tai cô:

- Să´p mưa rô`i.

- Vâng! Să´p mưa – Cô khẽ nhợn người.

- Tô´i qua tôi đê´n lán Thương không có nhà.

- Vâng! Tôi họp bên đội – Lại cái nhợn người thứ hai.

https://thuviensach.vn

- Nhìn chiếc giường ken bằng lô ô nơi Thương nằm, thật tội!

- Xin lỗi anh! – Cô ngoắt chân chuyển sang cây khác.

- Độ này em xanh quá! – Tuấn cũng chuyển theo – Tôi có mang đến cho em ít thuốc bổ mua tận bên Pháp, cả chiếc đồng hồ Longzin để em biết giờ dậy mỗi sáng.

- Cám ơn anh nhưng...

- Không nhưng gì hết! Chí ít em cũng phải để cho tôi có quyên được chăm lo cho em phần nào chứ.

- Xin lỗi! – Cô lại chuyển.

- Chuyện trò với em mệt quá, cứ như là đuổi giặc – Gã trai chuyển theo.

- Sắp mưa rồi...

- Kệ mưa! Tôi sẽ bù cho em ngày công ngày hôm nay, bù cả tháng, bù hết năm cũng được, bù cả đời, em đừng đi như thế nữa. Chóng mặt lắm!

- Anh Tuấn! – Cô dừng lại, đôi mắt ngước lên, ầng ậng màu xanh hưu hắt – Xin anh đừng nói như thế và... đừng đến đây nữa. Thương cảm ơn anh về mọi điều, Thương rất hiểu lòng anh nhưng Thương không thể...

- Em khinh tôi là thành phần bất hảo, là đối tượng cần trừng phạt của các cuộc sống cũng đang rất đáng bị trừng phạt này?

- Không hoàn toàn như vậy nhưng...

- Còn em, không hiểu tại sao em lại đi tự trừng phạt mình? Một cử nhân Anh văn, một cô giái ngoại ngữ đang được trọng vọng ở công

https://thuviensach.vn

tình yêu, vì nỗi gì em lại bỏ vào rừng làm kiế p đi đày của thợ cạo mủ?

- Đi đày!... Anh nói quá! Tôi yêu rừng su, tôi thích gắ n bó với chúng, tôi tìm được những giây phút thanh thản khi động chạm vào giọt sữa mát rượi của chúng! – Lại định chuyển sang cây khác.

- Thôi được! – Một cái gì quật mạnh xuố ng đấ t, một tiế ng đế giày đi mạnh lên trên – Tôi về . Nhưng tôi nói trước, nế u em còn ở đây, một khi em không là của tôi thì cũng không thể của thằ ng nào khác, cả thằ ng hiện tại lẫn thằ ng sắ p đế n. Số phận khố n nạn của tôi đã nhập vào cuộc đời em rồ i.

Tiế ng nói buồ n như đá và tiế ng chân xa dầ n, hụt hẫng. Cô rơi người ngồ i xuố ng, đưa mắ t thẫn thờ nhìn chiế c đồ ng hồ đáng giá bằ ng cả mấ y năm lương nát vụn trong cỏ, con dao tuột khỏi tay, trên lưỡi dao còn vương lại một vài giọt mủ được ánh mặt trời chiế u vào long lanh màu hổ phách...

*

**

Đón anh ở cửa rừng lại không phải những giọt sữa màu hổ phách ấ y mà là hia chuyện buồ n vui khác hẳn.

Chuyện buồ n nằ m ở khố i tròn chiế c xe bồ n chở mủ về công tình yêu đang xịch đỗ bên đường. Anh chàng lái xe đen cháy, tóc tai rậm rì, tự nhiên như cái người đi tiểu tiện, trèo lên mở nắ p, thò vòi cao su vào hút mủ ồ ng ộc ra chiế c xô to tướng, đâu đấ y, với một chiế c xô khác, anh ta lội xuố ng suố i múc đầ y nước, lại trèo lên, ồ ng ộc đổ vào bồ n. Trước cái nhìn ngơ ngác của anh, anh ta cười khì khì:

- Nhìn gì anh bạn? Lạ lắ m à?

https://thuviensach.vn

- Đô`ng chí làm vậy hỏng hê´t mủ còn gì – Anh gượng nhẹ.

- Hỏng à? – Không còn khì khì nữa mà là khành khạch – Hỏng từ lâu rô`i. Hỏng từ trên xuô´ng dưới rô`i. Hỏng mẹ nó toàn bộ và triệt để rô`i. Ông bạn từ hành tinh nào đê´n mà hỏi ngứa tai vậy. Chào nhé!

- Đô`ng chí tên là gì nhỉ? – Vẫn gượng nhẹ.

- Anh bạn cô`n hỏi tên làm cái đ. gì! Tớ tên Đói. Con cùng cha khác mẹ với tên Khát. Nghe thủng chưa anh bạn công tử bột? Thủng rô`i thì xéo cho bô´ mày làm ăn nhé!

Công tử bột... Anh bâ´t giác sờ tay lên mặt. Có lẽ mình bột thật! Đánh nhau có, gian khổ có, đói khát vâ´t vả cũng có mà sao mặt mũi vẫn cứ tră´ng tươi như cái đứa cả đời chỉ ngô`i trong phòng lạnh? Chán thật! Thân thể lại gâ`y mảnh như con gái nữa. Quá chán! Người ngợm, mặt mũi thê´ này làm sao anh chàng tài xê´ kia lại có thê´ nghĩ hă´n đang đứng trước ai được! Anh chợt nhớ đê´n câu nói của người bạn thân thiê´t cùng đoàn tên là Vận, Trâ`n Vận, kém anh vài tuổi, đâ`u óc nghĩ ngợi sâu să´c nhưng lại nổi tiê´ng là ăn nói bỗ bã, trâ`n trụi, hiện đang là trưởng phòng kinh doanh xuâ´t nhập khẩu trên Công tình yêu: “Mày đáng lẽ phải đâ`u thai vào phận gái mới phải cu em ạ! Đàn ông đàn ang chó gì mà mặt hoa da phâ´n, lưng thẳng, cổ thẳng, bụng eo, đùi tròn, tiê´ng nói lúc nào cũng khẽ khàng như đang tỏ tình, khen cũng cười mà chửi cũng cười, lại còn răng khểnh nữa, ông lại bẻ mẹ nó cái răng ra nhậu chơi bây giờ!” Và rô`i cũng chính cái anh chàng Vận thỉnh thoảng hay cô´ tình lùa tay vào háng anh để trêu trọc â´y một lâ`n đã thì thào với đám bạn nhậu: “Kinh! Thă`ng này lưỡng thê các cậu ạ! Ban ngày trước mọi người là con gái nhưng ban đê`m ngô`i một mình lại chính thị đàn ông. Hô`i tô´i nhìn qua cửa sổ, tao vừa chứng kiê´n cảnh thă`ng đội trưởng to con, dữ dă`n chuyên tháo xăng đem ra chợ trời bán của nó co rúm

https://thuviensach.vn

người lại, thiếu đường quỳ mọp xuống mà tế sống nó. Ái dà! Không còn nhận ra cái thằng Nguyên ẻo ẻo nữa! Cổ gân lên, mắt còn bạc phếch như mắt chó dại, tiếng nói lạnh buốt khí tử thần đến nỗi tao đứng ngoài cũng thấy toàn thân nổi da gà. Kinh!"

Chiếc xe bồn rồ máy bon ra đường chính. Gặp chỗ xấu nó nhảy thếch, hộc lên một tiếng, chao nghiêng rồi lại gượng trở về thế cân bằng, nhọc nhằn bò tiếp. "Chết thôi! Đường sá thế này, mủ rỗ hết còn gì!" Anh than lên một tiếng chả ăn nhập vào đâu.

Chuyện vui, thật kì cục, cũng lại dính dáng đến một chiếc xe. Nó chở đầy gỗ quý đang đứng chình ình trước một chú bò tắt thở, máu ở đầu ở ngực chảy tràn xuống vũng sình lầy, đỏ bầm. Người xúm đông xúm đỏ, trong đó nổi trội lên hai người. Người thứ nhất là chàng trai dân tộc ở trần, vận khố, chân tay cuộn bắp cuộn múi đang huơ con dao quắm bắt nắng sáng bạc ngang trời. Người thứ hai là một người thiếu phụ có lẽ là chủ xe, đẫy đà, trắng hồng, cặp đùi, bộ ngực cũng cuộn sóng cuộn bão không kém đnag hãi hùng đứng nép vào sau xe.

- Mày đền con bò cho tao đi! Mày không đền tao chém chết! – Chàng dân tộc nói.

- Tại... tại con bò của anh đang không xồ từ trong lô ra chứ... xe tôi đi đúng đường – giọng nói đàn bà hổn hển như đang vào cữ trở dạ.

- Tao chém vào cái mồm nói láo bây chừ! Con xe của mày biết xô chứ con bào của tao nó hiền, nó chỉ biết ăn cỏ thôi chứ nó không biết xô đâu.

- Thiệt mà...

- Có đền không? – Lưỡi dao loé lên như tia chớp – Mày không đền lũ làng tao kéo ra đây phá nát cả rừng cao su bây giờ!

https://thuviensach.vn

- Đê`n. Đê`n. Nhưng tôi... không mang đủ tiê`n.

Thâ´y tình hình có vẻ căng, anh len vào đứng giữa hai người:

- Có chuyện gì đâ´y chị? – Quay sang tia chớp – Anh cứ bỏ dao xuô´ng cái đã, chuyện đâu có đó, đàn bà con gái cái chân không biê´t chạy nhanh đâu.

- Ừ, tao bảo nhưng mày phải bảo nó đê`n tao. Chậm một giờ đê´n một con, chậm hai giờ đê`n hai con, chậm ba giờ đê`n...

- Thôi được rô`i. Sẽ đê`n, sẽ đê`n. Nhưng câu chuyện đâ`u cuô´i ra làm sao đã chứ?

- Không có cuô´i đâu. Chỉ có đâ`u thôi, đâ`u con xe nó đâm vào đâ`u con bò của tao thôi.

- Như vậy hai bên đê`u có lỗi. Coi như hoà.

- Không hoà được! Mày nói tâ`m bậy tâ`m bạ rô`i. Luật của bản tao, hai con đâm nhau, con nào chê´t trước là con â´y không có tội mà. Con bò của tao chê´t trước.

Con mă´t người thiê´u phụ nhìn lên thật thiểu não. Anh mỉm cười:

- Lúc â´y tôi cũng đứng gâ`n mà, tôi thâ´y con xem chê´t trước, khự mọt cái là chê´t luôn. Con bò của anh còn giãy giãy một lúc mới chê´t đâ´y.

- Không đúng. Con xe của nó chưa chê´t, nó còn đi được.

- Ai bảo anh thê´?

- Tao đẩy nó sẽ đi mà.

https://thuviensach.vn

Thừa lúc anh chàng người Thượng cúi xuố´ng tra dao vào thă´t lưng, anh ấy khẽ người lái xe mặt că´t không ra máu: “Lên gài sô´ lại! Lẹ lên!” Anh này chợt hiểu, biế´n nhanh.

- Thôi được! – Anh dọn một cái giọng thật nghiêm – Tôi sẽ làm trọng tài. Nhà chị nghe đây, nế´u người đàn ông này đẩy con xe chạy được, tức là con xe chưa chế´t, chỉ có con bò của anh ta chế´t, chị sẽ phải đề`n. Bă´t đầ`u!

Tấ´t nhiên là chiế´c xe không một mảy may nhúc nhích. Đẩy một hơi không được, thêm một vài chàng vận khố´ khác hè nhau vào đẩy cũng không được, anh ta quay lại, mồ` hôi mồ` kê, thấ´t vọng ra mặt:

- Con xe của mày chế´t thật rồ`i. Chế´t cứng. Thôi, tao không bă´t đề`n nữa. Coi như hoà. Hai con chế´t cùng lúc. Tao cho thă`ng trọng tài mặt con gái kia một đùi về` nhậu với vợ nó cho sướng.

Chị chủ cười mà như mế´u, dúi vào tay anh ta một tệp tiề`n:

- Nhưng dù sao tôi cũng có lỗi, anh cầ`m tạm vài trăm ngàn gọi là lòng thành...

- Ý, người S’Tiêng không cầ`n lòng thành đâu. Người S’Tiêng chỉ cầ`n lòng bò về` hun khói nhậu chơi thôi. Tao về` đây.

Loáng cái, mấ´y tấ´m lưng trầ`n đen bóng cúi xuố´ng, thế´ là chú bò rủi ro đã được khiêng đi mấ´t hút sau khi để lại một khúc đùi đỏ mịn nă`m nghiêng trên cỏ.

Cô chủ xem gõ nói mà không quên hấ´t mái tóc khá đẹp ra phía trước ngực, khuôn ngực căng nhức tưởng chừng chưa thể có một bàn tay nào chạm được đế´n:

- Em tên là Thuỷ, Thanh Thuỷ, nhà ở ngoài thị trấ´n, ngay chỗ ngã ba, nế´u có dịp mời anh ghé chơi. May quá! Nế´u bữa nay không

https://thuviensach.vn

có anh thì rồ̀i tình hình sẽ còn cưa không biết thế nào. Chị bạn em ở Đắc Lắc tháng trước cũng va phải một vụ gần như thế này, là người chứ không phải là bò, chút nữa thì phá sản vì mức đòi bồ̀i thường không thể tưởng tượng nổi của họ đấy. Em cám ơn anh nhiều...

Xe đi rồ̀i, một tiếng nói vang lên ngay màng tai: "Ông anh trúng máng rồ̀i! Bà này giàu nhất nhì trong huyện, lại đang trục trặc với chồ̀ng, cứ đến chơi đi, biết đâu..."

Không kịp nghe hết câu tưng nựng đó, con mắt anh bỗng đờ ra... Trong đám đông thợ đi làm vềà đang túm tụm nói cười bàn tán kia, hình như anh vừa nhác thấy một khuôn mặt nấp trong lá... một khuôn mặt quá đỗi thân quen... khuôn mặt tớp táp mồ̀ hôi đang hướng vềà phía anh với cái nhìn vừa lạ lùng vừa khắc khoải lại vừa như muốn trốn chạy! Rẽ mọi người tìm được đến nơi thì khuôn mặt ấy đã không còn đó nữa như vừa rồ̀i chỉ là một ảo ảnh...

*

**

Ngay chiều hôm đó, tại văn phòng, gồ̀m đông đủ các cán bộ nông trường có mời thêm vài người đội trưởng anh đã được đón tiếp một cách thật ghẻ lạnh. Những cái bắt tay nhạt thếch. Những miệng cười trống rỗng. Những câu chào hỏi dè chừng và những cái nhìn dò xét. Cứ như là người ta đón tiếp một kẻ tiếm quyềàn, một tay phá gia chi tử hay một đứa con lạc loài tanh tưởi từ nơi xa trở vềà. Cả cung cách của Đoàn Thanh, người bạn chiến đấu đã lâu mới gặp lại cũng lầ̀m lì như chưa hềà quen biết... Chỉ có Đăng Điềàn là tỏ ra thân thiện. Cái bắt tay rõ chặt, cái ôm ngang lưng nồ̀ng nàn như ôm người tri kỷ, như trong quan hệ giữa hai người chưa hềà có một mảy may cấn cợn ngày nào. Nhưng cũng chỉ có một Đăng Điềàn... Biết

https://thuviensach.vn

trước, đã lường trước mà anh vẫn cứ thấy hẫng nhẹ trong người. Cho đến khi một đội trưởng ngồi cạnh Đăng Điền mà anh có mang máng nhớ tên nhớ mặt, Tụ, hình như Đình Quang Tụ, trung đội trưởng thông tin, ngày trước thì phải, bật đứng dậy, nắt mặt tự nhiên chả ai làm gì cũng răn câng:

- Có giám đốc mới về là tốt rồi. Ít nhất rừng cũng có chủ. Nhưng chỗ quen biết, mất lòng trước được lòng sau, tôi là tôi cứ xin nói thẳng, đất này là đất dữ, đất nghịch, đã về thì cố mà trụ lại, kẻo ba bảy hai mốt ngày bọn tôi lại phải làm một tiệc tiễn anh đi như đời các vị giám đốc trước, mệt lắm!

- Ơ hay nhỉ! – Đăng Điền làm bộ lạnh mặt – Cũng là người quen cũ, không còn có câu gì để nói nữa hay sao mà đồng chí lại gở mồm thế? Tôi thì tôi tin! Đã sống với anh Nguyên những lúc gian khó nhất, tôi tin ở bàn tay quản lý cũng như tấm lòng của giám đốc mới.

Bất giác anh nhìn sang Đăng Điền với cái nhìn ấm như nắng rồi nhìn hết lượt mọi người. Gầy guộc quá! Xanh xao quá! Như dáng hình đồng đội của những năm Mậu Thân bị dồn đến chân tường năm xưa. Sự hụt hẫng chìm xuống. Một nỗi xót xa dâng lên, đáng lẽ khóc, anh lại mỉm cười, cái mỉm cười có đường môi duyên khá đẹp và giọng nói vẫn khẽ khàng như đưa như ru:

- Điều đó còn tuỳ thuộc vào hết thảy những anh em ngồi đây. Nếu không làm được, chính tôi sẽ khăn gói ra đi chứ không cần anh em phải lót lá. Muốn vậy tôi cũng báo trước, ngay từ bây giờ, mọi việc sẽ được sắp xếp, dọn dẹp lại từ đầu. Người nào chịu được thì ở lại. Ai không chịu được, xin cứ tự nhiên, kể cả đồng chí đội trưởng đội 2 vừa nói câu rồi, tôi không có ý giữ. Kể từ ngày mai, tất cả nông trường sẽ làm việc theo quy chế mới. Giải tán!

https://thuviensach.vn

4

SANG ĐÊM THỨ HAI, VŨ NGUYÊN ĐÃ NGỦ ĐƯỢC MỘT CHÚT. Đêm thứ ba thời gian ngủ dài hơn. Đêm thứ tư khoảng thức và khoảng ngủ đã ngang bằng. Cuộc đời dài lắm nhưng cuộc đời cũng kì lạ thật! Nó có thể khiến người ta quen đi ngay cả những cái tưởng chừng không thể nào quen nổi. Như cuộc sống tù ngục đen tối này, quen cách nói năng xưng hô gióng một của những người quản giáo, của đám bạn tù, quen luôn mỗi sáng thức dậy thèm một ly cà phê đen đá đến bần thần cả người mà không có, quen cả cái lối đi tiểu, đại tiện cho nhanh, tiểu đại tiện ngay tại tấm gỗ lưng ở góc phòng, để còn nhường chỗ cho kẻ khác trong khi hồi ở nhà, với căn bệnh u xơ tiền liệt tuyến và đại tràng mãn tính, mỗi lần vào trong toalet là phải rỉ rả vừa đọc báo vừa dặn ngồi cả nửa tiếng đồng hồ. Quen nên buộc phải quên. Anh đang cô quên đi cái căn bệnh đái tháo đường đang có chiều hướng nặng lên mà mỗi lần đi giải xong, cứ thấy bủn rủn chân tay như người vừa leo qua mười con dốc. Và cả căn bệnh ám ảnh nhất, căn bệnh còn đang trong giai đoạn mù mờ nhưng mỗi bận chợt nghĩ đến là lại cứ giật thót người lên, căn bệnh không một ai biết được ngoài người bạn bác sĩ viện trưởng đã chẩn đoán cho anh. Một căn bệnh về tim...

Thì vẫn là quên và quen, hai liệu pháp tâm lý đắc dụng để sống được ở những chỗ như chỗ này. Quên và quen...

Nhưng có một cái nhưng không thể quen nổi, đó chính là cái sự bị quên lãng. Đã sang ngày thứ sáu rồi mà người ta vẫn chưa một lần động chạm đến anh. Anh thèm được ai đó gọi đến, hỏi han, luận tội, cả mắng mỏ cũng được để có điều kiện được phản hồi, được nói lại. Như vậy anh sẽ có cảm giác rằng mình đang tồn tại, đang vận động đến một cái gì chứ cứ nằm ngồi suốt ngày đêm trên dòng thời

https://thuviensach.vn

gian lệt sệt, nhão nhoét có lúc lại vón cục như thế này, khổ quá! Anh bắt đầu thèm nắng, thèm gió và thèm được nhìn ngắm mặt người. Những bộ mặt mà khi còn ở ngoài đời, anh đã bắt đầu thấy ghê sợ, không muốn nhìn, không muốn thấy. Người với người là địa ngục... Ai đã nói câu nói đúng đến nhọn người ấy nhỉ? Gần đây anh thèm được nhìn mặt sông, mặt hồ để đầu óc mình được trở về với cõi lặng nhưng công việc của anh lại không cho quyền anh thực hiện được điều ấy. Những buổi chiều tan tầm nhìn xuống lòng đường, chẳng hiểu sao lòng dạ anh cứ chống chếnh đến tận cùng. Người! Người ở đâu ra mà nhiều thế. Con người! Hay những con vi khuẩn đang bò lổm ngổm, nhẫy nhụa khắp hành tinh làm cuộc mưu sinh vật vã? Con vị khuẩn đực, con vi khuẩn cái, mỗi con tự khoác cho mình một mảnh linh hồn nặng oằn, trống rỗng, khát vọng. quằn quại làm khổ nhau, tự làm khổ mình mà quên tiệt mất rằng, cuối chót rồi cũng trường bò vào cõi chết vô vị, câm lặng vĩnh viễn.

Sang ngày thứ bảy, anh đề nghị xin gặp người quản giáo để bày tỏ ý muốn được ra ngoài lao động như mọi người. Anh quản giáo chừng ngoai hai mươi tuổi, có nét mặt quen quen là lạ như đã có một lần nào anh thoáng gặp ở đâu, nhìn anh lâu lắm rồi bỏ đi, không nói gì, đôi mắt con trai thật buồn như lọt lòng ra đã buồn. Hai hôm sau, anh và cái con người cao tuổi đã bênh che anh buổi đầu được chuyển sang phòng giam khác, một phòng giam tám thước vuông mới chỉ có một người ở sẵn. Phòng này ra chiều khá hơn, có chăn chiếu, có cửa sổ trổ ra ngoài khoảng trống đàng hoàng và suất ăn, nói của đáng tội, cũng thấp thoáng gợi nhắc đến cái suất ăn của con người.

- Này! – Người bạn tù cao tuổi có vóc dáng to lớn, đúng cái vóc dáng của những ngư dân một vùng biển Sa Huỳnh bão gió năm xưa mỉm cười, nói – Không phải tự nhiên mà bọn mình được biệt đãi thế này. Anh thử nhớ xem anh có quen biết cái tay quản giáo ít nói ấy không? Tôi thấy mắt hắn ta nhìn anh khác lắm!

https://thuviensach.vn

- Tôi cũng ngờ ngợ. Nhưng chịu không nhớ ra. Mười năm chiế´n trường, hai mươi năm thương trường mà thực chấ´t cũng là chiế´n trường, lặn lội, va chạm khắ´p nơi, cọ xát đủ các loại người, làm sao nhớ nổi.

- Nhưng tóm lại người ta bắ´t anh vì tội gì?

Anh im lặng. Phòng chỉ có ba người, một người im lặng, ngưới thứ ba suố´t ngày quay mặt vào tường, vậy thì người hỏi lại đành đóng vai người tự giãi bày vậy.

- Tôi vê` hưu rô`i – Vũ Lâm, tên ông già, nói – Nhưng cái tay người ta đưa xuố´ng làm tổng giám đố´c thay tôi là một thă`ng ngu và đểu. Ngu thì còn khả dĩ chữa chạy được nhưng đểu là tôi không nhấ´t trí bàn trao. Cơ ngơi sự nghiệp mô` hôi nước mắ´t mấ´y chục năm của gâ`n ngàn con người mới tạo dựng lên, mỗi lúc sang tay một thă`ng làm đâu bị đuổi đấ´y, tham ô, phá sản đấ´y được à? Vậy là nó thù. Thù cũng chả làm gì nế´u như nó không có đường dây chạy thẳng lên Bộ. Bộ biế´t nó dở nhưng chả hiểu vì một lý do tế´ nhị gì đó, vẫn cứ nhấ´t quyế´t dùng. Y như rằ`ng, chỉ sau có mấ´y tháng, do ngu dố´t, do tư lợi, nó đã để thấ´t thoát gâ`n chục tỷ. Sợ tội, nó bàn mưu tính kế´ với một vài kẻ xưa nay không ưa tôi dù những kẻ đó đã có thời chịu ơn cưu mang, nâng đỡ của tôi, tìm cách đổ vấ´y sang đời tổng giám đố´c cũ, tức là tôi. Nó bảo do tôi không biế´t làm ăn, nợ cũ chô`ng lên nơ mới, tàu bè, thiế´t bị hư hỏng cả nên không tránh khỏi thấ´t thoát mà hắ´n chỉ là đứa đổ vỏ khi vê` tiế´p quản. Độc địa hơn, hắ´n còn lục lọi hô` sơ khép tôi là chủ trương buôn lậu hơn trăm chiế´c xe máy, có chữ kí rành rành. Đúng! Tôi ký. Tôi vẫn ký. Xưa nay đẻ nuôi số´ng ngàn còn người tôi phải ký chứ. Chỉ có điề`u, chữ ký tôi bao giờ cũng quang minh chính đại. Ví như vụ xe máy kia. Không phải riêng Tổng công ty tôi mà hàng chục doanh nghiệp khác cũng dính vào. Dính hơi nóng vội mọt chút. Dính trong khi chưa có Quota, nói đúng hơn là Quota vê` chậm chứ không phải không có. Thế´ là...

https://thuviensach.vn

Thă`ng đểu... Sao ở đâu cũng nảy nòi ra lă´m thă`ng đểu thê´ này! Anh không muô´n nghe nữa. Anh không muô´n ai khuâ´y động đê´n cái vũng đểu cáng đang bô´c mùi nô`ng nặc trên đời này nữa. Vì anh, chính anh cũng đang là nạn nhân của cái sự quá ư là thâ´t đức đó, anh đã thâ´m thía nó đê´n tận gan ruột rô`i...

*

**

Kể từ ngày mai, tâ´t cả nông trường sẽ làm việc theo quy chê´ mới!

Nói thì nói cứng vậy nhưng để ra được một quy chê´ mới đô´i với anh đâu có dễ dàng gì. Cái quy chê´ cũ, cái nê´p nghĩ nê´p làm cũ đã thâ´m vào đâ`u có người công nhân hàn trăm năm nay, đã di căn rễ đùm rễ đê`, đã ăn sâu, buông toả vào tận lòng đâ´t, lại thêm hàng chục năm bao câ´p trị trê` bổ sung vào, muô´n thay đổi nói, đập vỡ nó, anh biê´t mình không thể chỉ ngô`i trong phòng với cây bút, tập giâ´y mà tạo ra được.

Chưa vội nhận bàn trao, cứ tạm để phó giám đô´c Đoàn Thanh điê`u hành hê´t mọi việc, Vũ Nguyên bă´t đâ`u mở cuộc vi hành vào sâu cõi sô´ng của hơn ngàn sinh mạng từ giờ đã được phó thác hoàn toàn vào chỉ một tay anh. Với một chiê´c xe đạp, chứ không phải chiê´c Băc Kinh già cũ của ban giám đô´c, một cuô´n sổ bìa xanh, lang thang vào tâ´t cả các ngóc ngách trên ngàn héc ta, trên ngàn nhân khẩu, trên vài trăm mái lá nă`m rải rác, lẻo khuâ´t của nông trường, vừa tìm hiểu con người, anh vừa tìm hiểu công việc như một người thợ học nghê` cà`n mẫn. Anh nhẩn nha xuô´ng từng đội, tha thẩn vào từng tổ, đứng hàng giờ giữa hàng lô, nhìn vào từng bữa cơm, thạp gạo của mỗi người. Anh không chỉ đi ngày mà còn đi đêm. Chỗ nào đi xe được thì đi, chỗ nào đường vỡ, cô´ng trôi thì lội bộ, thậm chí có đoạn còn phải cả vượt sông bă`ng túi ni lông theo kiểu thời chiê´n

https://thuviensach.vn

để đế´n được những đội hình xa nhâ´t. Tâ´t nhiên anh chưa muô´n cho người ta biế´t mình là ai, chỉ mỉm cười xưng là cán bộ kĩ thuật mới vê` công ty, được phân công đi tìm hiểu thực trạng cây trô`ng...

Cái thực trạng này đô´i với anh đâu có lạ gì. Những tháng ngày lặn lội trong các cánh rừng su để thực thi công trình, những buổi giao ban sôi sủi hàng tuâ`n, những phiên họp đảng uỷ côn...

Cái thực trạng này đô´i với anh đâu có lạ gì. Những tháng ngày lặn lội trong các cánh rừng su để thực thi công trình, những buổi giao ban sôi sủi hàng tuâ`n, những phiên họp đảng uỷ công ty, những đêm tâm tình không ngủ với người trô`ng trọt... Tâ´t cả những cái đó đã ngâ´m dâ`n vào anh, ngâ´m dâ`n như duyên sô´ duyên nợ để rô`i giờ đây anh giã từ máy móc để xuô´ng ở hẳn với nó.

Hơn nửa tháng sau trở vê`, nhìn anh không còn ai nhận ra nữa! Vẻ tră´ng trẻo đẹp trai đã thay bă`ng khuôn mặt râu ria xạm xâ`n nă´ng gió nhưng vẫn đẹp, một vẻ đẹp thanh tú, phảng phâ´t nét phong trâ`n. Môi tái hơn, mă´t trũng sâu hơn và bàn tay có những ngón tră´ng hô`ng như ngón tay con gái cũng ám màu đâ´t đỏ vì như anh nói, đã chơi trở lại một cơn sô´t rét muô´n quỵ ngã luôn ở dọc đường. Nhưng đôi mă´t lại bình tâm khác lạ, như có cả những đám mây chiê`u và con suô´i đâ`u nguô`n trong vă´t đang bảng lảng trôi trong đó. Ngay chiê`u hôm â´y, anh cho triệu tập toàn bộ đảng uỷ và ban giám đô´c nông trường.

- Rừng cây xâ´u quá ngoài hình dung của tôi khi xuô´ng đây. Và bà con sô´ng cũng cơ cực quá! Cơ cực ngoài sức hình dung của người! – Lời tâm sự đâ`u tiên của anh là như thê´ - Chúng mình dẫu sao cũng còn chút máu lính chảy trong người, trước tình cảnh này, nói thật nhé, tôi cứ cảm thâ´y bao máu xương của bạn bè đổ xuô´ng trở thành vô nghĩa quá...

https://thuviensach.vn

Trong gâ`n hai tiê´ng đô`ng hô`, với những trang sổ tay nhuô´m đâ´t lem nhem, với giọng nói buô`n buô`n như dứt ruột, như một lời tâm sự chân thành và đau xót, cả một chút phẫn nộ, trâ`m uâ´t, anh đã nói hê´t tâ´t cả mọi điê`u mình nghe thâ´y, nhìn thâ´y và cảm thâ´y. Anh nói vê` cách thức quan liêu đê´n thô´i rữa trong quản lý, vê` thói duy lý ngớ ngẩn chỉ cô´t làm lâ´y được, lâ´y thành tích trong khai hoang, trong trô`ng mới, trong các công đoạn chăm sóc, tưới bón, trong cả kỹ thuật cạo phá, cạo ẩu... dẫn đê´n hơn ngàn héc ta cao su đang trở thành hơn ngàn héc ta đâ´t chê´t. Anh nhâ´n mạnh đê´n sự sa sút, đê´n kinh ngạc vê` thể châ´t của một sô´ không ít những cán bộ tự cho mình cái quyê`n được sô´ng ung dung, sô´ng trưởng giả như những ông vua con trên cái dạ dày trô´ng rỗng của thâ`n dân. Sự sa sút vê` châ´t này làm nảy nòi ra hàng loạt những tiêu cực, những tệ nạn không thể hiểu nổi mà báo chí đã không ngớt đê` cập đê´n như nạn ăn că´p mủ, ăn că´p gỗ đê´n mức tră´ng trợn, công khai (anh vui vẻ kể lại chuyện anh chàng lái xe đổ nước suô´i vào bô`n hôm rô`i...) gian dô´i hàm lượng, gian dô´i tiêu chuẩn gạo mă´m, thuô´c men của trên phát xuô´ng khiê´n cho người thợ nhìn nông trường như nhìn vào địa ngục, nhìn cán bộ đảng viên như nhìn vào một lũ quan tham, cậu trời, chẳng khác gì đám chủ đô`n điê`n tây tàn ác ngày xưa...

- Vậy mà chúng ta đã từng có những ngày bám trụ, đóng quân trong những cánh rừng cao su này và được bà con làm cao su nuôi nâ´ng, che chở! – Ngừng một chút, nhìn sâu vào mă´t từng người, anh nói tiê´p, vẫn bă`ng cái giọng hiu hă´t như không phải nói cho ai nghe mà chỉ nói với chính mình – Các đô`ng chí hãy một lâ`n thử xuô´ng tới tận từng người công nhân xem họ sô´ng, họ nghĩ vê` chúng ta như thê´ nào! Buô`n lă´m... Dô´t nát, phè phỡn, mèo chuột, nhậu nhẹt, trù dập, xểnh ra là xà xẻo, động tí là lập băng này, kíp nọ chơi xâ´u, hâ´t cẳng nhau, kiê´n thức vê` trô`ng cây thì nghèo nhưng

https://thuviensach.vn

kiế´n thức vê` ăn xài lại râ´t phong phú... Họ nói vê` chúng ta như vậy đâ´y.

Cả phòng họp lặng tờ. Nghe được cả tiế´ng con nhặng nào è è bay vào rô`i è è bay ra. Thoáng có những đôi mă´t nhìn xuô´ng. Lại thoáng có những đôi mă´t càu cọ nhìn lên, một vài nước da xanh tái nhưng lại có nước da đỏ bừng, tím lịm. Rô`i không phải ai khác, lại chính Tụ, người đội trưởng đội 2 có vẻ mặt hâ`m hô´ đã dă`n mặt anh hôm rô`i đứng bật dậy:

- Yêu câ`u đô`ng chí giám đô´c chân ướt chân ráo mới vê`, chẳng nên vỗ mặt anh em như vậy. Đô`ng chí không có quyê`n và cũng sẽ không bao giờ có quyê`n hê´t. Ở đây ít nhâ´t cũng có những người lớn tuổi, những người đã vào nghê` lâu năm hơn đô`ng chí thiê´t nghĩ trong cách nói năng nhận định, đô`ng chí vuô´t mặt cũng phải nên nể mũi!

Không khí càng nặng hơn. Có người ngâ´m ngâ`m gật đâ`u. Có người nhìn nhanh lên Vũ Nguyên với vẻ ái ngại. Dâ`u sao người ta cũng là... lại có người như được câu nói của Tụ gãi trúng vỉa mặt, bật thẳng tay, mô`m miệng căng chă`ng ra cái tuô`ng să´p đánh đòn hôi chợ. Đúng lúc đó, đội trưởng đội chủ lực Đăng Điê`n hă´ng giọng nhẹ rô`i ôn tô`n đứng dậy giọng miê`n trung â´m và nặng, râ´t có sức thu hút ngay từ đâ`u:

- Tôi không tán thành cách nói công thâ`n của đô`ng chí Tụ và một vài đô`ng chí khác vừa rô`i. Những nhận định của anh Nguyên có thể chính xác, có thể chưa chính xác nhưng đâ´y là nhận định của một người trung thực, có lương tâm, còn những nhận định đó có thoả đáng với một người quản lý hay không, đó lại là chuyện khác – Anh ta ngừng lại một chút cho câu nói vừa đủ sức ngâ´m vào sô´ đông – Bao lâu nay chúng ta đã quá nghe quen những lời ve vuô´t rô`i, bây giờ nghe những lời nói thẳng, theo tôi là tâ´t cả nên bình tĩnh. Bài học

https://thuviensach.vn

bố́n đời giám đố́c đã đổ gục từ đây không đủ để cho chúng ta rút ra bài học biế́t lắ́ng nghe những điề̀u đi chúng vào tim gan phổi phèo ư? Đề̀ nghị đồ̀ng chí giám đố́c cứ nói tiế́p!

Đúng là một tiế́ng nói có hiệu lực. Trong chố́c lát, không còn một cánh tay quá khích nào giơ lên nữa. Tưởng nhân lúc này giám đố́c sẽ thừa cơ phản kích lại nhưng không, anh chỉ mỉm cười, cái cười mỉm không rõ ràng ý nghĩa:

- Tôi biế́t nói ra những điề̀u này sẽ nghịch nhĩ, thậm chí sẽ xúc phạm đế́n nhiề̀u người nhưng không thể không nói ra. Bởi vì bây giờ tôi với anh em là một, tôi nói thế́ tức là tôi cũng đang xúc phạm đế́n chính tôi. Cuộc số́ng của mọi người và cuộc số́ng của rừng cây đang đứng trước miệng vực của sự hoàn toàn phá sản buộc tôi phải nói. Cũng xin cảm ơn lời nói thẳng của anh Tụ và các anh khác. Như vậy, chúng ta sẽ hiểu nhau hơn. Tôi muố́n mọi việc xấ́u tố́t, trắ́ng đen phải rõ ràng ngay từ đầ̀u để ngay tuầ̀n sau, có một nội dung họp chắ́c chắ́n sẽ còn căng thẳng hơn, sẽ động chạm sâu sắ́c hơn đế́n tấ́t cả những người ngồ̀i đây, đó là thảo ra quy chế́ mới – ngừng lại một chút như để nghe chính tiế́ng nói trong ngực mình phát ra, anh hạ giọng – Tấ́t nhiên quy chế́ có nhiề̀u điề̀u nhưng các đồ̀ng chí đảng viên có mặt ở đây trước hế́t và trên hế́t hãy thố́ng nhấ́t cùng tôi một điề̀u, điề̀u có tính chủ đạo và số́ng còn nhấ́t, đó là bằ̀ng mọi giá phải thiế́t lập ngay được sự công bằ̀ng trong các rừng cây, không có công bằ̀ng, không có dân chủ thì sẽ không có gì hế́t! Bây giờ mời các đồ̀ng chí về̀ nghỉ!

Cuộc họp giải tán nhanh. Còn lại một nhóm người vẫn ngồ̀i lại, mặt mày đuỗn đệt như bị trúng gió. Đăng Điề̀n đi đế́n, giọng buồ̀n phiề̀n:

- Các ông dại bỏ mẹ! Quyề̀n lực trong tay người ta, người ta muố́n nói gì thì nói, kệ, hơi đâu mà mấ́y ông phản ứng bộp chộp

https://thuviensach.vn

như đám đĩ non ngứa nghề thế!

Phó giám đốc Đoàn Thanh kéo xệch anh ta ra một góc, nói sát vào mang tai, hơi thở nồng nặc mùi thuốc lào:

- Điền! Tóm lại mày là thế nào? Từ lúc về đến giờ, rõ ràng tao thấy mày đã hai lần đứng ra bảo vệ nó trong khi chính mày lại muốn tao...

- Bảo vệ ai? – Điền cười nụ - Bảo vệ anh hay bảo vệ hắn?

Không chờ cho Đoàn Thanh hiểu hết, Điền đã bỏ đi, miệng tru lại trong một điệu huýt gió hành khúc rộn ràng...

*

**

Đêm đó, chắc là khuya lắm rồi nhưng trong căn phòng mười thước vuông của Vũ Nguyên, ánh đèn măng sông vẫn còn leo lét cháy. Anh bị sốc vì không khí cuộc họp vừa rồi ư? Không! Mọi sự anh đã lường hơn thế, mới có vậy thì đã nhằm nhò gì. Hay là anh đang nung nấu những quy chế sắt sẽ được tung ra ngày mai? Càng không! Mọi cái đã nằm sẵn trong đầu rồi, nhất định sẽ phải áp đảo đến tận cùn được ăn cả ngã về không, một dấu phảy cũng không khoan nhượng.

Chỉ có ngọn gió trời xào xạc ngoài kia là biết anh đang nghĩ gì. Anh đang nghĩ đến Hà Thương. Trong chuyến đi nhọc nhằn vừa rồi, công việc chỉ một phần, phần khác đau đáu, cấp bách hơn là từ trong sâu thẳm mọi điều, anh muốn vô cùng gặp lại người con gái ấy. Nhưng đâu có gặp. Xuống tới tận chỗ ở của cô, người bạn gái cùng lán bảo cô đã tranh thủ xin đi nghỉ phép năm để chăm sóc một người thân ốm nặng ở quê rồi. Ngẩn ngơ đứng nhìn chiếc giường

https://thuviensach.vn

ọp ẹp ken bằng lỗ nơi em ngủ, cái chăn cái màn đầy mụn vá em gấp gọn để ở một đầu, lại nhìn cái lu nước mẻ sóng sánh vài giọt, nhìn lên mái lá lỗ chỗ sao trời, nhìn vào tấm liếp thưa đang có gió rít ngang... tự dưng nước mắt anh bỗng ứa ra. Hà Thương ơi! Phải chăng em sống cuộc sống tự đoạ đày này là vì anh? Như vậy anh hiểu em vẫn không hề tha thứ cho anh. Tại chỗ bò và xe đâm nhau hôm rồi, nhìn thấy anh, biết anh tới đây làm gì, em đã trốn chạy bằng cách xin nghỉ phép bất thường phải không? Làm gì đến nỗi phải như vậy cơ chứ Thương ơi...

Và chính lúc đó, dưới tấm chiếu te tua, vàng xỉn như tấm chiếu của người đánh tẩm quất tại vỉa hè chợ Bến Thành, anh chợt nhìn thấy một tệp giấy chi chít những hàng chữ đang viết dở. Hàng chữ mềm mại, nghiêng nghiêng quen thuộc của em. Anh tần ngần cầm lên... Không phải nhật ký cũng không phải văn chương như đã có lần em khao khát mình trở thành người chép sử cho loài cây cho mủ. Em toàn viết những suy nghĩ day dứt của em về giống má, về hàm lượng, về thể thức chăm sóc, bón phân, về các quy trình cạo làm sao cho có hiệu quả nhất nhưng lại không ảnh hưởng đến trữ lượng của cây, về tay nghề cũng như về đời sống con người làm nghề... Những dòng chữ, những cái gạch đầu dòng, những hình vẽ rối rắm như có cả nước mắt và mồ hôi em trong đó nhạt nhoà dần trước mắt anh. Anh không thể đọc được nữa, anh không muốn đọc nữa... Thì ra em vẫn là em như ngày xưa, cả nghĩ, dễ bị tổn thương, giàu nghị lực, hoàn cảnh nào cũng giữ cho mình một chút than lửa âm thầm. Em đang khát vọng về rừng cây để che đi cái tuyệt vọng về cuộc đời, hay chính cái tuyệt vọng về cuộc đời đã làm nảy sinh trong em cái khát vọng về rừng cây? Hoặc chỉ là giản đơn như câu nói dứt ruột của em một chiều buồn hôm ấy: "Ông nội em bỏ quê đi cao su đã bị Tây chặt đầu ở đây. Bố em đi bộ đội cũng ngã xuống ở một cánh rừng cao su nào đó mãi tận miệt Tây Nguyên mà chưa tìm được xác..."

https://thuviensach.vn

Tiễn anh ra cửa, cô bạn có cái nhìn héo hon cùng lán với Thương giữ anh lại một chút, ngần ngừ nói thêm: “Nó bảo nó đi nghỉ phép nhưng em không tin. Gần đây em thấy nó thế nào ấy. Nước da xấu lắm, thỉnh thoảng lại lăn ra nằm lịm đi một lúc mà hỏi gì nó cũng nhất định không chịu nói. Em nghi là...”

Cô gái tắc lời không nói thêm gì nữa, chỉ có ngọn gió rừng su hoang sơ và giá lạnh là phân vân đi tiếp hết câu nói của cô. Bệnh rừng. Bệnh của đói nghèo, của kham khổ, thiếu chất thôi chứ có gì phải nghĩ đâu cô gái ơi! Chạnh buồn như mỗi lần thấy chạnh buồn, anh đi đến chiếc tủ với ý định mang cây kèn Clarinet ra thổi nhè nhẹ vài giai điệu cho bình tâm trở lại nhưng bàn tay anh chợt giật phắt, khẽ run lên... Hộp kèn để nghiêm ngắn ở ngăn trên không còn nữa, thay vào đó là cả cây kèn tròn trịa mày nâu hun đã biến thành một mớ ngổn ngang những mẩu vụn dập nát, ở giữa là mấy lỗ kèn sáng bạc ngơ ngác nhìn lên như những con mắt mù loà... Và cạnh đấy là một mảnh giấy viết không vội vã chút nào, thậm chí còn rất đẹp và hình như có ướp cả hương thơm:

“Ông Vũ Nguyên! Biết ông đang toan tính nhiều chuyện, tuỳ ông, nhưng tốt nhất là ông không nên động đến lãnh địa làm ăn của chúng tôi. Đất lề quê thói, ở đâu có luật ở đó, ông nên tỏ ra biết điều. Sự bể nát của cây kèn này, mong ông hiểu cho như là một lời nhắn nhủ ban đầu. Cám ơn!”

Cầm cây kèn chỉ còn là cái xác trên tay, anh ngồi lặng đi, cười nhạt một tiếng rồi tắt đèn đi nằm. Lại một trò khỉ của đám giang hồ! Từ ngày cởi áo lính trở về vùng đất dữ dằn này, đã bao bận anh phải đương đầu với nó và chưa bao giờ coi nó là cái gì cả. Chuyện vặt cõi đời, có thế mới vui.

Gió rừng su vẫn không thôi than vãn ngoài kia như đang rì rầm làm sống lại cả một chiều dài thăm thẳm của lịch sử nơi này... Ngày

https://thuviensach.vn

â´y, khi còn đang là giám đô´c xí nghiệp cơ khí, trong những đêm nhức nhô´i vì chuyện khoán sản, chuyện đổi tiê`n bay lơ lửng trên đâ`u như một cái án treo không cưỡng được, anh đã mang cây kèn này ra để tự trâ´n an mình. Cây kèn đã theo anh đi suô´t các trận đánh, đã trở thành người bạn, một chỗ dựa tinh thâ`n cho anh trong những giờ khă´c ác liệt, bi thương nhâ´t. Và rô`i cũng chính âm thanh của nó đã dẫn cô đê´n với anh. “Anh đừng thổi nữa!... Chưa ở đâu và chưa bao giờ em được nghe một tiê´ng nhạc buô`n như thê´! Tiê´ng kèn như tiê´ng khóc...” Cô đã nói như vậy vào một đêm chỉ có hai người ngô`i với nhau trong một góc rừng thưa. Rô`i mái tóc vừa gội của cô đã bâ´t giác ngả vào ngực anh như có cả một rừng sả tràn vê`... cô khóc thật, nước mă´t con gái thâ´m ướt đê´n tận tâm can, một điê`u mà trước đó anh chưa hê` dám nghĩ tới, chưa hê` dám tin...

Một tiê´ng gõ cửa râ´t ư là rụt rè vang lên. Cửa mở. Anh nhận ra ngay khuôn mặt của cái anh chàng lái xe bô`n hôm đó. Chỉ khác nét nhâng nháo đã thay bă`ng vẻ ỉu xìu trông chả giô´ng ai.

- Có chuyện gì thê´? – Anh hỏi – Mà vào hẳn trong này đi đã.

- Em... em đê´n chịu tội – Không thể có giọng nói nào khổ sở hơn.

- Tội gì? – Chút nữa anh bật cười.

- Tội bô´ láo bô´ lê´u với anh, tội gọi anh bă`ng mày tao chí tớ, tội... Tại vì anh trông giô´ng mâ´y tay nhà báo, giô´ng mâ´y tay kĩ sư xuô´ng thực tập nên em mới... Nghe nói sáng nay anh kể lại chuyện của em giữa cuộc họp, em khổ tâm quá!

- Ngôi xuô´ng và uô´ng nước đi! – Anh rót cho anh ta ly trà còn âm â´m – Tôi quên rô`i và nê´u có nhớ thì nhớ cậu có tội khác kia. Tội nặng.

https://thuviensach.vn

- Chê´t em – Anh chàng giật nảy.

- Đó là tội đổ nước lã vào mủ. Tội này có thể đưa ra toà án binh.

- Thê´ thì phải đưa ra toà hê´t hả anh – Mặt chảy ra - Ở đây có thă`ng nào là không đổ đâu.

- Thôi được rô`i. Muô´n tôi xoá tội, cậu hãy nói thử một sáng kiê´n là làm sao cho cánh xe bô`n của các cậu từ nay không làm được điê`u â´y.

- Dễ - mặt anh chàng sáng lên – Chỉ cần gă´n xi miệng bô`n lại rô`i mới được nổ máy. Bô´ thă`ng nào dám bóc ra... â´y, em lại văng tục rô`i, em xin lỗi...

- Gă´n xi à?... Được, một ý nghĩ hay đâ´y. Tô´t! Thôi, bây giờ cậu vê` đi! Tôi cảm ơn cậu!

- Cám ơn em? – Há hô´c mô`m – Tức là anh sẽ xoá tội cho em?

- Xoá!

Anh chàng lao tới đưa cả hai tay nă´m lâ´y tay anh cho lên mô`m hôn chùn chụt rô`i đi ra cửa:

- Vâng! Em vê` đây! Bữa nào rảnh, em mời giám đô´c xuô´ng chỗ em nhậu chơi. Rượu tự nâ´u lâ´y bă`ng men Trương Xá gửi từ ngoài kia vào, thịt thú ră`ng, đã lă´m! Em chào anh ạ!

Cậu chàng biê´n nhanh vào bóng đêm. Hình như có cả tiê´ng huýt sáo rộn ràng vang trở lại. Vũ Nguyên lă´c đâ`u. Trời đâ´t! Tội ăn trộm mủ không lo mà lại lo tội ăn nói không phải với câ´p trên! Đâ`u óc con người ở đây bây giờ chẳng lẽ lai nguyên thuỷ đê´n thê´ kia ư?

*

https://thuviensach.vn

**

Â´y vậy nhưng cuộc họp như anh nói là hê´t sức quan trọng để ban hành quy chê´ mới đó sang tuâ`n sau vẫn chưa xảy ra được. Không phải vì lời đe doạ lạnh lẽo cùng sự bể nát của cây kèn kỷ vật kia. Chuyện đó, như đã thành một thói quen, chỉ kích thích thêm tính hành động quyê´t liệt trong con người anh. Cũng không phải do tình hình chung chưa thuận lợi cho sự ra đời một quy chê´, cũng chẳng phải do có ai phá bĩnh, ai bàn ra khiê´n cho anh phải giật mình nghĩ lại. Ráo trọn những điê`u này anh đê`u đã có đủ kinh nghiệm đô´i phó rô`i. Một cái mới ra đời làm sao lại có thể mong thông đô`ng bén giọt ngay được, hoạ có là ở thê´ giới siêu thực. Cái làm anh tạm dừng lại là chỉ ở như một mảnh giâ´y khác, mảnh giâ´y gâ´p tư, bên trong là những hàng chữ bút bi màu tím được viê´t một cách vụng vê`, gẫy góc chă´c là của một bàn tay đàn ông không nhiê`u chữ nghĩa cho lă´m nào đó chẳng hiểu ném vào qua lô´i cửa sổ lúc nào:

“Chưa nên ban hành quy chê´ mới lúc này! Râ´t dễ bị phản ứng, râ´t dễ gẫy! Nên để họ có thời gian làm quen với một vài cách thức mới rô`i sau đó dựa vào đó mà thảo quy chê´. Mà cũng chỉ nên thảo từng phâ`n, thực thi từng phâ`n không nên thảo cả một lúc, thực thi cả một lúc, họ sẽ không tiêu hoá nổi đâu. Tập quán, suy nghĩ làm ăn cũ muô´n thay đổi phải có thời gian...”

Mảnh giâ´y này là của ai? Dưới chẳng ký tên nhưng rõ ràng đây là một ý kiê´n thiện chí chân thành và phâ`n nào có lý nữa. Dường như con người bí hiểm giâ´u mặt này râ´t biê´t cái cá tính nôn nóng đê´n quyê´t liệt trước những việc gai góc đòi hỏi ý chí quyê´t đoán của anh. Ai nhỉ? Của Đoàn Thanh à? Hay Đăng Điê`n? Vô lý! Nê´u là họ thì cứ đê´n trao đổi thẳng chứ bịa đặt giâ´y má ra làm gì! Hay là của... Cũng vô lý! Nét chữ của em anh đã thuộc làm lòng, đã ăn sâu vào tiê`m thức làm sao có thể không nhận ra. Vả lại, theo một nguô`n tin khéo hỏi dò được, em đi nghỉ phép đã vê` đâu? Thê´ thì của ai?... Thôi

https://thuviensach.vn

được! Bấ t biế t là của ai nhưng cũng nên nghe ngóng lại mọi chuyện, đúng là chưa thể tiế n hành một cái gì quá mạnh trong lúc này được. Anh lặng lẽ chấ p nhận nhưng chưa chấ p nhận cái phầ n giao tranh gay gắ t trong đầ u mấ y hôm nay chưa phân thắ ng bại và nhét mảnh giấ y xuố ng đáy ba lô lưu giữ một kỷ niệm ngày đầ u về với cây cao su.

https://thuviensach.vn

5

GIỮA LÚC ĐÓ, VÀO MỘT BUỔI SÁNG TRỜI QUANG MÂY tạnh, người ta thấy có một chiếc trực thăng loại chuyên cơ bay từ hướng Thành phố đáp thẳng xuống một khoảng rừng trống vừa bị đốt cháy lam nham. Cái dáng bay và cái dáng hạ cánh của nó tựa như một cánh chim đại bàng rờ rỡ uy quyền. Cả nông trường xôn xao. Cả công ty xôn xao. Và cả Tổng cục, cả tỉnh, cả vùng cũng xôn xao vì sự có mặt bất thần của đoàn khác này.

Dẫn đầu là một người cao lớn, mặc áo kiểu Tôn Trung Sơn, mũ cối màu ghi, nét mặt tỏ ra phiền muộn. Bước sau ông là một người dáng cao gầy, tóc bạc trắng, vẻ nhìn thấu đáo, phúc hậu. Và cạnh sự phúc hậu đó là một người thấy nhỏ hơn, khuôn mặt thanh thoát, có cái miệng cười rất đẹp. Xảy ra một hiện tượng cuốn chiếu như thế này: Tất cả các cán bộ tổng cục, thành phố, tỉnh, vùng đều tỏ ra cung kính khác thường trước con người thấp nhỏ ấy. Con người thấp nhỏ lại tỏ ra cung kính đặc biệt với con người mảnh gầy, phúc hậu kia. Con người mảnh gầy, phúc hậu kia lại có thái độ vì nể khác thường trước con người cao lớn, đội mũ cối, vận áo Tôn Trung Sơn màu ghi kia nữa. Nói chung cả ba con người này đều là những khuôn mặt quá đỗi quen thuộc trên những phương tiện thông tấn quốc gia vào những ngày lễ trọng, những phiên họp có tính bản lề liên quan đến vận mệnh sống còn dân tộc.

Người mặc áo Tôn Trung Sơn đi đến trước mặt Vũ Nguyên lúc ấy đang vận một chiếc sơ mi trắng đến nhức mắt giữa khung cảnh núi rừng hỏi với chất giọng miền Trung rất nặng:

- Đồng chí là giám đốc ở đây?

https://thuviensach.vn

- Báo cáo, tôi! – Anh dướn thẳng người.

- Nghe nói là một giám đô´c giỏi mà để cây phát hoang cháy thê´ này có xót ruột không? – Ông chỉ những gô´c cây lớn nhỏ đang nă`m lổn nhổn xung quanh.

- Báo cáo râ´t xót ruột ạ!

- Tại sao lại đô´t? Ai chủ trương đô´t?

- Báo cáo, chủ trương đô´t là của trên, bởi vì đăng kiểm lâm họ không cho mang gỗ ra khỏi rừng, sợ tiêu cực đành phải đô´t để phát quang chứ biê´t làm sao ạ?

Ngừng lại một lúc lâu như thử đo đê´m xem cái anh chàng trẻ ranh này là ai mà đứng trước mình cứ nói lem lẻm như vậy, ông hỏi tiê´p:

- Tình hình chỗ đô`ng chí như thê´ nào? Có khá hơn những chỗ khác không?

- Thưa, chă´c cũng vậy.

- Tại sao? – Tiê´ng hỏi càng nặng.

- Tại bởi có ba điê`u bâ´t hợp lý...

Nói đê´n đó, anh chợt dừng vì thâ´y xung quanh thoáng có những con mă´t của đủ các cán bộ lớn nhỏ đang thâ´p thỏm nhìn lên như să´p sửa nhúng chân vào lò thuô´c súng. Trong sô´ đó anh thâ´y rõ ràng có cả con mă´t toé lửa cửa giám đô´c Công ty Ba Vinh như muô´n ngâ`m nhă´c nhở anh: “Quá chớn rô`i đâ´y! Liê`u liệu cái mô`m!” nhưng lại có một loạt những cái nhìn khác, cái nhìn của đô`ng đội, của công nhân bay đê´n như một sự đòi hỏi, một sự khích lệ âm thâ`m nên chẳng thể dừng lại, giọng nói vẫn rành rẽ, bình thản:

https://thuviensach.vn

- Điề̀u bấ̀t hợp lý thứ nhấ́t là kế́ hoạch gieo trồ̀ng quá lớn trong khi năng lực gieo trồ̀ng lại quá mỏng. Thế́ là toàn gieo nhảy cóc, gieo ẩu. Tức là thay vì phải ươm, phải chiế́t cẩn thận rồ̀i mới bưng đi trồ̀ng theo kiểu Stum trầ̀n, đằng này phầ̀n lớn là trồ̀ng thẳng, trồ̀ng kiểu thực sinh, tác hại bây giờ chưa thấ́y rõ nhưng đế́n giai đoạn cây bắ́t đầ̀u làm mủ thì sự tác hại là không thể lường trước được.

- Điề̀u thứ hai? – Nét mặt người hỏi đã hơi sạm lại.

- Điề̀u thứ hai, đặc điểm dân ở đây là hầ̀u hế́t đế́n từ các vùng ven biển nên không có nghề̀, không có một chút khái niệm gì về̀ kĩ thuật cây cao su cả, trong khi họ phải ôm một khố́i lượng công việc quá lớn và phức tạp. Và điề̀u thứ ba – Như sợ phải nghe cái câu hỏi giố́ng như thế́ chẹn vào, anh nói lướt luôn – Chủ trương bỏ cơ giới khai hoang chỉ bằ̀ng thủ công là sai lầ̀m. Phương châm rường cố́t dố́t dọn theo kiểu làm rẫy của người dân tộc chỉ đúng với địa bàn bằ̀ng phẳng tiện lợi giao thông và có tay nghề̀ truyề̀n thố́ng như bên Đồ̀ng Nai. Trong khi đặc điểm thổ nhưỡng ở đây lại hoàn toàn khác hẳn. Thế́ là các phương tiện cơ giới bỗng chố́c thành đố́ng sắ́t vụn giữa trời.

Tấ́t cả lặng đi. Nắ́ng rung hơi vào ánh mắ́t từng người. Người này nhìn người nọ, người nọ lại nhìn người kia. Câu nói của anh như một ngọn roi quấ́t xuố́ng những điề̀u lờ mờ bao lâu nay người ta đề̀u hiểu, đề̀u muố́n nói nhưng không thể nói, không tiện nói hay không dám nói. Chỉ có khuôn mặt người cao gầ̀y, phúc hậu bình thản, thỉnh thoảng ông lại gật đầ̀u nhẹ một cái. Cuố́i cùng người nhỏ bé có cái miệng cười khá đẹp lên tiế́ng như thể muố́n xoá đi cái im lặng ngột ngạt không chịu nổi bằ̀ng giọng nói Thừa Thiên rấ́t du dương của mình:

- Tình hình vậy mà giám đố́c ra lô lại vận áo trắ́ng à?

https://thuviensach.vn

- Báo cáo, tôi nghĩ rằng hôm nay tôi đi đón đảng và chính phủ.

- Tốt! Nói tất cả những điều này, đồng chí giám đốc có ngại gì không, ví như sự võ đoán chưa thật chính xác chẳng hạn.

- Dạ, ngại thì tôi đã không nói. Bởi vì là đảng viên, tôi phải có bổn phận nói thật với Đảng, là người lính tôi phải báo cáo trung thực với Tổng tư lệnh.

- Tốt! – Ông quay qua vỗ vai một người tầm thước có nước ra rất chiến trận, nói với người mặc áo Tôn Trung Sơn như thể xoá đi cái khẩu khí lạ tai của cái anh chàng giám đốc trông đỏm dáng vừa rồi – Báo cáo anh! Đây là một bí thư giỏi nhất thời chiến, chắc chắn sẽ là một tổng cục trưởng giỏi nhất thời bình. Anh cứ tin rồi tình hình sẽ được khẩn trương khắc phục.

- Tin gì? – Giọng ông mặc Tôn Trung Sơn bỗng căng lên – Tôi, Đảng và nhà nước đã tin ở các đồng chí ấy nhiều quá rồi nhưng có thấy biến chuyển gì đâu. Nên nhớ đây là hiệp định thế kỉ, một hiệp định khổng lồ thắt chặt thêm tình bằng hữu giữa hai nước, các đồng chí giậm chân tại chỗ thế này biết ăn nói thế nào với người ta, lỗi tại ai? Tại tôi duy ý chí, tôi phiêu lưu à? Hay tại chính phủ, tại các đồng chí không biết điều hành? Ý kiến của đồng chí giám đốc nông trường kia cũng có cái để chúng ta phải suy nghĩ. Ngay chiều này về Thành phố đề nghị bên chính phủ cho triệu tập tất cả các ban ngành, các bộ, vụ có liên quan đến để bàn riêng về việc này. Gấp rồi. Giá nào cũng phải làm bằng được. Đây là tự trọng dân tộc. Cũng là món nợ ân tình chúng ta phải trả trong chiến tranh mà không chỉ là năm mười ngàn héc ta này đâu, tới đây ngành cao su phải tiến lên hàng chục, hàng triệu héc ta, có cái gì mà nhân dân không làm được, hả?

https://thuviensach.vn

Tiế´ng hả reo vào đám đông như một phát đạn trái pháo khiế´n cho mọi cái nhìn cứ lộn trọng, ngơ ngác bay đi đâu.

Theo sự hướng dẫn của phó giám đô´c Đoàn Thanh, đoàn người sang trọng có cả một dây báo chí, truyề`n hình hùng hậu đi theo tiế´p tục rùng rùng chuyển bước tiế´n sâu vào rừng cao su để thực hiện cái ý niệm râ´t ư quâ`n chúng là kịch mục sở thị. Giám đô´c công ty Ba Vinh đi qua trước mặt anh, thái độ lâ`m lâ`m không thèm nhìn cũng không thèm nói nửa câu. Riêng người bí thư huyện có nước da đô`ng hun ngày nào lúc này đã là bí thư tỉnh, còn lùi lại, huých khẽ vào sườn Vũ Nguyên một cái đau điế´ng:

- Mày... Cái tật! Định chơi đứng tim mọi người đó hả? Nhưng... được ngon đó mày! Cũng phải để cho vua hiểu ra một điề`u gì chứ.

Ông cười khùng khục nhưng lại đuỗn mặt ra. Anh vừa nhác thấ´y một khuôn mặt quen giữa đám thợ cạo ở rặng su trước mặt râ´t quen, khuôn mặt của Hà Thương... nhưng khi tĩnh chí nhìn lại khuôn mặt kia lại biế´n mâ´t! Thương... Thế´ là em đã trở về` rô`i phải không hay em chỉ là một ảo ảnh cây lá mà anh va mă´t vào đâu cũng thấ´y? Tô´t thôi! Dẫu em không muô´n nhận ra tôi, em lẩn tránh tôi nhưng giữa những cánh rừng tan hoang đang cầ`n được vực dậy bằ`ng mọi giá này, chỉ cầ`n có em, có bóng dáng em đâu đó là được rô`i...

- Tuyệt vời! Một phong đội can đảm. Tuyệt vời! Hôm nay anh đã nổi lên như một người hùng giữa đám báo chí rô`i. Chính sự nóng vội duy ý chí, không hiểu biế´t gì về` làm ăn kinh tế´ của các cụ â´y đã đưa đế´n thảm cảnh này chứ ai!... Anh thử nhìn xem, công nhân họ đang ngầ`m tự hào về` người giám đô´c chịu chơi của họ kia kìa.

- Các cụ nào? – Anh quay lại. Cái miệng của Đăng Điề`n đang đả đớt trước mă´t... Anh cau mày! Có lẽ đây là lầ`n đầ`u tiên từ ngày về` đây, anh bă´t đầ`u thấ´y cái miệng kia sao cứ đả đớt, cứ trơn truộn

https://thuviensach.vn

đế´n thế´ - Không, cậu nhà`m! Lỗi không chỉ ở riêng các cụ â´y, lỗi ở của tâ´t cả chúng ta, lỗi của lịch sử đã xảy ra quá nhiè`u chiế´n trận. Và mình cũng chỉ thay mặt anh em công nhân nói lên tiế´ng nói chân thực trong đâ`u chứ có muố´n là người hùng người hiế´c gì đâu.

Cái miệng kia chỉ hơi thưỡi ra một chút rồ`i liè`n đó lại cười ngay, một cái cười khác hẳn, rờn rợn, thâ´u buố´t và lãnh cảm...

*

**

Sau lâ`n â´y, công việc bộn bề` cứ cuố´n anh vào cái mê hồ`n trận mịt mù của nó đế´n nỗi Vũ Nguyên không còn kịp nhớ lại điè`u gì nữa. Riêng chuyện cây đàn đã thành cái cớ để anh có buổi làm việc riêng kĩ càng với người đội trưởng bảo vệ câ`n cù nhưng quá thụ động và hiè`n lành.

- Ông Thuâ`n này, chuyện mâ´t mủ tóm lại là được diễn ra theo kiểu nào – Anh hỏi.

- Nhiè`u lắ´m ạ! – Người đội trưởng quê sứ Nghệ ậm ừ - Mâ´t do thợ cạo phá, cạo ẩu, cạo không theo một trình tự kĩ thuật nào...

- Tôi không hỏi cái â´y.

- Dạ, mâ´t do dân tự do đêm đêm lẻn vào cạo trộm có, mâ´t do lái xe bồ`n dọc đường tháo mủ đổ nước thay vào có, và mâ´t do chính công nhân của mình lẻn mang đi bán cũng có.

- Lén mang đi bă`ng cách nào?

- Họ nhét mủ tạp, loại mủ còn rơi rớt lại trên miệng cạo, đã khô vào cạp quâ`n, vào ô´ng quâ`n rồ`i cứ thế´ đi ra khỏi lô. Còn mủ ướt, họ chă´t vào can, vào chai, giâ´u kín trong nùm bụi, chờ tố´i trời chui

https://thuviensach.vn

vào xách vê`. Cũng chẳng được bao nhiêu – Anh ta thở dài như bà già – Că´p trộm khô´n khổ vậy, mỗi ngày đổ cho con buôn may lă´m cũng chỉ đủ tiê`n mua thêm nửa lon gạo, mớ rau vê` cho con.

- Nhưng cả ngàn người, người nào cũng lon gạo, mớ rau như thê´, của nả nông trường sẽ tổn hao bao nhiêu?

- Dạ... Nhưng cái hao nó nă`m ở chỗ dân tự do vào cạo phá kia. Họ ào vào hàng chục người, có đận lên tới hàng trăm giặc càn. Họ băm chặt vào thân cây không thương xót bă`ng đủ các loại phương tiện miễn sao cho tứa ra được nhiê`u mủ nhâ´t trong khi chị em mình phải nâng niu, tỉa tót từng dăm mảnh như sợi tóc một. Nói đùa, sáng ra nhìn thân cây bị phạt đi những mảng tră´ng hê´u như thịt người mà... ứa nước mă´t. Cây nào bị băm chặt như thê´ đê´n lâ`n thứ hai coi như chê´t hẳn.

- Tôi đã nhìn thâ´y nhưng chỗ mủ ăn că´p â´y họ phải có chỗ tiêu thụ chứ?

- Có chứ ạ! Ráo chọi tập trung vào một mô´i, đó là chỗ thă`ng Tuâ´n mệnh danh là Tuâ´n tử thâ`n. Bao nhiêu nó cũng mua hê´t, mua giá rẻ như ăn cướp rô`i dùng xe chở đi bán cho các cơ sở chê´ biê´n với giá că´t cổ.

- Ai cũng biê´t mà cả bô´n đời giám đô´c, cả ông bảo vệ tô`n tại suô´t bô´n đời vẫn không có cách nào triệt được nó, vẫn chỉ ngô`i ứa nước mă´t thôi à?

- Chịu ạ! Nó ăn sâu lă´m rô`i, ăn cả vào nông trường, vào cả chính quyê`n, công an xã nên biê´t đâ´y mà đành chịu đâ´y. Đã có lâ`n một ông giám đô´c của mình định làm căng, định dùng luật pháp trị hă´n, chỉ hai ngày sau, cả nhà ông â´y bị cháy rụi mà chịu không tìm được nguyên do, hay người ta sợ vạ cũng chẳng chịu tìm...

https://thuviensach.vn

Vũ Nguyên chợt nhớ đến cây kèn và mấy lời đe doạ vừa trăng trợn vừa tỏ ra rất mềm mỏng hôm nào. Trầm ngâm một lát, anh ngẩng lên:

- Bần cùng sinh đạo tặc! Tất cả từ do đói mà ra. Nếu như đồng lương nuôi sống được cái bụng thì ai còn nghĩ đến chuyện trộm cắp nữa! Tại sao xưa nay mấy ông không dùng biện pháp thưởng phạt cho nghiêm vào? Bắt được cân mủ nào là phạt tiền thật nặng cân mủ đó, đồng thời cạo thêm được cân mủ nào cũng thưởng bằng tiền cho cân mủ ấy. Nào, giữa phạt và thưởng, họ chọn cái nào?

- Dạ, trước đây cũng có giám đốc đã đặt vấn đề này ra nhưng không ai theo cả, cuối cùng ông ấy lại bị chuyển đi.

- Vậy chuyện khoán đầu lô cho từng công nhân, từng hộ để họ ý thức làm chủ phần cây của mình đã có ai đặt ra chưa?

- Dạ... Cái này thì chưa.

- Vấn đề là ở chỗ ấy. Khi đã là chủ rồi thì họ buộc phải có trách nhiệm chăm sóc, bảo vệ như bảo vệ gạo nhà mình. Mọi sự tiêu cực tự nhiên sẽ giảm đi. Ngược lại, họ sẽ làm lấy lệ, làm được chăng hay chớ, làm chăm chỉ để làm gì khi đồng lương lại không phụ thuộc vào sự chăm chỉ ấy. Ông thấy thế nào?

Khổ! Người bảo vệ còn thấy thế nào nữa khi cả bốn đời giám đốc đi qua, anh ta vẫn chỉ vật vờ như cái bóng, như một gã thiên lôi vô tích sự, đã có khi nào được một người đứng đầu nông trường đem những chuyện vừa gan ruột vừa trừu tượng ra tâm sự như thế này đâu.

https://thuviensach.vn

6

SÁU THÁNG SAU, CÓ MỘT BÀI BÁO ĐĂNG ĐĂNG Ở TRANG nhấ t với một dòng Tít khá ấ n tượng như sau:

“Một cú cựa mình xây xát giữa những cánh rừng nghèo kiệt”.

Bài báo có đoạn:

“... Có thể nói, quy chế quản lý sản xuấ t mới của các nông trường cao su X. giố ng như một giọt dung dịch cực mạnh nhỏ xuố ng những cánh rừng nghèo kiệt đã làm xáo tung lên tấ t cả. Đã xoá tan cái màn sương bao cấ p âm u, giá lạnh bao năm nay đè nặng xuố ng cuộc số ng người thợ. Đã gây lên những cú số c khá mạnh ở những người này, đồ ng thời cũng gây nên sự tiế p nhận hồ hởi của một số người kia. Nhưng nhìn chung, dù muố n hay không, giọt dung dịch này cũng đã bắ t đầ u phát huy được những phản ứng dây chuyề n tích cực của nó...”

Bài báo viế t tiế p:

“... Chỉ sau một thời gian ngắ n mạnh dạn thực hiện quy chế sản xuấ t mới, nông trường cao su X đã có những cú cựa mình chuyển động. Những vườn cây trồ ng ẩu, trồ ng dăm, gánh nặng từ trong quá khứ để lại, đã được tập trung chăm sóc hoặc khoanh vùng chờ thanh lý. Một số ít những vườn cây trồ ng mới bắ t đầ u được hình thành với những quy trình cơ bản nhấ t, điề u mà trước đây còn rấ t bị coi nhẹ, ví như kiên quyế t trồ ng theo kĩ thuật Stum trầ n, tức là trồ ng qua ươm qua chiế t chứ không trồ ng thẳng từ cây giố ng.

Nạn cạo phá, cạo lấ y được, cạo một dăm tức là ngày nào cũng cạo trên một thân cây thay vì cạo một ngày cho cây nghỉ tích mủ một

https://thuviensach.vn

ngày, cạo vụ thành tích đã bước đầu được chặn đứng. Giờ đây nông trường đang cho tiến hành thí điểm một đợt phát động hướng tới Bàn Tay Vàng để nâng cao kỹ thuật cao. Sâu hơn thế, bàn tay người thợ bao đời nay bị bỏ quên trong bóng tối, bây giờ đã được lôi ra ngoài sáng để tự thay đổi cuộc đời mình. Bệnh phấn trắng, nấm hồng, những căn bệnh truyền kiếp bất khả kháng của loài cây cho mủ đã được đặt ra cấp bách. Nạn ăn cáp mủ, nạn phá cây đã bước đầu được giảm thiểu. Những tổ bảo vệ tuần tra đêm, một lực lượng lâu nay không biết làm gì nay đã được xốc lại và đi vào hoạt động. Những chiếc xe chở mủ về nông trường đã được găn xi để tránh xảy ra hiện tượng thất thoát giữa đường. Phân bón nhận về với một khối lượng lớn đã được quản lý chặt từng cân thay vì ngày trước phân ra lô thì ít, phân biến thành tiền chảy và túi một số người thì nhiều. Người ta kiểm định mủ ngay từ gốc cây để giải toả sự móc ngoặc hàm lượng, mua hàm lượng giữa bộ phận này và bộ phận khác dẫn đến sự thiệt hại chung cho người sản xuất...

Được biết tới đây nông trường sẽ thí nghiệm khoán đấu lô để gắn người công nhân vào lợi ích của mình. Làm nhiều hưởng nhiều, làm ít hưởng ít, làm thật ăn thật, trong làm có phạt có thưởng. Tiền lương công nhân sẽ được nhận ngay tại nông trường bộ bể tránh những thâm hụt, rườm rà khi phải xuống đội...

Bài báo nói thêm:

"Để ra được mảng quy chế hàng chục điểm then chốt này, những cán bộ quản lý của nông trường đã phải chống trọi với không ít những thế lực bảo thủ, trì trệ đã trở thành thâm căn cố đế. Không biết rồi sau này nó sẽ được thực thi đến đâu nhưng với hiện trạng mảng tối nhiều hơn mảng sáng hiện nay trong các vườn cây cao su, việc làm này là một hành động quả cảm, lội ngược dòng và chắc chắn là sẽ nhiều phen rớm máu..."

https://thuviensach.vn

*

**

Không đầy một tháng sau nữa, kể từ khi đoàn cán bộ cấp cao Đảng và chính phủ đó đến, một cơn bão thanh lý đã xầm xập đổ xuống toàn bộ công ty, làm nghiêng ngả, tan tác cả rừng cây. Đã đến lúc người ta không thể để những bóng hình con gái cạo mủ âm thầm trong rừng vắng kia phải đưa đôi vai mảnh khảnh của mình ra gánh chịu cái sức đè quá nặng của sai lầm trong quá khứ được nữa rồi. Cả sáu ngàn héc ta ngút ngàn cây cối trong chốc lát bị vặn gẫy. Cả hàng trăm con người đầy mình chiến tích trong trận mạc bị rơi rụng theo. Thanh lý cây, thanh lý cả người. Bài học cho thời kỳ hậu chiến mới mở ra làm kinh tế thật đắt giá. Có cả mồ hôi và xương máu, cả niềm vui và nỗi buồn. Vị tổng cục trưởng, người bí thư chiến tranh giỏi nhất như có lần được trân trọng giới thiệu hoá ra không nhất thiết cứ sẽ là một nhà kinh tế giỏi nhất, đã lặng lẽ ra đi. Một phó thủ tướng giàu nhiệt huyết nhưng non kinh nghiệm phụ trách các khu vực kinh tế phía nam cũng không trụ lại được. Xao xác. Xao xác và xao xác... Sự mất mát tài sản ngang bằng một cơn bão thế kỷ đổ bộ vào đất liền. Sự mất mát về con người tương đương sự ngã xuống của một chiến dịch trọng điểm trong chiến tranh. Nét bàng hoàng ngơ ngẩn còn hiện lên trong đáy mắt của hàng chục ngàn con người cho mãi đến những năm tháng sau này...

Nhưng thật may, hay không may, nông trường của anh sự xê xích lại là không đáng kể. Hơn trăm héc ta phải thanh lý thì anh đã dự định cho nằm chờ thanh lý rồi. Chỉ một vài đội trưởng không đủ sức điều hành đành phải điều xuống làm tổ trưởng. Ban giám đốc và nông trường bộ sẽ không có thay đổi gì lớn ngoại trừ một vài trường hợp khá tế nhị mà anh đang cân nhắc... Và anh, người giám đốc nông trường, sau một thời gian tận lực, thân thể chỉ tạm sụt xuống dăm cân nhưng đầu óc lại thấy yên ổn, bình tĩnh hơn. Riêng chỉ có

https://thuviensach.vn

điê`u làm anh vẫn đêm ngày canh cánh là chưa nô´i lại được quan hệ với Hà Thương. Thương vẫn tiê´p tục lẩn tránh và vẫn làm như không hê` hay biê´t sự có mặt của anh ở vùng đâ´t này.

Một buổi chiê`u săˊp mưa trong rừng su, không còn cách nào khác, cô đành phải ngô`i lại với anh một chút bởi không còn biê´t tránh đi đâu được nữa khi vị giám đô´c đòn đã có ý ngô`i đón cô gâ`n cả nửa ngày ở con đường mòn độc đạo dẫn vê` lán. Thì vẫn là ngô`i nơi trô´ng trải, ngô`i trên dẹp, ngô`i giữa tiê´ng muỗn bay và mùi lá mục, ngô`i cách xa nhau bă`ng cự ly của một buổi họp công đoàn.

- Anh nhớ em! – Anh nói.

- Xin anh có thể nói chuyện khác được không?

- Anh vẫn yêu em!

- Em không muô´n nghe mãi câu â´y.

- Anh đi tìm em!

- Xin anh... đủ rô`i đâ´y.

- Anh sẽ còn nói. Nói một năm. Nói một đời. Đời này không xong, sẽ nói tiê´p đời khác.

- Em vê` đây.

- Anh có lỗi với em. Anh đã làm khổ em.

- Ông giời cũng có lỗi.

- Anh vê` đây trước hê´t là vì em. Chỉ vì em.

- Chứ không phải vì để trở thành một người hùng kinh tê´ trong toàn ngành cao su như báo chí vừa ca ngợi?

https://thuviensach.vn

- Không! Vô nghĩa hế́t! Không có em, mọi chuyện vừa rồ̀i chả còn có ý nghĩa gì. Nế́u vừa rồ̀i anh đã làm được một cái gì đó cho nông trường thì cái đó trước hế́t là vì em, nhờ có em.

- Làm giám đố́c mà nói thế́ không sợ người ta cho là phản động, là cá nhân à? – Giọng nói đã mề̀m hơn.

- Có em ở bên, anh không sợ gì hế́t, anh không cầ̀n gì hế́t. Ngay bây giờ anh có thể từ bỏ tấ́t cả chỉ để làm một công nhân cạo mủ miễn là được ngày ngày bên cạnh em.

Im lặng giây lâu. Hình như đã có giọt mưa rơi trên lá...

- Em có tha thứ cho anh không? Hồ̀i đó anh không hề̀ có ý lừa dố́i em nhưng anh không đủ can đảm. Nế́u nói ra anh vẫn chưa dứt khoát trong quan hệ vợ chồ̀ng với người đàn bà ấ́y, anh sợ em sẽ bỏ anh.

- Cho nên người ta mới để cho bà vợ nhờ người đế́n đánh ghen ầ̀m ĩ tại Công ty giữa ban ngày!... Nhưng không sao, tấ́t nhiên thôi, em không ghét chị ấ́y, thậm chí còn biế́t ơn.

- Anh khổ lắ́m! Anh đâu có ngờ cơ sự lại diễn ra đế́n nông nỗi ấ́y. Cho tới lúc đi anh mới thấ́y hế́t cái khố́n nạn của mình. Thật khố́n nạn!

- Thôi! Tự nguyề̀n rủa lúc này có ích gì. Chị và cháu chắ́c vẫn khoẻ?

- Bọn anh sắ́p ra toà.

- Để làm gì?

- Vì em. Và cũng là theo ý của cô ấ́y.

https://thuviensach.vn

- Muộn rồi! Anh hãy trở về` vun quén những gì đã có trong tâ`m tay mình, ít nhâ´t cũng vì thă`ng nhỏ. Tự dưng đôi lúc em thâ´y nhớ nó quá! Mà chị â´y cũng không có lỗi gì. Làm vợ thì phải giữ chô`ng, phải phận em, em cũng sẽ làm như vậy.

- Em không hiểu gì hê´t, không hiểu gì cả. Cái sự sẽ ly hôn này không hẳn là vì em, vì cái chuyện mới nới cũ của anh mà vì chính bản châ´t hôn nhân của nó. Không có em, bọn anh trước sau cũng chia tay. Chỉ có điê`u vừa đúng lúc đó em xuâ´t hiện.

- Mưa să´p nặng hạt rô`i! Em đi đây. Nê´u được khuyên anh một câu thì em chỉ mong anh nên hê´t sức cảnh giác trong mọi chuyện. Không phải tâ´t cả họ đê`u ưa anh đâu. Họ đang chờ anh sơ hở để thọc dao vào mạng sườn. Mà anh thì vẫn như ngày nào, động chút là bô´c, hơi tí là say sưa trong công việc thì râ´t să´c sảo nhưng trong cuộc đời lại hoàn toàn nhẹ dạ, ngây thơ. Anh đang mơ ngủ trong sự yên tĩnh trước cơn dông đó.

- Nước da em xâ´u quá! Mă´t lại có quâ`ng nữa... Em đang có điê`u gì giâ´u anh phải không? Cô bạn cùng lán với em nói hình như em...

- Không... Làm gì có gì. Con nhỏ đó biê´t gì mà nói. Em... em vẫn bình thường.

- Mảnh giâ´y ném qua cửa sổ phòng anh hôm rô`i là của em phải không?

- Giâ´y nào? – Cô thoáng quay đi – Em không có thói quen ném bâ´t cứ cái gì qua cửa sổ phòng ai hê´t.

- Không sao! Dù vậy anh vẫn cám ơn cái mảnh giâ´y â´y. Và cám ơn cả lời khuyên lúc này của em. Càng cám ơn khi anh biê´t ră`ng tự trong đáy lòng của em, em vẫn chưa quên anh, em vẫn còn lo lă´ng

https://thuviensach.vn

cho anh như ngày nào. Nhưng em có thể yên tâm! Không ai làm gì được anh cả, không kẻ nào có thể chơi xấu được anh hết.

- Thôi, anh về đi!

- Cho anh thêm một phút nữa! Anh biết trước mặt đoạn đường đi sẽ rất không bằng phẳng, thậm chí có nhiều cạm bẫy, trong khi đó anh còn có bao nhiêu việc phải làm. Chính vì thế mà em hãy hà hơi tiếp sức cho anh. Hình ảnh em và hình ảnh cây cao su đã trộn vào nhau làm một. Anh khao khát mong muốn cuộc sống rừng cây, cuộc sống người thợ sẽ mỗi ngày mỗi sáng sủa hơn. Sẽ có mái ngói thay cho mái tranh, sẽ có ánh điện thay cho ngọn đèn dầu, sáng ra lô bằng xe máy xe đạp, chiều trở về sẽ có mâm cơm đủ chất đặt trên bàn, buổi tối nhà nào cũng có chiếc truyền hình làm bạn, không còn cái cảnh mới đầu đêm đã phủi chăn leo lên giường như gà leo vào chuồng, và tháng tháng lĩnh lương xong, ngoài chi tiêu mọi khoản, mỗi người còn để ra được một vài lai vàng, một vài chục bạc chắt chiu cho cuộc sống mai này...

Chỉ nghe tiếng gió thổi dọc lô như một tiếng thở dài man mác... Tiếng anh cũng nhẹ thoảng trộn hoà vào cái âm thanh từng chiều man mác ấy, như không phải nói với cô, không phải nói với mình cô mà như nói với một cái gì đó xa xăm hơn:

- Đời cây như đời người. Nước mắt cây như nước mắt người. Cao su theo thổ ngữ Braxin là Cao – u – su, là nước mắt của cây, đời người tuổi thọ trung bình được sáu mươi năm, đời su chỉ bằng một phần ba như thế. Sữa người hình thành sau khi sinh nở, sữa cây chỉ sau có bảy năm, khi thân hình nó đo được vừa bằng hai gang tay nối lại... Hai mươi nhăm năm một đời cây, nó cho con người nhiều hay ít sữa lại phụ thuộc vào tình nghĩa thuỷ chung của con người đối với nó. Con người ích kỷ, con người độc ác, con người chỉ biết hành

https://thuviensach.vn

hạ, bóc lột nó, nó sẽ buồn rầu mà héo hon mà thui chột dần dòng sữa trời cho...

- Anh Nguyên... - Cô thốt kêu lên – Đừng... đừng nói nữa anh!

- Chính vì vậy mà anh muốn em phải lên giúp anh một tay tại văn phòng. Ở đây không cần một người đang mang trong đầu hai bằng đại học. Chỗ của em là ở phòng kỹ thuật hay kế hoạch gì đó kia. Cây cao su đang cần những người mát tay và am hiểu nó, giống như cô gái cần một người yêu biết chia sẻ, bết yêu thương. Lên nhé!

- Sao không đưa thẳng lên phó giám đốc cho gọn?

- Anh sẵn sàng đưa nếu em chịu. Đó không chỉ là ý anh mà còn là ý của đảng uỷ.

- Ông giám đốc không sợ người ta sẽ dị nghị là chỉ lo cất nhắc những người thân vào chỗ thơm thảo thôi sao?

- Không! Nếu là kẻ thù mà làm tốt, anh vẫn đưa lên. Còn người thân làm dở, anh cũng chẳng nương tay. Vì sự tồn vong của hàng ngàn héc ta cao su hay vì ba cái miệng lưới thế gian, anh chỉ có quyền chọn một.

- Anh vẫn hay thích nói những lời to tát nhỉ? Có sợ lúc nào đó sẽ gẫy không?

- Gẫy nhiều rồi, bây giờ có gẫy nữa vẫn vậy. Và nếu có gẫy thì sẽ gẫy ở đây, ở chính trong những cánh rừng cao su mà anh biết rằng số phận anh với số phận nó sẽ gắn với nhau cho đến ngày cuối cùng của cuộc đời...

- Anh vẫn chưa thấy chán cho cái tính ưa mộng mơ lãng mạn của mình ư?

https://thuviensach.vn

- Thương ơi... Cây kèn anh mang theo định sẽ lần nào thổi lại cho em nghe bản nhạc ấy, bị người ta bẻ vụn rồi. Con thiên nga của anh bị bẻ cánh thật rồi!

- Ai bẻ? – Lần đầu tiên thấy đôi mắt buồn kia tỏ ra chăm chú.

- Nếu mà biết.

- Dạo này trông anh có vẻ hơi gầy đi... Người ta bảo đêm nào anh cũng thích đi cưỡi xe máy đi kiểm tra lô. Anh nên cẩn thận. Đã có người bị bỏ mạng trong những chuyện như thế rồi.

- Vậy nhé! Ngay tuần sau em lên nhé! Không tha thứ cho anh thì thôi nhưng hãy vì hơn ngàn con người này. Nếu cần, anh sẵn sàng mất em để được một cộng sự thạo việc.

Lại tiếng gió thổi dọc lô và hình như có cả tiếng mưa rơi thật nhẹ như tiếng chân nhỏ xíu của con thú nào dẫm trên lá ủ... Một bóng người xuất hiện. Vừa trông thấy họ đang im lặng ngồi bên nha, cái bóng vội rụt lại ngay. Đó là Đăng Điền. Hắn đi kiểm tra lô vô tình nhìn thấy hay cố tình đưa chân để thấy, cái đó không ai biết và ngay cả chính hắn, hắn cũng không thể biết...

- Cuối cùng thì ra người ta vẫn lo cho công việc chung hơn là lo... - Hà Thương nói sau một lúc im lặng – Anh về đi! Chuyện này em chưa thể trả lời được. Biết đâu tới đây em sẽ không còn ở đây nữa! Còn chuyện kia, cái chuyện mà anh bảo chính vì nó nên anh đến đây ấy, em có thể trả lời luôn, trả lời một lần là không bao giờ phải trả lời lại nữa: Không! Vĩnh viễn không! Con người anh hoàn toàn chết trong em rồi. Chết hẳn! Chào anh...

Bóng cô hút dần trong rừng chiều như không có thật, như một ảo ảnh buồn. Anh buồn quá! Câu nói cuối cùng của cô đã thổi một

https://thuviensach.vn

làn hơi lạnh buốt trong cái đầu đã quá trống trải của anh. Chao ôi! Cuộc đời sao vui ít buồn nhiều... Lớn lên đi bộ đội, hết giặc về nhà đã có một cô gửi chờ sẵn để làm vợ theo ý mẹ. Chục năm hành quân chỉ có máu không có đàn bà, chỉ có chôn nhau không có tình yêu, anh lính nào chả dễ dàng gật đầu khi có một cô gái muốn gắn bó với mình. Mười năm... cứ là con gái là tuyệt hết, cứ là đàn bà là có giá trị, cần gì phải thổn thức yêu đương. Thế là hôn nhân, là cứ mỗi sáng ngủ dậy lại thấy hình ảnh trong mắt nhau loãng nhạt đi một chút. Anh vùi đầu vào sách. Chị lại khao khát một chất đàn ông năng nổ. Bắt đầu khinh nhau, xúc phạm nhau, thậm chí nằm bên nhau mỗi người đuổi theo một thế giới tâm tình riêng của mình. Nhưng lại không thể bỏ nhau. Chục lần viết đơn là chục lần xé. Đứa con ngây thơ không có tội tình gì đã chắp chới níu buộc lại mảnh vá. Tình chồng vợ không còn. Nghĩa tao khang cũng hết. Nhưng vẫn cứ thích quản lý nhau như quản lý một tài sản. Không ít đêm họp hành về muộn, da thịt anh đã trở thành đối tác cho mấy móng tay người đàn bà cả ghe cào xé. Anh lặng im. Đến nhiệm sở ai hỏi, anh chỉ cười bảo con mèo nhà nuôi nó động tình. Nhưng cô giáo Anh văn có cặp mắt trong veo lại hiểu. Nhìn anh cười mà cô lại khóc. Đàn bà nhạy cảm, dễ mủi lòng vì những cái do đàn ông đàn bà gây ra hơn là những phạm trù to tát chiến tranh hay hoà bình. Từ mủi lòng đến tình yêu chỉ cách nhau một hơi thở mỏng. Và một tối đến thăm anh, nghe tiếng kèn Klarinet của anh thổi nghe buồn đến nẫu ruột, cô giáo xinh đẹp trẻ tuổi đã thổn thức thở vào ngực anh học trò lớn tuổi có cái cười đàn ông thu hút chết người...

*

**

Anh nổi tiếng là người có máu lạnh, hoàn cảnh nào cũng không làm nhăn được vầng trán trắng xanh rất đẹp nhưng anh lại có trái tim nghệ sĩ đa cảm đập trong lồng ngực như cô gái tên Hà Thương

https://thuviensach.vn

â´y đã nói đúng. Đúng nhưng anh không sửa, không hê` có ý sửa. “Thủ đoạn, âm mưu, đô´i phó với kẻ thù trong chiê´n tranh đủ rô`i, nay với bạn bè, đô`ng chí mình, mình lại không tin ư? Họ dù có xâ´u thê´ nào nhưng cũng không bao giờ là địch”. Anh đã nói thê´ trong các cuộc họp đảng uỷ và làm đúng như thê´ trong mọi cảnh huô´ng ngọt nhạt hay dữ dă`n.

Nhưng anh lại không biê´t thêm một vê´ nữa mà khi chỉ có một mình trong ngục tù giá lạnh bỗng mới chợt hiểu ra, đó là nhiê`u lúc ta đô´i với ta còn thâm độc, dữ dă`n hơn cả kẻ thù. Ví như cuộc chuyện trò trong quán nhậu giữa Đăng Điê`n và Tuâ´n Tử Thâ`n đang diễn ra kia.

- Mâ´y ông bị bó giò bó cẳng sạch trơn rô`i hả? – Tuâ´n cười khảy – Vậy mà chỉ được cái nỏ mô`m. Sao bảo chỉ ba bảy hai mô´t ngày là sẽ bứng hă´n đi cái rẹt như bứng một gô´c cây mục cơ mà.

- Bé cái mô`m chứ! Thì bộ cậu cũng không trở thành ngoan ngoãn dễ bảo rô`i là gì! Mẹ khỉ! Lúc nào cũng vỗ ngực tự xưng là chọc trời khuâ´y nước mà rô´t cuộc, hă´n cứ lê chổi đê´n đâu là sạch bách đê´n đó. Sao? Cái sô´ 60 tâ´n mủ và ba chục tâ´n phân của đám đàn em thu gom được bị hă´n lâ´y lại sạch trơn rô`i phải không? Mâ´y thă`ng bị tóm?

- Ông chửi tôi đâ´y à? – Tuâ´n nhướng mă´t.

- Phải nói thă`ng cha này khá cứng cựa. Đã nói là làm. Đã làm là tới bê´n luôn. Thật khác hẳn mâ´y cha giám đô´c trước, cha nào lành thì vừa đ. vừa run, biê´n xăng dâ`u, biê´n thuô´c trừ sâu thành cục tiê`n nhét túi đi Sài Gòn đập phá hoặc ngày ngày rủ nhau xách súng đi săn bă´n ở mãi miệt rừng xa, mặc cho cây mọc kiểu gì thì mọc, người sô´ng ra sao thì sô´ng.

https://thuviensach.vn

- Ông có kiểu nói như con đực bị thiế´n. Tỉnh ngộ rô`i hả? Xúc động rô`i hả? Vậy thì quỳ xuố´ng đi! Quỳ xuố´ng mà van lạy, thê` thố´t từ nay hoàn lương, sẽ trung thành suố´t đời với sê´p đi! Có khi còn kịp vớ miế´ng xương thừa đó.

- Thôi uố´ng! Tao khoái kiểu nói của mày. Đểu một chút nhưng nó thật – Cười vang nhưng không giấ´u được vẻ giễu cợt – Chă´c dạo này hẻo hả? Có hẻo mới phải đãi nhau thứ rượu hạng bét này?

- Ông đừng kích tôi. Tôi đang chờ.

- Còn chờ nỗi gì nữa! Một mùa mưa trôi qua rôi! Và cũng vài ba bận cậu đã tìm cách dúi tiê`n, dúi gái non vào tay hă´n rô`i nhưng có suy xuyển gì đâu!

- Tôi đê´ch thèm chờ chuyện của mấ´y ông, tôi chờ là chờ thái độ của cô ấ´y.

- Chậm chân rô`i thă`ng em dại gái nhấ´t nhì Đông Dương ạ! Điê`u dự đoán đã thành hiện thực. Họ đã gặp nhau rô`i. Hình như lại có cả thê` thố´t lẫn nước mă´t nước mũi nữa.

- Ai?

- Vẫn nó.

- Thă`ng Vũ Nguyên?

- Làm gì mà trợn trạo lên thê´? Sao cậu bảo thích có một tình địch nặng cân kia mà?

- Nặng cân chứ không phải nặng tình. Chúng nó đã khóc với nhau à?

https://thuviensach.vn

- Tốt nhất là cậu trực tiếp hỏi hắn. Ghê thật! Dám biến cả cái nông trường hơn ngàn cư dân này thành tấm màn che mắt thiên hạ diễn trò trốn chúa lộn chồ̀ng thì cái tình ấy không phải là đùa.

- Tôi không tin. Lão này có thể có chuyện này chuyện nọ nhưng không thể có chuyện đó. Một thằng đàn ông rất khó chơi nhưng đàng hoàng, tôi biế́t.

- Thì cậu cứ biế́t, tôi có nói gì đâu. Đàn bà mà! Đứa nào chả ham danh ham lợi, trong khi cậu chỉ là... Xin lỗi! Tôi chỉ nói đế́n thế́ và nói chung, coi như tôi không nói gì cả nhé! Và nế́u có điề̀u gì cầ̀n nói thêm thì điề̀u ấy là: Sở dĩ vừa qua hắn dám chơi rắn như thế́ là vì tay hắn sạch. Khá sạch. Giờ muố́n bẩy hắn đi được lại chỉ có bài bản cũ là làm sao cho tay hắn nhúng chàm. Chào cậu!

*

**

Anh vẫn nhớ buổi làm việc với phó giám đố́c Đoàn Thanh hôm ấy. Phải chăng chính vì buổi làm việc này mà anh đã đẩy bạn bè sang phía đố́i lập?

Sáng đó, chưa đế́n giờ làm việc, anh tranh thủ đọc thêm một vài trang tài liệu nghiệp vụ bằng nguyên bản tiế́ng. Anh mà anh có mang theo khá nhiề̀u khi về̀ đây. Và nói chung, trước kia cũng như bây giờ, đã thành một thứ gầ̀n như nghiện, cứ sểnh ra một chút thời gian nào là anh lại vùi đầ̀u vào học và đọc. Anh học buổi tố́i, học buổi trưa, học trên xe, học lúc ngồ̀i máy bay, học ở khách sạn, nhà nghỉ, đêm mấ́t ngủ cũng mang sách ra học. Học đủ thứ, từ cây trồ̀ng đế́n ngoại ngữ, từ quản lý đế́n các nguyên lý thiế́t bị... Tóm lại cứ có cái gì liên quan đế́n cây cao su là anh ngố́n hế́t, ngố́n có ghi chép, có đúc kế́t và cái nào đem ra vận dụng được là mạnh dạn vận dụng. Ngay từ hồ̀i còn ở trên xí nghiệp, cái sức đọc và học của anh đã

https://thuviensach.vn

làm không ít các vị giáo sư, tiế´n sĩ, phó tiế´n sĩ đế´n Công ty tham quan, làm việc phải ngỡ ngàng. Cả Hà Thương nữa, chính cô đã một lần phải thố´t lên: “Anh đi sai nghề rồi. Chính ra cái nghề của anh là phải đeo mục kính ngồi ở một phòng nghiên cứu sang trọng nào kia”. Anh chỉ cười và không lấ´y điều đó làm rầu lòng bởi con người anh là như thế´, thích học hỏi, thích khám phá, thích thử nghiệm, chỉ đơn giản như cơm ăn nước uố´ng hàng ngày vậy thôi.

- Anh cho gọi tôi? – Đoàn Thanh bước vào, toàn thân bụi bám đỏ như cua rang.

- Anh vừa xuố´ng đội về? – Vũ Nguyên ngấ´p cuố´n tài liệu lại, tươi cười đứng dậy.

- Đội 3 chúng nó rải phân ẩu quá! Đã nói phải đào hố´ ngay cạnh thân cây để tránh nước mưa làm trôi đi, chúng nó vẫn cứ xẻ rãnh ra ngoài, chả là làm vậy nó nhàn mà.

- Anh Thanh...

- Rồi ngay cả cái chuyện mủ tạp nữa. Chúng nó vẫn không tận dụng triệt để, mủ vẫn còn dă´t lại ở miệng cạo nhiều lắ´m, nhìn mà xót ruột! Bỏ rẻ cũng hơn một ngàn một cân mủ tạp của người ta chứ bỡn. Cả ngàn héc ta là bao nhiêu mủ? Các cậu ở dưới đội cạn nghĩ lắ´m! Riêng cái đội 1 của tay Điền là còn khả dĩ một chút.

- Thôi được rồi! Hôm nay tôi mời anh lên để... Hay là thôi, để lúc khác. Trông anh có vẻ mệt, lại đấ´t cát bê bố´i nữa. Anh về phòng nghỉ đi một lát!

- Nghỉ! Đang vào thời vụ, nghỉ thế´ nào được. Mà dẫu có nghỉ cũng không yên. Chỉ hở mă´t ra một tí là lại làm bậy rồi.

- Cái chế´t của anh là ở chỗ ấ´y.

https://thuviensach.vn

- Ông bảo gì? Ai chế´t? Tôi ư?

- Đúng, anh! Nhưng anh ngô`i xuô´ng đã. Có â´m trà Thái mới pha, anh nhă´p cho â´m.

Đoàn Thanh đỡ chén trà bô´c khói từ tay Vũ Nguyên nhưng chưa uô´ng ngay, nhìn thẳng vào mă´t bạn:

- Có chuyện gì phải không? Đã mâ´y khi giám đô´c ngô`i pha trà thảnh thơi thê´ này.

- Vâng! Có chuyện, chuyện vê` cá nhân anh.

- Cá nhân tôi? Tôi làm gì bậy à? Hay có đứa nào giở trò vu cáo?

- Không! Không có ai trách nhiệm và tận tuỵ với công việc hơn anh. Từ ngày vê` đây, anh đã giúp tôi được nhiê`u lă´m. Và nói thực, thời gian đâ`u vê`, nê´u không có anh thì tôi chưa biê´t xoay xoả cách nào. Nhưng...

- Đô`ng chí cứ nói thẳng ra. Tôi đủ sức để nghe mọi điê`u, kể cả điê`u xâ´u nhâ´t.

- Anh là người ưu tú của một thời. Anh lại là người đã kê´t nghĩa tử sinh, đã có ơn cứu mạng đô´i với tôi...

- Thôi! Chẳng nên nhă´c lại chuyện cũ. Cái gì qua cho qua luôn. Tôi nghe đây!

- Vâng! Bây giờ anh không còn thích hợp với công việc nữa.

- Biê´t nói thẳng đâ´y nhỉ. Cám ơn! – Giọng Đoàn Thanh đă´ng ngă´t.

- Nói cách khác, anh đã không chuyển kịp tình hình. Tình hình hiện nay nó đòi hỏi một tri thức làm nghê` và hiểu nghê` sâu lă´m,

https://thuviensach.vn

chỉ nhiệt tình và tận tâm thôi không đủ. Xin lỗi! Ngay như cái việc đêm nào anh cũng lặn lội xuố´ng các đội là một ví dụ của sự lúng túng vê` tri thức điê`u hành. Người quản lý giỏi là người biế´t ngô`i một chỗ nhưng thâu tóm được mọi việc. Tức là tôi vẫn nói vê`... năng lực và trình độ.

- Nghĩa là cái thă`ng tôi dô´t nát chứ gì? Mà làm sao không dô´t được kia chứ một khi cả tuổi trẻ bỏ vào rừng đánh nhau, hê´t đánh nhau lại chui đâ`u vào một cánh rừng khác tô`i tệ, căng thẳng hơn, cho đê´n tận bây giờ.

- Anh Thanh... Tôi hiểu anh, hiểu thê´ hệ chúng ta thiệt thòi như thê´ nào nhưng anh cũng câ`n phải hiểu tôi. Cả nước rùng rùng chuyển động lên cách thức làm ăn mới, nê´u tôi không gô`ng mình lên tiê´p nhận những cái câ`n phải tiê´p nhận thì tôi cũng tự đào thải tôi từ lâu rô`i. Thực lòng tôi không muô´n nhìn thâ´y anh quá nhọc nhă`n vâ´t vả trong công việc mà kê´t quả không bao nhiêu.

- Giâ´y quyê´t định của tôi đâu? – Tiê´ng nói chìm vào trong ngực.

- Giâ´y quyê´t định gì?

- Quyê´t định cho thôi việc, cho nghỉ việc.

- Anh nhâ`m rô`i. Tôi muô´n anh đi học một lớp quản lý ngă´n ngày của Bộ đang mở ở Thành phô´.

- Xin trả lời ngay: Tôi không đi đâu cả! Tôi hê´t tuổi học rô`i và cũng hê´t cái tuổi ngô`i khoanh tay để nghe thiên hạ dạy dỗ rô`i. Tuỳ công ty và nông trường, thâ´y tôi còn làm được cái gì thì cứ phân công, kể cả cho xuô´ng cạo mủ, làm bảo vệ, coi kho, quét dọn... miễn là không phải rời khỏi nơi đây. Cả chục năm gă´n bó, quen ngửi mùi mủ cao su rô`i. Sô´ng ở đây, chê´t cũng tại đây thôi.

https://thuviensach.vn

- Thôi được, tuỳ anh. Nế́u như tôi nhờ anh nằ̀m cho cái chân trợ lý vật tư xe máy, trợ lý kinh doanh đang còn khuyế́t, anh có bằ̀ng lòng không? Đây là cái chân chạy đòi hỏi một sự công tâm, chu đáo. Hai cái này anh có thừa.

- Tức là tôi chính thức bị cách chức?

- Không! Người mình lâu nay suy nghĩ về̀ ba cái thứ bậc này nặng nề̀ quá, đâm tự mình làm khổ mình. Nước người ta, một đoàn tàu và nhau, ngày hôm sau bị bộ trưởng xin ra khỏi vị trí của mình. Đơn giản. Có gì đâu. Trường hợp này, nông trường chỉ trả anh về̀ với vị trí thích hợp của anh mà thôi và thực bụng cũng để anh số́ng khoẻ hơn những năm tháng cuố́i đời. Vả lại, đây cũng mới chỉ là một gợi ý, còn mọi quyế́t định là thuộc về̀ trên chứ anh.

- Năm tháng cuố́i đời! Tôi đã già kiệt đế́n thế́ rồ̀i kia ư? Chính vì sự số́ng của những rừng cao su này mà tôi đã chôn vùi cả sự số́ng của mình. Cám ơn!

Bố́n mắ́t nhìn nhau. Rồ̀i một tiế́ng cười khô rang không rõ nghĩa. Vị phó giám đố́c lặng lẽ đứng dậy bước ra khỏi cửa, tấ́m lưng vâm vam còng xuố́ng... Ngồ̀i lại trong phòng, mái tóc bồ̀ng bề̀nh rấ́t đẹp của anh cũng dần dần rủ ra. Anh vừa làm một động tác báo tử cho bạn bè, đau đớn lắ́m nhưng không thể không làm. Guồ̀ng quay kinh tế́ nghiệt ngã này nó chẳng chừa ai cả, kể cả anh nế́u như một ngày nào đó...

https://thuviensach.vn

7

NGỒI TRONG QUÁN THANH THUỶ, TUẤN TỬ THẦN UỐNG một mình hết cả chai Hennesy loại nhỏ. Buổi nó chuyện của Đăng Điề̀n hôm trước đã làm hắn điên ruột. Không điên ruột vì những giải pháp cứng rắ́n gần đây của giám đốc Vũ Nguyên đã khiế́n cho công cuộc làm ăn nơi hắn có chiề̀u chững lại, chững lại mặc mẹ, hắn đâu chỉ có trông mong vào ba cái tiêu thụ mủ ăn cắp chết dẫm ấy. Cũng không điên ruột khi hắn dần dần lờ mờ nhận ra rằ̀ng, đối thủ kỳ này của hắn quả là một tay quả thật không vừa. Tất cả những trò mề̀m rồi lại rắ́n, rắ́n rồi lại mề̀m hắn đem ra thi thố đề̀u truội đi hết cả. Lần thứ nhất là lá thư với cây kèn, không ăn thua, nửa tháng sau bản quy chế mới vẫn được ban hành. Lần thứ hai là một tệp tiề̀n năm ngàn đo la xanh biế́c được bọn đàn em khéo léo gà vào một món quà tặng nhân ngày giám đốc mới chính thức nhậm chức, không ăn thua, ba giờ đồng hồ sau, món tiề̀n ấy đã được trả về chủ cũ, cũng khéo léo như lúc nó được gửi đi. Lần thứ ba là một lời mời ra nhà hàng máy lạnh mãi tận khu du lịch ngoài thị xã, tất nhiên vẫn là bọn đàn em chủ trì mà hắn chưa có ý ra mặt. Đối tác nhận lời, ăn uống thoải mái, chuyện trò rôm rả song đến cái khoản mời lên phòng riềng nghỉ ngơi cho một bé thơm nức mùi sầu riêng chăm sóc thì lại kiên quyết bị chối từ, cũng không ăn thua nốt. Mềm đến vậy là mề̀m quá cỡ, mề̀m đến mất cả tư thế rồi, có lẽ cách ứng xử tốt nhất với thằng cha có phong dáng thư sinh này chỉ còn là chơi rắ́n, thật rắ́n.

Nhưng cái đó để sau, trong tầm tay, làm lúc nào thì làm, kể cả máu lên, có thể mầm ngay bây giờ! Điề̀u khiế́n cho hắn thực sự điên ruột ấy là cái tin Hà Thương đã chính thức có nhân tình! Thế thì đểu thật! Thà nó nhân tình nhân ngãi với ai còn đỡ tức chứ nhân

https://thuviensach.vn

tình nhân ngãi với một thă`ng cha đã có vợ con đùm đê` kiểu â´y mà lại là một thă`ng giám đô´c xôi thịt nữa thì giảm giá quá! Hăn không muô´n cái giá của thâ`n tượng hă´n bị giảm, vì như vậy, cuộc đeo đuổi gian nan để có được nàng này còn có nghĩa mẹ gì nữa!

- Cho chai nữa đây, bà chủ! – Hăn gọi, giọng đã nhão nhọt.

Từ trong quâ`y, cô chủ quán Thanh Thuỷ bước ra, bộ đô` lụa xanh may khéo khiê´n cho vóc dáng cô đã lẳn tròn lại càng tròn lẳn, căng nhức. Cô ngô`i xuô´ng trước mặt hă´n, giọng thật nhẹ:

- Thôi, đừng uô´ng nữa, Tuâ´n!

- Không uô´ng nữa thì làm gì?... Làm tình với nhà chị chă´c?

- Đừng nói bậy nào! – Giọng có vẻ bê` trên – Tôi hỏi thật nhen! Có phải chỉ vì cái sô´ 60 tâ´n mủ và mâ´y chục tâ´n phân bị mâ´t tră´ng không?

- Tră´ng đen gì? – Tuâ´n trợn mă´t – Nhà chị biê´t gì vào đâ´y mà hỏi?

- Vì không chỉ Tuâ´n mà ngay cả tôi, dạo này làm ăn cũng khó quá! Gỗ không ra khỏi rừng nổi, đành ngô`i nhà bán quán kiê´m ba đô`ng ba că´c vậy.

- Thương quá nhỉ? – Tuâ´n ợ một tiê´ng rõ to như muô´n tuô`n cả ruột gan ra ngoài.

- Nghĩ cũng kẹt cậu ạ! Trước đây còn thuê được cánh cạo mủ làm cửu vạn tuô`n gỗ ra mặt đường cho mình, bây giờ hỏi đứa nào đứa â´y lă´c đâ`u quâ`y quậy. Mà có kiê´m được ít khúc đi chăng nữa thì cũng bị cánh bảo vệ của nông trường kê´t hợp với cánh lâm nghiệp chặn bă´t hê´t cả. Trước đây nê´u chỉ có cánh lâm nghiệp không thôi thì... mâ´y trăm bạc, chai rượu ngoại là xong.

https://thuviensach.vn

- Chị kể khổ với tôi đấ y à? Cho xin chai nữa!

- Hế t rồ i!

- Vậy tôi đi quán khác. Mấ y giờ?

- Hơn một giờ đêm rồ i. Chả có ma nào bán nữa đâu. Tuấ n về̀ đi!

- Không về̀. Một... một giờ à? – Con mắ t đỏ lọc của hắ n chợt bắ n ra một tia lửa nhỏ - Tố t! Tôi đi đây!

- Đi đâu?

- Hỏi thật nhé – Chị đã có lầǹ nào bị nẵng tay trên bao giờ chưa?

- Nẵng gì cơ?

- Nẵng... tình! Mà thôi hỏi nhà chị cũng bằ̀ng... thừa! Trong bộ ngực khổng lồ̀ kia có trái tim chó đâu mà hỏi. Tiề̀n! – móc túi ra một tờ đô – Thiế u, chả sau, thừa, của chị. Đi đây! Một giờ... Giờ này là giờ hắ n thường ra lô... Tố t!

- Cậu Tuấ n! – Thanh Thuỷ thoáng chột dạ - Cậu nói ai ra lô? Không phải anh Nguyên giám đố c chớ?

- Giám đố c nào? Thằ̀ng này là không có giám đố c giám đeo nào hế t! Mà bà chị sao? Cũng phải lòng hắ n rồ i hả? Cũng mê tiề̀n tài danh vọng của hắ n rồ i hả? Mẹ chị! Mẹ cả cái lũ đàn bà! Giế t... giế t tấ t! – Loạng choạng đi ra...

- Đừng... Đừng Tuấ n!

Tuấ n đã ra mở khoá xe máy phóng ào đi trong đêm, vệt đèn pha như vệt máu chém vào bóng tố i dày đặc. Thanh Thuỷ bồ̀n chồ̀n đi qua đi lại, những ngón tay trắ ng hồ̀ng cứ xoắ n vặn vào nhau...

https://thuviensach.vn

*

**

Nhưng hắ´n không phóng xe ra lô. Bă`ng những dày dạn cuộc đời, hắ´n chả dại gì trực tiê´p ló mặt ra lô lúc này. Hắ´n phóng đê´n nhà một thă`ng đàn em, cũng là dân tự do vào loại tin cậy nhâ´t. Chính thă`ng đàn em này đã bẻ nát cây kèn của Vũ Nguyên để thực hiện đòn cảnh cáo phủ đâ`u theo chỉ lệnh của hắ´n và cũng chính gã đàn em â´y lại là người mâ´t nặng nhâ´t trong vụ mủ vừa qua, đâu những mười tâ´n và cuô´n theo luôn cả chiê´c xe máy mới tậu được.

- Nhục vậy mà vẫn còn ôm đít vợ ngủ được hả mày? – Tuâ´n hỏi, cho cả hai đê´ giày lên mặt bàn.

- Thă`ng em đâu có dám động cựa gì khi chưa có nhời của ông anh – Gã vừa xúc miệng òng ọc vừa càu nhàu.

- Thì bữa nay tao đê´n là có nhời đây! Cảnh cáo phát nữa. Cảnh cáo ngay giữa lô.

- Bao giờ?

- Ngay bây giờ. Cái giờ thuận tiện nhâ´t khi dạo này nghe bảo đêm nào hắ´n cũng bày trò một mình đi kiểm tra xuô´ng tới tận các đội. Đêm qua là đội 1, đêm nay chă´c đội 2, đội của lão Tụ.

- Đội nào cũng chơi! Cứ để đó cho em. Thă`ng này tới sô´ rô`i đây.

- Nhưng nhớ là chỉ cảnh cáo. Câ´m không được gây án mạng!

- Ông anh yên tâm đi! Mâ´y ngón đòn ngâ`m của thă`ng em làm theo lệnh của ông anh hô`i ở trong trại ở Thanh Hoá, ông anh quên rô`i à?

https://thuviensach.vn

- Còn nữa! Sau đó đế´n gặp thă`ng Phâ`n, bảo nó ngay sáng mai kéo mâ´y đứa thứ dữ lên thẳng văn phòng tay giám đô´c mà đòi lại mâ´y chục tâ´n phân. Đêm nay chơi, sáng mai chơi, chơi tới luôn, xem nó có chịu nổi không? Tao đi đây!

Nói xong hă´n lại ra xe, chiê´c xe máy vào loại sang và đẹp nhâ´t thị trâ´n không đưa hă´n trở vê` nhà mà bon thẳng xuô´ng khu lán của Hà Thương. Hă´n nhìn đô`ng hô`: Hai giờ! Giờ này em còn đang ngủ để lát nữa là lại trở dậy bă´t đâ`u cho một ngày lao động ê ẩm và vô bổ. Cách lán chừng vài trăm thước, để không gây tiê´ng ô`n, hă´n tă´t máy, dă´t xe vào một bụi cỏ rậm ướt đẫm sương, đặt nă`m xuô´ng rô`i nhẹ chân đi tiê´p. Đang đi, chợt bước chân hă´n chậm lại. Hình như đâu đây đang vang lên tiê´ng người, tiê´ng đàn bà trộn lẫn tiê´ng đàn ông. Tiê´ng đàn bà rên rỉ, tiê´ng đàn ông thở hô`ng hộc. Rô`i có lúc cả hai tiê´ng trộn nhào vào nhau, không phân biệt nổi đâu là tiê´ng đàn ông đâu là tiê´ng đàn bà nữa. Không muô´n nhìn lâu vào hai cái vật thể tră´ng nhờ nhờ như hai con trăn đâ´t đang cuộn tròn vào nhau, soàn soạt, hă´n dè dé chân định đi vòng sang ngả khác thì bâ´t thâ`n cái bóng đàn ông đã đứng dậy, kéo lại quâ`n, vẫn thở như hen trong khi cái bóng đàn bà thâ´p loă`n choă`n đã kịp chạy vụt vào trong lán. Bóng đàn ông chưa đi ngay, còn nán lại xoè lửa đô´t thuô´c, ánh lửa phực lên soi rõ khuôn mặt Đăng Điê`n đang lâ´m tâ´m những giọt mô` hôi thoả mãn. Hă´n bước thẳng đế´n.

- Xong rô`i à?

- Ai đâ´y? – Điê`n giật nẩy người – A... Cậu đâ´y à? Cậu cũng...

- Có cho nó cái gì không?

- Ai? – Cái con đàn bà mà ông vừa rúc đâ`u vào nó.

- Cho gì?

https://thuviensach.vn

- Biết ngay mà – Một tiếng cười nhạt – Lại chơi quỵt – Có tiếng đội trưởng mà đã cho mình cái quyền chơi quỵt. Mai mốt làm to hơn, bắt gái bo lại cho mình chắc? Ít nhất cũng phải trả cho người ta cân đường, hộp sữa hay mấy lon gạo bằng tiền chứ. Của đâu như của giữa rừng mà sẵn vậy?

- Cái cậu này chỉ được cái ăn nói... Đây có phải đi chơi đĩ đâu!

- Nhưng ông đang biến họ thành đĩ cả đấy, một thứ đĩ quá sức rẻ mạt, một thứ đĩ không có thù lao.

- Ơ hay...

- Thì tôi cũng nói vậy. Ở đời không ai cho không ai cái gì bao giờ, ngoài những kẻ chỉ thích sướng mà không chịu mất. Ông về mà rửa ráy đi...

*

**

Lán nhỏ phập phồng. Hắn biết chắc Hà Thương đang chỉ ở trong đó một mình. Cô thợ cạo cùng lán cách đây ba ngày đã phải chở đi bệnh viện tỉnh vì căn bệnh vẹo cột sống không đi lại được. Vẹo cột sống, mắt vẩy sừng, tóc rụng, khớp, tiêu hoá, mất máu... đất rừng quanh năm ẩm ướt, thiếu nắng, thiếu đàn ông, thân gái cao su còn sinh ra những loại bệnh tật quái quỷ gì nữa? Lòng hắn chợt se lại, một điều mà chính hắn cũng ít khi bắt gặp ở trong con người bất cần đời như hắn. Hắn nâng cánh liếp lách nhẹ người vào. Hơi đàn bà ấm sực có pha trộn một chút dầu nóng phả vào mặt làm hắn lặng đi giây lát. Chút cảm giác hồi hộp nhen lên như ngày này khi còn khoác áo trận với tư cách là một người lính đặc công tình nguyện nửa đêm lẻn vào thum diệt mấy thằng chỉ huy Pôn Pốt ác ôn cũng nôn nao hồi hộp như thế này. Không cần bật đèn, hắn

https://thuviensach.vn

cũng biết cô đang nằm ở góc nào trong bóng tối. Biết bao đêm hắn đã im lìm đứng ngoài nhìn qua kẽ liếp vào giường cô, vào chỗ cô kê gối ngồi viết hay đọc mà không dám vào. Tại chỗ đó, gần nơi cửa sổ còn có chằng buộc dây thép, cô khẽ cựa mình rồi lại thở đều đều, hình như có rên lên một tiếng nho nhỏ...

Chao ôi, giấc ngủ của người đàn bà cạo mủ, giấc ngủ của em sao quá nhọc nhằn? Tiếng rên con gái trong đêm khiến đôi chân hắn không nhếch thêm được một bước nào nữa! Hơi rượu trong người đã vợi nhẹ. Lúc thoạt quyết định đến đây, trong cái đầu phừng phừng của hắn đã cháy lên một ngọn lửa quyết liệt, man dại rằng tất cả phải hỏi cho ra lẽ, nếu cần sẽ chơi thô bạo, sẽ chiếm đoạt, sẽ lôi cô vào rừng, thậm chí xốc cô lên xe đưa cô đến nơi chỉ có hai người rồi... Vậy mà lúc này đây, chỉ đứng cách cái hình hài, cái hơi hướng nồng nàn quá đỗi thân thương kia có nửa thước, nỗi khao khát đến mê mụ, đến rồ dại bấy lâu của hắn lại bỗng tan biến đi. Hắn biết, biết rất rõ nữa là khác rằng, sau lần chăn mỏng rách đắp hờ kia là một tấm thân mảnh khảnh nhưng mềm mại không bốc lửa nhưng ấm nóng, là những đường cong nhức nhối, là bộ ngực phập phồng, là đôi môi hé mở, rạo rực, là... là tất cả mà nếu chỉ một lần được áp mặt vào đó thôi là hắn có thể đánh đổi hết thảy kể cả cuộc đời. Vậy mà lần nữa, hắn lại không dám. Gần ba mươi tuổi đời, giàu có, ga lăng, có một vẻ đẹp đàn ông bụi bặm, phong trần, đàn bà con gái các loại đã qua tay phải tính tới số hàng trăm, trong đó ít nhất không dưới mười người sẵn sàng quỳ xuống để được hưởng tình yêu của hắn nhưng chưa bao giờ hắn thấy tình cảm của mình lại rối nhằng, nhút nhát như thế này. Chả lẽ hắn lại yêu? Yêu xót xa đến tận đáy ruột, điều mà đã từ lâu rồi hắn nghĩ rằng mình sẽ không bao giờ còn có được nữa...

Cô lại trở mình. Và hình như lại khẽ rên... Lại trở mình... Mùi da thịt đàn bà thơm nồng, ngây ngất, không một chút nước hoa, chẳng

https://thuviensach.vn

một chút son phấn cứ phảng phất bay ra, quẩn quay vướng víu lấy đầu óc hắn. Hắn bất giác run người lên, nhích thêm nửa bước chân rồi lại dừng... Trong khoảnh khắc vừa thần thánh, vừa đục ngầu, vừa thanh tao vừa dữ dằn ấy, hắn chợt nghĩ đến một mái ấm gia đình, nghèo nàn, dột nát, gió thổi tứ bề kiểu như thế này cũng được nhưng sớm tối đi về có em, được nhìn thấy em, được chăm cho giấc ngủ của em không nửa chừng đứt quãng...

Chìm thêm người một chút nữa vào bóng tối, thế rồi, thay vì sẽ làm một cái gì đó như là ngâu nghiến, như là bầm dập thì hắn lại chỉ nhẹ nhàng cúi xuống kéo tấm mền bị tuột phủ lên ngực cô, đặt khẽ một cái hôn giá lạnh vào vầng trán thanh thoát, âm ấm đó rồi rút một tệp tiền loại năm mươi ngàn nhét hờ xuống dưới gối và lại lặng lẽ lách cửa đi ra...

*

**

Trưa hôm sau, gần như trong cùng một lúc, hắn nhận được liền ba thông tin không mấy vui vẻ.

Thông tin thứ nhất là của gã đàn em mất mủ. Gã xuất hiện với cú lắc đầu rất ư là ngán ngẩm: “Không ăn thua rồi ông anh ơi! Đêm qua lúc khoảng hai giờ sáng, lão giám đốc có đi kiểm tra các lô thật nhưng mới vừa xông ra chặn đầu xe hắn lại thì hắn đã chặn mình trước. Hắn quay ngang xe làm rào chắn cái rẹt rồi rọi thẳng đèn pin vào mặt từng đứa bảo: Làm thằng đàn ông nửa đêm đi rình đánh lén là hèn! Có giỏi thì ra hẳn chỗ đèn sáng kia chơi tay bo từng người một, nếu thua sẽ trả lại mủ, còn nếu được, các chú tốt nhất là từ nay bỏ cái thói thảo khấu cò con ấy đi! Đấy, ông anh coi, bị chặn lại giữa đường như thế mà thằng cha chẳng có chút lúng túng nào lại còn ung dung thách đấu và xem chừng cái bộ vó của chả có vẻ

https://thuviensach.vn

là dân đánh đấ´m chuyên nghiệp lắ´m nên...” Hắ´n phun phèo miế´ng nước bọt xuố´ng đấ´t vẻ khinh bỉ: “Vậy các chú đành chịu cúp đuôi chạy về` như chó à?” “Đâu có!” – Thằ`ng đàn em cãi – chơi chứ. Chính em cũng chơi, thua được cũng chơi, uấ´t cái đầ`u quá xá rồ`i nhưng... Chính lúc đó thằ`ng Tụ và lão Thuầ`n đội trưởng bảo vệ ở đâu phóng xe xộc đế´n súng hườm hườm trong tay, thế´ là đành thôi. Mà quái lạ! Cái thằ`ng Tụ ăn tục nói phét này vố´n xưa nay có coi đám giám đố´c ra cái giố´ng gì đâu, kể cả lão giám đố´c mặt hoa da phấ´n này, có khi còn ngấ´m ngầ`m cho ăn đòn trở lại nữa mà nay không hiểu sao trung thành thế´? Có khi lão đã thu phục được hế´t nhân tâm về` phía lão rồ`i”. “Câm mồ`m!” Một tiế´ng quát rộng xuố´ng.

Thông tin thứ hai là của thằ`ng đàn em bị tịch thu phân tên Phầ`n. Gã này không làm cú lắ´c đầ`u sái cổ mà lại làm cú vặn tay răng rắ´c “Tay giám đố´c này lỳ lắ´m đại ca ơi! Phải như những tay trước, chỉ doạ nạt, nắ´n gân mấ´y nhát là có thể thoả sức mắ´ng chửi, đuổi đánh quanh phòng. Nhưng tay này chỉ ngồ`i ỳ, thậm chí không cả thèm nhìn lên nửa con mắ´t nữa! Cắ´m phập con dao thái xuố´ng giữa bàn, em hỏi: thằ`ng nào là giám đố´c? Hắ´n hỏi lại: Cậu bao nhiêu tuổi, văn hoá lớp mấ´y. Em quát: có khôn hồ`n trả ngay mấ´y tấ´n phân hoá học không thì thịt xương lộn xộn ngay bây giờ. Hắ´n hỏi: Phân nào, phân của nhà cậu bỏ tiề`n ra mua hay của nông trường? Em bảo: Của nông trường cũng là của bỏ tiề`n ra mua. Hắ´n bảo: đó là của ăn cắ´p, cậu mua đồ` ăn cắ´p cũng được coi như là ăn cắ´p, ăn cắ´p có chủ mưu, vậy thì đi gặp cái đám ăn cắ´p đấ´y mà đòi lại, nhân thể giúp tôi nhận mặt chúng luôn! Biế´t thằ`ng này giở giọng cùn, em không nói nữa, rút luôn con dao Thái lên... hắ´n vẫn ngồ`i. Em chém dứ, hắ´n không chuyển. Em chém thật. Hắ´n hơi né người. Lưỡi dao ăn sâu vào thành ghế´. Em cầ`m cả cái ghế´ bổ thẳng vào đầ`u hắ´n. Đế´n lúc ấ´y hắ´n mới... đại ca ơi, thằ`ng này có nghề`, chiế´c ghế´ chưa kịp chạm vào da đầ`u hắ´n thì toàn thân em

https://thuviensach.vn

đã bị nhấc bổng lên vì một cú lia ngang rất mạnh và cả hai chân rồi... Vừa lúc, thằng đội trưởng bảo vệ cù lần, cái thằng Thuần được gọi là Thuần gà công nghiệp ấy xách súng sộc vào. Gớm! Trông tay chân mặt mũi của hắn mới ghê chứ, cứ như là đội trưởng hình sự chiến lược, thật khác hẳn hồi trước đến nỗi cứ tưởng mình nhìn nhầm. Nghĩ rằng phen này thế là mất cả chì lẫn chài, không dè, đại ca biết không, hắn lại xua lão ra, nói: Bọn này tính dượt lại mấy động tác võ thật cho buổi hội thao toàn dân quân tuần sau đó mà không có gì đâu. Thế là..." "Cút má mày đi! Tao ngồi đây để nghe mày ca ngợi nó đó hả?" Lại một tiếng đập bàn cái rầm.

Và người đem thông tin thứ ba đến lại không phải ai khác lại là... Hà Thương. Đối với Tuấn, có lẽ đây mới là thông tin quan trọng và được nóng lòng chờ đợi nhất chứ không phải hai cái thông tin chó chết kia. Cô vừa đi lô về, vẫn còn nguyên bộ quần áo bảo hộ màu xanh lết phết những vệt mủ trên lần vải. Đang ngồi lầm lầm cạnh phin cà phê tự pha, nhác thấy cô Tuấn sững người không tin ở mắt mình. Đây là lần đầu tiên, cô đến căn nhà vườn xinh xắn và khá u tịch của hắn. Lúc ấy, đáng lẽ nhìn thẳng vào mắt cô, không hiểu sao hắn lại cứ đăm đăm nhìn vào một vệt mủ phía trên ngực áo... Chao ôi! Có lẽ đối với hắn, một kẻ đã lang bạt trong đủ các ngóc ngách cuộc đời đã thấy không biết cơ man nào là các loại quần áo, cổ điển hay thời thượng, thôn nữ hay tân kì, kín đáo hay hở hang, dịu dàng hay rung giật... nhưng chỉ có cái mầu xanh bạc phếch được điểm một vệt nhựa trắng nhẹ đang hiện diện trước mắt kia là đẹp nhất. Chỉ có cái vẻ dáng quá đỗi khiêm nhường hơi tội tình tần tảo kia mới làm tôn lên hết chiều tinh khiết, sâu xa bên trong con người cô.

- Anh Tuấn! Tôi đến để trả lại anh số tiền đêm qua – Cô nói và để xếp tiền trên bàn.

https://thuviensach.vn

Tiế́ng nói vỡ toác bên tai. Đây mới đúng là cái bên trong! Hắ́n chua chát nghĩ và quay đi phía khác, tiế́ng nói thật mề̀m như không phải là tiế́ng nói cố hữu của hắ́n:

- Tôi biế́t điề̀u này sẽ xảy ra nhưng tôi cũng không nghĩ rằ̀ng Hà Thương lại có thể cố chấ́p như thế́! Chả lẽ là đồ̀ng loại mà giúp nhau chút xíu cũng không được ư?

- Tôi không thích, nửa đêm nửa hôm anh làm vậy nế́u nhìn thấ́y, người ta sẽ nghĩ về̀ tôi, về̀ cả anh như thế́ nào?

- Tôi không cầ̀n biế́t người ta nghĩ thế́ nào cả. Họ còn tồ̀i tệ hơn cô tưởng nhiề̀u cơ – Hắ́n thoáng nhớ đế́n hai cái vật thể màu trắ́ng quấ́n vào nhau đêm qua – Còn nêu chỉ vì thế́ mà khiế́n cô phật lòng thì... tôi xin lỗi!

Nói dứt, cũng giố́ng như chiế́c đồ̀ng hồ̀ đắ́t giá hôm nào, hắ́n cầ̀m ngay lấ́y tập tiề̀n lạnh lùng xé nát quăng tràn qua nề̀n nhà.

- Anh Tuấ́n làm cái gì thế́? – Cô tái mặt – Sao anh lại có thể làm như thế́ được?

- Tôi sẽ còn làm như thế́ nế́u như đêm hôm qua tôi chỉ là một thằ̀ng khố́n nạn như cô nghĩ. Cảm ơn! Cảm ơn về̀ một bài học mà lầ̀n đầ̀u tiên tôi nhận được từ đàn bà, bài học của sự ngu ngố́c khi trong tay mình không có gì cả lại dám muố́n có tấ́t cả với một kẻ đang tố́i mắ́t vì danh lợi của một thằ̀ng đàn ông không kém ngu ngố́c khác. Cám ơn!

- Tiề̀n của anh anh có quyề̀n xé nhưng anh không có quyề̀n nói về̀ tôi, nói về̀ người khác ác như vậy!

https://thuviensach.vn

- Nói ác không thôi à? – Hắ´n tiê´n sát vào gâ`n cô như muô´n úp chụp – Tôi còn làm ác nữa kia. Đô´i với một người như cô nê´u không làm ác thì không bao giờ có được. Cô nhớ lâ´y! Bây giờ vê` đi nê´u không cái đó sẽ xảy ra ngay tại đây, ngay bây giờ!

Hà Thương nhìn thẳng vào mặt Tuâ´n một chút để hiểu con mă´t màu xám chì kia không biê´t nói đùa, buông khẽ một tiê´ng thở dài rô`i đi ra. Không nhìn theo, gã tử thâ`n chỉ cười khô một tiê´ng, quăng vèo cả phin cả tách cà phê ra ngoài cửa sổ.

https://thuviensach.vn

8

CÁI TIN ĐOÀN THANH THÔI GIỮ CHỨC VỤ GIÁM ĐỐC BAY rất nhanh ra toàn nông trường, như một chiếc xe tải mùa khô làm tung lên những đám bụi mù mịt trái chiều. Người bảo phải, kẻ bảo ác quá. Người nói cần vậy, thời kì mới đâu có dừng lại mãi ở cái tư duy thủ công, kẻ lại cho là võ đoán, chuyên quyền, cây cao su chứ cây gì mà làm dữ vậy. Thậm chí có người đổ diệt cho giám đốc là vắt chanh bỏ vỏ, dọc theo lối thực dụng kiểu Mỹ. Kẻ khác lại hít hà, trông con người mảnh dẻ đa cảm vậy, ai ngờ cũng biết chơi răn ra phết, phải nói là quá răn. Nhưng nói chung là hầu hết đều tỏ thái độ đồng tình. Và nếu có phàn nàn điều gì thì lại là, ông ấy chơi răn không đều, vẫn còn chừa chỗ cho một số kẻ xấu bụng âm ỉ tìm cách chống lại mình.

*

**

8 giờ tối.

Đăng Điền tìm đến tận nhà riêng của Đoàn Thanh. Tất nhiên là lại có một chai rượu đặt trên bàn. Xứ rừng nẻo khuất, đêm xuống không có vài ly rượu giải buồn thì phỏng con người còn biết làm gì. Đẻ ra ở đây, lớn lên ở đây, lấy chồng lấy vợ ở đây, rồi lại sinh con đẻ cái, lại vui buồn, lại già nua, lại nằm xuống ở đây, năm này qua năm khác, đời này qua đời khác ở giữa cái màu xanh trùng trùng cây lá tương phản nhức nhối với màu đất đỏ Bazan miên man dài rộng này.

- Buồn quá! – Điền nói – Thằng em buồn cho ông anh quá! Không cất nhắc lên thì thôi, lại còn giáng xuống. Bất nhẫn! Bất

https://thuviensach.vn

nhẫn với đô`ng loại đã là điê`u chẳng nên, bâ´t nhẫn ngay cả với người ơn của mình thì đúng là không thể châ´p nhận được.

- Cậu nói ít đi một chút có được không?

- Càng buô`n khi cái kẻ nghiễm nhiên lên thay chỗ của anh lại là... Đúng là không tin được...

- Là ai? Phải cậu không? Cậu bao giờ cũng là cái đứa biê´t xen vào đúng chỗ.

- Không! Hoạ có chó nó tin em. Và em cũng kh. Thể là chó để dám hỗn hào ngô`i lên đâ`u ông anh được.

- Hay một thă`ng nào ở trên xuô´ng? Một đứa ở nông trường khác sang?

- Không ở trên, cũng không ở chỗ khác. Ở ngay tại đây.

- Ai? Nói huỵch toẹt mẹ nó ra đi!

- Xem chừng ông anh cũng có vẻ nóng ruột vê` nhân sự lă´m nhỉ?

- Tao không nóng ruột nhưng tao muô´n xem hă´n là ai. Nê´u hă´n thật sự có năng lực thì tô´t, còn không, bao nhiêu công sức của mọi người đổ sông đổ biển cả à?

- Người â´y là Hà Thương. Kỹ sư Hà Thương.

- Hà Thương?... Sao lại là con nhỏ â´y? Nó đã qua quản lý hô`i nào đâu. Kể cả quản lý câ´p cơ sở?

- Nhưng ả đã quản lý được phâ`n hô`n ông giám đô´c.

- Tức là mày muô´n nói...

https://thuviensach.vn

- Còn muố́n gì nữa. Nó hiện sờ sờ ra đấ́y. Ông giám đố́c hãnh tiế́n sẵn sàng hy sinh bạn bè, hi sinh những người có công để kiế́m chỗ thơm thảo cho nhân tình nhân ngãi.

- Tao không tin! Thằ̀ng Nguyên có thể có tật này tính nọ nhưng nó không hèn đế́n thế́.

- Cơ chế́ thị trường mà anh Hai! Cơ chế́ ngày có thể biế́n đổi bản chấ́t con người từng ngày, từng giờ, sao có thể lường được, anh Hai!

- Thế́ thì khố́n nạn thật!

- Bây giờ anh mới biế́t là nó khố́n nạn ư? Khố́n nạn lâu rồ̀i. Khố́n nạn ngay từ lúc mới bước chân vè̀ cơ. Rố́t cuộc hắ́n ta đã biế́n cả cái nông trường có truyề̀n thố́ng lâu đời này, biế́n chúng ta, biế́n tôi và anh thành gạch lát đường cho đế́ giày tham vọng của hắ́n. Tham vọng xong rồ̀i, hắ́n lại biế́n tiế́p nó thành hang ổ của sự mèo chuột, dâm tình.

- Mày đừng nói nữa...

- Sao không? Bài báo vừa rồ̀i sặc mùi ăn tiề̀n – Bọt mép trên miệng Đăng Điề̀n bắ́t đầ̀u sùi ra trắ́ng xác – Đổi đời à? Cây trồ̀ng ẩu đã được thay thế́ bằ̀ng cây trồ̀ng mới à? Nạn ăn cắ́p mủ, nạn cạo phá, nạn thấ́t thoát phân bón được chặn đứng à? Người công nhân đã thực sự làm chủ trên phầ̀n lô của mình ư? Hay hàm lượng cao su đã trở nên quang minh chính đại?... Bịp bợm hế́t! Toàn bề̀ vỏ cả! Cái gì mà khoán? Tài sản của dâan, tài sản của nhà nước, có là của riêng đứa nào đâu mà khoán, cứ làm như thế́ là ruộng rau nhà chúng không bằ̀ng. Thực chấ́t hắ́n đang đẩy nông trường trượt mạnh theo vế́t xe tư bản, hoàn toàn trái với nguyên tắ́c kinh tế́ xã hội chủ nghĩa của Đảng. Thì đấ́y. Bao nhiêu mảng mục ruỗng, thố́i tha, mấ́y tay nhà báo có dám đụng đế́n đâu hay đụng rồ̀i lại bị xoá

https://thuviensach.vn

băng? Rồ`i anh xem, chỉ ba bảy hai mô´t ngày là đâu sẽ vào đó hê´t, thậm chí còn tồ`i tệ hơn cả thời kỳ tồ`i tệ nhâ´t. Và khi đó, hă´n cùng cô nhân tình đội lố´t u sầ`u của hă´n sẽ cao chạy xa bay sau khi đã vớ bẫm một mẻ...

- Một mẻ? Cậu bảo mẻ gì? Chả lẽ thă`ng â´y nó cũng...

- Còn cũng gì nữa? Hă´n bỏ xa những tay trước vê` khoản này nhưng kín kẽ, cao thủ hơn. Ví như những vụ hă´n cho bă´t mủ, bă´t phân, bă´t xăng dầ`u chẳng hạn. Anh tưởng hă´n bă´t thật đó à? Còn lâu! Bă´t vờ để bọn kia phải nôn ra, nôn quá nửa, thê´ là hă´n vừa được tiê´ng vừa được miê´ng. Ghê không?

- Có bă`ng chứng?

- Giờ thì chưa nhưng chă´c chă´n sẽ có. Miễn là ta phát động được quầ`n chúng tích cực dám đứng ra tô´ cáo.

- Tức là cậu định mở một chiê´n dịch?

- Định gì nữa! Phải hành động thôi. Bọn ta đề`u là những thă`ng lính đê´n tính mạng còn không sợ, sợ gì ba cái trò lang băm phù thuỷ này...

- Đừng nên đưa chuyện lính tráng vào đây! Mà hình như cậu đã có làm lính hồ`i nào đâu nhỉ?

- Thôi được, nhâ´t trí! – Điên nói lướt – Anh đi lên Công ty một chuyê´n đi! Ông Ba Vinh giám đô´c trên đó được lă´m, đôi lầ`n gặp, ông â´y tỏ ra cũng rầ´t ghét cái lố´i làm ăn và cả con người kiêu ngạo của cha Nguyên này. Tiện chân, lên cả Tổng cục nữa. Bă`ng uy tín của mình, anh cứ nói cho ra nhẽ mọi chuyện. Lãnh đạo trên â´y hầ`u hê´t cùng lứa với anh, vô´n nể anh, họ sẽ nghe anh. Nhân tiện anh tìm gặp một vài nhà báo trẻ tuổi, xông xáo nữa. Họ sẽ xuô´ng đây tiê´p xúc

https://thuviensach.vn

với những nhân cô´t em đã bô`i dưỡng sẵn. Đừng dính vào mâ´y tay phóng viên báo Đảng vừa rô`i. Họ cũ lă´m, chậm rô`i, không nhìn thâ´y gì đâu. Còn em, em se có cách của riêng em. Nhâ´t định không để cho một con sâu mọt nào că´n nát cả rừng. Ngay ngày mai anh đi đi! Tiê`n chi phí dọc đường đây, anh câ`m đỡ. Nê´u câ`n ngoại giao với người này người nọ, anh cứ chi, em lo hê´t.

- Để... để khoan đã. Tao thâ´y chuyện này có cái gì đó chưa thật rõ ràng. Hay là...

- Tuỳ ông anh. Mâ´t tâ´t cả nhưng không thể mâ´t danh dự. Mà danh dự của anh, của em, của tâ´t cả những người lao động tử tê´ ở đây đang bị xúc phạm nặng nê`. Nhâ´t là anh.

- Thôi được! Mày không phải nhiê`u lời. Để tao nghĩ chín cái đã. Còn mày nữa, làm gì thì làm nhưng chớ có làm ẩu, làm thâ´t đức, làm ảnh hưởng đê´n niêu cơm bát gạo của mọi người.

- Dặn thừa. Ít nhâ´t anh nhớ em vẫn còn là một thă`ng đảng viên cộng sản, một thă`ng đã cùng anh bổ nhát cuô´c đâ`u tiên xuô´ng cái vùng hoang hoá toàn cỏ lậu với mìn trái này.

*

**

11 giờ đêm.

Đăng Điê`n chạm mặt giám đô´c tại nhà chỉ huy của đội. Một thứ nhà làm tạm trong lô cao su theo sáng kiê´n của Vũ Nguyên để dễ bê` điê`u hành công việc tại chỗ những phâ`n cây thuộc lãnh địa đội mình. Trời lă´c ră´c mưa. Tô´i thăm thẳm như điểm tận cùng của trái đâ´t. Họ bâ´m đèn pin vào mặt nhau.

https://thuviensach.vn

- Trời đấ´t! – Đăng Điề`n kêu lên – Giám đô´c đi kiểm tra lô mà chẳng chịu báo một câu để bọn em cử người đi theo, tránh những chuyện đáng tiế´c như đêm rô`i.

- Ngẫu hứng thì đi lung tung â´y mà, bảo làm gì.

- Anh nói vậy là không được! Anh bây giờ đâu có phải là của riêng anh nữa, anh là tài sản cả nông trường. Chà! Chuyện anh dă`n mặt mâ´y thă`ng oa trữ hàng ăn că´p vừa rô`i đang lan ra khă´p nông trường, chỗ nào thiên hạ cũng bàn tán xôn xao, vẻ kính nể lă´m! Em bảo, người ta vô´n là đại đội trưởng trinh sát đã từng trăm trận uýnh tay bo với biệt kích Mỹ chớ bộ! Nói thật, em đã trải qua cả bô´n đời giám đô´c nhưng chưa thâ´y người nào chịu chơi hê´t mình với công việc cả đêm lẫn ngày đê´n quên cả mạng sô´ng như anh.

- Cậu nói quá! Hê´t mình gì đâu. Chả là trước khi đặt lưng xuô´ng giường, mình bao giờ cũng có thói quen là đi dạo giữa cây cô´i một chút. Cái hương vị cao su vê` đêm nghe dễ chịu lă´m, đâ`u óc thoáng đãng hẳn ra, ngửi miê´t thành ghiề`n.

- Anh cứ nói thê´. Người ta có thể ghiề`n thuô´c, ghiề`n gái, ghiề`n tiề`n bạc chứ ai lại đi ghiề`n mùi... mủ cao su. Mà em hỏi nhé, trăng hạ tuâ`n đẹp thê´ này mà sao anh không rủ... nàng cùng đi dạo?

- Nàng nào?

- Hà Thương â´y. Em thâ´y Thương có vẻ mê´n anh, tôn sùng anh.

- Cô â´y tâm sự với cậu thê´ à?

- Ui giời, cái giô´ng đàn bà đang yêu có giâ´u được ai. Mă´t mũi lúc nào cũng ướt rườn rượt, bâ´t chợt buô`n bâ´t chợt vui, thỉnh

https://thuviensach.vn

thoảng lại cười ngơ ngẩn một mình.

- Cậu cũng rành nhỉ?

- Thạo nữa là khác. Em nói thật nhé! Anh làm tới đi! Nế u cầ n em sẵn sàng gác cửa cho. Mình yêu, mình đem lại sự sung sướng cho người ta chứ mình có giế t chóc gì ai đâu mà phải nín. Một người đào hoa như anh, không sử dụng cho hế t cái lợi thế đó thì chỉ có mà phí! Hơn thế, anh hoàn toàn có quyề n được hưởng sau những cố ng hiế n vô giá cho nông trường vừa rồ i kia mà.

- Cậu xui dại tôi đấ y à?

- Khôn chứ sao gọi là dại ạ! Chỉ dại khi đố i tượng ngon đế n thế, ngon tới nỗi cả cánh đàn ông nông trường này phải mơ ước mà người được nàng mê mẩn lại bỏ qua.

- Thôi, nói chuyện khác. Giờ này là giờ cây bắ t đầ u làm sữa. Khoảng nửa đêm là lượng sữa dồ n xuố ng gố c nhiề u nhấ t, càng lạnh càng dồ n nhiề u như thế cái áp lực số ng bên trong cứ thừa cơ trào ra. Ngày trước thằ ng Pháp nó bắ t cu li đố t đèn đi cạo đêm là cũng có cái lý của nó. Còn ta, nhọ mặt người mới ra sữa đã hao đi nhiề u. Lấ n ná chút nữa, nắ ng lên, sữa tự nhiên bị hút lên ngọn đa phầ n, phí! Tới đây mình thử phát động anh em công nhân cạo đêm, cậu thấ y thế nào?

- Rấ t táo bạo! Đảm bảo năng suấ t sẽ vượt trội, nhưng...

- Nhưng sao?

- Em sợ công ty sẽ không cho vì làm vậy dăm cạo dễ bị phạm lắ m. Mà cái anh cao su đỏng đảnh này tố i kị là cạo phạm vào thịt. Nó sẽ nhiễm trùng, sẽ sinh ra hàng đố ng bệnh tật, có sẽ có nguy cơ mấ t mủ ngay.

https://thuviensach.vn

- Tấ t nhiên ban ngày mình sẽ cho chị em bịt mắ t tập dượt thật thuầ n thục. Nế u cầ n sẽ trích phúc lợi cử người đi tham quan, đi học nghề tại những nông trường, những Công ty có trình độ cạo tiên tiế n.

- Thế thì em tán thành. Và đội em sẽ xin đứng ra làm thí điểm. Nói chung với những gì có lợi cho người lao động, đội em cũng xin một lòng sát cánh.

- Cậu được lắ m, ngành cao su chỉ cầ n vài trăm đội trưởng như cậu thì chả mấ y lúc ta sẽ trở thành một cường quố c cao su như Thái Lan, Malayxia. Người ta cả triệu tấ n, hai triệu tấ n một năm, mình cả nước mới có vài ba chục ngàn tấ n, cũng là con người cả, nghĩ tủi lắ m! Ngay ngày mai, cậu cho triển khai tập cạo đi. Được, báo lên, mình sẽ cho cạo chính thức. Sẽ chính thức trên toàn địa bàn nông trường.

- Đúng! Phải trên toàn địa bàn. Nhưng... Em vẫn chê anh một điề u.

- Nói đi?

- Anh phung phí sức khoẻ quá! Anh mới là vố n quý của ngành, là người tài của nước, anh không lo giữ gìn, ngã bệnh ra đấ y là có tội với mọi người.

- Cảm ơn cậu... Bây giờ ta làm một vòng qua các lô đi! Đi một xe thôi!

- Anh để em đèo và chụp cái mũi bảo hộ của em vào. Thời buổi hỗn hào, nhỡ đâu gặp bọn cạo trộm...

Này, Đăng Điề n vào Đảng hồ i nào nhỉ? Đã qua khoa bồ i dưỡng quản lý kinh tế nào chưa?... Áp mặt vào tấ m lưng trai trẻ săn rắn,

https://thuviensach.vn

nhơm nhớp mô` hôi kia anh đã định hỏi một câu thă´m thiê´t như thê´ nhưng chiê´c xe đã phịt khói phóng vèo đi rô`i.

https://thuviensach.vn

9

CUÔ´I CÙNG RÔ`I THÌ SAU NỬA THÁNG KHĂ´C KHOẢI TẬN cùng trong cảm giác bị bỏ rơi, anh cũng được gọi lên phòng xét hỏi. Bị bỏ rơi có nghĩa là ngày ngày mình tự ăn thịt mình, tự vò xé đê´n rớm máu tâm can mình.

Xong cảm giác đó qua râ´t nhanh, thậm chí còn biê´n thánh sự chán ngán, bả bơi cũng tận cùng khi từ phòng xét hỏi trở vê`. Một cái bàn lạnh. Một khuôn mặt lạnh. Như hỏi người xa lạ nào đó chứ không phải hỏi anh. Anh có biê´t tại sao anh phải vào đây không? Lă´c đâ`u. Tên tội phạm nào khi bị tra tay và còng cũng đê`u biê´t lơ ngơ lă´c đâ`u như vậy cả. Người ngô`i đô´i diện cười nhạt. Lại lă´c đâ`u. Vậy thì bă´t đâ`u trả lời. Hỏi gì trả lời nâ´y, câ´m quanh co dài dòng. Nào, họ tên? Quê quán? Dân tộc? Văn hoá? Tham gia cách mạng năm nào? Vào Đảng ở đâu? Ai giới thiệu? Tại sao lại chuyển sang làm kinh tê´? Có bă`ng câ´p gì chưa? Đã có bao nhiêu tiê`n án tiê`n sự? Đã bao lâ`n vi phạm kỉ luật? Khi câ`n nhă´n tin cho ai?... Và cuô´i cùng lại trở vê` cái giai điệu xám xịt ban đâ`u... Anh có biê´t tại sao anh lại phải vào đây không? Không! Tôi không biê´t! Không được ăn nói trô´ng không như thê´, nói gì cũng phải thưa gửi đàng hoàng, thưa cán bộ, rõ chưa? Vâng, thưa... cán bộ. Tôi quả thật không biê´t. Cười nhạt. Ngáp. Lại cười nhạt. Làm như cả cuộc đời hỏi cung buô`n tẻ này chỉ là một hệ thô´ng những cú cười nhạt với ngáp đê´n trẹo quai hàm. Tự dưng anh cũng muô´n ngáp theo. Ngáp rõ to. Ngáp cho rộng hê´t cỡ miệng. Rô`i ngủ. Ngủ luôn một lèo không tỉnh dậy nữa. Ai dè cuộc đô´i châ´t mong mỏi lâu nay lại buô`n ngủ thê´ này! Buô`n quá! Nói gì cũng phải thưa gửi? Rõ chưa... Cái giọng bê` trên cha chú â´y được bay ra từ một khuôn mặt chỉ đáng tuổi con tuổi cháu. Thưa cán bộ! Chỉ cách đây nửa tháng thôi, khi ngô`i trước một bộ trưởng, một phó

https://thuviensach.vn

thủ tướng, một bí thư tỉnh, một doanh nhân kế́ch xù nước ngoài, một... anh cũng chưa bao giờ phải khúm núm đế́n thế́! Thưa cán bộ... thế́ thì anh đang là một gã tù chính hiệu rồ̀i còn gì. Cái hi vọng mỏng manh cho rằ̀ng mình bị bắ́t nhầ̀m, bị nghi oan, bị hãm hại, rằ̀ng như vậy cùng lắ́m chỉ vài ba ngày người ta lại thả ra thôi trong anh từ lúc vào đây bỗng chố́c hoá tro than.

Và anh ngáp thật!

Một cái đập bàn:

- Anh không được vô lễ như thế́ trước mặt các nhà chức trách.

- Tôi... Tôi xin lỗi! – Miệng anh ngậm nhanh lại như vừa được kéo phác - mơ - tuya ngoại. Đêm qua tôi... tôi đau không ngủ được.

- Nói chung trước pháp luật, anh chưa có dấ́u hiệu gì là tỏ ra ăn năn, biế́t điề̀u và sẵn sàng khai báo thành thực, thậm chí còn tỏ ra bấ́t cầ̀n. Cho nên tố́t nhấ́t là anh trở lại phòng giam nghĩ ngợi cho chín, lầ̀n sau sẽ làm việc.

- Không... Xin cán bộ cứ hỏi, tôi sẽ trả lời hế́t – Anh nói và rùng mình chợt nghĩ đế́n căn phòng tố́i tăm và những đêm dài không ngủ.

- Hế́t giờ rồ̀i. Chúng tôi còn nhiề̀u việc khác phải làm chứ không chỉ cứ suố́t đời ngồ̀i đố́i diện với cái lì lợm khôn ngoan của bọn tội phạm kinh tế́ các anh. Tuy vậy để lầ̀n sau khỏi mấ́t thì giờ, anh chuẩn bị trả lời trước mấ́y tội danh sau. Một, có chủ trương phá hoại nghiêm trọng các nguyên tắ́c kinh tế́ xã hội chủ nghĩa cơ bản không? Nế́u có, phá trên những việc cụ thể nào?

- Tôi không phá mà tôi chỉ...

https://thuviensach.vn

- Hai – Một cú cắ t lời râ ́t nghiệp vụ - Những vụ đâ ́u thâ ̀u, những chuyê ́n đi nước ngoài mua máy tìm đô ́i tác, anh có tham ô không? Nê ́u có, là bao nhiêu, trong trường hợp cụ thể nào?

- Tâ ́t cả những cái này đã có đâ ̀y đủ trong...

- Ba, anh đã dùng những mánh khoé tinh vi để biê ́n đâ ́t đai của Công ty thành đâ ́t riêng riêng của gia đình anh ra sao, nói thật cụ thể những mánh khoé.

- Trời! Sao lại có chuyện đâ ́t cát riêng tư nào vào đây. Thực ra...

- Bô ́n – Cú cắ t lời này phủ hơn – Vụ để mâ ́t tră ́ng hai ngàn tâ ́n cao su ở Móng Cái vừa qua là thê ́ nào? Do ai? Năm, tâ ́t cả những bă ̀ng câ ́p, trong đó có hai bă ̀ng đại học Nông nghiệp và Kinh tê ́ anh lâ ́y ở đâu ra? Ai chứng chỉ cho anh? Sáu... Thôi, tạm thê ́ đã. Bởi vì tổng sô ́ phạm tội của anh lên tới con sô ́ hàng chục kia. Nói thực nhé! Tôi chán các người lă ́m! Khi đương chức đương quyê ̀n, các người thi nhau vơ vét, ăn cho ngập mày ngập mặt, toàn rượu nô ̀ng với gái non, chơi tàn bạo còn quá cả tài phiệt tư bản nước ngoài nhưng hễ cứ vào đây là trơn nhẫy như lươn, mặt mày đâ ̀n độn ra, khổ sở như cả đời chỉ uô ́ng nước lã câ ̀m hơi đi làm cách mạng.

- Xin lỗi! – Giọng anh bâ ́t giác căng lên – Tôi không phải là loại â ́y. Và nói chung, khi hô ̀ sơ chưa được khẳng định, tôi đê ̀ nghị các đô ̀ng chí không nên có những xúc phạm đê ́n danh dự tôi như vậy.

- Ở đây ai đô ̀ng chí với anh, hả? Ái chà! Danh dự... Các người cũng còn nói đê ́n danh dự kia đâ ́y... Vậy thì cách cứu vãn danh dự tô ́t nhâ ́t bây giờ là lâ ̀n sau được gọi lên, anh hãy tỏ ra là một người có tự trọng, biê ́t ăn năn hô ́i cải. Cũng câ ̀n phải nhă ́c thêm, chính sự ăn năn hô ́i cải này sẽ quyê ́t định khung hình phạt đô ́i với anh. Hê ́t! Trả phạm nhân vê ̀ phòng giam.

https://thuviensach.vn

Vê` đế´n phòng giam, mặt mày anh vẫn còn ngơ ngơ như vừa bị một thanh củi tạ phang trúng gáy. Vào đây, dù đã lường trước mọi điê`u nhưng tấ´t cả những điê`u vừa được nghe vẫn khiế´n anh bàng hoàng. Một... Hai... Ba... Bố´n... Năm... Sáu... Trời đấ´t những tội lỗi xấ´u xa kia ở đâu mà nhiê`u thế´? Những tội tưởng chừng chỉ có trên mặt báo, xem trên phim mà lại được vận cả vào anh rành mạch vậy ư?

- Ổn không? – Người bạn tù già sán đế´n hỏi với nét mặt quan tâm thực sự.

Anh lắ´c đầ`u.

- Không có gì đâu. Công việc của họ là hỏi cung và bổn phận của họ là phải moi cho ra cung. Họ còn quăng lên quật xuố´ng nhiê`u, như kiểu con đười ươi đã túm được con mô`i nhưng nó còn vờn đú chán rô`i mới cho vào miệng. Tôi đây này, đã nửa năm trôi qua rô`i mà vụ việc vẫn chưa đâu vào đâu cả.

- Nhưng tại sao họ lại có thể tin ngay vào những lời vu cáo phi lý và hèn hạ đế´n vậy? – Cuố´i cùng như không thể giữ mãi được trong đầ`u, anh bật nói:

- Sự vu cáo nào mà không hèn hạ. Anh đang đương chức còn có thể hiểu được. Tôi đã nghỉ hưu rô`i mà vẫn bị bới lại chứ. Người bao cấ´p người ta chỉ nặc danh. Thời thị trường người ta kí tên kí tuổi đàng hoàng. Chiêu bài dân chủ đang được một số´ không ít người vấ´y bẩn, vặn xoắ´n để làm cái cớ sát phạt nhau. Chố´ng tham nhũng, chố´ng tiêu cực cũng đang trở thành cây cột buô`m để một số´ kẻ bám níu vào đó mà loại trừ không thương tiế´c những kẻ không ăn cánh. Buô`n quá! Có lẽ tôi với anh chỉ là hai trong số´ không ít nạn nhân đang được nằ`m ngửa trên con dao hai lưỡi ấ´y.

- Dao kéo gì! Các ông có bớt bớt cái mô`m lý sự đi một chút có được không? Số´t ruột lắ´m!

https://thuviensach.vn

Tiếng quát đó là của người tù thứ ba trong phòng, người này chừng trên bốn chục tuổi, to lớn, mặt vuông chữ điền, da đồng hun, lông mày rậm, mắt rất sâu và luôn luôn bắn ra những vẩy than đỏ quạch, nằm nhiều hơn ngồi, hầu như hoàn toàn câm lặng nhưng một khi đã mở mồm là chỉ thấy càu nhàu hay quát tháo. Như lúc này đây, quát tướng lên một câu xong, anh ta lại nằm úp xấp xuống chiếu, mặt như chìm vào nền bệ xi măng.

- Cậu ấy đang mắc bệnh trầm uất – Ông già nói nhỏ - Nghe đâu đã từng là một thiếu tá biên phòng lẫy lừng công trạng, do quá si mê một cô chủ quán xinh đẹp nên vướng vào vòng tiếp tay cho bọn buôn lậu heroin, đang chờ ngày xét xử. Buồn nỗi là từ ngày vào đây, gần cả nửa năm trời, cái cô chủ quán kia vẫn không thấy vào thăm lấy một lần. Nên có lẽ vì vậy mà uất. Tháng trước cậu ấy nửa đêm đập đầu vào tường, máu chảy lênh láng mà không chết đấy.

*

**

Quá si mê một cô chủ quán xinh đẹp nên... Anh bỗng thấy nổi gai người. Cô chủ quán... Cô chủ xe gỗ... Cuộc đời dài lắm, để đi hết được cuộc đời, con người phải dính vào biết bao những khoảnh khắc tỉnh táo và cả si mê...

Một đêm, do quá bứt rứt trong lòng, anh quyết định rời nông trường ra thị trấn chơi chốc lát cho khuây khoả. Suốt ngày suốt đêm đập mặt vào cây cối, vào phân giống, vào hàng trăm thứ bà rằn liên quan đến sự tồn tại, nhớn nhao của rừng su, của đời sống con người, nhiều khi anh thấy bã bời, có lúc tưởng chừng như ngột ngạt không chịu nổi. Bà vợ ở thành phố lại dở giọng không chịu kí đơn. Bà ấy nhắn qua cậu con một lần nhớ bố lên thăm rằng, lành làm gáo vỡ làm môi, từng này tuổi, chả dại gì tháo dây cởi xiềng

https://thuviensach.vn

cho mấy thằng đàn ông thích đi hoang có cớ bỏ gái già đi kiếm gái non, đã không thuộc về nhau thì cũng không thể nhơn nhơn thuộc về một con đĩ nào khác. Cô ta định cầm tù anh suốt đời. Dù vậy cũng không đến nỗi nào. Hơn chục năm chịu đựng cuộc sống vợ chồng tù ngục anh đã quen hoặc cũng cố mà quen. Cái làm anh nhức nhối lại vẫn là thái độ của Thương. Thương vẫn chưa chính thức trả lời cái chuyện có chịu lên nông trường bộ để đỡ đần anh một tay, cô còn tỏ rõ sự ghẻ lạnh rõ rệt hơn. Nhưng cô cũng chưa tính chuyện chuyển đi nơi khác. Điều này khiến anh mơ hồ hi vọng rằng cô vẫn còn nghĩ đến anh, tha thứ cho anh phần nào. Yêu... Cái từ đó lúc này sao đối với hai người lại lạ xa, bẽ bàng quá thể, như chưa bao giờ xảy ra, chưa bao giờ tồn tại. Ngày ấy...

Ngày ấy cô đến với anh vào những giờ khắc giông gió nhất. Vụ đổi tiền, vụ khoán sản phẩm, vụ nào cũng có thể đẩy bắn anh ra khỏi đội hình Công ty một cách không thương xót. Cả xã hội đang là một guồng quay khổng lồ, anh, một cái đinh vít nhỏ tính lăn ngược chiều đâu có được. Chán đời, chán xí nghiệp, chán luôn cả mình, anh thường tìm ra bờ suối khúc thượng nguồn ngồi một mình để mặc tâm hồn tan chảy ra theo tiếng kèn ngân nhẹ. Vào một lần như thế, cô đã tìm đến ngồi bên. Không còn cô giáo, không còn học trò, chỉ có một người đàn ông đẹp đẽ đang nhầu nhĩ và một người đàn bà nhân hậu đang muốn chở che. Mấy lần sau, khi mái đầu xinh xắn thơm mùi lá sả của cô đã vùi nhẹ vào ngực anh rồi mà anh vẫn không tin rằng điều đó là sự thật. Anh không tin rằng một người có cả chục người theo đuổi như cô lại có thể đến với anh, một gã đang thất cơ lỡ vận. Cô cắn chặt lấy môi anh không cho anh nói nữa. Hồi lâu mới bảo, cô yêu anh ngay từ những ngày đầu thoạt gặp. Cô nói ở anh có cái gì lạ lắm, rất đàn ông mà lại rất thơ trẻ. Cô thích cái nhìn u hoài nhưng chứa đầy nội tâm và khát vọng nơi anh. Cô yêu cả cái vẻ đau buồn hơi thái quá của anh bộc lộ qua tiếng kèn nghe nẫu ruột kia nữa. Cô bảo, người đàn ông chỉ thực sự có sức

https://thuviensach.vn

quyế´n rũ khi anh ta không gặp may trên đường đời. Càng vấ´p ngã, tâm hồ`n anh ta càng phong phú, càng đẹp hơn. Còn người đàn ông buồ`n tẻ nhấ´t là khi người đàn ông đó đang quay cuồ`ng trong cơn hãnh tiế´n đục ngầ`u. Phải chăng chính vì thế´ mà hôm rồ`i anh hỏi thẳng, nói đi, tại sao em lại đố´i xử với tôi như người dưng kẻ lạ? Cô đã nhìn thẳng vào anh như cái nhìn đêm ấ´y, khi cô đế´n từ dã anh để ra đi: “Anh đang thành công. Anh đã trở thành quan trọng. Anh đang dầ`n dầ`n không còn là anh nữa. Em không thích nhìn vào mặ´t anh lúc này!”. Anh gầ`n như gầ`m lên: “Thế´ chả lẽ để có được em, tôi cứ phải đóng vai u sầ`u, thấ´t bại mãi à?”

Cô cười buồ`n và bỏ đi và khi ấ´y anh mới thấ´y mọi sự bỗng trở lên vô nghĩa biế´t bao! Tôi về` đây là vì em hay phầ`n lớn cũng là vì em cơ mà! Em lạnh lẽo với tôi có khác nào cả cánh rừng su dịu dàng này cũng đang không thừa nhận tấ´m tình chân thật của tôi đố´i với chúng. Và anh bỏ đi. Lầ`n đầ`u tiên khi về` đây, anh mới để cho chiế´c xe cà tàng nhọc nhằ`n, khấ´p khểnh đưa mình ra thị trấ´n.

*

**

Thị trấ´n vùng biên đẹp đế´n nôn nao. Những mái nhà nho nhỏ. Những rặng cây thâm thấ´p. Những dáng đi chầ`m chậm. Những quán tiệm mộng mơ và những ngõ vắ´ng hiu hắ´t, trong lành. Đâu đây như vang lên một nét nhạc dìu dặt. Chế´t thật thôi! Cứ mải vùi đầ`u chui rúc nơi rừng sâu, anh có ngờ đâu cuộc đời còn có những sắ´c màu mở ra dễ chịu đế´n nhường này.

Thả tay ga cho xe bon chầ`m chậm một vòng. Lúc trở về` chỗ cũ, anh mới ngớ người. Thì ra nơi đây mình chẳng hề` quen biế´t một ai cả. Chả lẽ ghé đại vào một cái quán nào đó gọi một ly cà phê, một cố´c nước ngọt hay một chai bia uố´ng một mình rồ`i lại quay về` ư? Đêm

https://thuviensach.vn

còn dài lắm! Cuộc đời dài lắm! Về bây giờ làm gì, hay lại lững thững đi qua đội em, nhìn vào cửa sổ câm lặng phòng em mà không dám vào, mà chỉ thêm bứt rứt, nhọc lòng. Đúng lúc ấy, trong đầu anh chợt vẩn lên hình ảnh cô chủ xe gỗ đụng vụ tông chết bò ngày nào và vẩn lên cả lời hẹn chân tình pha một chút lúng liếng của cô ta... Không, chả dại! Cô nàng chắc đang cáu mình về ba cái chuyện gỗ chạp bị thất bát, vác mặt vào có khi lại ăn cả một xô nước bẩn vào đầu chưa biết chừng.

Đang ngó nghênh sang hai bên đường để tìm một cái quán vắng nhất, bỗng anh giật nảy người khi một chiếc minskhơ không biết từ đâu xổ ra, tông đến rắc một cái vào bánh sau xe anh. Cả hai xe đều bổ chửng nhưng khi phủi quần vỗ đít đứng dậy, rất may là cả hai đều chưa bị làm sao! Vang lên những tiếng cười rất chi là khoái trá ở chiếc xe kia. Anh định thần nhìn... Chao ôi! Một chiếc xe chở những bốn người người nào cũng quần bò, áo phông sặc sỡ đang bò lê bò càng trên mặt đường mà hình như lại có chiều say xỉn thế kia thì làm gì mà không đâm. Anh đứng dậy, dựng xe, càu nhàu:

- Các cậu đi kiểu gì thế?... Mà ai cho phép các cậu chở bốn trên đường hả?

- Chở bốn được đấy – Anh chàng cầm lái lên tiếng, giọng dân tộc lơ lớ - Xe của người kinh bán cho sao lại không chở bốn được? Nó còn khoẻ mà, còn chở hơn được nữa đấy.

Đang đau anh cũng phải phì cười. Đúng là không thể cãi lý với các chàng trai người rừng chỉ quen nhìn nhận tất cả sự vật bằng đôi mắt trẻ thơ này được. Và chính lúc ấy, anh chợt nhận ra người nói câu vừa rồi chính là cái anh chàng *con bò tao chết trước, con xe mày chết sau* mấy tháng trước. Bỏ mẹ! Anh chột dạ, hắn mà nhận ra mình bây giờ thì có khi oan gia! Sau cái vụ đó, trở về nói lại, làm gì mà hắn không biết mình đã gài thế kẹt cho hắn. Nhưng đúng

https://thuviensach.vn

lúc anh định dă´t xe chuô`n thẳng thì chính anh ta lại ô´ á kêu tướng lên:

- A... Cái cán bộ có khuôn mặt con gái đây mà! Chào cán bộ! Cán bộ có nhận ra mình không?

- Không? À, hình như có...

- Phải nhận ra chớ! Bữa đó cán bộ chơi không ngon với mình, lừa mình nhưng cái bụng mình không giận đâu. Vê` bản vợ mình nó bảo mình sai rô`i, cán bộ làm vậy là đúng rô`i, mình nghe vợ mình mà. Mâ´y lâ`n đi tìm cán bộ nhậu chơi nhưng lâ`n nào cái văn phòng nó cũng bảo cán bộ đi vă´ng, giờ gặp đây rô`i, nhậu tiê´p cái đi! Nhậu tới sáng luôn! Mình khoái cái mặt con gái của cán bộ mà.

- Â´y không! – Anh giãy nảy – Để... Để bữa khác. Bữa nay tôi phải đi...

- Đi tuâ`n tra các lô cao su hả? – Mặt anh ta tiu nghỉu - Ừ nhỉ! Bây giờ ăn trộm ăn că´p còn nhiê`u nhiê`u, cán bộ đi tuâ`n tra là đúng rô`i, mình tha, mình không bă´t đi nhậu nữa. Nhưng mà người dân tộc mình không có thì xin, không thèm ăn trộm ăn că´p đâu, cán bộ đừng ngại.

- Không! Tôi tin ở bà con mình mà.

- Không tin cũng phải tin thôi. Mình chỉ dặn này, mùa khô vê` rô`i đó, rừng cao su dễ cháy lă´m đó, cán bộ phải chú ý nhen!

- Tôi cám ơn...

- Mình tên Ma K'liêng và mình không ưng cám ơn đâu, mình chỉ ưng uô´ng rượu sáng đêm với cán bộ thôi. Mình vê` nhen!

https://thuviensach.vn

Cả bô´n lại nhảy tràn lên xe. Xe nổ máy bò ngoă`n ngoèo, cả bô´n thân hình trai trẻ cũng đảo điên ngoă`n ngoèo theo. Anh đứng lặng... Giá như mình cũng có thể hô`n nhiên, vô tư lự như thê´? Chán nhỉ, tại sao ta chỉ thích tự đày đoạ ta bă`ng cách làm quan trọng hoá những chuyện thực ra là râ´t đơn giản như chính cái sự... ngoă`n ngoèo kia thôi?

Bỗng thâ´y khô cổ, tiện có cái quán còn sáng đèn nă`m ngay cạnh đường, anh dă´t xe vào. Quán vă´ng tanh, chỉ có cô chủ ngô`i bên băng Cassete đang phát ra những tiê´ng ủ ê như tiê´ng của giun dê´ giữa mưa phùn. Vừa nhìn thâ´y anh cô đã tròn mă´t và anh cũng tròn mă´t theo... Cha mẹ ơi! Lại chính là cô chủ xe tải â´y! Đã vào rô`i còn quay ra sao được nữa...

- Trời đâ´t, anh Hai! - Mă´t cô sáng lên, gò má ửng đỏ - Ngọn gió lành nào đưa anh Hai đê´n đây thê´ này? Từ bữa đó đê´n nay ngày nào em cũng có ý chờ, cũng có nhă´n một đôi lâ`n mời anh ra uô´ng nước nhưng không thâ´y.

- Tại lu bu công việc quá!

Anh nói mà không thể không đưa mă´t nhìn nhanh vào dáng người tròn lẳn, hơi đẫy và tràn trê` sức sô´ng sau bộ quâ`n áo mặc trong nhà của cô. Tô´i nay nhìn cô còn trẻ đẹp hơn lâ`n gặp trong rừng. Lúc â´y là thương trường. Lúc này là ở nhà. Phải chăng người đàn bà chỉ thật đẹp và quyê´n rũ ngay trong căn bê´p nhà mình. Như Thương...

- Sao bữa nay anh Hai lại có thì giờ ra thị trâ´n chơi thê´ này?

- Thì đôi khi cũng câ`n phải biê´t mình đang sô´ng cạnh những ai chứ.

- Anh gâ`y đi nhiê`u, lại xanh nữa, so với hôm â´y!

https://thuviensach.vn

- Cho hỏi một câu thật lòng nhé: Thuỷ giận tôi, giận nông trường lắ´m phải không?

- Anh vẫn còn nhớ tên em, vậy là tô´t rô`i. Bây giờ Thuỷ mời anh uô´ng chút gì nhé! Bia hay rượu?

- Cái gì cũng được nhưng tô´t nhâ´t là cho ly rượu. Đêm nay trời hơi lạnh...

Cô quay vào một lát ra ngay, trên tay cầ`m một chai Jon loại nhỏ và một bịch hạt điê`u. Cô rót ra hai ly, đẩy vê` phía anh một, giọng thật mê`m:

- Bữa nay anh cho Thuỷ cùng ngô`i uô´ng với anh nhen! Tự dưng thâ´y buô`n quá, nào, mời anh! Xin chúc sức khoẻ anh Hai!

Cả hai uô´ng cạn, mă´t cô chủ nhìn vào anh như có nước, cô lại rót nữa.

- Thuỷ vẫn chưa trả lời câu hỏi của tôi?

- Thôi, bỏ qua đi, nói chuyện đó mâ´t vui.

- Nhưng...

- Nhưng sợ em hận, em thù vì công chuyện làm ăn đang không có người ngáng trở chứ gì. Uô´ng đi anh! – Cả hai lại cạng – Em nói nhen! Bă´t đầ`u thì cũng có hận có thù thật! Tự nhiên mỗi chuyê´n mâ´t đi cả chục cây vàng sao lại không hận nhưng suy nghĩ lại, cái đó lại là may.

- May?... Tôi không hiểu?

- Bởi lẽ em có dịp ngô`i lại để ngẫm vê` cuộc đời mình. Trước đây, chỉ vì lo lao vào làm giàu và giàu thật, song đê´n khi tỉnh lại thì

https://thuviensach.vn

chô`ng đi đă`ng chô`ng, con hư đă`ng con, hơn ba chục tuổi đâ`u mới biế´t thế´ nào là một thân phận đàn bà lỡ dở, buô`n lă´m! Khô´n khổ khô´n nạn để làm gì nhỉ? Giàu tiê`n giàu của để làm gì nhỉ? Hay là cứ mỗi tô´i tha thẩn một mình như thế´ này? Uô´ng đi anh...

Không chờ anh nâng ly, cô lại một mình ngửa cổ làm cạn. Khi cô thả chiế´c ly xuô´ng, một giọt nước mă´t cũng theo đó rớt theo... Cô khóc. Khóc lặng thâ`m, khóc như thể tô´i nào cô cũng khóc lặng thâ`m, côi cút thế´ này.

*

**

Trong một cái quán khác gâ`n đó, lùi sâu và trong hẻm một chút, Đăng Điê`n cũng đang ngô`i trước chai rượu cùng với hai người. Chỉ khác ở đây họ uô´ng ít mà nói lại nhiê`u.

- Anh cám cảnh cho các chú quá! Có ba cái cân phân, cân mủ không đòi được lại còn mang đâ`u máu ê chê` trở vê`. Thiên hạ người ta khinh, còn mâ`n ăn thế´ nào được nữa?

- Nhưng em hoàn toàn không ngờ hă´n chủ động như vậy! Thă`ng khác đang đêm đụng cảnh â´y là chạy té đái trong quâ`n rô`i. Mà cũng tại ông Tuâ´n nữa kia. Ông â´y không cho bọn em được làm mạnh tay, sợ án mạng.

- Quên cái thă`ng dại gái â´y đi! Tâ´t cả đô´i với nó bây giờ chỉ còn là cái đít toàn trứng của con Hà Thương thôi còn chú kia, sao cũng đâ`n vậy? Dám lên tới tận văn phòng giám đô´c mà không dám chơi dữ à?

- Chơi chứ nhưng anh bảo...

https://thuviensach.vn

- Hắ´n quá lì chứ gì? Bởi vậy!

- Được rô`i, em chưa chịu đâu. Em sẽ tính kiểu khác mà vẫn không cô`n phải ra mặt. Đô´i với lão là không nên chơi trực diện.

- Dẹp! – Đăng Điê`n dă`n nhẹ cái ly xuô´ng mặt bàn – không chơi, không tính gì hê´t! Thời buổi bây giờ cái thói võ biê`n của các chú đã lỗi thời rô`i. Phải dùng đê´n mẹo, phải vỗ cho hă´n tră´ng bụng trước công luận, chỉ có công luận mới trị được hă´n.

- Bọn em chưa hiểu? – Gã mâ´t mủ nói.

- Dễ ợt. Ngày mai ngày mô´t, tụi nhà báo sẽ xuô´ng đây, sẽ tới gặp chúng mày, chỉ cô`n chúng mày nhâ´t loạt khai ră`ng, sô´ mủ, sô´ phân đâ´y là do chính người của hă´n bí mật tuô`n cho để chia lợi chứ không phải là tàng trữ của ăn că´p, ăn nhặt gì cả.

- Nhưng nê´u như họ hỏi bă`ng chứng? – Gã mâ´t phân lo lă´ng.

- Ngu! Tụi bay đã thâ´y trước kia cũng đã từng làm như vậy mà đã bao giờ cô`n có bă`ng chứng chưa?

- Trước kia tình hình có khác – Gã mâ´t phân nói tiê´p – Trên dưới, trước sau đê`u làm như nhau. Bây giờ em sợ bà con người ta không tin, người ta sẽ bảo vệ hă´n mà quật lại, chưa nói hă´n sẽ có cách để biện minh mình không làm chuyện đó.

- Ai cô`n thiên hạ tin. Chỉ cô`n báo tung ra, tin hay không, không quan trọng, miễn là ta sẽ có cái cớ để làm tiê´p những việc khác. Kể cả những việc hă´n không thể lường được. Bây giờ giải tán! Chuyện tô´i nay câ´m không để hở ra với bâ´t kì ai!

*

**

https://thuviensach.vn

Chai rượu trên bàn đã gần cạn, chỉ còn ít giọt màu nâu sóng sánh dưới đáy. Và cô chủ quán cũng có vẻ đã say thật sự. Cô không khóc nữa mà lại cười. Một cái cười lại như khóc. Riêng Vũ Nguyên vẫn tỉnh. Vừa nghe vừa chuyện, vừa nhìn cô, thỉnh thoảng anh lại nhìn đồng hồ.

- Anh biết không? – Cô nấc nhẹ - Ở thành phố chen chúc không sống nổi, lại bị ấn tượng là có chồng nguỵ đi cải tạo về, cả gia đình kéo lên đây lập nghiệp, tưởng là đã có thể tạm êm xuôi đến cuối đời, vậy mà...

- Thế anh ấy bây giờ ở đâu? – Anh hỏi.

- Không biết! Lấy hết tiền đi theo một đứa con gái chỉ bằng tuổi con mình.

- Còn cháu?

- Rồi nó cũng giống ba nó thôi. Nứt mắt ra đã bỏ học, tối ngày sà quầy, sà quẹt ở ba cái bàn Bida, nghe đâu còn cờ bạc nữa! Kiểu này không khéo lôi vào chích choác là chết em...

Một tiếng xe máy đậu rất hỗn ngay trước cửa rồi nghe tiếng chân chống thả xuống nên xi măng cái cạch.

- Thằng nhỏ về đó! – Nét mặt người mẹ thảng thốt.

Một thiếu niên chừng mười năm, mười sáu tuổi cao ráo giống mẹ, ria mắt lún phún bước vào, không chào ai, đi thẳng vào trong buồng...

- Sao không cất xe đi luôn, con? – Người mẹ hỏi.

- Cất làm gì! Còn đi! – Tiếng khàn khàn vỡ giọng vọng ra.

https://thuviensach.vn

- Đi đâu giờ này nữa?

- Đi đâu kệ con! Má cứ uố´ng rượu tiế´p đi, cầ`n biế´t làm gì?

Cậu trai đi ra, đang nhét cái gì vào túi quầ`n, chém một cái nhìn nhanh và khó chịu vào mặt ông khách rồ`i ập mạnh cánh cửa lại. Tiế´ng xe máy lại nổ rầ´t hỗn, như văng một tiế´ng chửi tục lại đằ`ng sau. Người mẹ nhìn theo con một giây rồ`i cúi xuố´ng, đôi mắ´t càng trở nên trố´ng trải...

*

**

- Ê nhỏ! Đi đâu giờ này?

- Đăng Điề`n hỏi khi vừa nhìn thấ´y cậu trai dựng xe trước một căn nhà cửa giả đóng im ỉm nhưng lại có những đầ`u người lố´ nhố´ ẩn chìm phía bên trong rèm cửa sổ hắ´t ra.

- Đi đâu tía tôi – Cậu trả lời.

- Cẩn thận đó nghe! – Đăng Điề`n cười cười – cảnh sát họ đế´n họ hót một cái là má con chỉ còn cách đâm đầ`u xuố´ng sông Đa Quýt tự tử đó nghe con!

- Bả cũng đang tự tử vì rượu ở nhà kia kìa. Ông vô đó mà doạ!

- Rượu?... Rượu một mình hay với ai?

- Không biế´t! Ông đế´n mà hỏi?

Cậu trai trẻ không thèm nói nữa bước thẳng vào sân trong. Đăng Điề`n chựng lại một chút rồ`i đánh tay lái sang bên trái, hướng cậu bé vừa đi tới... Đế´n gầ`n quán, hắ´n tắ´t máy, thả chân xuố´ng đẩy xe nhè nhẹ... cửa quán khép hờ, hắ´n ghé mắ´t nhìn vào và một chút

https://thuviensach.vn

xíu nữa thì há hô´c mô`m kêu lên. Trong quán những ngón tay râ´t đẹp có quê´t màu của cô chủ đang bâ´u víu lâ´y bàn tay đặt lên thành ghê´ của Vũ Nguyên. Tiê´ng cô tă´c nghẹn:

- Em buô`n lă´m... Nhiê`u lúc chỉ muô´n chê´t thôi. Đâu có ngờ tâ´t cả công sức bỏ ra lại trở mũi chém ngược lại mình? Cho nên em đâu có oán anh, còn cảm ơn anh... Anh Nguyên! Em nói thật lòng nhen! Tại sao anh lại vê` đây? Anh vê` đây làm gì? Đâ´t ở đây độc lă´m, người ở đây cũng độc địa lă´m! Một người tử tê´ như anh trước sau rô`i cũng không trụ nổi đâu. Anh đi đi! Tìm cách đi khỏi đây càng nhanh càng tô´t...

Ngoài trời một tiê´ng sâ´m rê`n lên, tiê´p liê`n là một tia chớp nhoá sáng. Vũ Nguyên lo lă´ng nhìn ra ngoài, vẻ sô´t ruột:

- Thuỷ!... Cô say rô`i! Để tôi đưa cô vào trong nă`m nghỉ, tôi còn phải vê`. Cơn mưa này không khéo sẽ mâ´t một ngày tại đây.

- Trời ơi! – Cô gái rên lên – Tại sao lúc nào anh cũng chỉ lo cạo với cạo thôi thê´? Anh không còn một thú vui, một đam mê nào khác nữa ư?

- Mâ´t một ngày cạo là mâ´t đi hàng ngàn lít mủ, tức là hàng chục triệu đô`ng trả lương cho công nhân – Anh vẫn nói lâ`m râ`m như bà mẹ già lo tính toán tiê`n chợ buổi mai.

- Anh Nguyên – Cô như muô´n lả người vào vòng tay anh – Mâ´t kệ mâ´t. Mâ´t tại trời chứ có phải tại anh đâu. Anh ở lại đây với em... Vê` lúc này ướt hê´t... Cả cái thị trâ´n này, cả cái nông trường hàng ngàn con người này nữa, có đô´t đuô´c đi tìm cũng chẳng ra được người đàn ông như anh...

- Không!... Xin lỗi! Tôi... không thể...

https://thuviensach.vn

Anh nhọc nhằn trườn ra khỏi vòng tay trần nuột nà, mát lạnh của người đàn bà đang quấn lấy cổ mình. Chính khoảnh khắc đó, chiếc máy ảnh nhỏ xíu trên tay Đăng Điền, chiếc máy ảnh mà kể từ ngày có nó, có lẽ hắn chưa rời xa được chút nào như một lá bùa hộ mệnh, bỗng bật kêu tách lên một tiếng... Mưa bắt đầu nhả hạt. Cả cánh rừng cao su đón hứng lấy những giọt nước cuối mùa đó trong sự cộng hưởng ngậm ngùi như sắp nói lời tiễn biệt. Cái bóng Vũ Nguyên vùng thoát ra ngoài như một sự chạy trốn trong khi cái bóng kia, cái bóng của Đăng Điền lại lẻn ngược vào trong... Lúc đó là vào khoảng 11h nhìn thấy da thịt người đàn bà lồ lộ dưới ánh đèn, đầu óc hắn bỗng phừng cháy, không còn kịp nghĩ ngợi gì nữa, nhào đến ghì chặt lấy cái vật thể trắng nhễ nhại đó. Một thoáng hốt hoảng định kêu lên thì lập tức miệng cô đã bị một cái miệng khác, nóng rãy, thô rát, nồng nặc mùi rượu ngoạm chặt lấy rồi. Có một cái lưỡi rắn nhớp nhầy đang cố tìm cách luồn vào giữa hai hàm răng để lo le sục sạo vào tận phía trong. Lại một bàn tay nhớp nhầy không kém đang bấu chặt lấy ngực như muốn bóp nát. Chưa hết, bàn tay đó run rẩy trườn xuống phía dưới, dừng lại, cào cấu... lại trườn nữa, lại dừng lại như có lửa than tuôn ra từ đó, bỏng dát... Cô dướn người lên định truội ra, định bật nói một câu gì nhưng hình như tất cả đã muộn. Chính cái dướn căng người đó đã khiến toàn thân cô bị dằn ngửa xuống nền nhà. Trong chốc lát, trên thân thể cô dường như không còn một mảnh vải nào nữa, chỉ thấy hàng trăm con rắn bò ngoằn ngoèo vào mọi chỗ kín như nẹp, như đóng đai, như trói nghiến cô xuống nền gạch. Rượu, mệt mỏi, chán ngán và cả ủ mê, chẳng thiết gì nữa, sự váng vất cuối cùng đã khiến cô thả lỏng chân tay ra, mắt nhắm lại. Tức khắc cả đàn rắn chồm lên, rú rít, rên rỉ, bò lan ra tứ phía, trong đó có một con tăm tốt nhất, nóng buốt nhất đã kịp thời nhằm khoảng giữa hai cặp đùi cô vừa mở ra phóng vào... cô kêu lên một tiếng, đầu ngật sang bên.

... - Thằng khốn nạn! Cút ra khỏi nhà tao ngay!

https://thuviensach.vn

Câu nói được tiếp sau liền một cái tát khá mạnh, khiến thằng đàn ông đang nịt lại dây lưng quần chút té ngửa. Hắn cười, vẻ thoả mãn và sửng sốt, vầng trán lấm tấm mồ hôi:

- Không sao! Khốn nạn thì cũng đã khốn nạn rồi. Khốn nạn cả. Cám ơn! Tôi sẽ nhớ mãi đêm nay và sẽ còn quay lại không ngờ em vẫn còn tuyệt vời đến thế. Chúc em ngủ ngon!

- Cút đi không tao giết... Cút!

Khô lạnh một tiếng cười, kẻ chiếm đoạt lẻn nhanh người ra ngoài. Cô chủ quán sững lại một giây rồi đổ gục xuống giường, đôi vai tròn lịm để trần khẽ rung lên... rung lên...

https://thuviensach.vn

IO

CÙNG LÚC Â´Y, TẠI MỘT ĐỊA ĐIỂM KHÁC CÁCH ĐÓ CHỪNG non chục cây sô´, trong một cái lán nhỏ, có một trái da láng mang nhãn hiệu USA đang nă`m lạnh giá trên mặt bàn, giữa hai con người ngô`i đô´i diện nhau.

- Tôi có thể chiê´m đoạt em, có thể bă´t cóc em, có thể làm được mọi chuyện mà người khác không dám làm để có em nhưng tôi không làm vì tôi yêu em. Trái da láng này tôi giữ lại cả hơn chục năm nay, từ hô`i còn chiê´n tranh với ý nghĩ, nhâ´t định rô`i sẽ có lúc dùng đê´n nó nê´u cuộc đời chó má này trở nên không chịu nổi hoặc một ai đó đẩy mình đê´n miệng vực. Nhưng hôm nay tôi sẵn sàng dùng nó cùng với em, chia đôi, nê´u như em vẫn từ chô´i tình yêu của tôi – Gã đàn ông nói.

- Anh Tuâ´n! – Cô gái không hê` hoảng sợ, lại còn khẽ lă´c đâ`u ái ngại – Anh định làm cái gì thê´? Sao lại nghĩ ră`ng một cục să´t vô tri kia có thể thay đổi được ý nghĩ bên trong của một con người? Tô´t nhâ´t là anh nên câ´t nói đi!

- Tức là em vẫn nhâ´t quyê´t?

- Vẫn! Mà dẫu có thay đổi do sợ chê´t đi chăng nữa thì anh được cái gì? Một cái xác giá lạnh hay một linh hô`n oán hận suô´t đời bên cạnh mình? Anh Tuâ´n! Anh nên tĩnh trí lại đi! Vả lại tôi đâu cũng có đáng gì để anh phải thí mạng mình như vậy?

- Tôi không câ`n biê´t em có đáng gì hay không đáng gì nhưng đô´i với tôi em là tâ´t cả, điê`u mà cho đê´n giờ tôi cũng không hiểu tại sao? Chỉ biê´t tôi khổ sở vì em, tôi câ`n em, lúc nào tôi cũng nghĩ đê´n em, lúc hy vọng, lúc tuyệt vọng, và hình như nhờ có em, có hình

https://thuviensach.vn

bóng em lẩn khuất trong cánh rừng chết giẫm này mà tôi thất cuộc sống đỡ chó mà hơn, tôi đã gắng sống nhiều hơn, sống tốt hơn, điều mà tôi đã từng nghĩ rằng mình sẽ không bao giờ làm nổi, không thèm làm.

Hắn đột ngột thả rơi cái thân hình cao gần thước tám của hắn xuống đất, dồn cả lên hai đầu gối, ngước nhìn lên cô, đôi mắt hàng ngày kiêu ngạo và lạnh lẽo là thế, giờ đây tràn ngập vẻ ai oán và thống khổ như đôi mắt đức chúa trên cây thánh giá:

- Tôi đã thử sống không có em, khinh bỉ em, hận thù em, nhưng không được. Một con số KHÔNG to tướng. Coi như hết. Chỉ buồn một nỗi, dọc ngang một cõi bao năm trời, không một ai có thể bắt được, có thể giết được tôi nhưng chỉ cần một cái nhìn khinh mạn của em thôi là cũng đủ để tôi đi ra khỏi cuộc đời này.

- Kìa! Anh Tuấn!... Ngồi lên đi... Đừng làm thế! Kì lắm! Tôi... Tôi chưa bao giờ khinh mạn anh cả... tôi... - Đôi mắt của anh khiến cô bất giác rùng mình, da gà da ốc nổi lên.

- Tôi đã nghĩ đến cảnh nếu cuộc đời tôi có em – Tiếng nói bỗng trở nên xa xăm – Tôi sẽ từ bỏ tất thảy những việc gớm guốc tôi đang làm, tôi sẽ đưa em về thành phố hay đi bất cứ một nơi nào khác trong gầm trời này, kể cả ở ngay đây, tôi sẽ trở thành một người lương thiện, sẽ kiếm một vài ba chục héc ta đất để chỉ chuyên vào việc trồng trọt và khi ấy, tôi sẽ có điều kiện để chăm sóc em...

Cô gái quay đi, nước mắt lưng chòng nhưng mái đầu vẫn khe khẽ lắc... Trên mái lá, những giọt mưa rơi xuống đều đều như những giọt nước đá xoáy buốt vào lòng cô. Cô không thể...

*

**

https://thuviensach.vn

Giám đô´c Vũ Nguyên đang lao đi trong cơn mưa. Vệt đèn pha xe máy lướt loang loáng trên những thân cao su ướt át hiện ra hai bên đường. Một cảm hứng sảng khoái được độc quyề`n thiên nhiên, được độc quyề`n cuộc sô´ng vang động trong lòng anh. Toàn thân anh cũng ướt sũng, đường sô´ng trâu lô`i lõm thỉnh thoảng lại quặn mình muô´n hâ´t văng cả người và xe xuô´ng đâ´t. Cảm hứng sảng khoái bị dập tă´t. Vũ Nguyên chợt thâ´y se lòng... Thâ´m thoát đã ngót nghét trên nửa năm vê` đây rô`i mà anh có làm được mâ´y công việc đâu? Đường sá vẫn lâ`y lội, công nhân vẫn chui rúc trong các mái lá, trẻ con vẫn chưa có đủ chỗ đê´n trường, ô´m đau vẫn phải khênh cáng nhau vượt qua hàng chục cây sô´ lên huyện, tỉnh... Mưa vẫn rơi nặng hạt. Mưa như đang mưa trên một vùng đâ´t chê´t, thăm thẳm và tận cùng.

Chuyện xảy ra trong quán vừa rô`i không khiê´n anh mâ´y bận tâm nhưng lại gợi lên trong anh thêm một nỗi buô`n day dứt. Sao kiê´p sô´ng con người lại nhọc nhă`n đê´n thê´? Nhọc nhă`n ở ngay trong những con người tưởng chừng chưa bao giờ biê´t đê´n sự nhọc nhă`n cả. Như người thiê´u phụ tên Thuỷ kia... Vì rượu, trút nữa anh đã không thoát vùng ra được một sự thèm muô´n bản năng nhưng cũng vì rượu, vì cái cảm giác thèm muô´n còn vương vít lại â´y, đã khiê´n anh hun hút nghĩ đê´n Hà Thương. Nghĩ đê´n cả linh hô`n lẫn thể xác của cô. Chao ôi! Giá như giờ này đây lại được gục đâ`u vào lòng em, được hôn lên đôi môi vừa rụt rè vừa tham lam của em, được cùng em đi đê´n tận cùng mọi điê`u như trước đây, ngày â´y em đã đưa dìu anh đi để đê´n bây giờ và cho mãi vê` sau, cái cảm giác â´y sẽ còn trở thành ám ảnh khôn nguôi, thứ ám ảnh khô´c liệt và ngọt ngào sẽ chẳng bao giờ có được ở một ai khác, một người đàn bà nào khác. Thứ ám ảnh ma...

Và con ma đó đã đậu xuô´ng mũi xe, giữ không cho tay lái của anh rẽ phải vê` nông trường vội mà đi thẳng tiê´p sang khu vực lán của

https://thuviensach.vn

công nhân đội 1... Trời ngớt mưa thì anh cũng đã đến được cái nơi cần phải đến. Anh muốn gặp cô, cần cào muốn gặp, như thể đêm nay không gặp thì sẽ chẳng bao giờ có dịp để gặp nữa! Anh sẽ nói với cô tất cả mọi điều và cũng nghe cô nói tất cả những gì cô cần nói, phải nói và anh cũng cần nghe, phải nghe, kể cả những điều tan nát nhất. Cùng sống với nhau trong một cánh rừng mà hàng ngày gặp nhau vẫn như người dưng kẻ lạ thì làm sao có thể chịu nổi. Một có hai không, anh muốn đêm nay, sau cơn mưa cuối mùa sẽ tìm được trong đáy mắt cô, trên đôi môi cô, cả trong thân thể cô nếu có thể, một câu trả lời rạch ròi.

Trong bóng đêm dày đặc, khu lán ẩm thấp, xiêu lệch đang chìm trong giấc ngủ im lìm. Bỗng dưng anh lại thấy có cái gì nhoi nhói ở trong đầu. Họ đây ư? Những con người đang trong tầm tay của anh đấy ư? Sáng 4 giờ dậy, ăn quáng ăn quàng miếng cơm nguội lạnh tanh rồi tất cả tất tả ra lô. Quần quật ở lô một lèo cho đến tận ba giờ chiều chỉ khi nào chiếc xe chở mủ xuất hiện thì mới tạm ngơi tay. Rãy thêm chút cỏ, rửa tô rửa chén, lẩn mẩn kiểm tra, làm vệ sinh lại miệng cạo, hàng trăm hàng ngàn miệng cạo, đâu đó rồi mới lục tục trở về. Rau hái ngoài mương, cá khô để chạn, một bữa cơm như cơm tù được và quấy quá cho xong rồi lúc trời vừa sập tối thì cũng là lúc vợ chồng con cái thổi đèn, phủi chân lên giường. Ngày nào cũng thế, tháng nào, năm nào cũng thế, đời này qua đời khác, bất biến chẳng đổi thay, lặng lẽ, im lìm như cái giấc ngủ trong những căn lán cần lao, rách nát kia... Anh đưa tay vuốt mạnh vào mặt như cố vuốt đi một cảm giác, không phải là mơ hồ nữa mà rất cụ thể, mình đang mang tội với những sinh linh vật vờ này, mang tội với em, Thương ơi...

Căn lán của Thương vẫn sáng đèn, cái thứ ánh sáng thoi thóp của hoa lửa đèn dầu. Em vẫn chưa ngủ ư? Giờ này em còn thức làm gì

https://thuviensach.vn

nữa?... Mặc cho những câu hỏi quẫy lộn trong đầ`u, anh bô`i hô`i dă´t xe đi đê´n và chợt dừng...

*

**

Trong lán, trái tạc đạn vẫn xù xì vẫn nă`m giá lạnh trên bàn. Tuâ´n cúi gă`m mặt mình xuô´ng đâ´t hô`i lâu rô`i khi ngẩng lên ánh mă´t của hă´n đã trở thành man dại:

- Thương... Em có người khác rô`i phải không?

Im lặng...

- Người â´y tâ´t cả đê`u hơn tôi, có đúng không?

Vẫn im lặng...

- Nhưng tôi biê´t hă´n không thể yêu em hơn tôi. Chính vì hă´n mà em phải tự trói buộc mình vào cuộc sô´ng khô´n khổ này. Hă´n không hê` yêu em. Hă´n chỉ yêu cái khát vọng quyê`n lực của hă´n mà em chỉ là một thứ trang điểm tội nghiệp thôi.

- Không! – Cô bật nói – Anh không có quyê`n nghĩ vê` người khác như thê´! Không ai trói buộc tôi vào đây hê´t... Tôi yêu những con người ở đây, tôi yêu những rừng cây ở đây.

- Và yêu luôn cả những ngày tháng chê´t mòn chê´t mỏi cho đê´n cuô´i đời ở đây nữa chứ? – Lửa đèn dâ`u tă´t lịm trong mă´t hă´n.

- Cái đó tuỳ anh nghĩ. Anh Tuâ´n... Xin lỗi, anh nên vê` đi! Tôi câ`n nghỉ một chút để mai còn đi làm sớm.

- Không còn ngày mai nữa đâu! – Hă´n câ`m lâ´y trái tạc đạn – Không còn cái gì hê´t! Không còn tôi, không còn em. Hà Thương...

https://thuviensach.vn

Em đừng oán tôi. Tấ t cả là tại em...

Ngón tay trỏ của hắ n vừa đưa vào khoen tròn tạc đạn trong khi toàn thân cô gái đờ ra thì cánh cửa liế p bấ t ngờ bị đẩy tung cùng với con người Vũ Nguyên ùa vào. Mưa gió cũng ào theo. Giọng anh tỏ ra phiề n muộn:

- Anh Tuấ n! Chớ nên làm điề u ngu ngố c ấ y. Tôi đã nghe tiế ng anh là hảo hán từ lâu, định sẽ có dịp hội ngộ nhưng không ngờ bữa nay con người anh lại làm tôi thấ t vọng! Bỏ trái tạc đạn xuố ng!

Sững lại một giây rồ i như thể bực mình vì có người đế n quấ y rầ y hắ n cau mặt và liề n đó, con mắ t hắ n lại cháy sáng một ánh sáng hứng khoái điên loạn:

- Vũ Nguyên... Giám đố c Vũ Nguyên! Tố t lắ m! Tao đang chờ mày thì mày dẫn xác đế n, trái tạc đạn này chia ba càng gọn.

- Không gọn đâu – Anh nhìn nhanh vào ngón tay đặt trong khoen tròn kim loại của hắ n – Bởi vì cô gái kia bị chia oan.

- Tấ t cả đề u oan trừ mày!

- Vậy thì tại sao không để chỉ mình tôi với nó mà lại thêm hai sinh mạng nữa dính vào làm gì? Hay ít nhấ t cũng chỉ cầ n tôi với anh, hai thằ ng đàn ông đã đi hế t quá nửa cuộc đời – Làm như vô tình, anh tiế n sát hắ n thêm một bước.

- Dừng lại... Không! Tao không còn có cuộc đời nào nữa! Cuộc đời của tao đã gắ n chặt với người đàn bà này rồ i. Không có người ấ y thì không có tao và bây giờ thêm cả mày, thằ ng giám đố c đang không đế n quấ y đảo cho mọi sự cứ rố i tung lên. Cuộc đời là phù du và chó chế t! Nào, tạm biệt! Hẹn gặp lại nhau ở dưới kia...

https://thuviensach.vn

Anh nhìn rõ đường gân trên ngón tay tử thần của hắn đặt trong khoen bắt đầu quằn lên để chuẩn bị cho một động tác quyết liệt... Bất giác anh đáo nhanh mắt sang Hà Thương. Cô cũng đang nhìn trở lại anh, bình thản, nhẫn chịu, và cả ai oán yêu thương, điều mà cho mãi đến sau này anh vẫn còn trái tạc đạn đó đã giúp cho anh rọi nhìn thấy đáy lòng cô... Ngón tay chết chóc kia đã chuyển sang thế nằm ngang để lấy lực rút chốt... Vậy là hắn không đùa. Hắn nhất quyết cho nổ! Hắn chán đời, hắn muốn nhân chuyện này để tìm đến cái chết. Tự nhiên, trong cái khoảnh khắc vô cùng ngắn ngủi tưởng như đã ngửi thấy mùi máu, mùi ruột gan phòi phọt ra ấy, anh chợt thấy lao buồn! Hắn yêu thật ư? Một thằng đàn ông có thể yêu đến chết như thế thì thử hỏi thế gian này còn được mấy người? Không...

Đúng vào lúc anh định lao lại, dùng một động tác nào đó của cái thời cầm súng còn nhớ được để đánh văng trái tạc đạn trên tay hắn ra thì cũng là lúc cái chốt được rút mạnh. Một tiếng reng của tiếng chốt sắt rơi xuống mặt bàn vang lên rổn rảng như tiếng đá văng vào mái tôn...

https://thuviensach.vn

II

... PHÓ GIÁM ĐỐC ĐOÀN THANH TRỞ VỀ NÔNG TRƯỜNG HÔM trước thì hôm sau có một nhóm phóng viên nhà báo xuất hiện. Họ có hai người, một già một trẻ. Già thì già quá mà trẻ thì trẻ quá. Một tóc đã điểm bạc, một tóc chải ngôi giữa đúng một ký giả thời thượng. Một chính thức còn một kia mới ở dạng hợp đồng. Già thì nhìn thẳng mà trẻ lại hay nhìn ngang như cái kiểu của kẻ ưa nhìn trộm phụ nữ đi toalet.

Giám đốc Vũ Nguyên đi chọn mua cây giống ở mãi miệt Tây Nguyên chưa về. Đây có vẻ như là một thời điểm thuận lợi được bố trí trước. Theo sự hướng dẫn khá năng nổ và nhiệt tình của anh phó chủ tịch công đoàn, họ lao ngay xuống đội 1 của Đăng Điền. Không hiểu sao Điền lại ý nhị giấu mặt không tiếp, chỉ có cậu phó ra trả lời về mọi chuyện. Sau cuộc phỏng vấn dài băng cả một băng Cassete, họ kéo nhau đi sâu vào từng tổ, từ tổ họ lại tiếp cận đến từng người. Lại một băng Cassete nữa. Nói chung, với tất cả những gì nhìn thấy và nghe thấy, họ cơ bản đồng tình với ý kiến của đồng chí phó giám đốc đã lên tận toà soạn tìm họ và đặt vấn đền với họ hôm rồi. Trời ơi! Đối với họ sao ráo trọ mọi chuyện còn đang bừa bộn, ngổn ngang quá thể. Như đang cố công vực dậy, lại như sắp rơi vào đoạn đường cùng phá sản. Họ không hỏi gì về giám đốc, cũng không hỏi gì về những đổi thay quy chế rườm rà. Họ chỉ chú mục tìm tòi cuộc sống, tâm tư, màu da, cái nhìn, dáng vẻ của người công nhân mà hết thảy những cái này sao để dở dang quá đỗi!

Chỉ có điều không mấy ai biết và chính họ cũng không muốn nói ra là, nếu hỏi sâu vào vấn đề kỹ thuật, về cây trồng, về các quy trình chăm sóc, cạo mủ... thì họ sẽ hoàn toàn mù tịt, thậm chí còn lẩn mẩn hỏi lại tới cả tháng trời cũng chưa chắc đã nắm được gì.

https://thuviensach.vn

Đơn giản thôi: Vì họ chỉ là hai phóng viên chuyên theo dõi mảng giao thông vận tải mà do toà soạn thiếu người nên bà tổng biên tập vốn dễ tính cứ cử họ đi thay. Để rồi cuối cùng, sau gần một ngày lặn lội đến rạc người như những nhà báo chân chính và đầy trách nhiệm, họ nhìn nhau, khẽ thở dàn ngán ngẩm: "Hỏng! Hỏng! Quản lý con người thế này là hỏng! Phải xem lại cách quản lý, phải xem lại quan điểm của lãnh đạo đối với vấn đề con người, phải chỉ cho ra cách đi của một doanh nghiệp như vậy là cách đi của chủ nghĩa tư bản đã lỗi thời..." Rồi họ lắc đầu than phiền: "Tình hình thế này mà mấy thằng cha nhà báo địa phương vẫn có thể viết bậy bạ, khen bậy bạ như vậy được thì lạ thật! Kỳ này về phải có tiếng nói cảnh tỉnh nghiêm túc với cánh ấy mới được!"

Vào giờ chót, Đăng Điền mới làm như vô tình xuất hiện. Hắn rối rít xin lỗi về cái này một chập, làm bộ cân nhắc bổ sung thêm vào cái kia một chập nữa rồi mời hai nhà báo ra phố huyện dùng cơm. Anh phóng viên trẻ nhanh nhẩu gật đầu nhưng người phóng viên lớn tuổi có gương mặt phúc hậu không hiểu sao lại khéo léo từ chối: "Thôi! Nông trường còn nghèo, quá nghèo, các đồng chí cho ăn uống qua loa chút gì xong thôi, chúng tôi còn phải về Thành phố không lại tối quá!"

Trong bữa cơm đạm bạc nhưng cũng có đủ thịt rừng, rượu ngoại giữa rừng su ấy, hai nhà báo vừa ăn vừa còn phải tranh thủ tiếp xúc thêm với hai nhân chứng gần như nằm ngoài kế hoạch nữa: Gã mất mủ và gã mất phân. Vẫn không lên tiếng, vẫn làm ra bộ không mấy chú ý đến ba cái chuyện báo chí rườm rà này, Đăng Điền bấm nhẹ vào đùi anh chàng thư ký đội còn trẻ măng nhưng giọng nói, cách nói đã ra cái vẻ hết sức thâm trầm. "Chuyện gì cũng nên nghe nhiều chiều, người thư ký nói, tôi hiểu ngày hôm nay bà con công nhân đã cung cấp cho các đồng chí không ít tư liệu nhưng đấy vẫn chỉ là một chiều, chiều có ít lý lẽ nhất vì thực chất vất

https://thuviensach.vn

vả tố´i ngày, tầ`m nhìn của bà con cũng còn hạn chế´, còn mang nặng cảm tính. Bây giờ xinh hai anh nghe chiề`u thứ hai, chiề`u đại diện cho bà con lương thiên và cầ`n cù số´ng bên ngoài nông trường. Hy vọng nó sẽ khách quan hơn…"

Và cái chiề`u mang đầ`y tính khách quan đó đã khiế´n hai nhà báo không và nổi miế´ng cơm vào miệng nữa. Họ lại nhìn nhau: "Vậy là rõ rồ`i! Thượng bấ´t chính, hạ tă´c loạn! Tấ´t cả vẻ tiêu điề`u này đề`u từ cái khuấ´t tấ´t của vị giám đố´c nông trường mà ra. Thảo nào…" Đội trưởng Đăng Điề`n bă´t rấ´t nhạy được cái kênh ăng ten quý giá đó, hă´n định cho gã thư ký bồ`i thêm tấ´m ảnh cô chủ quán Thanh Thuỷ đang lả lơi ôm cổ giám đố´c trong buổi tố´i mưa ấ´y mà chính hă´n đã may mă´n chụp trộm được nhưng rồ`i lại thôi. Đủ rồ`i! Mọi sự chỉ nên vừa đủ. Cho họ ăn nhiề`u quá, bội thực, rấ´t dễ bị nhiễu thông tin nế´u không muố´n nói là rấ´t có thể chính họ sẽ nghi ngờ tính bài trí, dàn dựng trong câu chuyện. Vả lại những tấ´m ảnh này còn phải ghim lại để sử dụng cho một tình huố´ng đă´c địa hơn. Cuộc chiế´n lúc này mới chỉ là bă´t đầ`u.

Thay vì ảnh là hai chiế´c phong bì dán kín đồ`ng chí Đăng Điề`n khéo léo thay mặt nông trường làm món quà tiễn khách. Anh nhà báo trẻ định cầ`m, thì có gì lạ đâu, một thông lệ rấ´t ư là bình thường mỗi khi họ đế´n và đi khỏi một cơ sở làm ăn nhưng nhà báo già lại ghìm lại, cũng rấ´t khiêm nhường: "Rấ´t cảm ơn nhưng xin khấ´t lầ`n sau, khi bài báo này ra và khi nông trường ta làm ăn đồ`ng chí khấ´m khá hơn" Đăng Điề`n cũng đưa cả hai tay ra cám ơn trở lại nhưng khi chiế´c xe máy phân khố´i lớn chở họ đi xa rồi, hă´n mới quay lại Đoàn Thanh: "Nói chung là hai thă`ng cha này chả biế´t mô tê gì, cứ ngơ ngơ như người từ hành tinh khác đế´n nhưng… có khi vậy lại hay! Anh có để ý đế´n cái tay trẻ mă´t nhấ´c nháo đó không? Trẻ nhưng să´c sảo, có vẻ lấ´n lướt lão già lă´m, tố´t thôi, ta sẽ còn có dịp sử dụng đế´n."

https://thuviensach.vn

*

**

“Này! Cậu có vẻ hơi cáu mình vì cái chuyện phong bao â´y hả? Cũng nên quen dâ`n đi! Mình nhận, họ có thể tươi cười trước mặt nhưng lại nhổ nước miê´ng sau lưng. Vả lại, cái cách nhìn như móc da móc thịt của tay đội trưởng, cái cách nói năng quá ư là mê`m mỏn của thă`ng cha thư ký đội, cả cái kiểu nói năng băm bổ của hai tay nhân chứng cuô´i cùng nữa, mình thâ´y có cái gì chưa thật ổn. Vậy nên tô´t nhâ´t là không nhận gì để há miệng khỏi mă´c quai. Có lẽ thê´ này nhé! Do mọi thứ chưa được xác minh chính xác nên các vâ´n đê` bữa nay thu thập đô`ng chí ta vẫn viê´t, vẫn in nhưng chỉ nên để ở mục *Ý kiê´n bạn đọc* như là một phát hiện, một gợi ý”. Ngô`i đă`ng sau, nhà báo già nói với nhà báo trẻ có mái tóc chẻ ngôi giữa như vậy.

Tâ´t nhiên nhà báo trẻ chỉ cười nhạt. Mãi một lúc sau mới dâ´m dẳng: “Đi điê`u tra lâ´y tin như cụ thê´ này chỉ có mà chê´t đói. Lâ`n sau cụ đi với đứa khác, nhé!” Rô`i nhâ´n mạnh tay ga cho xe vọt đi...

*

**

Hình như đã lâu lă´m rô`i Đăng Điê`n mới có một đêm mâ´t ngủ như vậy! Mùa khô đã có dâ´u hiệu să´p vê` trong tiê´ng cựa mình khe khẻ của thân cao su. Những tháng ngày dâ`m dê` ướt cũng să´p châ´m dứt. Mùa này là mùa cây bă´t đâ`u nhọc nhă`n làm ra những giọt mủ. Mủ cao su... Cái màu tră´ng sữa ngai ngái nô`ng nô`ng â´y đã ăn sâu vào tâm tưởng hă´n. Hă´n cũng yêu cái màu như màu thời gian bàng bạc â´y nhưng hă´n cũng vô cùng căm ghét nó. Chính nó đã ơ thờ nuô´t đi một thời trẻ trai tô`n tích bao nhiêu tham vọng và khát vọng của hă´n. Nó như đàn bà, nó giô´ng như tình yêu vậy. Càng căm lại càng yêu, yêu bao nhiêu uâ´t bâ´y nhiêu. Thâ´m thoă´t hă´n

https://thuviensach.vn

đã bước sang độ tuổi ngoài ba lăm rồ̀i, độ tuổi mà nế́u không có cái gì hay ho hứa hẹn ở phía trước nữa thì cả cuộc đời coi như bỏ! Hắ́n số́t ruột và hắ́n cố́ tạo ra sự hay họ nhưng khố́n nạn thay cõi đời, càng cố́ tạo cuộc đời càng chơi lại hắ́n. Bố́n đời giám đố́c đã ra đi một phầ̀n cũng bởi tay hắ́n nhưng sự tháo đập ồ̀ạt ấ́y vẫn không làm cho cái đầ̀u hắ́n thơi thoáng đồ̀ng chí chút nào! Rắ́n già rắ́n lột... Hắ́n đã tưởng mình sẽ được lột xác nhiề̀u lầ̀n trước những đời giám đố́c mới nhưng rồ̀i cuố́i cùng quanh đi quẩn lại vẫn chỉ không đầ̀y trăm đứa con trai con gái dưới quyề̀n phầ̀n người thì ít phầ̀n ngợm thì nhiề̀u từ thập phương tứ xứ kéo về̀!

Thế́ rồ̀i khi cái lão giám đố́c thứ bố́n cuố́n gói, mà cuố́n gói là phải, giám đố́c gì mà ngón nghề̀ thì ngu nhưng ngón chơi lại không ai bằ̀ng, hắ́n đã khấ́p khởi mừng! Theo tính logic nghị trường mà hắ́n nghiệm thấ́y, dứt khoát người ta sẽ đưa lão Đoàn Thanh cầ̀n cù lên. Lão lên được thì, vẫn là thứ logic đó, hắ́n cũng sẽ lên theo. Và như vậy chỉ ba bảy hai mố́t ngày, cái lão cù lầ̀n chỉ biế́t ăn no vác nặng kia sẽ bộc lộ tấ́t cả cái dố́t nát của mình ra để rồ̀i sẽ đành méo mặt xin từ chức, mà không xin thì người ta cũng cách, logic là vậy. Khi đó, còn ai khác ngoài hắ́n sẽ khoan thai đứng trên đỉnh rừng mà phấ́t cao lá cờ thủ lĩnh nữa.

Gậy thủ lĩnh! Đúng, khái niệm đó mới là tấ́t cả để trả hắ́n về̀ với đúng tài năng, khí phách hắ́n vố́n có. Cây gậy thủ lĩnh nắ́m chắ́c trong tay rồ̀i, hắ́n sẽ có cách làm cho cả nông trường bố́c lên ngùn ngụt bằ̀ng hàng loạt những cải tiế́n cải tổ kinh thiên đã đồ̀ng chí hun nóng đế́n chảy ra ở trong đầ̀u hắ́n cả chục năm nay, cái mà hắ́n thường tự nhủ: Cứ khổ công luyện đan đi rồ̀i ắ́t sẽ có ngày xuố́ng núi. Vậy mà con mẹ nhà nó! Đan chưa luyện xong, chức quyề̀n đâu chưa thấ́y thì thằ̀ng chế́t giẫm Vũ Nguyên ở đâu lại lò dò về̀. Hoá ra nhiề̀u khi cái logic kia cũng chỉ là thứ logic... chó chế́t!

https://thuviensach.vn

Đêm đã vào sâu. Nỗi trăn trở u ám trong đầ̀u hắ́n cũng đồ̀ng chí chìm sâu hơn. Nằ̀m tênh hênh giữa căn hộ mái bằ̀ng không đế́n nỗi quá xậy sẹ nhưng có thách cả nông trường cũng chẳng ai theo kịp của mình, hắ́n trở dậy lầ̀n thứ hai. Chai rượu trên bàn đã cạn mà trong bụng vẫn cảm giác chưa có giọt nào. Quái lạ! Rượu gì mà càng uố́ng càng tỉnh? Đã vậy thì cho nó tỉnh luôn! Hắ́n lục cục tính tự pha cho mình một phin cà phê thật đặc. Sờ đế́n phích nước không còn một giọt, hắ́n cáu sườn ném mạnh cả phin lẫn cả cà xuố́ng nề̀n nhà. Số́ng một thân một mình nhiề̀u khi cũng bí! Hắ́n biế́t vậy nhưng lại ghê sợ cuộc số́ng gia đình, ghê sợ phải ở mãi với một người đàn bà để đêm đêm cứ phải rùng mình trong cái cảm giác nhàm chán chế́t mẹ! Nói cách khác, hắ́n muố́n tận hưởng họ hơn là chịu trách nhiệm về̀ họ. Mà tận hưởng thì cái khoản đó ở đây có thể gọi là... mênh mông... mênh mông...

Mà nói cho đúng ra, hắ́n đâu có thèm đế́n rỏ rớt rỏ rãi cái chức giám đố́c quèn ấy – Bật người xuố́ng giường, hắ́n lại trằ̀n trọc – Thậm chí còn khinh nữa là khác. Thiên hạ người ta thì giám đố́c một đơn vị liên doanh kia nữa... Thế́ mới gọi là giám đố́c chứ giám đố́c một nông trường cóc cáy toàn những hình nhân vật vờ nách hôi, mồ̀m hôi này có gì mà phải thèm? Nế́u nói thèm là hắ́n chỉ thèm đồ̀ng chí một mình một cõi, một lượng đấ́t, một lượng người của riêng hắ́n, để hắ́n muố́n làm gì thì làm, muố́n thể nghiệm cái gì thì thể nghiệm mà chẳng phải đội trên đầ̀u một cái đít thố́i nào hế́t. Tức là hắ́n thèm được tự do tung tảy trong một phạm vi có thể trên ngôi vị độc tôn. Độc tôn chứ không phải quyề̀n lực. Cái xã hội thịt ba chỉ lằ̀ng nhằ̀ng này, làm quái gì có thứ gọi là quyề̀n lực theo đúng nghĩa. Nhưng muố́n độc tôn lại phải có quyề̀n lực. Như Vũ Nguyên... Cái đau của hắ́n là ở chỗ ấy. Đau mà không giải toả được, cái đau này chẹn vào cái đau trước như một khố́i u đã vào thời kì phát tấy, mưng đỏ.

https://thuviensach.vn

Vũ Nguyên... Tại sao lại chính là con người này? Con người mà cách đây hơn chục năm, bằng tất cả ưu thế chiến thắng của mình đã giáng cho hắn một sự nhục nhã vào lòng tự tôn cho đến tận bây giờ vẫn còn bỏng rát. Phải, những năm lên xanh rồi tiếp đến những năm trốn lính khốn nạn đã cho hắn một giả thuyết lưng chừng, lưng chừng như chính cái kiếp trốn nhủi không ở một bên nào rạch ròi của hắn: Không thích gì Mỹ nhưng cũng không mê gì cộng sản. Đúng, hắn chỉ nói thế, tưởng thân tình mà nói chứ có chửi bới, có rủa xả ai đâu vậy mà cái thằng có khuôn mặt nữ giới đó đã mắng hắn như mắng một kẻ đê tiện nhất, một sinh vật thấp hèn chỉ biết tầm gửi vào công lao xương máu của đồng loại để tồn tại mà lại còn dẩu mỏ lên giở giọng ăn cháo đá bát! Tức là hắn không đáng ngẩng mặt nhìn đời. Và phải chăng chính vì câu mắng ấy đồng chí lan truyền như một định đề tư tưởng nên bao lâu nay, dù có cố công, khôn khéo đến mấy, mặt hắn đã có đận nào được đàng hoàng ngẩng lên đâu! Hắn hận! Và hắn muốn rửa hận bằng chính tài năng và năng lực thực tiễn của mình để chứng minh là hắn đúng, là cái đám kiêu binh trong đó có thằng người tên Vũ Nguyên kia chỉ là một đám đông dốt nát, vô tích sự. Vậy mà từ lúc con người đó bỗng dưng hiện diện ở đây như một định mệnh, một sự trêu ngươi, một thách đố, mọi việc dường như cứ đi ngược hẳn lại. Cái hận đã nhích thêm một nấc thành thù.

Rồi gì nữa? Hà Thương, cô gái mà hắn hằng thầm yêu trộm nhớ, cô gái đã dệt trong tâm tưởng đen đúa của hắn một chút chấm xanh tình đời, cô gái đã bước vào trong tranh của hắn, bức tranh hắn đã âm thầm vẽ nhiều ngày nhiều đêm như một biểu tượng kỳ nữ thấm đẫm khát vọng và khổ đau mà hắn chưa một lần cho ai xem, kể cả cô; cô gái ấy giờ đây cũng đang từng giờ từng khắc lại thuộc về Vũ Nguyên! Tiên sư đời! Đời sao thế nhỉ? Đối với đàn bà, ai cũng bảo hắn có sức quyến rũ nhưng thực chất cái cần quyến rũ thì hắn có quyến rũ nổi đâu. Đàn bà chỉ cần hắn, thèm hắn

https://thuviensach.vn

như thèm một con đực hô`ng hoang chứ đã có con nào được được một chút lại đem lòng yêu thương hă´n thật bụng đâu, xưa nay thê´ và chă´c sau này cũng thê´. Thì ra hă´n chỉ là một thứ phương tiện giải sâ`u, phương tiện thoả mãn nhục dục cho chúng sao? Đời đê`u thật! Trong khi cái thă`ng người kia có hơn chó gì hă´n mà dường như chả mâ´t tý công sức nào lại được cả, làm gì được nâ´y, cứ luôn luôn vượt lên trước hă´n một đâ`u, cứ luôn phản chiê´u cái bẽ bàng, thua thiệt của đời hă´n. Thì đó...

Ngày trước, hô`i còn là nhân viên trên Công ty, trong một lớp học ngoại ngữ, cả hai đê`u phải lòng cô nhưng rô´t cuộc lại chính Vũ Nguyên, gã đàn ông đã có vợ lại trúng số. Đê´n khi vợ hă´n từ Sàn Gòn đổ bộ lên làm â`m ĩ cả cơ quan, lại chính hă´n gợi ý cô nên vê` nông trường để tạm lánh dư luận. Cùng đường, cô nghe theo. Tưởng phen này trái tim tan nát và rớm máu kia sẽ dâ`n dà thuộc vê` hă´n nhưng rô`i lại chính kẻ làm trái tim cô rớm máu đó lù lù xuâ´t hiện. Cái chê´t của con thiên nga... Thì hă´n cứ để cho con thiên nga â´y chê´t đâu thì chê´t, việc gì bỗng chô´c lại cứ phải mang cây kèn chó chê´t â´y ra mà truy đuổi người ta như thê´. Truy đuổi cả hă´n nữa! Đúng là tiê`n định! Cũng là thă`ng đàn ông sinh ra giữa đời mà thă`ng thì được cả, thă`ng lại mâ´t hê´t thê´ là thê´ nào? Vậy là cái hận này chưa xong thì cái hận khác lại ào tới. Ào tới như cái đêm vô tình hă´n bă´t gặp Vũ Nguyên và cô chủ quán Thanh Thuỷ nức tiê´ng là bô´c lửa và kiê`u diễm đang quâ´n dựa vào nhau kia. Không! Hă´n là một thă`ng chưa khô´n nạn đê´n cái nỗi phải đi cưỡng dâm, đi dă`n ngửa đàn bà ra để truy tìm sự hứng khoái nhưng hă´n muô´n trả thù. Trả bă`ng tâ´m ảnh chụp vội, chưa hả. Hă´n còn muô´n trả bă`ng chính cái thân xác mỹ miê`u kia tại sao lại cũng không thuộc vê` hă´n mà phải đi nă`n nì xin xỏ sự bô´ thí tình cảm của một con được khác xét vê` lõi là cũng có hơn cóc gì hă´n nào? Hay là chỉ vì cái danh vị giám đô´c? Vậy thì phải dă`n ngửa cái danh vị mà... phóng vào, đái vào! Đó cũng là một logic. Thứ logic của riêng hă´n, chứ câ`n

https://thuviensach.vn

gì phải đi bắt chước chủ thuyết của một gã triết nhân lãnh tinh dở người nào đó.

Đang nằm, bỗng thấy trong đầu buốt nhói, hắn bật ngồi trở dậy, mắt mở trừng trừng nhìn vào kẽ vách... rồi lại nhìn ra rừng su tối đen bên ngoài cửa sổ. Cánh rừng vẫn xôn xao cái âm thanh vô nghĩa vô cảm vô hồn và vô cùng của muôn đời bất tận... Hắn đã hiểu cái buốt nhói ấy là gì rồi! Hắn vừa bị rỗng ruột! Toàn bộ tinh thần cái phương án cải tổ cải cách rừng cây của Vũ Nguyên đang được cả nông trường thực thi từng bước, thực thi chắc nịch và thận trọng kia, sao lại có thể trớ trêu và khốn nạn như thế cơ chứ, nó gần hoàn toàn ăn khớp với những dự định đang quẫy cựa trong đầu hắn, những dự định mà hắn phải mất bao công sức, trí tuệ và cả một chút lưu manh, lọc lõi để moi ra từ cái đàu chứa đầy kiến thức cơ bản của Hà Thương, cô đội viên dưới quyền, những nét mấu chốt nhất và sẽ chỉ đem ra sử dụng một khi cái ấn tín thủ lĩnh đã nằm gọn trong lòng bàn tay. Chính những dự định này, cầu chúa xin tha tội cho con, trước kia hắn chỉ cần làm ngược đi chút ít là đã trở thành con dao hai lưỡi có khả năng lóc thịt đến tận xương của những đời giám đốc tiền nhiệm. Vậy mà chỉ trong phút chốc, toàn bộ cái vũ khí hiểm nghèo đó đã bị người ta giật khỏi tay để hắn lại chỉ còn trần trụi trên răng dưới... giữa rừng già!

Cái mặc cảm bị tước đoạt, bị phỗng tay trên, bị hoàn toàn vô hiệu hoá đó càng thổi thêm tà khí cho cái ý nghĩ đã manh nha trong đầu hắn kể từ ngày Vũ Nguyên về đây: Số phận của tôi và số phận của đồng chí ông trời ấy đã buộc vào nhau rồi. Đối với tôi, đồng chí không chỉ là một đối trọng về ý thức mà còn là đối trọng về tình trường, về khát vọng làm nghề nữa! Thế cho nên, đồng chí giám đốc ạ! Trong cuộc đời này đã có đồng chí rồi thì chẳng nên có tôi. Rất chẳng nên! Nó cách rách lắm! Dẫu rằng bằng những suy nghĩ, bằng những việc làm và bằng cả khí chất nữa của đồng chí

https://thuviensach.vn

từ lúc trở vê` đây, nói của đáng tội, tôi cũng không thể không thâ`m kính nể. Đô`ng chí đã hơn hẳn cái đám tiê`n nhiệm ăn hại của đô`ng chí cả một đâ`u. Chính vì vậy mà đô`ng chí càng không có chỗ nương náu ở đây, chính đây. Vùng rừng này là của tôi, chúng tôi, những người ngay từ ngày đâ`u đã đổ xương đổ tuỷ cho nó, đã gă´n kê´t cùng nó như máu thịt rô`i.

Tức là một lâ`n nữa hă´n lại phải làm cái động tác chán ngă´t là tháo dâ`n từng đinh vít để bẩy con người kia ra khỏi ghê´ càng nhanh càng tô´t như những cái ghê´ mục nát trước đây. Hoặc thậm chí có thể tiêu huỷ được thì cho tiêu luôn! Â´y thê´ mà quái gở thay, khi cái dịp trời cho đó đê´n thì chẳng hiểu sao hă´n lại làm ngược hẳn lại? Như có ma quỷ xui khiê´n chứ không phải là sự chuyển động của chính chân tay đâ`u óc hă´n nữa! Đó là cái đêm hứng khoái ở quán Thanh Thuỷ đi ra. Chao ôi là giô´ng cái! Hă´n đâu có lạ gì cái giô´ng trong nóng ngoài lạnh â´y nữa nhưng sao cái thân hình không còn trẻ trung kia lại tạo cho hă´n những thời khă´c đam mê đê´n tột cùng, đê´n như thể là tổng hợp của các loại đàn bà đê`u dô`n vào đâ´y như thê´? Vừa ră´n đanh vừa mê`m oặt, vừa cuô`ng nhiệt vừa lạnh tanh, đáo để đâ´y mà đam mê cũng đâ´y, lên rõ cao và xuô´ng rõ thâ´p, tức tưởi như gái đô`ng trinh và dữ dội như đĩ thập thành, như không muô´n mà lại như khát thèm, như no nê mà lại như đói ngâ´u... Đêm â´y, đi ra ngoài trời được một quãng rô`i, những giọt mưa giá buô´t đã khiê´n cho hă´n chợt vỡ ra: Mẹ khỉ! Có gì đâu, toàn bộ sự bí hiểm lạ lùng â´y đê`u nă`m ở như cái trạng thái giô´ng như sự cưỡng dâm ép tình. Nó hoang sơ, nó nguyên thuỷ và nó... súc vật lă´m! Đúng, phải râ´t súc vật chứ sao! Lúc â´y mà lại còn đi nhớ mình là con người, là bă`ng câ´p này văn hoá nọ, thì hỏng! Hỏng hẳn! Cứ phải như hai con vật động tình bụi mù, mới ra hê´t cái chiê`u sâu nhân sinh bản thể của nó.

https://thuviensach.vn

Và tích tắc ấy, hắn chợt nhớ đến Hà Thương... Ôi dào! Đàn bà, thèm nóng cả đùi lên mà ngoài mặt vẫn làm ra bộ khô khỏng, bất cần. Chỉ cần xé toạc được cái vỏ khô khỏng giả dối kia ra, chỉ cần kéo chúng ra được con suối dục tình thôi là... cũng bụi mù, nhơ nhớp hết. Chắc con đàn bà bí ẩn đã làm hắn điêu đứng kia cũng không nằm ngoài lệ. Như bỗng tìm được một điểm tựa chắc nịch về cả kiến thức lẫn thực tế nóng hổi vừa được trang bị, hắn quyết định tìm đến lán Hà Thương. Biết đâu nàng cũng thế, hơn thế và như vậy thì... Tự dưng hắn tru miệng huýt vang một bản hành khúc rộn ràng như chàng cảm tử quân sắp bước vào trận đánh sinh tử.

Nhưng trận đánh sinh tử ấy đã không có dịp diễn ra khi gần đến nơi hắn chợt đánh hơi thấy đang có điều gì đó không bình thường bên trong. Dựng xe, hắn nhón gót đi vào theo cách nhón gót đã trở thành điêu luyện sau mỗi đêm hắn có việc phải đi tuần tra lô hoặc tìm đến đám đàn bà con gái. Và thật may – Hay không may – khi hắn áp được mặt vào khe cửa thì cũng là lúc cái ngón tay tử thần của Tuấn đang xiết dần lại trong vòng khoen sáng loáng trái tạc đạn. Một ý nghĩ khoái trá bùng lên rất nhanh: Tốt! Thế là chả phải làm gì cũng tự nhiên tiêu huỷ được kẻ đối trọng, lại còn kèm thêm cả cái thằng trời gầm mà hắn vừa ghét vừa cần, vừa khinh vừa nể kia nữa. Tốt! Rút ra đi! Nổ váng trời lên đi, chàng thảo khấu xứ rừng! Và như vậy thì, cha mẹ ơi, ngay ngày mai cái tin giám đốc Vũ Nguyên chết vì hủ hoá, vì đòn ghen của một kẻ sống ngoài vòng pháp luật sẽ được loang ra cả nông trường, cả công ty, cả nước. Chết thế mới gọi là chết chứ! Gọn gàng, sạch sẽ đáo để! Nào, rút ra, cái chốt dễ thương ấy...

Nhưng liền đó một ý nghĩ khác phủ đè ngay lên. Không được! Quả tạc đạn nhìn cũ mèm này chưa chắc đã nổ mà nổ cũng chưa chắc đã chết, biết đâu bằng ngón nghề trinh sát còn giữ được, hắn có thể chuyển bại thành thắng thì sao? Mà nếu không chuyển

https://thuviensach.vn

được thì đâu có phải chỉ mình hắ´n cạp đâ´t mà chă´c còn cả... Không! Không thể được! Dẫu cô em lạnh lùng, cô em xa lạ nhưng tôi vẫn râ´t thèm có cô em trong những đêm rừng hiu hắ´t này. Hạ gục đô´i thủ rô`i mà chẳng còn cô em nữa thì cái sự hạ gục kia phỏng có ích gì? Vả lại, điê`u này đê´n bây giờ hắ´n mới lờ mờ nhận ra, cứ cho là cái thă`ng kia có thể biê´n mâ´t đi nữa nhưng để rô`i sau đó là gì? Là trô´ng rỗng, là không còn có ai, còn có cái gì làm đô´i trọng để hắ´n giao tranh nữa ư? Mà đời hắ´n giao tranh đã thành quen, thành cảm hứng, thành bản châ´t rô`i, nê´u không đô´i tượng để hắ´n giải toả những âm mưu, những giành giật, lật đổ vào đó thì hắ´n đâu có tô`n tại! Đời hắ´n chă´c chắ´n sẽ buô`n như trâ´u că´n. Đúng! Thă`ng người kia trước sau cũng phải biê´n mâ´t nhưng không thể biê´n mâ´t quá ư dễ dãi, ngẫu nhiên như thê´ này. Hắ´n phải biê´n mâ´t do chính tay hắ´n kia, nê´u không, mọi sắ´p đặt từ trước đê´n nay đành hâ´t xuô´ng rãnh cho chó nó nhá à? Và như thê´ một phát đạn sẽ xuyên thủng ba mục tiêu: Cứu được tấ´m thân trinh nữ, giữ được đô´i tác làm ăn. Nói cho cùng, hắ´n vẫn cô`n đê´n gã tử thâ`n này – và thă´t chặt được mô´i quan hệ thâm tình với đô´i trọng để có thêm thuận hâ´t nó một đòn quyê´t định vê` sau.

Nghĩ vậy, hắ´n nhớ là lúc â´y, lợi dụng Tuâ´n đang quay lưng lại phía mình, hắ´n vội tông cửa nhảy vào, dùng hê´t sức ghì cứng lâ´y cả tay của người gã hung đô`. Bị bâ´t ngờ, gã chưa kịp hiểu gì cả thì trái tạc đạn trên tay đã đô`ng chí Vũ Nguyên gỡ ra thật gọn. Nhận ra kẻ đang ôm mình là ai, Tuâ´n gạt mạnh tay đẩy hắ´n dính vào chân tường, nổi cáu: “Mẹ ông! Ông làm cái chó gì vậy?... Sao ông cứ thích can thiệp vào việc riêng tư của tôi thê´?” Rô`i gã quay qua Vũ Nguyên, giọng u uẩn: “Coi như tôi chịu ông đêm nay. Bây giờ sao?” “Sao là sao thê´ nào” Vũ Nguyên hỏi. “Có cô`n còng tay hay gọi bảo vệ đưa tôi ra công an không?” “Không!! – Vũ Nguyên nhét trái tạc đạn vào túi áo trong – Cái anh cô`n lúc này là trở vê` đi ngủ một giâ´c cho sâu, anh Tuâ´n ạ! Coi như không có chuyện này, và nê´u có

https://thuviensach.vn

đi chăng nữa thì cũng coi như là dịp để bước đầu làm quen. Hẹn anh tới đây ta sẽ có một lần gặp chính thức, gặp như hai thằng đàn ông cần gặp nhau, vậy thôi".

Hắn nhớ lúc ấy con mắt Hà Thương nhìn Vũ Nguyên lạ lắm, rất lạ, lạ đến nỗi toàn thân hắn nổi gai lên trong sự ao ước và đố kỵ giằng xé. Giá như trong đời có một lần hắn được đàn bà nhìn bằng ánh mắt ấy thì biết đâu con người hắn đã không giống thế này. Hắn chợt tiếc! Thế là mình đã bảo vệ không công cho tình yêu của chúng nó rồi còn gì! Biết vậy... Ý nghĩ này khiến cho, khi cả Vũ Nguyên lẫn gã hung đồ mỗi người mỗi ngả ra về rồi, hắn đã định tung tấm ảnh ra giữa bàn cho ánh mắt ma quỷ kia bạc phếch đi luôn nhưng lại kìm được. Chưa nên! Đang là người anh hùng trước mắt người ta, ít nhất cũng như thế, đừng vì một chút mắt mũi mà tự hạ mình xuống thành một gã thấp hèn. Hơn nữa, tấm ảnh này dứt khoát sẽ đến được tay Vũ Nguyên. Vũ Nguyên, theo một logic thông thường, nhất định sẽ hỏi ả chủ quán. À chủ quán, cũng với cái logic mốc thếch đó, sẽ chỉ ra ngay ai là tác giả của tấm ảnh này và thế là... chưa nên!

Khoác thêm tấm mền vào người, hắn bấm đèn pin nhìn đồng hồ: Gần hai giờ sáng rồi! Quái! Sao vẫn không ngủ được như một lão già bỗng dưng lên cơn động dục đổ đốn thế này?... Mà hắn đang động dục thật! Tối nay, tự nhiên trong lòng thấy rộn rạo, hắn đã mò ra bưu điện thị trấn (cho nó kín đáo) bấm số gọi lên mấy tay nhà báo hôm rồi thăm dò xem cái bài báo ấy đã ra chưa mà chả thấy tăm hơi tăm tích gì hết? Chẳng dè hắn liền nhận được một câu trả lời không mấy nhiệt tình rằng bài đã viết rồi, đã thông qua tổng biên tập rồi nhưng còn gửi xuống cho Tổng cục, cho Công ty để xin ý kiến thêm nhưng chưa thấy trả lời và, cái này hắn mới uất, hình như bên ấy họ cũng không có ý định trả lời! Thế là thế đ. nào nhỉ? Lão giám đốc Công ty và tay Vũ Nguyên này xưa

https://thuviensach.vn

nay quan hệ với nhua như mặt trăng với mặt trời, tưởng vớ được bài báo đó là phải mừng rơn lên mà nhấn thêm ga cho nó nổ pèng pèng chứ, đằng này lão lại ém đi? Hay là lão còn có một ngón chơi thâm hậu nào khác mà mình phổi bò không biết? Thôi được, kệ thằng cha nó, báo chí nó có cái logic của nó, mình bây giờ cũng đang có cái logic của mình, thứ logic đời thường và vĩnh cửu hơn. Hắn tặc lưỡi một cái như vậy khi chợt đi qua cửa quán Thanh Thuỷ. Tự dưng hắn thèm đến khô cổ được nếm lại cái mùi ngầy ngậy hoi hoi đã thành ám tượng ấy. Hắn lẳng lặng dắt xe vào nhưng, cái mùi nôn nao kia đâu chẳng thấy, chỉ thấy vấp mặt vào một câu nói ráo hoảnh, có thoang thoảng mùi thuốc đánh răng: “Anh cút đi! Tôi không muốn nhìn thấy cái mặt anh nữa!... Có đi ngay đi không, không tôi kêu thằng nhỏ con tôi nó về bây giờ!” Thì đi chứ sao, hắn cười chát xít, đúng là gái đĩ già mồm! Để rồi trên đường về, trong kho tự điển về đàn bà của hắn lại thêm một danh mục: “Nói chung đàn bà là một cái gì đó... rất phi logic đến đếch hiểu được!”

Hắn tự dưng cáu lây sang cả Đoàn Thanh. Mẹ khỉ! Chả rõ bố già liên hệ liên hiệc thế nào mà xuống đây rặt một lũ ngơ ngáo! Vừa hèn vừa ngu lại còn bày đặt liêm khiết! Thối chuyện! Rồi là cũng chả ăn thua gì đâu, coi như bại một hướng, phải nhanh chóng chớp hướng khác thôi.

*

**

Có tiếng xe máy đi thẳng vào sân. Xe thằng dở người nào thế nhỉ?... Coi chừng lại xe của thằng Tuấn đến đê hỏi cái tội mình đã ngăn cản cái chết nhỡn tiền của nó. Hắn soi đèn đi ra cửa. Không phải Tuấn mà là khuôn mặt rất thanh thoát và tươi cười của Vũ Nguyên hiện ra.

https://thuviensach.vn

- Mèng đéc ơi! – Ruột gan hắ´n cuộn thắ´ng nhưng miệng lại kêu lên một tiế´ng thảng thố´t và thố´ng não – Sế´p vè` hô`i nào mà mấ´y tay nhà báo chờ mãi không được, họ vè` cả rô`i.

- Thế´ à? Càng hay. Nói chung mình không hợp với cánh báo chí lắ´m, ở nhà có khi hỏng việc.

- Thôi, sế´p vào đây! Mời giám đố´c vào đây!... Trông sế´p có chiè`u hơi mệt.

- Trời chuyển mùa, người rấ´m rứt không ngủ được, mình lấ´y xe đi dạo các lô cho mát.

- Tôi cũng vậy (Chả rõ có phải vì cái ấ´n tượng vè` ông khách mấ´y phút trước đó quá nặng nè`n mà hắ´n chuyển cách xưng hô` từ em sang tôi lúc nào đế´n chính hắ´n cũng không tự biế´t). Không hiểu thế´ nào mà đêm nay, hình như linh cảm có khách quý đế´n chơi hay sao ấ´y mà tôi cũng chả hè` chợp mắ´t được chút nào. Sế´p làm chút rượu tắ´c kè cho xung nhé? Hay bia?

- Tố´t nhấ´t cho mình xin chén trà pha đặc. Giờ này uố´ng trà là ngon nhấ´t. Thói quen ở rừng năm xưa ấ´y mà.

- Có ngay! Trà đặc có ngay! Trà Thái gửi mua tận Sàn Gòn đàng hoàng.

Trong khi Đăng Điè`n tươi bưởi đi chụm lửa nấ´u nước, Vũ Nguyên ngước nhìn quanh tường, mắ´t dừng lại giây lâu ở những bức tranh ảnh treo la liệt, cái có khung cái không khung. Anh gật gù:

- So với ngày trước, tay nghè` cậu có chắ´c hơn rô`i đấ´y. Bố´ cục hợp lý, chọn cảnh kỹ. Này! Có khi bọn mình đè`u đi sai nghè` rô`i nhỉ? Đáng lẽ phải là văn học nghệ thuật kia.

https://thuviensach.vn

- Tôi lại nghĩ khác. Ba cái thứ văn học nghệ thuật â´y chỉ là món tráng miệng trong bữa tiệc đời, là món trang sức trên cổ những ả đàn bà khó tính chứ nó có bao giờ tự tô`n tại được đâu. Nghệ thuật bây giờ nó cũng giô´ng như gái làng chơi â´y mà, cứ thă`ng nào mạnh đạn là đánh mông tanh tách đi theo.

- Gớm! Cậu dạo này ăn nói chát chúa gớm nhỉ? Cứ như giọng của một cha nghệ sĩ bâ´t đă´c chí chuyên nghiệp.

- Tôi thâ´y cứ như ta là hay hơn. Vâ´t vả một tý, tô´i thăm một tý nhưng nó chă´c chân. Thời nào thì thời, cứ dựa vào cây vào đâ´t là chă´c chân nhâ´t. Trà pha rô`i đây, chờ chút cho ngâ´m.

- Điê`n này! – Giọng Vũ Nguyên chậm lại – Mình dự kiê´n làm sao đó chậm nhâ´t là cuô´i năm nay phải có điện cho công nhân. Sô´ng thê´ này khổ quá! Đi rảo một vòng, nhìn vào các mái lán âm thâ`m, không hiểu sao mình cứ chạnh nghĩ đê´n đời làm cu ly của các cụ ngày xưa...

- Giám đô´c lại đa cảm rô`i – Hă´n rót trà ra ly – Cái gì cũng phải từ từ từng bước nhưng với đà này, với cái tài thao lược của anh, tôi tin ră`ng chỉ một thời gian không lâu nữa là có cả, không riêng gì điện đâu. Mời anh!

- Cậu nghĩ thê´ à? Cám ơn! – Anh đưa ly trà nóng bỏng lên môi nhâ´p nhẹ - Trà ngon quá! Cô`n gì phải sâm nhung hải vị, cứ có chén trà giâ´c sáng thê´ này là thâ´y muô´n sô´ng thêm ít năm nữa rô`i. Điê`n này! Mình quan niệm đây là một trận đánh, trận đánh còn khô´c liệt hơn những trận đánh năm xưa! Ngày xưa chiê´n tuyê´n rõ ràng, kẻ địch bă`ng xương bă`ng thịt, chỉ việc nghiê´n răng bóp cò, chê´t thôi sô´ng khoẻ, bây giờ là nện nhau với sự bảo thủ, trì trệ, tâ´t cả đê`u mù mờ nhá nhem, khó lă´m! Cho nên càng cô`n những

https://thuviensach.vn

chiế n hữu hế t lòng như cậu. Chuyện đêm hôm rồ i nế u không có cậu dũng cảm lao vào thì...

- Thôi, chuyện vặt â y mà anh Hai. Trong trường hợp đó, ai cũng sẽ hành động như thế . Chà! Cái thằ ng Tuấ n mafia này không ngờ nó lại si tình đế n ngu dại như thế . Phải dứt thôi. Chuyện đó cứ mặc tôi.

- Hà Thương mấ y hôm nay thế nào? – Anh hỏi gượng nhẹ - Có bị số c gì không?

- Â y, tưởng anh gặp lại rồ i? – Điề n làm bộ ngơ ngác.

- Chưa... Mình cũng định gặp nhưng... chưa!

- Không sao đâu. Ba cái chuyện đó ở đây, thường. Vùng đấ t dữ mà. Để tố i mai tôi sẽ bố trí cho hai người gặp nhau, bố trí ngay tại đây, rấ t kín đáo.

- Không... đừng! – Anh lắ c đầ u khổ sở rồ i lảng chuyện – Này, hồ i tố i mình có qua đây, soi đèn pin lên thấ y cây của các cậu bị nấ m hồ ng, phấ n trắ ng đang phá dữ quá! Phải cho anh em tăng lượng thuố c trừ sâu lên và phải phun cho đề u, đừng chỗ đậm chỗ nhạt, nó dễ lây lan lắ m!

- Đã cho tăng rồ i nhưng... Anh biế t đấ y, nấ m hồ ng toàn ăn vào chỗ kín như chạc cây, bẹn cây, giố ng cái ả mắ c bệnh hắ c lào, phun xong, xển mắ t ra cái, đã lại nhìn thấ y nó ở trên đầ u rồ i. Nhưng còn đỡ hơn anh phấ n trắ ng, toàn ăn mặt lá trên, thuố c khó tới lắ m...

- Mình hiểu. Tấ t cả đề u do nghèo quá! Ở các nước cao su khác, họ có máy cẩu, có trực thăng đi rải thuố c, vậy mới tiệt nọc được – Anh đứng dậy, ngáp nhẹ - Thôi, mình về đây, cậu cũng tranh thủ ngủ

https://thuviensach.vn

chút đi! Tố´i mai bắ´t đầ`u cho tập thử cạo đêm nhé! Đèn pin có đủ rồ`i chứ? Chị em sẵn sàng chưa?

- Tấ´t cả đã sẵn sàng chờ lệnh của giám đố´c! – Đầ`u hắ´n loé lên một lằ`n chớp: Cái hướng khác là đây chứ còn cầ` tìm ở đâu nữa! – Báo cáo anh! Mấ´y buổi bịt mắ´t tập cạo vừa rồ`i, đường dăm ngon lắ´m! Đứng đầ`u là Hà Thương. Gớm thôi, nhìn bàn tay cô ấ´y bay lên bay xuố´ng dẻo quánh cứ tưởng như đang đứng cạnh một nghệ sĩ múa!

Vũ Nguyên vội đánh mặt đi để tránh cái nhìn sắ´c như dao của hắ´n rồ`i dắ´t xe ra. Gầ`n đế´n đường, không hiểu sao anh dừng lại, nhỏ giọng:

- Cuố´i tuầ`n ta họp đảng uỷ nhé! Cũng có chút việc cầ`n bàn.

- Nhân sự hả anh?

- Ừ, nhân sự. Anh Đoàn Thanh anh ấ´y không muố´n đi khỏi đây, xế´p việc gì, cũng phải cân nhắ´c, trước mắ´t tạm thời cứ để anh ấ´y làm cái món công đoàn. Dù sao anh ấ´y cũng là dân cựu trào, có nhiề`u công cán.

- Ông Thanh nắ´m công đoàn là hợp quá rồ`i còn gì. Cầ`n cù, tố´t tính lại có tác phong quầ`n chúng, chẳng thể ai hơn.

- Đăng Điề`n này...

- Anh cứ nói.

- Giả dụ bây giờ cầ`n một người lên thay anh ấ´y, giả dụ thôi nhé, cậu có thể tiế´n cử được ai?

Còn ai ngoài cái con đàn bà chế´t tiệt đó nữa, bày đặt hỏi mấ´t công! Đồ` đạo đức giả! Con mẹ nhà ông! Và thưa ông đồ`ng chí tôn

https://thuviensach.vn

quý, cũng phải khá khen cho đôi mắ t tinh tường của ông vì nê ́u mai mô ́t bảy cổ ông đi được rô ̀i thì cái vị trí phó kỹ thuật â ́y, chính tôi, tôi cũng sẽ bô ́ trí cho nàng và đâ ́y chứ không thể là ai khác. Hă ́n cười, trả lời như khỏi cân phải suy nghĩ:

- Có lẽ chỉ có Hà Thương. Cô â ́y có hai bă ̀ng đại học trong đó có một bă ̀ng râ ́t quan trọng là cử nhân kinh tê ́. Hơn nữa, tuy chỉ là công nhân cạo mủ nhưng ai cũng hiểu ră ̀ng cô â ́y có nhiê ̀u phát hiện và đê ̀ xuâ ́t xác đáng lă ́m, có tâ ̀m lă ́m, ví dụ như cái cách cải tiê ́n đai chă ́n mưa thân cây bàng giâ ́y dâ ̀u thay cho cỏ tranh chẳng hạn, vừa râ ́t hiệu quả vừa kinh tê ́...

- Có. Mình có biê ́t điê ̀u này. Phải nói là thông minh! Chỉ có một miê ́ng giâ ́y dâ ̀u rộng ba phân râ ́t đơn giản â ́y thôi mà bao năm nay chưa ai nghĩ ra.

- Nhưng chỉ hiê ̀m một điê ̀u... - Hă ́n nhìn quanh vào mă ́t anh – Hà Thương chưa phải đảng viên, sợ ră ̀ng trong công tác quản lý, lãnh đạo sẽ có khó khăn.

- Không khó khăn như vậy đâu. Quan niệm vê ̀ đảng bây giờ cũng thoáng lă ́m rô ̀i, cái khó nó nă ̀m ở chỗ khác kia. Nhưng thôi được, cái đó sẽ bàn sau. Mình vê ̀ nhé! Nhớ chuẩn bị cạo đêm mai cho tô ́t và nói cho anh chị em tạm giữ bí mật, Công ty họ biê ́t họ không chịu đâu. Nguyên tă ́c đâ ́y. Mà Điê ̀n này! – Anh lại dừng lại lâ ̀n thứ hai.

- Có! (Làm chó gì mà Điê ̀n này, Điê ̀n này lă ́m thê ́?)

- Mình định nê ́u như... Mà thôi, để lúc khác.

Anh đã định nói: “Nê ́u như Hà Thương nhâ ́t quyê ́t không chịu lên thì cậu phải sẵn sàng chuẩn bị tinh thâ ̀n để trám chỗ đó”. Chuyện nhân sự không nên nói trước, nói rô ̀i, không đúng như vậy, có rút

https://thuviensach.vn

lưỡi lại cũng không kịp. Anh bắt chặt tay người đội trưởng, một bàn tay trơn trơn không ấm không lạnh rồi ra về.

Về chuyện ấy anh đã nói dối Điền. Tối nay anh đã gặp. Ngại đến lán sẽ bất tiện cho cô, anh tìm cách đón cô ở dọc đường ra suối. Nhìn thấy anh, cô không ngạc nhiên cũng chẳng có dấu hiện xúc động, như cái chuyện tối hôm rồi chỉ là trò đùa của trẻ, chỉ khẽ gật đầu chào một tiếng dửng dưng rồi né người đi tiếp. Anh chững lại đôi chút rồi cố đi rảo theo, giọng gần như van lơn: "Thương... đi chậm lại cho anh gặp một chút!" – "Có chuyện gì không ạ?" Cô dừng lại ném một cái nhìn lạnh tanh về đằng sau. – "Chả lẽ sau chuyện ấy mà lại không có chuyện gì ư?" – "Không! Chính anh cũng bảo là coi như không có chuyện gì kia mà!" – "Thương... Anh không tài nào hiểu nổi em nữa?" – "Cách hiểu tốt nhất là anh không nên đến đây, đến cái nông trường này. Và nếu như chẳng may đã đến rồi thì anh cũng nên hết sức tỉnh táo, ví như cái chuyện định cho cạo mủ ban đêm..." – "Ban đêm làm sao? – Anh tròn mắt – Anh tưởng em tán thành chủ trương ấy lắm kia mà?" "Không tán thành cũng không được! Nhưng anh thử nghĩ coi, cây ở đây trữ lượng mủ thấp do cách trồng ẩu ngày trước để lại, cạo đêm hay cạo ngày thì lượng mủ chảy ra đâu có chênh nhau bao nhiêu trong khi đó, để cạo đêm người thợ phải bỏ công sức ra nhiều gấp đôi, tốc độ chậm hơn, sức khoẻ mau xuống hơn và dứt khoát dăm cạo sẽ xấu hơn. Đấy là chưa nói còn phải tốn tiền đèn đóm, tiền ăn giữa ca, cách rách nhiều thứ lắm!" "Tất cả những cái đó anh đều đã nghĩ đến và đã có cách thức khắc phục. Thương... Anh muốn gặp em để nói chuyện khác..." "Theo em lúc này không có chuyện gì quan trọng bằng chuyện cuộc sống của chị em thợ cả. Anh thử nhìn kỹ vào nước da và nhịp thở của họ xem, mười cô thì có đến chín cô mắc bệnh độc hại Vậy mà còn định làm đêm ư? Thôi, xin lỗi đồng chí giám đốc!" "Khoan! Cách nói này của em lại làm anh phải nhớ đến mấy dòng chữ khá quyết liệt gửi cho anh hôm

https://thuviensach.vn

đó... Cho hỏi lâ`n nữa, phải của em không? Em có thể viế´t bă`ng tay trái hoặc nhờ ai đó viế´t chẳng hạn?" "Hình như em đã trả lời một lâ`n rô`i và em không có ý phải lặp lại câu trả lời â´y thêm lâ`n nữa. Xin lỗi!..."

Cô bỏ đi. Anh đành đứng lại... Vậy là thê´ nào nhỉ? Tưởng là sau lâ`n cái mùi tử thâ`n đã đậu ngay trên chóp mũi â´y, thông thường là nó sẽ đẩy những người trong cuộc vào sát gâ`n nhau hơn, thông hiểu nhau hơn, vậy mà... Hay là... Không! Anh không thể tin ră`ng, bă`ng cách bày tỏ tình yêu quyê´t liệt và dữ dội kiểu tướng cướp của mình, cái gã cô hô`n đẹp mã kia đã chinh phục được tình cảm yê´u mê`m nơi cô. Càng không muô´n tin ră`ng chính trái da láng trên tay gã đã khiê´n cho trái tim bướng bỉnh nơi cô phải rung lên. Không... Ha y là chính cái chuyện anh quyê´t định cho thợ cạo đêm ngày mai?... Cũng không phải! Nó chỉ là một chuyện hoàn toàn mang tính nghiệp vụ chứ đâu có gì ghê gớm? Thê´ thì vì cái gì, vì sao cô lại có thái độ bực dọc như thê´? Còn bực dọc và khó chịu hơn cả lâ`n trước anh tìm gặp được cô...

Tiê´ng kẻng báo thức bâ´t chợt vang lên lảnh lói xé nát không gian im lìm và xé nát luôn cả nỗi trăn trở đê´n tức nghẹn trong ngực anh. Một ngày mới lại bă´t đâ`u bă`ng tiê´ng kẻng nghe rợn mình như tiê´ng gào ai oán của một con vật đang bị trọng thương nơi rừng thẳm tăm tô´i...

*

**

Đô´i với nông trường, quyê´t định cho công nhân cạo thí điểm ban đêm là một sự kiện. Không phải là một sự kiện chính trị nhưng lại là một sự kiện tập quán. Tập quán và chính trị, hai cái đó chưa biê´t cái nào nặng hơn cái nào, một cái đã ăn sâu vào bản châ´t, cái kia có

https://thuviensach.vn

thể đổi thay theo thời vụ, cho nên cả ban giám đốc đến đảng uỷ, đến công đoàn, đến các thành viên đội trưởng đều hồi hộp và háo hức lắm. Càng hồi hộp khi tiến hành hành vi táo bạo này, họ hoàn toàn phải đóng chặt cửa rừng để không cho một ai được biết.

Giờ cạo dự tính vào đúng nửa đêm, cái giờ mà mủ bắt đầu chuyển dịch xuống gốc nhưng Vũ Nguyên và Đoàn Thanh đã có mặt ở địa hình từ chập tối. Cùng với đội trưởng Đăng Điền, các anh đã đến từng tổ kiểm tra mọi công tác chuẩn bị, từ con dao cạo được mài sắc thế nào đến chiếc đèn pin đã được buộc đúng vị trí trước trán chưa? Hà Thương cũng đứng trong số người loay hoay làm động tác buộc bị đó. Quần áo bảo hộ rách hết rồi, cô chỉ vận một chiếc sơ mi xanh có túi ngực đã bạc phếch, một chiếc quần bộ đội màu rêu không biết kiếm được từ đâu, nhìn chẳng khác gì cô thanh niên xung phong ở một trọng điểm Trường Sơn anh đã hành quân qua năm nào. Lòng dạ tự nhiên se lại, vội lướt qua, không dám dừng lâu ở chỗ đó nữa. Thời gian đã lùi xa, những năm thắng hào hùng và đau thương đã lùi xa mà sao cảnh vật, con người vẫn cứ có cái gì nghèo nghèo tồi tội...

Đi vòng một lượt xong, hai người kiếm một chỗ thoáng rộng ngồi đốt thuốc.

- Hơi giống những lần kiểm tra trang thiết bị của các cô du kích trước giờ đột ấp đánh giặc ngày ấy nhỉ? – Vũ Nguyên nói – Cũng rừng, cũng chiều xẩm, cũng những nước da mai mái, cũng hồi hộp thế này, chỉ khác là đêm nay không có ai không trở về.

Đoàn Thanh chỉ ậm ừ không trả lời và nói chung, kể từ lúc ở Thành phố trở về, nhất là sau khi tiễn cánh nhà báo đi, đối với anh, Đoàn Thanh bỗng dưng có thái độ lầm lỳ pha một chút bối rối khác lạ. Nhận biết được điều này, anh chỉ lắc đầu cho rằng Đoàn

https://thuviensach.vn

Thanh vẫn chưa thật thông cảm với anh qua cái chuyện chuyển đổi công tác vừa rồi.

- Tôi tính tháng tới sẽ xin lại hoặc vay Công ty một khoản để trang bị hết ủng và quần áo lao động cho anh chị em. Riêng quần áo, nếu không đủ sẽ ưu tiên phát cho chị em trước – Anh chanh nghĩ đến Hà Thương – Suốt ngày đêm chân trần dẫm đất ẩm như thế, làm sao không bị tê thấp cho được. Đấy là chưa kể các loại răn rít, bò cạp bất cứ lúc nào cũng có thể xơi tái như chơi. Lại còn cái món khẩu trang nữa, cũng phải tập cho chị em trở thành thói quen chứ không chưa kịp lấy chồng thì cổ, phổi đã hỏng hết!

- Vâng! – Đoàn Thanh vẫn ậm ừ như đang mải nghĩ đi đau.

- Anh Thanh này! – Vũ Nguyên bị cái tiếng "vâng" lạ lẫm kia tác động – Hình như anh vẫn có cái gì không bằng lòng với tôi phải không?

- Không... Có gì đâu! – Đoàn Thanh khẽ giật mình rồi lảng đi – Quái! Không biết cái cậu Điền cậu ấy biến đi đằng nào từ chập tối đến giờ nhỉ?

- Nghe bảo cậu ấy phóng ra thị trấn mua ít gói mì tôm về cho công nhân bồi dưỡng ca đêm. Cái cậu này tướng tác có vẻ ào ào vậy nhưng hoá ra lại là con người chu đáo.

- Chu đáo! – Đoàn Thanh buột mồm nhắc lại một cái chau mày nhẹ, không rõ nghĩ.

*

**

Bởi lẽ lúc đó con người chu đáo kia đang có mặt ở thị trấn thật. Chỉ khác, mua xong mấy chục gói mỳ tôm, anh ta không vội phóng

https://thuviensach.vn

xe vê` đội ngay mà có ý ghé qua trạm bưu điện một chút. Ghé qua làm gì, nhận thư nhận báo hay nhận... nhận ảnh? Không ai rõ, chỉ biế´t rằ`ng khi từ cái trạm bưu điện chật chội và tê`nh toang như cái điế´m canh đê â´y bước ra, miệng anh ta cứ nhế´ch lên như cái người vừa bị trúng gí, muố´n cười mà lại không thể cười.

*

**

Tới giờ, cả cánh rừng cao su hút hoắm bóng tố´i bỗng rực sáng bởi những vệt đèn pin trên trán các cô gái chém qua chém lại. Khi những vệt đèn đó dừng tụ thành những giọt sáng không chuyển động là khi các lưỡi dao nhỏ xíu bắ´t đầ`u bay lên, lượn quanh thân cây thành một đường vòng chênh chế´ch. Dao bay đế´n đâu lầ`n da sầ`n sùi được lóc ra đế´n đó, lóc mề`m mại, lóc thành những sợ thanh mảnh, đề`u đặn như dăm bào, phoi bào, lóc vừa đủ để không chạm vào thịt cây, để tiế´p liề`n đó là những chấ´m trắ´ng ứa ra, rịn ra, mọng dầ`n, nặng dầ`n và chảy trôi theo dòng xuố´ng miệng tôi gài ở dưới gố´c... Trong thinh không vắ´ng lặng, tiế´ng mủ rơi vào chén nghe tinh tang như mưa như sương như những giọt đàn dịu nhẹ mát ruột mát gan. Rõ ràng cái thanh âm â´y nghe có rộn ràng, có liề`n mạch hơn khi có vang lên giữa nắ´ng ngày. Em sai rồ`i, em chưa thật đúng rồ`i, Hà Thương ạ... Vũ Nguyên lục tìm dáng hình cô trong ẩn hiện các chấ´m sáng chập chờn, khẽ mỉm cười. Mủ đang chảy nhiề`u hơn đấ´y chứ, dẫu không thật nhiề`u như mong tưởng. Nhưng có sao! Như em nói, đây chỉ là rừng cây trồ`ng dặm, trồ`ng lỗi, mai mố´t có rừng cây trồ`ng mới đúng bài bản bắ´t đầ`u đế´n kỳ thu hoạch, phương pháp cạo đêm này chắ´c chắ´n sẽ còn tuyệt hơn.

Những giọt sáng vẫn chuyển động hố´i hả. Bàn tay vàng là phải đảm bảo mỗi phút đi hế´t được mười cây, có nghĩa là một cây không được dừng lại quá sáu giây đồ`ng hồ`. Đêm hôm thế´ này, đi được hai

https://thuviensach.vn

phâ`n ba sô´ lượng câ`n thiê´t đó cũng đã là ráng sức lă´m. Cảm ơn em, cảm ơn những người thợ đang âm thâ`m dâng hiê´n sức lực và sự tài hoa của mình cho một phương pháp làm ăn mới! Dẫu cái phương pháp â´y, trong lịch sử vườn su, đã có thời được người ta áp dụng rô`i. Nê´u cứ tiê´n độ này, ngày mai sẽ nhân ra toàn nông trường, từ nông trường sẽ nhân ra toàn thể Công ty. Vậy là trên cùng giá trị một thân cây, nê´u biê´t cạo đúng mạch đúng giờ, lượng mủ sẽ chă´t chiu cho con người được nhiê`u hơn những gì nó có. Bâ´t giác anh vỗ mạnh vào vai Đăng Điê`n một cái như cái vỗ vai xúc động giữa trận chiê´n. Suô´t từ đâ`u đê´n giờ, con người này đã chạy qua chạy lại như một sĩ quan đô´c chiê´n tận tình giữa các hàng cây. Lúc kiểm tra, lúc nhă´c nhở, lúc lại càu nhàu, cáu gă´t... Dưới sự giám sát mang đâ`y tính nghiệp vụ thông thạo của anh ta, mọi sự đê`u có vẻ thông đô`ng bén giọt. Trước mă´t anh, viên đội trưởng dong dỏng cao đang thực sự là linh hô`n của trên trăm héc ta đâ´t rừng đêm nay. Trong đâ`u anh bỗng â´m nóng lên một suy nghĩ tới bâ´t chợt, nê´u mai này có phải đi, có phải rời khỏi đây vì bâ´t cứ một lý do vui hay buô`n nào đó, người thay thê´ anh chỉ có thể là cái dáng dong dỏng tràn đâ`y nhiệt huyê´t kia.

Đêm đã ngả sang sáng. Những giọt sáng đã chuyển dịch vào sâu hơn. Trời bă´t đâ`u chuyển lạnh. Sương đã rơi nhoè vai áo... Anh bỗng khao khát lúc này được đê´n gâ`n Thương, được khoác thêm cho em một tâ´m áo, được ôm xiê´t em vào lòng, được... Trong bóng đêm mênh mang bâ´t tận kia, giọt sáng nào là của em? Phâ`n cây nào là của em? Muô´n đê´n với em vô cùng nhưng lại không thể đê´n, lại chỉ có thể đứng đây mà dõi nhìn mà tê buô´t trong lòng. Thương em nhiê`u lă´m Thương ơi...

Đúng lúc đó, giữa lúc châ´m sáng thă´c thỏm kia chợt rực lên một châ´m sáng khác lớn hơn, chói loà hơn. Trong phút chô´c, châ´m sáng biê´n thành một lưỡi lửa quét dài, từ ngoài đường liê´m thẳng

https://thuviensach.vn

vào trong rừng. Rồ`i tiế´ng xe hơi cuộn lên như tiế´ng xích xe thiế´t giáp nghiế´n vào đá sỏi mở màn một cuộc càn tổng lực. Chiế´c xe dừng lại. Lưỡi lửa tă´t. Từ trên xe nhảy xuố´ng là một người đàn ông vâm vam, vận sơ mi cộc tay, dáng đi nhanh nhẹn. Mọi người nhận ra đó chính là giám đố´c Ba Vinh, một con người nổi tiế´ng là khó khăn và nguyên tă´c. Sau ông là vài ba người khác, người nào cũng có một vẻ quan trọng khác thường. Họ lầ`m lỳ tiế´n thẳng đế´n căn lán chỉ huy của đội.

Bỏ mẹ rồ`i! Vũ Nguyên giật thót, lão này mà xuố´ng là bé xé to, rách việc lă´m đây.

- Ai chủ trương việc này? – Tiế´ng nói nặng chịch, chấ´t ngấ´t uy quyề`n của người đàn ông vâm vam rơi ra.

- Báo cáo đồ`ng chí giám đố´c Công ty, tôi!

Vũ Nguyên trả lời bình thản, mặc dầ`u đầ`u lưỡi anh đang rấ´t muố´n bật ra câu hỏi: “Ai đã báo cho đồ`ng chí biế´t việc này?” Giám đố´c tiế´n đế´n sát mặt Vũ Nguyên, so với anh ông ta chỉ cao đế´n cằ`m:

- Ai cho phép đồ`ng chí làm ăn tuỳ tiện như vậy?

- Tôi. Còn có tuỳ tiện hay không, báo cáo, cái đó cầ`n phải bàn lại ạ!

- Bàn gì nữa! – Giọng giám đố´c đã căng lă´m – Đây là lố´i làm ăn tư bản, lố´i làm ăn của các ông chủ Tây ngày xưa lấ´y bóc lột nhân công làm chính. Đồ`ng chí là một doanh nghiệp xã hội chủ nghĩa mà đồ`ng chí lại đi học chúng nó, đi theo đuôi chúng nó để bầ`n cùng hoá công nhân của mình à?

https://thuviensach.vn

- Báo cáo! Tư bản hay không, tôi không rành lắ́m nhưng tôi làm vậy chỉ cố́t để cuộc số́ng của công nhân đi lên chứ không phải bị bầ̀n cùng như họ đang phải nế́m trải.

Anh nói nhưng bụng vẫn quặn lên cái điề̀u đang canh cánh: Quái! Nhưng mà ai bảo? Thầ̀ng nào báo nhỉ? Và sự việc đâu có động trời đế́n nỗi phải đích thân vị giám đố́c nổi tiế́ng thích ngồ̀i ở văn phòng có máy lạnh hơn là lăn xuố́ng địa bàn lầ̀m đấ́t phải đêm hôm có mặt ở đây? Anh nhìn sang Đoàn Thanh, Đoàn Thanh nhìn sang Đăng Điề̀n, Đăng Điề̀n lại giả bộ ngơ ngác nhìn sang những người khác... Cuố́i cùng chỉ có những ánh mắ́t ái ngại nhìn ngược lại anh mà chẳng nói lên điề̀u gì?

Lửa đổ thêm dầ̀u, bàn tay có những ngón ngắ́n ngắ́n của Ba Vinh lia thẳng vào mặt Vũ Nguyên:

- Chúng tôi tôi đế́n không phải để tranh luận với đồ̀ng chí. Đồ̀ng chí cho dừng ngay lại và buổi giao ban đầ̀u tháng tới, ta sẽ có dịp nói tiế́p câu chuyện này ở chỗ tôi, văn phòng Công ty.

Anh cầ̀m lòng. Con người này bao năm qua sao đố́i với anh cứ như là nghiệp chướng, như là một sự ngáng trở mang tính định mệnh. Vụ khoán sản, vụ đổi tiề̀n năm xưa cũng có ông ta dính vào như một nhân tố́ phê phán quyế́t liệt. Vụ anh buộc phải rời xí nghiệp xuố́ng đây hình như cũng lại có sự dàn xế́p hậu trường của ông ta kiểu như một hành vi thí tố́t và bây giờ... Còn số́ng với nhau trong một gầ̀m trời này, còn quậy quã cùng nhau trong sự số́ng còn của cây cao su này, anh biế́t mình sẽ còn phải vấ́p dính vào con người này nhiề̀u lầ̀n nữa, thậm chí sẽ có những cú vấ́p dính rấ́t đau. Nghĩ vậy, anh bỗng thấ́y nhẹ người, mọi câu hỏi nhức nhố́i định bục ra vừa rồ̀i chợt nhẹ bẫng đi.

https://thuviensach.vn

- Rõ! – Anh quay qua Đăng Điề̀n, khẽ lắ́c đầ̀u – Cậu cho anh chị em nghỉ, sáng mai cạo tiế́p.

- Từ lúc nghe xe xuố́ng, họ đã tự động nghỉ cả rồ̀i – Đó! Có thấ́y ánh đèn nào đâu – Đăng Điề̀n đánh mặt ra rừng rồ̀i quay lại phía giám đố́c Công ty, giọng nói trở nên hế́t sức chân thành – Báo cáo thủ trưởng! Trong chuyện này lỗi... vâng, nguyên do chính là... là do tôi. Tôi đề̀ xuấ́t với anh Nguyên, anh Nguyên chỉ là người chấ́p nhận và thực chấ́t cũng chỉ là chấ́p nhận thí điểm thôi ạ! Báo cáo...

- Hoá ra là cậu đấ́y à? – Giám đố́c công ty chau mày? – Một đội trưởng giỏi có nhiề̀u triển vọng như cậu mà cũng dính vào cái việc vớ vẩn này à? Thí điểm! Thế́ nào là thí điểm? Người cộng sản không có thói quen mang con người ra mà thí điểm như thế́.

- Dạ... Báo cáo...

- Thôi, khỏi báo cáo gì nữa! Nế́u ai cũng cứ tự động làm bậy rồ̀i mới báo cáo thì cái Công ty này có còn là một đơn vị doanh nghiệp nhà nước nữa không. Đây là một bài học có tính nguyên tắ́c, các đồ̀ng chí cầ̀n nghiêm túc làm kiểm điểm, tự xác định mức kỉ luật, gửi lên văn phòng. Tôi về̀!

Đột ngột như lúc đế́n, chiế́c xe lại đột ngột ra đi, để lại phía sau cả cánh rừng ngơ ngác, ngơ ngác như ánh mắ́t của hơn trăm người thợ, trong đó có cả ánh mắ́t bố́i rố́i, xen một chút trách móc, xót xa nhìn về̀ phía anh của... Hà Thương. Không chịu nổi ánh mắ́t ấ́y, anh quay sang gắ́t nhỏ với Đăng Điề̀n:

- Cậu làm cái gì mà như tù nhân nhận lỗi trước giám ngục thế́? Mà lỗi gì? Nế́u có, tôi làm tôi chịu, việc gì cậu phải san bớt cho tôi?

Rõ ràng trong tiế́ng gắ́t đó có phảng phấ́t cả một chút tri âm, cảm động. Bắ́t nắ́m được điề̀u ấ́y, Đăng Điề̀n tỏ vẻ khổ sở và u

https://thuviensach.vn

uấ´t đê´n tột cùng, hai tay anh ta giáng mạnh vào nhau nghe cái chát! Con mă´t đỏ nọc vì thức đêm của anh ta quét ràn rạt vào từng khuôn mặt đội viên đứng gầ`n:

- Nhưng ai, người nào đã báo lên công ty biê´t trước kê´ hoạch này? Dòi từ trong nhà dòi ra. Không còn biê´t tin vào ai được nữa! – Con mă´t đó dừng lại ở Vũ Nguyên, dịu xuô´ng – Việc đâu còn có đó, tôi sẽ nhâ´t định tìm ra kẻ giâ´u mặt. Mời giám đô´c cứ vê` nghỉ, thua keo này bày keo khác, mình làm vì quyê`n lợi của sô´ đông quầ`n chúng, sợ gì. Vả lại – tiê´ng nói chỉ vừa đủ nghe – Tôi biê´t tính ông â´y, ào ào hổ mang lửa vậy nhưng cả có gì trong bụng đâu. Một bữa nhậu sáng đêm là xong hê´t. Việc đó anh cứ để tôi lo.

Biê´t là câu nói khéo nhưng không hiểu sao Vũ Nguyên nghe vẫn cứ thâ´y mái lòng. Ừ nhỉ giữa đám hỗn quân hỗn quan này, ít nhâ´t cũng có những kẻ tâm phúc hiểu mình, dám đứng vê` phía lẽ phải, vê` phía mình trong những trường hợp không mâ´y dễ chịu, như vừa rô`i. Anh đặt nhẹ bàn tay lên Điê`n như một cử chỉ thâ´u hiểu rô`i quay lưng đi ra xe. Cái dâ´p dính, bỏng rát mà anh mơ hô` cảm thâ´y đang đậu vào lưng mình không phải là cái nhìn theo của tay đội trưởng chu đáo và chịu chơi kia mà cái nhìn của Thương... Anh xin lỗi em! Đáng ra anh phải biê´t tỉnh táo nghe em từ đầ`u, phải biê´t cân đong đón lõng mọi việc nhưng... anh trót là như vậy rô`i, cái gì cũng tỉnh táo, khôn ngoan hê´t thì anh có còn là anh nữa và như thê´, anh cũng chả còn là gì trước em. Xin lỗi em, xin lỗi tâ´t cả vì một đêm nhọc nhằ`n không đưa đê´n kê´t quả gì. Xin lỗi...

Nhưng cô gái tên Thương đâu có nhìn theo anh và cũng đâu có nghe được những lời thì thầ`m đó. Cô đang một mình lững thững đi ngược đường vê` lán. Và ngay cả Đăng Điê`n, hă´n cũng chả nhìn theo ai cả, hă´n đang nhìn chính vào nỗi hỉ hả của lòng mình. Thê´ là xong một việc! Thật là một trận đánh vô cùng gọn gàng và sạch sẽ. Nỗi hỉ hả đó chă´c chă´n sẽ cuộn lên thành tiê´ng cười nê´u như lúc

https://thuviensach.vn

đó Đoàn Thanh không từ một vũng tối bước ra, như thể từ đầu đêm đến giờ con người này chưa hề có mặt ở đây. Đến sát Điền, anh phả cái hơi nóng toàn mùi thuốc lào lẫn cả mùi sương đêm vào tai hắn:

- Điền! Mày vừa bày ra cái trò đó phải không?

- Bày gì? – Điền cười cười – Chính anh bày đấy chứ.

- Tao không đùa và tao cũng không thích mày làm như thế. Tởi lắm!

- Chắc cũng không bằng tởi bằng tự nhiên nó cách chức anh, nó đang tính biến cả cái nông trường này thành vật tiến thân cho nó. Tôi làm vì anh, vì mọi người chứ có phải vì tôi đâu.

- Lẻo mồm! Nói này, mày rồi sẽ còn làm nhiều cái quái quỷ khác, kệ mày nhưng tao cấm mày đưa tao, đưa chuyện cái gì cũng vì tao vào đó. Ba cái chức cái quyền, tao khinh, cho qua rồi, mày cũng chẳng nên nhắc lại nữa. Những điều tao làm cho mày vừa rồi vậy là đủ, tao không muốn dấn sâu vào nữa!

- Nghĩa tình đồng chí đồng đội trong trái tim già nua của ông anh đã chợt bừng tỉnh?

- Tao mệt rồi. Tao chán ngán tất cả rồi. Tao muốn được yên. Vậy thôi.

- Nếu có thể yên được. Chào ông anh!

Câu nói lấp lửng rơi ra như một trái mìn nằm im trong cỏ. Đoàn Thanh bần thần đứng lại đôi chút rồi cũng lên xe nổ máy đi về căn nhà của mình. Căn nhà khá rộng rãi có mấy héc ta cọc tiêu bao quanh mà cả trên chục năm nay dành dụm, dè sẻn anh mới có được. Trong nhà, người vợ bệnh khớp và năm đứa con chênh nhau lít nhít

https://thuviensach.vn

lúc này chắ c đang quắ p nhau ngủ như một bày heo mới đẻ đang để cửa chờ anh. Anh cầ n có một đêm yên tĩnh chỉ mình với chai rượu của mình...

https://thuviensach.vn

12

MÙA KHÔ NÂ´N NÁ RÔ`I CŨNG CHÙNG CHÌNH TRỞ VÊ` VỚI những ngọn gió heo may xao xác thổi dọc nông trường.

Những trận mưa cuô´i đã dứt. Cả rừng cây như trẻ trung, xanh thẳm trở lại. Đâ´t khô hơn và cái nă´ng cũng xanh hơn. Nă´ng dệt hoa, nă´ng nhảy nhót theo mỗi bước chân người thợ. Nă´ng bay lên thoa khẽ một chút phớt hô`ng vào gò má xanh xao các cô gái trẻ. Rừng ở đâu cũng buô`n, rừng biên cương xa ngái lại càng buô`n nhưng rừng có nă´ng, rừng cũng bớt đi phâ`n cô quạnh. Những cánh rừng su đang nhọc nhă`n cho sữa để chỉ vài ba tháng nữa thôi, khi độ xuân vê`, nó sẽ làm một cú vặn mình trút lá tạm biệt con người để lặng lẽ đi vào thê´ giới thai nghén nhọc nhă`n của mình. Phải chăng chính vì vậy mà những ngày này là những ngày đâ`u óc con người bỗng trở nên thoáng nhẹ nhâ´t, mọi vui buô`n, trăn trở, cả những nhức nhô´i khổ đau dường như cũng theo nă´ng, theo să´c xanh lá cành mà tan loãng ra.

Cũng một buổi chiê`u muộn như thê´, theo ý định đã định trước, tại góc rừng vă´ng nhâ´t, bên con suô´i nhiê`u nước nhâ´t, giám đô´c Vũ Nguyên có buổi nói chuyện tay đôi với Tuâ´n Tử Thâ`n. Buổi nói chuyện giữa một thủ lĩnh thê´ giới nổi và một thủ lĩnh thê´ giới ngâ`m của vùng đâ´t tận cùng biên ải.

Vũ Nguyên ra trước. Anh đô´t thuô´c ngô`i chờ. Chô´c chô´c lại lă´c đâ`u cười bâng quơ như thể cái người cuô´i đời không còn biê´t làm gì khác ngoài chiê`u chiê`u ra bãi trô´ng nhìn mặt trời lặn và cười. Không! Anh biê´t đây không chỉ là một cuộc gặp thương lượng mang tính thuyê´t khách và pháp luật dẫu ră`ng tình hình trị an, tình hình mâ´t mát, các loại tệ nạn gâ`n đây lại đang có chiê`u gia tăng

https://thuviensach.vn

trên toàn bộ nông trường. Đó là chuyện của muôn đời, lúc trôi lúc sụt, làm sao một chốc một nhát mfa dẹp hết cho được! Cũng không hẳn là chuyện thanh toán một ân oán giang hồ, điều đó ngay từ cái đêm cách đây nửa tháng, khi trái tạc đạn không được phát nổ, hầu như nó đã được dọn dẹp xong rồi. Điều khiến anh phải ra ngồi như chó đá ở đây lại chính vì một khía cạnh khác, khía cạnh thẳm sâu hơn mọi ồn ã cuộc đời, cái cả hai thằng đàn ông điên đảo, điên đảo tới nỗi họ cần phải gặp nhau một lần sòng phẳng cho xong. Nhưng liệu nó có xong hay lại rối nhằng hơn, cái sợi dây tình oan nghiệt và không dễ gỡ ấy?

Anh được biết sau cái đêm hãi hùng nọ, không hiểu do quá u uất hay do một mặc cảm tủi nhục nào đó, anh chàng Tuấn coi trời bằng miệng chén mủ kia không hiểu đã biến mất đi đâu cả chục ngày. Chiều hôm qua anh ta mới về, râu ria lởm chởm hơn, cái nhìn lì lợm hơn và cho đệ tử tới ngỏ ý muốn gặp anh theo lời hẹn. Thoáng giật mình! Hăn tính chơi đòn gì đây? Kệ! Đòn gì cũng chấp hết. Dù sao vậy cũng là được, là biết giữ chữ tín của một thằng đàn ông.

Còn anh, sáng qua anh cũng vừa ở Công ty về. Hoá ra vụ cạo mủ đêm cũng chẳng đến nỗi rầy ra cho lắm. Ông giám đốc Công ty chỉ khiển trách qua loa, nhắc nhở mấy câu gọi là, tiện miệng phân tích rõ thêm mấy điều về nguyên tắc làm ăn rồi để mặc cho anh tha thẩn đi dạo chơi, thăm thú một mình trong thị trấn, nơi anh đã sống, làm việc và... gặp em trong một thời gian không ngắn. Nếu có cái gì hơi cấn nặng trong đầu thì lại là chuyện bài báo. Giám đốc thận trọng mở ngăn kéo lấy ra mọt tờ giấy khổ rộng có in những hàng chữ vi tính nói: “Báo nó viết về cậu, về nông trường của cậu đấy! Viết sắc lắm, nhưng hơi ác, câu chữ cứ soi sói, nghe rợn cả người. Cũng may mới dừng lại ở dạng bản thảo, bọn tớ kịp ghim lại chứ để nó bung ra là rất mệt! Toàn những chuyện chết người cả! Cậu phải hết sức chú ý...”

https://thuviensach.vn

Không tin, anh định giật lấy đòi xem, giám đốc bảo thôi, mỗi người mỗi việc, việc của họ là viết, việc của ta là làm, chưa hiểu nhau thì rồi sẽ hiểu nhau, đọc làm gì, thêm nhức cái đầu...

Ra đến đường rồi mà anh vẫn còn ngơ ngẩn! Lạ nhỉ! Cái con người chứa đầy một sọ nguyên tắc nhưng lại thiếu nghĩa tình và nghề nghiệp này sao bữa nay đối với anh lại nhân hậu, ấm áp đến lạ?... Mãi đến khuya, khi đi dạo chán rồi, trở về khu nhà khách trống tuếch trống toàng anh mới được Vận, trưởng phòng xuất nhập khẩu, một phòng quan trọng nhất trong la liệt các ban phòng, vốn là bạn chiến đấu cũ gần như đạp cửa ào vào, trợn trừng trợn trạo cho biết: "Lão này cũng sắp được bứng đi rồi! Trên Tổng cục đang có một chiến dịch sắp xếp lại nhân sự để theo kịp tình hình mới, người như lão ấy chẳng thể cầm chịch mãi được nên lão phải mỵ dân, phải tranh thủ kiếm phiếu tín nhiệm khi tình huống bất lợi xảy ra. Tha mày là lão hy vọng thêm được một lá phiếu, thằng cả đần hiểu chưa? Còn chuyện cái bài báo ấy hả? Cũng chả tốt đẹp gì đâu. Xấu chàng hổ ai! Chả biết dưới nông trường mày hay dở thế nào nhưng một khi báo chí đã động đến tức là động vào chính cái ghế quản lý đang mỏi mọt của lão. Lão muốn thời gian này mọi việc phải hết sức êm thuận. Vừa được tiếng lại vừa được sự hàm ơn của mày, hiểu chưa?"

Anh lắc đầu bảo không hiểu và cũng chẳng cần hiểu, đó không phải là chuyện của mình, tốt nhất là leo lên giường đánh một giấc thẳng cẳng đến sáng để hưởng trọn một đêm không mộng mị, không tuần tra, không tiếng điện thoại reo như giật óc ra ngoài. Vận nán lại một lát, thấy chai rượu dở trên bàn, đưa lên miệng tu một hơi rồi ném mạnh vào chân tường, vỡ tan: "Tao biến! Nghe này: ở đây kẻ xấu nhiều hơn đứa tốt, mày mà không đeo bảy lần kính chiếu yêu vào để nhìn cuộc đời, nhìn con người, cứ lơ nga lơ ngơ như thằng mắc bệnh đái đường vậy là có ngày xấp mặt ngoạm cứt nghe em!"

https://thuviensach.vn

Anh bật cười. Cái thằng! Ăn nói như bổ củi, nói ngoài đời và nói trong cuộc họp như nhau, hễ mở miệng là lãnh đạo giật mình thon thót nhưng chẳng làm gì nổi bởi năng lực quán xuyến và sự tinh thông nghiệp vụ đến cáo già của hắn. Mà quái quỷ, xưng hô với ai cũng vậy, nhiều tuổi hay ít tuổi đều mày tao hết, như mình đây, ít nhất cũng phải hơn hắn đến ba, bốn tuổi nhưng đã có khi nào hắn thưa gửi một câu cho tử tế đâu, lại còn thỉnh thoảng lên giọng dạy dỗ nữa.

*

**

Trong vắng lặng, tiếng xe phân khối lớn nổ pình pình như tiếng trực thăng đổ quân đến gần. Lát sau Tuấn Tử Thần xuất hiện, vẫn bộ quần áo bò bạc phếch, kính mát, mũ cao bồi, giày khủng bố, ria mép đen nhức đã được cắt tỉa gọn gàng... Thoáng nhìn tưởng như hắn vừa bước ra từ một bộ phim miền viễn tây nước Mỹ.

- Chào ông! – Gã nói và đặt một bịch ni – lông khá to xuống cỏ.

- Chào cậu! – Anh mỉm cười trả lời – Cậu ra chậm mười phút.

- Ông vẫn giữ được tác phong đúng giờ kiểu con nhà lính – Một tiếng cười khẩy.

- Thì cậu cũng đã từng có thời là lính. Thứ lính đặc biệt tinh nhuệ đàng hoàng.

- Ông cũng biết nhiều về tôi nhỉ?

- Còn biết nhiều hơn nữa.

- Ví dụ?

https://thuviensach.vn

- Năm Bảy Chín, trong một vụ đánh ở Kông Pông Chàm, trung đội của cậu bị vướng mìn Pôn Pốt chết gần hết, còn mình cậu trở về, bị buộc vào cái tội nướng quân, chán đời, cậu đảo ngũ, lấy một cô vợ người Hoa. Chiến tranh kết thúc, cô vợ người Hoa bỏ cậu. Chán đời nữa, cậu trở về nước, lấy thú giang hồ làm vui.

- Tuyệt lắm! – Con mắt màu xám tro như mắt chó rừng của gã ánh lên một chút thích thú – Tiếp tục!

- Bắt đầu, do quen thuộc địa hình, cậu mở đường dây buôn lậu xe máy qua biên giới. Có vốn, cậu mua đất, thuê người, làm ông chủ đồn điền, đồng thời không chế và nắm toàn bộ lượng mủ trôi nổi trên thị trường. Chưa đủ, cậu còn qua mặt được tất cả công an, kiểm lâm, chính quyền để độc quyền đường dây buôn lậu gỗ quý về thành phố. Nói chung, như người ta nói, cậu đang là một thế lực đáng nể ở vùng đất này. Được chưa?

- Tạm được – Nét mặt Tuấn sa sầm – Nhưng ông mới biết bề nổi như bất cứ một gã cảnh sát ngớ ngẩn nào đã biết.

- Tôi không phải cảnh sát.

- Dĩ nhiên. Nếu vậy, tôi đã không nói với ông giọng này. Còn bề chìm, ráo trọi những người ăn lương nhà nước như các ông đều mù hoặc giả vờ mù cả, đó là xã hội đầy rẫy những bất công và kẽ hở. Các ông khoét vào chỗ này thì chúng tôi khoét vào chỗ khác, thậm chí các ông còn khoét cừ hơn, tựa lưng vào pháp luật vào nhà nước mà khoét, có gì khác nhau đâu.

- Khác chứ!

- Ví dụ?

https://thuviensach.vn

- Tôi thừa nhận trong chúng tôi không ít kẻ bị tha hoá, tha hoá đến tội tệ nhưng không phải là tất cả, thậm chí rất ít. Còn cậu, cậu đang là đối tượng của luật pháp.

- Ông lại lãng mạn rồi chính trị viên ơi! Vùng rừng này đã làm gì có luật. Luật pháp thuộc về kẻ ỉa ra nhưng biết giấu, thuộc về những đứa tọng đầy mồm nhưng biết nói lời cao đạo.

- Ví dụ? Đến lượt tôi hỏi cậu câu ấy.

- Không ví dụ nổi.

- Tại sao?

- Vì tất cả đều là ví dụ.

- Cho nên cậu tiếp tay để cho những cái ví dụ đó trở thành bản chất?

- Đại khái là vậy.

Im lặng một chút...

- Đến lượt cậu, cậu hiểu gì về tôi nào?

- Cũng tàm tạm. Có bằng cấp, có nhiệt huyết, trực tính, thích làm theo ý mình, đời riêng có chuyện, sống đâu cũng có kẻ thù, cuộc đời luôn gặp rắc rối, nhất là rắc rối về chuyện đàn bà, kể cả ở đây.

- Trời đất! – Vũ Nguyên cười phá – Thế là chiêm tinh bói toán chứ đâu phải hiểu biết. Nhưng nói chung là đúng. Cảm ơn cậu.

- Đừng cám ơn! Nếu cần cám ơn thì kẻ ấy phải là tôi kia. Tôi cám ơn ông đã tỏ ra hiệp sĩ bỏ qua cái chuyện tạc đạn vừa rồi. Nhưng chính vì thế mà tôi hận ông, tôi phải bỏ đi để nguôi hận.

https://thuviensach.vn

- Cậu suy nghĩ về cuộc sống nặng nề quá đấy. Ngoài sự sống của cánh rừng này ra, mọi cái đối với tôi đều... phiên phiến thôi.

- Chính vì thế mà tôi muốn chúng ta chẳng nên can thiệp vào công chuyện của nhau.

- Bắt đầu vào đề rồi đấy! – giọng nói Vũ Nguyên chậm lại.

- Ông cũng muốn thế mà – Tiếng nói của Tuấn cũng trầm xuống.

- Nếu tôi can thiệp? Vì miếng cơm của gần ngàn con người, vì cuộc sống của tôi, cả của chính cậu mà toi không thể không can thiệp?

- Của cả người đàn bà tên Hà Thương nữa chứ? – Lại một cái cười khẩy.

- Cứ cho là thế. Thì sao nào?

- Thì kẻ bị loại ra khỏi đây sẽ là ông. Chỉ sớm hay muộn.

- Nghe hùng hồn gớm nhỉ? Cậu quên tôi cũng đã từng là lính, mà là thứ lính cũng đặc chủng đặc nhiệm đàng hoàng chả kém gì cậu à?

- Biết chứ. Biết nên mới ngồi với nhau được đến tận lúc này. Cùng là lính nhưng tôi khác ông. Ông là lính đánh Mỹ, nên cho đến bây giờ ông vẫn là ông, không đến nỗi. Tôi là lính nghĩa vụ, thứ lính lơ ngơ, nên tôi phải khác tôi ngày trước.

- Cái đó không nói lên điều gì.

- Rất nhiều điều. Tức là nếu cần phải xuống tay thì tôi chả mất gì, nếu có mất chăng nữa thì chỉ là mất một kiếp lưu lạc giang hồ mà đến tôi lắm lúc cũng muốn ói mửa vào nó. Còn ông,

https://thuviensach.vn

ông sẽ mất hết! Mất tiền tài, mất danh vọng, mất đường tiến thân và mất cả người đàn bà mà vì nó ông đã dấn thân xuống đây.

- Đàn bà! Đây là lần thứ hai tôi nghe cậu nói đến một người đàn bà. Chẳng nên để cái hình ảnh ấy xen vào đây, dễ nhiễu. Nào, nói đi! Tóm lại cậu muốn gì?

- Như tôi đã nói. Việc của ông ông làm, việc tôi tôi làm, đừng chặn các ngả đường sống của tôi. Tôi sống được, ông cũng sống được, chẳng mất gì.

- Tức là tôi tiếp tục làm ngơ cho nguồn mủ, nguồn phân, nguồn xăng dầu chảy và túi các cậu bằng con đường ăn cắp của công nhân tôi?

- Là một.

- Và tôi cũng để mặc cho các cậu biến con đường liên lô của tôi thành con đường vận chuyển gỗ lậu, xe máy lậu của các cậu.

- Tạm thế đã.

- Nhưng nếu như vậy thì cái gì sẽ xảy ra cậu biết không?

- Tôi không biết và tôi cũng cóc cần biết. Rừng của trời, phần mủ xăng dầu là của ông nhà nước, các ông sống vung vinh thì cũng phải để cho bà con có chút cháo nhét miệng chứ.

- Chuyện vung vinh để lại đã. Nhưng chút cháo theo kiểu ấy liệu có bền không hay là rồi chỉ một thời gian sau, cháo cũng không còn mà nhét nữa?

- Đây không phải là lúc đôi co, tranh cãi về ba cái chuyện tương lại, tiền đồ. Kệ cha nó! Tôi chỉ muốn hỏi, ông có chấp nhận yêu cầu của tôi không?

https://thuviensach.vn

- Tấ t nhiên là không!

- Rấ t tiế c! Nế u mai mố t có chuyện gì, ông đừng trách là tôi không báo trước.

- Chuyện gì? Đập kèn, chăng dây, hay là lại cho hung đồ` đế n văn phòng quậy phá?

- Đó mới chỉ là dạo đầ`u. Cái chờ ông ở phía trước chắ c chắ n sẽ không dễ chịu như vậy. Tấ t nhiên cũng chưa đế n nỗi chế t người. Tôi thích quy phục chứ tôi không thích gây án.

- Nế u tôi thông báo cho công an, chính quyề`n về` câu đe doạ này?

- Người như ông, tôi biế t ông sẽ không thèm làm điề`u đó. Nhưng nế u thích, ông cứ việc! Họ sẽ coi như không biế t gì, trước đây cũng thế́ và sau này cũng thế́.

- Như vậy thì tôi rơi vào thân cô thế́ cô rồ`i! – Anh làm bộ đau đớn rồ`i lại mỉm cười – Nhưng thôi được, chuyện đâu có đó, ta còn có dịp để bàn. Bây giờ tôi mời cậu uố ng rượu cái đã. Chả lẽ biế t về` nhau như thế́, hiểu nhau khá tường tận như thế́, lầ`n đầ`u gặp mặt lại chỉ toàn nói chuyện làm ăn cứng quèo, nó phí đi – Anh lôi ra chai đế́ một lít và hai cái ly loại nhỡ vẫn để ở sau lưng.

- Uố ng cái này đậm hơn – Hắ n cũng lôi ra chai rượu ngoại và bịch đồ` nhắ m trong túi ni lông, rải tấ t cả trên cỏ - Tôi cũng có ý mời ông uố ng rượu ngay từ đầ`u nhưng cách nói chuyện của ông xóc hông quá, sợ uố ng không vô.

- Vậy thì uố ng cả hai. Nhưng uố ng vì cái gì nào? – Anh cười tươi – Chả lẽ chỉ vì ba cái chuyện mủ, phân lạp xạp â y?

https://thuviensach.vn

- Tuỳ ông! Uố´ng vì sự an toàn của người đàn bà của ông cũng được.

- Lại đàn bà! Nhưng sao lại của tôi?

- Khi chố´t tạc đạn sắ´p rút ra mà người ta vẫn im lặng thì có nghĩa là người ta sẽ vĩnh viễn không bao giờ là của tôi nữa. Tôi phải mấ´t cả nửa tháng để nuố´t trôi được cái chố´t đó vào người. Nuố´t được rồ`i, tôi bỗng thấ´y mình tỉnh hẳn như vừa được vớt từ dưới nước lên và tự thấ´y không còn lý do gì nữa để hy vọng, để khổ sở và để chế´t vì cái gì đó cả.

- Vậy thì uố´ng vì sự tồ`n tại độc lập của cánh đàn ông! Uố´ng nội trước, ngoại sau – Anh rót ra hai ly rượu trắ´ng, đưa cho Tuấ´n một ly.

- Chơi luôn!

Cả hai uố´ng cạn. Tuấ´n chép chép trong miệng một cái, hơi nhắ´m mắ´t như thể lắ´ng nghe dòng rượu chảy chầ`m chậm vào ruột rồ`i gật đầ`u:

- Đế´ này ngon. Phải tới bố´n nhăm, năm mươi độ. Đã lâu lắ´m rồ`i mới lại được nế´m cái hương vị nế´p cái đặc sệt Bắ´c Bộ thế´ này. Ông kiế´m đâu ra thế´?

- Bạn bè ngoài kia gửi vào. Làm tiế´p! – Anh rót tràn miệng hai ly nữa.

- Chơi luôn!

Tuấ´n ngửa cổ làm cạn. Vũ Nguyên cũng làm cạn. Lại rót tiế´p. Lại cạn. Đế´n ly thứ tư, anh hơi dừng, nheo mặt nhìn sâu vào cái nước da không ửng đỏ lên mà đang tái dầ`n đi trên mặt Tuấ´n:

https://thuviensach.vn

- Khoan! Tôi có một ý này!

- Nói đi! – Giọng Tuấn đã có chiều tở mở hơn – Uống rượu mà cũng ý này ý nọ, mấy cha giám đốc cộng sản mệt quá!

- Nghe nói cậu uống rượu thần sầu!

- Mồm thiên hạ.

- Các tay nhậu vào bậc thầy ở vùng này cứ nghe đến tên cậu là họ đã muốn ói rồi?

- Đại khái vậy.

- Và thiên hạ ngán cái ngang tàng bạt tử của cậu thì ít nhưng lại ngán cái tài uống rượu của cậu thì nhiều?

- Cứ coi là như thế. Sao nào?

- Bữa nay tôi muốn đấu rượu với cậu.

- Cái gì? – Tuấn trợn tròn mắt – Đấu rượu? Đấu với tôi? Ông không đùa đấy chứ?

- Từ nãy đến giờ cậu thấy tôi có đùa đâu?

- Nhưng ông có biết uống đâu! Tháng trước tôi mời ông ra nhà hàng, chỉ chưa hết chai bia ông đã đỏ mặt kêu mệt rồi?

- Đấy là nhà hàng. Còn đây là rừng sâu. Mỗi cảnh mỗi khác, mỗi nơi mỗi phong độ chứ cậu.

- Tức là ông vẫn muốn đấu?

- Vẫn giữ nguyên giá trị.

- Hỏi thật giám đốc nhé: Liệu tửu lượng của ông đến đâu?

https://thuviensach.vn

- Cậu đế´n đâu tôi lẽo đẽo xin theo đế´n đâ´y.

- Điề`u kiện đưa ra? Chă´c cũng phải có điề`u kiện chứ hả?

- Tâ´t nhiên. Đã gọi là đâ´u phải có thă´ng có thua, có được có mâ´t chứ.

- Rõ rồ`i. Nế´u tôi được?

- Thì tôi sẽ làm theo yêu cầ`u của cậu, tức là việc ai người â´y làm, tuyệt nhiên không can thiệp vào nhau. Kệ cha cái thă`ng nông trường.

- Còn nế´u ông được? Mà làm sao ông có thể được kia chứ!

- Chưa uố´ng chưa nói. Nế´u tôi được, cậu phải hứa với tôi sẽ từ bỏ mọi ý định quậy phá có tác hại đế´n chính đời số´ng người công nhân của tôi.

- Ô kê! Nhưng hơi lòng ròng! Đă`ng nào thì ông cũng sẽ thua, chi bă`ng ông nhận thua trước đi có phải ly rượu này nó ngọt hơn không?

- Cứ thử xem! Giờ thế´ này! Dẹp một ly đi! – Anh ném cái ly ra rừng – Còn một ly tôi với cậu dùng chung. Cứ đề`u đặn, thứ tự, tôi trước cậu sau, hế´t chai này ta chuyển sang chai khác, hế´t chai khác ta chuyển sang chai khác nữa. Tôi còn.

Anh chỉ mâ´y chai rượu một lít nă`m sóng sánh trong cỏ phía sau lưng. Nét mặt Tuấ´n hơi sựng lại, thoáng một chút nghi ngại nhưng liên đó lại cười ngay, một cái cười khinh bạc, râ´t bề` trên.

Trận rượu bă´t đầ`u!

Chai đế´ thứ nhâ´t đi khá ngọt. Người này vừa làm cái tróc, người kia đã làm cái tróc liề`n. Không ngă´c ngứ, không dừng lại, những âm

https://thuviensach.vn

thanh của ly rượu trôi xuố́ng cổ nổ rấ́t ròn. Đế́n chai thứ hai, vẫn đế́, tố́c độ đã có pầ̀n giảm chậm hơn. Thay vì trước đó chẳng cầ̀n nhìn ly rượu đầ̀y hay vơi, lầ̀n này cả hai còn ngắ́m nghía một chút rồ̀i mới từ từ đưa lên miệng. Nhưng tiế́ng tróc nghe vẫn còn tròn lắ́m, chưa đế́n nỗi bè ra phán ánh sự khó nhọc. Vũ Nguyên khẽ nhìn vào mặt Tuấ́n... Nét mặt khá đẹp ấ́y vẫn bình thản như không, nước da chỉ xanh tái đi hơn một chút. Cái thằ̀ng người mà càng uố́ng càng tái thế́ kia là không đùa được. Tuấ́n cũng đánh mắ́t sang anh... Lại cười! Mặt nổi vằ̀n, da tím bì tím bịt thế́ kia là sắ́p gục rồ̀i ông bạn giám đố́c dại dột ơi, đầ̀u hàng đi! Hiểu được cái nhìn ấ́y, Vũ Nguyên lại mang chai rượu còn một chút ở đáy rót tiế́p vào ly...

*

**

Trong khoảnh khắ́c cả cánh rừng đang chao nghiêng vì hơi rượu phả ra nồ̀ng nàn đó, cả hai đề̀u không biế́t rằ̀ng còn có một người thứ ba nữa đang chăm chăm đứng nhìn họ sau một lùm cây kín. Đó là Đăng Điề̀n.

Trưa nay, nhìn ánh nắ́ng mùa khô sánh mật tràn vào cửa sổ, bỗng dưng hắ́n lại thấ́y lòng dạ bồ̀n chồ̀n. Lẹ quá! Lại một mùa mưa nữa đi qua. Thời gian cứ chuyển động vù vù mà con người hắ́n lại đông đặc lại, bấ́t biế́n. Vậy mà mọi chuyện đề̀u không đâu vào đâu rồ̀i, cứ như là có một lực cản siêu hình nào đang hình thành một vành đai chở che cho gã, cái gã Vũ Nguyên trời gầ̀m ấ́y! Xét đế́n cùng là cái gì đang xảy ra nhỉ? Gã về̀ đây để cứu chữa cái nông trường khố́n khổ này khỏi thảm hoạ phá sản của hắ́n, hắ́n tự cho mình cái quyề̀n lực phải vô hiệu hoá được cái sự cứu chữa ấ́y, tức là phải đẩy được cả gã lẫn cái nông trường của gã ấ́y xuố́ng đáy vực. Ấ́y vậy mà mọi chuyện cứ trôi ngược lại. Chuyế́n đi thuyế́t khác của

https://thuviensach.vn

Đoàn Thanh lên Tổng công ty, lên Tổng cục cho đế´n lúc này vẫn im rị, báo chí thì tă´c tị trong ngăn kéo của cái lão giám đô´c Công ty khôn như cáo, cú cạo đêm chỉ sướt qua da gã như một mũi tên nhựa cho trẻ con đánh trận giả, mọi sự trong guô`ng máy nông trường lại đang từng nâ´c đi vào nê` nê´p, cái nê` nê´p chó chê´t và không thể nhìn nhận rã`ng khá có hiệu quả... Kiểu này, một khi các quy chê´ đã trở thành pháp lệnh đóng đanh vào từng thân cây, vào từng cái đâ`u bọn thợ ù lì đó thì coi như xong, hă´n hê´t đường cụ kịa. Mà hă´n lại không thể không cụ kịa.

Cái đâ`u ong ong của hă´n chợt nghĩ đế´n Đoàn Thanh. Hă´n tính tìm đế´n vị chủ tịch công đoàn bâ´t đă´c dĩ này để nhô`i thêm vào cái đâ`u cù lâ`n kia một nhúm lửa chịu chơi mới mẻ gì đó nhưng rô`i lại thôi. Từ sau đêm â´y, lão ta nhìn hă´n có chiê`u hơi khang khác, thậm chí còn tránh né nói chuyện với hă´n, cứ làm như dừng lại chuyện trò một chút là lão tức khă´c sẽ bị biế´n dạng thành một thứ quỷ hút máu không bă`ng. Không sao! Cứ để đâ´y! Con bài này rô`i còn có dịp dùng đế´n. Dẫu sao tay lão cũng đã nhúng chàm qua cái vụ đi lên tận câ´p cao tô´ cáo Vũ Nguyên rô`i, cách nào mà phủi tay làm như vô can cho được, hả ông bạn già tội nghiệp!

Hă´n quyê´t định tìm đế´n Tuâ´n Tử Thâ`n. Lúc nghe tin Tuâ´n, sau cái đêm hãi hùng â´y, bỏ đi đâu không biế´t, hă´n đã thâ´y thâ´t vọng. Hoá ra cũng chỉ là một thă`ng dại gái và đớn hèn! Thă`ng đàn ông đã phải dùng đế´n tạc đạn để tỏ bày tình yêu thì thă`ng â´y coi như bỏ. Dùng không được lại bán sới ra đi thì càng đáng bỏ. Râ´t may là nó đã vê`. Và chă´c là đang vô cùng u uâ´t? Hă´n chỉ cê`n tiêm cho cái u uâ´t đó mưng lên, căng nhức lên là hận thù sẽ lập tức phọt ra thôi. Phải làm tới, phải thật quyê´t liệt nê´u không muôn sự muộn màng mâ´t!

Khi să´p chạm ngôi nhà khá đẹp ngự chênh vênh giữa đỉnh đô`i gió lộng, bâ´t ngời hă´n đụng Tuâ´n đi ra, trên xe có chă`ng buộc

https://thuviensach.vn

một bịch gì đó kiểu như chai lọ. Gã không nhìn thấy hắn, rẽ phải đi thẳng xuống lô. Lạ nhỉ! Con người kênh kiệu này có bao giờ phải hạ mình mang rượu đi đâu một khi chỉ có thói quen chờ thiên hạ mang rượu đến mình? Mà sao lại xuống lô? Uống với thằng chó nào ở dưới ấy?... Cũng không phải xuống đội của hắn. Khu lán của Hà Thương nằm ở phía ngược lại kia mà! Hay là đi tìm chính hắn? Càng bậy! Nhà hắn đâu có ở hướng đó. Mặt mày lại có vẻ đăm chiêu lắm... Không muốn nhức đầu thêm, theo một thứ bản năng thích rình mò, thích phát hiện đã có sẵn, hắn quyết định bám theo.

Nhưng bám được một đoạn, cái xe chết tiệt của hắn không hiểu sao lại dừng khựng, đạp nổ, dắt nổ thế nào cũng không được. Mẹ! Lại cái con bé đùi thì nhỏ vú thì to ngủ vụng với hắn đêm rồi sáng nay rực mỡ mượn ra chợ đấy mà! Không cho mượn thì không được, coi như cắt cầu sinh lý, cho mượn thì thế này đây! Loay hoay tháo ra, lắp vào một lúc, xe nổ được thì cái mục tiêu kia cũng mất hút! Nếu là mùa mưa thì khả dĩ còn có dấu xe mà lần, đằng này đường lại khô mù, có nhìn nổ tròng ra cũng chả thấy cí gió mẹ gì sất! Đến ngã ba, đang chần chừ, chợt nhìn thấy một túp lều xiêu vẹo kểu lều của dân tự do mới nhảy dù vào nằm như cái mụn cóc bên kia đường, hắn rẽ vào. Chỉ có một gã choai choai ở trần, toàn thân tróc vảy, gày đét như chó ghẻ đang gãi khắp người thành vằn thành vệt trên bậu cửa. Khốn nạn, ông mãnh đang lên cơn nghiện đây! Hắn nghĩ. Từ ngày có cái đám dân tự do đổ xô về thì các loại tệ nạn nghiện ngập cũng bắt đầu tràn về theo. Chán, tính đi ra nhưng đã trót vào rồi, đành hỏi: "Ê! Có nhìn thấy ông giám đốc đi về hướng nào không, mầy?" Gã nghiện giương đôi mắt lờ đờ: "Có tiền, cho một đồng, chỉ cho" Hắn định quay lưng bỏ đi nhưng rồi không hiểu nghĩ sao, lại móc túi lấy ra một tờ mười ngàn ném cho gã để đổi lấy một ngón tay cóc cáy chỉ về phía trái...

https://thuviensach.vn

Và rồi chỉ không đầy mười lăm phút sau khi theo hướng chỉ ấy, cái điều hắn ít ngờ nhất đã xảy ra nhỡn tiền: gã Tử Thần và viên giám đốc đang ngồi cạnh nhau bên chai rượu!

Hắn có mặt ngay từ lúc hai người còn chưa uống và đã lõm bõm phần nào nghe thủng được câu chuyện. Mẹ khỉ! Thì ra hai thằng đứng ở đầu cực này lôi nhau ra đây để mượn rượu bàn chuyện triệt tiêu nhau. Thoạt tiên hắn cười thầm! Thôi chết cha con rồi con ơi! Mi không biết tài rượu kinh khiếp của cái thằng cha trời gầm này sao mà lại còn bày đặt thách đố? Nhưng liền đó hắn bỗng ngờ ngợ... Coi chừng không hẳn như vậy? Hắn thừa hiểu con người Vũ Nguyên xưa nay đâu có dễ dàng dấn mình vào một cuộc chơi được ít thua nhiều như thế. Chắc chắn phải có một điều gì nữa ẩn bên trong mà cả hắn cả gã Tử Thần kia đều không biết! Điều gì?... Hắn chợt giật mình! Chết mẹ rồi! Hồi còn sống chung với nhau, một lần phải xuống bản để thương lượng về một vấn đề gì đó hết sức nghiêm trọng có liên quan đến mối rạn nứt tình nghĩa quân dân, trưởng bản cho mang một vò rượu lớn ra bắt uống hết, có hết mới thiệt bụng nói chuyện. Cả hai bên đều uống và chỉ lát sau, tất cả đều gục hết chỉ trừ có Vũ Nguyên và ông già làng. Uống một chập nữa, người già làng cũng đổ ập bộ râu xuống chén rượu, chỉ còn lại một mình Vũ Nguyên. Cuộc thương lượng kết thúc thắng lợi. Trên đường về, hắn hỏi, Vũ Nguyên mỉm cười: "Bí quyết! Hồi chiến đấu ở Tây Nguyên, một cô gái người Ê Đê khi chia tay đã biếu mình một nắm cỏ khô mùi rất hắc và bảo, cái cỏ này chống được bệnh tật, đàn ông đàn bà lúc gần nhau chưa muốn có con chỉ cần cho lên mũi ngửi một chút và muốn uống rượu không biết sau thì nhấm nhấm mấy cọng."... Thôi thế thì trúng phóc rồi! Cái cỏ chó chết kia đang từng nấc, từng nấc giành lại thế thượng phong cho nó rồi! Vậy thì còn hy vọng mẹ gì nữa. Hắn nuốt ực trong cổ một tiếng như đang nuốt đi chính những ly rượu đang sắp sửa chiến bại kia...

https://thuviensach.vn

*

**

Hai người bắt đầu sang chai đế thứ ba. Đến chai này thì tốc độ đã chậm hẳn. Thậm chí họ còn đổ tràn cả ra ngoài ly và cũng chẳng cần giám sát xem ly của người này hay của người kia có đủ đầy hay không. Họ uống như máy, không cảm giác không mùi vị, không nói năng, chán, không cả nhìn nhau nữa, chỉ thỉnh thoảng gừ gừ trong cổ một tiếng như để giục nhau chơi cho trung thực. Mặt người này càng đỏ thì mặt người kia càng tái. Chiều sẩm. Cả cánh rừng dường như cũng chao chênh theo độ dốc của từng ly rượu. Rồi chai thứ ba, cái chai đế cuối cùng, giống hai chai trước, cũng được đập đến choang vào thân cây như tạo một âm thanh chấm hết. Tuấn hỏi nhừa nhựa sau một tiếng nấc giật:

- Sao nữa?

- Làm tiếp chứ còn sao? – Giọng Vũ Nguyên cũng nhịu cứng.

- Rượu tây?

- Tây!

- Nhưng... chơi một thứ thôi... hai thứ, nó đánh lộn nhau trong bụng chịu không có nổi – Giọng Tuấn ngập ngừng.

- Cho nó đánh lộn còn... hơn để người đánh lộn – Đầu Vũ Nguyên không chịu nằm im nơi cổ, cứ muốn ngoẻo oặt sang bên.

- Đánh lộn à... Được! Chơi luôn!

Tuấn phun phèo một búng nước miếng ra cỏ, quờ tay móc chai Ông già chống gậy nhãn đen trong túi ni lông ra. Với hàm răng ám khói thuốc, anh ta cắn văng chiếc nắp, để lại chút máu ứa ra trên

https://thuviensach.vn

môi, đưa đít chai lên soi vào ráng chiề̀u, cười hả́c một tiế́ng vô nghĩa rồ̀i bắ́t đầ̀u chúc cổ chai xuố́ng...

Nhưng lầ̀n này, cái màu nâu đỏ trong chai dầ̀u gắ́ng gỏi đế́n mấ́y nó cũng chỉ vơi đi được hai phầ̀n ba, một phầ̀n ba còn lại nhấ́t định không chịu giật xuố́ng nữa! Hay nói đúng hơn, nó vẫn nằ̀m nguyên trong chiế́c ly trên tay Tuấ́n. Đã ba lầ̀n gã đưa nó lên miệng rồ̀i lại rùng mình hạ xuố́ng, nghiêng lệch. Con mắ́t cũng đơ nhắ́m nghiề̀n rồ̀i lại mở ra toàn lòng trắ́ng, bạc phế́ch. Cuố́i cùng dường như hế́t chịu nổi, gã rùng mình cái nữa rồ̀i quật mạnh cái ly vào thân cây, để mặc cho cái màu nâu kinh dị văng tứ tung vào người vào mặt. Tiế́ng Tuấ́n như rên lên:

- Ông Nguyên... tôi thua rồ̀i... Đây là lầ̀n đầ̀u tiên trong đời... tôi thua... Không hiểu trong bụng ông chứa cái... cái của khỉ gì mà ông... lại có thể... - Nói chưa dứt câu, gã gục mặt xuố́ng ngực như bị trúng đạn.

- Chưa đâu anh bạn! – Vũ Nguyên lế́t đế́n, gắ́ng sức nâng mặt gã lên, cho đôi mắ́t lờ đờ kia nhìn thẳng vào mắ́t mình, một đôi mắ́t cũng lờ đờ không kém, còn lờ đờ hơn – Cậu... vẫn còn nhớ cái cam kế́t... cam kế́t lúc đầ̀u chứ? – Anh nói lào khào.

- Nhớ - Mắ́t gã lại nhắ́m tịt – Thằ̀ng Tuấ́n này đ... quên cái gì hế́t... Sẽ không quậy phá... không tiế́p tay... Sẽ...

- Sẽ không... làm bấ́t cứ điề̀u gì... xâm hại đế́n cuộc số́ng của ... bà con nông trường.

- Biế́t rồ̀i, không phải nhắ́c!... giang hồ̀... một lời nói một đọi... đọi máu – Đột ngột gã mở bừng mắ́t ra, giọng méo xẹo như khóc và rồ̀i gã khóc thật, gò má rung lên, nước mắ́t tràn chảy, những giọt nước cũng đỏ nâu như giọt rượu – Nhưng tôi... cũng nhăc ngược ông điề̀u này... Hà Thương nó không yêu tôi... không yêu chút nào... Nó

https://thuviensach.vn

chỉ yêu ông... Tiên sư ông! Ông là cái mẹ gì mà ông lại được hưởng cái may mắ́n đó... Ông là cứt. Là cứt, ông hiểu chưa? Nhưng nó yêu ông... Tôi cấ́m ông không được làm khổ nó! Bằ̀ng mọi giá ông phải... đem lại hạnh phúc cho... Nó là... là vàng ròng, là... cái thứ mà bọn đàn ông cứt đái như tôi, như ông có trèo cả đời cũng không vươn tới được. Cho nên – Gã túm lấ́y ngực áo Vũ Nguyên dằ̀n mạnh như muố́n xé tung cái cúc – Ông mà làm khổ cô ấ́y, bố́ láo với cô ấ́y là tôi... tôi trị cho bỏ mẹ! Nhớ chưa?

- Nhớ...

Anh cười, đưa tay quàng lấ́y cái cổ vâm vam của gã, nước mắ́t cũng tự nhiên chảy ra. Gã cũng đưa tay ôm ghì lấ́y lưng anh, đầ̀u ngả vào vai như đấ́y chính là cái lưng và cái vai của người đàn bà mà sẽ suố́t đời gã không có được. Cả hai đề̀u khóc. Khóc lặng lẽ. Khóc tan rã. Mỗi người khóc một kiểu nhưng đề̀u cùng khóc cho một nỗi bấ́t hạnh quá lớn trong cuộc đời mình. Người đã mấ́t, người có thể sẽ mấ́t... Cánh tay có những hình xăm quằ̀n quại của gã dần dần lỏng ra rồ̀i buông thõng xuống. Kẻ mang danh nhậu thằ̀n sằ̀u vật mình nằ̀m quay lơ xuố́ng đấ́t. Trước khi gục hẳn, gã còn cố́ ngóc cổ lên một lằ̀n nữa, quẳng ném cánh tay ra phía chiế́c xẹ:

- Cây kèn... cây kèn... để ngoài cố́p ấ́y... Kèn xịn... Thằ̀ng bạn ở Thành phố́ chọn cho... Tôi biế́t Hà Thương thích tiế́ng kèn của ông... Tôi mua đề̀n ông... Mẹ ông!

Đứng ở đằ̀ng này, Đăng Điề̀n tái dại cả người Vậy là xong! Thế́ là không còn gì cứu vãn được nữa! Kể từ nay hắ́n coi như mấ́t một chiế́n hữu, mấ́t một kẻ trong cuộc chịu chơi. Kẻ đó đã chính thức bán linh hồ̀n cho địch thủ. Hiểu tính gã, hắ́n biế́t gã sẽ không nuố́t lời, dù chỉ là những lời nói qua men rượu. Hắ́n bỗng thấ́y cuộn lên một cái gì đó nóng ran trong lồ̀ng ngực. Rồ̀i một tinh thể lỏng từ hai tròng con ngươi đang trừng trừng mở của hắ́n rớt ra. Giọt

https://thuviensach.vn

nước mắ t của hắ n! Giọt nước mắ t cay chua và thua thiệt. Hắ n cũng đang là một kẻ mấ t mát. Kẻ thứ ba trong cánh rừng hiu hắ t gió chiề u nay. Chỉ khác, cái giọt tinh thể lỏng của hắ n khô rấ t nhanh. Hắ n đang nhìn đăm đắ m vào cái ngấ n rượu dang dở trong chai. Ngấ n rượu màu lửa! Nắ ng chiề u màu lửa! Đầ u óc hắ n cũng đang phực lửa! Rõ ràng hắ n như đã nghe tiế ng lửa cháy rầ n rật đâu đây. Và trong tiế ng lửa cháy tí tách ấ y, trước mắ t hắ n chợt hiện ra cái thân hình tróc ghẻ đang gã sồ n sột của thằ ng choai nghiện hồ i nãy...

Hắ n vội rời bỏ chỗ nấ p, chạy nhanh ra xe, nổ máy lao đi... Đó cũng là lúc đế n lượt Vũ Nguyên không chịu nổi nữa, anh nấ c lên một tiế ng rồ i gập người nôn thố c nôn tháo, một cú nôn khủng khiế p, rát bỏng, chỉ có rượu và rượu, giố ng như cú nôn lầ n ấ y khi công đồ n trở về , nhìn qua nhìn lại chả còn ai, buồ n đau quá, anh đã vơ cả can rượu hai lít tu một hơi, tu cho chế t để rồ i sau đó chúi vào góc hầ m nằ m bê bế t suố t ba đêm ba ngày...

Trời bắ t đầ u tố i.

*

**

Rấ t may là thằ ng choai con vẫn còn ngồ i ở đó, đen xì như một bóng ma tử tù. Có lẽ với mười ngàn bọ, không đủ để làm một Bi nên nó không thể mò đi đâu được. Vừa nhìn thấ y anh đèn pha xe máy của hắ n quét vào, đôi mắ t toàn gỉ đục ngầ u kia đã bắ t đèn sáng lên như mắ t thú cùng với một cái chìa tay rấ t hèn như muố n được bố thí thêm nữa. Đăng Điề n nhìn trước nhìn sau không thấ y ai, vội ngồ i thụp xuố ng cạnh đó, bấ t giác hơi quay mặt đi để tránh một mùi tanh lợm đang từ cái miệng sùi bọt kia phả ra.

- Trong nhà có ai không? – Hắ n hỏi.

https://thuviensach.vn

- Không... có bà chị đi khách ngoài thị trấn rồi – Vừa nói nó vừa miết cái sọ lởm chởm tóc vào tường.

- Sao lại ngồi chết ở đây? Chúng nó không bán cho hả?

- Không... Cho tôi đồng nữa đi... Tôi chết mất... Tôi cắn cỏ...

- Rồi, tao sẽ cho, cho nhiều nhưng mày phải làm cho tao việc này.

- Việc gì tôi cũng làm... ăn cứt tôi cũng ăn, miễn là...

- Mày có thấy cái khu vườn cao su nằm ở phía bên kia suối, cạnh cây cầu đổ không?

- Lạ gì! Đêm nào tôi chẳng vào đó cạo trộm mủ... ấy! Tôi không có cạo trộm đâu. Tôi chỉ...

- Không sao! Cạo trộm cũng không sao. Tao cũng là dân chuyên cạo trộm giống này. Bây giờ mày nghe đây – Hắn lại nhìn quanh một lần nữa, lấy trong túi ra một bao diêm, hạ nhỏ giọng – Cầm lấy bao diêm này, đi xuống đó, bật lên, bật cả năm rồi quẳng sâu vào vạt cỏ tranh trong lô. Cỏ mùa này khô rang, chỉ cần một que là đủ nhưng mày cứ xoè hết bao cho tao.

- Ông... ông bảo tôi đốt... đốt rừng à? – Nó thộn mặt nhìn lên.

- Ai bảo mày đốt? Coi như mày đi qua vô ý vất đầu mẩu thuốc lá cháy dở vào đó, thế thôi. Có làm không?

- Nhưng... nhưng ông là ai?

- Có làm không? – Hắn gằn giọng – Làm, tao cho trăm ngàn, không thì thôi, càng tốt. Cái cỏ ấy mùa này chẳng đốt cũng cháy.

- Nhưng... nhỡ người ta bắt được thì sao?

https://thuviensach.vn

- Ngu! Tô´i đen thê´ này, đứa nào ra đâ´y mà bă´t. Làm xong quay lại ngay, tao chờ đưa tiê`n. Cho mày thêm năm chục nữa. Được chưa?

- Được rô`i... nhưng ông không được lừa tôi đâ´y.

- Có đi ngay không, không thă`ng bô´ mày nghĩ lại bây giờ. Đi!

Chộp lâ´y bao diêm, con nghiện đang vào cơn vội loạng quạng đứng dậy, biê´n mâ´t vào bóng tô´i dày đặc như một hình hài âm binh đi vào địa ngục... Đăng Điê`n bỗng thâ´y ớn lạnh. Hă´n biê´t hă´n đang chơi một bài sát ván, con bài mà thực lòng hă´n chưa bao giờ nghĩ đê´n, chưa dám nghĩ đê´n. Đô´t rừng! Ông già hă´n đã từng làm nghê` rừng rô`i cũng chê´t vì cây rừng đổ xuô´ng. Đê´n đời hă´n, hă´n cũng sô´ng với rừng, yêu rừng, thê` gă´n bó cả đời với những cánh rừng cao su mà giờ đây phải đang tay châm lửa đô´t cả cực chẳng đã, là cùng bâ´t đă´c dĩ, là dễ thành quả báo lă´m! Quả báo nhưng không thể không làm, làm để xoá đi một cái quả báo khác, thứ quả báo hiển hiện cụ thể và khô´c hại hơn. Vì rừng mà hă´n đô´t rừng, lạy trời lạy phật tha tội cho hă´n! Và chính vì một chút tâm linh ghê rợn râ´t ít khi có được sự bảng lảng trong đâ`u â´y mà hă´n không thể trực tiê´p làm cái việc xoè lửa kia, dẫu ră`ng nê´u tự làm thì mọi việc sẽ diễn ra chóng vánh và kín đáo biê´t chừng nào. Hă´n buộc phải trao lửa vào tay kẻ khác. Chỗ â´y, bên kia suô´i là khu vực đội 2, khu vực có thă`ng đã trở thành nỗi ám ảnh của hă´n đang thiêm thiê´p nă`m. Tâ´t nhiên, dẫu không thê´, hă´n cũng chưa đủ nhẫn tâm để thiêu huỷ đi chính những mảnh vườn cao su thuộc khu vực đội mình...

Vừa lúc đó, trong cái bóng đêm mênh mông thăm thẳm ở dưới kia, cách chỗ hai con người ngã rượu không xa, bâ´t chợt một quâ`ng lửa phực lên, chói lói và rực đỏ...

https://thuviensach.vn

13

VŨ NGUYÊN CHỈ VÀO VIỆN TỪ SÁNG ĐẾN CHIỀU LÀ RA. Người ta xem xét tất cả những vết xây xát, cháy nám trên thân thể anh, thấy không có gì nghiêm trọng, bôi một chập cồn, thoa một chập thuốc mỡ, tiêm vài ống kháng sinh là xong. Riêng Đăng Điền ở lại lâu hơn một chút. Bác sĩ bảo để còn kiểm tra kĩ bằng X.quang xem vết thương ở bả vai có bị rạn xương không. Thực chất trận cháy rừng đêm ấy chỉ có hai nhân mạng phải đưa vào bệnh viện như vậy.

Đúng ra lúc đó anh cũng không thể nhớ hết nổi mọi chuyện. Chỉ biết khi nôn thốc nôn tháo xong, tan rã, anh nằm dài xuống cạnh Tuấn tính nằm nghỉ một chút rồi đánh thức, dìu hắn về. Say rượu mà nằm đất, lại ngấm sương, rất dễ tẩu hoả nhập ma! Đấy là chưa nói nửa đêm cso con này con nọ chui ra ngoạm cắn vào người, cũng rất dễ đi tong! Nhưng rồi cỏ êm, gió mát, đầu óc lênh loang, anh cũng xỉu luôn. Chỉ đến khi nghe bên tai có rất nhiều tiếng la hét, tiếng chân chạy, tiếng kẻng báo động rít lên... anh mới bừng tỉnh. Cả một bức tường lửa đang rùng rùng chuyển động đến gần. Tất cả váng vất trong đầu phút chốc tan biến hết. Anh bàng hoàng chợt hiểu cái gì đã xảy ra và không còn kịp nghĩ suy, phán đoán gì nữa, gióng như bản năng xung trận năm xưa, cùng với những bóng đen khác, anh lao người vào bức tường lửa đó. Chỉ thấy nóng khủng khiếp và những thân xác cao su ngún khói trông tựa những hồn mà đang quay cuồng trong khúc điệu của ngày tận thế. Giây phút nhoáng nhoàng tối tăm mặt mày đó, anh kịp nhận ra bên mình là cái bóng tơi tả của Đăng Điền. Với xô nước và tấm mền đã cháy sém trên tay, Điền xông xáo hết cây này sang cây khác, vừa tận lực dập lửa vừa hò hét đến lạc giọng, thỉnh thoảng lại vấp ngã dúi dụi rồi lại gượng đứng lên. Chính lúc đó, một cành cao su to

https://thuviensach.vn

bă`ng bă´p đùi từ trên cao lao thẳng vào người Vũ Nguyên. Chỉ nghe cái ră´c rô`i liê`n đó anh không còn hay biê´t gì nữa, cho đê´n lúc người ta khiêng được anh ra khỏi vòng vây lửa. Lơ mơ tỉnh lại, anh thê`u thào hỏi đã dập tă´t hê´t chưa? Một giọng con gái thật mỏng trả lời bên tai: “Còn một vài lô nữa!” Lại hỏi Đăng Điê`n đâu? Vẫn tiê´ng â´y trả lời: “Đưa đi viện rô`i!” “Cậu â´y làm sao? Có nặng lă´m không?” “Anh â´y đỡ cành cây rơi xuô´ng đâ`u anh... Chă´c cũng nặng” Anh ngước mă´t nhìn lên: Khuôn mặt nhem nhuô´c bụi than của Hà Thương đang nghiêng chao xuô´ng người anh với cái nhìn thật lạ... Không hiểu cái nhìn vời vợi â´y hay cả cánh rừng cao su đang hiển hiện trô´ng hoác kia đã khiê´n cho những giọt nước mă´t trong hô´c mă´t đen ngòm than bụi của anh rịn ra. Trời ơi! Nê´u không có những con người lạ quen đang đứng xúm quanh kia, chă´c anh sẽ buông thả toàn thân để được gục đâ`u vào lòng em mà khóc cho thoả thuê rô`i. Vậy là mâ´t hê´t! Mâ´t không còn gì nữa rô`i! Thương ơi!... Toàn bộ khu vườn cao su trô`ng thí điểm rộng 50 héc ta, niê`m hy vọng của chúng ta, của cả nông trường bây giờ không còn nữa, tan hoang như vừa trúng một trận B52 huỷ diệt! Khi anh nhìn được lên lâ`n nữa thì khuôn mặt kia đã không còn ở đó...

*

**

Hai ngày sau thì Đăng Điê`n ra viện. Hai ngày sau nữa, đoàn thanh tra thứ nhâ´t bă´t đâ`u có mặt ở nông trường. 50 héc ta so với cả ngàn héc ta, nê´u chỉ nói vê` diện tích và vô´n tài sản, nó không phải là lớn nhưng nê´u được đặt trong hệ quản lý và tinh thâ`n trách nhiệm thì lại là vâ´n đê` không nhỏ. Và càng không nhỏ khi cái sự cháy này lại xảy ra trong khi vị giám đô´c đang say bét nhè với một đô´i tượng râ´t đáng để nghi vâ´n. Thậm chí người ta còn đặt vâ´n đê` thẳng thừng, đó có phải làm một cuộc nhậu theo lô´i giang hô` thảo khâ´u để tranh ngôi, bá chiê´m một người đàn bà không? Mà lại

https://thuviensach.vn

là một người đàn bà có nhiề̀u hành tung bí hiểm, chẳng giố́ng chút nào với những người đàn bà lành hiề̀n cạo mủ khác!

Anh im lặng. Cái nỗi đau mấ́t mát nó đã hiện ra nhỡn tiề̀n như vậy thì còn nói được gì nữa ngoài im lặng.

Đoàn thanh tra thứ nhấ́t ra về̀. Ba ngày sau, đoàn thanh tra thứ hai đế́n. Lầ̀n này là những câu hỏi bò lan ra ngoài cả phạm vi vụ cháy. Họ hỏi giữa anh với gã lâm tặc kia vố́n xưa nay có quan hệ gì với nhau? Và nế́u có thì là có ở mức độ nào? Lại hỏi trong chính sách cán bộ, anh có lồ̀ng cái cá nhân, cái thiên kiế́n, cái trù dập những người không ăn cánh vào không? Nế́u có thì là có trên những con người cụ thể nào? Lại hỏi tấ́t cả những cái quy chế́ anh đề̀ ra là xuấ́t phát từ động cơ cá nhân muố́n tôn vinh mình hay đã được bàn bạc dân chủ trong tập thể ban giám đố́c, ban đảng uỷ, ban công đoàn? Những vụ kẻ xấ́u lên tận văn phòng giám đố́c, tấ́n công tại sao không thẳng tay trừng trị mà lại còn cố́ tình xuê xoa, nương nhẹ, vậy quan điểm chuyên chính vô sản nằ̀m ở đâu, hay ẩn bên trong còn một cái gì nữa?... Hình như vẫn chưa cảm thấ́y đủ, có ý kiế́n còn xoáy vào cuộc số́ng riêng tư của anh, chẳng hạn mố́i quan hệ vợ con gia đình ra sao mà người vợ đau khổ và rấ́t đáng kính kia phải bắ́n tin lên đế́n tận tổ chức rằ̀ng cả nửa năm nay không thấ́y mặt chồ̀ng mình ghé về̀ thăm nhà? Chẳng hạn có nhiề̀u nguồ̀n tin tố́ giác rằ̀ng, gầ̀n đây anh đang có quan hệ luyế́n ái không lành mạnh với không chỉ một mà tới hai người phụ nữ? Ngoài một người tên là Hà Thương ra, còn một người nữa tên Thanh Thuỷ chuyên chạy gỗ lậu kia là thế́ nào?...

Nghe đế́n đây thì cái đầ̀u đang nhức ong ong của anh hế́t chịu nổi! Anh gay gắ́t hỏi lại đây là một cuộc thẩm vấ́n tội phạm hay là một cuộc thanh kiểm tra giữa những công dân với nhau? Nế́u là thẩm vấ́n thì anh sẽ không nói thêm một câu nào nữa và tố́t nhấ́t lúc này là xin mời tấ́t cả các vị trở về̀ để chúng tôi còn lo khắ́c phục

https://thuviensach.vn

hậu quả. Còn nê´u là kiểm tra thì những câu hỏi vừa rô`i không đúng là những câu hỏi của một đoàn thanh tra, nhâ´t là ở cái chuyện có cô Thanh Thuỷ nào đó. Vẫn hê´t sức gay gă´t, anh yêu cầ`u việc gì chỉ nên khoanh gọn vào việc đó, tội vạ đê´n đâu anh sẵn sàng xin chịu đê´n nhưng quyê´t không nên mượn cái này để nói cái kia, râ´t bùng nhùng, chưa có một chút rõ ràng nào cả, thậm chí có thể còn tiê´p tay cho những kẻ xâ´u đánh phá vào cuộc sô´ng của bà con.

Vị phó đoàn cười nhẹ một tiê´ng rô`i đưa ra tâ´m ảnh có hình của anh và Thanh Thuỷ đang lôi kéo sát kê` nhau.

- Ngay cả điê`u này cũng không thuộc chức trách kiểm tra chứ, đô`ng chí giám đô´c?

Một luô`ng điện giật mạnh kéo khuôn că`m anh xê´ch lên. Thê´ này là thê´ nào? Tại sao lại có tâ´m ảnh này? Chả lẽ cái buổi tô´i đó đã có kẻ rình rập bên ngoài chụp trộm ư? Hay chính cô ta đưa mình vào bẫy để trả thù những món nợ làm ăn? Khô´n nạn rô`i! Tình ngay lý gian rô`i con ơi! Anh chán nản nhìn đi nơi khác và lạ kỳ thay, giây phút â´y trước mặt anh không còn đoàn kiểm tra, cũng không còn những câu hỏi như móc óc, chỉ còn nỗi run sợ đê´n toát lạnh khí chợt nghĩ ră`ng không hiểu cô â´y, Hà Thương có biê´t chuyện tâ´m ảnh này không? Nê´u biê´t, thì mọi sự đô´i với anh coi như là hê´t! Hê´t hẳn!

Vang lên một tiê´ng cười rõ lạnh. Những cuô´n sổ bìa cứng được gâ´p lại. Những cái ghê´ được ảy vào gâ`m bàn. Đoàn thanh tra ra vê` khi dặn lại một câu nghe như có tiê´ng kim khí va nhau bên trong.

- Tạm dừng ở đây đã. Cám ơn đô`ng chí giám đô´c đã giúp đoàn hoàn thành tô´t nhiệm vụ. Còn mọi việc sau đó, tỉnh, Tổng cục và Công ty sẽ làm việc với đô`ng chí cụ thể hơn. Xin choà!

https://thuviensach.vn

Những bàn tay được chìa ra. Đặt bàn tay mình vào những bàn tay đó, anh thoáng nhợn người như đặt vào chính những ổ khoá còng giá buốt. *Trên sẽ làm việc với đồng chí cụ thể hơn*... Anh hiểu những gì sẽ xảy ra sau những âm tiết tính hành chính sự nghiệp ấy. Và không hiểu sao, một lần nữa cái hình ảnh vâm vam của giám đốc Công ty Ba Vinh lại hiện lên trước mặt. Vậy là xong! Vụ cháy rừng chỉ là cái cớ để người ta rà soát lại tất cả nhằm thanh loại mình. Vậy là đời giám đốc thứ năm là cái thân anh đã được an bài và chỉ ít ngày nữa, người ta sẽ lại lấy lá lót tay dắt anh ra cổng như dắt một con thú lông lá tơ tướp, tanh tưởi. Trời ơi! Nhưng làm sao lại có thể cháy được kia chứ? Lại cháy đúng vào cái thời điểm khốn nạn ấy...

Có lẽ sẽ hoàn toàn đúng như thế như nó đã từng xảy ra như thế nếu lúc đó ngoài cổng không ầm ầm ào ào một tiếng động cơ xe Minskhow rú ga lao vào. Mọi người chưa hiểu ra chuyện gì thì cái bóng to tướng, đen mun của anh chàng dân tộc tên Ma K'liêng đã sừng sững đứng ở ngay trước cửa. Đi sau anh còn có một vài chàng trai nữa cũng to lớn, đen mun không kém. Y hệt một cú đi cặp bốn hôm nào ngoài thị trấn, chỉ khác lần này không một ai có mùi rượu trong hơi thở.

- Chào đoàn thanh tra! – Ma K'liêng nói rổn rảng như nói ở giữa núi đồi – Chào giám đốc Nguyên có cái mặt con gái! Chui cha! Ở đây vui vẻ quá ta! Có rượu uống không? Không có, để Ma K'liêng đi mua.

Đội trưởng Thuần suốt mấy ngày nay mang vẻ mặt buồn bực như trâu cắn vội đi đến, chau mày:

- Ma K'liêng! Đây không có rượu, cán bộ đang làm việc, đi chỗ khác chơi đi!

https://thuviensach.vn

- Việc gì? Không có rượu thì có việc gì để mà làm. Việc cháy rừng phải không? Chui cha, việc vặt nhằm nhò gì?

- Không có đốt đâu. Đội trưởng Thuần hỏi tầm bậy tầm bạ rồi. Con người chớ có phải con thú đâu mà lại đi đốt rừng đốt rú của mình. Chỉ lỡ tay làm cháy thôi.

- Ai? – Đến lượt chính vị đoàn trưởng thanh tra có giọng nói hiền hiền lên tiếng – Nếu biết, Ma K'liêng cứ mạnh dạn nói ra, không sao đâu. Ai?

Câu hỏi gieo vào không gian lặng tờ như một kíp mìn nổ chậm. Trong phòng lúc ấy đã có thêm khuôn mặt của Đoàn Thanh, Đăng Điền và mấy khuôn mặt khá quen thuộc khác nữa. Tiếng nổ ngang tàng của chiếc xe mang nhãn hiệu Liên Xô đã đưa chân họ đến đây với một sự tò mò không cưỡng được, cũng như mấy bữa nay, kể từ lúc đoàn thanh tra thứ hai xuống, cả nông trường hơn ngàn con người đều hướng về văn phòng giám đốc với tất cả nỗi thắc thỏm đợi chờ mà xưa nay chưa thấy có. Họ đều tỏ ra lo lắng cho số phận người giám đốc tận tình tận nghĩa của mình. Đoàn Thanh đứng khuất trong một góc. Vị chủ tịch công đoàn tránh không nhìn vào mặt người giám đốc. Đăng Điền lại nhìn rất thẳng vào mặt tất cả mọi người như cố moi từ đó ra một điều gì...

Chàng trai dân tộc đưa đôi mắt màu nâu như mắt trẻ thơ nhìn vào cái miệng ông thanh tra đang mím chặt rồi nhoẻn cười:

- Tui đó – Anh chỉ một ngón tay vào khuôn ngực để trần nở múi nở bắp của mình – Ma K'liêng lỡ tay ném mẩu thuốc lá làm cháy đó. Tui đến đây để nhận tội với giám đốc Nguyên. Nhận tội để lần sau không phạm lại nữa chứ Ma K'liêng không có tiền bồi thường đâu. Nếu giám đốc cứ bắt thường, bốn thằng tui sẽ xin đầu

https://thuviensach.vn

quân làm không công cho nông trường một năm, giám đô´c Nguyên ưng không?

Im lặng. Đoàn thanh tra nhìn nhau. Con mă´t tô´i sẫm của Đăng Điê`n lại nhìn vào đoàn thanh tra. Nét mặt của Đoàn Thanh, của đội trưởng Thuâ`n, của một vài người đứng gâ`n đó thoáng nhẹ đi. Họ nhìn sang người thanh niên S'tiêng với một vẻ nhìn như khích lệ, như cám ơn lại như trách móc. Tâ´t cả đê`u thở phào. Thê´ là mọi việc trong chô´c lát lại được sáng tỏ. Cháy rừng là chuyện của muôn đời. Để cháy rừng tuy là điê`u chẳng thể tha thứ được của một vai trò thủ lĩnh doanh nghiệp nhưng một khi cái sự cháy lại phát sinh bởi một nét vô ý mang đâ`y tính bản năng nguyên sơ của người dân bản địa, người dân đã ăn đời ở kiê´p, đã có mặt ở chô´n này hàng trăm ngàn năm trước khi có nông trường thì chả còn gì đáng để nói nữa. Họ thỉnh thoảng vẫn vô ý nữa nê´u như cuộc sô´ng nơi đây cứ vẫn tiê´p tục thiê´u cả nguô`n sáng tinh thâ`n lẫn nguô`n â´m no vật châ´t thê´ này. Luật pháp không thể đánh vào sự vô ý. Luật bản làng cũng chưa coi cái sự vô ý đó làm trọng. Tâ´t cả chỉ có thể cảnh cáo, nhă´c nhở hay khuyên nhủ. Và còn cái chuyện xin làm không công để đê`n bù kia nư? Thì cũng chỉ là một cách bày tỏ sự sám hô´i cũng râ´t hô`n nhiên mà nó chẳng nói lên điê`u gì vê` luật lệ cũng như vê` giá trị kinh tê´ cả. Coi như xoá tră´ng!

Đoàn thanh tra lại nhìn nhau một chập nữa rô`i, sau khi đã kín đáo lui vào phòng trong hội ý chớp nhoáng, ông đoàn trưởng bước ra, chán ngán lă´c đâ`u:

- Nê´u người thanh niên bản kia nói đúng thì mọi việc chúng tôi tạm thời dừng tại đây và nói chung là... hả, chưa có kê´t luận gì hê´t. Chuyện vụ cháy 50 héc ta cao su này lại là chuyện thuộc vê` bên chính quyê`n và công an địa phương chứ không thuộc vê` thanh tra chuyên ngành.

https://thuviensach.vn

- Nói đúng chớ! – Chàng trai cãi rung cả yết hầu – Cái bụng người S'Tiêng nghĩ thế nào thì cái miệng nó nói ra thế ấy, cái miệng người S'tiêng không biết nói hai lời đâu. Ô... Cái thanh tra khỏi chau mày đi. Tui đã nhận tội với cái trưởng công an rồi, nhận tội với cả già làng trong bản nữa rồi. Bây giờ cái ruột tui nó đang buồn lắm đây, cái ruột nó cần phải có cái rượu rót vào thì mới đỡ buồn được. Tui đi đây. Chào tất cả. Bao giờ giám đốc Nguyên bảo tụi tui làm trả công, nói bữa sáng, bữa trưa tụi tui đến liền.

Cả bốn thân hình đen mun nhảy lên xe mềm và nhẹn như một gánh tạp kỹ rồi ù một cái, tiếng nổ pành pạch kiểu đại liên xả xuống bùn của nó trong nháy mắt đã khuất nẻo ngoài bìa lô cao su rợp mát.

Đúng lúc đó, như có một lực đẩy ma quỷ phía sau, trước sự bất ngờ của mọi người, nhất là sự bất ngờ xem chút lo lắng hiện lên trong mắt Đoàn Thanh, đội trưởng Đăng Điền vụt đi ra, cất tiếng nói rất dõng dạc:

- Thưa các đồng chí trong đoàn thanh tra cấp trên! Tôi là Điền, tuy chỉ là một đội trưởng bình thường, rất bình thường thôi nhưng với tinh thần một đảng viên, một đảng uỷ viên, tôi thấy mọi việc đã quá rõ ràng, đề nghị các đồng chí có thể kết luận được ngay để chúng tôi, nhất là đồng chí giám đốc đây còn bắt tay vào sản xuất cho kịp thời vụ. Xin lỗi! Cứ mỗi đợt thanh tra kéo dài như thế này, tiến độ sản xuất của nông trường lại bị giật lùi lại một bước. Thiệt hại này ai chịu hay là chỉ còn cách đổ xuống đầu người công nhân cạo mủ...

- Đồng chí Điền! – Tiếng vị phó đoàn có dáng người cao lớn và nước da ngăm ngăm đen kiểu Bao Thanh Thiên cắt ngang – Đây không phải là phận sự của đồng chí. Chúng tôi làm việc có quy trình, có bài bản, chấp hành lệnh cấp trên mà làm nhằm trong sạch nội

https://thuviensach.vn

bộ, chúng tôi đang làm việc với giám đô´c của đô`ng chí chứ không phải với một đội trưởng quâ´y nhiễu để đô`ng chí có thể nói năng tuỳ tiện như thê´.

- Rõ! – Đăng Điê`n vẫn không thay đổi châ´t giọng, thậm chí tiê´ng nói còn căng hơn – Nhưng không thể vì bâ´t cứ một chi tiê´t nhỏ chỉ mang tính hiện tượng nào đó cũng được nâng lên thành quan điểm, thành bản châ´t để rô`i cuô´i cùng là được cái gì ngoài cái cách nhìn nhau sẽ méo đi một khi các đô`ng chí đi khỏi đây...

- Điê`n! – Vũ Nguyên nhă´c khẽ - Thôi, không nói nữa! Cái cậu này thật...

- Tôi lâ´y ví dụ - Đăng Điê`n vẫn nói – như chuyện cái cô Thanh Thuỷ chuyên đi xe gỗ lậu kia chẳng hạn. Cô â´y là ai và đô`ng chí giám đô´c đây là ai mà lại có thể ghép hai con người hoàn toàn trái ngược nhau vào một giuộc như thê´ được. Đây! – Anh ta câ`m tâ´m ảnh đang đặt trên bàn, giơ lên ngang mặt, phía có lường ánh sáng chói gă´t dọi vào – Không câ`n phải là người biê´t nghê` mà chỉ câ`n tinh mă´t một chút thôi đã cũng đủ để kê´t luận ngon choét ră`ng, đây chính là một tâ´m ảnh ghép, ghép râ´t tră´ng trợn. Là người chụp ảnh hai chục năm nay, tôi có thể cam đoan như thê´. Hê´t!

Anh ta *Hê´t* một cái gọn hơ rô`i lẳng lặng rảo chân đi ra, đâ`u ngẩng cao, ngực ưỡn thẳng, gió bay mái tóc, trên trán lâ´m tâ´m những giọt mô` hô`i kiêu hãnh như kẻ tuẫn đạo vừa làm xong một sứ mạng tông đô`. Người ta nhìn theo con người đó và lạ chưa kìa, cứ như là một trò chơi của sô´ mệnh, rào trọi những căng thẳng, những nhức nhô´i của cuộc thanh tra thanh lại vừa qua bỗng chô´c tan biê´n như những chiê´c bong bóng đang nổ vỡ ngoài sân.

*

**

https://thuviensach.vn

Nhưng nào có ai biết cái con người vừa cho nổ một quả bom dũng cảm trước cửa quyền, vâng, đúng là Cửa của uy quyền một thời chứ không thể gọi là cái gì khác, cái con người vừa hiện thân là biểu tượng của lòng trung thực kia lại đang ngồi uống rượu một mình bên suối vắng. Hắn uống vì cay đắng, vì trời già đều giả, cho đến phút chót lại chơi khăm hắn một vố không sao lường nổi, uống vì sức mạnh tự nhiên của đối thủ của mình và uống cũng chỉ để mà... uống, thế thôi.

Vậy là chỉ trong vòng chưa đầy một nă, hắn đã trên hai lần nếm mùi thất bại tê dại. Sao thế nhỉ? Sao mọi chiêu thức của hắn tung ra lại cứ như có một vị thần linh quái gở nào giơ hồ lô hút chặt! Rốt cuộc hắn chỉ nhận lại sự tã tượi về mình còn cái thằng người kia vẫn sống nhơn nhơn, sống ngon lành hơn. Cái thằng người mà một khi đã tạc được hình ảnh của nó vào lòng dạ của hơn ngàn sinh linh, trong đó có cả những sinh linh vận khố bốn mùa lấy ăn nhậu làm vui thì thằng người đó đã bỏ hắn một khoảng cách khá xa mất rồi.

Không! Những câu nói của hắn vừa rồi không phải là những câu nói rút ra từ gan ruột, từ lòng thành hay từ sự ân hận muộn mằn mà ối kẻ đang tưởng như vậy. Còn khuya! Rất đơn giản như đàn ông thích nhìn ngắm thân xác trần truồng của đàn bà. Chẳng qua là vào giây phút chót hắn quyết định tung con bài tấm ảnh ra để nhằm cùng một lúc hạ gục ba mục tiêu: Vũ Nguyên, Tuấn Tử Thần và Hà Thương nhưng với sự xuất hiện bất thần của gã mọi rừng kia, hắn biết rằng mọi việc như thế là coi như đã gói lại và đã gói rồi thì cái chuyện tấm hình kia trước sau gì rồi cũng sẽ lộ ra. Cũng lại rất đơn giản: Thằng Vũ Nguyên dứt khoát sẽ đi hỏi cái ả có hình chụp chung với mình tại sao lại thế? Ả sẽ tông tốc nói ra cái thời điểm mà hắn lẻn vào. Thế là, thằng ngu nhất cũng bám được vào cái logic hình sự chết giẫm đó để kết luận là ai. Và như vậy, đối thủ

https://thuviensach.vn

thì trắng án, trắng án cả thằng Tử Thần chiêu hồi, cả ả đàn bà nhức nhối, chỉ có hắn là lãnh đủ. Cách tốt nhất lúc đó là đóng vai giả hiệp sĩ, ngầm chấp nhận sự thua bại nhưng hy vọng vẫn còn vớt vát được chút gì ngõ hầu chờ dịp mai phục về sau. Theo sách binh thư mà có đôi lần hắn võ vẽ đọc được ở vỉa hè góc chợ những ngày tha thẩn nào đó thì hắn đã thực hiện một cú chuyển bại thành thắng hay ít nhất cũng chuyển bại thành hoà chứ không chịu đứng trơ mắt ếch phơi bụng ra.

Hắn ngửa cổ dốc hết phần xị còn lại. Rượu uống một mình làm cho hắn tỉnh ra nhưng lại làm cho cõi lòng hắn luênh loang trống vắng thêm. Trời ạ! Giá lúc này có một thằng bạn tri kỷ để uống, để được xổ ra mọi chuyện thì đỡ biết bao nhưng... đời hắn từ lâu lắm rồi, có lẽ từ hồi bé, hắn đã có một thằng khốn nạn nào gọi là tri kỉ đâu. Hồi chiều hắn đã lại tính tìm đến Đoàn Thanh, chí ít thằng cha mắc dịch ươm hèn này cũng còn có cái tương đồng để nghe để nói nhưng rồi lại thôi. Với bản chất thích cầu an, lúc này lão ta đối với hắn là hoàn toàn vô tích sự. Chỉ có một cú hích thật dữ dội nào đó liên quan đến bát cơm manh áo của lão thì mới mong cái lão đặc chất nhà nông ăn no vác nặng này mới đúng hẳn về một chiến tuyến với hắn được. Nhưng không sao! Rồi nhất định lão phải đứng. Không thể không đứng. Tiếu cha gì dịp.

Chán chường, hắn định đứng dậy đi trở về nhà. Nhưng rồi chính cái gọi là Nhà ấy cũng khiến hắn nhợn mình. Lần đầu tiên hắn bỗng cảm thấy một cách rõ ràng về cái sự buồn tênh tang trong căn hộ rộng dài của mình. Và cũng lần đầu tiên hắn chợt thèm có một bóng dáng đàn bà gọi là vợ lẩn khuất ở trong đó. Ít nhất cũng có một thực thể để trò chuyện, để mắng chửi, để nếu điên tiết lên có thể động cho vài cái bạt tai. Chao ôi! Giá như bây giờ có một thằng dở người nào đó đến đây để động cho mấy cái bạt tai

https://thuviensach.vn

thật thì đầ̀u óc cũng phầ̀n nào đỡ bứt rứt như đang có một đàn đỉa trâu chui vào chúi mỏ gặm cắ́n thế này.

Nhưng quả là không may cho hắ́n! Bạn đâu không thấ́y, vợ đâu cũng không thấ́y, chỉ thấ́y một tiế́ng xe máy đang pình pịch phóng đế́n gầ̀n. Lại bố́n anh chàng do đỏ trên một chiế́c Minskho đang ngoằ̀n ngoèo lượn lách qua những hàng su. Như chợt tìm ra nguyên nhân của mọi nỗi ê chề̀ đang tàn phá thân thể mình, hắ́n bật đứng dậy, dạng chân, tay chố́ng nạnh, lông mày xế́ch lên, quát rấ́t hách:

- Thằ̀ng Ma K'liêng! Mày bảo mày không biế́t nói hai giọng nhưng hà cớ gì cái đám cao su ấ́y mày không đố́t lại dám nhận là đố́t hả?

- Không có hai giọng đâu, vẫn một giọng thôi đấ́y – Anh chàng cũng chạng chân, khuỳnh tay trợn mắ́t nhìn trở lại – Mấ́y thằ̀ng người Kinh chúng mày không tố́t với nhau, vậy thì tao phải chọn cái thằ̀ng tố́t hơn để đứng về̀ phía nó chứ. Vẫn một giọng chứ.

- Tức là mày thừa nhận chuyện vừa rồ̀i là mày nhận xằ̀ng?

- Được! Nế́u tao nói tao nhận xằ̀ng thì mày có dám nhận là chính tay mày đố́t không? Dám đổi không?

Đăng Điề̀n ớ người trong khi chàng trai cấ́t tiế́ng cười kinh động cả rừng. Tiế́ng cười vẫn hồ̀n nhiên hoang mạc nhưng đôi mắ́t màu xám tro lại ánh lên vẻ ranh mãnh như đã hiểu đã biế́t tấ́t cả. Đăng Điề̀n xuố́ng nước, làu bàu:

- Đi đi cho khuấ́t mắ́t, mấ́y thằ̀ng thố́i thây!

- A... Cán bộ nông trường chửi dân là thố́i thây nhé! Chính cán bộ mới là thố́i thây. Phải cho cán bộ xuố́ng nước làm một bụng để cho đỡ thố́i nhé! Thố́i quá!

https://thuviensach.vn

Đăng Điề̀n chưa kịp hiểu anh chàng định nói gì thì toàn thân đã bị nhấ́c bổng và liề̀n đó là một cú đập ngực rát bỏng vào mặt nước... Hắ́n còn đng cố́ ngoi ngóp chuồ̀i lên khỏi lòng suố́i thì cả bố́n chàng trai đã lên xe oặ̀n oèo đi khuấ́t vào bìa lô sau khi để rớt lại phía sau những tiế́ng cười thật sảng khoái.

Ướt lướt thướt, khi hắ́n sắ́p bám lên được đế́n bờ thì một tiế́ng xe máy khác lại trờ tới. Và một bàn tay có những ngón tay thon mảnh, trắ́ng xanh như tay con gái chìa ra trước mặt vẻ như muố́n giúp hắ́n leo lên. Hắ́n ngước nhìn: Khuôn mặt thanh thoát của giám đố́c Vũ Nguyên đang tươi cười nhìn xuố́ng hắ́n.

- Cái cậu này làm cái gì ở đây thế́ này? – Tiế́ng nó cũng rấ́t tươi.

- Tôi... tôi tính kiế́m mấ́y con cá đêm nay về̀ nhậu chơi.

- Thôi, khỏi đi! Đêm nay mình sẽ đãi cậu, đã cậu một chầ̀u rượu say chế́t bỏ. Mình đế́n nhà tìm, không thấ́y. Xuố́ng đội, cũng không thấ́y. Ai dè ông đội trưởng lại đang lặn hụp ở đây. Nào lên xe! Ra hẳn ngoài thị xã. Chiề̀u nay mình cũng muố́n đi đâu xa xa một tý.

- Tôi... tôi phải về̀ nhà thay quầ̀n áo.

- Khỏi thay. Gió này, ngồ̀i một lúc là khô.

Đăng Điề̀n không còn cách nào khác, đành miễn cưỡng ngồ̀i lên, cố́ làm ra bộ bình thản hỏi vớt một câu để thoát ra khỏi cái cảm hứng nam dại muố́n đưa tay xiế́t cứng lấ́y cổ gã đàn ông ngồ̀i phía trước kia cho đế́n vỡ mạch máu, cho đế́n đứt lìa ra:

- Nhân dịp gì mà bữa nay giám đố́c có vẻ chịu chơi xả láng vậy?

- Nhân dịp khẳng định được một tấ́m lòng bè bạn.

https://thuviensach.vn

- Chuyện vặt! Ở vào trường hợp â´y, chă´c ai cũng phải làm thê´.

- Nhưng không phải ai cũng biê´t cách nói đúng lúc đúng chỗ, đúng vào huyệt mạch như vậy/

Chưa đúng đâu anh bạn đẹp mã ạ! Đăng Điê`n giả´u một cái nhê´ch mép vào lưng người cầ`m lái. Huyệt mạch anh bạn nó nă`m ở chỗ khác kia, cái chỗ mà thă`ng này đang dò tìm, và một khi đã dò được là bâ´m cái chê´t ngay chứ chẳng có thời gian để đi đãi nhau một châ`u chê´t bỏ như thê´ này đâu. Đãi... Đãi cái gì thê´ nhỉ? Đáng lẽ tôi đã để mặc anh bạn chê´t cháy đen như chó nướng ở giữa rừng rô`i â´y chứ, vậy mà không hiểu sao tôi lại đâm đầ`u vào cứu? Tại sao? Tâ´t nhiên là đê´ch phải vì cái tình thương yêu giai cấ´p, tinh thâ`n đô`ng đội như anh bạn vẫn rao giảng rô`i. Còn khuya. Ở cái xứ mạng người rẻ như mạng giun mạng dê´ này, làm gì có những khái niệm sang trọng đê´n thê´. Nhưng tại sao?

Giây phút â´y hă´n chợt thoáng người nhận ra một điê`u thật trớ trêu ở tận hút hoẳm lòng hă´n, trớ trêu đê´n nỗi hă´n cũng không còn hiểu ra tại làm sao nữa. Đó là, hă´n vừa hận Vũ Nguyên nhưng lại râ´t cầ`n Vũ Nguyên. Bản thân con người và những việc làm của Vũ Nguyên chưa đủ để hă´n hận tràn hông đê´n mức muô´n huỷ diệt như thê´, nhưng một khi ở con người đó bỗng dưng lại hội tụ tâ´t cả những yê´u tô´ gợi lên mọi bâ´t hạnh và thu thiệt cay đă´ng trong đời hă´n thì đúng là hă´n không thể chịu nổi. Không thể chịu nổi nhưng hă´n lại cứ thích chịu, muô´n chịu. Vừa ghê sợ lại vừa đam mê. Vừa căm ghét lại vừa kính trọng. Tức là ở một phầ`n nào đó, trong con người kia có hă´n, trong hă´n có con người kia. Vũ Nguyên là cái phầ`n sáng mà hă´n không có, hă´n là cái phầ`n đen mà Vũ Nguyên muô´n dứt ra. Cả hai đề`u nă`m chung trong một cơ thể. Phải chăng vì thê´ mà vào những khoảnh khă´c hiểm nghèo nhâ´t, cái phầ`n đen là hă´n lại không thể để cho cái phầ`n sáng là con người kia, cũng là hă´n phải tức tưởi biê´n đi. Phức tạp! Phức tạp quá!

https://thuviensach.vn

Đúng là cuộc đời chó thật! Sao không cứ rạch ròi một là một, hai là hai, trắ´ng là trắ´ng, đen là đen cho dễ sô´ng nhỉ? Hắ´n định cười gằ`n tiê´ng nữa nhưng mảng lưng tròn trịa kiểu lưng con gái của kẻ ngô`i trước đã gâ`n như bịt và lâ´y miệng hắ´n.

Xe đang đi bỗng dưng khâ´c lại. Trước mặt hai người là một vườn su non được trô`ng khá thẳng thớm, cây nào cây nâ´y cứ mỡ ra như có thể ngắ´t r châ´m muô´i nhai ghém được. Và đứng chắ´n giữa đường là một người đàn ông cụt tay đang giơ rộng cánh tay còn lại lên: “Chào giám đô´c! Chào đội trưởng! Các vị đi đâu thê´ này? Vào tao nhậu cái đã, nhậu để mừng thă`ng Nguyên thoát chê´t, mừng chuyện nó sắ´p thăng quan tiê´n chức luôn, nào, zô! Mâ´y thă`ng thương binh tật nguyê`n cũng thường nhắ´c tới các cậu” Đăng Điê`n làm bộ ngó nghiêng vườn cây, không trả lời. Chỉ có Vũ Nguyên lên tiê´ng: “Thương binh như mâ´y cha, người lành lặn còn chạy xa. Nói đùa, mới có ít ngày không qua đây mà vườn tược của ông đã lâ´n lướt cả vườn tược của nông trường quá xá rô`i đâ´y ông Hải ạ! Kiểu này không khéo công nhân của mình lại nhao ra làm tiểu điê`n tư nhân hê´t như mâ´y ông thì bỏ mẹ!” “Thì bảo họ đổi. Bọn tao sẵn sàng ngay. Nó gì chứ được mang danh nông trường viên của nông trường Vũ Nguyên cũng oách lắ´m chớ, ba cái dân tự do như tao tính làm gì. Thôi, zô! Mâ´y đứa vừa bắ´n được con chim béo lắ´m!” Vũ Nguyên móc túi lâ´y gói thuô´c lào quắng cho bạn rô`i khước từ, hẹn lâ`n sau sẽ đê´n nhậu cả ngày.

Chiê´c xe bon tiê´p trong cái nhìn vẫn râ´t âm u của kẻ ngô`i đă`ng sau găm vào đâ`u kẻ ngô`i trước...

https://thuviensach.vn

14

CÓ MỘT TỜ BÁO Ở THÀNH PHỐ ĐƯA TIN, ĐÚNG LÀ ĐƯA tin vì cả bài chỉ nằm khiêm nhường trong một cột báo ở chân trang:

"... Một tin đáng mừng trong ngành cao su là nông trường X., cái nông trường mới cách đây có ba năm còn đứng chênh vênh trên miệng vực của sự phá sản thì hôm nay không những đã hoàn toàn gượng dậy được mà còn đang dẫn đầu toàn Công ty về sản lượng, về cuộc sống của công nhân và về các mặt an ninh xã hội. Để làm được điều đó, nông trường đã cho áp dụng quyết liệt hàng loạt các quy chế mới trong đó nổi lên như một yếu tố tiên quyết là giải phóng sức lao động của con người trên thể thức Khoán. Một khi vườn cây đã khoán cho họ, tốt xấu phụ thuộc vào họ thì mặc nhiên họ sẽ coi vườn cây chính là cuộc sống, là hạnh phúc, là buồn vui đời thợ của mình.

Đến với nông trường hôm nay, cái ước mơ sinh tồn ngàn đời của người cạo mủ đã thành hiện thực. Mỗi ngày ra lô là một ngày hội. Mỗi tháng lĩnh lương là mỗi lần cảm thấy rõ rệt nhân cách, nhân quyền của mình lại được bảo hành thêm một bước. Nông trường đã có trường cấp hai, có trạm xá hai mươi giường, có bốn khu vực nhà trẻ cho bốn đội, có đường trải nhựa nối thẳng lên thị trấn thị xã, có điện thắp sáng vào từng căn hộ công nhân, những căn hộ đã được ngói hoá trăm phần trăm và điều đáng nói nữa là không còn một ai ra lô phải đi bộ, hầu hết họ đã sắm được xe máy và chí ít cũng chở nhau trên một chiếc xe máy phóng ngược gió, nếu trên người họ không có bộ đồng phục màu xanh thì ta rất dễ lầm tưởng rằng đó là một đôi bạn tình đang trên đường đi picnic ngày chủ nhật..."

*

https://thuviensach.vn

**

Mưa. Thế là lại đi tong một ngày mủ vì mưa nữa rồi! Chưa ở đâu mà những cơn mưa trái giờ lại rơi thuốc tháo vào nỗi niềm con người như ở trong những cánh rừng sợ nước nơi đây. Vũ Nguyên từ phòng tắm đi ra, môi miệng còn trắng xoá bọt thuốc đánh răng, ngao ngán nhìn qua tấm của sổ lên trời. Bầu trời vẫn mờ mịt, sũng nước và chai ly dày đạn. Chính lúc đó Hà Thương gõ nhẹ cửa, bước vào.

- Tôi đến chào giám đốc để đi.

Tiếng cô khẽ khàng mà bên tai lại nghe có tiếng đổ bể xoang xoảng!

- Hồi hôm tôi có đến chỗ em hai lần nhưng... em đều không có nhà.

- Tôi đi chào mọi người... Chả gì cũng ngót nghét hai năm cùng ăn cùng làm.

- Chỉ riêng tôi là không có được cái may mắn ấy – Tiếng anh chát đắng.

- Anh Nguyên...

- Không sao! Chỉ tiếc là tôi chưa kịp nói với em một điều gì thì em đã lại ra đi.

- Chính anh cũng sắp đi.

- Đi hết. Đi ráo. Tốt thôi. Rút cục, từ ngày về đây, những cái gì ở ngoài mình thì hình như mình đều làm được cả. Nhưng những cái gì ở trong mình, cái cần thiết nhất thì lại...

https://thuviensach.vn

- Trời sắp mưa rồi... Năm nay mưa có vẻ đến sớm.

- Rồi em có trở lại đây nữa không?

- Có thể có... cũng có thể không. Do trên. Nhưng nhất định Thương sẽ vẫn trở về với rừng su. Trót gắn bó, buồn vui với nó rồi. Bố Thương cũng nằm xuống ở đây. Mẹ Thương trước lúc nhắm mắt cũng muốn như vậy.

- Thương... Tôi thấy dạo này nước da em xấu quá! Lại gầy rộc đi nữa... Em có ốm đau, bệnh tật gì không?

- Tám giờ Thương phải đi rồi.

- Bây giờ là tám giờ kém năm... Tôi có được đưa em ra bến xe không?

- Không cần đâu. Có rồi... Anh ấy sẽ đưa Thương về thẳng Công ty.

- Ai?

Một cái nhướng nhìn. Anh nhìn theo và một chút nữa đã không tin ở mắt mình... Một hình hài đàn ông cao to ngồi trên chiếc xe phân khối lớn hiện ra đen rám ngay ngoài cổng: Tuấn Tử Thần!

- Tức là em...

- Vâng!... Xin phép giám đốc! Giám đốc ở lại mạnh giỏi. Và mai một có lên trên đó, cũng chúc giám đốc mạnh luôn! Anh Nguyên...
- Cô đặt cuốn sổ bọc kỹ trong gói giấy nilong, phía trên có một mảnh giấy gấp đôi đã cầm sẵn nơi tay từ nãy, đặt nhẹ lên bàn, nói lướt – Lúc nào thấy tiện, anh đọc chơi. Coi như của một nhân viên dưới quyền gửi lên sếp.

https://thuviensach.vn

Vũ Nguyên lặng người. Anh không nghe thấy gì, không nhìn thấy gì nữa! Chiếc xe phân khối lớn và con người ngồi trên đó kia đã giáng một bao tải đá vào giữa mặt anh... Nếu như còn rơi rớt lại một chút gì từ cái ảo ảnh nhức nhối buốt đang biến đi cùng với tiếng rồ máy phũ phàng đắc thắng ấy thì đó chính là một ánh mắt đàn bà nhìn lại. Một ánh mắt cũng mở to, trống trải, vô hồn như ánh mắt của thằng bé buổi sáng bước vào xe bít bùng sau này. Mở to... Mở to... Và chỉ mở to... Thế thôi!

Thì ra là vậy đấy! Vũ Nguyên đóng sầm cửa lại. Đóng rất mạnh như sợ rằng nhỡ nó bật ra, anh sẽ mụ mị lao theo mà không kìm được lòng mình. Khốn nạn thay cái ma quái kinh dị trong tim đàn bà! Nếu hcir cách đây nửa phút có ai nói rằng cô ấy và gã đàn ông kia chính thức thuộc về nhau, đi với nhau, thì chắc chắn anh sẽ cười phá lên. Vậy mà... Bây giờ mới thật là mất! Mất hẳn! Mất tiệt! Mất hút trong cái lưng vâm vam, gầm ghì, đẫm mồ hôi của con đực mà con cái đang e ấp úp mặt vào. Gã đàn ông chiến bại trong anh tan rã. Tan rã như thể chưa bao giờ từng nếm mùi tan rã như thế! Khốn nạn thay tình đời! Cái cao thượng, cái hỷ xả, cái đứng trên chưa hẳn đã là cái chiến thắng. Đôi khi, không, rất nhiều khi cái nhục nhã, cái thấp hèn, cái thua bại của thằng đàn ông lại thoả mãn được tính khí thích chở che, lòng trắc ẩn của một con đàn bà có trái tim đen tối.

Vô tình chạm mắt vào cuốn sổ quăn queo đặt trên bàn, không hy vọng, không hồi hộp, cũng không thảng thốt cầu mong chút gì vào cái nội dung ẩn chứa bên trong nó, anh rút ra mảnh giấy nằm riêng rẽ phía trên lên... những quen chữ quen thuộc, những con chữ liêu xiêu đã in sâu vào nỗi nhớ nhưng lại không phải là những con chữ cứng quẻo của lá thư vô chủ khuyên anh đừng nên vội triển khai quy chế mới ngày nào...

https://thuviensach.vn

“... Đừng buồn em! Số phận anh và em đã chót dở dang như vậy rồi, có cố hàn gắn, cố nối lại cũng chẳng được đâu, chỉ chuốc thêm đau khổ. Trước mắt ở cương vị mới, anh có nhiều việc phải làm và em, em cũng đã có kế hoạch riêng cho cuộc đời em. Nếu còn chút gì nghĩ đến nhau, em chỉ muốn nhắc anh một điều một điều có thể là rất vớ vẩn đối với anh nhưng em lại không thể không nói, bởi có lẽ không ai hiểu anh hơn em. Đó là, càng lên cao anh càng phải giữ gìn. Ở trên đó chắc chắn sẽ rối rắm, phức tạp hơn dưới này, người tốt không ít nhưng kẻ xấu cũng rất nhiều. Anh càng làm tốt, họ càng đố kị, anh càng sống thẳng anh càng có thêm kẻ thù. Mà anh thì... bao giờ anh mới hết được cái tật kiêu hãnh thái quá, cái tật cả tin, nhẹ dạ và nể nang cả làng? Tệ hại hơn là anh không chịu nổi ai ghét mình vì thế mà anh luôn lấy cái thu phục nhân tâm làm đầu. Người ghét anh chơi xấu với anh thì chiều anh chiều chuộng, anh cất nhắc, người tốt với anh anh lại bỏ qua. Anh có biết rằng, làm thế, kẻ xấu cứ tiếp tục chơi xấu, còn người thân mỗi ngày mỗi dần xa lánh anh, như xa lánh một sự phản bội”.

“Trong cuốn sổ này là tất cả những gì em ghi lại được về nghề, về cây trồng và cả những đề nghị cụ thể của em. Có thể là rất ngây ngô trước anh nhưng cũng mong anh để mắt ngó qua, biết đâu sẽ có một điều gì đó lọt được vào đầu...”

“Dặn thêm anh: Cạnh lán em có mấy khóm cây Trinh nữ Hoàng cung em mới trồng, đang lên tốt lắm. Nghe đâu người ta nói chữa tim mạch rất hiệu nghiệm mà tim mạch của anh thì... Thỉnh thoảng anh ra ngắt về xào lên mà uống. Anh nên nhớ anh cũng không còn trẻ đến nỗi cứ mãi coi thường bệnh tật được đâu...”

Gừ lên một tiếng trong cổ như tiếng mèo hen, anh xé vụn miếng giấy ném tung toé ra ngoài mưa. Những vụn giấy trắng bay chấp chới trong màu xanh cao su như những ánh ma chơi ranh mãnh, tráo trở, phản bội! Họ bị tôi phản bội, các người bị tôi phản bội

https://thuviensach.vn

hay chính cô đã phản bội tôi? Một sự phản bội tồi tệ nhất trong các hành vi phản bội một khi cô lại cố tình dẫn cái gã đã có lần định giết cô đó đến trước cửa nhà tôi như một sự giễu cợt vào mặt. Một người tráo trở như cô mà giờ phút bất nhân nhất lại vẫn có thể giở giọng đạo đức khuyên nhủ cái này cái nọ được ư? Giả dối! Đê tiện! Khốn nạn! Tiện tay anh lia luôn cuốn sổ vào gầm bàn, gừ lên một tiếng nữa. Thưa cô, không còn cô, không còn sự yêu thương và nỗi thống khổ tột cùng từ cô mà ra thì thử hỏi ba cái cây trồng cứng queo này nào còn ý nghĩa gì. Tôi căm thù cô.

Anh bỗng thấy tim mình nhói đau thật sự. Một cái nhói đau mà trước đây anh chỉ cảm thấy nó còn hết sức lờ mờ không rõ hình hài.

- Thưa anh Hai...

Một tiếng nói nhớt nhầy êm dịu vang lên ngay sau lưng. Anh quay lại: Đăng Điền! Anh cau mày! Lại đến không đúng lúc rồi! Và tại sao cậu ta lại xuất hiện vào những lúc không nên xuất hiện như thế? Nói chung là anh không thích cái tiếng nói này và cũng chẳng mấy ưa cái kiểu nhìn này, cái kiểu nhìn xeo xéo không rõ sắc màu thường chỉ có ở những con người kín bưng, khó hiểu nhưng anh lại cần nó, rất cần nó, vì đại thể mà không thể không cần đến nó.

- Anh cho gọi tôi? – Dường như đoán được cái gì ẩn sau đôi lông mày ấy, Đăng Điền càng mềm giọng – Nhưng có lẽ anh đang bận, anh cho phép để khi khác...

- Này! Sao đối với tôi, cậu cứ nói mãi cái giọng quá xa cách, quá giữ gìn như vậy nhỉ? Nghe mệt lắm!

- Dạ... Quen rồi anh Hai! Vả lại, trên ra trên, dưới ra dưới, giám đốc là ông chủ, tôi muốn như thế.

https://thuviensach.vn

- Ngồi xuống! Nước pha rồi đó, cứ rót uống tự nhiên. Mình gọi cậu đến đây có hai việc. Việc thứ nhất...

- Dạ, xin anh Hai cứ nói! – Mắt hắn khẽ nhìn xuống.

- Sau cái chuyện cháy rừng vừa rồi và sau một số chuyện rắc rối khác, cũng có người nói mình nên nhìn nhận lại cậu, bởi vì... Nhưng mình không tin. Ở đời, chẳng lẽ cứ sau mỗi lần đụng chuyện lại đem lòng nghi ngờ nhau, nghi ngờ tất cả thì thử hỏi sống thế nào nổi.

- Dạ... Biết đâu họ nói đúng – Mắt vẫn nhìn xuống nhưng tiếng nói đanh lại.

- Sao? Cậu nói cái gì?

- Giữa thế giới lổn nhổn những đố kỵ và hoài nghi tất thảy thế này, tội lỗi nào cũng có thể xảy ra cả. Hơn nữa, nói điều này xin anh bỏ quá ngay cái cách anh nói câu vừa rồi cũng đã là một hành vi kết tội rồi. Nếu có gì, xin anh và ban giám đốc cứ thẳng tay.

- Cái cậu này! – Giọng anh chợt trở nên bối rối – Nếu tôi có nghĩ cái gì về cậu thì tôi đã không mất công gọi cậu lên đây, hiểu chưa?

- Em cảm ơn anh.

- Lại, lại cái giọng! Cậu nghe này, tuần sau tôi sẽ rời khỏi đây theo sự điều động của trên chắc cậu đã biết?

- Dạ, tôi cũng nghe mang máng. Xin chúc mừng anh! Thật ra, cái chức phó giám đốc Công ty đáng lẽ phải đến với anh lâu rồi, chứ không phải chờ đến tận bây giờ.

https://thuviensach.vn

- Cái đó là chuyện tổ chức, nói làm gì. Chuyện của cậu bây giờ là sẵn sàng tạm quyê`n thay tôi làm nô´t công việc.

- Tôi?... Thay anh?

- Chẳng còn ai khác.

- Không được đâu. – Tiê´ng nói hă´n bă´n toé – Thiê´u gì người hơn, ví như anh Đoàn Thanh chẳng hạn. Hơn nữa, dù có vậy thì tôi cũng không bao giờ dám hỗn hào ngô`i lên trên anh â´y. Không được đâu!

- Đây không phải là chuyện trên dưới. Nó là chuyện trách nhiệm, chuyện mâ´t ăn mâ´t ngủ, chuyện khô´n khổ khô´n nạn chứ bổ béo gì. Thứ hai, anh Thanh lên trên cũng sẽ điê`u đi đảm trách một công việc khác thích hợp hơn.

- Thê´ là tan nát hê´t à? Nông trường mới ăn lên làm ra được ít ngày, mọi việc mới tạm đi vào thê´ ổn định, đang vui...

Giọng hă´n ngột ngạt như să´p khóc và rô`i hă´n khóc thật. Nước mă´t nước mũi nhê`u ra đàng hoàng. Chính anh cũng không còn nhận ra hă´n nữa!

- Mâ´y ông trên chơi thê´ là ác. Ba năm trời vê` đây, anh đã trở thành một vị thánh trước bà con. Nhờ có anh mà cả rừng cây, cả cuộc sô´ng này đã hoàn toàn thay đổi. Tô´i mặt tô´i mũi, lúc này trời mới hơi hửng lên được một tí, anh đã được đáp đê`n, được xả hơi chút gì đâu mà đã phải đi! Như thê´ là không công bă`ng. Và nói thật nhé – Hă´n đứng thẳng căng – Nê´u đã tính đưa anh lên thì tại sao họ không đưa bén lên thẳng giám đô´c thay đứt cái lão giám đô´c cổ kính kia đi mà lại còn bịa đặt phó mới phiê´c? Phó là khi có khi không, là thứ đệm, là thích thì để mà không thích thì thôi, ba vạ, cả như tôi là tôi không thèm lên, cứ ở lại đây, đâ`u gà hơn đuôi voi. Tôi

https://thuviensach.vn

là tôi... - Hắ´n đứng sững vì chợt nhận ra hình như hắ´n đang tông tô´c thổ lộ chính những â´m ức bao lâu nay của lòng mình và cũng vì chợt nhận ra cái nhìn của Vũ Nguyên bỗng hơi tô´i lại – Xin lỗi! Tôi quá lời...

- Ôi dào cái cậu này! Chuyện tổ chức lă`ng nhă`ng cậu biê´t đâu mà nói. Điê`u cậu nói có thể đúng cả, còn hơn thê´ nữa nhưng không nhâ´t thiê´t sự việc nào cũng toàn nhìn mặt trái, nhìn vậy nó sẽ đen tô´i cái đâ`u của mình đi làm sao sô´ng nổi.

- !!!

- Trước mă´t là cậu tạm quyê`n, sau này nê´u làm tô´t, sẽ có bổ nhiệm chính thức luôn. Nhưng vì quý cậu, và vì ít nhâ´t cậu cũng đã hai lâ`n đô´i xử tô´t với tôi, thậm chí cứu mạng tôi, chính thê´ mà tôi không thể không dặn cậu điê`u này...

- Dạ! Em út, có gì anh Hai cứ dạy bảo.

- Cậu nói chung có năng lực, thông minh, tháo vát, tận tuỵ, làm việc gì là làm đê´n cùng đó là cô´t cách câ`n có của một người quản lý, nhưng trong cuộc sô´ng vẫn có cái gì khó hiểu, hơi thu vào trong quá. Lúc tỏ ra quá dễ dãi, lúc tỏ ra râ´t độc đoán chuyên quyê`n, dễ gây hiểu lâ`m lă´m không câ`n thiê´t. Ngoài ra trong sinh hoạt, tiêu pha tài chính cũng nên chừng mực lại. Người khác không sao, nhưng chỉ huy lãnh đạo lại phải giữ gìn.

Giữ gìn con mẹ mâ´y ông à! Điê`n đã thâ´y nóng mặt, muô´n vặt lại một câu nhưng rô`i cô´ nén bă`ng cách đưa ly nước lên miệng uô´ng ực một cái. Con tườu! Thà ông cứ quát mă´ng rủa xả, đánh vào mặt còn hơn là cứ nói đi nói lại cái giọng dạy dỗ cha bô´ thê´ này, muô´n ói máu lă´m! Hắ´n lại quơ chén nước uô´ng ực cái nữa.

https://thuviensach.vn

- Dạ! Anh tin tôi đi! – Cái cười hiề̀n như trong tu viện – Vị trí nào tác phong ấy. Tất cả những cái đó tôi đã nhận ra và sẽ kiên quyế́t sửa để không làm anh buồ̀n.

- Mình không muố́n mình đi rồ̀i, ba bảy hai mố́i ngày người ta lại buộc phải điề̀u người khác xuố́ng. Thôi, về̀ đi và nghĩ cho kĩ điề̀u mình vừa nói, nhưng nên nhớ là chỉ có nghĩ đi mà không có nghĩ lùi đâu đấy. Mình muố́n ngồ̀i lại một mình. Chiề̀u này nế́u không mắc bận, tôi mời cậu đi làm vài ly. Tôi... Tôi cũng có điề̀u muố́n nói.

- Dạ! Chiề̀u em sẽ đón anh. Tôi xin phép!

Đăng Điề̀n bước ra sau khi chém một cái nhìn rất nhanh còn đôi mắt vẫn còn nguyên cái vẻ thẫn thờ của Vũ Nguyên. Hắn bất giác cười nhạt. Anh bạn chắc đang nghĩ rằ̀ng cái thằ̀ng tôi phải cảm động lắ́m với cái sự cất nhắc đề̀ bạt ấy của anh bạn? Không có đâu. Chuyện vặt! Tôi đang nghĩ đế́n một chuyện khác kia. Đó là chuyện anh bạn vừa bị một vố́ choáng óc chắc còn lâu lắ́m mới hoàn hồ̀n. Cuộc đời chó má nhưng đôi khi cuộc đời cũng công bằ̀ng, làm được một tí việc, cất nhắc lên được một tí chức nhưng cái quan trọng nhất lại mất tiệt! Mất cả tình yêu lẫn con người cô em xinh tươi. Hắn cũng mất, mất cô em xinh tươi nhưng hắn không đau. Bởi lẽ có bao giờ được đâu mà biế́t cái sự đau của mất. Nhưng lại đau kiểu khác, có khi lại đau hơn. Cái đau kèm theo cái nhục của một thằ̀ng không có gì để mất, tức là trắng tay! Há há! Hắn cười lên thành tiế́ng giữa đoạn đường vắng. Thì ra anh bạn cũng chỉ là một thằ̀ng không những dại gái mà còn dại đời. Đang làm vua một vùng lại đâm đầ̀u đi phò cho một thằ̀ng cha bụng to hơn óc thì thử hỏi còn sướng nỗi gì hay chỉ chuố́c thêm tội thêm nợ. Sướng! Điề̀u này vừa nãy là hắn nói thật lòng lâu lâu cũng phải thật lòng một cái cho khỏi quên đi chứ, may mà thằ̀ng đầ̀n này không cho vào tai, nó cho vào, nghĩ lại, quyế́t định không đi nữa thì mình bỏ mẹ! Há há!

https://thuviensach.vn

Được một đoạn, hắ´n tìm một vạt cỏ thật xanh thật mịn ẩn sau trong lô ngả người nằ`m xuố´ng. Cỏ đã khô nhưng lá còn ướt, thây kệ, hắ´n đang khoái những giọt nước mưa đọng lại trên cành cao, thỉnh thoảng lại tí tách nhỏ xuố´ng đầ`u, xuố´ng cỏ gợi lên những cái hôn ẩm ướt của giố´ng cái đa dâm, đa tình sau cuộc truy hoan chóng vánh và tức tưởi. Mẹ khỉ! Nói cho cùng hắ´n đâu có để tâm lắ´m cái gọi là thay chân như cái gã đầ`n kia vừa nói. Dẫu rằ`ng bao năm nay, bao vui buồ`n đau khổ xảy ra trong gã cũng chỉ là vì cái thay chân khố´n kiế´p này. Nhưng phải thay kiểu gì chứ thay mà chỉ là thứ kế´ thừa, thứ ăn theo, làm cái kẻ bước tiế´p con đường đã rộng mở ngon lành của kẻ khác thì hắ´n đâu có màng. Hắ´n muố´n thay từ đố´ng tro tàn đổ nát để tôn vinh và khẳng định mình. Thay kiểu này chỉ tội làm mồ`i cho bọn thố´i mồ`m xía vào.

Nhưng lại không thể không thay. Cái nước đời nó rắ´m rố´i thế´! Giả dụ đế´n kì này nữa mà vẫn không phải là hắ´n mà là một kẻ khác thì rồ`i không biế´t cái đầ`u nặng chưa đế´n ba ki lô của hắ´n sẽ vỡ toác ra đế´n đâu! Không phải là cái chức mọn, quyề`n mọn â´y, giám đố´c ư, quá vô nghĩa, quá nhỏ bé nhưng nó lại là danh dự, là liêm sỉ, không thể không bám víu lấ´y. Thôi thì cứ được thay đã rồ`i cái chuyện có trụ lại hay không là lại ở như mình. Và chắ´c chắ´n là chẳng lên trụ lại. Phải tìm đường đi thôi. Trước sau rồ`i cũng phải đi, càng nhanh càng tố´t, đi làm một cái công việc gì đó rấ´t khó khăn nhưng lại rấ´t độc lập trên Công ty như một lầ`n hắ´n đã gợi ý với ông Ba Vinh giám đố´c. Đã đế´n lúc cũng phải tách khỏi những cánh rừng ẩm ướt, hoang mạc để tiế´n sâu vào tâm điểm của ngành nghề` rồ`i. Và sau đó là tiế´n vào làm ông chủ những cánh rừng của chính hắ´n mà không còn bị hệ luỵ vào bấ´t cứ một ai, một thể chế´ nào nữa. Khố´n nạn! Sao trong chỉ một cái đầ`u người toàn thứ óc trắ´ng nhầ`y nhụa mà lại nảy nòi ra nhiề`u thứ suy nghĩ trái chiề`u rắ´c rố´i thế´.

https://thuviensach.vn

Và thế là cái thằng người đẹp đẽ kia lại vẫn đi trước hắn một bước. Bao giờ cũng một bước. Đành vậy. Thời của hắn chưa tới, đành phải ngồi thu lu chứng kiến mọi lẽ đời vậy. Tất nhiên trong đó có cả chứng kiến sự khốn khổ khốn nạn của cái thằng người đang hí hửng bước lên đài danh vọng mới kia. Danh vọng con mẹ gì! Cái cối nghiền thịt thì có. Đã có thằng cha giám đốc, phó giám đốc nào trụ lại được một khoá đảng uỷ mà không phải nửa chừng tơ tướp máu me bỏ công ty chạy làng đâu. Chờ xem! Thành đạt hay nát mặt? Chắc chắn là nát! Làm gì có sự thành đạt tử tế trong những cánh rừng cao su sặc mùi hồn ma bóng quế này. Và hắn, cha mẹ ơi, do cả tuổi thiếu thời sống trong sự trầm cảm thua thiệt do chính các người, những ông cha bà mẹ rất khả kính tạo nên mà đứa con khốn khổ của các người không thể chịu được sự thành đạt của bất cứ thằng người chó chết nào. Chờ xem! Và nếu chẳng may nó thành đạt thật thì... Cuộc chiến mới lại bắt đầu. Bắt đầu từ trong máu ruột, từ trong những cái rất vô hình mà các người đếch hiểu nổi đâu. Bởi lẽ đến ngay chính tôi, tôi cũng đếch hiểu được đây này, thưa các người đã được ông giời khoác cho hai tiếng vớ vẩn: *Cha mẹ*.

https://thuviensach.vn

Phần hai

15

5 GIỜ SÁNG NGOÀI TRỜI VẪN CÒN TÔ´I. MỘT KHÔNG KHÍ IM lặng giả tạo đang bao trùm. Vũ Nguyên khẽ trăn trở dậy. Đây là thời khắ´c tương đô´i gọi là tinh khiê´t nhâ´t trong ngày. Lát nữa thôi, khi tiê´ng kẻng cô hô`n gióng lên, cả căn phòng này, cả cái không gian này sẽ nô`ng nặc cái mùi vị của con người bài tiê´t ra. Anh nhích đê´n sát cửa sổ, thót đít, căng chân, mă´t nhă´m hờ, vai cô´ buông thả... Và bă´t đâ`u cho hai ngàn chiê´c vẫy tay hàng sáng. Chính ông tù già đã dậy cho anh cách tập luyện này với một cách lý giải khá thuyê´t phục "thân thể con người ta là một hệ thô´ng thuỷ lợi. Lâu ngày cái hệ thô´ng â´y sẽ bị tă´c, nê´u không nạo vét thường xuyên thì sinh bệnh. Vẫy tay là một cách bă`ng khí. Khí thông tức mọi cái sẽ thông". Anh làm theo. Mà không làm theo thì ngày dài như thê´, biê´t làm gì. Và thâ´y có hiệu quả, đâ`u óc thoáng ra. Những cơn trâ`m uâ´t vê` đêm vơi dâ`n. Đái tô´t hơn không chỉ là tuyê´n tiê`n liệt mà dường như cái anh tháo đường cũng dịu xuô´ng. Rô`i tim, có cảm giác như cái quả tim ung úng, phù nê` trong ngực mỗi sáng ngủ dậy cũng thâ´y đập nhịp nhàng hơn. Cảm giác thôi. Cảm được lúc này là tô´t rô`i. Cứ cảm cái đã rô`i mọi việc tính sau. Bật cười. Hay nhỉ, ở ngoài ăn uô´ng không thiê´u thứ gì lại nảy nòi lă´m bệnh, trong này rặt chỉ có gạo và rau y hệt hô`i câ`m súng ở rừng, lại thâ´y khoẻ ra. Chả lẽ cái khổ sẽ khiê´n con người trường thọ mà cái sướng lại nhiê`u khi gây chê´t yểu? Chê´t nỗi định đê` này vậy?

Thường là vẫy đê´n cái thứ một ngàn là mô` hôi đã vã ra rô`i, vẫy thêm ngàn nữa toàn thân thâ´y nhẹ bỗng. Nhưng phải dừng lại vì các

https://thuviensach.vn

chấn song sắt to bằng cổ tay đã theo da trời hiện lên lù lù đập vào mặt. Ngồi xuống, lau mồ hôi, tắm cạn. Ông già cũng đã trở dậy, một mình một ấm trà rão, ngồi im lìm như lịch sử. Hỏi tại sao bác không tập. Tập dễ chịu lắm! Bảo, quỹ thời gian của cậu còn nhiều, của qua sắp hết rồi. Vấn đề của Qua là lấy lại được chút danh dự làm người rồi ra đi. Lại nặng nề rồi. Anh không nói thêm gì nữa...

Hoá ra cái ghê rợn nhất của một người tù lại không hẳn chỉ là chuyện bị quẳng vào quên lãng như anh hằng tưởng, sự quên lãng nào rồi cũng sẽ trở thành chịu được một khi nó được lập đi lập lại nhiều lần. Còn có một nỗi cơ cực ghê gớm hơn là anh ta hoàn toàn bị cắt đứt đường dây thông tin với cuộc đời bên ngoài, trong đó tất nhiên có cả mối dây liên lạc với người thân. Cụ thể là thằng con anh ban ngày thì thôi, cứ bóng tối ập xuống là từ bốn bức tường xù xì đôi mắt mở to vô hồn vô cảm của thằng bé lại nhưng nhức hiện về. Đến nỗi nhiều đêm anh xin người quản giáo cho được quyền không phải tắt đèn khi đến giờ đi ngủ. Anh sợ. Sợ rằng rồi đến một lúc nào đó không chịu nổi cái nhìn trẻ thơ ngơ ngác ấy, anh sẽ thét to, sẽ điên loạn lên mất. Nhưng rồi anh vẫn chưa thét, không có sức để thét, chỉ có mỗi quả tim mỗi lần nghĩ đến nó lại nhức đau, thắt nghẹn.

Trời ơi! Rốt cục cả cuộc đời này anh cũng chỉ còn mình nó. Thà cái buổi sáng kinh hoàng ấy, đôi mắt nó ánh lên được chút gì đó cụ thể ví như khổ đau, như phẫn nộ, thậm chí như tủi hổ cũng còn khả dĩ đằng này nó chỉ mở, mở và mở trống rỗng đến không cùng giống như đôi mắt tuyệt vọng của một con chim non trước khi bị ngã lộn từ trên vách núi xuống vực còn quay lại lần cuối cùng nhìn vào con chim mẹ. Đôi mắt ấy, một lần vào lúc nửa đêm, khi vợ chồng anh to tiếng với nhau, rất to tiếng, thậm chí không từ một ngôn từ nào để xúc phạm nhau, nó đã giương lên ngỡ ngàng như không tin, không

https://thuviensach.vn

hiểu, như muố´n bảo. “Nế´u hai người không số´ng nổi với nhau thì chia tay đi! Sao cứ phải làm khổ nhau, làm khổ cả tôi thế´ này?” Và cũng đôi mắ´t â´y, như Hà Thương kể lại, một bận nó đã đế´n tìm cô, gõ cửa song không vào, không nói mà chỉ nhìn, nhìn rấ´t lâu, chưa bao giờ cô chạm phải một cái nhìn vừa già dặn, vừa ngây thơ, vừa trách cứ, lại vừa tò mò, thấ´u hiểu như thế´. Rồ`i nó quay ra. *“Anh! Nế´u chỉ là một người đàn bà thôi thì em có thể cắ´n răng bỏ qua để vẫn yêu anh nhưng đàng này lại là nó, đôi mắ´t nó, vừa giố´ng anh vừa khác anh ghê gớm quá, em không nỡ, không còn lòng dạ nào...”* Thương nói với anh như thế´ và cô cũng đã làm như thế´, nhạt dầ`n, mấ´t hẳn. Đôi mắ´t... Con ơi!... Tại bố´, chỉ tại bố´ lầ`m lẫn, bố´ quá tin người ta, quá tin ở cuộc đời mà bố´ đã làm khổ con rồ`i.

Một lầ`n chịu hế´t nổi, anh đánh liề`u bắ´t chuyện với người quản giáo trẻ tuổi, người quản giáo ít nói nhưng cái nhìn lại rấ´t hiề`n mà đã có lầ`n ông bạn tù cao tuổi nhận xét: “Tay này có quen biế´t gì cậu không mà hắ´n tỏ ra đố´i tố´t với bọn mình thế´”

- Xin lỗi! Tôi nhìn anh quen quen? Hình như chúng ta đã gặp nhau đâu đó một vài lầ`n rồ`i thì phải – người này không trả lời, anh dấ´n thêm, tấ´t nhiên có sửa lại một chút xưng hô – Hỏi khí không phải, cán bộ lầ`n trước có dịp lên vùng cao su mạn sông Đa Quýt chưa ạ?

- Chưa! – Một tiế´ng trả lời cụt lủn – Hai ông ăn cơm đi! Cơm hôm nay có canh cá chua, xuấ´t ăn tươi do giám đố´c quyế´t định nhân ngày 30 tháng 4 giải phóng Sài Gòn.

Nói xong, anh ta đi ra ngay, lại im lìm như con người này đẻ ra đã im lìm như vậy. Húp muỗng canh chua thoảng chút mùi cá tanh tao nơi đầ`u lưỡi, điề`u này mà từ ngày vào đây đã trải qua ba tháng rồ`i bây giờ mới được nế´m lại, đáng lẽ anh sẽ và hế´t tô cơm một cách ngon lành nhưng muỗng canh cứ khô quánh lại trong miệng không

https://thuviensach.vn

làm sao nuố t nổi. Ba mươi tháng tư... Giải phóng Sài Gòn... Mới đó đã thấ m thoắ t gầ n hai chục năm trôi qua rồ i! Ngày đó anh còn trẻ lắ m. Đi giữa nắ ng trời tự do mà cứ muố n hát váng lên cho đế n khi tàn hơi kiệt lực. Ngày đó... Người đại đội trưởng trinh sát mới ngoài hai mươi tuổi đâu có nghĩ rằ ng hơn hai mươi năm sau lại phải ngồ i thu lu trong một căn phòng thiế u nắ ng thiế u sáng như thế này...

Nhìn sang ông bạn tù vong niên cũng đang trệu trạo để im miế ng cơm trong miệng. Hai ánh mắ t nhìn nhau chênh chao. Anh hiểu ông ta còn mang một nỗi buồ n thấ m thía hơn mình. Ngày ấ y, từ Hà Nội chuyển vào, ông đã là một cán bộ cấ p Cục nhận trọng trách đại diện cho ngành vật tư chiế n lược ở các tỉnh phía nam. Nế u theo lẽ thông thường, với năng lực quản lý nổi tiế ng là giỏi giang như anh mang máng biế t thì giờ đây chỗ của ông là trên Bộ, trên trung ương gì đó chứ không phải ở chỗ này. Ba mươi tháng tư... ngày giải phóng Sài Gòn... Ngực anh lại có vật gì chẹn vào khó thở quá đi thôi.

Đế n cuố i giờ chiề u hôm đó, thật bấ t ngờ, khi mang cơm vào, chính người quản giáo lầ m lì kia lại chủ động hỏi anh, hỏi nhỏ thôi, hỏi chỉ vừa đủ cho hai người nghe lọt:

- Ông có cầ n nhờ tôi giúp gì không?

- Có! – Anh buột miệng nói ngay mà không để ý rằ ng nguyên do nào lại dẫn đế n hành động ưu ái khác lạ thế này – Tôi muố n biế t tin thằ ng con tôi. Tôi chỉ có mình nó... Và nế u có thể được, cho tôi được nhìn thấ y nó thì ơn này...

Giọng anh tắ t lại. Chính anh cũng không thể ngờ rằ ng mới có vài tháng số ng trong cảnh tù đày mà lời ăn tiế ng nói của mình lại có thể chóng vánh trở nên thố ng nhục, năn nỉ đế n thế .

https://thuviensach.vn

- Nguyên tắc tạm giam không được tiếp xúc với người ngoài, kể cả thư từ, lời nhắn. Ông cho địa chỉ đây, để nếu có thể tôi sẽ nhờ người đem đến tận nhà.

Anh nói địa chỉ mà không mấy tin. Nguyên tắc tạm giam... Trời ơi! Còn tạm cái nỗi gì nữa? Tại lại tạm? Thì họ cứ giam luôn đi, ra toà đi, kết án đi, giam một năm, mười năm, trăm năm cũng được miễn là thằng bé có quyền được vào thăm bố nó. Cứ đà này không hiểu sẽ dây dưa biết đến chừng nào. Những câu hỏi không có thực cứ tiếp tục bổ xuống và những câu trả lời rất thực cứ tiếp tục dội lên. Hai chiều. Tránh né. Không chạm nhau. Trơn truội. Vì cuộc đời này, dẫu là cái cuộc đời chẳng mấy hay ho, vì những năm tháng đã qua, vì cái nhìn trong vắt của thằng bé, dù có được hứa hẹn điều này điều khác về quy án nhưng anh không thể nói ngược lòng mình. Không thể...

Một tuần sau, cũng vào một lần tù phạm được ra sân ngồi hóng gió năm phút buổi chiều, người quản giáo đó lại lặng lẽ đến gần và cũng lặng lẽ như không phải là nói với anh:

- Đừng quay đầu lại! Thằng nhỏ vẫn khoẻ, vẫn đi học bình thường.

- Trời! Anh đã được gặp cháu rồi ư?

- Tôi đã bảo không quay đầu lại! Gặp rồi. Gặp cả vợ ông nữa. Bà ấy không nhắn gì và cũng không... gửi gì.

- Tôi biết. Còn thằng con tôi, nó có nói gì không?

- Nó bảo ông cứ yên tâm, giữ gìn sức khoẻ, nhiều người ở công ty đang gửi đơn đi khiếu nại cho ông. Nó có gửi cho ông ít thuốc trợ tim mà ông thường vẫn dùng ở nhà. Sáng mai tôi đưa cho.

https://thuviensach.vn

- Cám... Cám ơn cán bộ! – Giọng anh rung nhẹ - Vậy là nó vẫn bình thường, vẫn đi học, vẫn... Thế là được rồi. Xin lỗi! Cho tôi hỏi thêm một câu nó có nhắc gì đến một người tên là Thương, Hà Thương không? Người đó có đến gặp nó không?

- Không!

Tiếng trả lời nặng như đá cục chấm hết. Người quản giáo đứng dậy bỏ đi, lạnh lẽo, dửng dưng như vừa rồi không nói gì không nghe gì cả. Ông bạn tù đi đến, ngồi xuống, đưa cho anh một mẩu thuốc rê hút dở, ướt nhoét nước miếng một đầu.

- Có tin nhà?

- Ngoài kia người ta đang tìm cách chạy tội cho tôi – Không hiểu sao anh lại không muốn nói ra cái điều không muốn nói ấy.

- Tốt! Ít nhất xung quanh chúng ta vẫn còn chưa hết những người tử tế. Nhưng chú cũng nhớ lấy cái đó làm điều đôi khi lại còn rắc rối thêm. Ví như trường hợp của tôi. Cả đảng uỷ, cả ban giám đốc, cả công đoàn, đoàn thanh niên cũng làm đơn kí vào nhằm khẳng định tôi không có tội đàng hoàng nhưng có ăn thua gì đâu. Ngược lại, họ còn cho tôi là vận động, là xách động quần chúng để tung hoả mù tội càng nặng hơn. Và cái kẻ quyết liệt ném ra cái tin ấy không ai khác lại vẫn là cái kẻ xưa nay tôi tin cậy, tôi cưu mang nhiều nhất. Nó, từ chỗ sắp vướng kỉ luật nặng ở một công ty khác, quý tài, tôi nhận về, đưa lên phó phòng, trưởng phòng, rồi phó tổng giám đốc, lo kết nạp đảng cho, vậy rồi không hiểu sao, khi cần thiết, nó sẵn sàng bán rẻ tôi để thờ chủ mới! Mà trong làm ăn, một khi người thân tín của mình muốn bán rẻ mình thì có thiếu gì cách...

Anh lặng lẽ quay đi như không muốn nghe sâu vào cái chuyện ấy nữa. Cái chuyện như vận vào anh, như là trường hợp của chính

https://thuviensach.vn

anh. Thời bao cá´p khô´n khó thật, nhưng con người đô´i xử với con người cũng đâu đê´n nỗi. Mới mở cửa làm ăn có ít ngày, mới để đô`ng ngoại tệ cùng với những khuôn mặt hải ngoại tràn vào cuộc sô´ng có ít ngày mà lòng người đã đổi thay, đảo điên quá thể. Anh muô´n ngô`i lại một mình để nghĩ đê´n thă`ng bé, đê´n thái độ ráo hoảnh của mẹ nó, đê´n sự cũng ráo hoảnh của Hà Thương. Rút cuộc là đàn bà là thê´ cả. Cứ phải có một tình huô´ng thật trớ trêu nào đó xảy ra mới đo hê´t được lòng dạ họ. Vợ anh không nhă´n gì, gửi gì, điê`u â´y hiểu được và thực lòng anh cũng mong mỏi như thê´. Bao lâu nay người đàn bà độc địa đó có còn coi anh là chô`ng nữa đâu ngoài mô´i hận thù có thể xả ra bâ´t cứ lúc nào, ở đâu, nhâ´t là trúng một dịp trời cho như thê´ này. Nhưng còn Thương... Chẳng lẽ em cũng làm một cú phủi tay êm nhẹ coi như tôi không hê` có mặt trong cuộc đời như vậy ư?

Đêm đó lại là một đêm thức tră´ng đô´i với anh. Cuộc đời tù ngục là cuộc đời của những đêm thức tră´ng và của những ngày đen râ`m. Và vào một buổi sáng đen râ`m như thê´, khi người bạn tù vong niên được phép lên y tê´ khám căn bệnh u sơ tuyê´n tiê`n liệt đang tái phát, người quản giáo mở cửa bước vào, rót cho anh một ly cà phê pha sẵn đựng trong cái phích con đeo bên người. Trời ơi! Anh là một người nghiện cà phê, nghiện nặng, hô`i còn ở ngoài một ngày có thể không câ`n ăn nhưng dứt khoát phải có một ly cà phê đặc để rô`i từ lúc vào đây, những buổi sáng đâ`u tiên không có nó, mô`m miệng nhạt thê´ch nhạt thác như cái người mà cả đời chỉ làm độc một việc tệ hại là sô´t rét. Anh câ`m như vô` lâ´y ly nước màu nâu đen nóng hổi, thơm ngậy đưa lên miệng làm một hơi gọn nửa. Dòng nước chảy châ`m chậm xuô´ng cổ, xuô´ng ngực, lan toả khă´p chân tay, tê´ bào, mạch máu như đưa như ru cái đâ`u óc bít bùng nơi anh vào một ý nghĩ thảnh thơi khác lạ xưa nay chưa từng có. Chao ôi! Rút cục cuộc đời cũng quá đỗi đơn giản thê´ này thôi ư! Một bữa cơm no, một ly cà

https://thuviensach.vn

phê nóng, một hơi thuố´c thơm... rồ`i ra đi mãi mãi, có sao đâu. Anh chợt nghĩ đế´n một bữa cơm tử tù và khẽ rùng mình.

- Tại sao... Cán bộ đố´i xử tố´t với tôi như vậy? – Anh hỏi.

- Ông uố´ng hế´t đi! – Giọng người quản giáo vẫn lạnh tanh.

- Tôi... tôi để lại cho ông â´y. Ông â´y cũng nghiè`n...

- Vẫn còn đây – Anh ta nhét nhanh cái phích xuố´ng dưới tấ´m chiế´u bế´t bát vệt mồ` hôi – Hai ông uố´ng dâ`n. Thỉnh thoảng tôi lại mang vào cho.

Anh ngửa cổ chă´t đế´n giọt cuố´i cùng. Không thấ´y ngon nữa. Chỉ thấ´y đă´ng nơi cuố´ng họng...

- Ông có nhớ một người tên là Hải không? - Người quản giáo đột ngột hỏi.

- Hải... Hải nào ạ?

- Hải cụt, ở cùng đơn vị với ông.

- Hải cụt... Nhớ! Cậu áy cụt một ngón tay khi sử dụng B40 trong trận đánh vào sân bay Bù Da Mập. Sao ạ?

- Tôi là con ông â´y.

Nói xong, anh ta đi ra luôn. Cánh cửa să´t nặng nề` lại nhanh chóng được đóng sâ`m lại âm u như cánh cửa địa ngục. Vũ Nguyên ngồ`i thẫn thờ. Hải! Hải cụt... Hèn chi cái trán dô cái cằ`m vuông, cái răng vâu vẩu, cái dáng đi hơi gù gù... sao cứ nhang nhác một ai?

Đó là một câu chuyện, nói đúng hơn là một chi tiế´t hế´t sức nhỏ xảy ra cách đây đã ngót nghét sáu, bảy năm, vào cái ngày anh sắ´p có quyế´t định được điề`u lên làm giám đố´c công ty. Bữa â´y, nhân

https://thuviensach.vn

ngày kỉ niệm thành lập trung đoàn cái trung đoàn đi bê chứ không phải trung đoàn đã chuyển sang làm kinh tế lúc này, anh vô tình gặp lại không ít những đồng đội đang gặp cảnh thất cơ lỡ vận, trong đó có Hải cụt.

Hải cụt đi một chiếc xe máy cóc cáy, đen trủi không rõ là loại gì đến dự, nói to, cười to, ăn cũng to. Trong hơi bia bốc lên, anh ta mới thú thật là mình lóng rày đang làm nghề... chạy xe ôm. Thương tật, văn hoá chả có, vợ con cũng ỳ xèo ba hồi được, ba hồi mất, có chiếc xe máy này chạy kiếm chút cháo nuôi con nhỏ đi học cũng là đã lắm rồi, còn hơn ôi thằng bỏ xác trong rừng giờ không biết xương xẩu, đầu lâu, hoa cái ở đâu. Và cùng cảnh ngộ na ná như Hải cụt cũng còn vài ba chiến hữu khác nữa mà giờ đây gặp lại mới biết. Li bia trên tay bỗng đắng ngắt, Vũ Nguyên lui vào một góc, không còn cảm thấy chút hứng thú ăn uống nào nữa.

Cuối buổi, anh kéo mấy người đó nán lại, nói thẳng rằng sống vậy thật không ổn đâu. Chỗ anh đang cần người nếu chịu lên, anh và nông trường sẽ tạo điều kiện cho. Hải cụt cười hô hố bảo, nông trường nông chiếc gì, có mấy cha ở chung ngõ cũng bỏ ráo trọi các nông trường về kia kìa, đi nông trường mà chết đói rã họng à? Anh nói không nông trường thì thôi, đất đai trên đó còn nhiều lắm, tốt lắm, kiếm mỗi người vài ba héc ta trồng đỡ dần dà cũng có thể sống được. Họ bảo để nghĩ ngợi cái đã, cứ để địa chỉ đây, cứ nghĩ ra là lên cái tróc, sợ mẹ gì, đằng nào cũng lãi rồi, sống ngày nào lãi ngày ấy, đáng ra chết mẹ trong rừng cho ba cái kì đà rỉa thịt rồi. Hà hà!

Và nửa tháng sau, họ khăn gói quả mướp lên thật, Đăng Điền đi vắng, anh bảo với chủ tịch công đoàn Đoàn Thanh cắt hơn chục héc ta đất chưa sử dụng đất thuộc diện tích của đội Đăng Điền cho họ làm tạm, coi như dân tự do làm tiểu điền, sau này nông trường cần sẽ đòi lại hay nói họ làm thủ tục đền bù, trước mắt là nông trường

https://thuviensach.vn

giúp họ công khai hoang giố´ng má. Đoàn Thanh gật đầ`u, cùng là kiế´p lính cả, dẫu không cùng đơn vị, làm sao lại không gật khi rừng đấ´t mênh mông đang bỏ hoá như thế´. Chuyện chỉ vậy thôi, có ai ngờ rằ`ng bảy năm về` sau, cái chi tiế´t tưởng chừng vô hại ấ´y đã được người ta nâng lên, quy chụp thành tội xà xẻo đấ´t công sử dụng sức công, tài sản công mưu lợi ích riêng cho gia đình, dòng họ! Và không thể ngờ rằ`ng cái người trông coi mình trong nhà tù hôm nay lại chính là con trai của cái anh chàng Hải cụt được tạm cấ´p đấ´t năm ấ´y.

Năm, anh có xà xẻo đấ´t công biế´n thành đấ´t riêng của gia đình anh không?... Tiế´ng hỏi cung lạnh lùng hôm nào chợt vang lên chát đă´ng bên tai anh. Chao ôi! Sao sự đời lại có thể bẻ cong mọi chuyện như vậy nhỉ?

Cuộc đời dài lă´m nhưng cuộc đời cũng chạy vòng quanh. Chỉ có tình yêu là rơi thẳng. Rơi tới đáy...

*

**

Rơi tới đây... Đó là một cảm giác hoàn toàn có thật khi anh tạm biệt nông trường xách đồ` đoàn lên nhận công việc mới ở công ty. Châng lâng lòng dạ! Châng lâng đế´n nỗi anh không dám nhìn lại cây kèn Cla Tuấ´n mua đề`n anh hôm nào. Anh sợ nhìn lại một kỉ niệm, sợ nhìn lại một nguyên cớ tình yêu, một nguyên cớ tan tành. Anh gói kĩ nó lại, nhét vào đáy tủ, thậm chí muố´n chôn nó đi, chôn số´ng để quên, để tự thề` nguyề`n rằ`ng cuộc đời này chă´c sẽ không bao giờ còn dịp cầ`m đế´n nó nữa. Cầ`m làm gì khi người ta đã tán tận nghĩa tình đế´n dường ấ´y. Đúng là mấ´t mát! Mấ´t lớn quá! Nhưng bỗng chố´c mấ´t đi cái neo bám, cái điểm tựa tinh thầ`n mỏng manh giữa cõi số´ng chao đảo bít bùng. Giố´ng như ngày nào đơn vị trinh sát

https://thuviensach.vn

của anh bám trụ được ở một vành đai trắng khốc liệt nhất lại phần nhiều là nhờ ở dáng hình mềm mại và ánh mắt mái rượi của cô bác sĩ người Sài Gòn kia. Rồi bỗng một ngày, cô bác sĩ ấy bị thám kích Mỹ lẻn vào tận hầm phẫu thuật giết hại, thế là cả tháng trời những người lính cứ ngẩn ngơ, ngẩn ngơ như thể cái lẽ cầm súng từ nay chẳng còn ý nghĩa gì nữa! Mất hết! Mất sach mọi động lực sâu thẳm bên trong! Anh đang là kẻ mất. Cho nên anh chỉ còn cách lao đầu vào công việc để tìm quên, cố mà quên.

Và cái gọi là *cố tìm quên* đó, chán chường chưa, nó lại được diễn ra ngay từ ngày đầu chân ướt chân ráo qua những câu nói của bạn bè như thế này đây:

- Dại rồi mày ơi! Đang ngon đang lành lại đâm đầu lên làm cái thằng chuyên dọn bãi. Họ ỉa ra vung vãi khắp nơi, tài thánh cũng không dọn nổi.

- Ở trên đời cơ cực nhất là thằng khôn lại đi phò thằng ngu.

- Ông tưởng người ta hất ông lên là người ta quý ông lắm đấy à? Còn khuya nhé! Đơn giản chỉ là hất thôi. Ngón chơi truyền thống và đầy tính hiệu quả mà các vị tổ chức lâu nay thường xài.

- Còn kịp. Bác chịu khó làm nước má hồi đi! Má hồi ngay tắt lự! Em là em cứ bảo thật kẻo mai mốt lại hối. Đã bao người cũng trong hoàn cảnh tương tự như bác kia mà nào có ai trụ lại nổi!

- Tóm lại là – Người khác nói năng có vẻ sâu xa hơn – Cậu chỉ là con bài cho một vài kẻ đứng đầu một đơn vị doanh nghiệp đang đi xuống. Cái sự làm ăn giỏi giang của cậu dưới nông trường chỉ đủ sức đưa cậu lên trên này ngồi bàn giấy, ai mà chịu nổi một kẻ thuộc cấp cứ luôn luôn toả sáng hơn mình lên đây, nếu cậu làm giỏi thì họ thưởng, mà cậu làm tồi thì cậu tự kết án câu. Một phát nện được cả hai mục tiêu.

https://thuviensach.vn

...

Đúng là chóng mặt nhức đầu! Y xì những câu nói khi anh rời xí nghiệp cơ khí xuống nông trường năm xưa... Sao cuộc đời và lòng dạ con người lại rối rắm đến nhường ấy! Sao chỉ có một cái chức vị cỏn con mà thiên hạ lại lỡ bày đặt xung quanh nó nhiều bòng bong cạm bẫy đến nhường ấy? Và ngay cả những câu nói bạn bè được nghe, dẫu không ồn. Chả lẽ cuộc sống văn phòng mốc thếch tách xa khỏi vườn cây xanh tươi lâu nay đã tạo nên cho họ cái chất giọng thì thào như nhìn đâu cũng thấy lật lọng, thấy âm mưu cả sao, mà thật lòng anh có ham hố gì đâu, chưa một mảy may ham hố. Anh chỉ chấp hành sự điều hành của tổ chức và tuân thủ cái khát vọng khôn nguôi về một rừng cây thôi, vậy mà... Mà chả lẽ cái cậu Điền ấy đã tiên đoán đúng? Kệ sừ nó, tốt nhất là không nghe, không thèm nghe cái gì hết, chuyện đâu tính đến đó, lo gì. Một chút kiêu hãnh phả vào nụ cười trên môi, nụ cười bất chấp mà nhờ nó, anh đã vượt qua được không ít những tình cảnh hiểm nghèo cả bây giờ lẫn trong chiến tranh.

Phải đợi đến tối thì anh mới được nghe một lời nói thấu đáo của anh bạn trưởng phòng tên Vận mà lúc này cũng đã được cất nhắc lên làm phó giám đốc Công ty. Vẫn thế, phủ miệng và chân tình, Vận kéo anh ra quán, kêu một xị đế với mấy trái xoài xanh, thứ mà cả hai người đều thích, rồi quất luôn, vẫn bằng cái giọng khúc triết một cách dân dã nghe không quen không chịu nổi:

- Chúc mừng cậu!

- Mừng gì! – Anh gượng nhẹ - Thiên hạ nó đang chửi mình là ngu dại, là ham hố chui đầu vào rọ kia kìa!

- Chửi vậy còn nhẹ. Nói chung, còn được chửi tức là còn được tồn tại. Phải là tôi, tôi sẽ bửa đôi đầu cậu ra kia. Nhưng hãy chú ý, trong

https://thuviensach.vn

cách nói của chúng nó, có phần là thực tế nhưng cũng có phần là ghen tuông, đố kị đó. Uống đi! Chúc mừng! Chí ít cũng là một cái mốc thăng tiến trong cuộc đời cao thấp. Nào! Cạng một cái!

- Vậy theo cậu, một thằng bạn tôi vẫn hoàn toàn tin ở sự tỉnh táo và chính kiến, cậu nói đi, tôi có nên trở lại nông trường không?

- Nên tự trả lời. Khi đã gần bốn mươi tuổi người ta thường không thích để ai trả lời hộ mình hết. Tuy vậy, theo ngụ ý của tôi, cậu ạ, toàn bộ vụ việc của cậu chỉ giản dị thế này, thể tạng công ty đang trục trặc nhất là trục trặc về nhân sự, trong khi đó, cậu lại nổi lên như một giám đốc nông trường giỏi nhất. Vậy là lọt vào mắt cấp trên, tôi muốn nói là trên cao ấy. Trên ép xuống nhiều lắm, rút cục lão giám đốc ở đây dù ghét cậu như ghét con vợ già lại lắm mồm, dù thành kiến cố hữu với cậu thế nào nhưng không thể không đưa cậu lên, vừa đưa vừa sợ vãi đái là rồi ba bảy hai mốt ngày cậu sẽ chính thức thay thế lão.

- Thay thế? Cậu lấy cái tin này ở đâu ra hay chỉ đoán mò như ngày trước cứ lẩn mẩn đoán mò ngày giờ quân Nguỵ sẽ đầu hàng để rồi cuối cùng là trật lất, sai bét những hai năm?

- Nghe đã! Trước khác, giờ khác. Vẫn cái tật chưa nghe đã cãi, rồi còn là khổ, em ạ... Lại còn cười! Nhìn kia, cười mới đẹp chửa, mi cười với gái đấy à? Tiếp đây: Lão biết rằng với tất cả của lão, lão đã tới số, lão sẵn sàng hạ cánh an toàn nhưng trước khi hạ cánh, lão muốn người thay lão phải nằm trong đường dây, phải là một trong những đệ tử ruột của lão để lão còn trông cậy chút màu về sau. Tâm tính như lão còn có gì khổ bằng một ngày nào đớ phải thò bút kí bàn giao công việc cho một kẻ lão căm ghét đến hắt nước đổ đi như cậu. Thế là từ chỗ căm ghét khuynh hướng quản lý theo lão là học đòi tư bản của cậu đến chỗ lão căm ghét sự thật cả con người cậu chỉ đơn giản vì chức vì quyền. Hiểu chửa?

https://thuviensach.vn

- Không muố́n hiểu. Nhưng còn cậu thì sao? Chả lẽ một thằ̀ng trời gầ̀m trẻ không tha già không kiêng như cậu lại được lão yêu chiề̀u đế́n mức cũng phải đưa lên làm giám đố́c cho lão.

- Tao khác. Tao là quy luật. Lão cầ̀n tao. Mà khi đã cầ̀n thì ghét cũng cầ̀n mà yêu cũng cầ̀n. Cái nữa là thằ̀ng tao không bao giờ có thể lọt và kính ngắ́m của các nhà nhân sự cả. Chỉ suố́t đời làm phó thôi. Hiểu chửa?

- Vẫn không hiểu lắ́m nhưng nghe kinh chế́t! Cứ như phim mafia Hồ̀ng Công.

- Còn hơn cả Hồ̀ng Công nế́u cậu bớt để ý đế́n khe ngực đàn bà mà chịu dòm ngó vào những ngóc ngách cuộc đời một tý. Cuộc đời nhiề̀u khi nó còn nồ̀ng nàn hấ́p dẫn hơn cả thân thể đàn bà đấ́y.

- Tóm lại là sao? – Vũ Nguyên không cười nữa.

- Là đã lên rồ̀i thì ráng mà trụ lại. Quân tử nhấ́t ngôn. Quân tử một đi không ngoái đầ̀u. Mà muố́n trụ lại thì trước hế́t, cậu coi như không màng, không mảy may khái niệm gì đế́n cái chức giám đố́c dở hơi ấ́y hế́t, cứ âm thầ̀m lặng lẽ mà làm tố́t phầ̀n việc được giao của mình rồ̀i cái gì đế́n sẽ đế́n, chả thằ̀ng khố́n nào cưỡng được quy luật đâu. Uố́ng!

- Dạo này cậu nói năng phức tạp lắ́m nhẩy? Dầ̀u sao cũng cám ơn những lời chân thành một cách lọc lõi của cậu. Còn mình, mình đã có chủ kiế́n của mình. Nào, uố́ng!

- Chủ kiế́n gì? Cút à?

- Cũng gầ̀n như thế́ nhưng không cút về̀ nông trường mà làm một cú cút đi xa hơn, đi thăm thú mọi việc cho chắ́c tay cái đã rồ̀i sẽ trở về̀.

https://thuviensach.vn

- Ngu!

- Thì vẫn ngu.

- Cờ đế tay cứ phất. Bỏ trận địa lúc này là hèn. Coi chừng hắn sẽ thừa cơ cậu rời khỏi nhiệm sở mà làm một cú vô hiệu hoá luôn đấy. Thương trường là đấu trường. Quyền lực là quyền lợi, thiên hạ sẽ không thiếu gì mưu ma chước quỷ để bẫy nhau đâu.

- Mình chấp nhận. Bởi còn một thứ cần hơn việc lo rình rập, đối phó với nhau ấy là sự thạo việc mà nói cho cùng, mọi sự đối với mình đều trong giai đoạn tập sự. Tạm kết thúc ở đây, không bàn thêm nữa nhé! Bây giờ là uống và nói chuyện đời. Nào, xin chúc mừng tân phó giám đốc và chắc chắn sẽ là tân giám đốc nay mai.

- Im mồm! Lại định... Lại định đấy. Tao không thèm. Và nếu có cái đó thì là mày chứ không phải tao. Nói gì thì nói về mọi phương diện mày vẫn hơn tao một đầu.

- Hơn cả tuổi nữa chứ - Vũ Nguyên cười.

- Tỷ hả, bị xúc phạm hả - Vận cũng cười. – Cái mồm tao kêu vậy quen rồi như người dân tộc ấy, khi nào mà tao xưng hô đúng phép tắc là khi đó sắp có chuyện đấy.

- Hèn chi cho đến tận bây giờ cũng không có một người đàn bà nào chịu sống chung với mày.

- Sống chung với đàn ông đã mệt thấy mẹ rồi lại còn lo sống chung với đàn bà nữa mà tắc thở luôn à? Dẹp!

- Sống như mày cực đoan quá! Rồi mai mốt...

- Im mồm! Lại định lên giọng khuyên dạy? Mỗi thằng một kiểu sống, không thằng nào được can thiệp vào thằng nào.

https://thuviensach.vn

- Rõ! Thưa sế p!

- Nguyên! – Nét mặt Vận chợt sắ c lại – Tao nghe nói lão Ba tính đưa thằ ng Điề n lên thế chân trưởng phòng của tao? Ý mày thế nào?

- Tố t!

- Cái gì tố t?

- Tao nói công việc ấ y cậu Điề n nó làm tố t. Cấ t nhắ c đưa lên cao nữa cũng tố t – Vũ Nguyên nói mà rõ ràng đầ u óc đang để đâu đâu.

- Khách quan đấ y chứ?

- Thì tao có chủ quan bao giờ đâu.

- Cái chế t của mày là bao giờ nhìn người cũng rấ t sơ sài, rấ t cảm tính. Thế cái vụ nó chơi mày, người ta nói đế n tai tao, mày cũng cho là tố t à?

- Chơi gì đâu. Cậu ta chỉ phải cái hơi khôn quá, khó hiểu, ít dám chịu trách nhiệm, thế thôi chứ nhìn chung hắ n là con người được việc mà mày biế t đấ y, cái bi kịch của các doanh nghiệp lúc này, trong đó có doanh nghiệp cao su của ta là quá thiế u người được việc. Vả lại, phàm ở đời người đã thạo việc lại thường là người có tật nhưng không sao. Tật thì trước sau có thể sửa được, nhưng dố t nát, vô trách nhiệm, khó sửa lắ m! Nó thành căn bệnh trầ m kha của sổ đông rồ i!

- Lại cái tật thích khái quát! Thạo việc hay không tao không cầ n biế t nhưng mỗi lầ n lên đây, tao thấ y thái độ khúm núm thì thào của nó trước lão giám đố c hay bấ t kể một tay có uy quyề n nào đó là tao đã muố n lộn ruột lên rồ i. Trông hèn quá! Thằ ng người có thể có trăm điề u xấ u xa nhưng hèn là tao đế ch chịu nổi.

https://thuviensach.vn

- Còn nhiê`u cái không chịu nổi nhưng cô´ că´n răng mà chịu đô`ng chí thân mê´n ạ! – Vũ Nguyên nói và thoáng nhìn đô`ng hô`.

- Cu cậu chán chuyện rô`i đâ´y. Một đứa chỉ thích ngô`i với đàn bà hơn ngô`i với đàn ông như mày rô`i trước sau cũng hỏng! Con nhỏ Thương sao rô`i? – Vận bỗng hỏi đột ngột.

- Sao là sao?

- Là mày có còn ý định chôn vùi sự nghiệp vào cái ngâ´n ngực chê´t mẹ đó không?

- Cô â´y đi rô`i! – Giọng Vũ Nguyên nhìn xuô´ng – Đi vĩnh viễn rô`i.

- Đi lâ´y chô`ng?

- Cũng gâ`n như thê´ - Bỗng anh quát tướng lên – Mà cậu hỏi đê´n nó làm gì? Biê´t cái gì mà hỏi? Yêu câ`u yên lặng không dễ quật chai vào đâ`u nhau lă´m!

- Thì tao vẫn im lặng đâ´y chứ. Chính vì tao im mà mày càng ngày càng đổ đô´n thê´ này. Ô kìa... Hay chửa! Mày khóc đâ´y à? Dại gái đê´n mức chảy nước đái ra như thê´ này thì đúng là không tài nào hiểu nổi. Thôi, làm hê´t rô`i vê`. Nhìn một thă`ng đàn ông gâ`n bô´n chục tuổi ngô`i khóc ngon lành, tao muô´n tự đập chai vào đâ`u mình lă´m! Vê`!

Nói vê` nhưng Vận vẫn ngô`i im, ngước đôi mă´t đùng đục nhìn lên ngọn đèn đường đang chao qua chao lại ở ngã tư, thoă´t thở dài? Tiê´ng thở â´y dành cho bạn hay cho chính cuộc đời làm cao su nhọc nhă`n của mình, có lẽ chỉ có cô bán quán đang ngô`i thâ`m lặng trong góc tô´i o e tiê´ng muỗi bay kia là đoán hiểu được.

*

https://thuviensach.vn

**

Sáng hôm sau, Vũ Nguyên bước thẳng đế´n phòng giám đô´c, áo quâ`n chải chuô´t, mặt mày râ´t tươi tỉnh:

- Anh Ba! Tôi biế´t lẽ sô´ng còn của nghề` cao su là ở như đâ`u ra. Có làm bao nhiêu mà đâ`u ra tă´c tị thì cũng coi như không. Từ đâ`u ra, ta có thể dò tìm được cách să´p xế´p lại đâ`u vào. Cho nên tôi đề` nghị được không phải ngô`i ở nhiệm sở mà trực tiế´p đi tìm thị trường ở bâ´t cứ nơi nào, chủ yế´u là biên giới phía bă´c, có thể là một năm, và cũng có thể là nhiề`u năm.

- Â´y, cứ uô´ng nước đi đã, làm cái gì mà sô`n sô`n lên thế´? Mới về`, cứ nghỉ ngơi, cứ từ từ tìm hiểu công việc, lo gì ngày rộng tháng dài.

Vũ Nguyên chút nữa thì bật lên một tiế´ng cười quỷ quái như anh vô´n sẵn có lô´i cười như thế´ khi thô´t nhiên đọc được một cái gì đó bên trong lòng dạ con người. Xin ông! Ông đang muô´n nhổ phứt tôi đi cho đỡ vướng, bây giờ tôi tự nhổ thì ông lại cứ từ từ! Từ từ gì mà mặt ông lại đang giãn nở đế´n să´p rách toác ra thế´ kia, hở? Và dứt khoát là ông sẽ să´p tuôn ra những lời vuô´t ve cao thượng để che đi cái hứng khoái không kìm được cho coi! Nào...

- Thế´ cô â´y và các cháu ra sao? Trước lúc đi cũng nên tranh thủ tạt qua nhà ít ngày đã chứ hả? Chà! Nói gì thì nói chứ cậu đúng là người của công việc. Nê´u tâ´t cả mọi người đề`u được như cậu thì phúc đức cho ngành cao su khô´n khổ này quá!

Biế´t ngay mà! Anh lại cô´ nhịn cười. Kiểu này lão ta să´p phong mình làm anh hùng, thành thánh sô´ng đế´n nơi và nê´u mình đi tiệt thì có khi lão đội mình lên đâ`u mà đi khă´p công ty mâ´t.

- Xin lỗi! Tôi chỉ có một cháu và cũng đã tạt rô`i.

https://thuviensach.vn

- Thế à? Chết chửa, mình quan liêu quá. Thế... Thế còn con nhỏ Thương? - Be sườn trái anh bỗng nhận một cú hích rất ư là thân ái – Chắc là khóc hết nước mắt chứ? Này! Cậu làm khổ đàn bà nó vừa vừa thôi nhé, làm quá, khi chết chúng nó kéo ra đầy mồ đầy mả lại rắc rối to. Hà hà!

Vô duyên! Đang không lại nói đến mồ mả! Cái lão này không còn cách nào bộc lộ được cái sướng đến quá bất ngờ nữa à? Thôi được, có lẽ đã đến lúc phải cho cái đầu óc cứng đơ đầy chất bảo hoàng bảo thủ như của một viên đội cải cách ruộng đất kia tỉnh lại một chút.

- Anh Ba! – Vũ Nguyên nói ráo hoảnh – Tuy mới về nhưng tôi đã được nghe nhiều chuyện nhức đầu trên này, tôi đi hy vọng rằng lúc trở lại mọi chuyện sẽ ổn hơn.

- Cái gì nhức đầu, cái gì sẽ ổn? Cậu nghe ai? Nghe thằng thối mồm nào? – Tiếng hỏi phụt ra nghe rèn rẹt như hở van nồi hơi nhưng liền đó lại trầm xuống như cái sự hỏi này ông ta đã từng được nghe, đã nhiều lần phải ứng xử - Ổn! Sẽ ổn! Có gì mà không ổn! Cậu cứ đi đi! Và phải nhớ một điều, kẻ xấu miệng, kẻ muốn hại ta chơi ta ở đâu cũng có, đừng vội tin ai, kể cả cái vùng đất địa đầu mà cậu sắp tới.

- Cám ơn lời nói chân tình của giám đốc!

- Có gì đâu. Có thể trước đây cậu đã nghe nói nhiều điều không trúng về mình nhưng về đây sống với nhau dần dà cậu sẽ hiểu. Mình bao giờ cũng chân tình, bao giờ cũng lấy cái việc quý trọng con người lên trên hết. Ví như chuyện của cậu, mình biết cậu thành kiến với mình, nói ác về mình nhưng mình vẫn kiên quyết đề bạt lên mấy anh cho cậu về đây.

https://thuviensach.vn

Anh quay nhìn ra mảng nắng ngoài song cửa, chút nữa bật lên một tiếng phịt ở cuống mũi. Miệng lưỡi trơn truội đến thế là cùng. Nhưng dẹp! Sắp đi xa rồi, có nín nhịn thêm một chút nữa đã hề hấn chi.

- Này! – Giọng nói làm ra bộ vô tình – Bọn mình tính đưa tay Điền thay cậu Vận làm trưởng phòng kinh doanh xuất nhập khẩu cậu thấy thế nào?

Cái chết của mày là nhìn đời lúc nào cũng phiên phiến... Câu nói hồi chiều của Vận chợt trỗi dậy trong đầu, khiến anh bất giác cố thoát vùng ra khỏi tính lười nhác cố hữu một khi phải buộc đầu óc chạm đụng đến những việc về tổ chức, nhân sự, nói chung là về con người.

- Nếu thường vụ và các anh đã tính rồi thì... Nói chung tôi không có ý kiến gì. Cậu ấy có năng lực kinh doanh nhưng giá như cứ để ở nông trường thì hợp hơn. Mỗi người có một thế mạnh riêng của mình, thế mạnh của cậu Điền là trồng trọt và bám chắc vào đất. Xa đất, tâm tính cậu ấy cũng sẽ khác đi! Cái chức năng trưởng phòng một phòng chủ lực, phòng linh hồn, luôn phải va chạm với các tình huống phức tạp, nhất là về tài chính tiền nong, tôi e...

- Thôi được rồi! Việc này sẽ được bàn thêm trong thường vụ đảng uỷ, cậu cứ yên tâm đi đi! – Khuôn mặt đỏ đắm, rất từng trải của vị giám đốc đột nhiên sắt lại như từ đầu đến giờ nó chưa được nở ra.

- Vâng! Tôi chưa nằm trong thường vụ nên cứ coi đây là một lời tham khảo. Còn nếu Đảng uỷ quyết thì... tôi không có ý kiến gì.

Tôi không có ý kiến gì! Câu nói như một cái tặc lưỡi và cách nhìn nhận con người nước đôi không muốn bất cứ ai bị tổn thương đó, Vũ Nguyên đâu có ngờ rằng, chỉ mấy năm sau, nó đã trở thành cái hậu hoạ khiến anh phải chui đầu vào tù!

https://thuviensach.vn

Còn lúc â´y, anh nhận được một cái bă´t tay mê`m nhũn, hững hờ rô`i sau đó không còn gì nữa.

Với một chút nhớt nhát còn lại trong lòng bàn tay, anh bỗng hiểu tại sao con người có bộ óc cứng ngă´c, thẳng đơ, nhưng đâ`y biê´n hoạt và thường lâ´y những nguyên tă´c đảng, nguyên tă´c mác xít ra phù trợ cho ý định của mình kia lại có thể trụ được ở đây gâ`n cả chục năm. Giỏi! Phải nói là quá giỏi! Và cùng khoảnh khă´c â´y, anh biê´t chă´c ră`ng tới đây giữa mình với ông ta, một cái hô´ vô´n ngăn cách lâu nay đã lờ mờ hình thành nay càng hình thành sâu hoă´m hơn. Biê´t vậy nhưng anh chẳng thể làm khác được. Ghét là ghét, yêu là yêu, làm sao anh có thể nói lời giả dô´i xu phụ với một con người bâ´y lâu anh đã không chịu nổi â´y.

“Mày rô`i còn là khô´n đô´n vì cái thói cực đoan cứng ngă´c của mày chú em ạ! Mê`m thì lại mê`m quá, cứ như cái đứa làm thơ trong rừng, cứng thì lại cứng quá, chẳng ai chịu nổi. Giữa cái đâ`u của chú và quả tim trong ngực chú nó đang đập lộn nhau kha khá đó. Cuộc sô´ng lúc này không phải chỉ có lòng tô´t và sự trung thực là đủ thôi đâu. Nó còn câ`n râ´t nhiê`u thứ khác nữa mà chú em chỉ nhận ra một khi chịu khó bỏ bớt được ba cái tính khí ngang bướng, động một chút là nổ tung toé, coi trời bă`ng đĩa nhậu â´y đi.” Ông bí thư cà răng căng tai thường được kêu bă`ng ông Bảy chú rừng dạo nào lại quă´c vào mặt cậu bạn vong niên của mình như thê´ lúc anh ghé thăm tận nhà kiê´m ly rượu uô´ng đỡ tô´i qua. Uô´ng cạn ly rượu tă´c kè vàng sánh, ông nói thêm, cái miệng ngă´n, răng vẫn cười nhưng đôi mă´t lại phảng phâ´t chút buô`n buô`n: “Tôi nói chú cũng tức là tôi nói tôi. Có những thứ thời chiê´n râ´t hợp nhưng thời bình lại có chiê`u không ổn, như thói cực đoan quyê´t đoán chẳng hạn. Cho nên – Ông cạn một ly rượu nữa – Chú cứ đi đi! Chú cứ làm theo những gì mà lương tâm chú thâ´y ổn, còn không ổn, sẵn sàng trả giá, ngẩng đâ`u lên mà trả giá, cô´t không được hèn. Còn tôi, chưa biê´t

https://thuviensach.vn

chừng ngày một ngày hai tôi cũng buộc phải rời khỏi cái công việc quá phức tạp này. Rất thanh thản. Tôi với chú đều có một thời lính chiến tận mình...”

“Chấp nhận trả giá!” Anh nói và ném tan cái ly xuống đất theo đúng kiểu cạn ly trước lúc vào trận ngày xưa rồi quay lưng đi thẳng.

https://thuviensach.vn

16

CỬA KHẨU MÓNG CÁI DÀN DẠT GIÓ VÀ NẮNG.

Đứng ngẩn ngơ giữa một vùng biên cương xanh tít tắ p, Vũ Nguyên cứ thấ y toàn thân mình tan chảy ra trong một cảm giác rấ t lạ! Thì cũng là biên cương cả thôi mà sao nơi đây cái gì cũng được mở ra đế n mênh mang, đế n thoáng đạt, đế n tận cùng, đế n hế t tầ m kích không gian, thời gian như thế ! Trời thật cao, đấ t thật rộng và ngay cả cái mùi của gió, của nắ ng cũng phiêu diêu xa ngái khác thường. Xa ngái như có tiế ng binh đao oai hùng của bao trận đánh ông cha chố ng giặc phương Bắ c tự ngàn xưa lao xao dội về . Và có cả trận đánh inh ỏi, tiế ng kèn dê biển người cách đây gầ n hai chục năm mà chính anh có tham dự ấ y nữa. Không tin được! Mới ngày nào chỗ này đây còn đầ y mìn trái chế t chóc, còn đầ y vẻ hoang tàn thê lương và mùi tử khí bám nặng trên từng khe rãnh từng lá cỏ. Ấ y vậy mà bây giờ, cứ như cái thứ đùa dai đùa ác của lịch sử, một thương trường huyên náo, chóng mặt và trợn trụa hiện ra.

Người ta đang bán mua tấ t cả những thứ có thể bán mua được. Người ta đang ùn ùn qua lại lằ n ranh đường biên bằ ng tấ t cả những phương tiện có thể qua lại được. Những cái nhìn tầ n tảo của các cô gái Việt Nam, những đôi mắ t lá răm một mí tràn đầ y của các cô gái Trung Hoa. Một núi bia vạn lực, một bãi xe đủ loại. Một bờ đê tiề n xanh biế c đang trao đổi giá hố i đoái. Một vạt cỏ gianh vẫn còn dính máu bởi tiế ng mìn nổ khi đêm. Một bãi chó đủ màu đang ăng ẳng chờ xuấ t ngoại. Một đàn ghe thuyề n chở khẳm xé ngang dòng

https://thuviensach.vn

Ca Long. Một tốp khách du lịch nhễ nhại trắng đi ngược chiều một dòng cửu vạn ám ám đen. Mồ hôi chua nồng và mĩ phẩm nôn nao. Tiếng cười chớt nhả đan vào lời chửi tục hầm hè. Váy và quần. Cởi trần và com lê. Bắp chân cô gái Tứ Xuyên và cặp đùi con bé nuột dài đứng trước cửa hàng Karaoke mời khách. Thiên hạ chào hàng và chào cả thể xác. Càu cạu một cái nhìn biên phòng. Ranh mãnh một miệng cười hải quan. Dân anh chị dao búa thoắt biến thoắt hiện như hồn ma bóng quế sôi sủi, tính toán, chụp giật, bon chen. May mắn và bất hạnh. Trúng mánh và sạt nghiệp. Cười ha hả và khóc ngậm ngùi. Tất cả màu vẻ chốn thương trường thời mở cửa đều hiện rõ mồn một trên các nét mặt con người nơi đây. Hiện rõ đến nỗi không một ai, kể cả anh, lại có thể hình dung ra được rằng, chỉ cách đây ít năm thôi, cũng chính tại chốn này người ta đã đêm ngày người ta tìm cách nã súng vào nhau không thương tiếc, không thương tiếc cả cây cầu đá bắc ngang sông còn hằn rõ hàng chữ khắc chìm *tình hữu nghị hai nước đời đời bền vững!* Thì vững bền vững đấy chứ. Trước đây là bền vững nghĩa tình, sau đánh nhau một chập lại chuyển ra thứ bền vững lâu bền vĩnh cửu hơn, sự bền vững của kiếp sinh tồn.

Quán ăn nào đang bốc ra mùi thịt bò xào tỏi thơm đến nhức nhối! Một lữ khách là anh chưa kịp nuốt trôi cục nước bọt thì một cái nhức nhối hơn đã hiện ra, cái nhức nhối đủ sức làm tan biến mọi cảm nhận ngổn ngang oà ập trong anh suốt từ buổi đến giờ. Đó là những lòng sà lan đầy ắp mủ cao su đang nằm trắng phớ như những khúc cá ôi thiu khổng lồ cắm đuôi nhau dưới bến sông. Những khúc cá đã nặng mùi khiến cho một tốp nữ sinh đạp xe đi học về qua cứ phải bụm mồm bồm mũi guồng chân thoát cho nhanh. Và tất nhiên hỡi ôi trong đó có cả khúc cá bẽ bàng của công ty anh.

- Ta còn bao nhiêu tấn nữa.

https://thuviensach.vn

Anh chàng nhân viên phòng xuất nhập khẩu có dáng bậm bịch khá đẹp với nước da sơn cước hồng tươi xanh rì những chân râu, quê lút tận một vùng Đông Nam Bộ tên là Hùng, thường được gọi là Hùng tiền đồn từ nãy cứ đưa mắt nhìn trộm vị sếp mới của mình, nghe hỏi bỗng thở dài đánh sượt một cái như tiếng thở dài của một thiếu phụ lắm nỗi đa đoan:

- Dạ... Hai ngàn ạ! Tức là chưa bán được tấn nào.

- Dạ... Kể ra bán lẻ, bán nhì nhằng thì cũng có.

- Đã có hướng ra nào kha khá một chút chưa?

- Em đang tìm nhưng nói chung cũng kẹt lắm!

- Thế ráo trọi cái đống dưới sông kia là của đơn vị nào?

- Đủ mặc. Ngành cao su có bao nhiêu công ty thì có bấy nhiêu chi nhánh lên đây tìm mối bán hàng, kể cả tổng công ty cũng có luôn.

- Tổng công ty?

... Thế thì còn gì để nói nữa! Anh đã định buột ra câu đó. Bi kịch! Đúng là bi kịch! Nhà nhà trồng cao su. Tỉnh tỉnh trồng cao su. Khắp nơi trồng cao su. Trồng vô tội vạ. Chế biến vô tội vạ. Cứ tưởng là béo bở để rồi kìn kìn đem nhau lên chất đống ở đây mà tranh khách tranh giá như cái chợ trời! Đáng lẽ với tư cách là cha mẹ, là cơ quan đầu não, là tổng hành dinh của một tập đoàn kinh tế non dại. Cái thứ gọi là Tổng đó nếu không thò được bàn tay vào công việc điều hành sản xuất trên tổng thể một cách triệt để thì chí ít cũng phải lo toan được đầu ra đầu vào cho con cái để cái nơi tập kết bất đắc dĩ này bớt đi được vẻ bẽ bàng khê đọng thì đằng này lại hồn nhiên góp thêm vào sự bẽ bàng đó một đống chình ình thế kia thì còn ra cái thống ná gì nữa. Chao ôi là cái khái niệm 90, 91 của

https://thuviensach.vn

một tập đoàn kinh tế́! Đành rằ̀ng muố́n mần ăn lớn, muố́n tăng sức cạnh tranh, muố́n trường vố́n thì ắ́t phải có tập đoàn. Nhưng các vị lại quên mấ́t một điề̀u máu mủ rằ̀ng, tập đoàn là sự cộng lực chứ phải đâu đơn thuầ̀n là sự cộng lại. Ba cái khoẻ cộng lại sẽ thành một cái khoẻ hơn nhưng ba cái yế́u cộng lại thì chỉ cho ra đời một cơ thể hoại sinh. Mà cái yế́u thì lổn nhổn sờ đâu chả thấ́y. Nhưng thôi, cũng chả trách được. Tấ́t cả còn đang vỡ lòng, mọi việc còn đang tập sự, trách móc ai, trách móc cái gì bây giờ?

- Sế́p nghĩ gì đấ́y ạ? – Hùng tiề̀n đồ̀n rụt rè hỏi.

- Không... Thế́ cậu trụ ở đây bao lâu rồ̀i?

- Ba năm có lẻ thưa sế́p.

- Lâu nhỉ! Thế́ tế́t nhấ́t vẫn tranh thủ về̀ đấ́y chứ?

- Dạ! Có đận tế́t cũng phải ở lại để giao hàng.

- Vợ con gì chưa?

- Em có một cháu. Đi suố́t, con vợ nó kêu quá trời, nó bảo có chồ̀ng cũng như không. Nó còn doạ sẽ đi lấ́y thằ̀ng khác.

- Cậu nói điề̀u ấ́y mà mặt mày cứ tươi hơn hớn? Chắ́c cũng có... mố́i rồ̀i hả? Con gái trên này đẹp có tiế́ng. Lợn Móng Cái gái Tiên Yên... Cô nào cũng hồ̀ng thắ́m như táo chín cây cả.

- Không dám đâu sế́p ơi! Phải tội chế́t. Đêm nằ̀m thương vợ thương con quắ́t ruột còn hơi sức đâu nữa. Mà nhìn sế́p đẹp trai thế́ này, dễ đi đám con gái trời gầ̀m ở đây nó... quấ́y rố́i tình dục lắ́m đó – Giọng cậu ta chợt nhỏ lại – Tố́i nay em dẫn sế́p ra Trà Cổ, mặc sức chọn, hương đồ̀ng gió nội, trẻ nõn. Loại này ở Hà Nội hay Sài Gòn có bói cũng không ra, tình cảm thôi, tố́n kém chẳng đáng kể gì đâu.

https://thuviensach.vn

- Tóm lại – Vũ Nguyên ngắt lời – Lý do nào dẫn đến hàng họ không bán được? Cậu nói thử tôi nghe.

- Dạ! – Cái cười trai lơ trên miệng khựng lại – Dạ! Có lẽ ráo trọi là do chất lượng.

- Sao lại có lẽ? Phải khẳng định nó là tại cái gì nữa? Chất lượng. Ai chả biết là chất lượng. Chỗ quái nào không là chất lượng. Nhưng chất lượng cụ thể nó là cái gì?

- Có lẽ... Dạ, chắc tại do cái màu mủ của mình. Dân tàu họ chẳng mấy quan tâm đến các thông số kĩ thuật như độ dẻo, độ chịu lực, độ chịu mài mòn, nhãn mác... Nhãn mác nào độ nào cũng được vì nếu cần nhãn sịn nhất thế giới, chỉ trong nháy mắt là họ liền. Họ chỉ mê màu vàng chanh và độ mịn của thớ mủ.

- Thí dụ như của thằng nào?

- Như của thằng Đồng Nai, thằng Dầu Tiếng chẳng hạn. Mủ của họ chưa thật chuẩn nhưng cũng đỡ lắm, bán khá chạy, còn của mình...

- Của mình sao? Cậu cứ nói thẳng ra!

- Mình hả?... xin lỗi sếp cứ lam nham nửa vàng nửa đỏ nhìn như màu bã chè, bọt khí lại nổi hòn nổi cục đến mình nhìn còn chán chứ nói chi đến họ. Thậm chí sếp biết không, họ còn nói thà mình cứ bán mủ tươi cho họ họ về tự chế biến lấy còn hơn. Mà bán mủ tươi thì giá thấp lắm. Coi như huề.

- Vẫn còn hơn để nó nằm chết giẫm thế kia rồi hàng ngày è cổ chịu tiền lưu không bến đỗ.

- Dạ. Em cũng lần điện về công ty nói vậy nhưng...

https://thuviensach.vn

- Nhưng mấy anh nói cứ găm găm chờ giá lên chứ gì?

- Dạ...

- Này, cậu vừa nói cái gì Trà Cổ - Vũ Nguyên đột ngột chuyển giọng

- Bãi biển Trà Cổ - Mặt Hùng thoáng ngây – Có gì không ạ?

- Ở đó mọi thứ đều có, tuyệt vời đúng không?

- Dạ trên cả tuyệt vời – Con mắt húp híp của Hùng sáng lên.

- Giờ mình ra đấy kiếm mấy con ghẹ nhậu chơi.

- Có ngay! Để em mượn chiếc xe máy lạnh của thằng Dầu Tiếng đưa sếp đi. Sếp bảo, nếu vùng cực bắc buồn thối ruột này mà không có những thứ đó thì trụ sao nổi. Sếp chờ em nửa phút!

- Khoan! Cần gì phải máy lạnh cứ tằng tằng đi xe máy cũng được.

- Dạ nhưng... Phó giám đốc một công ty cao su lớn nhất nhì một quốc gia ai đời lại cưỡi xe máy, bạn hàng họ nhìn thấy, có khi ảnh hưởng đến uy tín kí kết.

- Cậu cũng biết nói thẳng đấy nhỉ?

- Là em cũng nói theo ý của chú Ba giám đốc.

- Còn nữa! Cái phòng chiều nay cậu thuê ở khách sạn cho tôi giá bao nhiêu ấy nhỉ?

- Dạ! Đáng bao nhiêu. Mình ở ngắn thì 150 ngàn, ở dài thì được giảm 30% như trường hợp của em chẳng hạn.

- Một trăm năm mươi ngàn một đêm trong khi cao su không bán nổi một kí mà lại là không đáng bao nhiêu à? Các cậu chơi sang quá

https://thuviensach.vn

nhỉ? Chă´c đây cũng là ý của chú Ba giám đô´c? Thôi được, cái đã qua cho qua! Bây giờ tôi quyê´t định đây: Trước khi ra biển, cậu vê` làm thủ tục trả phòng rô`i chuyển sang một nơi khác rẻ hơn, dạng bình dân, không được vượt quá sáu mươi ngàn và chỉ cầ`n một phòng thôi. Tôi với cậu ở chung. Tới đây cũng phải tìm cách xây một cái nho nhỏ cho riêng mình để có chỗ cho anh em đi lại.

- Ở chung?... Sáu mươi ngàn? – Con mă´t nhậu đêm mở tròn.

- Đúng! Vợ con gia đình gì mà bày đặt ở riêng. Nhưng còn máy lạnh, còn bình tă´m nóng, còn ti vi... chả lẽ sê´p...

Vũ Nguyên quay mặt ra biển để tránh đi cái nhìn quá ư thiểu não như kẻ să´p chìm suô´ng kia. Đúng là hiện thân cho lô´i sô´ng không cầ`n biê´t đê´n cái gì khác ngoài sự hưởng thụ của một thời, chê´t thật! Trước khi lên đây, anh đã được nghe nói cậu ta thông minh, tháo vát nhưng làm ăn ngẫu hứng, phá gia chi tử, tiề`n bạc nhập nhèm, gái ú linh tinh, sở dĩ vẫn trụ lại được ở cái nơi béo bở này một phầ`n là do khả năng ngoại giao quen biê´t rộng, phầ`n khác là luôn biê´t chơi đẹp với sê´p, biê´t chiề`u nịnh sê´p, gãi trúng chỗ ngứa của sê´p mỗi khi sê´p có việc lên đây hoặc cậu ta có dịp trở vê`. Cũng nghe nói anh chàng đã có con riêng với một người đàn bà gô´c hoa chuyên làm nghề` đổi tiề`n ở đây nhưng chưa ai nă´m được bă`ng chứng cụ thể. Có người khuyên anh nên thay đi kẻo có bận mang hoạ, anh chỉ cười, quyề`n hạn gì mà thay, nhân danh ai mà thay và làm sao có thể thay được một khi cái mă´t xích này chỉ là một chi tiê´t trong cả guô`ng máy đã quá quen vận hành theo kiểu đó.

- Sê´p cười cái gì đâ´y ạ? – Tiê´ng hỏi rụt rè.

- Từ nay mọi chê´ độ sinh hoạt của tôi với cậu sẽ rập khuôn theo đúng chê´ độ đi công tác. Tâ´t nhiên làm tô´t sẽ có trích thưởng theo quy chê´. Tâ´t cả những khoản chi thêm như tiê´p khách, đô´i ngoại,

https://thuviensach.vn

quà cáp, giao dịch... thật cần thiết mới chi và nếu chi cũng phải vào sổ sách, phải thông qua tôi chính xác từng số lẻ một. Tôi không muốn người ta nói rằng trên này anh Hùng rất khoẻ tự tung tự tác, cái tổ con tò vò, muốn làm gì thì làm.

- Nhưng công việc trên này nó phức tạp lắm ạ. Có những khoản chi không thể...

- Cậu cứ làm theo ý tôi. Chúng ta lên đây để lo kiếm đầu ra chứ không phải để lo vui thú. Liêu cơm của hàng ngàn con người ở dưới kia đang từng giờ từng phút nhìn vào mấy mống ở trên này đó.

- Dạ...

- Chưa hết! Lát nữa ra biển tôi muốn xuống dầm người một chút để sống lại chút kỉ niệm năm xưa, hồi chiến tranh biên giới rồi về. Còn ba cái chuyện gái non gái đồng là thằng đàn ông ai chả thích, nhất lại là những thằng đàn ông đang xa nhà như tôi với cậu nhưng chưa phải lúc. Giữa mấy ngàn tấn mủ năm thối rữa và những cặp đùi non rám nắng, tôi với cậu lúc này chỉ có quyền được chọn một. Cậu hiểu ý tôi chứ?

- Dạ hiểu!

- Còn nữa. Nhìn trong mắt cậu, tôi biết cậu đã bắt đầu khó chịu với tôi, cứ việc, miễn là công việc phải chạy. Trên tinh thần đó, tôi lưu ý cậu thêm một điều, nghe hay không nghe tuỳ cậu, đó là một thằng đàn ông tràn trề như cậu phải xa vợ con lên sống ở cái xứ sở toàn đàn bà con gái xinh đẹp, tính tình lại đa tình, phóng khoáng như thế này, tôi hiểu khó lòng mà giữ được nhưng làm sao thì làm, ăn vụng phải biết chùi mép.

- Dạ, thưa sếp... Có vụng trộm gì đâu ạ!

https://thuviensach.vn

- Là tôi cứ nhắ´c thê´.

- Dạ... Em hiểu.

Nói hiểu nhưng quay ra mở khoá xe máy, cái miệng thâm đen khói thuô´c của anh chàng hơi bĩu xuô´ng trong tiê´ng càu nhàu: “Mẹ! Đụng phải cái lão dở người rô`i! Kiểu này sẽ còn mệt thâ´y mẹ đây!”

*

**

Đêm đó, đêm đâ`u tiên ở thị trâ´n biên cương se lạnh, Vũ Nguyên không ngủ được. Cũng là đêm đâ`u tiên sau cả gâ`n năm chục năm lăn lóc sô´ng ở đời anh mới thâ´m thê´ nào là cái sự mâ´t ngủ. Đúng là không thể chịu được thật. Đâ`u óc lúc tan ra, lúc lại vón đặc, lúc hô`ng rực lên, lúc lại lạnh tanh, thử tập trung nghĩ việc này nó lại nhảy thê´ch sang việc khác, rô´i tinh rô´i mù.

Từ bé, không rõ có phải vì gen di truyê`n¬ hay vì thể trạng mạnh mẽ mà cái sức ngủ của anh ai nhìn cũng phát thèm. Thức thì thôi, thức mâ´y đêm, thức cả tuâ`n liê`n cũng được nhưng đặt mình là ngủ ngay, ngủ râ´t sâu, ngủ không nói mớ không mộng mị, hơi động nhẹ đã tỉnh, tỉnh queo như trước đó chưa hê` ngủ nghê gì. Hô`i hành quân đi bê, có những đêm vừa đi anh có thể vừa ngủ mà vẫn không bước lỡ, lệnh hạ ba lô một cái là ngáy luôn, lệnh lên ba lô là mở mă´t đi tiê´p, thậm chí có lâ`n đã nă`m trong hàng rào địch, chỉ cách họng đại liên đô´i phương không đâ`y năm mét chưa đê´n giờ nổ súng thê´ mà vùi nhẹ mặt xuô´ng cỏ đâ`m sương anh vẫn làm được một giâ´c ngă´n ngon lành và rô`i cho đê´n cả những năm tháng chuyển sang làm quản lý kinh tê´ sau này, bao đận lao đao đê´n vỡ đâ`u, người khác có thể thâ`n kinh bị suy sụp hẳn, ở anh, cũng mê sảng, cũng muô´n chửi muô´n hét, thậm chí muô´n đánh muô´n giê´t một ai nhưng đêm vê`, đặt mình cái lại ngáy bình thường để rô`i sáng mai

https://thuviensach.vn

tỉnh dậy có đau có giận gì rồ`i thì đau thì giận tiế´p. Chính bạn bè anh và người bí thư cà răng thân thiế´t đã phải thố´t lên: “Mày đúng là thă`ng có bộ thâ`n kinh bă`ng thép. Giả sử với tâ´t thảy những điề`u may rủi â´y mà mày không ngủ được dù chỉ một đêm thôi, chă´c chă´n mày đã treo cổ trố´n thoát nợ đời rồ`i”. Anh cười khì khà bảo đó là bảo bố´i ông già truyề`n cho. Tha hồ` cho cuộc đời làm tình làm tội, chỉ cầ`n ngáy lên một chập thật giòn là mọi sự lại được xoá bă`ng hế´t.

Song cái sự ngủ đó đôi khi cũng khá rầ`y rà. Với vợ không nói làm gì, nhưng ngay cả đố´i với Thương, người đàn bà mà anh có thể thức cả đời để chăm bẵm để yêu thương lại đôi khi cũng ngủ khì bên cạnh cái thổn thức sâu thẳm của em sâu thẳm của em sau những khoảnh khă´c thăng hoa thâ`n thánh khiế´n cho sáng sau tỉnh dậy, em buộc phải xăm soi nhìn vào đáy mă´t anh xem con người này có yêu thương mình thật không hay chỉ là một thứ khoái cảm mang giá trị sinh học ngang một tiế´ng ợ thật to sau bữa ăn no.

Biế´t ră`ng rồ`i sẽ không thể nào ngủ được nữa, mà anh lại không thích câ`u viện đế´n những phương cách tìm ngủ thông thường như nhẩm đế´m, như cố´ để đầ`u óc tan lãng ra, như thò tay bật đèn đọc sách... Vũ Nguyên quyế´t định trở dậy đi ra biển. Từ nhỏ anh đã vố´n yêu biển. Lớn lên biển đố´i với anh càng trở thành một sự đam mê, một thứ cứu rỗi không thể thiế´u được. Trong những tháng ngày đánh vật với cây cao su nhọc nhă`n nhá´t vừa rồ`i, nế´u không cố´ biển thì rồ`i không hiểu cái đầ`u quá sức nhạy cảm, râ´t dễ bị tổn thương của anh sẽ biế´n dạng, mưng mủ đế´n thế´ nào! Và ngay cả cái chuyện anh tình nguyện lên đây, đâu phải không có tiế´ng sóng biển vỗ mênh mang thôi thúc. Biển là vô cùng. Cuộc đời con người là hữu hạn. Chỉ có đặt cái này cạnh cái kia mới vỡ ra được hế´t sự nhỏ bé, phù du của kiế´p người mà tạm quên đi được những khổ đau vặt vãnh, những ham hố´ lăn tăn không cầ`n thiế´t. Chao ôi! Trăn trở, dằ`n vặt làm gì

https://thuviensach.vn

nhiê`u một khi hê´t thảy đê`u được kê´t thúc bă`ng cái màu să´c hu vô không cùng xanh biê´c kia.

Đô`ng hô` trên tường chỉ 1 giờ. Im lặng như địa ngục. Hơi lạnh. Định lâ´y cuô´n sách mỏng giới thiệu vê` loại giô´ng cao su tô´t nhâ´t đang thịnh hành trên thê´ giới ra đọc mâ´y trang nhưng rô`i lại không muô´n đánh động người nhân viên nă`m cùng phòng, anh nhón tay mở tủ lâ´y cây kèn, khoác thêm tâ´m áo gió rô`i nhẹ chân đi ra cửa. Hành lang lâ`n đi này trong anh vẫn chỉ là cây kèn, ít sách kỹ thuật, cuô´n tự học tiê´ng Trung Hoa và có thêm cả cuô´n sổ quăn queo dày đặc những chữ là chữ của em. Cuô´n sổ, anh mang theo chưa hẳn vì những gì ghi chép bên trong, những cái này anh đã có đọc sơ sơ vào cái đêm ngậm ngùi xa lă´m rô`i, mà vì bút tích, tâm hô`n, bóng dáng của em hiển hiện trong đó dẫu cái bóng dáng kia lúc này gợi lên nhiê`u cay đă´ng hơn sự â´m lòng.

Và tâ´t nhiên có cả tâ´m hình thă`ng nhỏ con anh. Năm nay nó đã 15 tuổi, bă´t đâ`u lên lớp chín. Đợt ghé qua nhà vừa rô`i, hai cha con đã có buổi đi dạo cùng nhau khá lâu bên bờ sông Sài Gòn đang vào kỳ nước ròng. Chỉ sang bên kia bờ một màu lau lách, anh kể vê` những trận đánh đã diễn ra ở chỗ này chỗ nọ, nói vê` những kỷ niệm đô`ng đội kẻ sô´ng người chê´t chẳng thể nào quên... Thă`ng bé chỉ nghe mà không nói lại câu gì. Đôi mă´t nhìn ra mặt nước có những vạt bèo lục bình trôi ngược trôi xuôi sao buô`n thê´. Đôi mă´t mở to. Ai cũng bảo đôi mă´t nó giô´ng mă´t anh. Giô´ng thì khổ chứ có sung sướng nỗi gì đâu hả con trai. Anh hỏi vê` mẹ nó? Nó cúi xuô´ng vạt cỏ bậm môi không trả lời. Anh bê´t mình hỏi thừa. Cả tuâ`n nay, từ bữa anh vê`, cô â´y có ở nhà ngày nào đâu. Hê´t đi lễ chùa lại đi thăm một bà bạn bệnh đau ở tỉnh này tỉnh kia. Và thi thoảng nê´u có vê` chăng nữa thì lại mặt mày lại đanh lại như tượng phật, như thể không câ`n biê´t có anh đang cùng hiện diện trong một mái nhà. Đã đôi lâ`n vào những giờ khă´c khuya khoă´t nhâ´t, cái giờ khă´c mà lòng dạ đàn

https://thuviensach.vn

bà thường hay mê`m yê´u, anh muô´n gõ cửa phòng để nói với vợ một câu ngọt ngào, một câu đại để như là giờ đây anh không còn gì nữa, già rô`i, lúc này tôi chỉ còn mình và con, cho tôi xin lỗi những chuyện đã qua, vì thă`ng bé chúng ta hãy cô´ gă´ng làm lại từ đâ`u. Nhưng cánh cửa phòng vẫn đóng kín như ngàn năm nay nó vẫn đóng như thê´, đóng cho đê´n tận lúc anh đi. Thă`ng bé, mãi đê´n lúc să´p trở vê` nó mới ngước nhìn lên, nói một câu mà đê´n tận lúc này nhớ lại, anh vẫn còn thâ´y sững sờ: "Bô´ ơi!... Con biê´t bô´ buô`n lă´m! Hay là... bô´ đừng vê` nữa, bô´ cứ ở trên â´y, thỉnh thoảng nê´u được nghỉ, con sẽ lên thăm..." Bă`ng câu nói đó, anh biê´t thă`ng bé đã hiểu anh, đã phâ`n nào đứng vê` phía anh nhưng nó không thể ra mặt phản ứng thái độ quá quă´t của mẹ nó. Nó cũng đang khổ tâm, khổ theo kiểu tuổi 15 của nó. Anh xoa đâ`u con mà nước mă´t cứ chực chảy ra...

Anh chàng nhân viên khẽ cựa mình, nói mớ văng tục một câu gì đó rô`i lại ngoẻo đâ`u ngáy tiê´p. Ngáy vô tư. Ngáy như nhè ruột ra rô`i lại nuô´t ruột vào. Chă´c cậu ta đang oán mình. Sự có mặt của mình đã thay đổi hoàn toàn nhịp sô´ng, cách sô´ng của cu cậu đã trở thành tập quán bâ´y lâu. Cứ oán đi! Rô`i cái sự oán này sẽ không chỉ có ở riêng cậu đâu. Nó sẽ mỗi ngày một đông đúc, tràn lan ra đâ´y. Mình châ´p nhận. Muô´n thay đổi được một cái gì đó cho tử tê´ đôi chút ở cuộc đời này, nê´u không biê´t châ´p nhận ân oán giang hô` thì sao có thể thay đổi được. Trước hê´t là thay đổi bă´t đâ`u từ ngay kiểu sô´ng nhá nhem giang sơn một cõi biên thuỳ của cậu, cậu chàng ạ!

*

**

Thị trâ´n cửa khẩu biên thuỳ này dường như không có đêm. Người ta biê´t kiê´m ra đô´ng tiê`n ở đây thì người ta cũng biê´t cách tiêu đô`ng tiê`n ở đây. Tiê`n kiê´m ban ngày, tiê`u tiêu ban đêm. Cho nê,

https://thuviensach.vn

chỉ sau không đầ`y mười phút, trên một chiế´c Honda ôm lúc nào cũng túc trực từng đàn ở mỗi đầ`u phô´, anh đã có mặt trên bãi biển Trà Cổ. Cái bãi biển xoải dài cả chục cây vào hàng đẹp nhấ´t nước nhưng chưa được khai thác hế´t tiề`m lực này ban ngày đã quạnh hưu, đêm về` càng hưu quạnh. Chỉ có những ánh đèn nhà hàng ẩn chìm rấ´t liêu trai phía sau và tiế´ng sóng vỗ vô cảm vô hồ`i ở phía trước. Anh đi ra sát chân sóng, tìm một chỗ khô ráo ngồ`i xuố´ng, móc thuố´c ra đố´t, để mặc cho ngọn gió đại dương đem theo hơi nước mặn mòi và mùi tanh của tôm cá thổi thố´c vào mặt vào toàn thân. *"Sao anh hút thuố´c nhiề`u thế´? Hút nhiề`u không có lợi cho tim mạch đâu. Bao nhiêu người chế´t non vì các chứng bệnh do thuố´c gây ra đấ´y!..."* Một lầ`n nào đó trước biển Long Hải, hình như đã lâu lắ´m rồ`i, em có nói với tôi như vậy. Và hình như tôi cũng đã trả lời thật là chả ra làm sao: *"Chế´t trẻ khoẻ mang. Đă`ng nào chả chế´t. Đáng lẽ chế´t rữa xác ở trong rừng rồ`i, bây giờ số´ng ngày nào lãi ngày đó, lãi cả chục năm rồ`i còn gì. Vả lại, kiế´p người như kiế´p giun kiế´p dế´, đời cho cái khoái nào thì nạp thêm cái khoái khác vào, việc gì phải tước nó đi..."*. Nghe thế´, em quay đi, không nói thêm câu gì nữa. Chao ôi! Giờ đây, giữa bờ biển đêm xa ngái này, sao tôi lại thèm được có em vô cùng đế´n thế´, để lại được nghe em trách móc, em răn dạy nhưng chắ´c chắ´n là tôi sẽ không nói năng gì để cho em phải im lặng quay đi nữa đâu. Biển có thể hoá giải được mọi điề`u nhưng cái mênh mông của nó lại chỉ làm cho tôi khao khát em hơn, khao khát đế´n cồ`n cào, vô hồ`i vô hạn như ngàn ngàn những lớp sóng ngoài kia. Thương ơi! Giờ này em ở đâu? Sao em lại có thể đố´i xử với tôi tàn nhẫn đế´n nhường â´y! Vừa rồ`i trên đường lên đây, tôi có ghé qua trường em ở một vùng ngoại thành Hà Nội, người ta bảo em đi thực tập rồ`i, không biế´t bao giờ về`. Tôi không tin. Tôi nghĩ rằ`ng em đang cố´ tình tránh tôi, không muố´n gặp tôi. Lòng kiêu hãnh của một thă`ng đàn ông, lòng kiêu hãnh mà em bảo một phầ`n vì nó mà em yêu tôi, đã không cho phép tôi nấ´n ná nhiề`u hơn nữa để tìm gặp em bằ`ng được. Và thực lòng nế´u

https://thuviensach.vn

không có câu nói cuố´i cùng của thă`ng bé khi âm thâ`m tiễn tôi ra xe hôm đó thì tôi cũng đâu có muố´n gặp lại. Gặp lại, biế´t đâu lại một cái nhìn lạnh lẽo, một câu nói dửng dưng, một hình ảnh đàn ông đă´c thă´ng gâ`m ghì với chiế´c xe phân khố´i lớn bên cạnh, càng buô`n hơn... "*Bố´... Hôm khai giảng vừa rô`i, cô Thương có đế´n trường con, cô đợi ở cổng lâu lă´m rô`i đưa cho con một bọc sách giáo khoa trọn bộ, cả một hộp bút chì đủ loại. Cô bảo cô có lỗi với mẹ, có lỗi với con, có lỗi cả với bố´. Cô nói con tha lỗi và dặn đừng nói chuyện này với bố´. Nhìn lên con thấ´y cô khóc...*"

Cô khóc... Có nghĩa là em vẫn yêu tôi, vẫn không thể quên được tôi nhưng lại quyế´t định chạy trố´n tôi. Buô`n quá! Sao cuộc số´ng lă´m cái buô`n thế´ nhỉ? Hô`i nhỏ đi học ăn đói mặc rách, lớn lên đi bộ đội lại mặc rách ăn đói, hoà bình chuyển ngành sang cao su, lại tiế´p tục đói rách, rô`i lấ´y vợ, rô`i gặp em, nỗi đói rách chuyển sang phía khác, phía linh hô`n, càng buô`n hơn! Vậy rố´t cục con người ta tô`n tại trên cõi đời này để làm cái gì? Rút cục được cái gì? Được cái gì khi phâ`n đáng kể số´ng nhấ´t lại không có em?... Thương ơi! Em có nhìn thấ´y ngọn đèn của chiế´c thuyền câu đêm đang lững lờ trôi ngoài kia không? Tâ`n tảo quá nhưng cũng bình yên quá! Anh sẵn sàng đánh đổi tấ´t cả để chúng mình cũng có được một ngọn đèn như thế´, bên nhau, lặng lẽ, cô đơn, vại gạo, mớ cá, vấ´t vả, thanh nhàn và để rô`i một ngày nào đó khi đã vê` già, cả hai sẽ tan biế´n giữa đại dương. Thế´ cũng xong một kiế´p đời.

Anh bấ´t giác đưa kèn lạnh buố´t sương đêm lên môi. Cây kèn như có hơi thở em nô`ng nàn, có mùi da thịt tinh khiế´t của em khẽ chênh chao rung lên trong đó... *Con thiên nga giãy chế´t... cái chế´t của con thiên nga... sự mỏng manh đế´n vô cùng của cái đẹp... cái đẹp sao cứ muôn đời mỏng manh tội tình...*

Nhưng mấ´y nố´t nhạc rấ´t khẽ, khẽ như chỉ là tiế´ng sóng tiế´ng gió vừa vang lên, lập tức bên cạnh anh, không xa lă´m, trên cát ẩm,

https://thuviensach.vn

đột nhiên có vật thể gì rất trắng rất ướt thoắt động đậy. Rồi từ cái vật thể ấy, một tiếng con gái bối rối cất lên:

- Chết! Có người... Thôi, ngồi dậy đi ông tướng! Cứ làm như chết đói chết khát.

- Kệ nó. Cho nó nhìn tý – Tiếng con trai nhớt nhát – Lại một thằng khố rách không có tiền vào động phải đi nhòm trộm ngoài bãi cho đỡ thèm ấy mà. Nằm xuống đi! Đang ấy...

- Không!... Kỳ lắm! Cát chui vào hết... người ta rồi đây này, giời à!

- Giời cũng thế. Càng hứng.

- Anh bệnh hoạn lắm! Em không muốn...

- Ơ hay! Cái chuyện này phải bệnh hoạn, phải lên cơn một chút nó mới sướng, em chả hiểu gì cả. Kìa! Nằm xuống!

- Ông đi lên cơn với con đĩ nào khác nhé, còn tôi, tôi không thích thế này.

Như bị tát vào giữa mặt, lại như có một chút mơ hồ níu kéo, cảm giác thấy rõ mặt mình sần sượng, Vũ Nguyên bất giác đứng dậy. Trời đất! Chả lẽ dưới gầm trời này, ngay cả cái bãi biển đêm địa đầu cực bắc này cũng chẳng còn chỗ nào dành cho một chút mộng mơ, hồi tưởng nữa ư? Để nguyên ống quần, anh lội ra ngoài mép sóng. Ổn rồi! Xung quanh là nước, mô đá lại xù xì, chắc chắn là chả có ma nào ra đây làm cái trò lên cơn ấy với nhau nữa. Chí ít cũng có một sự yên tĩnh của riêng mình cho đến lúc mặt trời lên.

https://thuviensach.vn

17

NHƯNG KHÔNG! CÂY KÈN LẠI VỪA MỚI VANG LÊN ĐƯỢC một vài hợp âm chủng chẳng chưa đâu vào đâu và anh biết rằng với tâm trạng này có thổi nữa, thổi đến sáng cũng vẫn chẳng đâu vào đâu hết, phía sau anh bỗng vang lên tiếng chân người đang oàm oạp lội nước tiến lên. Quái! Ai thế nhỉ? Chả lẽ lại là hai cái vật thể A Dam và E Va phiên bản lúc nãy? Chúng nó đùa mình chắc? Hay chúng ra đây chiếm nốt tảng đá này theo cái tinh thần chủ quyền lãnh thổ đang là một chơi trên thế giới? Anh chưa kịp quay lại thì một tiếng nói đàn ông đã ục lên the thé cùng với mùi rượu bay nồng phả vào sóng nước:

- Nguyên phải không? Ông Nguyên kèn phải không?

- Ai đấy?

- Đúng Nguyên rồi. Đệ đây! Bằng đây! Bằng cùn, Bằng Cachiusa đây. Ngồi nhậu trong quán, nghe tiếng kèn đệ đoán ra huynh ngay. Quen quá mà. Chỉ huynh mới có tiếng kèn buồn như chó ốm thế. Nhận ra đệ chưa?

Một lưỡi sáng phực lên xanh lét từ chiếc bật lửa ga. Một khuôn mặt béo tốt với mái tóc húi cua hệt mái tóc của những thương gia người Hoa ở phía bên kia cầu cùng hàm răng trắng ởn thoắt hiện ra chờn vờn như trong phim kinh dị.

- Nhớ rồi – Vũ Nguyên kêu lên sau một lúc ngắm nghĩa – Bằng cùn, khẩu đội trưởng Cachiusa mười hai nòng đã trấn giữ cao điểm 45 suốt mười ngày liền. Bằng... Nhưng sao hồi đó mình nghe cậu bị thương đi viện rồi... không qua khỏi kia mà?

https://thuviensach.vn

- Thương tật qué gì đâu – Càng the thé – Đệ làm ra bộ thế để tránh khỏi cuộc chiến mà lúc ấy, nói thật nhé, mẹ, đệ đã ngấy đến tận cổ.

- Tức là chú chàng phản chiến?

- Cứ cho là vậy. Thì đấy, huynh xem! Oánh nhau chán, chửi bới nhau chán, bây giờ lại bắt tay buôn bán với nhau, cười hí hí hố hố với nhau, cứ như trò đùa con nít, thế là không phản à?

- Cái gì mà dạo này toàn *huynh* với *đệ* cả thế?

- Ầy à, làm ăn với người Tàu, nói theo cách người Tàu thành quen rồi. Nói tiếp, cuộc chiến tranh nào rồi rút cuộc thằng lính vẫn là thằng thua thiệt nhất...

- Thôi được rồi! Vẫn cái tật vạ mồm vạ miệng, chả thay đổi gì, thế cậu đi đâu đây? Tại sao lại có mặt ở chốn bán mua chụp giật này. Ông chủ hay cửu vạn. Chắc là ông chủ. Chỉ có ông chủ mới có nước da óng mỡ và hơi thở sực mùi rượu ngoại đắt tiền thế này. Nói đùa, cậu thay đổi dữ quá, nếu không có mấy chiếc răng cải mả và giọng nói eo éo là vẫn thế thì chắc là mình đã không nhận ra, tưởng gã con buôn Đài Loan hay Hồng Công nào mò ra đây tính chuyện đồng tính.

- Nói nghe kinh!

- Bây giờ làm gì?

- Huynh trả lời trước.

- Tao bắn.

- Mặt hàng gì? Lâm thổ sản hay thú quý hiếm? Hay gạo?

https://thuviensach.vn

- Cậu hỏi gì mà như hải quan cửa khẩu vậy? Ráo, nhưng chắ́c chắ́n là không bán đàn bà qua biên giới rồ̀i.

- Chỉ thu đàn bà vào chiế́c hồ̀ lô của mình như cái đận nào làm đám con gái cả bản Khuố́i Muội phát rồ̀ phát dại lên.

- Thế́ à! – Vũ Nguyên giả tải ngơ ngơ – Cũng phát rồ̀ phát dại kia à? Vậy mà mình không biế́t đấ́y. Thế́ có phí không.

- Thôi, trả lời đàng hoàng! Tôi không hỏi chơi mà hỏi để xem có giúp gì được ông anh không? Trông cái bộ dạng ngu ngơ như thi sĩ lên biên thuỳ làm thơ thế́ kia thì chắ́c chắ́n ông anh chẳng biế́t cái gì sấ́t.

- Tức là cậu đang là sế́p lớn ở đây? Bí thư hay chủ tịch?

- Tôi đấ́m thèm vào ba cái thứ đó và tấ́t nhiên... có thèm cũng chẳng được. Nhưng tôi đủ sức để khiế́n cho tấ́t cả phường buôn cả nước các ngài là phải quỳ rạt xuố́ng trước tôi hế́t.

- Rượu nói hay người nói?

- Ông Nguyên! – Nét mặt Bằ̀ng chợt nghiêm – Tôi có thể cà chớn với khắ́p thiên hạ nhưng đố́i với những thằ̀ng đã từng là lính, nhấ́t là thứ lính rấ́t được như ông, tôi không quen đùa. Tôi vẫn nhớ cái trận đêm mồ̀ng 3 rạng mồ̀ng 4 ấ́y, nế́u không có ông đem quân cắ́t đường máu đế́n giải cứu thì tổ đội của tôi đã bị biển người của chúng nhai nát rồ̀i.

- Thôi, chuyện cũ bỏ qua! Nhưng nghe cậu nói có vẻ oai! Đại ca đầ̀u gấ́u hay thủ lĩnh công an, biên phòng trấ́n ngự toàn vùng?

- Còn hơn vậy. Nhưng thôi ngồ̀i đây mà khoe mẽ khoe vây hoài, nghe giố́ng mấ́y bà cô muộn chồ̀ng quá. Vào! Vào trong kia nhậu xương xương vài ly rồ̀i chuyện đâu có đó. Mố́c xỉ! Đi buôn mà lo mà

https://thuviensach.vn

đi buôn cho hế t hàng rồ i tách, lại còn bịa kèn ngồ i thổi kèn thổi cọ làm gì không biế t nữa hở cái ông dở người.

Một câu mắ ng yêu, một cú hích thân tình vào be sườn, một cái kéo tay bỗ bã... Thế là chỉ thoáng lát, Vũ Nguyên đã có mặt ở trong một gian nhà hàng xinh xẻo dựng theo kiểu Camping mái lá chòng chành ngay mép sông. Trời chuyển gió lạnh. Gió lạnh hơn. Sông vẫn cuộn lên từng đợt... Trong quán chỉ có hai người và vài ba cô tiế p viên váy ngắ n ngồ i lấ p ló trong vùng tố i chờ đợi, thỉnh thoảng lại há mồ m ngáp như cả đời chưa biế t thế nào là ngủ...

Thố t nhiên anh bỗng thấ y thèm uố ng một hớp rượu thật cay nồ ng cho tan biế n vào với đấ t trời vừa hiện hữu vừa hư vô. Thằ ng người ngồ i trước mặt chỉ rót rượu và cười. Cái cười rấ t đề u nhưng lại rấ t hiề n. Cái cười này hắ n đã cười vào một đêm giá buố t gầ n mười năm về trước, khi mũi súng của anh đã gí sát vào ngực hắ n... Tại sao mấ t bao nhiêu công mới tóm được một con bé, nhờ mà trông coi một tí mày lại để sổng mấ t, hả? Hắ n kéo anh ra một chỗ khuấ t nói khẽ: “Không sổng đâu” “Tôi thả đó” “Sao lại thả? Mày muố n ra toà án binh hử?” “Ra thì ra, sợ cái đế ch! Chỉ vì tôi thấ y nó quá tội, rét run, da thịt tím tái, lại đẹp nữa, đẹp như Hồ ng Lâu Mộng, tội như Bạch Mao Tiên Cô thế là mủi lòng... Giờ ông bắ n tôi đi, giải tôi về quân khu đi, chịu hế t. Mố c xì! Ngày nào cũng chế t phí cả trăm người để số ng một đứa con gái thì đã mấ t gì của họ! Chính cái mồ m lẻo lớt của ông chả đã từng nói chiế n tranh không nên có khuôn mặt đàn bà là gì! Bắ n đi! Thằ ng này đang muố n chế t đây” Thế là hoà. Thế là chỉ còn đủ sức hậm hẹ thêm mấ y câu rồ i lăn vào hầ m oánh một giấ c thẳng cẳng...

- Cái đứa con gái tội nghiệp đó giờ đâu rồ i, cậu còn gặp lại không? – Vũ Nguyên hỏi sau khi đã uố ng đế n chén thứ ba.

- Gặp.

https://thuviensach.vn

- Nàng khóc nấc lên chứ? Quỳ xuống cảm ơn và một cuộc tình mùi mẫn xảy ra như nó đã từng xảy ra với bất cứ một đứa gái bản ngon mắt nào để lọt vào tròng mắt húp híp của cậu chứ?

- Đại khái thế nhưng... sâu hơn một tí.

- Sâu? Một thằng bặm chợ như cậu mà cũng có... sâu với nông.

- Sâu thẳm! Không chỉ là tình nhân mà còn là bạn làm ăn chiến lược. Nàng vẫn chưa lấy chồng, vẫn đẹp. Vẫn một mí. Vẫn cặp đùi dài miên man và vẫn bộ ngực thây lẩy trắng như mây trời, nàng bảo nếu không lấy được tôi, vị ân nhân vĩ đại của đời nàng, vị ân nhân đã biết đặt nhân tình lên trên các sự kiện chính trị rồi nhằng thì sẽ không bao giờ lấy ai nữa... Hì! Nói đùa ấy, ngôn ngữ của nàng đơn giản hơn nhiều nhưng cũng đại khái như rứa. Mà tôi thì chả bỏ được vợ, bỏ làm quái gì, sao lại phải bỏ, cái gì ra cái đó chứ, thế là thành nước đôi, vợ dưới xuôi, vợ biên thuỳ, vợ nội địa, vợ hải ngoại, hậu phương, tiền phương hết thảy đều cơm dẻo canh ngọt, sướng!

- Cậu vừa nói là bạn chiến lược làm ăn?

- Chính vì nàng mà tôi bám trụ được ở đây với chức trách một thằng giám đốc kinh doanh xuất nhập khẩu tổng hợp quèn. Biết em ở bên ấy đang làm gì không?

- Chắc cũng lại một dân buôn miệng lưỡi có sỏi như cậu?

- Bậy! Quan chức đấy. Quan chức chính ngạch đàng hoàng ấy, em đang là phó chủ tịch huyện phụ trách tài mậu, oách lắm, thâu tóm hết mọi quyền lực thương mại vào một bàn tay búp măng trắng nõn của em. Và để trả thù ơn cứu tử, một lãnh chúa kinh doanh sẽ xử sự như thế nào, chắc huynh cũng đoán ra nhưng vẫn hết sức bàng hoàng, vô cùng lương thiện. Nhìn thấy nàng, đảm bảo

https://thuviensach.vn

huynh không choáng váng vì nhan sắc và tài thao lược kinh doanh của nàng thì thằng Bằng cùn này cứ đi đầu xuống đất. Nhưng...

- Nhưng sao?

- Đệ sợ gặp, nàng phải lòng huynh mất. Huynh vẫn đẹp quá! Còn đẹp hơn cả ngày xưa. Lại dẻo mỏ, biết làm thơ, biết thổi kèn nữa, hãi lắm!

- Phúc phận cậu dày thật! Tí chết vì gái, bây giờ lại phúc lộc vì gái. Mừng! Uống đi! Sao bữa nay uống rượu thấy mèm môi quá mày!

- Dễ hiểu, rượu uống giữa biên cương giữa chuyện hôm qua chuyện hôm nay, giữa lịch sử với hiện tại bắt lắm, sẽ bắt hơn nếu bây giờ huynh chịu để cho các em ra ngoài ngồi cạnh, gọi là có cái... gác tay.

- Lúc khác.

Bằng cười khì một cái đến nhạt. Suốt từ nãy đến giờ miệng thì nói đấy nhưng đôi mắt húp híp của anh ta lại cứ luôn đánh võng về phía mấy cô nhấm nháy rất đĩ, ý nói cứ kiên trì ngồi đó, ắt rồi sẽ có việc, nhưng đến lúc này trước vẻ mặt thờ ơ của bạn, anh đành phẩy tay cho các em rút lui, không giấu được một chút tiếc rẻ hiện ra mặt.

- Huynh vẫn vậy. Thích yêu đương cải lương mùi mẫn chứ không khoái món hưởng thụ tức thì. Hoá ra, bản tính con người là không thay đổi được. Bản lĩnh đã không máu thì dù có ấp vú đàn bà vào tận miệng cũng nhóp nhép nhè ra, hơi uổng!

- Cậu cứ tự nhiên. Cái tạng mình nó vậy rồi, không phải chuyện tư cách, đạo đức quái gì đâu, chuyện vặt, vả lại đàn bà đối với mình dầu hoàn cảnh nào cũng vẫn là bí hiểm, thiêng liêng. Mình không

https://thuviensach.vn

chịu được sự giả dố´i của họ hiện ra quá đậm đặc. Mới lúc trước họ còn chăm sóc, chiề`u chuộng anh như thiên thầ`n, chiề`u đế´n nỗi khiế´n anh phải ước ao giá như vợ mình, người yêu của mình cũng có được một phầ`n nghìn sự chiề`u chuộng ấ´y nhưng chỉ lát sau khi đồ`ng *boa* của anh không thoả đáng một chút là họ nhìn anh như nhìn quân hă`n thù ngay.

- Ơ hay! Thế´ huynh còn muố´n gì nữa nào? Muố´n họ yêu thương, họ son să´t thuỷ chung với huynh chă´c. Khổ rồ`i nhà doanh nghiệp của một thời bao cấ´p khố´n khổ ơi! Biế´t làm cũng phải biế´t chơi thì muôn sự mới bề`n. Suy cho cùng cuộc đời ráo trọi nó cũng chỉ gói gọn có như vậy. Làm chế´t bỏ, chơi tới cùng, không hại người, không phạm pháp rồ`i cuố´i cùng tan biế´n vào bọt biển ngoài kia như cá thố´i hế´t, quá ư nặng lòng làm gì.

- Bă´t đầ`u sinh tật triế´t lý!

- Mọi triế´t lý đề`u bố´c lên từ bàn nhậu và cặp đùi đàn bà, hỏi này! – Bă`ng hạ ly rượu xuố´ng, huynh đang gặp khó gì, nói toẹt ra đi! Xét về` một mặt nào đó, huynh cũng có công cứu tử cho hai đứa tôi, huynh cũng là kẻ biế´t đứng tách ra khỏi cõi chính trị để chơi trò nhân ái, đang kẹt gì? Một doanh thương chỉ có kẹt đường sinh số´ng hay bị thấ´t tình khố´n nạn mới đang đêm vác kèn ra biển thồ`i tò te tí te như đưa ma linh hồ`n mình. Sao nào?

- Mình đang kẹt mấ´y ngàn tấ´n cao su.

- Ha ha! Biế´t ngay mà. Cao su đang là nỗi đau của các nhà doanh nghiệp chân đấ´t. Sản xuấ´t cho lắ´m vào, ùn ùn chở lên đây như chở củi, chấ´t lượng thì vớ vẩn, chế´ biế´n thì lôi thôi, nó ê´ cho là phải.

- Biế´t rồ`i. Tưởng cậu có cái gì khá hơn chứ lẩm nhẩm thế´, ai chả nói được. Công nghệ chế´ biế´n mủ thô bọn mình chỉ đế´n thế´ đòi hỏi hơn làm sao.

https://thuviensach.vn

- Khoan! Khoan nói đế´n chuyện chế´ biế´n nhé! Nghe nó sang trọng quá! Hãy thử nói ngay đế´n giọt mủ rơi ra khỏi cây của các ông đã nào. Chán lă´m, hàm lượng thì thấ´p, giố´ng má thì tậm tịt, màu sắ´c nhợt nhạt như da thằ`ng chế´t trôi, cầ`m cục mủ lên tay thấ´y toàn lỗ hà lỗ hổng, nhiề`u khi đứng ra trao đổi tôi cứ ngượng chín cả mặt. Quố´c thể là ở đó chứ cao siêu ở đâu thưa mấ´y ông.

- Ơ hay! Cậu chửi tôi đấ´y à?

- Các ông đang tự chửi đấ´y chứ. Tự chửi đế´n nỗi thành quen, thành bản chấ´t, thành bình thương như nă´ng gió khí trời, thành tê liệt dây thầ`n kinh xấ´u hổ, chế´t mẹ là ở chỗ đó. Nói đùa, phải đứng ở cửa khẩu mới thấ´y bộ mặt kinh tế´ của mình còn mèo mửa, còn vá đụp lă´m, còn khuya mới đuổi kịp thiên hạ. Nhưng riêng với huynh, đệ sẽ giúp. Đệ chỉ giúp những thằ`ng tử tế´. Bao nhiêu tấ´n?

- Hai ngàn.

- Hai ngàn... Hơi nhiề`u đấ´y... Nhưng coi như xong!

- Giá?

- Tấ´t nhiên là giá đỉnh so với mức giá lúc này. Chém chặt chỗ khác chứ ai lại chém chặt anh em.

- Cảm ơn! Không ngờ lại gặp được quý nhân phù trợ ở đây. Chà chà!

- Đừng vội cảm ơn. Bởi cái quan trọng đố´i với các huynh lúc này không phải là lo bán được trăm tấ´n này hay ngàn tấ´n kia, cái đó chuyện nhỏ, cái chính là huynh phải bám chă´c được vào thị trường ở đây, thật chă´c để mở rộng sâu vào lục địa mênh mông của họ, như vậy, dẫu thời tiế´t chính trị, thời tiế´t thương mại có lên xuố´ng, giở dói như thế´ nào, mình vẫn có đấ´t dụng võ. Đệ sẽ giới thiệu huynh

https://thuviensach.vn

với người đàn bà của đệ, nàng A Linh. Gặp huynh, chắc nàng mừng lắm!

- Tuyệt quá!

- Tuyệt gì?

- Nàng A Linh và thị trường làm ăn.

- Không tuyệt lắm đâu. Làm ăn có thời vụ, chỉ chất lượng sản phẩm mới là bất biến.

- Mình cũng nghĩ đến điều đó.

- Thôi, bớt nghĩ đi! Cái đáng nghĩ nhất lúc này là hai thằng mỗi đứa kiếm cái giường thật êm mà trằn truồng ra đánh một giấc. Tất nhiên rất nên có một em sơn cước da thịt nồng mùi quê nằm bên cho đỡ lạnh. Nằm thôi, coi như bạn tâm tình khác giới, không nhất thiết cứ phải dằn ngửa con người ta ra mà lột áo lột quần. Chịu không?

- Chết thật cái cậu này! Thế cậu cứ bô bô như vậy mà không sợ nàng A Linh của cậu cho rớt dù hay sao?

- Thoải mái. A Linh bảo anh cứ sống đúng theo kiểu của anh nhưng chớ để mang bệnh, lâu lâu gặp nhau chỉ cần yêu nhau cho thật, đừng làm ra bộ yêu, khổ lắm! Thế nào?

- Sao?

- Cái khoản liệu pháp chống nạnh ấy?

- Được! Nhưng chỉ lần này thôi nhé! Thú thật, nằm cạnh người lạ mình khó ngủ lắm!

- Ai bảo huynh ngủ. Đúng là đồ doanh nghiệp nhà quê.

https://thuviensach.vn

Bă`ng cùn lại bật hai ngón tay cái tách. Tức thì hai cô gái bước ra từ trong bóng tô´i như hai ả liêu trai, lại như hai cô nữ sinh mới đi sinh nhật bạn vê`, trên tay mỗi cô cầ`m sẵn một chùm chìa khoá từ khi nào, da thịt con gái ủ đêm tanh tanh ngâ`y ngậy như mùi cá biển. Một cú đẩy nhẹ, một cái lúng liêng nơi khoé mă´t dâm tình, một sự va chạm đê´n giật thót phía trên đùi... thê´ là cái ngại ngâ`n của gã đàn ông lâ`n đâ`u sa chân vào chô´n ăn chơi đã tan nhanh vào sóng.

Trước khi cả hai biê´n mâ´t vào hai căn phòng ẩm ướt, tô´i thui, Bă`ng cùn còn kịp ghé tai vào tai bạn dặn nhỏ một câu: "Nê´u... â´y, câ´m không được quên khí tài!" Chính câu dặn nhớt nhát này đã làm đâ`u óc Vũ Nguyên tỉnh lại. Nhưng cánh cửa phòng có treo bức ảnh loã lô` mà kẻ yê´u bóng vía chỉ thoạt nhìn thôi cũng đủ nổi gai khă´p người đã ập lại rô`i...

*

**

Sáng sớm hôm sau, vào lúc mặt trời vừa nhô lên khỏi lưỡi sóng đục ngâ`u như con mă´t đói ngủ ướt nhoét, trên một chiê´c xe máy bóng loáng mang nhãn hiệu Made in China, anh chàng Hùng đã tìm được sê´p của mình đang còn ngủ vùi trong tâ´m chăn Con Công sặc sỡ, bên cạnh là thân xác đứa con gái không mặc gì, thịt da tră´ng như cá luộc.

Vũ Nguyên giật mình tỉnh dậy, ngơ ngác chưa hiểu mình đang ở đâu đã đập mặt ngay cái cười râ´t đểu của gã nhân viên dưới quyê`n, kèm theo là một tiê´ng nói chớt nhả:

- Tưởng sê´p đi đâu! Kể ra sê´p chỉ cầ`n nói với thă`ng em một câu thì thă`ng em đã có chỗ ngon lành hơn nhiê`u. Mâ´y em ở đây thuộc loại xoàng, dân sành điệu có mà nào ghé đê´n.

https://thuviensach.vn

Lại cười. Vẫn cái cười như có tiế́ng nhóp nhép bên trong. Chỉ một cái cười ấy đã đủ kéo anh xuố́ng hạng bằng vai phải lứa với hắn. Bất giác anh cũng cười lại. Cái cười không ra cười không ra mếu. Trời ạ! Chả lẽ anh lại thanh minh với hắn là hắn nhầm rồi, cả đêm qua anh chỉ trò chuyện, trò chuyện thân tình như hai cha con, mà đúng là hai cha con chứ còn gì nữa, cùng lắm là có lúc cho cô bé gối đầu lên tay mình thôi chứ có làm gì đâu, không tin thử hỏi cô ấy mà xem. Nhưng còn hỏi cái nỗi gì nữa! Cô bé đã biế́n mất từ lúc nào rồi và với cái cười kia, tố́t nhất là không nên nói gì cả, cứ coi như là có đi, đã sao.

Cô chủ quán có dáng dấp đặc sệt một ả tú bà hiện đại, quần bò áo phông màu hoa mướp cười cười bước vào, bảo rằng sế́p Bằng có việc phải đi từ sớm rồi, sế́p có dặn lại nế́u ông anh dậy mời ông anh ăn sáng rồi gọi Taxi đưa ông anh về. Mọi sự đêm qua coi như đã thanh toán xong. Sế́p bảo, sáng mai sế́p sẽ đón anh đi gặp bà A Linh nào đó. Vũ Nguyên tỏ ý cám ơn và xin phép được đi luôn, không ăn sáng và cũng không cần gọi Taxi, anh có chút việc ở đây trưa chiề mới về thị xã.

Ra khỏi căn nhà mái thấp, anh bỗng thấy nhẹ thoáng cả người. Sau cưa, một đôi mắt nhìn theo khiế́n anh chợt quay lại: Đôi mắt của cô bé tố́i qua. Đôi mắt một mí mở to... Mở to như đôi mắt thằng bé con anh mỗi khi nó chứng kiế́n cha mẹ của nó cãi nhau kịch liệt. Đôi mắt... Mười tám tuổi, quê ở tận Thái Bình, nhà đông anh chị em, bố́ là thương binh nặng ở mặt trận về, mùa màng lại thất bát, cô đành bỏ học đi kiế́m số́ng vùng trên này nghe kháo là dễ làm ăn. Dễ làm ăn... Một tháng, trừ cơm nuôi, chủ trả cho năm bảy trăm ngàn, tiền son phấn, tiền quần áo đã hế́t một nửa, nguồn số́ng chủ yế́u là bằng khoản boa của khách. Khách thường thì một, hai chục ngàn. Khách sộp thì năm bảy chục, có khi tới cả trăm. Vậy là mỗi tháng cũng để dành ra được một, hai chỉ vàng chắt bóp gửi về

https://thuviensach.vn

quê cho mẹ. Một, hai chỉ vàng đổ́i với cuộc sổ́ng ở quê cũng là nhiề̀u lắ́m, cả tấ́n lúa chứ có ít đâu. Giàu nghèo phân hoá tận cùng, một lao động làm sao có thể kiế́m được ngà̀n ấ́y tiề̀n trong tháng. Thế́ là nô nức kéo nhau về̀ các vùng đô thị, về̀ các vùng du lịch ăn chơi như về̀ vùng đấ́t hứa. Nhục nhã, ê chề̀, kệ, rồ̀i nó cũng quen đi, cứ dấ́n thân dăm bảy tháng, một vài năm, có lưng vố́n là lại trở về̀ nhà lấ́y chồ̀ng, làm vợ làm mẹ bình thường như trước đó chưa có chuyện gì xảy ra... Cô bé đã khóc khi kể lại nguồ̀n cơn này. Khóc thật sự. Nước mắ́t chảy đẫm cánh tay anh. Nóng. Tấ́t cả đề̀u nóng. Đùi nóng, vú nóng, hơi thở nóng và những giọt nước mắ́t cũng nóng, nóng râm ran... Thương quá, không biế́t làm sao hơn, lục túi còn mấ́y trăm ngàn anh cho cô hế́t. Cho mà không làm gì, cô càng khóc dữ...

Anh vừa hé lộ cái chuyện này ra, Hùng đã cười váng lên rồ̀i cười sằ̀ng sặc: “Bị mắ́c lỡm rồ̀i sế́p ơi! Trăm đứa con gái hành cái nghề̀ *lấ́y lỗ làm lãi* thì cả trăm đề̀u có chung một kịch bản mùi mẫn giố́ng nhau tuố́t. Tiề̀n nào của ấ́y, cách tố́t nhấ́t là chơi cho đã rồ̀i phắ́n, lần sau thèm, lại đế́n nữa, làm động tác phân phố́i lại xã hội, hơi đâu mà nghe các em nỉ non, mấ́t công lại mấ́t cả tiề̀n.” Đúng! Có thể là như vậy. Có thể mình chỉ là thằ̀ng dại gái, có thể đó chỉ là kịch bản quen thuộc nhằ̀m thu lại lợi nhuận cao nhấ́t nhưng chả lẽ ai cũng thế́, chả lẽ những giọt nước mắ́t nóng hổi kia cũng lại là giả được ư? Anh yế́u ớt cãi thầ̀m và quyế́t định không nói thêm gì nữa. Thế́ hệ khác, kiểu số́ng khác, mình làm sao hiểu được hắ́n và hắ́n cũng cầ̀n quái gì phải hiểu mình. Chỉ biế́t sau chuyện này, nói gì thì nói, trước hắ́n mình đã biế́n thành một thằ̀ng đạo đức giả tồ̀i tệ nhấ́t trong những thằ̀ng đạo đức giả.

Mà cái đạo đức giả nhấ́t, cái khố́n nạn nhấ́t của thằ̀ng đàn ông là cơn dục tinh đã nâng đế́n tận óc, chân tay đã có lúc tì miế́t vào chỗ kín của thân xác đàn bà đế́n muố́n điên lên nhưng vẫn cố́ nhịn

https://thuviensach.vn

để giữ một cái gì đó mơ hồ nhưng đầy ràng buộc. Đạo đức ư? Hay sợ bệnh sợ bẩn, hay chưa quen làm thế bao giờ? Có thể có hết thảy nhưng cũng có thể chẳng có cái gì. Nhịn là nhịn, vậy thôi. Vậy mà... có lẽ điều này sống để dạ chết mang đi, khốn nạn quá, khốn nạn đến nỗi không dám nghĩ tới nữa... nửa đêm chịu không nổi, làm sao chịu nổi một khi phải tới vài ba năm nay không được biết mùi đàn bà, phải lén bỏ vào Toalet trong khi con bé thiếp ngủ...

Muốn xoá đi tất cả trong sự khắc khoải biết chắc rồi sẽ chẳng xoá được gì, anh lặng lẽ cởi bỏ quần áo nhảy ào xuống biển. Nước lạnh và mặn ngoạm lấy thân thể anh, ve vuốt, luồn lỏi, tát vả vào mặt vào ngực, lôi ra xa, đẩy lên, nhấn xuống. Trong trạng thái buông thả hoàn toàn, anh duỗi lỏng chân tay để mặc cho những lượn sóng đùa dai muốn đưa đến đâu thì đưa. Đưa xuống tận đáy sâu thẳm mù, đưa tận ra ngoài khơi xa tít tắp, đưa đi mãi mãi không trở về cũng được, càng tốt. Ơ hay, lạ chưa kìa! Gần đây, không, cũng đã lâu lâu rồi, không hiểu sao cái suy nghĩ về một sự ra đi, một sự giải thoát khỏi cuộc đời cứ mọc mầm, nảy nở trong sâu thẳm lòng anh. Nảy nở đến thành ám ảnh, thành khao khát không thể cưỡng được. Cũng như cứ mỗi lần phải ngồi lên máy bay đi đâu đó, chính anh cũng chẳng thể hiểu nổi tâm trạng này, nỗi mong muốn được nổ tung, được tan biến nhanh chóng và tức thì vào hư vô ngàn trùng mây trắng cứ cháy âm ỉ suốt chuyến bay. Sao thế nhỉ? Chưa đến nỗi chán đời, chưa đến độ bị cuộc đời hành hạ cho đến tan tác, vậy việc gì lại phải chạy trốn khỏi nó. Hay con người anh mệt rồi, mười năm trận mạc tiếp hơn mười năm làm kinh tế còn khốc liệt hơn trận mạc kiệt quệ quá rồi, quá mấy ngán cái nhàm chán của sự lặp lại rồi, không chịu nổi cái vô nghĩa của kiếp sống nhọc nhằn mà cũng chẳng có cái gì nữa rồi? Có thể có tất cả mà cũng có thể chẳng có gì. Chỉ biết lúc này đây, giá như anh được tan vụn thành lớp lớp bọt sóng đang vờn quẩn lấy người kia thì nhẹ nhõm, dễ chịu xiết bao. Chấm hết mọi điều. Hết cao su, hết thị trường, hết Công

https://thuviensach.vn

ty, hết mọi day dứt, không còn lo trách nhiệm, không còn nhìn thấy người xấu kẻ đều, không còn sáng sáng ra đã vục mặt vào mọi thứ khốn khổ khốn nạn ứa ra từ loài câu cho mủ. Và hết luôn cả tình yêu, cả khổ đau thất vọng, hết cả em nữa. Thương ơi...

Và cũng như mọi lần, như sự đùa trêu của tạo hoá, anh lại trồi lên khỏi mặt sóng, lặng lẽ bơi vào bờ để tiếp tục sống cái cuộc sống vừa rất yêu vừa rất ghét đang trái chiều ngự trị trong anh. Nhận từ tay Hùng chiếc khăn tắm thoảng mùi da thịt con gái không biết anh chàng vừa kiếm được ở đâu ra, anh bảo:

- Gọi Taxi chạy thẳng đến bưu điện. Mình muốn gọi về Công ty.

- Rõ, thưa sếp. Nhưng trước hết thằng em mời sếp đi ăn sáng cái đã. Ở đây có một quán bánh đa đỏ ngon nổi tiếng, cô chủ quán lại đa tình, miệng nhai, mắt cũng nhai, đã lắm sếp ơi! Đáng lẽ cương vị như sếp phải có một chiếc điện thoại cầm tay thì có phải tiện hơn không. Tiện mọi sự.

Hắn nháy mắt, cười... Thằng này bắt đầu nhờn rồi đấy! Nó bắt đầu coi mình như là một thứ bạn làng chơi của nó rồi đây. Đã sướng chửa?... Nhưng phải nói thằng này dẻo mồm, đón ý đón tứ khá nhạy. Cứ ngọt sớt mọi điều thế kia, sếp nào mà chẳng khoái thầm trong bụng. Nói đùa, quyền lực thực chất là vô vị nhưng đôi khi quyền lực dù là nhỏ nhất cũng có vị ngọt đáng kể của nó. Như cái cách hắn đang chăm bẵm mình kia.

- Thôi! Chuyện bưu điện để sau. Ăn lót dạ xong, cậu đưa mình ra chỗ để hàng một chút.

Anh đột ngột chuyển làn và tự anh cũng chịu, anh hiểu sao mình lại vô cớ chuyển làn như thế.

*

https://thuviensach.vn

**

Ngô`i trước mặt anh là một người đàn bà Trung Hoa sang trọng và khá đẹp, kiểu đẹp của người phương bă´c hơi thô nhưng cao ráo, tră´ng trẻo và có cái nhìn hun hút râ´t lạ, như có cả một vùng thảo nguyên mênh mông trải dài trong đó. Áo tră´ng, váy tră´ng că´t theo kiểu Veste ôm khít lâ´y tâ´m thân hơi đẫy, đôi bă´p chân để trâ`n uô´n một đường lượn mịn tră´ng đê´n tận gót giày. “Chào đô`ng chí! Chào... anh!” Tiê´ng Việt phát âm khá chính xác, hơi giọng một chút ở chữ đờ nhưng vì thê´ mà càng trở nên có duyên. Một bàn tay có những ngón dài, tră´ng hô`ng đưa ra ngập ngừng không có chút quyê`n uy nào. Anh nă´m lâ´y, khẽ khàng không dám xiê´t mạnh, thoáng cảm nhận một cái gì mát lạnh chạy chê´ch lên người: “Chào đô`ng chí phó chủ tịch!”

Bă`ng đánh mă´t vê` phía anh ra ý bảo im rô`i quay qua người đàn bà, nói cười thoải mái như trong căn hộ nhà mình:

- A Linh à! Em có nhận ra ai đây không?

Chớp mă´t... Mở mă´t... Rô`i lại chớp... Cả một vùng Trường thành vạn lý xanh rợp nă´ng chiê`u.

- Quen quèn anh... nhưng không biê´t đâu – Cười, loé sáng một ánh bac nơi khoé miệng – Ai đó anh Bă`ng?

- Không nhận ra thật à?

- Không mà. Nhưng nói chuyện thêm thêm nữa, nhận ra đâ´y.

Vẻ đă´c chí, Bă`ng cười khớ lên một tiê´ng rõ to rô`i chạng nạng đứng ra giữa nhà, vung tay làm động tác găm súng dữ dă`n: “Mày là thă`ng khô´n! Chỉ có độc một việc là trông coi nó cho tử tê´ mà cũng để sổng mâ´t! Ra toà án binh!” Xong, Bă`ng chuyển người sang phía

https://thuviensach.vn

khác, ngực ưỡn, bụng ưỡn tạo một dáng yêng hùng như diễn tuồng: "Ra thì ra! Mẹ! Chết cả trăm người không tiếc lại tiếc một con đàn bà. Bắn đi!"...

- Nhớ rồi! A Linh nhớ rồi! – Không đợi cho Bằng cùn hoa chân múa tay thêm, người đàn bà đã khẽ reo lên – Anh Nguyên! Đại đội trưởng Vũ Nguyên! Nhớ rồi! Cái miệng con gái, cái mặt con gái... Nhớ rồi. Nhưng hồi đó, anh Nguyên trẻ lắm mà. Nhìn anh bây giờ và anh Nguyên lúc trước *cách nhau bằng... hai cha con đấy*.

Anh cười. Cái cười hơi heo héo. Anh biết mình đã già, sáng sáng đưa tay lên vuốt tóc đã thấy những sợi bạc theo ra nhưng hễ cứ có ai vô tình hay cố tình nhắn nhá vào điểm này là anh lại thấy cồn cộn trong đầu. Chao! Hậu chiến, mới đó với đó thời gian trôi qua đâu có nhiều nhặn gì mà hình hài đã thay đổi đi nhiều đến thế! *Cách nhau bằng hai cha con rồi đấy*... Vui thật! Vui đáo để!

- A Linh chả thay đổi gì – Anh cố nặn ra một câu trống rỗng mang thuần tính xã giao – Có khi còn đẹp hơn, trẻ hơn ngày ấy.

- Thôi! Màn giao tiếp mang đậm dấu tích lịch sử giữa hai dân tộc đã xong. Bây giờ quay về với hiện tại – Bằng ra giọng ông chủ - A Linh có nhã ý, vừa là tri ân vừa là công việc, mời hai đứa mình, chủ yếu là mời huynh, đi thăm thú sâu vào cái tổ quốc mênh mông của nàng một chuyến. Nhân tiện nàng giới thiệu những bạn hàng làm ăn cho huynh luôn. Đây là một đặc cách mang tính tối huệ quốc mà chưa một ai được hưởng cả đấy nhé! Nào, lên đường!

Bỗng thấy nhói khẽ trong lồng ngực. Một phản ứng sinh học thường đột ngột xuất hiện ở anh một khi có điều gì đó chạm nhẹ đến cái vùng hay bị tổn thương nhất. Vùng gì thì giờ đây anh chưa thật biết được.

*

https://thuviensach.vn

**

Chuyế́n thăm thú kéo dài hế́t nửa tháng mà tưởng như chỉ đánh vào một cái. Cứ như lạc trong mơ. Điểm dừng chân sau lại gây sửng số́t hơn điểm dừng chân trước. Tới Quảng Châu thấ́y nhà cao ngang trời, đướng sá thênh thang, phương tiện đi lại sáng choang, anh đã bị chờm ngợp như đang bước đi trên một đấ́t nước tư bản có hàng trăm năm thịnh vượng. Nhưng đế́n Sán Đầ̀u, Thượng Hải rồ̀i Thâm Quyế́n, cái cảm giác ấ́y lại bị đánh tan. Khủng khiế́p và chóng mặt. Một tiế́t tấ́u công nghiệp, một cuộc số́ng sôi động giàu có bày ra đế́n nôn nao cả người. Trung Quố́c đấ́y ư? Đấ́t nước cảu một thời có những chàng trai nghèo khổ, gầ̀y gò, da vàng như nghệ đã đường đột hành quân qua đường biên sang bên này làm trò chiế́n sự đấ́y ư? Chả tin được! Chính từ miệng những tù binh họ đã than vãn rằ̀ng người dân quê họ còn cơ khổ lắ́m, đói rách lắ́m, mùa đông về̀ có tấ́m chăn cũng phải chia năm xẻ bảy tới nỗi cây súng cầ̀m trên tay cứ lả xuố́ng vì cái cảm giác chát đắ́ng là ôi chao, thằ̀ng nghèo lại đi nện nhau với thằ̀ng còn nghèo hơn, chả ra cái thể thố́ng gì kìa mà? Ấ́y vậy mà cũng chỉ có hơn chục năm người ta đã là thế́ này đây. Phép màu nào? Đường lố́i nào? Khí lực nào? Con người hai bên đề̀u tầ̀n tảo, thông minh, cầ̀n cù, yêu nòi giố́ng như nhau. Giố́ng nhua như thế́ và tại sao cũng khác nhau như thế́! Lại cái trò đùa dai, mơn trớn của lịch sử chăng?

Vũ Nguyên cứ đi và cứ tự nhiên hiện hình trăm câu hỏi ngổn ngang lúc ngọt ngào, lúc nhức nhố́i móc chặt vào đầ̀u. Vừa mừng trước nét thăng hoa của người hàng xóm da vàng lại vừa có chút chạnh lòng đố́ kỵ không giấ́u được. Có lúc anh đứng ngẩn hồ̀i lâu mà nhìn mải miế́t vào những bộ quân phục màu có úa trôi ngược chiề̀u. Ơ hay! Cũng những bộ quầ̀n áo xanh lét màu biển người hiề̀n như đấ́t này sao ngày trước nhìn lại ớn lạnh rùng mình đế́n thế́ nhỉ? Và cả những khuôn mặt có cái cười lành hiề̀n cũng như cây

https://thuviensach.vn

cỏ đấ t đai kia nữa, gớm thôi, dạo ấ y mới gào rú, la hét sát sát kinh thiên động địa làm sao! Bấ t giác anh nở một nụ cười với họ. Họ cũng cười lại, trẻ trung, cao lớn, oai phong, trắ ng trẻo chỉ bằ ng tuổi con tuổi cháu.

Đi bên cạnh anh và hầ u như lúc nào cũng có mặt ngay sát cạnh anh, Bằ ng cũng cười, khi mủm mỉm khi lại hế t cỡ miệng, thoải mái tung tẩy như đi chính trên đấ t ông bà mình. Cái cười như thể nhấ n nhá lại một điề u anh ta đã quang quác từ lâu: "Thấ y chưa! Đã bảo đang không lại uýnh vào mặt nhau đổ bã trầ u là vớ vẩn chưa? Đó, uýnh nhau xong, người ta mau chóng dẹp mọi chuyện sang một bên xắ n tay vào cải tạo cuộc số ng mới, còn mình, anh bạn cựu chiế n binh ạ, mình lại cứ say sưa mãi trong trò chơi chiế n thắ ng. Vũ Nguyên im lặng. Và nói chung suố t từ lúc bước chân đi, anh thường là phải im lặng mọi điề u trước những câu nói cực đoan, nông nổi và rát bỏng của người bạn tố t bụng nhưng cạn đầ u. A Linh cũng nhận ra điề u ấ y. Có lúc, để trấ n an người bạn trai Việt Nam thích tuyên ngôn và lập ngôn của mình, vẫn bằ ng những âm tiế t hơi ngọng nghịu và cách đặt từ chưa trúng chỗ lắ m, cô nhẹ nhàng nói lại: "A Linh thấ y anh Bằ ng chỉ đúng một nửa câu nói thôi à. Một nơi có hoàn cảnh một nơi, vậy à, làm sao có thể giố ng nhau được".

Bằ ng vẫn cười, dễ dãi, không hề có ý tranh luận lại. Anh ta bấ m vào sườn Vũ Nguyên, mắ t đánh về mấ y cô giá vận váy ngắ n bước bên kia hè đường, nhấ m nháy: "Cái đùi! Cái đùi!... Trắ ng khủng khiế p?". A Linh quay lại: "Anh Bằ ng bảo cái gì khủng khiế p đấ y?" Bằ ng tỉnh bơ: "Cái gì đâu. Tôi nói với anh Nguyên đây là cuộc số ng của nhân dân Trung Quố c thay đổi... khủng khiế p!" Vũ Nguyên nhìn nhanh sang khuôn mặt nửa tin nửa ngờ của A Linh suýt phì cười. Một khuôn mặt Trung Hoa điển hình: Mắ t xế ch, tròng con ngươi đen láy, đầ y ắ p, có cảm giác chỉ cầ n chớp mắ t là từ đó có những làn nước xanh biế c trong thơ Lý Bạch tràn ra. Chao ôi! Cho đế n tận

https://thuviensach.vn

bây giờ anh vẫn không hề hình dung ra rồi có một ngày mình sẽ được đi dạo giữa đồng đất Trung Hoa chan hoà nắng gió bên cạnh một người đàn bà Trung Hoa xinh đẹp và tràn đầy quyền uy như thế này! Một người đàn bà hoành tráng và đau thương, một người đàn bà xứ tuyết dường như có chút Ngu Cơ, chút Tây Thi, chút Điêu Thuyền, chút Lâm Đại Ngọc, chút Hỷ Nhi, chút phong độ *Chẳng thích hông trang thích vũ trang một thời thân gái vượt Trường chinh Vạn lý trong đó*... Mải nhìn, bắt gặp cái nhìn lại của A Linh, anh bỗng cháy mặt, như cái kẻ bị bắt quả tang đang nhìn gái tắm giữa nắng trưa. Anh cười. A Linh cười lại. Nhưng Băng lại méo xệch mặt. Lựa lúc cô bạn gái đang nói véo von bằng tiếng bản xứ đầy âm gió ở đầu lưỡi với một người đồng hương nào đó, Băng kéo tuột anh lại phía sau, nói như xiết mũi khoan vào tai: "Coi chừng! Đây là đi tìm bạn hàng chứ không phải tìm bạn tình mà con mắt ông cứ nhớn nhác như rắn mồng năm thế nhé!" Nói rồi cười. Rõ ràng cái anh chàng ăn to nói lớn này không mấy coi điều đó làm trọng.

Lần khác, sau khi đi thăm một nhà máy chế biến cao su trở về chỗ nghỉ, Băng gần như túm lấy ngực áo Nguyên mà quăng mạnh xuống giường, mắt muốn lồi ra: "Ông biết trưa nay lúc ngồi ăn lẩu Tứ Xuyên, nàng hỏi gì về ông không?". "Hỏi những cảm nhận của mình về công nghệ chế biến cao su tài tình của họ chứ gì – Anh nói lướt – Giỏi! Đúng là phù thuỷ! Cao su vẫn cao su ấy, màu vẫn màu ấy mà rẹt một cái, chỉ cần qua vài công đoạn đơn giản là miếng mủ của mình trông đã khác hẳn, óng ả, mỡ màng cứ như là mủ của Thái Lan, của Malaysia nhập hồn vào. Nhìn xót cả ruột. Càng xót ruột khi cũng miếng mủ ấy, qua tay họ là giá bán đã tăng lên gấp rưỡi, gấp đôi rồi. Cứ như là cái anh bị ăn chặn ngang mặt mà đành ớ họng không nói được. Nói càng nhục. Ai bảo công nghệ chế biến của anh quá tồi tệ, anh phải chịu mất miếng là phải thôi" "Không phải chuyện ấy" Băng cau mặt. Vậy chuyện gì? Chắc

https://thuviensach.vn

không phải chuyện bỗng nhiên phải đi lo chiêu đãi một thă`ng dở người, suố´t ngày câm như hê´n quá tô´n kém và mâ´t thì giờ người ta chứ? Bậy! Chuyện vặt, tô´n kém gì! Banh tai ra mà nghe này: Nàng hỏi ông có vợ chưa? Người đàn bà nào có phúc được nâng khăn sửa túi cho ông chă´c là hạnh phúc lă´m vì nàng bảo, ông có con mă´t râ´t đa tình, râ´t giàu tình cảm, râ´t phong phú nội tâm, râ´t... thứ mă´t â´y phụ nữ bên nước nàng râ´t thích. Khô´n khổ! Chă´c nàng đem ra so sánh với cái tật nhậu xong là làm tình, làm tình xong là lăn ra ngủ, ngủ dậy làm tình nữa của mình! Tóm lại là cô ả có vẻ mê ông đâ´y. Và có nghĩa để tổ chức chuyê´n đi này cái thă`ng tôi đã làm một hành vi sai lâ`m không thể sửa được là dâng ngọc cho người, giời ạ!... Bă`ng ôm mặt, làm ra bộ mê´u máo cực kỳ đau đớn rô`i liê`n đó lại ngoác miệng cười: “Châ´p nhận đi! Đệ không ghen đâu. Thậm chí còn biê´t ơn huynh nữa đâ´y. Â´y! Bỏ cái kiểu nhìn kinh tởm như nhìn miê´ng giẻ lau â´y đi! Đệ nói thật tâm đó. Sao hả? Râ´t đơn giản: Đệ vẫn yêu, thậm chí càng yêu nhưng bă´t đâ`u sợ rô`i. Đàn bà Trung Hoa họ quản lý tình nhân chặt quá! Quản bă`ng lê` lô´i truyê`n thô´ng là hê´t lòng chăm bẵm, hê´t lòng yêu thương, càng giở dói họ lại càng yêu thương mới chê´t mẹ! Sướng có sướng nhưng... Lă´m lúc thâ´y đám gái non chờn vờn ở trước mặt ngon như kem mà đành nuố´t nước bọt quay đi... Khoan! Nghe nô´t đã! Tuy vậy đệ cũng không nói ra điê`u này vì vẫn... máu nàng, vẫn muô´n độc chiê´m nàng nhưng riêng với huynh lại khác. Đệ nghĩ huynh là một thă`ng đàng hoàng, có lý, hợp với nàng hơn và ngược lại, nàng cũng sẽ đem lại cho huynh những mùi vị ngọt hỉm mà chă´c chă´n là cái thă`ng đô`ng rừng như huynh chưa hê` được hưởng.

Vũ Nguyên vội quay đi để khỏi tung một cú đâ´m vào giữa cái miệng có những chiê´c răng bàn cuô´c đang cười bả lả đó. Hă´n nghĩ cô â´y là ai và mình là ai? Tâ´t nhiên ở hă´n có thể là lòng thành, là muô´n điê`u hợp lý, tô´t đẹp cho cả hai người nhưng làm sao hă´n lại dễ dàng thở ra cái giọng gả bán, sang tên tră´ng trợn như vậy cơ chứ?

https://thuviensach.vn

Để thă`ng bạn cà trớn khỏi nói lảm nhảm thêm nữa, anh quyế´t định trở vê` chỗ nghỉ và nói đi thăm thú vậy là tạm đủ rô`i, chóng mặt lă´m rô`i, đi nữa, thâ´y cung cách làm ăn của người ta ghê gớm quá, chỉ thêm tủi thêm thèm. Bă`ng cùn cười hâ´c: "Vê` thì được rô`i nhưng việc gì mà phải chóng mặt! Huynh xem, rô`i tới đây không những họ chỉ lũng đoạn thị trường ta vê` giá mà còn lũng đoạn cả thị trường thê´ giới nữa cho coi".

Đêm â´y vê` khách sạn, anh tă´t đèn đô´t gâ`n hê´t gói thuô´c Trung Hoa Bài, thứ thuô´c chỉ thơm chứ không say. Thê´ giới lung tung, loài người lộn phèo. Xưa là thù nay là bạn. Như trò đùa, như sân chơi của tạo hoá... có thể như đủ điê`u nhưng có một thứ không thể như được, đó là nỗi đau và những mạng người đã nă`m xuô´ng...

Có tiê´ng gõ cửa nhẹ. Anh nhìn đô`ng hô`: Să´p một giờ! Ai nhỉ? Mâ´y cô đi khách mà khách sạn nào bên này cũng công khai đâ`y rẫy hay lại thă`ng Cùn lén đi chơi gái vê` rô`i sang quậy phá? Vừa ngáp anh vừa đi ra mở cửa: Vóc người râ´t đẹp và khuôn mặt tră´ng sáng của A Linh hiện ra. Cô câ`m một chai rượu nhỏ nhãn Mao Đài trên tay, nở một nụ cười cũng tră´ng sáng: "Nghe tiê´ng anh ho, biê´t anh chưa ngủ, A Linh cũng không ngủ mà. Uô´ng rượu một mình đă´ng cái họng lă´m, A Linh muô´n sang đây uô´ng rượu với anh" ý nghĩ đâ`u tiên trong đâ`u Vũ Nguyên là, chê´t cha, thê´ thă`ng Bă`ng cùn đi đâu? Hai người ở cùng phòng kia mà? Vẻ đọc được điê`u đó, A Linh cười, hàm răng đẹp một cách hiểm nghèo: "Anh Bă`ng đi uô´ng rượu với bạn rô`i, bảo mai mới vê` đâ´y". Một sự să´p đặt của nó đây. Gượng cười, anh mời A Linh ngô`i xuô´ng, lâ´y hai cái ly ra, rót rượu vào, lặng lẽ Canpey! Lại rót. Lại Canpey! Thứ rượu tiê´n vương có độ ủ năm mươi năm này nhẹ êm nhưng say vê` sau. Người đàn bà Trung Hoa hơi sóng sánh một chút. Lại cái cảm giác đang được đô´i ẩm cùng một Tây Thi, một Điêu Thuyê`n, một Ngu Cơ chê´nh choáng nhen lên. Anh Nguyên, anh cười cái gì thê´? Không! Tôi có cười đâu.

https://thuviensach.vn

Rượu của A Linh ngon quá! Anh Nguyên à! Anh Bă`ng bảo anh đang có một cục buô`n to lă´m trong lòng, anh sẻ cho A Linh chút chút cho nó bé đi, được không? Có nỗi buô`n không sẻ được đâu. Em biê´t rô`i đâ´y, cái buô`n tình yêu phải không? Chă´c chị â´y đẹp lă´m, đẹp hơn A Linh nhiê`u? Để tránh không nghĩ đê´n Thương, để xua đi cái đôi mă´t hun hút của em đang đau đáu hiện vê`, anh nhìn thă`ng vào A Linh: "A Linh đang hạnh phúc lă´m phải không?" Hạnh phúc vừa vừa thôi. Đàn bà con gái xứ A Linh coi cái nghĩa trọng hơn cái tình. Có khi cái tình cạn rô`i nhưng cái nghĩa vẫn còn nên... tiê´ng Việt nói thê´ nào nhỉ? À, vẫn nặng nợ cùng nhau. Nghĩ vậy chỉ đúng một nửa thôi A Linh à. Người Việt chúng tôi coi cái nghĩa cái tình nặng bă`ng nhau, có khi cái tình còn nặng hơn một tý nên tình cạn rô`i thì cũng đừng bâ´u lâ´y cái nghĩa â´y nữa. Vả lại, trong chiê´n tranh, chuyện như vậy là thường, để mãi trong lòng làm gì.Ơ! Anh Nguyên nói thê´ là có nghĩa gì cơ? Đôi mă´t người đàn bà mở to như chứa cả trời đêm Thượng Hải vào trong. Là... tôi nói A Linh nên đi lâ´y chô`ng đi! Anh ngửa cổ dô´c cạn ly rượu như uô´ng luôn cái điê`u vừa lỡ nói, không nên nói vào bụng. A Linh ngô`i im một chút rô`i nước mă´t lặng lẽ chảy ra. Giọt nước mă´t như hạt trân châu lăn trên khuôn má tră´ng mịnh. Nước mă´t của một người đàn bà Trung Hoa! Nước mă´t của Bá vương biệt Cơ... Chao ôi! Đã có bao nhiêu triê`u đại, bao nhiêu thánh đê´ tan rã, suy vi vì những giọt nước mă´t đă´m chìm như thê´ này?

Và cả anh nữa, gã đàn ông vô´n có trái tim mỏng rách kia ơi, chính anh cũng râ´t có thể sẽ đổ gục như chuô´i già trước người đàn bà xuân să´c mang cả một thời Xuân thu chiê´n quô´c trong giọt lệ đang rơi kia lă´m chứ. Giọt nước mă´t của Hà Thương... Anh bước đê´n, đỡ lâ´y ly rượu trên tay cô, nói khẽ, tiê´ng nói cảu một người anh hay cô´ làm ra vẻ một người anh: "A Linh... Em mệt rô`i! Để tôi đưa em vê` phòng". Cô gái vẫn ngô`i, mă´t ngước nhìn, lại như có cánh hoàng hạc của thi tài Đỗ Phủ bay ảo mờ trong đó. Anh vội quay

https://thuviensach.vn

đi như vừa gặp giông bão. Cô gái cười. Tiếng cười trong vắt như thác xa rồi nhẹ nhàng đứng dậy: “Anh là một người đàn ông tốt, rất tốt, anh Nguyên ạ! Chỉ nhìn vào mắt anh là biết anh là người thế nào. Nhưng người tốt bao giờ cũng khổ, người Việt Nam anh có bao giờ nghĩ vậy không? Anh còn là một người đàn ông chung tình và có sức quyến rũ nữa, rất quyến rũ nhưng... thôi, ai cũng có phận số cả rồi, có muốn cưỡng cũng không được mà. A Linh chỉ xin hứa với anh Nguyên một điều nhé, nếu có thể làm gì được cho anh, A Linh sẽ làm hết sức, như chuyện hàng hoá bán mua chẳng hạn. Sáng mai trước khi anh trở lại Việt Nam, A Linh sẽ giới thiệu cho anh một số bạn hàng chuyên về thu mua cao su ở đây. Mấy người thôi nhưng họ thao túng khối lượng cao su của cả vùng Đông Nam Á đó...”

Nhưng sáng hôm sau, bằng tất cả sự cố gắng còn lại, anh chặn Bằng cùn ở ngoài cửa khách sạn, nói nhỏ và tai bạn: “Mày nói với A Linh là tao rất cảm ơn cô ấy nhưng thôi, tạm chưa cần gặp ai cả. Tao muốn cục mủ của Công ty tao phải tự thân đứng được ở thị trường này.” “Cái gì? Ông có điên không đấy hở ông dở người? – Bằng trợn tròn hai con mắt đục ngầu chắc vì cả đêm qua thức trắng do rượu hay do cái gì thì có trời mà biết – Cái thế của huynh bây giờ thiên hạ có nằm mơ cả đời cũng không thấy và nếu muốn có thấy, chỉ một lần thôi thì cũng phải đổ tiền đổ bạc ra cả đống. Đúng là dở người!” “Chính vậy mà mình càng thấy cần phải đi bằng chính chất lượng giọt mủ của mình. Có thể là rất ngu dại, thậm chí là rất mất mát nhưng làm thế kia e không bền, vẫn là cái sự ban ơn. Và đã ban ơn rồi thì khi cần, họ quay lưng lại mấy hồi. Khi đó đứng chơ vơ giữa biên cương mà than khóc ư? Mình chỉ nhờ cậu nói với A Linh giả quyết cho hai ngàn tấn đang tồn đọng quá lâu rồi, lâu hơn nữa sợ nó xuống cấp còn những lần sau, cứ để tự mình, thử xem, đừng chửi thằng già này là kiêu căng, hợm mình, không biết nương theo thời thế nhé, anh bạn!” “Bạn cái cứt!

https://thuviensach.vn

Bă`ng văng tục, phí cả công người ta! Làm doanh nghiệp như ông tô´t nhâ´t là chuyển cha nó nghê` khác đi". "Chẳng phải bảo".

A Linh ở lại. Cô có những việc của cô câ`n nán lại thành phô´ này ít ngày. Câu nói buô`n buô`n của người đàn bà lúc chia tay là: "A Linh chỉ khuyên anh một điê`u: việc bán buôn ở đây phức tạp lă´m, anh Nguyên nên hê´t sức cẩn trọng. Thỉnh thoảng có dịp lên cửa khẩu, anh Nguyên nhớ điện cho A Linh. Cho A Linh hỏi thăm chị... mong một lâ`n được gặp chị â´y vùng biên tái này".

Suô´t chuyê´n trở vê` trên chiê´c xe tô´c hành 12 chỗ ngô`i. Bă`ng cùng chỉ ngô`i đô´t thuô´c càu cạu. Tưởng bạn còn bực chuyện vừa rô`i, Vũ Nguyên xán đê´n, lôi chai rượu trong túi xách ra, cười cười: "Thôi tha cho mình đi mà. Lâ`n sau mình sẽ không làm thê´ nữa". Bâ´t ngờ Bă`ng đưa tay túm lâ´y ngực áo bạn, túm đủ để mâ´y cô gái ngô`i ghê´ dưới không thâ´y, miệng rít râ`m như mèo hoang.

- Không nói chuyện đó. Vặt vãnh! Đệ muô´n nói huynh (Lại đệ với huynh rô`i! Cứ khi nào đi vào tâm tình chân thật thì lại chuyển xưng hô như thê´) là một thă`ng khờ, thă`ng cả tẩm giữ tịt mãi cái nguyên tă´c không dính vợ bạn và bạn vợ như ngày trước huynh thường tuyên bô´. Được thôi, cao thượng lă´m! Đạo đức lă´m! Ngon lành lă´m! Chỉ khổ cái thă`ng tôi là lại phải tiê´p tục một cuộc tình ngột ngạt và vô vọng – Làm bộ tột cùng đau khổ, anh ta giang hai tay ra, đâ`u ngoẻo xuô´ng như đâ´ng Giê Su đang bị đóng đinh câu rút.

- Này! – Vũ Nguyên chút phì cười, lảng chuyện – A Linh có dặn lại là trong hợp đô`ng mua bán, trong thanh toán tài chính phải hê´ sức dè chừng. Dè chừng chi vậy, ông mãnh?

- Tự tìm hiểu! – Đâ`u vẫn ngoẻo xuô´ng.

- Tự tìm thì còn nhờ vào bạn bè làm cái quái gì!

https://thuviensach.vn

- Ngủ đi! Buồn ngủ thấy bà! Đêm qua... Rồi việc đâu có đó. Ví dụ như...

Chưa nói hết câu, Bằng đã ngả đầu, nhắm nghiền mắt lại. Ngồi bên cửa sổ, nghe tiếng ngáy thập thõm của bạn, Vũ Nguyên khẽ mỉm cười. Cứ vô tâm như nó lại sướng. Ngày hết mình mưu sinh, đêm cũng hết mình tận hưởng, không nông sâu, không dằn vặt, không nhọc lòng nhọc tâm, không có gì là quan trọng là quá sức thiêng liêng hết, kể cả tình yêu tình vợ chồng, đời chảy đến đâu tính đến đó, đặt mình là ngủ, hết giờ là gác hết mọi chuyện sang bên, thanh thản, ồn ào... Vậy cũng là xong một kiếp người. Trời ơi! Không biết đã bao lần anh thèm được sống cái kiểu sống như thế, phớt đời hơn thế nhưng cũng chỉ được vài ngày rồi mọi sự lại trở về nặng nề hơn.

Anh nhìn ra ngoài khung cửa. Cả một vùng thảo nguyên rợn xanh trải dài tít tắp trong nắng sớm. Nắng cũng nắng ấy, cỏ cũng cỏ ấy, trời cũng trời ấy, bồng bềnh mây trắng mà sao lại khác nhau nhiều thế. Lịch sử, tiếng nói, truyền thống, tính cách, khát vọng... Chả lẽ chỉ có trái tim đàn bà là giống nhau thôi ư? Trái tim của A Linh. Trái tim của Thương... Ngực anh chợt quặn thắt. Chao ôi! Nếu giờ đây, giữa cảnh đất trời bao la vừa gần gụi vừa vô chừng xa ngái này có em ở bên cạnh. Cả hai chỉ nhìn vào mắt nhau, nhìn thật lâu, im lặng, tan ra và anh sẽ ngồi bất động như thế, cả ngày lẫn đêm cho em được tựa vào mà ngủ, mà nghe ngọn gió hư vô thổi mơ hồ dọc theo tàu rồi sáng mai ra cả hai cùng hoá đá, vậy là xong...

*

**

https://thuviensach.vn

Đê´n sáng hôm sau, nhanh quá, xe đã bon nhẹ vào thị trâ´n Đông Hưng, Dòng Ca Long yên ả đang ở phía trước mặt. Bên kia sông đã là Việt Nam, là thị trâ´n Móng Cái nghèo nàn, thâm thâ´p và râ´t đỗi thân yêu rô`i! Chỉ đi xa mới có nửa tháng thôi mà cái sự bịn rịn nước non đã tràn vào oà ập trong lòng, lạ thật!

Hoàn toàn khác hẳn với gã đàn ông hưởng thụ và si tình lúc trước, Bă`ng cùng đã hoá thân thành một ông chủ kinh doanh được vì nể khă´p vùng biên ải. Tóc chải mượt, Comple đen, Cravat đỏ, vẻ nhìn trễ nải, anh ta lạnh lùng gật đâ`u với người này, mỉm cười với người kia, bă´t tay thờ ơ với người kia nữa... Đê´n trước một ngôi nhà hai tâ`ng sơn ve vàng, thứ ve quen thuộc bên này sông để phân biệt với màu ve xanh bên kia sông có hàng chữ Trung Hoa quê´t nhũ óng ánh treo ngang cửa, Bă`ng dừng lại:

- Bây giờ em giải đáp cái thă´c mă´c hôm qua của bác (Chả hiểu tại sao lại nhảy phă´t sang *bác bác em em* lúc nào?) Đây là ngân hàng của họ. Sau khi bác... Mà thôi, một buổi sáng đẹp trời như thê´ này mà cứ đi nói chuyện tiê`n nong, lỗ lãi, chán mô`m lă´m...

- Thì thôi – Vũ Nguyên chợt cười – Nhưng mà này...

- Gì nữa?

- Cô â´y đẹp đâ´y nhỉ?

- Ai?

- A Linh, người đẹp Trung Hoa.

- Đệ cho huynh một chương bây giờ! Cà trớn!

Vũ Nguyên cười vang và rảo bước xuô´ng bê´n. Từ hôm đê´n đây tới giờ, anh mới có được cái cười sảng khoái như thê´. Giây phút â´y anh không hê` biê´t hay không hề mảy may linh cảm thâ´y ră`ng,

https://thuviensach.vn

chính cái thủ tục chuyển tiề̀n, đổi tiề̀n rườm rà đó mấ́y năm sau đã giáng một đòn bấ́t hạnh ghê gớm xuố́ng đầ̀u anh.

*

**

Thuyề̀n đang trôi giữa dòng. Vũ Nguyên đang mải mê ngắ́m những con thuyề̀n chở khẳm người qua lại như mắ́c cửi, như cảnh trảy hội chùa Hương thì bấ́t giác anh nhác thấ́y một khuôn mặt quen quen ẩn dưới vành mũ phớt đội nghiêng lệch ngang tàng và chiế́c kính mát gọng to trong đám người đang trôi ngược trở lại. Tuấ́n... Tuấ́n thầ̀n chế́t! Anh giật thót mình. Chả lẽ lại là hắ́n? Sao lại là hắ́n? Nế́u đúng là hắ́n thì hắ́n lên đây có việc gì? Trời! Cái số́ng mũi kia, hàm râu kia, cái lưng chầ̀m bầ̀m và cái bắ́p tay để trầ̀n kia có hàng chữ xăm ngoằ̀n nghèo kia là hắ́n chứ còn là ai nữa! Thế́ còn cô ấ́y đâu?... Anh vội đảo mắ́t nhìn sang hai bên, nhìn ra phía trước phía sau hắ́n để vừa mong vừa không mong một khuôn mặt khác... Không! Không thấ́y gì cả. Chỉ có mình hắ́n và lúc này hắ́n đang âm thầ̀m nhìn xuố́ng mặt nước như đang mải nghĩ ngợi điề̀u gì. Chính cái vẻ nhìn là lạ không mấ́y thích hợp của con người ấ́y đã khiế́n anh bị kích động. Tên buôn lậu khét tiế́ng đang tìm đường lên làm ăn và... rấ́t có thể, biế́t đâu, họ đã chia tay nhau rồ̀i? Mà chia là phải. Con người Thương sao hợp được với tạng người ấ́y. Kênh nhau từ trong ra ngoài mà chẳng qua vào tình thế́ bí bách họ buộc phải tạm vá víu vào nhau thôi. Một chút ấ́m nắ́ng loé trong suy nghĩ của anh.

Anh quay sang Bằ̀ng "Cậu về̀ trước đi! Mình có chút việc phải quay lại. Bữa nhậu chiề̀u nay vẫn như thế́". Bằ̀ng trợn tròn mắ́t chưa kịp hiểu gì, Vũ Nguyên đã dé chân chuyển rấ́t nhẹ sang một con thuyề̀n lao ngược lại vừa trờ tới rồ̀i. "Mẹ bố́ thằ̀ng trinh sát!

https://thuviensach.vn

Cứ làm như đây là mặt trận của nó không bằng. Nhanh lên nhé, đừng để đệ chờ!" Tiếng Bằng đuổi theo cầm cảu và khoái trá.

Lên bến, bến đông nghẹt những người và hàng, nhìn quanh quất không thấy cái dáng to con đâu nữa, anh đã tưởng mình để mất hút hắn và định bụng quay lại. Vì ơ hay! Dẫu có đúng hắn, bắt kịp hắn đi nữa nhưng rút cục là rồi để làm gì nhỉ? Chào hỏi à? Bắt tay à? Rồi lại cười méo xẹo chia tay à? Hay là máy mồm hỏi về Thương? Vớ vẩn!... Mình đang là kẻ bại trận, mọi sự hỏi vớt vát lúc này chỉ khoác thêm màu thảm hại. Đúng vào cái lúc anh lắc đầu ngán ngẩm tự chán cho mình thì cái dáng lừng lững của hắn... đã lại xuất hiện ngay trước mặt, bên kia đường, trước một cửa hiệu thuốc đông y có khá nhiều người đang chen chúc. Thuốc! Chả lẽ thằng cha chọc trời khuấy nước, tiền tiêu như nước lã này giờ đây lại chỉ đi buôn thuốc? Có thể lắm chứ. Sông có khúc người có lúc, biết đâu. Kệ! Dầu sao cũng là mối quen cũ, mình cứ đến gặp cái coi, biết đâu chả hiểu thêm tin tức gì về em. Cái tin tức cồn cào muốn biết mà lại không muốn biết chút nào.

Nhưng cũng lại như một sự sắp xếp của số phận, anh vừa kịp đến nơi thì cái dáng to cao kia đã nhảy lên một chiếc xe du lịch sang trọng 12 chỗ ngồi có treo tấm biển toong teng ở cửa kính để hai chữ Côn Minh bằng cả tiếng Việt lẫn tiếng Tàu mất rồi! Hắn đi Côn Minh? Phải rồi, chỗ làm ăn của hắn phải là ở đó chứ không thể ở đây. Tuy vậy, theo thói quen tò mò, anh cũng ghé vào tiệm thuốc. Một người đàn bà tóc bạc, mặt mày phúc hậu, đỏ đắn đang luôn tay bốc thuốc cho khách. Chờ bà ngơi tay một chút, anh hỏi, tất nhiên bằng tiếng của mình: "Thím ơi! Thím có thể cho biết cái nhà anh to lớn, đội mũ phớt, người Việt Nam vừa vào đây mua thuốc gì không ạ? "To lớn nào? Mũ phớt nào? – Người đàn bà không nhìn lên, trả lời bằng cái giọng lơ lớ - Không nhớ tâu lấy. Nhiều người to lớn, đội mũ phớt lắm mà". Anh cám ơn tính quay ra

https://thuviensach.vn

thì một bé gái chừng mười ba, mười bố´n tuổi đang lui cui gói thuố´c cho khách, nhìn lên, giọng như chim: “Chú người Việt Nam â´y hả? Chú â´y hỏi mua thuố´c chữa cái gì ở... ở trong máu mà” “Máu gì, cháu?” Anh buột mô`m. Lại như chim: “Không biế´t đâu. Hỏi Mama â´y” Còn hỏi gì nữa khi cái người được kêu là Mama kia đã sây lưng đi vào nhà trong rô`i.

Anh chen ra. Thế´ cũng la rõ. Môn thuố´c chữa ung thư bă`ng cây cỏ ở cái đấ´t nước nổi tiế´ng là Hoa Đà trị bệnh như thâ`n, nhấ´t là thứ ung thư vú, ung thư dạ dày hay ung thư máu gì đó như cái cô bé kia nói đang được thiên hạ mách bảo vào tai nhau là hiệu nghiệm lắ´m, mười người khỏi bảy này chắ´c đã lọt vào cái ăng ten kinh doanh của hắ´n, thế´ thôi. Mấ´t thì giờ!

- Gớm! Em đi tìm sế´p hoài! Cứ nghĩ là có cặp đùi ngoại quố´c trắ´ng nõn nào đã giữ rịt sế´p ở lại rô`i. Mọi việc mỹ mãn chứ ạ? Mời sế´p vê` kẻo hế´t giờ qua sông.

Hùng tiê`n đô`n đang đứng trước mặt anh, mặt mày tươi rói như đón mẹ ở chợ vê`. Chà, cái thă`ng này, làm sao mà hễ cứ mở mô`m ra là y như có cái chuyện â´y dính vào chân răng rô`i? Nhưng được cái là tận tuỵ và nhanh nhảu. Ở xứ núi này, có hắ´n cũng đỡ lắ´m. Bấ´t giác anh bật ra một câu gan ruột mà anh không nghĩ ră`ng mình lại bật ra vào lúc này:

- Công việc tạm xong nhưng phải thay đổi mọi chuyện lại từ đâ`u. Phải bắ´t đâ`u từ chấ´t lượng giọt mủ và giá thành chế´ biế´n nó. Chẳng thể vác rá đi ăn đong mãi như thế´ này được, xấ´u mặt lắ´m!

Hùng tiê`n đô`n ngoác miệng cười. Cái cười lúc hoàng hôn chả nói rõ điê`u gì, như chế´ nhạo, như lạ lẫm lại như có cả một chút khâm phục. Nhìn vào cái cười â´y, không hiểu sao Vũ Nguyên lại thoáng nghĩ đế´n cái cười và đôi mắ´t của Đăng Điê`n. Song cái cảm thoáng

https://thuviensach.vn

đó qua rấ t nhanh. Bởi lẽ anh cũng cầ n phải khẩn trương qua sông thật. Đêm nay, đêm mai và nhiề u đêm sau nữa, anh sẽ phải thức trắ ng để hình thành một cái đề án đang quẫy lộn nóng nhức trong đầ u, fax nhanh về nhà. Trong bản fax ấ y, anh biế t, cuố n sổ quăn queo của Thương để lại sẽ là một điểm tựa, một trợ sức rấ t đỗi quan trọng.

https://thuviensach.vn

18

CĂN NHÀ CỦA GIÁM ĐỐC BA VINH VÀO LOẠI KHIÊM nhường nhất Công ty. Đấy là người trong Công ty bảo, còn người ở nơi khác đến lại quả quyết rằng tuy là khiêm nhường thật đấy nhưng lại dễ thương, yên tĩnh nhất thị xã. Nó có khiêm nhường thật không, cái đó quả là khó phân định, chỉ biết rằng ngự trên diện tích 200 mét vuông, ngôi nhà hai tầng mùa khô cũng như mùa mưa, nằm như chìm ẩn trong rất nhiều cây lá lao xao. Vòng ngoài là các loại cây ăn quả: măng cụt, sầu riêng, chôm chôm, mãng cầu, nhãn, táo... Vòng trong toàn cây cảnh, nó không uốn lượn theo hình các con giáp cầu kì mà cứ nhẹ nhàng buông toả tự nhiên như cái dáng muôn đời nguyên thuỷ của nó. Chỉ khác, nếu ai đó sành chơi cây một chút, thoáng nhìn đã không khỏi trầm trồ vì cái giá trị không dễ nhìn ra của nó. Toàn những loại được chọn mua từ các vùng cây thế có tiếng nhất chở về. Người vô tâm thì hít hà: "Đúng là cách sống của một nhà hiền triết, lấy cái u tịch, thanh cảnh làm vui". Người khác lại tấm tắc: "Cả chục năm làm giám đốc mà nhà cửa thế này cũng coi như chưa có gì. Chả bù với một vài ông cán bộ khác, mới nhi nhoe được mấy năm đã..."

Thôi, chuyện đó thực hư thế nào, xin miễn bàn ở đây kẻo ăn nói hồ đồ, nông nổi lại oan cho người ta, tội nghiệp! Chỉ biết rằng vào lúc ngôi nhà vừa lên đèn, vị giám đốc có tiếng là tham công tiếc việc và có cách sống chặt chẽ đó đang ngồi trầm ngâm trước một bản in vi tính bốn trang dày đặc chữ của Vũ Nguyên fax về vừa được cô phó văn phòng đem tới.

Tóm tắt nội dung bản fax ấy đại loại như sau:

Kính gửi anh Ba và các anh trong ban giám đốc!

https://thuviensach.vn

... Muốn mở rộng thị trường và giữ vững thị trường, cũng như muốn tăng sức cạnh tranh được với thị trường nội địa và thị trường ASEAN, sau ba tháng tìm hiểu kỹ và nghiêm túc tất cả các ngóc ngách đường dây mới nhợ trên này, tôi thấy ta chỉ còn cách nâng cao chất lượng sản phẩm, đồng thời phải hạ được giá thành.

Muốn vậy, tôi xin đề nghị ta nên cùng lúc tiến hành những vấn đề cụ thể sau:

Một, cải tiến lại quy trình chăm sóc và khai thác vườn cây theo đúng kĩ thuật tiên tiến nhất (sẽ có bản viết chi tiết kèm theo). Phải cân đối được định mức giữa chất lượng và chỉ tiêu giao. Qua đó chăm lo đến sự công bằng thu nhập, chăm lo đến hộ nghèo, hộ độc thân để củng cố lòng tin. Tất cả những điều này sẽ dẫn đến hàm lượng cao của giọt mủ, một trong những yếu tố quyết định tạo nên chất lượng sản phẩm.

Hai, có hàm lượng mủ tốt không đủ (hiện nay hầu hết các Công ty trong cả nước cũng đang đạt được những hàm lượng mủ tốt nhất) mà cái thiết cốt hơn là phải có công nghệ chế biến mủ thô hiện đại. Công nghệ của ta do Liên Xô để lại đã quá cũ nát và lạc hậu, do đó việc thay thế nó phải được coi là chiến lược. Tôi đề nghị trước mắt ta vay vốn đặt mua dây chuyền công nghệ của Malaysia là loại dây chuyền có uy tín và giá cả chịu được nhất hiện nay. Tất nhiên, trước tình trạng tài chính, kinh tế chung của cả nước, để vay được vốn tôi hiểu không phải chuyện dễ dàng gì. Riêng điều này tôi đang có suy nghĩ, nhưng chờ ý kiến các anh.

... Thực ra chất lượng và giá thành chỉ là một. Có chất lượng sẽ có thị trường. Có thị trường sẽ có cuộc sống. Và muốn có cuộc sống tốt, thưa các anh, vấn đề phát động thậm chí nếu cần sẽ đưa thành pháp lệnh một phong trào tiết kiệm sâu rộng trong các phòng ban, các nông trường, các xí nghiệp... phải được đặt ra. Cuộc

https://thuviensach.vn

phát động này trước đây ta đã làm, đã nêu thành khẩu hiệu: “Tiết kiệm hay là chết!” vậy mà tôi không rõ tại sao lâu nay lại bỏ quên?

Cuộc cạnh tranh trên này đang hết sức dữ dội, rất mong anh Ba và các anh xem xét khẩn trương và quyết định để tránh nguy cơ tụt hậu đã nhỡn tiền xảy ra ở một số không tí các doanh nghiệp...”

Ba Vinh ném tệp giấy xuống bàn, cười nhạt! Đúng là ngựa non háu đá. Mới chân ướt chân ráo lên được có ít ngày đã đòi cải cách này, cải tiến kia, cứ làm như mọi người từ trước đến nay chỉ ngồi chơi ăn nhậu không bằng. Láo! Muốn dạy đĩ vén váy ư? Ở đó mà dạy. Cái thằng...

Nhưng, sau khi bỏ vào nhà trong xối một chập nước nóng vào cổ vào gáy theo cái tật thích tự Masage mà ông vốn ưa thích, Ba Vinh bỗng giật mình. Chết cha! Đề án này chắc hắn không chỉ gửi cho một mình mình mà lâu nay theo cái thói điều gì thích làm đến cùng của hắn, hắn sẽ tống đạt lên cả tổng công ty, lên cả Tổng cục chứ chả chơi. Và như vậy thì... cú giật mình biến thành cú lạnh người, và như vậy thì chả hoá ra mình tự đào hố chôn mình bằng cái sự dốt nát, cái thói bảo thủ trì trệ mà mấy vị ở trên đang có chiều định kiến à? Và hình như mấy vị ấy cũng... đang định kiến mình rồi thì phải.

Ba Vinh lại giở tệp giấy ra nhìn càu cạu như nhìn vào một giống vật kinh dị và quái ác. Hắn thực tâm hay là định làm một cú áp phe chính trị để bật lên cao, để hất cẳng mình đây? Chậc! Định kiểu gì đi nữa thì cũng phải nói thật, những cái hắn phác ra đều trúng cả, ai cũng biết là trúng, chính ông cũng thấy trúng nhưng để thực hiện thì... tất cả phải sới tung lên hết, chịu không nổi. Trong khi quỹ thời gian của ông đâu còn nhiều nhặn gì, lệnh hạ cánh biết bay đến lúc nào. Mà ông lại rất cần có một cú hạ cánh an toàn. Chà chà! Rắc rối đây! Từ lúc đành phải để hắn lên đây mình đã biết là sẽ rắc

https://thuviensach.vn

rô´i rô`i... Nhưng không sao! Chú em còn ngây ngô cuộc đời và lãng mạn thương trường lă´m chú em ạ!

Ông nhâ´c điện thoại bâ´m sô´ chánh văn phòng: "A lô! Ba Vinh đây... Sáng mai đô`ng chí fax cho Vũ Nguyên ý kiê´n của ban giám đô´c là râ´t hoan nghênh bản đề` án của đô`ng chí â´y, sẽ cân nhă´c mọi chuyện những riêng việc mua dây chuyê`n công nghệ của Malay thì chă´c không thể được. Hơn một triệu đô, đô´ng tiê`n â´y vay ai được và ai dám cho vay. Quên cái đó đi..."

Hừ! Tiê`n lương phát cho công nhân cũng đã chả đủ, chích máu ra mà mua dây chuyê`n à? Tí nữa ông đã định bục ra câu â´y nhưng rô`i lại chợt nhớ ngay đê´n mình đang điện thoại cho ai.

*

**

Trong lúc â´y, giám đô´c nông trường sáng giá nhâ´t, Đăng Điê`n, đã có mặt ở nơi chiê´c cổng să´t được dựng khá sơ sài như thể dựng gọi là dựng cho vui. Anh ta bước vào thoải mái và tự nhiên như người nhà. Thì đâ´y, chẳng câ`n bâ´m chuông mà tự thò tay vào rút then, chẳng ngại con chó lông, xoáy giô´ng Phú Quô´c to như con bê đang gâ`m gừ lao ra. Con chó này nổi tiê´ng là dữ nhâ´t vùng, có đận mình nó đã hạ gục hai thă`ng trộm chuyên nghiệp định lẻn vào nhà mà lạ chưa, đứng trước anh ta nó lại hiê`n như ngỗng, đuôi ngoáy tít vẻ mừng rỡ khôn xiê´t kể.

Một tiê´ng nói vọng ra từ trong nhà vừa thân mật vừa bệ vệ:

- Chú Điê`n lại chơi đó hả? Vào đi!

- Dạ em đây, anh Ba! Anh chị ăn cơm chưa? Gớm thôi, cây cô´i xanh tươi thê´ này cứ như là bước vào động tiên. Mà động tiên cũng

https://thuviensach.vn

chả bă`ng.

Mâ´y phút sau chủ và khách đã ngô`i đô´i diện nhau trước một cai XO loại một lít còn nă`m trong hộp.

- Cái cậu này, lâ`n nào đê´n cũng quà! Cái thứ rượu tư bản này uô´ng đâu có ra cái gì, nghe nói còn diệt dục, vậy mà đă´t dữ hè! Gâ`n hai triệu, đúng không? Mình là mình cứ rượu thuô´c ngâm cá ngựa, tă´c kè quê ta là cứng gân, mê`m môi nhâ´t. Lâ`n sau thôi đi nhé.

- Dạ! Để anh Ba tiê´p khách. Còn tă´c kè, em đã chuẩn bị sẵn cho anh Ba mười cặp loại bă`ng ba ngón tay, chờ tóm được cặp tă´c kè chúa em sẽ đem đê´n một thể.

- Vẽ! Mâ´t thì giờ. Này! – Làm bộ chểnh mảng – Đã sẵn sàng tinh thâ`n để lên nhận cái chân trưởng phòng kinh doanh chưa?

- Dạ... Anh Ba cho em suy tính lại một chút. Chân lâ´m tay bùn quen rô`i, sợ lên đây lại không cáng đáng nổi, làm phiê`n anh Ba.

- Phiê`n gì! Cờ đê´n tay cứ phâ´t. Ô´i người còn thua kém xa cậu kia kìa mà vẫn ngâ´t ngưởng ở chỗ cao nhâ´t, có chê´t chóc gì đâu.

Như ông chẳng hạn, phải vậy không ông giám đô´c? Ném chéo cái cười xuô´ng gâ`m bàn, Điê`n nhìn lên, càng uyển giọng:

- Được anh Ba tin dùng, em râ´t... râ´t xúc động nhưng chỉ ngại một điê`u rô`i thiên hạ lời ra tiê´ng vào, lại ảnh hưởng đê´n uy tín anh Ba.

- Thiên hạ nào? – Một cú đập tay nhẹ xuô´ng mặt bàn chỉ đủ để cô´c tách khẽ va vào nhau như đàn đá mà không đổ xuô´ng – Thiên hạ nào cũng không bă`ng tổ chức. Mà tổ chức chính là tao, hiểu chưa?

https://thuviensach.vn

- Dạ... em không có ý nói thế nhưng... ngoài anh Ba ra, còn đảng uỷ, còn ban giám đốc.

- Ban nào cũng là tao. Đảng uỷ nào cũng là tao. Từ ống tay áo tao mà ra hết. Tất nhiên, ở đời đã động đến nhân sự là làm sao tránh được ý nọ ý kia – Một cái loé sáng sau mắt kính trái – như cái ý của tay Vũ Nguyên chẳng hạn.

- Vũ Nguyên...

- Tay ấy nói về cậu... không tốt lắm.

- Nói gì cơ ạ? – Điền nhoài người lấy bao thuốc, làm bộ không quan tâm.

- Cũng chả có gì. Có điều là mình tưởng các cậu ở với nhau, thân nhau lắm mà hoá ra lại chả hiểu gì về nhau hết. Tay ấy có vẻ không tán thành việc cậu lên trên này. Nói cậu còn nhiều khuyết tật, còn nhiều lỗ hổng trong phẩm chất như cá nhân, độc đoán, thích hưởng thụ, nhập nhằng về tài chính... cứ nên để ở nông trường bám chắc vào đất đai mới trưởng thành được.

- Thế ạ! – Một giọt lửa cháy bùng trong tuỷ sống hắn nhưng miệng vẫn cố giữ một tét cười tái ngắt – Anh ấy nói đúng đấy ạ! Chính vì vậy anh Ba cứ nên cho em ở lại rèn luyện thêm một thời gian nữa đã.

- Thằng khờ! – Chiếc đàn đá lại vang lên, rõn rĩ hơn một chút – Đây là thời cơ không được để mất. Mà cái thằng như cậu cũng lạ thật! Nghe những lời nhận xét về mình như thế mà cậu vẫn cứ như không. Tưởng cậu thừa tự trọng, kiêu ngạo?

- Dạ! Em thế nào thì bây giờ vẫn thế. Xin anh Ba để cho em suy nghĩ thêm một chút rồi sẽ trả lời anh Ba và tổ chức sau.

https://thuviensach.vn

- Không suy nghĩ gì nữa, quyết định rồi, ngay tuần sau cậu sẽ nhận lệnh điều động. Mà cậu nên nhớ, cái chân trưởng phòng kinh doanh chỉ là quá độ, cậu còn phải tiến xa hơn chứ. Sự nghiệp lớn lao này không trông vào các cậu thì còn trông vào ai. Chả lẽ lại đi trông vào những phần tử cấp tiến, mở mồm ra là toàn thở cái hơi tư bản động tý gì cũng lấy lợi nhuận làm đâu như tay Vũ Nguyên ấy à?

- Dạ! Anh Ba yêu, anh Ba hay nói quá chứ cái thằng em đã có khi nào được cấp trên, được Đảng tin cậy.

- Tôi tin cậy, được chưa? Đây – Với dáng vẻ trễ nải, ông đưa cho kẻ tâm phúc bản viết lúc nãy của Vũ Nguyên, vẻ tiện tay – Có cái này về đọc để biết. Đọc xong trả lại tôi ngay và chẳng nên nói rộng ra. Ai đó muốn làm một cuộc cách mạng trong rừng su đấy.

Tiễn Điền ra đến bậc cửa, cái mắt kính bên kia của chủ nhân loé lên lần cuối: "Này! Cái cười của cậu lúc nãy là không ổn đâu nhé!" Câu nói đó làm vị khách trẻ tuổi chút nữa vấp thẳng vào hàm răng con chó khổng lồ đang nhe ra. Đúng là lão cáo già! Không điều gì qua nổi mắt lão, thứ mắt của kẻ trong sọ nhung nhúc những mưu mô và định kiến. Mà thực ra lão có yêu quý chó gì mình và lão cũng thừa biết mình đâu có nể trọng lão, chả qua hai thực thể cần phải dựa tạm vào nhau, cần phải nối kết với nhau, thế thôi. Thì đó, bố khỉ, là giám đốc việc gì lão phải cung cấp quá chi tiết những lời thằng cha Vũ Nguyên nhận xét về mình như thế nếu không phải lão vừa muốn ban ơn cho người này để ràng buộc lại vừa muốn tăng thêm kẻ thù cho người khác để dần triệt tiêu, một mũi tên nhằm hai đích, cái trò ấy, thưa sếp, tôi có thể còn dạy lại sếp kia đấy ạ! Và sếp nhầm rồi. Đối với tôi, sự nói xấu hay nói tốt về tôi của y đâu có hề hấn gì. Bởi lẽ cái đích của tôi là bằng mọi cách phải loại được hắn ra khỏi những cánh rừng cao su này kia mà. Tại sao ư? Đến bố tôi cũng chẳng trả lời nổi nhưng chỉ có điều là tôi không muốn nhìn thấy hắn, không muốn chút nào, cứ thấy

https://thuviensach.vn

hắn là tôi lại dường như nhìn thấy mặt gương phản chiếu mồn một bên trong mù tịt của mình.

Đựng cả một bình than nóng rực trong đầu, hắn tìm đến một cái quán giải khát khuất lẻ nhất, tìm được góc vắng ngồi xuống. Từ ngày Công ty thoát khỏi được cái hoạ phá sản đến giờ, cái thị trấn này tự dưng cũng mọc lên khá nhiều những tiệm xanh xanh đỏ đỏ nhìn đến nôn cả người. Lựa ánh sáng đèn, nhìn quanh không thấy có khuôn mặt nào quen, hắn giở tệp giấy Ba Vinh đưa cho hồi hãy ra đọc. Vốn thông minh và cũng chẳng lạ gì lối viết, chữ viết của kẻ đã từng sống chung một khoảng đời không ngắn, thoáng cái hắn đã nắm được toàn bộ nội dung. Nhét tệp giấy trở lại túi, hắn lặng đi... Khá khen cho trí não con người này. Mới và chạm điểm nóng thị trường được chừng vài tháng mà đã đề xuất được như thế phải nói là giỏi! Con mẹ nó, rất giỏi! Có một kẻ đối trọng thông minh và nhạy cảm cỡ này cũng bõ công bỏ tâm trí vào cuộc ganh đua lắm chứ. Hắn kêu một gói thuốc lá loại nặng. Hắn cần nghĩ ngợi một chút.

Xem nào! Bản đề án của y có ba điều đáng gọi là để mắt. Một, cải tiến hệ thống quy trình kĩ thuật chăm sóc và khai thác cây trồng. Mốc xì! Cũ như trái đất. Hồi còn ở nông trường y đã làm rồi, chỉ do bảo thủ, dốt nát mà người ta chưa nhân ra toàn Công ty đấy thôi. Và kiểu này còn khuya mới nhân, không sao, chả có gì đến nỗi cấp bách lắm...

Hai, thay đổi công nghệ tiên tiến. Chà! Táo bạo đây. Chuyện này mà hắn đã có nghĩ tới nhưng lại vẫn là kẻ nói chậm, bao giờ cũng chậm. Thì cứ để cho thay đổi và chác gì sẽ thay đổi được vì cái khó nhất là vốn thì chính y nói đã có hướng kia mà. Đã quá thuộc tính thuộc nết, hắn biết một khi con người đẹp mã có cái đầu doanh nghiệp nằm phía trên con tim nghệ sĩ kia đã bám được vào ý tưởng gì là bám rất chắc, bám đến cùng, bám bằng ra được đồng vốn

https://thuviensach.vn

mới thôi. Và như vậy lúc đó, với chức năng trưởng phòng kinh doanh quan trọng, cũng là một logic thương mại thôi, còn ai nữa ngoài hắ n sẽ được cùng lão giám đốc vung vinh sang nước ngoài ký hợp đồng mua máy. Tấ t nhiên sẽ đạo diễn lão mua như thế́ nào, mua kiểu gì để ký được một cái hời nhấ t. Thế́ là vừa có công vừa có màu, rấ t nhiề̀u màu, cái mà hắ n đang vô cùng cầ̀n trong khát khao tích cóp được chút tiề̀m lực tài chính cá nhân để mai này ra ở riêng, trước sau gì rồ̀i cũng phải ra ở riêng thành ông chủ điề̀n địa vương giả, hùng mạnh. Và điề̀u quan trọng hơn, quan trọng trên hế́t thảy mọi điề̀u là cái dây chuyề̀n ấ y phải là cái dây thòng lọng thít chặt vào cổ kẻ hãnh tiế́n một khi chỉ ba bảy hai mố́t ngày nó sẽ không chịu nổi độ khấ u hao tàn bạo, sẽ trở thành đống sắ́t gỉ vì, ơn trời, cứ cho là cú chiế́n lược cải tạo cây trồ̀ng vĩ đại ấ y dăm năm sau có hiệu lực thì với hiện trạng hiện nay, ta thích đấ y, mủ máu đâu ra mà đủ chế́ biế́n.

Và ba là... Hắ n chút bật cười, cái gì mà cứ như báo cáo tổng kế́t cuố́i năm ấ y không biế́t, và ba là chính sách tiế́t kiệm. Mố́c xì! Cũng cũ như trái đấ t nố́t. Trước đế́n giờ ít nhấ t cũng ngàn lẻ một lầ̀n phát rồ̀i nhưng có động được mẩu nào đâu. Ai chả biế́t tiế́t kiệm là cầ̀n, là còn mấ́t nhưng từ cổ chí kim đã thằ̀ng nào chịu để mấ́t miế́ng cơm manh áo của mình. Tiế́t kiệm được đố́i với ai thì được nhưng với chính mình và gia đình nhà mình thì làm gì có chuyện đó, phiêu lưu, lãng mạn bỏ mẹ! Nhưng y sẽ làm. Với cái logic nghị trường chó chế́t hiện nay thì gì chứ cái chức giám đốc thay lão khố́t kia chắ́c chắ́n y đã ngậm trong mồ̀m rồ̀i và một khi nuố́t xong, dứt khoát là hắ n sẽ chơi tới bế́n cái trò tiế́t kiệm này cho coi và như thế́, quá tố́t, hắ n tự dưng sẽ đặt hắ n trước sự cáu kỉnh, hậm hực của một số́ đông mà chả cầ̀n phải bài binh bố́ trận gì hế́t ráo. Tiế́t kiệm là quố́c sách. Tiế́t kiệm muôn năm!

https://thuviensach.vn

Cô chủ quán nói tiếng Huế mới chết chồng năm trước, da thịt còn nồng tươi đến gần, khẽ thả vào tai hắn cái hơi thở đàn bà nóng bức: “Anh Tư! Bữa nay có em ngon lắm, mới ở miền Tây lên, đảm bảo là còn zin. Anh Tư có vui chút không?” “Vui ở đâu? Gần đây có điếm không?” Hắn thoáng nhớ đến cặp giò nần nẫn của con bé váy ngắn bưng cà phê đã khiến hắn nhìn muốn nổ tròng lúc nãy. “Không có đâu anh Tư! Dạo ni họ càn dữ lắm! Sắp ngày lễ mà”. “Vậy còn nói làm gì!” “Dạ... Em nó mời anh Tư vào lô cao su. Vắng vẻ, trăng lu, xung quanh toàn cây lá, có khi còn thích hơn ở trong phòng lạnh ấy, anh Tư!” “Dẹp! – Đột nhiên hắn phẩy tay khá phũ – Đàng hoàng thì chơi, làm bụi thì dẹp! Bà này kỳ! Bà nghĩ cỡ tuổi tôi mà bạ chỗ nào cũng bắt hứng được sao. Lúc khác.” Cô chủ quán cười hị hị mấy tiếng như bị cù vào chỗ kín rồi đáo mông bỏ đi.

Hắn gọi thêm một ly cà phê đặc. Đêm nay hắn cần tỉnh. Đêm nay hắn phải ra được một quyết sách riêng cho hắn, cái quyết sách dựa trên tinh thần phải làm sao phá ruỗng được mọi ý tưởng của con người đáng sợ kia từ trong trứng nước.

Bắt đầu từ khâu yếu nhất – Khâu Đoàn Thanh. “Cho xe ghé xưởng sửa chữa cơ khí! Mà giảm bớt pha đi!” Hắn nói cậu lái xe vốn là cháu ruột ở quê mới được nhận vào làm.

*

**

Gọi là xưởng cho oai chứ thực ra toàn bộ cơ ngơi chỉ lèo tèo vài ba cái máy tiện, nguội, phay, bào... đã quá đát và trong cùng, cạnh một bãi đất lôm nhôm cỏ lậu và khắm khét mùi nước đái chó là mấy cái sườn xe, thùng xe cóc cáy đang chữa dở. Nhìn chung nó giống một bãi phế thải vật liệu hơn là xưởng thợ.

https://thuviensach.vn

- Ông Thạnh vẫn ở đây đấ y chứ? – Hă n thò cổ ra hỏi người bảo vệ đang liu riu trước một chai đê và đĩa lạc rang chỉ còn vỏ.

- Vẫn! – Người này trả lời chẳng thèm nhìn lên.

- Tô t! Một kiểu mẫu xã hội chủ nghĩa vê sự gă n bó với công việc. Đáng phục! Đáng phục!

Từ trong bóng tô i một giọng khê nô ng phát ra:

- Thă ng Điê n đấ y à? Gă n bó mẹ gì? Chẳng qua nhà cửa chật chội, ngột ngạt quá nên tao đành ngủ lại ngoài này. Xe của mày làm sao?

- Không nói chuyện xe – Điê n bước xuô ng, đi thẳng vào trong, đê n trước Đoàn Thanh đang nă m đă p tấ m mê n tùm hụp – Đê n rủ quan bác ra quán nhậu chơi thôi. Lâu không gặp cũng thấ y nhớ. Dậy! Ai lại mới chập tô i đã lên giường thê này!

- Tha tao đi mày ơi! Bỏ nhậu rô i. Mà còn sung sướng nỗi gì nữa mà nhậu với nhẹt.

Đoàn Thanh ngô i lên, quâ n đùi, may ô, để lộ thân hình gâ y guộc, râu tóc lởm chởm, mă t nhìn lờ đờ như cái kẻ chán đời thâm niên. Điê n lă c đâ u:

- Mới xa nông trường có ít bữa mà ông bác thay đổi đi nhiê u quá! Chă c là lại mă c hội chứng nhớ đấ t đây. Hê t hội chứng chiê n tranh lại đê n hội chứng nhớ rừng, mệt nhỉ?

- Hội chứng mẹ gì! Có thuô c đấ y không? Nă m không, nhạt mô m quá!

- Bà chị thê nào rô i? – Điê n đưa ra gói ba sô - Còn nă m viện hay đã vê ?

https://thuviensach.vn

- Về. Coi như rồi, sống thêm ngày nào biết ngày ấy.

- Sao ông anh không quyết định cho nó?

- Tiền chó đâu mà mổ! Đến tiền nằm viện cũng chịu không thấu phải xin ra chứ nói gì đến mổ. Ít ra cũng vài triệu chứ giỡn à? Mà mổ xong liệu chắc ổn không hay là...

- Nhưng vẫn là cứ phải mổ. Biết đâu chỉ là u lành. Mà có u ác đi chăng nữa, mổ, mình cũng yên dạ hơn.

- Ai chả biết vậy. Chỉ mấy tháng bà ấy nằm viện đã biến sạch trơn khoản đất đai vườn tược dưới nông trường rồi, mổ, phải bán nhà bán cửa đi chắc!

Điền im lặng một chút rồi ghét đít ngồi xuống cạnh, giọng nhỏ lại:

- Không có tiền phải kiếm ra tiền, chịu à?

- Đi vay chắc, hay đi ăn cướp? Thằng nào cũng nghèo lõ đít, vay ai? Tiếp tục vay cậu ư? Thì vay rồi đấy thôi, cậu cũng đâu có nhiều nhặn gì.

- Không! Tôi không bảo anh đi vay mà nói anh tự kiếm cơ.

- Tự kiếm? Tao bỏ việc đi buôn chắc? Hay là đêm ra lô trộm mủ?

- Nói chuyện nghiêm túc. Tôi hỏi này: mỗi cái xe sửa, xí nghiệp anh kiếm được bao nhiêu?

- Mày hỏi làm gì?

- Thì anh cứ nói đi!

- Không đủ trả lương.

https://thuviensach.vn

- Mà xe lại liên tục hỏng, vừa sửa xong đã hỏng, vậy thì sửa làm gì?

- Do thiết bị, do đầu tư chứ có phải tại tao đâu.

- Thì vẫn. Tôi thử bàn với anh cách này nhé! Những cái sửa nhì nhằng, sửa ba via thì xưởng tự làm, còn trung tu, đại tu ta dùng phương thức nhà thầu. Tức là đưa xe về thành phố sửa. Giá có cao hơn nhưng chất lượng lại đảm bảo, hạch toán cuối cùng ta vẫn có lợi vì thà tốn một lần còn hơn tốn lắt nhắt nhiều lần.

- Đời nào mấy ông Công ty chịu.

- Tôi sẽ lo thuyết khách vụ này. Miễn là anh phải chịu chơi.

- Tao không hiểu...

- Dễ mà. Ví dụ hợp đồng một cái đại tu là từng này, anh thoả thuận ngầm với họ ký lên hai lên ba, cũng ít thôi, anh giữa lại một, lại quả cho họ một, chuyển cho chủ xe một, còn một anh... cúng lên trên. Thế là ba bề bốn bên đều lợi. Mỗi nông trường là một đội xe, mười lăm nông trường là bao nhiêu? Đó là chưa kể xe của các ban ngành trên công ty, xe nào cũng đang vào kỳ cũ nát cả. Như vậy chỉ cần đổ đồng mỗi tuần vài ba xe mang sửa thôi là anh cũng có một khoản kha khá để lo chạy chữa cho bà chị rồi, thậm chí còn dư ra để dành cho cuộc sống về già sau này. Phải tự cứu lấy mình trước khi... phải không quan anh?

- Không! Không được đâu mày ơi! Làm thế hoá ra mình lại thành cái đứa ăn cắp à?

- Ai bảo anh ăn cắp? Mà thế nào là ăn cắp? Nếu vậy gọi là ăn cắp thì thiên hạ đang đua nhau ăn cắp khỏi ra rồi kia kìa mà có sao đâu. Khi cuộc sống không nuôi nổi mình thì mình có quyền tìm cách tự điều chỉnh để sống chứ. Ơ hay!

https://thuviensach.vn

- Nhưng tao cứ thấy thế nào ấy. Ba mươi năm công tác, tao chưa hề xà xẻo lấy một cắc bạc của tập thể chả lẽ bây giờ lại...

- Thôi, tuỳ quan bác thôi. Quan bác cứ ôm lấy cái mớ lý thuyết cũ rích ấy mà ngồi nhìn bà chị từ từ đi vào cõi vô cùng, thằng em xin lỗi, nhưng thằng em vẫn phải nói rằng, tại sao cũng là cộng sản, cũng là cán bộ như nhau cả mà lại có cảnh kẻ ăn không hết người lần chẳng ra! Sao nào? Quan bác cứ vắt tay lên trán mà nghĩ chán đi rồi tự tìm câu trả lời. Thương hoàn cảnh quan bác quá lận đận mà thiệt bụng nói ra, còn nghe hay không thì tuỳ. Chào ông anh! À, còn chi tiết này nữa: Các nông trường họ cũng đang rục rịch xin được sửa xe kiểu ấy, bác chậm chân là mất cả chì lẫn chài.

Điền quầy quả đi ra cổng. Đứng nhìn theo một chút, Đoàn Thanh hộc lên một tiếng như sổ cả ruột gan ra ngoài rồi quay vào vũng tối có tiếng muỗi bay.

https://thuviensach.vn

19

Đăng Điề̀n đã hoàn toàn đúng khi ở cách đó hơn hai ngàn cây số, Vũ Nguyên nhận được một bức điện từ Công ty đánh lên chỉ vỏn vẹn trên chục chữ: "Nhất trí. Đồng chí hãy chủ động tìm vốn! Ba Vinh".

Cao su đã bán xong. Giá cũng dễ chịu như mọi vụ, có nhích hơn một chút: Mười lăm triệu một tấn. Mười lăm triệu trong khi giá thành chỉ trên dưới bảy, tám. Như vậy gần gấp đôi, gấp đôi của tổng sản lượng tung ra tiêu thụ ở các hướng, lãi quá đi chứ, mấy năm nay đề̀ lãi như vậy rồi nhưng, sao kỳ cục thế nhỉ, tiề̀n nong đi đâu hết mà Công ty vẫn nghèo tàn nghèo mạt, cuộc sống của công nhân vẫn bữa nay lo bữa mai, thậm chí có đận tới cả bốn tháng mà vẫn chưa thấy đồng lương lấp ló ở chỗ nào. Và giờ đây để có được chục tỷ lại phải đến chính anh vác ra đi vay? Rò rỉ như thế là quá lớn nhưng rò rỉ theo ngả nào, rò rỉ do ai, tại sao rò... anh lại không muốn nghĩ sâu thêm sợ sa vào sình lầ̀y, rừng rậm không tìm được nẻo ra.

- Công việc tạm ổn – Anh nói với Hùng tiề̀n đồn – Sáng mai mình xuôi Hà Nội, cậu ở lại cứ tiếp tục tìm mối hàng mà không cầ̀n phải qua cậu Bằng. Cú nổ đầ̀u nòng hai ngàn tấn như thế là được, nổ nữa, có khi cả hai cùng chết chìm. Mình linh cảm thấy cách làm ăn của cậu ấy có cái gì không bề̀n. Nhớ trích phầ̀n trăm theo quy chế thưởng cho cậu ấy và cô A Linh gọi là công môi giới...

- Dạ! Em đã trích rồi, đã đưa rôi nhưng...

- Họ không nhận chứ gì?

- Anh ấy bảo lầ̀n đầ̀u coi như cho qua nhưng từ lầ̀n sau sẽ lấy mà lấy giá rất cao.

https://thuviensach.vn

- Trong làm ăn đừng nên hàm ơn ai, có những cái ơn không trả được đâu, nợ nần, áy náy suốt đời. Thôi được, cứ tạm thế đã, ở Hà Nội về, mình sẽ tính sau.

- Sếp...

- Cái gì?

- Sếp nói khi nào xong việc sẽ...

- Hưởng chút mùi đời hả?... Tốt thôi nhưng quả thật tối nay mình đang rất bận mà mai phải lên xe đi sớm rồi. Thôi, vụ này về cũng sẽ tính sau.

- Dạ... Sếp cần bao nhiêu để em chuẩn bị?

- Như mọi lần.

- Ấy, sao lại như vậy được ạ? Để vay được chục tỷ, sếp cũng phải lo cửa này cửa nọ, đãi chỗ này chỗ kia, không dưới trăm triệu đâu.

- Cái gì? Trăm triệu... Nếu phải tốn kém như vậy, mình sẽ không vay mượn gì nữa hết. Vay rồi trả chứ có nuốt không đâu mà phải đi lo tọng tiền vào mồm thiên hạ, nó hèn người đi.

- Luật từ xưa nay nó thế mà sếp...

- Luật của kẻ cướp chứ luật gì! Từ rày tôi cấm cậu còn mở miệng nói với tôi những chuyện luật lệt như thế.

- Dạ... Em không biết. Em không...

- Nói thì nói thế chứ mình chẳng xuẩn ngốc đến nỗi không hiểu nổi những ngóc ngách nhá nhem cuộc đời đâu – Thấy vẻ mặt Hùng quá khổ sở, anh cười, dịu giọng lại – Mình có ông bạn già chiến đấu cũ hiện ở Bộ đầu tư, tử tế và nhiệt tình lắm, nếu thấy đúng, ông

https://thuviensach.vn

â´y sẽ tự nguyện lo giúp mình chứ khỏi cầ`n chia chác phầ`n trăm phầ`n nghìn gì hê´t.

- Ai đó hả sê´p? Có người quen ngon lành vậy mà chưa thấ´y sê´p nói hô`i nào.

- À, cũng mới là nghe tin.

Mà anh cũng mới nghe tin qua một người quen vừa từ Hà Nội lên tuầ`n trước. Anh cũng chưa muố´n nói cái tên đó ra lúc này bởi biế´t đâu nhỡ việc chẳng thành, có khi làm giảm cả cái danh tiế´ng của Ông Bảy chúa rừng. Hơn thế´, bă`ng trực giác, anh cảm thấ´y con người Hùng là không tin được, chuyện tiề`n nong tiề`n tấ´n tiề`n tỉ như thế´, tố´t nhấ´t là chưa nên cho hă´n biế´t được đầ`u mố´i.

- Nhưng dù thế´, sê´p vẫn có quyề`n được...

Cái nhìn lạnh buố´t ít khi gặp ở Vũ Nguyên khiế´n anh chàng khựng lại và một lầ`n nữa lại không thể không ngơ ngác nhìn vị sê´p của mình như nhìn một hô`n ma mới vọt từ trong mô` lên. Không hiểu sao Vũ Nguyên vội quay đi để tránh cái nhìn â´y. Vẫn vẩn gợi cái nhìn nửa tố´i nửa sáng của Đăng Điề`n.

*

**

Nhưng hoá ra đố´i với anh, một người bao giờ cũng biế´t để công việc lên trên mọi tình cảm riêng tư, trong chuyế´n đi này lại không hẳn chỉ có thế´. Tới Hà Nội, sau khi thu xế´p tạm xong chỗ ở trong nhà khách xập xệ của ngành nă`m kế´ bên một cái hô` mà vê` đêm có rấ´t nhiề`u những bóng đàn bà con gái bí hiểm qua lại vật vờ, anh quyế´t định bỏ ra hẳn hai ngày đi thăm thú phố´ phường và, chẳng rõ đây có phải mới là nguyên do chính yế´u không, đi tìm Thương.

https://thuviensach.vn

Gần chục năm rồi, kể suốt từ ngày chiến tranh biên giới đến nay, đây là lần thứ ba anh mới có dịp ghé lại Hà Nội. Thay đổi nhiều quá! Có những con đường, có những khu phố anh hoàn toàn không còn nhận diện, cứ phải quanh đi quanh lại hoài để tìm một số nhà, tìm một kỉ niệm. Thành phố vẫn nhỏ nhắn xinh xinh, vẫn thơ mộng về đêm, vẫn quá chừng cây xanh trên những căn phố chính, vẫn có thật nhiều nhan sắc con gái gặp chỗ nọ chỗ kia, điều mà không phải ở đâu cũng có, kể cả đô thị Sài Gòn uy nghi dài rộng đến gấp ba gấp bốn thế này. Và chao ôi, sao nhiều hồ đến thế. Chỉ phải những khu hồ như có chiều hẹp lại và cả Hà Nội cứ ngổn ngang bụi mù cái dáng dấp của một công trường khổng lồ.

Anh ngồi xuống một quán nước mía nhỏ trên vỉa hè lao xao gió. Anh có thể cứ ngồi hàng giờ, ngồi cả buổi như thế này mà không cần chuyện trò, giao đãi với ai. Cảnh sắc Hà Nội vào thu sao cứ hao hao giống một người đàn bà buồn. Tất cả đều man mác, nhìn đâu cũng thấy lá vàng rơi. Không phải là người sinh ra ở Hà Nội, cũng không có kỉ niệm gì nhiều về Hà Nội nhưng sao lại thế, cứ mỗi lần về đây, dẫu dài ngày hay chỉ chợt ghé, anh lại cảm thấy đầu óc mình vơi nhẹ đi thật nhiều như được trở về với chính cái làng quê ven sông Hồng mà giờ đây họ hàng thân thuộc chả còn ai của mình. Lại như được sống trở lại những cánh rừng cao su đang vào mùa trút lá đỏ rực cả bữa cơm chiều. Yên tĩnh, xa vắng, bàng bạc, trễ nải một chút, chậm rãi một chút, ít hối hả, ít đua chen, giữa cuộc chuyện trò ít thấy những cuộc bán mua mà cả sấn sổ xem vào và ngay như cái cách ngồi đạp xe của mấy cô đi trên đường kia sao cũng thư nhàn, yên ả đến thế? Thiên nhiên và nhan sắc, mùa thu và heo may, mặt nước và mặt đường, chiều muộn, một mớ rau muống xanh búng trên giỏ xe của ai...

Ngội lặng giữa chiều thu ngõ nhỏ, cái ý muốn đi tìm Thương càng cồn cào trong anh và anh sẽ đứng dậy đi tìm ngay từ bây giờ

https://thuviensach.vn

nê´u như cái trường có khoá cao học đó không ở cách đây xa những gâ`n ba chục cây sô´. Thương ơi... Trên biên cương nhớ em một kiểu, giữa rừng su nhớ em kiểu khác và chiê`u nay trong lòng Hà Nội có lá vàng chao nghiêng mặt hô`, anh lại nhớ em kiểu khác nữa, da diê´t, đă´m chìm hơn. Như đây là thành phô´ của tình yêu, đánh thức tình yêu mà anh cũng chưa thật hiểu có sao lại thê´!

*

**

Cảnh să´c ngoại ô ở bâ´t cứ một đô thị sâ`m uâ´t nào cũng có một sức thu giản lan toả râ´t kì lạ. Â´y là hương vị của lúa, của rơm rạ ngan ngát không giân, nghe đâu đây có cả mùi cô´m thoảng ngọt bay ra từ một cô´i giã sau luỹ tre yên bình nào. Và dòng sông con thuyê`n, và bờ đê mịn cỏ chă´n lưng trời có con nghé nhỏ nhà ai đang nhìn xuô´ng chúng sinh với đôi mă´t huyê`n ngây thơ quá đỗi. Nă´ng vàng và gió xanh. Nă´ng dìu dịu và gió cũng dìu dịu. Mây trôi lang thang... Tâm hô`n như mở ra. Mọi ngột ngạt bỗng thoáng nhẹ. Cuộc đời dài lă´m. Cuộc đời vui ít buô`n nhiê`u, có một khoảnh khă´c châng lâng như thê´ này là quý giá biê´t bao. Chợt bâng quơ mà cười. Chợt muô´n hâ´t cao đâ`u cho mái tóc bay tung, chợt muô´n mở khuy áo ngực mặc cho gió nội hương đô`ng tràn vào đê´n no nê đê´n tan chảy. Bay lên. Loang ra. Đừng nghĩ gì nữa! Đừng bận tâm điê`u gì! Thiên nhiên là mênh mang, đâ´t trời là bâ´t biê´n. Hãy thả buông một phút thôi để sô´ng tiê´p cái phâ`n đời phía sau nhọc nhă`n, vật vã...

Anh chàng lái xe ôm có cặp chân mày đen kịt như thâ`y tuô`ng nhìn nhanh vào kính chiê´u hậu rô`i quay lại hỏi:

- Ông bác đi thăm người chê´t?

- Không... Nhưng sao lại hỏi thê´? – Vũ Nguyên giật mình.

https://thuviensach.vn

- Tại em thấy mắt bác đỏ.

- Cũng xa nhỉ? – Vũ Nguyên bất giác giấu mặt vào sau tấm lưng trắng phớ mồ hôi muối.

- Ông bác đi thăm con à? Trai hay gái?... Nói đùa, thời buổi này có một đứa con đi học đại học là bố mẹ méo mặt. Nhưng nhìn nét mặt của ông bác không có vẻ gi là bố đi thăm con cả, hay ông bác đi thăm... bồ?

- Cái cậu này lắm chuyện! Nhấn ga nhanh một chút đi! Già rồi còn bồ gì nữa.

- Ấy, đàn ông tóc muối tiêu như ông bác đây đang là một của mấy em sinh viên đấy. Và mấy em sinh viên ở quê lên cũng đang là một của cánh già như ông bác đ... ớ... i. Mỗi tháng lo cho các em vài trăm ngàn tiền ăn, tiền trọ thế là coi như một hợp đồng tình tang đã ký, khỏi cần phải Karaoke, khỏi cần đi động đi dù gì tốn kém mà lại dễ mang bệnh. Ông bác nếu cần, em xin mách cho một mối, năm thứ hai, mười chín tuổi, cao ráo, mặt đẹp, hông nở ngực nở. Ông bác đẹp trai như ngôi sao điện ảnh thế kia, hơi già một tý nhưng đảm bảo nhìn môt nhát, em nhập hồn ngay.

- Nhìn vào đường kia kìa! Đi loạng quạng không khéo mất hồn chứ nhập hồn gì. Kìa, cái xe bên trái!

- Yên tâm đi mà ông bác! Em đi con đường này cả chục năm nay chưa một lần bị sây sát, chỉ duy nhất có lần tí nữa lao đầu vào xe tải thôi.

Anh xe ôm cười vang rội lạng ghi – đông vào đúng lằn ranh dành cho xe máy. Vũ Nguyên cũng cười. Chà! Có khi sau này cuộc đời vớ vẩn quá, mình cũng làm chiếc xe chở khác phóng giữa xa lộ như thế này mà lại hay. Khoẻ mạnh, vô tư, lúc nào cũng trên đường, ngày

https://thuviensach.vn

kiếm vài ba chục ngàn, tối về làm xị rượu rồi leo lên giường đánh một giấc thẳng cẳng đến sáng, không lo không nghĩ, không buồn bực trở trăn gì hết ráo.

- Kia rồi! Cái toà nhà bốn tầng quét ve vàng ấy. Ông bác xuống có lâu không, em chờ. Lâu, em phắn luôn...

- Cậu cứ chờ tôi một lát...

Giọng anh nhột nhạt và không còn để ý đến xung quanh nữa, như bị hút chặt, anh cứ nhàm cái cổng to tướng nằm sâu vào bên trong mặt đường bồi hồi bước tới. Song đến gần tấm biển to màu xanh treo trước cổng, tự dưng bước chân anh khựng lại. Đang không vác mặt đến thế này liệu có đường đột có khổ sở quá chăng? Chẳng sợ em không có ở đây, không có sẽ đi tìm nữa, cái sự tìm còn ngọt ngào hơn cái sự đến.Chỉ ngại va vào cái nhìn dửng dưng của em, va vào câu hỏi xa lạ như băng giá: "Anh Nguyên đấy à? Có việc gì không anh?" Còn việc gì nữa khi tôi đã bao nhiêu lần rút ruột nói với em: "Dường như bốn mươi năm nay anh chỉ có làm độc một việc là đi... tìm em". Vậy chưa đủ ư, ơi người đàn bà bí hiểm và bạc tình!

Trường sở vắng tanh. Vắng từ ngoài cổng vào đến trong sân như nơi đây vốn là trường chứ không phải đang là trường. Chị thường trực ngồi bên cuộn len đan dở khẽ nhìn lên rồi lại nhìn xuống rồi lại nhìn lên, lúng liếng. Anh đã gặp không ít những cái nhìn đầy giới tính thế này mỗi lần họ đụng anh lần đầu như chính một lần một người trong số họ đã buột miệng: "Nói đừng tự kiêu nhé! Anh có khuôn mặt hợp với đàn bà con gái lắm! Đẹp và dâm". Nhưng cái khuôn mặt đàn ông đẹp và dâm ấy chỉ ngay phút sau đã tối sầm ngay bởi câu trả lời khá dịu dàng: "Cái khoa cao học anh, hỏi đã nghỉ học kỳ rồi. Mới nghỉ chiều qua, phải chăng anh đến sớm hơn một tý". "Thế nhưng người ở xa có nghỉ không ạ?" "Nghỉ tuốt! Những mười lăm ngày kia mà. Mà anh hỏi ai?" "Tôi hỏi

https://thuviensach.vn

một người tên là Thương, Hà Thương, chừng ba mươi tuổi, đẹp, mảnh khảnh và hay để tóc xoã". Chị thường trực cười nhưng cái cười đã có chiê`u không tươi bă`ng lúc nãy: "Tôi biế´t cô â´y. Mảnh thì có mảnh nhưng đẹp thì... Tháng ba mươi ngày thì đế´n mười ngày đi khám bệnh. Đẹp..." Giọng chị ta dài ra, rõ ràng chẳng cầ`n che giấ´u chút đô´ kị cũng râ´t ư là giới tính. Nhưng anh là cái gì với cô â´y? Dạ! Tôi là... tôi ở cùng đơn vị, nhân tiện đi công tác qua đây. Nhân tiện ư? Sao bây giờ lại có lắ´m người nhân tiện thê´? Có cái anh gì tướng tác cô hô`n lắ´m cũng nói là người cùng đơn vị, nhân tiện làm việc ở gầ`n đây nên xin phép nhà trường được thỉnh thoảng đế´n thăm nom cho cô â´y. Dạ... Cô â´y ô´m thê´ nào ạ? Làm sao tôi biế´t nhưng nhìn sắ´c thái hình như là bệnh khó khỏi. Thê´... thê´ cái người trông mặt cô hô`n như chị nói, xin lỗi, tên là gì ạ? Có phải tên Tuấ´n, hay đi chiế´c xe phân khô´i lớn không? Khô´i lớn? Cũng xin lỗi lại anh nhé, mỗi ngày gầ`n nghìn người qua lại, làm sao tôi biế´t ai là Tuấ´n, ai là khô´i lớn khô´i nhỏ được! Tóm lại cô â´y đã không còn ở đây, muố´n gặp, mười lăm ngày sau anh chịu khó quay lại. Nế´u muố´n tin chắ´c, anh có thể vào hỏi phòng giáo vụ nhưng tôi thì tôi biế´t chắ´c trong đó chẳng còn ma nào đâu. Chào anh nhé!

Chị ta lại nhìn xuô´ng với cuộn len màu xanh nă`m côi cút trên bàn, lạnh tanh, trễ nải như vừa rô`i chưa hề có cái nhìn lên ăm ắ´p đầ`y của mình. Biế´t rằ`ng có vào hỏi thêm thì cũng vậy và, điề`u này mới thật lạ, anh bỗng thở phào. Thôi, thê´ cũng xong một việc. Không tìm thì lòng không yên mà tìm được có khi lại thêm buồ`n bực, khó xử. Nhấ´t là sự xuấ´t hiện cái hình ảnh của gã đàn ông cô hô`n kia càng khiế´n cho ý nghĩ không gặp lại hay của anh là hoàn toàn có lý. Nhưng cô â´y đang bệnh hoạn gì mà *hình như khó khỏi*? Ngày trước ở rừng em vẫn có cái dáng bệnh tật đó thôi, chả lẽ lúc này vê` thủ đô, vê` giữa trung tâm y tê´ tân kì của cả nước, thể tạng em vẫn thê´? Tuấ´n... Rõ ràng sau cái đận chia tay năm rô`i, mỗi bận cứ thoáng nghĩ đế´n cái tên â´y, cái con người â´y là lô`ng ngực anh lại

https://thuviensach.vn

nghẹn lại, bây giờ vẫn nghẹn, có khi còn nghẹn hơn nhưng... dầu sao nơi đất khách quê người ít nhất em cũng có kẻ cận kề chăm sóc, đỡ tủi.

Em tủi hay tôi tủi? Tôi đang rất tủi giữa chiều thu Hà thành đây. Cười bâng quơ một tiếng anh cám ơn chị thường trực rồi quay ra đường, nói cậu xe ôm đi trở lại, đi thong thả thôi, đi ngắm nghía cảnh vật, đây có gì đợi chờ ở trong thành phố mà vội.

*

**

Ông Bảy chúa rừng tiếp anh trong một căn hộ độc thân trên tầng hai một toà nhà năm tầng. Có hơn năm không gặp lại mà nhìn ông đã ra chiều một quan chức cao cấp của một bộ quan trọng quá! Đầu chải ngôi giữa, áo đại cán sẫm màu, giày đen, kính trắng lấp loáng, mắt nhìn đăm chiêu, thỉnh thoảng lại khịt mũi khan như có con vắt rừng nào đang bám nhầy trong đó. Chút xíu nữa anh đã không nhận ra ông nếu như từ cái miệng kia không há ra một hàm răng ngăn ngắn.

- Mày cười gì thằng chết bầm? – Ông nói – Bộ mày nhìn tao kì lắm hả?

- Không kỳ nhưng mà... - Anh lại cười.

- Nhập gia tuỳ tục, ở đâu theo đó chứ. Họp hành, khai hội tối ngày, đâu có ăn mặc sập sệ thế nào cũng xong như trước được, mày!

- Thì em có nói gì đâu anh Bảy! Thấy anh Bảy diện bảnh như sắp đi cưới vợ cho con trai, sướng mà cười thôi.

- Mày đến chơi tao hay có chuyện gì? Nói đại đi!

https://thuviensach.vn

- Tấ t nhiên là có chuyện...

- Biế t mà! Cái thằ ng nhìn đâu cũng thấ y việc như mày có mấ y khi đi không, tính thay đổi lại toàn bộ quy trình sản xuấ t và chế biế n hả?

- Ơ! Sao anh Bảy biế t hay vậy?

- Mày động đậy con ngươi là tao biế t liề n. Giỡn chơi. Tuầ n trước thằ ng Vận ra họp có ghé đây nói chuyện đó. Tao thấ y được.

- Được là sao, anh Bảy?

- Được là được chứ là sao nữa.

- Không phải chuyện ấ y. Nế u chỉ nói được thì ai chả nói được.

- Vẫn cái giọng, cái giọng! Bao nhiêu?

- Bao nhiêu gì kia ạ?

- Là tao hỏi cái dây chuyề n công nghệ bọn bay tính mua ấ y.

- Trên dưới triệu đô.

- Dữ vậy kia à?

- Dữ với người lương thiện nhưng quá nhỏ với bọn bấ t lương. Mà bọn bấ t lương thì...

- Im mồ m! Đây không phải trong rừng su mà muố n nói gì thì nói, tao đang nghĩ. Không phải chờ mày đế n tao mới nghĩ. Vấ n đề bây giờ mà viế t đi, viế t suố t đêm, chưa xong viế t tiế p, viế t cả ngày hôm sau, đêm hôm sau, kì xong thì thôi.

- Viế t? Viế t cái gì cơ?

https://thuviensach.vn

- Một đề án thật chi tiết. Tại sao lại mua, mua ra sao, ai lắp đặt, mua cho trả chậm hay trả ngay, tính năng đặc điểm thiết bị, công suất, tuổi thọ có lợi gì, thật phù với đặc điểm doanh nghiệp chưa, năng lực điều hành, thợ đào tạo ở đâu, thời gian hết khấu hao...

- Thôi đủ rồi, anh Bảy! Chóng mặt quá! Cứ như một buổi sát hạch quản lý không bằng.

- Lại không à? Nhà nước còn nghèo, một lúc đổ ra từng ấy tiền đâu phải để vất ra sông ra biển, thiếu cha gì những thằng cứ vin vào chủ trương công nghiệp hoá, hiện đại hoá mà mua bán lung tung, cuối cùng nhân dân thiệt, nhà nước mất trắng. Viết cho đàng hoàng rồi tao sẽ lựa trình bày với bộ.

- Bộ gì nữa, vậy anh Bảy không phải đang là người lãnh đạo bộ à?

- Lạp xạp! Đây là chuyện chung chứ không có chuyện riêng nghe mày! – Giọng ông trùng xuống, vẻ tâm sự - Xương thịt tao lúc này đang ở đây nhưng hồn vía tao vẫn lởn vởn với màu đất đỏ và ba cái cây cao su của tụi bay. Sinh ra ở đó, lớn lên ở đó, oánh giặc cũng ở đó, sao mỗi lúc mà quên được, mày! Chỉ có điều ngành cao su mình ì ạch quá, trong khi ba cái nước láng giềng nó cứ nhảy vù vù, sốt ruột, nên tao thực tâm tán thành cái ý tưởng của mày.

- Tốt rồi anh Bảy! Xin anh Bảy cứ đỡ cho một tay, nếu thằng Nguyên này làm ăn sập sệ, thằng Nguyên này sẵn sàng chịu trừng phạt trước tổ chức.

- Vấn đề không hẳn là ở đó. – Ông chợt ngừng, đi lại phía cửa sổ, thả cái nhìn ra ngoài khoảng trống một lúc rồi quay lại, vẻ mặt thoát trở nên tư lự - Ở dưới kia tao đã thấy có nhiều cái không ổn, lên trên này lại càng thấy không ổn, còn rối tinh rối mù hơn, không cẩn thận thì ruỗng hết bên trong. Đổi mới là cần thiết, nới rộng dân chủ là cần thiết nhưng dè chừng đang có một số kẻ mượn

https://thuviensach.vn

đổi mới để thu vén cá nhân, mượn dân chủ để hãm hại nhau, để kéo bè kéo cánh. Tao nói vậy thôi, còn tuỳ mày suy nghĩ. Bây giờ cởi quần áo tắm đi, mì tôm trong tủ, cà phê trên bàn, nhưng không có rượu đâu, tao bỏ rồi, đói thì ăn, khát thì uống, tao phải đi có chút việc, có thể về khuya đấy.

- Anh Bảy...

- Cái gì nữa? – Tròng con người đã đục cùi nhãn của ông soi thấu vào mắt anh – Chuyện tình tang, chuyện bồ bịch, chuyện con đàn bà đang lớn quởn sinh sống ở thành phố này phải không?... Nhìn thẳng lên đi mày! Thằng đàn ông đang dính vào đàn bà, đang khốn khổ vì đàn bà là nó hiện lên mặt ráo trọi, không giấu được đâu. Y sì như cái bản mặt tao sau Mậu Thân, đận mà cô y sĩ người bắc đẹp ác ôn chê tao xấu, nói tao quê kiểng, cục mịch, bỏ tao đi với người khác, đi luôn, không thèm trở về văn phòng huyện uỷ một lần nào nữa.

- Anh Bảy...

- Dẹp đi mày! Đời một thằng đàn ông còn có nhiều việc cần làm, cần nghĩ hơn là đi khổ sở vì ba cái chuyện ấy. Vả lại mày cũng phải để cho nó đi lấy chồng chứ.

- Đi lấy chồng thì được rồi – Tự nhiên anh muốn trả miếng – Nhưng còn bảo việc gì mà phải khổ sở vì nó thì có khi còn bàn lại. Vì em nhớ sau cái đận ấy, anh có nói với em một câu rùng rợn thế này: “Cuộc chiến đấu, những cánh rừng này bỗng sụp xuống đen rầm!”

- Lạp xạp mày! Cái gì mày cũng để vào đầu như vậy mà cái đầu mày vẫn không bể thì thật lạ. Lấy giấy bút ra, tập trung vào cái dây chuyền công nghệ ấy đi!

https://thuviensach.vn

Chủ nhà đi khỏi, anh buông người ngô`i xuô´ng, lơ đãng đảo mă´t quanh phòng... Cái ông này lên làm lớn rô`i mà cuộc sô´ng không gì thay đổi cả: Chăn bộ đội, mùng bộ đội, đê´n ngay cả đô` chải răng chải tóc cũng đựng trong chiê´c ca bộ đội nô´t. Rô`i không hiểu kiểu sô´ng cũ kĩ này có làm đâ`u óc ông thứ trưởng có cũ kĩ đi theo không?

https://thuviensach.vn

20

Tính đến hôm nay, Vũ Nguyên đã ngồi tù được năm tháng mười bốn ngày. Năm tháng là hai mươi tuần mỗi tuần là bảy ngày như vậy anh đã không nhìn thấy cuộc đời bên ngoài đúng 154 ngày. 154 ngày ngưng đọng, 154 ngày khổ ải, 154 ngày già nua, 154 ngày vô tri vô giác, 154 ngày tối tăm, 154 dài bằng cả nước, bằng cả 154 cuộc đời gộp lại. Bệnh tiểu đường giảm đi, bệnh nhồi máu lại gia tăng. Một sáng tỉnh dậy vô tình quờ tay lên tóc, bỗng giật mình nhận ra sao rơi xuống sàn lại có nhiều những sợi bạc đến thế, anh biết mình đã già rồi, già thật rồi, bắt đầu từ quả tim thỉnh thoảng lại làm cho mặt mày say sẩm.

Ngày đầu vào đây là một sự choáng váng. Những ngày sau là cồn cào chờ đợi, những ngày sau nữa là mỏng manh hy vọng được minh oan. Và bây giờ tất cả là một khoảng trống không nhạt thếch. Như vậy là coi như hết rồi. Dẫu biết oan nhưng ai dám nhận làm oan. Xưa nay thế và chắc mãi sau này cũng thế. Thôi thì coi như mình đành chấp nhận là vật thiêu thân cho một thời tìm đường loạn lạc chứ biết làm sao. Anh bỗng rùng mình! Mới hơn năm tháng mà đã kinh hoàng nỗi ấy, nếu phải ngồi mười năm, hai mươi năm trong các điều kiện kinh khủng hơn như các bậc tiên liệt trong nhà tù đế quốc thì chịu nổi làm sao. Nhưng, anh lắc đầu cười chua chát, nhưng đó là một cái tù thần thánh, một cái tù được cả nước nêu danh, được lịch sử ghi nhận, còn anh... Trời ơi! Cái đận bị cả một miếng cối tiện vào chân sao nó không nhích lên một tí nữa, vào bụng hay vào ngực chẳng hạn thì rồi bây giờ có phải đỡ khổ, đỡ nhục không. Khổ thế nào cũng chịu được thì có gì cơ khổ bằng những tháng ngày qua, nhưng nhục thì...

https://thuviensach.vn

Chính khoảng tô´i trong suy nghĩ đó đã khiê´n anh không ít lâ`n nghĩ đê´n cái chê´t, nghĩ thật sự, nghĩ râ´t cụ thể chứ không phải thoáng nghĩ như cách nói cửa miệng của đám người chán chường thích lâ´y sự muô´n chê´t ra làm duyên làm mô´t. Chê´t là hê´t! Chê´t là xong. Xong hẳn mọi việc. Xong luôn cả cái nghĩ quá sức phù du của kiê´p người. Chê´t như một con vi khuẩn đực, bị giẫm nát, như một sinh linh nhỏ mọn bị cỗng rãnh quâ´n trôi, vậy thôi. Và chê´t thê´ nào ư? Quá dễ! Một đoạn dây được kê´t nô´i bă`ng vải quâ`n móc lên trâ`n nhà! Một toa thuô´c ngủ gâ´p ba liê`u khéo léo nhờ cậu con trai Hải cụt mua giùm. Một cú cứa động mạch bă`ng chuôi thìa mài mỏng lúc nửa đêm! Thậm chí nê´u câ`n để nhanh gọn hơn, một cú lao đâ`u thật mạnh vào vách bê tông là xong... Đã ngửi thâ´y mùi chê´t quá nhiê`u lâ`n, giờ đây chê´t thật thì có ngán gì đâu. Và anh ít nhâ´t cũng trên chục lâ`n tính thực hiện điê`u đó nê´u như vào giây phút chót cùng, đôi mă´t mở to, mở râ´t to của thă`ng bé lại không hiện lên chặn ngang ở giữa. Thì ra bao lâu nay sô´ng vì nó, chê´t vì nó và không thể chê´t được cũng vì nó. Chỉ vì nó chứ chả vì cái gì sâ´t. Vì cuộc sô´ng ư? Dẹp! Vì sự nghiệp chưa thành ư? Dẹp! Vì bạn bè đang câ`n có anh? Cũng dẹp! Hay vì Thương, người đàn bà có tên Hà Thương? Càng dẹp! Cho đê´n lúc này hình ảnh con người â´y trong lòng anh chẳng có một gram trọng lượng nào nữa hê´t. Tình yêu ư, cũng vớ vẩn và phù du như chính kiê´p người. Hơn cả kiê´p người. Nỗi day dứt tử sinh đó sẽ còn theo đuổi, bám nhă`ng vào anh mãi và râ´t có thể một khoảnh khă´c nào đó sẽ trở thành sự thật nê´u như không có câu nói của người tù già nă`m cùng phòng. Một câu nói râ´t bình thường, không triê´t lý, không lên gân, cũng không trải nghiệm, chỉ là một lời gâ`n như tự bạch không đâu vào đâu: “Muô´n chê´t ư anh bạn trẻ? Ráng chờ qua ít ngày rô`i ta cùng chê´t một thể” “Sao bác lại nói thê´?” “Bởi anh đi rô`i qua sô´ng một mình, không có hơi người buô`n lă´m! Trước khi chê´t anh cũng nên nghĩ đê´n lão bạn tù già tội nghiệp này đã chứ!” “Bác... nói gì tôi chưa hiểu” “Có gì đâu! Để cho những kẻ mưu hại mình nó đă´c chí cười to một thể. Cười

https://thuviensach.vn

một anh hay cười một qua, chúng chẳng bõ công, vì chúng từng giờ từng khắ c chỉ mong ta chê t thôi.

Thê là đủ. Chỉ thê cũng đủ làm anh tỉnh lại. Anh sẽ không chịu nổi khi hình dung ra trên nâ m mô đỏ lòm hay bẽ bàng, úa héo của mình lại có cái miệng cười chả chớt của thă ng Đăng Điê n hay của một kẻ giâ u mặt nào đó nữa phả xuô ng. Đăng Điê n... Trời ơi! Chưa bao giờ anh lại muô n được gặp lại cái cười của hă n như thê . Cái cười sướng khoái hay cái cười thu bại cũng được, miễn là được nhìn thâ y hă n cười. Lúc â y chă c chă n anh sẽ...

Buổi chiê u, người tù già củng cô thêm sợi dây ràng níu với cuộc đời của anh bă ng một câu nói có tính chiêm nghiệm hơn: "Anh mới hơn năm tháng, qua đã ngót nghét chín tháng rô i. Dạo đâ u qua cũng như anh, muô n chê t đê n mức thèm. Nhưng rô i cô nhịn. Nhịn sang tháng thứ sáu thì mọi sự bỗng sáng ra như cái người đi hê t đường hâ m. Nghe qua, anh cứ thử đi!" Nhưng vào khoảng nửa đêm, lúc anh đang thiu thiu ngủ thì chính con người ưa chiêm nghiệm đó lại gâ m lên một tiê ng trong cổ như con thú sa bẫy. Anh vội nhỏm dậy. Có việc gì đâ y bác? Chả có việc gì, không ngủ được thì gâ m chơi! Không, rõ ràng trong bác đang có điê u gì không ổn? Thôi được, quá nửa đêm rô i, mời anh dậy uô ng trà, qua cũng có đôi điê u muô n nói, không nói ra được cứ gâ m khan thê này, có khi thành thú mâ t. Qua muô n hỏi anh, nê n kinh tê này là của ai, nó đang vận hành vê đâu mà giữa người nă m giữ luật pháp và người thi hành nghĩa vụ cứ chênh nhau đê n thảm hại như thê ? Và thảm hại hơn là có những kẻ đang thọc vào chính cái kẽ chênh đó để làm điê u đô n mạt. Nào? Cùng thân phận, cùng dân làm kinh tê với nhau, anh trả lời đi!

Rô i tâ t nhiên là không chờ người bạn tù trả lời, nhâ p xong một chén trà pha rõ đặc, ông lâ m râ m kể lại những buổi hỏi cung gâ n đây. Nói chung là nó giô ng hai kẻ không thông thạo ngoại ngữ

https://thuviensach.vn

nhưng lại cứ thích nói tiế´ng nước ngoài với nhau. Cuô´i cùng là kẹo kéo bă`ng không, hô` sơ vụ án vẫn tă´c tị. Ông nói vậy. Đại khái vẫn là, trả lời đi, tại sao ông chủ trương buôn lậu 112 chiế´c xe Dream? Nhă´c lại là tôi không buôn lậu. Chúng tôi buôn có hạn ngạch, có tín dụng thư với bộ thương mại đàng hoàng. Mà được buôn những 500 cái một năm theo đúng quota kia nhưng vì hạn ngạch vê` chậm, lâu nay vẫn thường xuyên chậm như thế´, chúng tôi chỉ làm trước một chút kẻo lỡ kế´ hoạch giao hàng của người ta, sẽ phương hại đế´n uy tín mậu dịch của đàng mình. Lại lỡ, cái sự chậm này không phải chỉ ở chỗ tổng công ty tôi mà hàng chục các đơn vị doanh nghiệp khác cũng chậm như vậy nhưng có sao đâu. Tôi khẳng định một lâ`n nữa đây chỉ là một sự vu khô´ng, bới bèo ra bọ để nhă`m hãm hại cá nhân tôi. Chuyện này coi như tạm xong, ông bảo, bởi sau khi ông bị bă´t giam khẩn câ´p ít ngày thì hạn ngạch lù lù vê` là tră´ng án. Nhưng tră´ng án chuyện này thì phải tạo án vụ khác, một khi đã bă´t rô`i, đâu có dễ thả ra, chuyện đùa â´y à? Vậy là được chuyển sang vụ đóng tàu cách đây đã trên sáu năm. Lại hỏi, lại trả lời, lại nói chuyện ngoại ngữ! Ông Lâm! (Tên ông già) Tại sao duyệt kinh phí con tàu bô´n ngàn tấ´n có mười lăm tỉ, ông lại quyế´t toán cho tỉ ba hai tỉ? Các người đã ăn chia vào vô´n nhà nước bao nhiêu? Không xu mẻ nào! Nói năng cho đàng hoàng! Bởi mười lăm tỉ mới là kinh phí nội địa như gỗ, tôn, nhân công... Còn thiế´t bị mua ngoài là 17 tỉ phải vừa khớp. Ông nói sao â´y chứ! Chẳng lẽ người ta ngu, người ta lại không hiểu những nguyên tă´c cơ bản vê` kinh phí trong kinh phí ngoài thế´ à? Ngu hay không, tôi không dám nói, nhưng chỉ biế´t rằ`ng, có đi khă´p gâ`m trời này cũng không thể bói đâu ra một con tàu bô´n nghìn tấ´n mà chỉ đóng hế´t có 15 tỉ, tức 350 đô la trên một tấ´n, trừ phi là đóng tàu gỗ, trong khi trên thế´ giới thưa các quý anh, thấ´p nhấ´t cũng phải là 1200 đô. Tôi 32 tỉ, tính ra có 800 đô trên tấ´n như vậy là tôi không nế´m mút vào nhà nước chút nào mà còn làm lợi cho công quỹ 1 triệu 6 đô. Thế´ là công chứ sao là tội? Nguỵ biện! Tấ´t cả những kẻ tham ô tham nhũng như các người đê`u có tài nguỵ biện hế´t!

https://thuviensach.vn

Ông ngả người nằm xuống, mắt lim dim nhìn lên trần nhà, tưởng rằng ông mệt, ông uất, ông sẽ không thèm nói thêm gì nữa nhưng ngay liền đó, ông lại ngồi dậy, nhìn vào mắt Vũ Nguyên trừng trừng như nhìn vào một bức tường rêu phong vạn cổ. Anh Nguyên! Anh thử nói qua nghe, có nhà tù nào lại chịu thua tù nhân không? Không chứ gì! Vậy đó, cạn lý, họ lại xoay sang chuyện nguyên vật liệu hết sức tẹp nhẹp. Ông Lâm! Người ta đã tố cáo ông đã dùng tôn xây dựng để đóng tàu, ông có biết rằng làm như vậy, ngoài chuyện nhà nước bị thất thoát ra, sẽ đưa con tàu đến thảm hoạ không lường trước được không? Chán quá chẳng muốn trả lời nhưng rồi lại nghĩ, không trả lời lần này thì còn nhức tai điên đầu nhiều lần khác nên cứ nói huỵch toẹt nó ra: Các ông có biết tôn xây dựng có độ dài và độ dầy tối đa là bao nhiêu không? Không biết và cũng không cần biết! Vậy thì làm sao các ông có thể hiểu rằng tôn xây dựng không bao giờ dài quá năm mét và dày quá hai phân cả. Điều này các ông có thể cho người ra ngoài đó kiểm tra. Tất nhiên sẽ kiểm, họ quát, không phải đợi đến cái ngữ anh hỏi thúc. Cuối cùng, họ bắt bẻ sang cái ý cuối cùng: Anh bị tố cáo là đã dùng tiền hối lộ đăng kiểm lên đến 32 triệu đúng không hay nhiều hơn? Không một xu! Số tiền đó là để bồi dưỡng cho hàng ngàn công nhân ca 3 ăn đêm. Không ăn họ không có sức, tiến độ chậm, cái đó còn tốn kém nhiều lần hơn cái ba hai triệu vừa rồi. Anh giỏi lắm! Cứ chờ đó, để đến khi chúng tôi xác minh ngọn ngành báo trước tội anh sẽ tăng lên gấp mười. Thế nếu các ông không xác minh được? Giận run người, đành phải để ra câu bất lợi như vậy. Đã buột rồi thì cho buột luôn chả cần che giấu gì nữa: Nhà tôi ba đời là nghề điểm, nhiều người đã chết vì nghề điểm, tôi không bao giờ làm gì xấu xa, khuất tất, để xúc phạm đến điểm cả, đó cũng là lời nguyền của dân làm nghề chúng tôi. Nếu chỉ vì những vu cáo của kẻ xấu muốn hại tôi, muốn chối bỏ trách nhiệm, muốn xoá sổ truyền thống một đơn vị doanh nghiệp đang dẫn đầu toàn ngành đã hàng chục năm tần tảo, mồ hôi và nước mắt thì tuỳ, luật

https://thuviensach.vn

pháp thích xử ra sao thì xử, tôi mỏi mệt quá rồi. Vẻ mệt mỏi thật, ông nằm vật ra bệ, thở dốc, mắt nhìn lờ đờ lên cục gỉ mũi của ai đó quệt lên tường từ năm nào giờ đã đen mun như cứt chuột. Thở xong, ông lại ngóc cổ dậy, nhìn mù mịt vào anh nói thêm một câu cũng không kém phần mù mịt "Thời nào cũng vậy, để làm một người tử tế khó thật! Như tôi với chú đây, muốn làm một cái gì đó cho ra tấm ra món trong quản lý kinh doanh thì phải chấp nhận va đụng, chấp nhận trả giá... Nhưng phải trả như thế này, bỗng thấy dại. Phàm ở đời, người tử tế không mấy khi có cách tự vệ, còn kẻ độc địa lại quá nhiều ngón tiến công. Dại..."

Cuộc cách mạng nào chả phải trả giá. Một khi anh đã dám tiến công vào cái xấu thì anh phải chấp nhận cái xấu sẽ tiến công liên kết lại anh... Như có một xô nước đái bò hắt thẳng vào mặt, ý tứ câu nói thêm của những bạn tù đã làm anh tỉnh hẳn...

https://thuviensach.vn

21

PHÓ GIÁM ĐÔ´C VŨ NGUYÊN SẼ CÒN LẶN LỘI Ở CỬA KHẨU biên cương một thời gian không nhỏ nữa để tạo dựng thị trường cho thật chă´c ngọt nê´u như không có bức điện của tổng công ty fax lên trong đó vẻn vẹn chỉ có hai chữ: "Vê` ngay!" Hơi tiê´c và thực lòng cũng chưa muô´n vê`. Mọi việc đang suôn sẻ, bạn hàng bạn chợ đang đan kê´t thành mô´i bang giao khá vững. Họ quý anh và anh tin họ. Có thể nói, trong cả cái lục địa mênh mông hơn một tỷ dân kia không một vùng đâ´t nào là anh chưa đặt chân tới để mở một lô´i ra vững bê`n cho sản phẩm của công ty.

Lại nữa, tình hình ở công ty đang có chiê`u xâ´u đi quá thể, tự nhiên chơi cú mã hô`i làm gì để ngày ngày phải quẫy cựa, chìm ngập trong ba cái thứ mâ`n ăn ngày càng sập sệ â´y mà biê´t chă´c ră`ng mình có xoay sở cách mâ´y cũng chẳng ăn thua. Tháng nào anh cũng nhận được những tin tức chẳng mâ´y tô´t lành. Lúc là của Vận điện lên, rõ rô`i. Lúc khác lại là của Điê`n. Giọng Vận nói qua điện thoại như quát. Giọng Điê`n trâ`m tĩnh hơn nhưng nghe xong ngẫm lại thâ´y đau hơn. Toàn những câu hỏi móc mô`m, móc họng. Bệnh cây lan rộng mà thuô´c sâu không hiểu sao tháng nào cũng thiê´u, phân bón vẫn lĩnh theo định mức mà chẳng hiểu sao vẫn chỉ đủ cho hai phâ`n ba diện tích? Nạo cạo phá, cạo lâ´y được tuy đã thanh tra, kiểm tra sát sạt nhưng vẫn lan tràn như bệnh dịch, nạn ăn că´p mủ, ăn că´p hàm lượng tưởng đã chặn được nhưng mâ´y tháng nay lại rộ lên, cán bộ nông trường, cán bộ trên công ty vẫn tiê´p tục làm ăn tă´c trách, sô´ng chê´t mặc bay, tiê`n thâ`y bỏ túi và bỏ túi nhiê`u quá, bỏ túi cả một diện tích tới ngàn héc ta khai khô´ng để xin quyê´t toán đâ`u tư nữa. Cứ cái kiểu bỏ túi này thì rô`i cả hơn hai chục ngàn héc ta cao su đê´n chỉ còn là cái xác! Ví như cái vụ sửa xe sửa cộ ở chỗ tay Đoàn

https://thuviensach.vn

Thanh, sửa gì, xe hỏng một, ăn cánh với nhà thầu ở thành phố không lên mười để chia nhau, hàng tháng tiền bạc hút vào đó như hút vào xoáy vực vô tăm tích. Tệ hại hơn, Vận còn trách như chửi anh rằng đang không lại bày ra cái trò dây chuyền công nghệ mới trong khi lượng mủ thừa thiếu vừa tồi từ các nông trường trở lên chẳng bõ bèn gì cho cái sức ăn thùng bất chi thình của nó, rốt cuộc máy nằm trơ khấc, chỉ có đám người thích chấm mút là cười trong bụng... Mọi sự thay thế, buồn thế thì về làm gì. Nhưng lại không thể không về. Dẫu sao anh cũng có chân trong ban chỉ huy điều hành kia mà, chả thể lấy cảnh man mác biên cương để mãi chốn chạy khỏi cảnh ngợp ngụa ở nhà.

Bữa tiệc tiễn anh cũng chỉ có hai người: Bằng cùn và A Linh. Họ không hỏi anh về có việc gì mà gấp thế, họ cũng không đoán già đoán non cái sự về này lành nhiều hay dữ nhiều, với một doanh nghiệp thời thị trường, mọi bức điện có nội dung gấp gáp giật cục như thế âu là chuyện thường. Sau khi uống với nhau đã cạn một chai Mao Đài do A Linh đem đến, Bằng cùn mới cất tiếng ngây ngây: "Huynh bây giờ đã trở thành con cáo già trong thương trường rồi, nhưng nên nhớ, trong việc đời huynh vẫn còn là một đứa trẻ thơ, tốt bụng, nhẹ dạ, cả tin lắm. Cuộc sống ngày càng rối mù. Làm sản xuất kinh doanh càng rối, rối đến nỗi có khi lần sau huynh lên đây, đệ đã bỏ cúp doanh mà về khoác áo tư nhân rồi hoặc cũng có thể là bỏ hẳn. Người đời nhìn vào đám doanh nhân lúc này buồn tủi lắm, như lúc nào cũng chỉ gái gủng mèo mỡ, ăn cắp tham ô mà đâu có hiểu rằng để kiếm được một đồng tiền cho xã hội nó cũng phải đổ máu đổ mủ, có khi đổ luôn cả tính mạng lẫn danh dự. Đó, công hôm nay nhưng lại tội ngày mai, mùi thành đạt và mùi nhà tù gần nhau gang tấc, đầu tháng là người anh hùng nhưng cuối tháng đã thành tên tội phạm... Chán kinh khủng! Chỉ chúc huynh luôn tỉnh táo trong mọi trường hợp và cố găng nhìn con người ở mọi góc khuất của nó. A Linh lại nói: "Em lại muốn anh Nguyên

https://thuviensach.vn

mãi mãi cứ là anh Nguyên như hiện nay. Chả lẽ cứ làm doanh nghiệp là phải nhìn vào thiên hạ như ông thầy thuốc nhìn vào ổ vi trùng ấy à? Khổ lắm à! Không hay đâu à." Bằng cùn nghển cái cằm đã có hai ngấn nháy mắt với anh một cái như ý nói: "Con đàn bà Tàu này nó vẫn phải lòng ông, đừng nghe nó mà dại, đàn bà ở đâu cũng thế, cạn quẹt, nó chỉ sâu xa, có lý trên... giường thôi."

Anh mang cái nháy mắt vừa dâm vừa ghen ấy làm chút hành trang rôn rốt lên đường. Hùng tiễn đón theo xe tiễn anh xuống đến tận Hòn Gai rồi mới một mình quay lại. Suốt đường đi cậu chàng không hé miệng một câu nhưng anh hiểu đó là cách biểu lộ tình cảm của một con người lục cục không biết nói những câu vừa ý đẹp lòng. Khi chia tay trên bãi biển đầy những thân thể đàn ông đàn bà ăn nắng đỏ dừ như tôm luộc, thay vì bắt tay, anh thụi mạnh vào lưng cậu chàng một cú. Thế là đủ cho một lời hứa đàn ông về mọi cái thói giăng hoa háo sắc có tính bản chất của chàng trai mạnh mẽ một mình một cõi này sẽ được giữ kín. Chuyện nhỏ, hơn một năm sống với nhau, cậu đã khá lên nhiều, còn cái khoảng kia, chuyện nhỏ, thằng đàn ông nào mà không thế, có thế mới có sức say mà làm việc miễn là sáng sáng tỉnh dậy bên cạnh một thân hình nóng ấm, bao giờ cũng phải biết dụi mắt mà nhìn ra cái phần công việc đậu phía trên đầu vú của họ. Anh chàng cúi đầu xuống để che đi một xúc động thường có của sự chia ly...

*

**

Người ra đón anh tận sân bay thành phố, lạ thế, không ai khác lại chính là Đăng Điền. Mới có hơn năm mà nhìn anh chàng đã chững chạc hẳn, đen hơn, trầm hơn, và cái nhìn cũng bớt xeo xéo hơn. Anh ôm ghì lấy Điền để nhận lại một cái ôm ghì vừa lỏng vừa chặt. Nhớ công ty quá! Nhớ các cậu quá! Nhớ cả mùi mồ hôi ngai

https://thuviensach.vn

ngái không thể trộn lẫn được của dân làm cao su mà người ngợm cậu đang phả vào mình. Điề̀n cũng nói với giọng xúc động: “Anh em ở nhà cũng nhớ anh quá! Thì ra có những người thấ́y thường mà khi xa rồ̀i mới thấ́y họ quan trọng biế́t nhường nào, như anh” Anh cười vang. Gớm thôi cái cậu này, độ rày cũng đâm ra triế́t lý triế́t luận gớm nhỉ? Điề̀n cũng cười: Học ở anh đấ́y. Không biế́t tự tìm ra những triế́t lý bên trong công việc nhàm chán của mình thì cuộc số́ng buồ̀n chế́t. Rồ̀i hỏi rồ̀i trả lời. Lại hỏi lại trả lời. Toàn những câu hỏi thông thường của một người đi xa về̀ và cũng những câu trả lời thông thường của một kẻ ở lại mà cả hai đề̀u có ý chưa muố́n chạm đế́n cái câu hỏi cầ̀n hỏi nhấ́t.

Cuố́i cùng, vẻ như không nín nhịn nổi, lại chính là Điề̀n lên tiế́ng:

- Anh về̀ kì này rồ̀i là chắ́c không có thời gian nghỉ ngơi lấ́y một ngày đâu.

- Công ty đang vào mùa thu hoạch gấ́p hả?

- Thu hoạch thì lúc nào, năm nào chả gấ́p. Anh phải lo nhận bàn trao.

- Bàn trao? Ai bàn trao? Bàn trao cái gì? – Tự nhiên anh vỗ vai người lái xe đi chậm lại.

- Anh không biế́t gì thật à? Không! Nghe điện gọi về̀ ngay, mình chỉ đoán là về̀ họp ban giám đố́c để bàn chuyện lập kế́ hoạch sang năm.

- Đúng là họp ban giám đố́c nhưng người chủ trì là anh.

Bấ́t giác anh để một tiế́ng huýt gió vút lên ngay cửa miệng. Đúng là anh đã có láng máng nghĩ đế́n chuyện này nhưng chưa bao

https://thuviensach.vn

giờ nghĩ sâu vào nó và khi nó đến bất chợt, tự trong sâu thẳm, anh không thể không để ngân vang lên một chút thích thú. Rồi lại sợ cái thú này nó đi quá lố, và cũng tự thấy chán cho cái máu ưa địa vị không thể không thừa nhận nó vẫn còn ẩn giấu rất sâu ở một chỗ nào đó trong mình, giọng anh lâng lâng, cái châng lâng mà anh vốn không thích có ở mình một chút nào:

- Thế anh Ba Vinh đi đâu? Đúng ra mình thích mọi việc vẫn nguyên như cũ trong mọi chuyện, làm thằng phó vẫn sướng hơn, rảnh rang và ít phải chịu trách nhiệm hơn.

Một cái cười là lạ từ phía Điền hắt sang. Anh nhìn chếch và gương chiếu hậu nét mặt cậu chàng vẫn thế.

- Anh Ba lên tổng công ty, có thể phụ trách một công việc cao hơn, một cái ghế phó nào đó chẳng hạn mà thói thường ở các cơ quan cấp càng cao, cái loại ghế như thế càng nhiều.

Anh im lặng. Con người ấy đáng lẽ phải về thẳng nhà mà lại ngồi tiếp tục mình ư? Lại vẫn phải ngày ngày báo cáo lên và nghe chỉ đạo xuống ư? Đầu óc, tâm tính như thế chỉ đạo cái nỗi gì kia chứ! Lần nữa anh lảng chuyện:

- Cái dây chuyền công nghệ mới coi như không phát huy được tác dụng?

- Năm mươi tấn một ngày, một công năng lý tưởng, mủ đẹp nhưng... còn chờ chủ của nó trở về. Tuy vậy tất cả mọi người đều ghi nhận sự kiện chưa từng có này hoàn toàn gắn với tầm nhìn và công tích của anh. Chỉ tại thời thế.

- Thời thế? Thời thế gì? Nếu biết vậy thì mình chưa vội mất công mất sức làm gì.

https://thuviensach.vn

- Cơm không ăn gạo còn đó, có gì ngại đâu anh. Chỉ cần một bàn tay khởi động ngon lành là nó sẽ gầm lên ra dáng. Còn cái này nữa – Đăng Điền dán thêm đó là đề án chọn mua thiết bị của nhiều nước rồi lắp ráp lại của anh vừa rẻ vừa được thứ tốt, nghe đâu tiết kiệm được những gần một tỷ đã có chủ trương cho cán bộ các ban phòng, tất nhiên người xứng đáng thưởng nhất là anh.

- Bậy nào! – Vũ Nguyên buột miệng – Sao lại thưởng? Dùng không hết thì chi vào việc khác chứ sao lại chia vào túi nhau. Mà đã làm được cái gì đâu.

- Thì tôi cũng nghĩ vậy – Tiếng nói rơi hẫng xuống nhưng rồi lại văng bật như đã chuẩn bị từ trước – Nhưng thân giun thân dế, tôi đâu dám nói, nói, họ lại bảo mình chơi trội, mình đạo đức giả, chỉ có cách tránh đi chưa nhận để chờ anh về. Mọi sự còn đang rối mù, cuộc sống của công nhân còn nghèo, là thằng cán bộ, lòng dạ nào mà một lúc nhét cả vài năm lương của một người cạo mủ vào túi.

- Cậu nghĩ ngợi được rồi đấy.

Im lặng. Chỉ có tiếng gió và những rừng cao su miên man lùi nhanh về sau. Anh mở cửa kính cho cái mùi thơm ngái đang lan toả khắp không gian lùa vào ắp đầy trong xe. Cuộc sống của anh đấy. Tình yêu của anh đấy và khát vọng vui buồn của đời anh cũng là ở đấy. Xanh xanh xanh... Đột nhiên lại nhớ đến em. Giá như lần này trở về có em! Em cứ hiện diện ở đó, giữa xanh, em không là của tôi, dầu em là của ai cũng được, miễn có em, vì em và màu xanh thăm thẳm kia là một. Thương. Giờ này em ở đâu...

- Anh Nguyên! – Đăng Điền đã bắt nắm được cái nhìn xa xăm ấy – Tháng trước có việc lên Tây Nguyên, tôi có gặp Hà Thương...

- Thế à?... Cô ấy có khoẻ không? – Cố làm vẻ dửng dưng nhưng giọng nói cứ lạc đi – Mà cô ấy lên đấy làm gì?

https://thuviensach.vn

- Học vê` rô`i. Đang làm giám đô´c một nông trường.

- Giám đô´c kia à? Cũng... khá đâ´y nhỉ. Vẫn không quay lại – Chă´c có con rô`i?

- Cũng không tiện hỏi nhưng độ này nhìn có vẻ hơi yê´u.

- Yê´u à?... Thì trước nay cô â´y có khoẻ bao giờ đâu. Thê´... Thê´ có gặp Tuâ´n không? Hă´n dạo này ra sao rô`i?

- Vẫn thê´, vẫn buôn gỗ, một ông chủ buôn có hạng, vẫn ngang tàng, ngổ ngáo khét tiê´ng. Họ sô´ng với nhau nghe nói cũng không có điê`u tiê´ng gì.

- Thê´ à? Không có điê`u tiê´ng gì à? – Tiê´ng nói nhột nhạt như bị gió vê vón ném đút ngược trở lại cổ họng.

Trong cái nhột nhạt â´y, rõ ràng hình ảnh một thă`ng đàn ông đẹp mã, to con, khét mù đang ghì siê´t lâ´y một thân hình đàn bà mảnh mai, oă`n oại, mă´t nhă´m, cổ ngửa, hơi thở đam mê với tiê´ng hào hển quen thuộc. Em... Em chê´t mâ´t... hiện chê´t mâ´t.

Sẽ càng chói buô´t và nở phô`ng lên nữa nê´u không có tiê´ng nói lạnh lẽo của Đăng Điê`n bâ´t chợt vang lên ngay màng tai:

- Vậy là người tiê`n nhiệm của anh không những hạ cánh mà còn bay lên an toàn sau khi để lại cả một đô´ng rác khổng lô` đâ`y mùi xú uê´ cho người đi sau dọn dẹp. Coi như ráo trọi phải làm lại từ đâ`u. Tôi thành thực lo cho anh. Và, nê´u được khuyên thì tôi chỉ khuyên anh một câu: Trong bàn giao, anh phải hê´t sức tỉnh táo, nê´u không với cái thói quen nhá nhem, quen đánh bùn sang ao đó, say này mọi hậu quả ông ta gây ra lại đổ hê´t sức tỉnh táo, nê´u không với cái thói quen nhá nhem, quen đánh bùn sang ao đó, sau này mọi hậu quả ông â´y gây ra lại đổ xuô´ng đâ`u anh.

https://thuviensach.vn

Thấy Vũ Nguyên không mấy mặn mà, hắn dấn tiếp.

- Anh nên lưu ý đến chuyện Đảng. Bắt lão ta phải chuyển giao cả chức danh bí thư đảng uỷ chứ không chỉ chức giám đốc. Nhá nhem là lão dám đề nghị lên trên cho xin thêm một biên chế bí thư chuyên trách để giảm thiểu quyền hạn của người kế nhiệm thì rất mệt. Thời buổi này là không có chuyện trách gì hết, giám đốc phải kiêm luôn mới tập trung được hiệu suất điều hành.

Câu nói ấy đã kéo tuột anh trở về thực tại và, giống như một sự giao cảm tự nhiên, vừa thân thiện vừa không thật hài lòng, anh đưa tay vỗ nhẹ vào đùi Đăng Điền một cái, anh bạn cứ yên tâm, việc đâu rồi sẽ có đó, cái quan trọng hơn là cậu đã có vẻ trưởng thành, chín chắn và sâu sắc hơn nhiều so với một năm trước đây. Tốt! Nhưng lúc này tôi không muốn nghe thêm gì nữa, lùng nhùng lắm, tôi muốn im lặng tận hưởng cái mùi vị thân thương này sau một năm xa đó.

*

**

ĐĂNG ĐIỀN DẶN THỪA.

Buổi bàn giao, anh chưa cần phải huy động đến sự tỉnh táo cũng chưa kịp nhìn thấy cái dấu hiệu đánh bùn sang ao nào của người tiền nhiệm thì hai cái phong bì, một mỏng một dầy đã được lia từ tay ông ta ra trước anh một cách tự nhiên kèm theo một câu nói cũng không kém phần thoải mái: “Của cậu đó. Cái này đã quyết định bổ sung vào đảng uỷ và tạm thời kiêm bí thư luôn. Mấy anh trên gọi ý chờ đại hội hoặc cho tiến hành bầu bí thư chuyên trách nhưng mình thấy không cần. Còn cái này – Bàn tay mum múp đập vào cái phong bì thứ hai – Ba mươi triệu! Kể ra khoản thưởng này so với công tích của cậu trong cái dây chuyền công nghệ mới chưa là cái gì, vặt,

https://thuviensach.vn

nhưng thôi thì cũng gọi là có chút ít tượng trưng". Để nguyên hai chiếc phong bì trên bàn, anh vẫn chỉ lẳng lặng nhìn thẳng vào mặt Ba Vinh, không nói gì. Một cái nhìn mà người ta thường kháo là không chịu nổi, hiền hoà đấy nhưng lại như có câu có móc, móc hết những gì ẩn giấu trong đầu người đối thoại với mình ra. Chỉ đến khi mọi sự bàn giao rồi nhàng và lê thê có cảm giác như kéo dài cả tuổi thanh xuân tạm xong, anh mới khẽ cười, khẽ cười nhưng cái nhìn lại nghiêm:

- Trước hết xin cám ơn anh ở độ tin cậy về sự bàn giao công tác đảng. Tuy vậy có ba việc tôi có thể quyết được ngay để anh ra đi khỏi vướng bận. Một, món tiền gọi là thưởng cho tôi, tôi xin nhận nhưng tôi đã có chủ đích của tôi. Hai, việc anh đề nghị đưa cậu Điền lên phó giám đốc, tôi tán thành. Lần này trở về, tôi thấy cậu ta hoàn toàn xứng đáng. Số phiếu khá cao cho cậu ấy khi bầu thăm dò mà tôi được biết đã nói rõ điều đó. Và ba, mọi việc chúng ta làm từ trước đến nay, tôi sẽ cho rà soát và có thể cho xới lại hết, không phải vì anh, vì tôi mà vị một mặt bằng sạch sẽ trong Công ty để mong dựng lại được một cái gì đó, báo trước để mai mốt ở trên đó anh khỏi phật lòng.

Mặt ông cựu giám đốc tím lại. Nếu không phải là con người có khả năng che giấu tình cảm thực thì ông đã chồm người lên rồi. Đằng này ông vẫn ngồi im, vầng trán chỉ hơi nhợt lại, bàn tay có những ngón chuối mẫn gõ nhè nhẹn xuống mặt bàn như tiếng vó ngựa chạy trong chuồng:

- Tức là đồng chí muốn phủ định hoàn toàn con người tôi? Tức là đồng chí muốn nhân dịp thăng tiến này chơi sát ván tôi?

- Đấy là anh nói.

https://thuviensach.vn

- Hừ! Vậy mà khi người ta hỏi tôi, tôi lại dại khờ nói vê` đô`ng chí toàn những lời tô´t đẹp. Nê´u tôi chỉ cần nói ngược đi một chút thì...

- Thì chă´c chă´n không phải tôi mà là một người khác sẽ ngô`i trước mặt anh lúc này chứ gì? Vẫn còn kịp, chưa muộn đâu vì tôi đâu đã ký nhận.

- Cậu... Đô`ng chí quá thể lă´m! Tại sao đô`ng chí, không phải bây giờ mà từ trước nữa kia, cứ giữ một thái độ xa cách, thù địch với tôi như vậy?

- Nhâ`m! Nê´u thù địch, trước khi nhận bàn giao, tôi có quyê`n đòi hỏi được thanh tra kiểm tra tâ´t cả các khoản rô`i mới ký kia.

- Thì ra là vậy...

Không muô´n phải nghe những lời trí trá ẩn bên trong vẻ thành thực đê´n thô´ng khổ đó nữa, anh rời chỗ, đi lại gâ`n cửa sổ nhìn ra ngoài sân nă´ng mà chợt thâ´y rời rã cả người. Cảnh să´c đẹp thê´ này mà sao đâ`u óc con người cứ thích dìm vào những góc tô´i tăm thê´ nhỉ? Cả đêm qua, với chai rượu tră´ng, vài hạt lạc, anh và phó giám đô´c Vận đã có buổi đi dạo cùng nhau suô´t dọc lô cao su. Vẫn bă`ng cái giọng soi sót, chua loét và không câ`n giữ gìn gì hê´t, con người să´c sảo này đã rót liên hô`i vào tai anh tâ´t cả mọi chuyện. Thì vẫn là lão ta không bao giờ muô´n mày lên thay chỗ lão những vì tình thê´ buộc lão phải gật đâ`u. Tức là mày là con người của tình thê´ chứ không thuộc vê` một thê´ lực yêu hay ghét nào. Ngược lại, sự bổ nhiệm thă`ng Điê`n là hoàn toàn do lão. Lão vô´n khinh thă`ng này nhưng lại râ´t câ`n dùng nó. Một, để làm con kỳ đà cản mũi, cản phá được mày cái gì là nó phá. Hai, quan trọng hơn, phá được rô`i, khi nó lên thay mày, lão sẽ được một sự cung phụng thuâ`n tính vật châ´t trong sự hàm ơn của thói tiểu nhân mà cái ghê´ ngô`i chơi xơi nước ở trên kia lão sẽ không bao giờ có được, ví như vườn tược, xe cộ, nhà

https://thuviensach.vn

cửa, phong bao phong bì ngày lễ ngày tế́t... Anh cười hì hì, bảo, trong hai điề̀u đó anh chỉ chập nhận với Vận một nửa, còn nửa sau, gớm thôi, cậu làm cái gì mà như trong tiểu thuyế́t hình sự thế́, con người phải tự hoàn thiện, nay thế́ này mai có thể thế́ khác làm sao trước sau cứ đen thui một màu vậy được. Vận cũng cười nhưng là cười cái cười cay độc, mày cứ hì hì rồ̀i là cá không ăn muố́i cá ươn em ạ. Chưa hế́t đâu, nế́u ngày mai lão đùn luôn cả chức bí thư cho mày thì không có nghĩa là lão tố́t, lão tỏ ra có tính đảng mà thực chấ́t lão muố́n ru ngủ mày, muố́n mày hoa mắ́t, mày bỏ qua mọi cái lằ̀ng nhằ̀ng mà ký phắ́t cho xong...

Từ phía cửa sổ, anh quay lại, thả ra từng tiế́ng nhẹ nhưng đanh:

- Tóm lại là thế́ này anh Ba ạ! Chúng tôi ghi nhận sự chèo chố́ng khá vấ́t vả của anh thời gian qua để Công ty không phải giải thể. Nhưng tôi cũng nhìn thấ́y ở anh rấ́t nhiề̀u cái không ổn mà vì nó Công ty không tiế́n lên được, nế́u không muố́n nói là tụt hậu. Cải dở bỏ qua, cái tố́t ghi lại, coi như trách nhiệm lịch sử của anh đã xong, sau này nế́u vỡ lở ra điề̀u gì có liên quan đế́n cá nhân anh, dù hệ trọng đi nữa, coi như anh vô can, ví như cái chuyện một ngàn héc ta ma không có trong thực tế́ nhưng vẫn được rót kinh phí đầ̀u tư gầ̀n chục năm chẳng hạn. Sòng phẳng vậy, mong anh lên đó có thể giúp gì được cho Công ty nhà thì ráng giúp. Hế́t!

Trên mặt bàn loang loang những vế́t cồ̀n rượu, những ngón tay chuố́i mắ́n gõ xuố́ng mặt bàn như nhà như nghiế́n một lầ̀n nữa rồ̀i từ từ thả ra trong tiế́ng cười vô thanh không rõ nội dung.

*

**

Một tháng sau, giố́ng như lầ̀n trước lúc khăn gói nhận lên xuố́ng với vườn cây cách đây vài năm nhưng kỹ, sâu và rộng hơn,

https://thuviensach.vn

anh làm một chuyế n vi hành không dưới hai tháng vào cơ thể của tấ t cả các nông trường, tổ đội... Trở về, sau khi lắ ng lại những tiế ng nói thuận nghịch của không dưới hai trăm con người mà hầu hế t là những con người trực tiế p lao động, sau khi thận trọng xin ý kiế n của đảng uỷ và ban giám đố c, và đặc biệt sau khi đã đọc kỹ lại không biế t là lầ n thứ mấ y cuố n sổ ghi chép của Hà Thương để lại, anh bình tĩnh cho triệu tập toàn bộ các phòng ban và giám đố c các nông trường để mở một cuộc hội nghị chuyên đề về cải tổ lề lố i, tác phong quản lý sản xuấ t kinh doanh.

Chỉ khác, nế u như ở lầ n trước, với tư cách giám đố c nông trường, anh mới chỉ chú tâm vào những chuyện nho nhỏ xung quanh vườn cây thì bây giờ, ở vị trí bao quát nặng nề hơn, anh buộc phải rà soát lại tấ t cả, rà soát ở chiề u sâu gố c gác nhấ t, rà soát một cách khoa học, cả vườn cây cả con người lẫn cả các hoạt động công nghệ phức hợp.

Hội nghị kéo dài ba ngày. Hai ngày đầ u anh để cho mọi người nói hế t những suy nghĩ của mình, nói càng thật càng tố t miễm là không ám chỉ đế n cụ thể tên tuổi một ai, nhấ t là tên tuổi người tiề n nhiệm. Cũng phải tố n hế t nửa ngày đầ u không ai nói gì. Họ có thể ngại anh hay cũng có thể ngại cái bóng to tướng của ông giám đố c vẫn còn chờm ngợp trong hội trường thể hiện qua mạng lưới nhân sự đã được ông cấ u trúc bề n chặ c đang ngồ i lớn vởn, dày đặc kia. Đế n buổi chiề u đã lác đác có vài ý kiế n nhưng phầ n nhiề u không đâu vào đâu, toàn cạo sồ n sột bên ngoài vở. Rấ t may là sang ngày thứ hai, chính cách nói sôi sủi và quả cam của Vận đã làm không khí bố c lên. Vận nhẩn nha đưa ra một loạt những tồ n tại lâu nay của Công ty với nhưng bằ ng chứng xác thực, trong đó có cả những vấ n đề tiêu cực đã trở thành ung thành bướu ai cũng biế t mà không ai dám nói ra và cuố i chót, Vận tung ra một giải pháp sặc mùi phẫu thuật làm cả hội trường sởn da gà: “Công ty ta như một thể xác mặ c

https://thuviensach.vn

bệnh giang mai thô´i rữa từng ngày, cách tô´t nhâ´t lúc này là phải dám că´t bỏ nó đi! Vâ´n đê` ai là người că´t. Bởi một khi đã động dao kéo đê´n nó, râ´t có thể khí độc của nó sẽ phụt đâ`y mặt mà cái của nợ kia vẫn còn". Sau Vận là Điê`n đứng lên: "Tôi tán thành phải dùng biện pháp mạnh. Còn ai că´t, că´t như thê´ nào, bă`ng hội nghị tâm huyê´t này, bă`ng sự có mặt của đô`ng chí giám đô´c mới, tôi nghĩ tự thân nó đã có câu trả lời".

Mọi người nhìn nhau, nhìn sang Điê`n rô`i lại nhìn lên Vũ Nguyên. Và có lẽ cú bâ´m trúng huyệt â´y đã làm cho cửa đập bật mở, đủ lực để cho sau đó, các ý kiê´n bùng lên không kìm giữ được. Nhưng tiê´c thay, nó lại bùng the một hướng hoàn toàn ngược lại như lời Vận đã hậm hực với anh lúc hai người bước vào Toalet: "Thâ´y chưa? Thâ´y cái tính thủ cựu, ngu dô´t, cá nhân của cái đám đang giữ những vị trí nòng cô´t trong Công ty chưa? Cái thă`ng Điê`n hoá ra lại được. Că´t đi, că´t hê´t, không cho thă`ng cơ họi nào có dịp ho hẽ nữa. Đ. gì mà hễ mở mô`m là ca ngợi cung cách làm ăn cũ, là khẳng định công lao của giám đô´c cũ, là mọi sự đang nhích dâ`n theo biện chứng mà không thể nóng vội. Biện chứng cái con củ c... Quen cái thói thích ngô`i mát ăn bát vàng thì có". "Bình tĩnh! Cứ bình tĩnh – Anh cười – Tập trung vào không lại đái vung lên cả tường rô`i kìa!" "Cứ để cho nó vung. Sợ đ. gì! Có đứa nào đã bóng gió chửi mình là làm trò ngu xuẩn lội ngược dòng, là hãnh tiê´n muô´n chơi trội, là khúc mă´c cá nhân với lão Ba, cẩn thận không lại lãnh đủ đâ´y. Nó doạ mình. Doạ cả thă`ng Điê`n nữa" Nó doạ mình...Chẳng hiểu sao anh lại bật cười. Cái thă`ng luôn bảo ră`ng đô´i với nó quyên lực hay tiê`n tài chả có nghĩa gì sâ´t vậy àm từ lúc mình nhận chức mới đê´n giờ, tự nhiên hai tiê´ng mày tao tr mô`m nó cũng biê´n sạch. Nói đùa, chức vị cũng cái mạnh riêng của nó thật. Rô`i anh bảo cứ để cho tâ´t cả nói hê´t, vừa được nghe lại vừa nă´m được sự thật bên trong từng người, đỡ phải họp hành bàn soạn gì, mâ´t công.

https://thuviensach.vn

Anh còn được cười nụ một lần nữa khi bước vào buổi chiều cuối cùng, thoáng thấy phía dưới, Vận và Đăng Điền đang ngồi cạnh nhau, điều kì lạ mà người của Công ty chưa bao giờ nhìn thấy. Chính hình ảnh này đã phần nào đưa đẩy bước chân anh khoan thai, tự tại hơn khi bước lên chiếc bục gỗ xám sì, cô độc. Thương... Em có biết anh sắp bước vào cuộc chiến đấu mới mà phần thắng thua rất có thể còn dữ dội quyết liệt hơn cái ngày được ở cùng em không? Hãy phù trợ cho anh...

Vẫn như mọi bận trước chỗ đông người, giọng anh bao giờ cũng bắt đầu rất dở, khàn khàn, vấp nhịu đủ cả, thỉnh thoảng lại húng hắng ho như cái anh cả đời chưa biết nói giữa nghị trường. Chỉ đến khi bắt được vào cái nhịp chính của câu chuyện, cái giọng thanh thanh như giọng con gái của anh mới trở nên liền mạch. Mềm mại, giàu hình ảnh, thỉnh thoảng lại bất chợt nẻ ra những âm tiết hóm hỉnh, những so sánh khá sinh động mang đầy chất ngẫu hứng mà nhờ nó đã bắc được cây cầu giao cảm thoải mái giữa người nghe và người nói. Anh không thích lên gân nhưng cũng tránh không sao vào mớ triết luận mù mờ. Từ gan ruột anh chỉ muốn bằng cách nào đó giản dị nhất, chân thành nhất truyền được ý tưởng của mình đến số đông người nghe. Thậm chí cái giọng đó có lúc còn trở nên da diết, bịn rịn khi chợt nhắc đến cảnh sống khốn khó của những con người lao động, những người già, trẻ em, những tình yêu, hạnh phúc... Thân hình cân đối, tóc chải đẹp, khuôn mặt sáng trong, thêm một chút phong trần lãng tử do những ngày tháng lặn lội ở biên cương phả vào, miệng nói có duyên, biết mỉm cười ở những chỗ căng thẳng và biết căng thẳng ở những chỗ chỉ nên cợt cười... Đúng như nhận xét táo tợn của một cô phóng viên ở Hà Nội mới vào tháng rồi sau khi có một thoáng tiếp xúc với anh: "Nếu tôi không võ đoán thì ông giám đốc đây có thể nói là một ông giám đốc đẹp trai, có sức quyến rũ giới nữ nhất trong toàn ngành cao su".

https://thuviensach.vn

Rô`i bâ´t chợt, trong khi mọi người tưởng chừng như đang bị ru ngủ, từ cái miệng hơi mỏng và đam mê kia thình lình tung ra những tiê´ng nói lạ tai mà có lẽ những con người vô´n đã từng sừng sỏ với nghiệp làm ra giọt mủ cao su ngô`i phía dưới chưa được nghe bao giờ, hay đúng ra chưa được nghe một cách trực diện sát sạt kiểu như thê´ nào bao giờ...

"... Tôi vừa ở cái rô´n bão của cuộc cạnh tranh cao su trở vê`. Các công ty cả nước cạnh tranh với nhau. Các quô´c gia cao su trên toàn cầ`u nhìn ngó nhau. Thiên hạ cạnh tranh bă`ng công nghệ, bă`ng giá thành, bă`ng châ´t lượng sản phẩm, bă`ng tâ´t cả những gì có thể để ngoi lên trên đầ`u nhau. Cạnh tranh lúc này đang là trận đánh sinh tử, người nào chịu không nổi thì sẽ tụt hậu, sẽ tự huỷ. Công ty ta đang đứng trên bờ vực của tâ´n bi kịch â´y. Sao nào? Ta có con người cầ`n cù, có truyê`n thô´ng nhưng ta đang kém họ đủ mặt. Mài cái cầ`n cù, cái truyê`n thô´ng ra mà ăn lúc này là ta đang tự ăn vào chính thịt xương của mình. Cho nên – Anh dừng lại một chút, đưa đôi mă´t đẹp như mă´t đàn bà nhìn bao quát tâ´t cả một lượt – Mọi sự cạnh tranh đê`u được bă´t đầ`u từ sự tinh khiê´t của giọt mủ, thứ mủ màu vàng chanh vô´n đã trở thành mơ ước của người cạo bao đời nay. Muô´n có giọt mủ tinh khiê´t thì con người cũng đòi hỏi phải tinh khiê´t. Con người của chúng ta lâu nay vẩn đục quá, đô´i xử với rừng cây, đô´i xử với nhau bạc ác quá. Bây giờ phải tă´m rửa lại từ đầ`u. Kém năng lực còn có thể đưa đi bô`i dưỡng năng lưc nhưng kém phẩm châ´t phải kiên quyê´t loại bỏ. Ngay ngày mai sẽ có các đoàn thanh tra, kiểm tra của Công ty bă´t đầ`u làm việc này. Làm từ các phòng ban rô`i làm xuô´ng các nông trường, không trừ một ai, kể cả các vị trí giám đô´c, kể cả tôi. Có con người rô`i, ta sẽ sử dụng chính nhân tô´ đó để cải tạo rừng cây, thay đổi quy chê´, thay đổi toàn bộ các quy trình kinh doanh, sản xuâ´t và chê´ biê´n. Cái dây chuyê`n vừa rô`i cả Công ty phải bóp môm bóp miệng mua hê´t cả chục tỉ đang năm như con trâu chê´t kia là một nỗi nhục. Tức là đê´n lúc ta phải dám làm một cuộc

https://thuviensach.vn

cách mạng vê` con người, vê` khoa học kĩ thuật, tức là phải dám tiê´n hành một cuộc đại phẫu như ý kiê´n đô`ng chí nào vừa nói, ai cảm thâ´y không thích hợp, xin cứ tránh sang một bên, đã đê´n lúc không thể hoà cả làng theo lô´i sô´ng bộ tộc...”

Hội trường sau phút chê´nh choáng, giờ đây bă´t đâ`u vang lên những tiê´ng xì xâ`m. Những con mă´t vẫn nhìn lên anh nhưng là những cái nhìn đan chéo nhiê`u chiê`u, trong đó có con mă´t sáng rỡ của Vận, con mă´t không nói lên điê`u gì của Điê`n và những con mă´t tô´i sẫm của không ít những con người đang ngô`i lặng phă´c dưới kia. Bom nổ rô`i Thương ơi! Họ đang nhìn anh lạ lă´m, như nhìn người của hành tinh khác đê´n. Kệ! Cửa đã mở, chỉ nhào tới, lùi lúc này là dính đạn, em cứ để anh nói tiê´p nhé, nói đê´n cạn nhé cuộc đời rô`i chă´c mọi việc cũng sẽ ổn thôi. Dẫu gì những con người đang ngô`i trước anh kia cũng có thời đã cùng nă`m rừng ăn cơm vă´t với nhau trong những chiê`u hành quân sô´t rét.

“... Trước mă´t, nhân cao su đang nghỉ thay lá, tôi quyê´t định tạm đóng cửa rừng để tâ´t cả bước vào một đợt học ngă´n ngày. Cán bộ học quản lý, công nhân học cạo mủ, các ban ngành học nghiệp vụ. Từ nay việc học và làm sẽ song hành không nặng không nhẹ cái nào. Hai, cũng ngay từ bây giờ, tôi quy định tâ´t cả xe pháo của xưởng sửa chữa phải qua giám định của phòng kĩ thuật, không được tự ý tạt ngang và cũng không được gọi thâ`u nơi khác đê´n, hê´t thảy đê`u do đô`ng chí Đoàn Thanh đảm nhiệm. Năm nào tiê`n sửa xe cũng lên đê´n hàng chục tỉ, tức bă`ng một phâ`n ba doanh thu cả Công ty thì còn sản xuâ´t kinh doanh nỗi gì nữa. Nói đô`ng chí Thanh đừng buô`n, người ta thường bảo nê´u muô´n có tiê`n tài, cứ đánh xe vào chỗ ông Thanh là có tă´p lự.”

Mọi cái nhìn đê`u đổ dô`n vê` phía ông giám đô´c xí nghiệp sửa chữa cơ giới đang ngô`i chê´t cứng, mặt bì ra khô´n khổ như cái người đang cô´ nhịn... mà không nhịn nổi. Chỉ có bàn tay Đăng Điê`n

https://thuviensach.vn

ở cạnh đó kín đáo khẽ bóp bóp lấy cái đầu gối đang rung lên của ông. Vũ Nguyên cũng chợt nhìn thấy khuôn mặt ấy, trong anh bỗng nhói lên một cái như chính anh vừa bị phang một cú vào gáy, rồi không nỡ khoét sâu thêm nữa vào cái chuyện đó, anh vội nhìn sang hướng khác:

"... Cái cần cấp cứu ngay bây giờ là hạ giá thành. Cứ để tình trạng giá thành bằng hoặc cao hơn giá bán thì có nghĩa là càng làm càng lỗ, thà nghỉ làm đi còn hơn. Tôi yêu cầu tất cả từ ngày mai thực hiện một sách lược tiết kiệm bằng cách cắt giảm tối đa. Cắt giảm phân bón, cắt giảm thuốc sâu, xăng dầu, phí công tác, phí tiếp khách, kể cả phí văn phòng. Đến tư bản họ cũng xót ruột từng phút điện thoại gọi đường dài trong khi ở đây, muốn gọi là gọi, gọi bao lâu cũng được. Cắt giảm đến mức nào, cắt giảm ra sao, ban giám đốc sẽ có một thông tư chính xác và cụ thể. Cắt cả khoản này nữa: Bắt đầu từ hôm nay, cái gọi là một ngàn héc ta trôi nổi tôi đề nghị phòng kế hoạch báo lên trên chính thức xin cắt kinh phí đầu tư. Dù còn nghèo thật nhưng chúng ta sẽ kiếm tiền bằng cách khác chứ không phải bằng những cách như thế. Trên có hỏi, bảo cứ gặp tôi, do sự quan liêu giấy tờ của tôi..."

Không cần nhìn xuống anh cũng thừa biết ở dưới kia đang xao xác như thế nào, xao xác đến nỗi có những cánh tay nóng nảy vụt chém lên muốn làm một phản ứng gay gắt tức thì mà anh rất hiểu rằng, chỉ cần đôi ba tiếng nói ấy có cớ tuỳ tiện vang lên thì rất dễ vỡ chợ, cho nên tốt nhất là coi như điếc như mù.

"... Tiện đây – Anh tung nốt quả nổ cuối cùng, chỉ khẽ cao giọng hơn một chút – nhân nói đến cái dây chuyền chế biến kia, tôi cám ơn các đồng chí ở nhà đã có nhã ý dành cho tôi số tiền thưởng 30 triệu nhưng làm sao tôi có thể nhận được khi nó vẫn đang nằm trơ ở đó như con voi chết, nên tôi xin hiến vào công quỹ phúc lợi".

https://thuviensach.vn

Anh đặt chiếc phong bì dày cộm Ba Vinh đưa cho lên mặt bàn. Lần này thì không còn cả tiếng xì xầm nữa. Việc làm lạ mắt chưa từng xảy ra ở xứ này đã khiến những cái đầu lâu nay trôi buông theo một chiều bỗng trở nên tê liệt, cứng đờ. Im ắng như ở giữa bãi B52 rừng chiều... Vừa lúc, một bóng người tách đám đông đi lên, cũng đặt chiếc phong bì phần của mình lên bàn, không nói câu gì, lại đi xuống. Đó là Điền. Rồi đến Vận... đến mội vài người khác. Một số người nữa có lẽ bị bất ngờ, đâu có mang tiền theo, chỉ ngượng nghịu giơ tay xướng tên rồi sẽ xin nộp lại sau.

Hội nghị giải tán.

Giải tán trong sự sững sờ của rất nhiều đôi mắt nhìn lên như chưa kịp hiểu, chưa kịp thấm ra điều gì cả.

Có tiếng chân bước rất nặng đang đuổi phía sau. Và một tiếng gọi cũng nặng không kém: "Nguyên... Đồng chí Nguyên!" Đoàn Thanh rồi! Lão này có bao giờ gọi mình là đồng chí kinh khủng như vậy đâu. Anh bước chậm lại. Lập tức cả dáng người đồ sợ của Thanh phủ xuống người anh hầm hập:

- Đồng chí nói thế là không có căn cứ. Là xúc phạm tôi. Đồng... đồng chí không có quyền.

- Có thể là xúc phạm nhưng căn cứ và quyền thì hình như tôi có – Anh nhẹ giọng.

- Nếu thế thì tôi xin từ chức. Từ chức ngay bây giờ.

- Tuỳ anh cũng cám ơn anh vì anh đã giúp cho tôi tránh khỏi một động tác khó khăn là trước sau gì tôi cũng buộc phải mời anh lên để nói với anh chuyện này. Xin lỗi anh Thanh.

https://thuviensach.vn

Nguyên bỏ đi. Chiếc bóng ở lại như bị dán đứng xuống gạch, thở phì phì... Cú phản đòn thứ nhất đã nổ! Lại nổ ra ngay ở người bạn người đồng chí có thời thân yêu nhất, biết mà không thể làm khác được, tha lỗi cho tôi anh Thanh nhé!

Đăng Điền từ phía sau tiến đến sát chiếc bóng phì phì:

- Anh Thanh... Anh làm cái việc vừa rồi là không nên. Việc quái gì mà phải từ chức? Ai cách chức được anh?

- Câm mồm!

Đang chới với, vội với ngay lấy cái hình hài vừa hiện ra, đổ giận:

- Chính mày thích tao làm thế, xui tao làm thế, sao không dám mở mồm ra một câu. Lại còn giở cái trò bám đít nó trả lại tiền thưởng! Thằng hèn!

- Anh đang nóng, lúc khác nói chuyện nhưng anh hiểu lầm tôi rồi. Tôi không đến nỗi vậy đâu. Nếu tôi có làm gì thì cũng là làm vì Công ty, vì các anh. Tôi làm có cách của tôi. Tôi đưa anh về nghỉ.

- Mẹ! Cứ xoen xoét, xoen xoét... Thì về nhưng không về nhà. Tao muốn uống rượu.

*

**

Nương theo bóng tối dày đặc, Vũ Nguyên để mặc cho chiếc xe máy đưa mình bon chầm chậm về hướng đường biên. Nơi ấy chỉ có rừng và rừng với điểm xuyết một vài quán lá liêu xiêu. Đêm nay anh không muốn ở lại Công ty để tránh những cuộc gặp nặng nề, những cú điện thoại vô bổ và rất có thể có cả xưng tụng, oán trách và rủa xả. Anh muốn ngồi một mình chìm trong hoang mạc để thả lỏng mọi

https://thuviensach.vn

điều. Giống như ngày xưa, mỗi khi chuẩn bị phải đương đầu trước một nỗi gian nan nào, anh thường tìm ra ngoài trảng trống ngồi côi cút. Dường như vẻ sắ́c thiên nhiên vĩnh cửu và hoành tráng sẽ phà thổi vào anh, giúp anh can đảm, tự tin hơn trước mọi góc khuất cuộc đời. Ngày mai sẽ là giông bão, anh biế́t, một khi dám xới tung mọi tập tục lâu đời đã thành sẹo của cục rừng cũ kỹ này lên thì tránh sao khỏi giông bão, cho nên anh rất cần một đêm tĩnh lặng.

Quán nhỏ, một xí rượu, một đĩa nhỏ thịt rừng, một tiế́ng suố́i chảy gần, một ngọn đèn chung chiêng, một hơi gió không vương bụi phố́... Thế́ cũng đủ cho một sự tan chảy cần thiế́t của cái đầu đang phừng phừng quá thể... Hình như có giọt mưa? Giọt mua trái mùa. Anh cũng đang là một giọt mưa không đúng vụ. Liệu nó sẽ biế́n mấ́t trong khô cằn hay sẽ còn ghim lại vế́t loang trên đấ́t ướt? Thực lòng giờ này đây anh không biế́t và không cần biế́t. Nế́u cái gì cũng biế́t cả thì ở đời còn có gì là thú vị nữa. Và còn dám làm cái gì nữa. Kể cả hạnh phúc, tình yêu. Chế́t thôi, anh lại để hình bóng Thương chân lông lọt vào cõi lặng trong đầu mấ́t rồ̀i. Nhưng mà sao lại là lặng? Em chả chính là cõi lặng bấ́y lâu của tôi đó sao. Và các việc nhọc nhằn tôi làm mấ́y hôm rồ̀i đã chả là một phần vì em, vì tình yêu của chúng mình với cây rừng đó sao.

Anh gọi thêm một xị nữa và chợt ngán ngẩm nhận ra rằng, dạo này mình đâm ra uố́ng rượu lại được mới chế́t chứ, thích uố́ng... Đêm thăm thẳm. Kim đồ̀ng hồ̀ trên tay mới chỉ vào con số́ 10. Sớm chán! Anh sẽ gọi tiế́p một xị nữa nế́u như lúc ấ́y không có tiế́ng xe máy rộ lên, máy tắ́t, rồ̀i một bóng người cao lớn bước vào. Anh giật thót người: Tuấ́n tử thần! Bấ́t giác anh ngồ̀i nhích người vào vũng tố́i. Anh không muố́n chạm mặt hắ́n, càng không muố́n hắ́n nhận ra anh một chút nào trong lúc này dẫu rằng hắ́n đang mang một phần hình ảnh của Thương trong dáng dấ́p. Cũng giố́ng anh, hắ́n chỉ gọi một đĩa thịt rừng, một xị rượu rồ̀i lặng lẽ ngồ̀i

https://thuviensach.vn

nhấm nháp một mình. Khuôn mặt hắn nhìn nghiêng vẫn thật phong trần, đẹp. Càng đẹp hơn khi nó được tạc giữa cảnh sắc núi rừng. Một khuôn mặt đàn ông rất có sức hút với đàn bà. Thảo nào... Trái tim của họ kỳ quặc như trái tim con trẻ, nhiều khi rất tỉnh táo nhưng nhiều khi lại quá chừng ngây thơ, như em. Không ngây thơ làm sao em lại có thể đi gắn bó cả đời với một con người, một tính cách bất ổn như thế? Hay chỉ vì nó đẹp? Hoặc chính sự bất ổn đã mặc nhiên tìm được nét hoà nhập trong cái bất trắc.

Có một khoảnh khắc con mắt ưu tư và lạnh buốt kia thả trôi lại phía anh rồi lại dửng dưng đánh đi. Hắn đi đâu đấy? Sao bảo hắn đang ở cùng với cô ấy trong những cánh rừng cao su mãi miệt Tây Nguyên kia mà. Hay phía sau hắn lại là mấy chiếc xe siêu trọng của một phi vụ buôn lậu gỗ về xuôi?... Cô kỹ sư và anh chàng buôn lậu! Bà giám đốc và gã đàn ông Găngxtơ! Nét mảnh mai và sức mạnh thô bạo... Trái ngược nhau và cũng hoà nhập nhau đấy chứ nhỉ? Tốt thôi! Quá tốt! Bật một tiếng cười chát xít, anh định đặt tiền lên bàn rồi kín đáo bỏ đi theo lối sau nhưng đúng lúc ấy Tuấn cũng đứng dậy. Không hỏi giá, cũng không cần lấy lại tiền thối, hắn lặng lẽ đi ra. Tiếng xe phân khối lớn rồ lên như hổ hóc xương rồi xa dần. Hắn đi một mình. Đằng sau hắn không có một chiếc xe siêu trường siêu trọng nào cả. Vậy là mất toi một buổi tối! Anh ném mạnh cái tăm ra ngoài trời. Mà suy cho cùng, cả gầm trời này làm quái gì có góc nào cho riêng mình, cho sự tĩnh lặng của riêng mình đâu mà tiếc. Trả tiền, ông chủ! Dạ, cái anh vừa nãy đã trả tiền cho ông rồi! Hả?... Ông ấy là ai? Dạ, tôi không biết nhưng thường qua lại vùng này và được mọi người có vẻ nể vì lắm. Ông ta có nói gì không? Dạ, không. Vậy cho tôi xị nữa! Cái gì nửa chừng còn được, rượu nửa chừng ngứa ngáy lắm! Dạ, có ngay! Ông có làm một bát cháo chân chồn không ạ? Cái anh này hơn đứt anh xáo chó, mà lại bổ dương đáo để. Vậy hả? Thì cứ làm một tô, cho thật cay vào, miễn là ngon, chả cần bổ dương bổ âm gì hết, có còn chút dương nào đâu

https://thuviensach.vn

mà bổ. Hì, ông cứ nói quá, nhìn mẽ ông một ngày không có cái khoản đó là không chịu nổi. Nhâ´t trí không chịu nổi. Sướng! Xị rượu của tôi đâu?...

- Không uô´ng nữa! Uô´ng vậy đủ rô`i! Gớm thật, đang đêm dám ra tận đây ngô`i một mình nô´c rượu, bă´t tôi phải đi tìm rã cẳng.

Một tiê´ng nói nặng trịch như từ trời rơi xuô´ng bổ ngay giữa đỉnh ót. Nhìn lên: Dáng hình ông tạp vụ văn phòng giám đô´c thỏ thó và lách chách đang đứng ngay trước mặt với vẻ càu cạu không thể thương được.

- Â´y chê´t, ông Thái đâ´y à?

- Vâng, tôi đây! – Giọng mát mẻ - Ông vẫn còn nhận ra cái thă`ng tôi kia à? Nhận ra rô`i thì xin mời ông vê` ngay cho!

- Vê` thì vê`, sợ gì. Mà xin ông nói bé bé cái mô`m chứ. Đây không phải Công ty mà ông hét toáng lên như thê´.

- Tôi cứ toáng đâ´y. Vì ông chứ chẳng vì cái gì sâ´t. Trả tiê`n chưa?

- Rô`i!

- Lên xe tôi, tôi chở. Còn xe này cứ để đó, mai tôi ra lâ´y.

Vũ Nguyên buộc phải đứng lên, ngọng nghịu chào chủ quán một tiê´ng rô`i cum cúp làm theo như một gã tội đò bị bă´t quả tang đang phạm án. Đã xong đâu, xe mới bon được một đoạn chưa kịp hưởng ngọn gió mát thổi dọc theo sườn đô`i thì hai tai đã lâ´p đâ`y những tiê´ng câ´m cảu khác: “Bác sĩ người ta bảo rô`i, cái bệnh tim tủng của ông là câ´m được đụng đê´n rượu. Lại còn thịt rừng mới lại thịt rú nữa! Ăn bao nhiêu đái tháo bâ´y nhiêu thì ăn làm gì?”

https://thuviensach.vn

Anh vẫn im thít ngô`i đă`ng sau như một đứa bé ngoan. Tô´t nhâ´t là với con người đâ`y tính gia trưởng này là không nên cãi gì hê´t. Cả đời theo cách mạng, vợ con không có, luô´ng tuổi, lại thương tật, cuộc đời chả còn cái gì vui ngoài việc mă´ng mỏ cái người mà ông ta có phận sự phải trông nom chăm sóc. Vừa là câ´p dưới, vừa là câ´p trên, vừa là em gái vừa là chị là mẹ. Ngay từ buổi đâ`u vê` đây, anh đã bị ông gă´t luôn: "Xin ông bỏ hộ cái áo kia đi cho. Tră´ng vậy, ra lô dính đâ´t đỏ vào rô`i ai là người giặt?" Và lâ`n khác là đôi mă´t lừ lừ: "Giám đô´c định ăn tiêu chuẩn bao nhiêu để tôi còn liệu đường nâ´u?" Gớm thôi, thì bác cho tôi ăn bao nhiêu thì bao, quan trọng gì. Quan trọng chứ, ăn phải đủ châ´t, ăn cho mọi người chứ không phải ăn cho ông, nhưng không ăn thừa ăn thãi để rô`i đem đổ thùng nước gạo. Nhâ´t trí! Nhâ´t trí gì? Nê´u vậy tôi nâ´u đúng tiêu chuẩn ba trăm ngàn đô`ng một tháng, khoản tiê`n này ông định tính sao? Ơ hay, còn tính sao nữa, tôi sẽ trả sòng phẳng như mọi người. Làm gì có mọi người. Trước đê´n giờ có ai nói đê´n chuyện trả đâu. Kệ họ, suâ´t của tôi, bao nhiêu bác cứ nói tài chính trừ khâ´u vào lương, trừ dứt hàng tháng. Rõ rô`i, vậy cũng dễ cho tôi. Anh bỗng thâ´y nổi da gà. Bỏ mẹ rô`i, ngày ngày phải sô´ng với một mụ dì ghẻ đội lô´t đàn ông thê´ này thì coi như đứt. Song chỉ mâ´y ngày sau, cái cảm nghĩ â´y đã bị phá sản hoàn toàn. Con người này thật tuyệt. Có lẽ chưa có một ai coi công việc, coi cơ quan, coi con người xoă´n xuýt hơn cả bản thân mình như thê´. Khă´c hỷ. Tay hòm chìa khoá cả một đô´ng tài sản nổi chìm nhưng chưa hê` thâ´y ngậm một điê´u thuô´c, tợp một ly rượu, nhâ´m một tách cà phê hay húp một tô hủ tiê´u vào giâ´c sáng. Việc gì cũng làm. Làm là làm đê´n nơi đê´n chô´n. Làm bă`ng ba người cộng lại. Tài nâ´u nướng đê´n cánh đàn bà con gái trong Công ty cũng chỉ còn biê´t lă´c đâ`u ghen tỵ. Ngoài cái tính hay gă´t gỏng ra, toàn bộ con người ông là một khô´i trong suô´t, â´m áp, nô`ng nàn đê´n châ´t phác. Người ta quý ông và có phâ`n sợ ông.

https://thuviensach.vn

Anh cũng vậy. Cũng như anh chỉ im lặng cười khi xe rồ̀i đế́n cổng rồ̀i mà ông vẫn không quên một câu nhấ́m nhẳn cuố́i cùng: "Nế́u muố́n ăn cháo chồ̀n cháo cáo thì nói tôi đi kiế́m về̀ nấ́u cho, việc gì mà phải bò cả chục cây số́ ra tận đó, người ta không hiểu người ta lại nghĩ khác đi".

- Bác có nhìn thấ́y tay Tuấ́n tử thầ̀n ở trong quán không? – Đế́n lúc này anh mới hỏi.

- Có. Mà sao?

- Không... Không có sao.

- Lại nghĩ đế́n cô Thương phải không? Thôi, dẹp đi! Ông lúc này khác rồ̀i, mà người ta đã có thuyề̀n có bế́n, cứ còn để đầ̀u óc rố́i tinh rố́i mù lên như thế́ thì khổ vào thân.

- Ơ! Sao bác cái gì cũng biế́t thế́ nhỉ?

- Tôi còn biế́t nhiề̀u hơn thế́ nữa kia.

- Bác cứ thử yêu một lầ̀n đi rồ̀i sẽ hiểu thế́ nào là khổ hay sướng.

Anh buột mồ̀m vặn lại một câu nhưng liề̀n đó bỗng im thít trở lại. Người già hay chạnh lòng, cẩn thận cái mồ̀m. Mà chưa biế́t chừng đằ̀ng sau vẻ thầ̀y tu khổ hạnh kia cũng đang có một trặ́c ẩn tình trường thì sao.

*

**

Đêm đó còn một người nữa cũng lặng thầ̀m ngồ̀i một mình bên vò rượu. Đó là Điề̀n. Chỉ khác, Điề̀n không ngồ̀i trong quá mà

https://thuviensach.vn

ngô`i ở nhà người đàn bà nhân ngãi non vợ chô`ng với hă´n. Người đó không phải là ai khác mà chính là cô chủ quán Thanh Thuỷ có tâ´m thân ngún lửa ngún khói ngày nào. Hă´n không yêu cô và cô cũng chưa hê` yêu hă´n nhưng cả hai lại câ`n có nhau.

Cách đây hai năm, Vũ Nguyên đã đi khỏi nông trường, thă`ng con rách trời rơi xuô´ng của cô bă´t đâ`u lao vào con đường nghiện ngập. Thoạt đâ`u là bán xe sau đó là ăn că´p tiê`n của mẹ, ăn că´p hê´t, kể cả đô` nữ trang của bà ngoại cho mẹ nó ngày mẹ nó đi lâ´y chô`ng và sau nữa là trâ´n cướp. Trâ´n cướp trong địa bàn gâ`n rô`i trâ´n cướp ở địa bàn xa. Một đêm hă´n ở đâu lê´t vê` nă`m gục trước cửa, người ngợm rách nát, đâ`y máu me. Chưa kịp đưa con đi bệnh viện thì mẹ nó đã phải nuô´t nước mă´t nhìn theo nó bước lên xe hòm bít bùng của một tô´p công an hình sự vừa ập đê´n. Thật may là nó mới trâ´n cướp chứ chưa đê´n nỗi giê´t người. Bô´ nó vẫn biệt vô âm tín. Có ai đó nói ră`ng gã ta đã chê´t mâ´t xác trong một khu đào vàng ở miê`n Trung. Đúng lúc đó Đăng Điê`n xuâ´t hiện. Mô´i quan hệ thuâ`n tính ăn nhậu với một người có chút quyê`n hạn trong viện kiểm soát huyện được lục lại. Ra toà, nó chỉ bị án treo và được quản thúc tại nhà. Lại một mô´i quan hệ nữa. Hai tháng sau, thă`ng con trai chưa tròn mười tám tuổi được đưa đi trại cai nghiện giữa một cánh rừng già hẻo hút. Người mẹ bô´n mươi tuổi tâ´t cả còn săn ră´n â´y bỗng nhiên ở một mình. Đăng Điê`n lại đê´n. Và lâ`n này hă´n đê´n hẳn, cứ mỗi tuâ`n hai lâ`n, đê`u đặn như lên lớp, ră`m rặp như đi tuâ`n tra dọc lô. Khổ đau, cô đơn và ơn huệ, ba yê´u tô´ đó đã câ´u thành sự yê´u mê`m tâ´t yê´u khi cái lưỡi nham nhám của thă`ng đàn ông cứ bò trườn điên dại trên tai, trên cổ, trên bâ`u ngực của mình... Và quen. Cái gì rô`i cũng có thể thành quen. Quen sự ghê tởm, quen mùi mẽ, quen một lực đè xuyên thâ´u vào trong thể xác tã tượi. Vô cảm thành có hô`n. Tuâ`n nào hă´n không đê´n, cô lại cô`n cào mong ngóng. Không phải là yêu, cũng không chỉ là dục vậy mà cô`n cào thì chỉ có trời mới biê´t tại sao.

https://thuviensach.vn

Cũng như đêm nay hắ´n đê´n, cô lại lặng lẽ sửa soạn cho hắ´n một món nhậu quen thuộc, một siêu nước sôi cho hắ´n tắ´m, một bộ quâ`n áo ngủ cho hắ´n thay rô`i ngô`i đợi... Chỉ khác cô đợi giờ này sang giờ khác mà con đực lâ`m lì kia vẫn chưa chịu vào giường. Kiê´n bò khắ´p đùi bụng. Nhìn cnahs tay có những sợi lông hung hung của hắ´n đặt trên bàn, chê´t nỗi, cô bỗng nhận ra là mình thèm gã đàn ông này. Hắ´n đẹp ư? Có đâ´y nhưng không quan trọng. Hắ´n mạnh mẽ ư? Quá mạnh nhương chưa phải là tâ´t cả. Hay tại vì hắ´n âm u, lạnh lùng, khó hiểu, một nét nam tính mà những con đàn bà đa cảm như cô thường lao vào để được chê´t? Không đúng! Vậy là vì cái gì? Chả lẽ chỉ vì mỗi lâ`n được nép sát vào tâ´m thân lực lưỡng khen khét mùi thuô´c sâu và mùi lá mục của hắ´n, cô lại tìm được chính con người cô hai mươi năm vê` trước một con người đam mê, cuô`ng nhiệt và khao khát được hiê´n dâng?

- Anh – Cô bước đê´n gâ`n, tiê´ng nói vẫn giữ được một khoảng cách vừa đủ - tô´i nay anh làm sao vậy? Đáng lẽ lên phó giám đô´c anh phải vui mới đúng chứ. Em biê´t bao nhiêu giám đô´c nông trường vào loại sừng sỏ ham muô´n chê´t mà đâu có được.

Hắ´n không mở miệng, cũng không nhìn lên. Ly rượu ngâm toàn bìm bịp, rắ´n hổ, cá ngựa, tắ´c kè... màu nâu đen lại sóng sánh chảy vào cổ đã đỏ râ`n như cổ gà chọi. Đứng lại một lát, cô định quay đi thì bâ´t chợt bàn tay có những ngón rắ´n lạnh như thép đai cứng lâ´y hông.

- Em vừa nói cái gì vui? – Giọng vẫn tỉnh như sáo – Đúng là thứ đàn bà cạn nghĩ, chả khác gì cái đâ`u đặc sệt của thă`ng cha giám đô´c già kia. Thê´ em tưởng làm một thă`ng đàn ông ở đời cứ được người ta thí cho một mẩu quyê`n chức là đủ để xé tung quâ`n áo chạy ra đường tru lên như chó sói vì vui sướng ư? Tôi khác. Tôi không phải cái loại như thê´, ngu!

https://thuviensach.vn

Có lẽ đã quá quen với những từ cục cằn được vung ra bất cứ lúc nào như vậy rồi nên nét mặt cô không hề suy suyển. Thậm chí còn vẩn lên một chút ái ngại. Cô đưa tay đặt lên mái tóc cứng queo của hắn, giã nhẹ, như cái cách gãi của những người chị, người mẹ cần trấn an trẻ mỏ một điều gì. Chính cú gãi đó làm hắn nổi quạu. Ả muốn gì? Ả đâu có hiểu gì, có cần chia sẻ gì với cái thế giới bên trong phức tạp của gã, ả chỉ cần ngủ với gã thôi, nghĩa là bấy nay gã tưởng gã đã làm chủ được ả nhưng thực ra gã vẫn chỉ là phương tiện làm thoả mãn cơn động dục vô cùng vô tận của ả. Ngay điều này, khốn nạn, hắn vẫn thua cái thằng người kia. Đối với hắn, đàn bà không yêu mà chỉ thèm. Còn thằng người kia thì ngược lại. Vậy thì ngủ! Gã sẵn sàng ngủ với ả nhử ngủ với một con điếm không hơn. Quẹt ngang cây đũa qua mồm, gã bế thốc ả đi ra giường. Nhoáng cái, toàn thân ả đã thành một màu trắng xác, nhễ nhại, phập phồng và ẩn chìm nhức nhối. Phải nói là ả có một thân hìn gợi dục. Không nếp nhăn, không nét chảy, tất cả cứ rắn đanh, thon thả như con gái, hơn cả con gái, chí ít là ở bộ ngực cong vênh ở tư thế ngửa mà nó vẫn cứ cuộn sóng cuộn bão tối tăm mặt mày. Gã phủ phục xuống, bám níu, cào cấu, mút nếm, đói khát... Nhưng đúng vào cái khoảnh khắc ả rên một tiếng đau đớn và hứng khoái tột cùng thì hắn lại bật đơ ra như chưa làm gì, chưa nếm náp gì cả. Biết là hỏng rồi, chính cái hình ảnh đen đúa và sáng rỡ sáng nay của cái thằng người có tên là Vũ Nguyên đã làm gã ức chế mà hỏng thật rồi, mất hứng rồi. Gã lồm cồm bò dậy, tiện tay quơ tấm mền lia phủ vào cái màu trắng đang nhơm nhớp đập kia rồi đi vào Toalet. Gã sợ rằng nán lại, phải nhìn thấy cái nhơm nhớp ấy thêm một lúc nữa có khi ói mất. Tiên sư đàn bà! Chưa ăn thì thèm rỏ rớt rỏ rãi, ăn rồi lại thấy buồn nôn. Nhưng ơ hay, lần này gã đã ăn uống, đã nước non mẹ gì đâu kia chứ, vẫn còn căng nhưng nhức đây mà sao cái cảm giác lờm lợm nơi cổ họng cũng xuất hiện? Thứ logic quái quỷ gì vậy? Chả lẽ vẫn là tại nó, tại cái hình ảnh toả rạng của nó mà mình đâm ra diệt

https://thuviensach.vn

dục? Thế là công toi một đêm vượt gần năm chục cây số đến đây. Mẹ khỉ!

Gã lại rót rượu uống tiếp. Uống một mình. Uống bên cạnh cái màu trắng xốp đang khe khẽ thoát ra một tiếng ngáy ngày ngậy kia, thêm một bằng chứng gã chả là cái chó gì của ả sất. Đúng ra đêm nay gã chưa có ý định đến đây. Gã muốn ngồi với Đoàn Thanh trọn đêm nhưng rồi cái lão nát rượu ấy mới tợp được vài tợp đã khóc hu hu như cha chết, khóc xong là chửi vung tí mẹt,chửi từ giám đốc cũ đến giám đốc mới, chửi đám xe pháo nông trường nốc cho béo vào rồi để mặc lão chịu đòn một mình, chửi luôn cả gã là thằng ném đá giấu tay, là múa gậy trong bị... Chán quá, gã đưa lão về nhà, giao cho bà vợ của tám đứa con đang thả đôi vú tỏng teo, thâm sì xuống mồm đứa mới đẻ, bảo sáng mai tỉnh dậy, nhà chị nói với lão biết điều thì khâu miệng lại kẻo oan gia.

Công bằng mà nói, toàn bộ những điều Vũ Nguyên nói sáng nay gã đều cho là đúng cả, thậm chí quá đúng, phải làm mạnh như thế, mạnh hơn thế mới có thể vực được cái con bò thối này lên. Nhưng tại sao cứ là con người ấy mà không phải là gã. Gã lại đi chậm một nhịp rồi. Luôn luôn lại không phải là gã. Gã lại đi chậm một nhịp rồi. Luôn luôn là kẻ đi chậm. Lên phó giám đốc một công ty lớn như công ty đây, không phải là gã không vui. Vui lắm chứ. Nhưng ai biết ẩn sau cái vui đó lại là cái hận, một thứ hận nghe chừng phi lý, giả tạo nhưng đối với riêng gã lại hoàn toàn thật. Gã có một tuổi thơ quá đỗi nhọc nhằn. Ngọn roi phát xít của ông bố nóng tính luôn tìm mông gã mà nện xuống. Bà mẹ thì tối ngày rít rầm thà tao không đẻ mày ra lại xong, thà tao bóp chết mày từ lúc lọt lòng lại rảnh nợ. Chỉ vì nhà có quá nhiều tàu há mồm, ăn bữa nay lo bữa mai, thường xuyên túng thiếu, gã lại là một đứa nghịch ngợm, học thì ít, trốn học đi chơi, đi hái trộm trái cây, đi bắt chim bắt gà của thiên hạ mang ra sông vặt lông nướng ăn với nhau để cho không ngày

https://thuviensach.vn

nào là không có người đế´n tận ngõ réo chửi cả họ cả hàng lên thì nhiề`u. Sang tuổi 13, cực chẳng đã, gã vừa đi học vừa phải đi làm phụ phu hồ` để đỡ đầ`n gia cảnh. Sức yế´u, đòn nhiề`u, thân thể gã cứ còi dí còi dị. Rồ`i gã đúp. Có đận phải đúp tới ba năm một lớp trong khi đám bạn cứ mặc nhiên bỏ gã lại ở phía sau để thong dong bước tiế´p, trong đó có cả cô bạn gái hàng xóm xinh xinh ngồ`i cùng bàn, cái cô bé mà mỗi lầ`n bắ´t được con chim nào đèm đẹp, gã lại đem cho, cái cô bé mà mỗi lầ`n theo gã đi ra sông chơi về` bị bố´ nọc ra đánh, gã lại chạy sang chịu đòn thay. Nhục, gã quyế´t định bỏ học. Ông bố´ điên lên, dứt khoát đuổi con ra khỏi nhà, nói từ nay từ gã, đố´i với gã coi như không còn bố´ con gì hế´t. Gã đi. Làm đủ nghề`: Phu hồ`, sơn tràng, khuân vác, rửa bát, rửa xe, khâu giày... Một ngày có một vị khách trẻ gí đôi giày bị long đế´ vào tận mũi gã. Nhìn lên, gã nhận ra đó là thằ`ng bạn học cũ, học rấ´t giỏi, bao giờ cũng được điểm trên gã và bao giờ cũng được thày giáo hiệu trưởng đưa ra làm tấ´m gương mẫu mực trước toàn trường. Gã cúi gằ`m mặt xuố´ng để lúc ngẩng lên, một khuôn mặt thứ hai lại hiện ra bên cạnh khuôn mặt thứ nhấ´t: Cô bé ngồ`i cùng bàn năm xưa! Cô đã thành một thiế´u nữ xinh đẹp, kiề`u diễm, sang trọng. Họ đi cạnh nhau ra chiế´c xe gắ´n máy để bên gố´c cây, vút đi như một tia nắ´ng. Uấ´t ức và tủi nhục, nhân chiế´n tranh lan đế´n, gã bỏ tấ´t cả để lên xanh làm người cách mạng. Gã khao khát được dấ´n thân, được lập nghiệp bằ`ng súng đạn. Nhưng hỡi ôi, nước đời sao cứ trớ trêu, người chỉ huy tài hoa và can trường trong tổ quân báo của gã lại không phải ai khác là chính vị khách chữa giày kia. Họ đang yêu nhau, cái đôi vút đi như một tia nắ´ng ấ´y, và thỉnh thoảng lại làm một cú xuố´ng nội thành hoạt động. Họ đố´i xử với gã vẫn như ngày xưa, hơn cả ngày xưa nhưng càng thế´ gã càng không chịu nổi. Như cái kẻ bị thương hại, cái kẻ được bố´ thí tình thương. Bên cạnh họ, gã càng lộ rõ sự thấ´p kém, vô tích sự của mình. Và ghen nữa. Ghen tài, ghen tình. Đã đôi lúc gã cầ`u mong thằ`ng con trai kia chế´t đi, hoặc cả hai đề`u chế´t hế´t đi, biế´n mấ´t khỏi mặt đấ´t này đi nhưng họ vẫn số´ng nhăn, vẫn

https://thuviensach.vn

tiếp tục yêu nhau và vẫn tiếp tục làm nên những chiến tích khiến cả cánh rừng vì nể. Còn gã, gã đâu kém cạnh gì, xét về mặt táo bạo, thông minh chắc chắn gã còn hơn nhưng vì cái phận gã hình như không hợp với bom đạn nên có không ít cơ hội để gã toả sáng nhưng rồi đến phút chót lại bị vuột đi. Trong đó cái cơ hội may nhất là một lần đi ấp, người bạn học kia bị mình Kleymo đốn gục. Lúc đó, đáng lẽ gã có thể lao vào cõng bạn ra nhưng gã cứ để mặc. Ba ngày sau, chưa kịp khắn khởi vì cái hình ảnh chói lói kia rất có khả năng biến mất, biến mất hẳn khỏi nỗi ám ảnh trong đầu gã thì anh bạn kia lại lù lù hiện về, gầy như ma đói, cười tươi, còn xiết chặt tay cảm ơn gã vì đã dùng hoả lực đánh lạc hướng bọn thám báo chứ không thì bây giờ đã bị mổi càng nó rỉa hết thịt rồi. Phận sổ đã an bài không làm sao còn quầy cựa được nữa, gã quyết định bỏ rừng ra dân với một kịch bản được dàn dựng khá tinh vi về một vụ lên rừng già lấy gạo bị nước lũ cuốn trôi. Đời binh nghiệp chấm dứt nhưng tình yêu với rừng thì còn lại. Quái gở thế! Gã chán ngắt cuộc sống ở rừng, chán luôn cả những con người trong rừng nhưng màu xanh thăm thẳm của rừng và tiếng động xôn xao của nó lại bủa vây nồng nàn lấy gã. Gã quyết định theo học một lớp dài hạn về cây trồng để làm lại cuộc đời từ đầu, cái cuộc đời chó má toàn hẩm hưu nguyên do cũng chỉ vì ít học mà đi đâu cũng bị coi rẻ.

Rồi chiến tranh cũng trở nên im ắng. Gã cũng trở thành một kĩ sư nông nghiệp với bằng tốt nghiệp loại ưu. Nhưng ám tượng về một tuổi thơ nặng nề, về mọi sự thua thiệt mà tia nắng của đôi tình nhân bạn học thắp sáng một chiều rừng ấy đã hoá lửa than soi sói đốt vào tận gan ruột gã cho đến tận bây giờ. Ấn tượng đã thành bệnh hoạn. Theo dòng thời gian, cứ tưởng hết thảy sẽ qua đi, sẽ được quên lãng vùi sâu trong lá ủ, thế mà rồi chả hiểu sao cuộc đời lại sắp đặt cho gã phải sống chung, phải đụng độ với Vũ Nguyên, một vật thể người cứ không thôi gợi nhắc đến hình ảnh viên sĩ quan quân báo không hiểu còn sống hay đã chết kia. Gã không chịu được

https://thuviensach.vn

sự thành đạt. Gã càng không chịu được ai ở trên mình. Đố́i với gã, ngày ngày phải soi vào một cái gì trong trẻo, tố́t đẹp hơn mình là ngày ngày hắn phải chịu một sự tra tấ́n về̀ mặt linh hồ̀n không chịu nổi. Linh hồ̀n hắn đã lâm trọng bệnh. Có lẽ ráo trọi là ở như chỗ đó chứ ba cái thứ quyề̀n bính, cương vị, chức danh cao thấ́p gã đâu thật sự có màng. Cho nên, như một nhu cầ̀u bản năng mãnh liệt, gã buộc phải làm những gì có thể làm để cái ám tượng kia không còn nữa.

Cũng như khi ra sân bay đón Vũ Nguyên trở về̀, gã đã tiế́n hành hàng loạt những hành động gây nhiễu đẻ đưa con người dễ sợ kia vào trận mê đồ̀. Gã hiểu lão Ba Vinh không ưa gì gã, thậm chí khinh gã nhưng buộc phải dùng gã để thực hiện ý đồ̀ một mũi tên nhằ̀m hai đích của lão, vậy thì gã dại chi mà không tương kế́ tựu kế́ nhân dịp này cắ́t đứt hoàn toàn mố́i quan hệ giữa hai sinh vật người này, dồ̀n đẩy họ về̀ hai thế́ đố́i lập triệt để với nhau. Chuyện về̀ các khoản tiề̀n thưởng, về̀ chức danh bí thư chỉ là nố́t nhạc dạo đầ̀u song lại làm một nố́t nhạc không thể thiế́u. Vừa được lòng tin của giám đố́c mới, vừa ngăn cản được Vận, cái con người xưa nay chỉ chực ăn tươi nuố́t số́ng gã buộc phải tuột khỏi chức bí thư đã thành lẽ đương nhiên đưa đế́n tận miệng nế́u trên làm động tác chỉ định. Vũ Nguyên và Vận, hai tay này thực chấ́t là một, nế́u một tay nắ́m chính quyề̀n, tay kia nắ́m đảng thì coi như số́ gã sẽ là số́ ăn mày. Chứ sao nữa, mai mố́t vì một nguyên cớ nào đó, nế́u cầ̀n một nhân sự thay Vũ Nguyên thì, theo đúng cái logic nghị trường, một thứ logic sặc mùi xác rữa, người thay thế́ sẽ là Vận chứ không bao giờ là gã mặc dù so với Vận, gã hơn một đầ̀u về̀ tri thức làm nghề̀. Ôi dào! Một khi người ta muố́n thì văn bằ̀ng, học lực chả có một gram nhỏ nào...

Gã tợp thêm một ly nữa. Cái vệt trắ́ng trên giường cụ kịa phát ra những tiế́ng kèn kẹt như xương gãy. Khố́n nạn cái xứ rừng này,

https://thuviensach.vn

rượu không ra rượu mà đàn bà cũng đe´ch ra đàn bà nữa, cứ nhă`ng nhặng, ngai ngái một cái mùi lên men râ´t khó nuô´t... Tâ´t nhiên để làm vang lên được nô´t nhạc này, gã buộc phải chấ´p nhận sự kinh ghét của một sô´ người trước mọi tín hiệu của gã bộc lô ra sáng nay mà họ cho là hèn hạ, là ôm chân, cơ hội, là hai mang, thậm chí là cái đứa dễ dàng bán rẻ bạn bè, như những câu nói nhệch nhạc của Đoàn Thanh hô`i tô´i. Chuyện vặt, cứ cho hơn thê´ nữa đi, gã cũng không thèm chấ´p. Cái gã cà`n có được là mục đích cuô´i cùng kia...

Gã mới tính được đê´n đó, còn mọi sự sau này dà`n dà sẽ liệu sau. Cuộc đời biê´n thiên, lòng người biê´n động, biê´t thê´ nào mà tính trước được đường dài. Vậy mà, sướng chửa, cơ hội trời cho đã đột ngột xuâ´t hiện ngay trong bài nói của Vũ Nguyên chiê`u nay. Tuyệt cú mèo! Còn gì có thể tuyệt hơn thê´ nữa! Thì đó, bă`ng những giải pháp quyê´t liệt và nhận ra ngay mùi vị của sự nóng vội â´y, con người khờ dại kia đã mặc nhiên đẩy một sô´ đông người vê` phía đô´i lập với mình. Gà`n hai mươi năm nay, cái Công ty cao su được tiê´ng là bê` thê´ vào hàng thứ nhâ´t quô´c gia này thực châ´t chỉ tô`n tại như một bộ tộc nguyên thuỷ với đầ`y đủ những khuyê´t tật mông muội mà một bộ tộc thường có: Dô´t nát, cá nhân, quàng xiên, ghen ăn ghét ở, ăn xổi ở thì, dô´i trên lừa dưới. Tóm lại nhìn đâu cũng thấ´y bụi thời gian và mạng nhện chăng đầ`y. Nhưng quen rô`i, hưởng lộc biê´t bao trên cái đó rô`i, bỗng một ngày nọ có ai đó xông vào xáo tung lên, kì cọ, lau chùi, dọn dẹp lại từ gậm giường ra đê´n ngoài ngõ, bao nhiêu chấ´y rận, chuột bọ, ký sinh trùng đưa ra ngoài sáng hê´t, như cái vụ cho đâ´u thâ`u sửa chữa ô tô chẳng hạn, thì thử hỏi làm sao không điên tiê´t. Miê´ng ăn là miê´ng nhục, thă`ng ngu nào chả biê´t thê´, nhưng cứ thử giật miê´ng ăn ra khỏi mô`m họ xem, máu đổ đầ`u rơi liề`n. Vũ Nguyên đã làm cú giật tàn canh â´y và nhâ´t định không chóng thì chày, hă´n dẫu có giỏi giang, can trường đê´n mâ´y cũng sẽ lãnh đủ.

https://thuviensach.vn

Và lúc â´y gã chỉ có việc ngô`i mà thúc đẩy cho tiê´n trình trả đòn được triển khai nhanh hơn, có hệ thô´ng, tinh vi và chính xác hơn.

Suy nghĩ này làm gã rên lên một tiê´ng cực khoái như đang vào độ cao trào. Cái màu tră´ng trên giường cựa mình, cũng khẽ rên. Gã bâ´t giác thâ´y thèm trở lại. Tìm ra lô´i ra rô`i thì còn câ´n cộm trong đâ`u cái gì nữa mà không thèm. Tháo quâ`n áo, gã leo lên nă`m cạnh ả. Cô ả vẫn nă`m thiêm thiê´p và, lạ chưa kìa, từ trong đuôi mă´t rõ ràng đang có những ngâ´n nước chảy ra. Ả đã thâ`m khóc... Bâ´t giác cái căng nhức trên một phâ`n thân thể gã bỗng oải ra, nguội lạnh. Gã không muô´n chô`m lên ả nữa. Cái ngâ´n nước mă´t đàn bà trong đêm khiê´n gã chạnh nhớ đê´n Hà Thương. Trước Vũ Nguyên, gã đã làm nhiễu mọi điê`u nhưng riêng chi tiê´t vê` Thương là gã nói thật bởi dẫu khác ngược nhau đê´n mâ´y, giữa gã và con người này vẫn có một điểm giô´ng nhau: Đó là nỗi buô`n đau vì đàn bà. Nói cho trúng là nỗi tủi hận vẫn không quên được hình dáng â´y. Và mâ´y năm nay gã có lụi hụi đê´n đây hưởng mùi chăn gô´i thì cũng chỉ là để khoả lâ´p đi những cái không khoả lâ´p nổi. Người đàn bà ma quái đang ở với thă`ng du côn â´y ư? Tâ´t nhiên thôi, đáng gì, gã không bận tâm, chỉ hơi tiê´c. Song vẫn ngàn lâ`n hơn nê´u cô ta hoàn toàn thuộc vê` Vũ Nguyên. Thê´ mới là mâ´t hẳn, là thua kém hẳn, là khô´n nạn quá, một trong những lý do sâu xa để gã tìm mọi cách biê´n thă`ng đàn ông bao giờ cũng đi trước hă´n một nhịp kia thành con sô´ KHÔNG giữa đời.

Mà ô hay! Giữa gã với người đàn bà đó đã có cái gì đâu nhỉ? Tình yêu không, xác thịt không, đê´n quan hệ bình thường chỉ thuâ`n mang tính đô`ng loại cũng không nô´t, vậy hà cớ gì mà gã cứ phải đi nhớ mãi, ám ảnh mãi vê` cái con cái đô´i với gã chỉ có sự thù hă`n và khinh miệt? Hà cớ gì? Chả lẽ cái vẻ yê´u đuô´i đê´n bí hiểm, xanh xao đê´n kiêu sa của ả đã chạm được chút vụn nghệ sĩ hiê´m hoi và run rẩy vẫn còn hí hóp đập trong đáy sâu tâm hô`n gã? Chả lẽ... Gã

https://thuviensach.vn

vô´n là người ưa phân tích tới cùng mọi nhẽ nhưng có một nhẽ mà gã chưa định phân tích, hoặc giả không dám phân tích. Đó là, từ thuở nhỏ, gã đã căm thù thâ´u xương sự khinh miệt, song càng căm lại càng bị khinh, càng bị khinh lại càng nghĩ nhiê`u vê` nó, mà ở đời phàm đã nghĩ mãi vê` một cái gì thì tự dưng cái đó sẽ lặn vào anh, nê´u pha thêm chút giới tính nữa, nó sẽ nở phô`ng thành cảm hứng chiê´m đoạt, khát vọng chinh phục để được khinh miệt lại. Mẹ khỉ! Đó lại là thứ logic gì vậy? Hay cuộc đời rô´i nhă`ng chẳng bao giờ chịu tuân theo một logic chó chê´t nào hê´t?

Như cái vệt tră´ng â´m hỉm và nhớt nhát đang trải dài trên giường kia.

Đã quá nửa đêm rô`i. Đêm trung du thăm thẳm. Mưa khẽ. Hơi lạnh. Tiê´ng côn trùng sau vách. Gió. Lại rên... Gã quay mặt, nă`m nghiêng, áp gò má mình lên chỗ có ngâ´n nước mă´t â´y. Bỗng thâ´y thương. Thương cho một thân phận đàn bà. Thương đời. Thương gã. Thương tâ´t cả mọi sinh linh đang nhọc nhă`n giữa bể trâ`m luân kiê´p người...

Thì ra trong con người gã thỉnh thoảng vẫn vẩn lên những con sóng yê´u đuô´i và lành hiê`n.

https://thuviensach.vn

22

CÓ DỄ PHẢI ĐẾN HƠN BA THÁNG VŨ NGUYÊN MỚI TẠM dứt được công việc để về thăm gia đình. Nói đúng hơn là về thăm con chứ trong anh từ đã lâu rồi làm gì còn có khái niệm về một gia đình nữa. Nặng nề lắm. Mệt mỏi lắm. Có lẽ anh sẽ vẫn còn lần lữa nếu như ông già Thái không làu bàu một câu mà không quen nghe thì không chịu nổi: "Ông tính làm để chết hay để sống? Đêm nào ông cũng chong đèn đến hai, ba giờ sáng là nghĩ làm sao? Ông tưởng không có ông thì cách mạng đi xuống chắc? Gớm! Ông thử soi vào gương xem cái mặt ông có gớm không kìa. Hom hem cứ như ông bố già của cái ông giám đốc độ mới về. Bệnh đầy người, thuốc y tế phát cho cũng chẳng chịu uống. Ông muốn chết hay thích một ngày nào đó người ta đưa ông đi bệnh viện? Nghỉ đi ông ạ! Về với thằng nhỏ chút đi! Mấy lần nó gọi điện đến, ông toàn đi vắng, hỏi có nhắn gì bố không, nó không trả lời, cúp máy. Cả như tôi, tôi không có gia đình, tôi ở lại đã đành, còn ông... phì!"

Đã nói với nhau đến nước ấy thì chẳng có lý do gì mà nấn ná nữa. Một ký hạt tiêu, một ký bột sắn, năm ký khoai lang, đó là quà của con người đó bắt anh đem về cho con, còn bảo: "Để cho thằng nhỏ nó nhớ đời ông già nó sinh ra, lớn lên ở đâu, lơ mơ là nó quên ráo trọi".

Gia đình anh lúc đó còn tá túc ở thành phố chứ chưa chuyển về vùng bán sơn địa chỗ anh ở như sau này. Một gian nhà tập thể có hai phòng 15 thước vuông trong một căn hẻm nhỏ, đồ đạc chưa có gì ngoài một chiếc ti vi cho bà vợ xem tối và chiếc xe máy 50 phân khối mua rẻ lại được của một người quen cho thằng bé sáng đi học. Trưa. Không có ai ở nhà. Cửa khoá trái. Nắng trát vào bức tường loang lổ. Ngồi xuống bậc cửa chờ. Hôm kia anh đã điện về, thằng

https://thuviensach.vn

bé đang tiế´t học, nhưng còn bà â´y, đi đâu? Tiế´ng tào phớ vọng lên từ lòng đường như tiế´ng của trăm năm nă´ng nôi và mưu sinh. Nóng. Chả có tí gió nào. Rõ là không bù cho với những cánh rừng ngàn ngạt gió dưới kia. Bỗng thoáng một chút chạnh lòng thương bâng khuâng. Đang ở ngoài kia khang trang rộng rãi, vợ anh, con gái út của một vị tiề`n bố´i Cách mạng kia mà, theo anh vào đây gâ`n hai chục năm sô´ng ở con hẻm vă´ng gió này... Thực ra cô â´y cũng đâu có lỗi gì, chỉ có một cái lỗi là không tạo được tình yêu ở anh khi điểm bă´t đâ`u của nó đã quá ư nhọc nhằ`n. Hai chục năm ăn ở với nhau là hai chục lá đơn ly dị được hình thành. Cả hai chục lá đề`u do cô â´y viế´t, điên lên thì viế´t, viế´t để doạ, viế´t vì không còn cách nào khác để biểu thị được sự tâ´m tức của lòng mình, viế´t vì biế´t chă´c cái anh chô`ng quá nhu nhược vì thương con kia sẽ không ký. Rô`i một lâ`n anh ký. Thế´ là bù lu bù loa, là rít râ`m, là đòi uô´ng thuô´c chuột Trung Quô´c nửa gói chế´t ngay, là sẽ xách con trở ra với ông bà ngoại ngoài kia. Anh đành xé. Lại xé. Từ â´y chột, không viế´t nữa. Chuyển sang cào. Không tuâ`n nào trên thân thể anh không có những vế´t cào ngứa ghẻ hờn ghen. Và chửi: “Phải lâ´y một thă`ng nhà quê sặc mùi mô` hôi dâ`u như anh là tôi đã hạ cô´, là tôi đã phạm một sai lâ`m lớn nhâ´t trong đời”. Nội dung chửi còn tận ngôn hơn nữa, anh că´n răng chịu. Thậm chí nửa đêm tao tao mày mày, anh vẫn cho qua. Không sợ thiên hạ cười mà chỉ sợ thă`ng bé nghe thâ´y. Đôi mă´t ánh xanh to tướng của nó không thể cho lọt vào những tính từ, đại từ, trạng từ ghê rợn của người lớn như thế´. Vả lại, anh hiểu chứ, người đàn bà có thể chịu được mọi điề`u, kể cả những điề`u xâ´u xa, lỗ mãng nhâ´t của chô`ng nhưng một khi người chô`ng â´y lại giở trò lạnh lẽo, dửng dưng chuyện gô´i chăn thì dứt khoát phải nổ như nổ vào một sự xúc phạm lớn nhâ´t trong lịch sử giới tính loài người. Mà thực ra anh đâu có dửng dưng, thậm chí còn gă´ng sức tiế´n tới sự nô`ng nàn nhưng... cái â´y nó có chịu nô`ng nàn cho đâu, làm cách chi nó cũng vẫn xuội đơ như vă´t đói. Và bă`ng cả những vế´t móng tay rớm máu, anh hiểu cô ta vẫn yêu

https://thuviensach.vn

mình, quá yêu, không yêu làm sao có thể cào cấu dại cuồng được như thế. Nên nhịn. Tội tày liếp mà còn gân cổ lên thì ra cái giống gì. Nhưng đến khi mọi chuyện vượt ra khỏi phòng the, tức là vợ mượn tổ chức để trị chồng, đã rùm beng kiện cáo, đã đòi phải tống cổ cái con đĩ ba vành chuyên cướp chồng thiên hạ tên là Thương ra khỏi Công ty thì cái sự nhịn bỗng đứt phựt. Tạt tai! Cú tạt tai đầu tiên trong đời trước một người đàn bà rồi xách túi ra khỏi nhà, làm kiếp ly thân. Ly thân chứ chưa đủ gan ly dị bởi không muốn thằng bé đứng ngơ ngác giữa đời hỏi bố đâu, mẹ đâu? Đó cũng chính là lúc Hà Thương quyết định trốn chạy khỏi anh sau một giờ đồng hồ nói chuyện hoà bình và trực diện với nạn nhân... Hà Thương! Sao vẫn là Hà Thương! Cô ta còn có nghĩa gì nữa trong cuộc đời này? Kệ cô ta với cái gã trông như lực sĩ chuyên đóng thế đầy những hình xăm loang lổ ở ngực ở bụng ấy, nghĩ đến làm gì nữa, lực sĩ... mèo mả gà đồng, đàn bà là vậy, lẳng lơ và phản chắc, dẹp sang bên cho khoẻ...

- Ôi, Bác Nguyên đấy ư? Dạo này nhìn bác sao khác thế? Bác ốm ư? Mà sao bác lại ngồi đây?

Tiếng nói đầy những thán từ và nghi vấn từ một bà hàng xóm người ngợm đét đẹt như hình nhân đi làm về đổ xối xả xuống đầu anh. Anh biết bà này, ngược cảnh với anh, bà ta lại luôn luôn là cái thùng nước gạo để mỗi bận người chồng đi uống rượu về thoả sức chút rác rưởi xuống. Một người bị vợ hành hạ, người kia bị chồng đoạ đày, hèn chi mà trong câu chào hỏi lại cứ sáng rỡ lên cái cảm khoái đồng cảnh ngộ như thế.

- Bà ấy đi lễ từ hôm qua rồi. Lễ xa lắm, nghe đâu mãi tận Lâm Đồng hay Buôn Mê kia. Bác vào nhà tôi ngồi nghỉ, uống chén nước đã, chắc chắn thằng cháu cũng sắp về. Khổ! Lâu lâu về thăm vợ con ai lại ngồi bậu cửa thế này! Chả bù cho lão nhà tôi, gớm thôi là cứ...

https://thuviensach.vn

- Cám ơn chị, tôi ra phố đón cháu.

Phố xá giờ cao điểm toàn thấy bánh xe, không thấy mặt đường. Những sinh vật người ngược xuôi ngang dọc, lo toan, day dứt, hỉ hả, hứng khởi, càu cạu, mồ hôi, nhăn nhó, toét cười... kia đang trôi đi đâu thế nhỉ? Một cuộc sống thẳng căng, cuồng nộ để rồi điểm cuối của nó là gì nhỉ? Ôi những con vi khuẩn đực, vi khuẩn cái đang cõng trên lưng mình một sức nặng kinh khủng gọi là linh hồn... Kiếm một quán cà phê khuất trong vòm me bên đường, anh ngồi nhìn về phía ngã tư, nơi thằng bé sẽ xuất hiện. Đẻ thiếu tháng, nặng có hai cân bảy, nằm đỏ hỏn trên tay bà đỡ chỉ thấy mồm không thấy người, còi cọc suốt tuổi thiếu niên, đến năm 14 mới nhấc cao lên được một chút. Bố chất độc đầy người, mẹ riết róng cho đến tận lúc vỡ ối, nó không thiếu chân thiếu tay, không lông lá bê bết là may rồi. Chỉ phải cái học không giỏi. Chăm mà không giỏi thì rõ ràng cái di chứng hoá học ở rừng chất cũng phần nào nhuốm vào nó. Nhưng cái ánh buồn trong đáy sâu mắt nó lại là tội của kẻ sinh ra. Mười bảy tuổi đầu đi qua hơn 17 lá đơn ly hôn, đi qua một trăm bảy mươi lần những cuộc cãi vã và gấp mười như thế những ngày không có bố. Lỗi tại anh. Đắng lòng, đắng cà phê, hai cái đắng đụng nhau sao không thành cái ngọt...

Thằng bé kia rồi! Kính cận, khổ thân nó bị cận từ hồi nhỏ, áo trắng quần xanh, đăm chiêu trước tuổi, ngồi xe máy mà chậm hơn kẻ xe đạp, giống anh một cách kinh khủng như một lần Hà Thương nhận xét. Há mồm định gọi lại thôi. Đằng nào nó cũng về nhà. Tính nó không ồn ào. Không thích để lộ tình cảm ra ngoài nhất là lại ở giữa đường giữa phố, dẫu rằng anh biết nó rất yêu anh, yêu thầm lặng, thậm chí tôn thờ anh.

... Suốt ba ngày bà vợ không về và vì thế cũng là ba ngày ngập tràn hạnh phúc đối với anh. Sáng con đi học thì bố nhẩn nha đi thăm bạn bè, trưa về đã có cơm hợp khẩu vị do bố tự tay đi chợ, tự

https://thuviensach.vn

tay nấ u nướng. Phải bữa mấ t điện, bố rủ con đi ăn hiệu, con trả lời ăn hiệu làm gì, vừa không ngon vừa ồ n ào nhức đầ u lắ m. Nó thương bố, nó biế t bố không giố ng người ta, bố nghèo, bố cầ n phải tiế t kiệm. Phát hiện đó làm anh nôn nao. Giá nó cứ nghĩ bố nó xênh xang, tiêu tiề n không nghĩ như các ông bố giám đố c khác, nay nó đòi cái này, mai nó đòi cái khác thì có khi lòng dạ còn vơi nhẹ hơn, chí ít anh cũng có cách giải thích để nó hiểu. Đă ng này...

- Bố...

- Con nói đi! Con có cầ n gì không? Bố có thể...

- Con cầ n bố.

- !!!

- Dạo này mẹ hay vắ ng nhà lắ m...

- Bố hiểu.

- Mẹ bắ t đầ u chơi đề ...

- Bố biế t.

- Không, bố chả hiểu, bố chả biế t gì cả. Con cũng không hiểu nên có lầ n con đã nói với bố là nế u không ở được thì bố... nhưng bố đi rồ i, con thấ y mẹ buồ n lắ m, thay đổi lắ m. Có lúc con cảm thấ y mẹ như ghét cả con.

- Để bố nghĩ thêm.

Thă ng bé im lặng anh cũng im lặng. Bát canh cá nấ u lá giang chua bố c khói bẽ bàng. Thă ng bé đã gợi đúng lòng anh. Anh đã định kì này về , nế u thái độ cô ấ y mề m hơn, có đôi chút ăn năn tỏ ra biế t điề u hơn thì có thể anh sẽ chủ động chấ m dứt tình trạng ly

https://thuviensach.vn

thân. Vì con, tấ t nhiên rồ i nhưng cũng vì anh, vì còn có ai nữa để vướng bận khi người ta đã hoàn toàn dứt áo, vả lại đâu cũng còn trẻ trung gì, tuổi suýt soát năm mươi rồ i, nghe trong người đã có chiêu rệu rã rồ i, cũng thấ y cầ n có một chỗ để đi về, dù rằ ng không ấ m cúng. Cả để chế t nữa. Chả lẽ khi việc ấ y xảy ra lại côi cút chế t giữa đường giữa chợ ư.

Bấ t ngờ, để củng cố thêm cho anh cái suy nghĩ xế chiề u ấ y, buổi sáng cuố i cùng, khi thằ ng bé đi học, vô tình anh gặp lại một người bác sĩ hồ i trước có mổ cho anh một vế t thương ở đùi nay đã là một giáo sư có tên tuổi. Đôi hồ i trò chuyện chưa được dăm câu, bỗng người bạn nhìn chăm chú vào mặt anh, hỏi:

- Cậu đang bệnh?

- Thiế u bệnh gì. Thằ ng nào ở rừng ra chả đeo theo một bệnh viện đa khoa trong người.

- Ví dụ? – Giọng hỏi chợt nghiêm.

- Đủ! Khớp, đái đường, u sơ tiề n liệt, thiểu năng tuầ n hoàn máu, mỡ máu...

- Gì nữa?

- Thế mà không đủ bỏ mẹ rồ i à?

- Sáng nay cậu làm gì?

- Chờ con.

- Bao giờ về cơ quan ty?

- Sáng mai.

- Vậy ngay bây giờ tôi mời cậu về chỗ tôi.

https://thuviensach.vn

- Để làm gì?

- Thì cứ vê` hẵng hay.

Thì vê`. Sáng choang và lạnh buô´t những thiê´t bị y tê´ anh mới chỉ nhìn thâ´y vài lâ`n khi đi nước ngoài hoặc có dịp ra Hà Nội thăm mâ´y cán bộ câ´p cao cũ đang nă`m điê`u trị. Nă`m lên, ngô`i xuô´ng, cởi áo, thở đê`u, vào toalet đái ra vài giọt, cái gì ở tim thê´ này, ven đâu, câ`n làm chút sinh thiê´t... Hai giờ đô`ng hô` sau, người bạn đóng cửa lại, nét mặt tỏ ra phiê`n muộn như có bà vợ lại đẻ con gái: “Đái tháo đường lâu chưa?” “Từ ngày chuyển sang làm kinh tê´” “Đã chữa trị ở những đâu rô`i?” “Chưa ở đâu cả” “Tim của cậu có vâ´n đê`!” “Thì đi qua chiê´n tranh, sô´t rét liên tục, tim phổi thă`ng nào chả có vâ´n đê`” “Nhưng ở cậu là không đùa được. Bệnh đái tháo đường của cậu đã biê´n chứng vào tim. Từ tim nó sẽ dẫn tiê´p đê´n nhô`i máu và nê´u không cẩn thận tình trạng đột tử sẽ râ´t có thể xảy ra” “Đột tử kia à? Nghe hâ´p dẫn nhỉ!” “Nghiêm túc, tuâ`n sau trở lại, mình sẽ xét nghiệm kĩ lại một lâ`n nữa. Nê´u câ`n phải có chê´ độ điê`u trị cẩn thận, chê´t thật thôi.”

Cười, bă´t tay, biê´t chă´c ră`ng chả làm gì có lâ`n sau nữa. Đột tử ư. Chiê´n tranh đã chả đột tử nữa là bây giờ. Mâ´y ông bác sĩ nhìn đâu cũng chỉ thâ´y chê´t chóc, chán ô´m, tim! Dẫu sao đó cũng là một bệnh trang sang trọng đâ´y chứ. Hơn đứt cái anh dạ dày dạ mỏng hay trĩ nội trí ngoại ghê chê´t! Bạn bè cùng cánh rừng, cùng một nô`ng độ châ´t độc hoá học đã lâ`n lượt ra đi từng đứa rô`i, mình vẫn còn sô´ng sờ sờ như thê´ này, lãi quá! Â´y vậy nhưng đêm vê`, lặng nhìn con ngủ thiêm thiê´p trong màn, gió đánh khe khẽ nơi cửa sổ, quả tim trong ngực anh dường như chợt đập chậm lại, yê´u ớt và cả một vùng ngực cứ đau cuộn lên như có gọng kìm nào đang vặn xoă´n ở trong đó. Mình sô´ng đủ rô`i, coi như xong rô`i nhưng còn nó, mới mười bảy tuổi đâ`u, biê´t cái gì may rủi đang chờ phía trước, nê´u chẳng may ba cái tim mạch â´y nó giở trò thật thì rô`i đời nó sẽ ra sao

https://thuviensach.vn

trong khi... Châm một điế´u thuô´c, anh hút như hút lửa để khoả đi một chút yế´u đuô´i đang dâng lên râ´t cụ thể nơi khoé mă´t...

- Bô´ đừng hút thuô´c nữa – Hoá ra thă`ng bé chưa ngủ, nó trở nghiêng quay mặt ra phía bô´.

- Ừ, bô´ hứa bô´ sẽ cai.

- Sao cái gì bô´ cũng hứa mà bô´ chẳng làm được gì.

- Có lẽ con nói đúng. Bô´... Bô´ tệ quá!

- Không! Tại bô´ tô´t quá! Bô´...

- Gì con?

- Hô`i bô´ ở biên giới, cô Hà Thương có đế´n trường thăm con hai lâ`n.

- Cô Thương đế´n thăm con à? Mẹ có... không, bô´ xin lỗi, bô´ không định hỏi câu đó.

- Cô bảo dẫn con đi mua máy vi tính nhưng con nói chưa câ`n.

- Con làm thế´ là phải. Hè này bô´ sẽ mua máy vi tính cho con. Chă´c cũng không đă´t lă´m... Mà thôi, con ngủ đi, mai còn đi học sớm. Bô´ cũng đi nă`m đây. Dạo này sức khoẻ của bô´ không được tô´t.

Nhưng anh không đi nă`m mà ra ban công ngô`i. Phô´ xá vê` đêm tĩnh lặng và yên bình như trong chuyện cổ. Cô Hà Thương đế´n thăm con... Anh biế´t đêm nay anh sẽ lại không ngủ được vì cái thông báo vô tình â´y, khô´n khổ.

Sáng hôm sau, vào lúc chuẩn bị đi thì bà vợ vê`. Vẫn đẹp và sang trọng như hô`i ở Hà Nội cách đây hơn chục năm. Đôi mă´t mà ngày

https://thuviensach.vn

đâ`u quen nhau anh gọi là xanh biê´c Hô` Gươm nhìn anh như người lạ.

- Chào...

- Không dám, tưởng ông đi rô`i.

- Nghe mới sướng chửa!

- Chùa chiê`n độ này có vui không?

- Người ta thê´ nào thì mình thê´ â´y, có đi theo giai đâu mà vui. Long ơi, ra mang đô` cho mẹ này.

- Nó đi học rô`i.

- Mới sáng ra đã oi thê´ này, rô`i cả ngày hôm nay là khô´n khổ khô´n nạn đây.

- Tôi đi đây.

- Tôi cũng nghĩ vậy. Chào ông!

Cánh cửa đóng nhanh. Sững lại một chút, bật một tiê´ng cười vô nghĩa, nhạt thê´ch rô`i anh cũng đi xuô´ng câ`u thang. Thôi thê´ cũng xong. Kiểu này có muô´n hàn gă´n lại cũng vô ích. Không hoàn toàn tại bô´ đâu, Long hiểu cho bô´ nhé!

Đi đâu anh Hai? Một chiê´c xe ôm trờ tới. Cho ra bê´n xe Miê`n Đông. Có ngay! Ủa, nhưng mà dòm anh Hai quen quen. Trời đâ´t cha mẹ ơi, Nguyên phải không? Có đúng thă`ng Nguyên đại đội trưởng đại đội 2 không?... Bă`ng đây, Bă`ng cùn. Dẹp! Miê`n đông miê`n tây cũng dẹp, mày phải ở lại chơi với tụi tao một bữa, có mâ´y thă`ng ngày xưa cùng tiểu đoàn, cuộc sô´ng cũng còn khó khăn lă´m nhưng kệ cha nó, gặp mày chă´c chúng nó vui dữ lă´m, nhậu thả dàn...

https://thuviensach.vn

Những con người thâ´t cơ lỡ vận này ít hôm sau có mặt ở công ty, bă´t đâ`u một cuộc đời trô`ng trọt. Họ làm sao có thể hiểu và bản thân người cưu mang họ cũng chẳng thể nào hiểu ră`ng cái việc cỏn con â´y mâ´y năm sau đã biê´n thành một chi tiê´t nhức nhô´i trong hô` sơ tội án.

https://thuviensach.vn

23

THỜI GIAN TRÔI LẶNG LẼ.

Cuộc đời dài lắm nhưng cuộc đời cũng thật ngắn ngủi. Kể từ ngày anh về đây với cương vị mới, hai mùa mưa và sắp sửa hai mùa khô nữa sắp qua đi. Cả công ty đang tung beng lên trong một cơn sốt vỡ da chưa biết bao giờ hạ nhiệt. Từ căn phòng luôn có ánh sáng hắt ra của anh, từ những bài học ngọt ngào cay đắng rút ra được ở cái nông trường đầu tiên anh trở về, từ rất nhiều những cuộc bàn cãi thâu đêm qua sáng và cả những cú điện thoại nóng rãy, những đơn từ đủ loại – Một hệ thống niêm luật mới mẻ được hình thành.

Bắt đầu là một loạt những giám đốc nông trường và trưởng các phòng ban yếu kém ra đi. Sau đó là tất cả những vườn cây được chăm sóc khai thác theo một quy trình kĩ thuật ngặt ngoèo mang tính pháp lệnh hoàn toàn mới. Sản lượng và chất lượng mủ đã được nhích lên, nhích vật vã từng giọt nhưng dẫu sao cũng đã nhích. Khu chế biến với cái dây chuyền công nghệ mới bấy lâu nằm bẹp trong mùi hôi thối toả lan khắp vùng nay đã ngày ngày cho ra lò những bánh mủ đẹp màu hơn, ít bọt khí hơn tuy sản lượng vẫn còn quá khiêm nhường. Tại đó, mùi mủ cháy thơm nồng như mùi kẹo bông trên bàn đĩa kiểm định trong sự giám quản tay ba đã tránh được phần nào hiện tượng mua bán, đổi chác hàm lượng vốn từ lâu đã thành đại dịch. Xí nghiệp sửa chữa ô tô, cơ khí đã có chủ mới, một kỹ sư công binh của quân đội Sài Gòn cũ có bằng cấp máy nổ đàng hoàng. Chỉ tính sơ sơ trong ba quý nó đã tiết kiệm cho Công ty một số tiền đến ngỡ ngàng: hơn chục tỉ đồng. Thu nhập của người công nhân bắt đầu có chiều khấm khá với đồng lương hàng

https://thuviensach.vn

tháng đã cầm được trong tay đúng kì hạn. Tệ nạn trộm cắp mủ, phá cây, cháy rừng có bớt hơn nhưng vẫn đang còn xảy ra đó đây trên những địa bàn ở sâu ở xa. Cuộc sống giữa người thợ và người quản lý đã bước đầu được hoà đồng trong tinh thần tiết kiệm tối đa. Những đám nhậu, những buổi tiệc tùng vô bổ nổ ra thường xuyên trước đây đã chuyển hoá dần sang những chương trình học tối...

Tóm lại là một cung cách làm ăn mới chưa hoàn toàn được hình thành nhưng nó đã có dấu hiệu manh nha nhấp nháy sáng trong từng góc khuất nhất của vườn cây. Cao su đỏng đảnh, cao su thuỷ chung nhưng cao su cũng muôn đời hiền lành, dâng hiến, cao su đang trẻ lại, xanh hơn, hứa hẹn những bầu sữa căng tròn trong mai một. Chỉ có con người là vẫn thế, rối rắm và quá ư phức tạp.

Đoàn Thanh đã trở thành kẻ nát rượu. Ông ta thẳng cánh khước từ chân đội trưởng bảo vệ mà Vũ Nguyên có nhã ý gài cho. Không còn nhận ra được một con người vốn tính điềm đạm, củ mỉ ít nói này nữa. Thường xuyên thấy ông ở quán rượu, ai rủ cũng uống, không rủ thì ghi nợ, không cho nợ thì nổi đoá. Toàn một thứ giọng bất mãn, công thần. Một chén đã say. Chưa say đã lè nhè. Thích cà khịa, thích chửi bới, không dám chửi hay chưa thể chửi kẻ đã hất mình ra khỏi guồng quay công việc, chỉ ù mẹ, éo bà những đứa nhờ có ông mà vớ bẫm để rồi giờ đây thấy ông khốn khổ thế này mà nhìn qua nhìn lại chả còn thằng c... nào. Tiên sư quân hèn mạt! Chả ai dây vào ông. Cuối cùng lại chỉ có bà vợ ôm tong teo hay thằng con lớn đen như cọc tiêu cháy đến dìu ông về. Mẹ cha chúng mày! Cả đời ông cầm súng, cả đời ông đổ mồ hôi xuống từng gốc cây ngọn cỏ để bây giờ cho chúng mày sung sướng, chúng mày ngoác mồm cười ông à. Cười, cười cái thằng bố chúng mày! Tiếng chửi của ông lăn lóc giữa hàng lô.

Nghe chuyện, một lần Vũ Nguyên đến thăm ông tận nhà. Nheo nhóc và bừa bộn như một trại tị nạn. Ông lại im lìm như thóc gạo, hỏi

https://thuviensach.vn

gì cũng chỉ nhát gừng, thậm chí còn tỏ ra nhẫn chịu và biết điều đến không tin nổi: "Đồng chí đừng quá bận tâm đến tôi. Cuộc đời là một sân chơi. Tôi chơi sai luật tôi bị bật ra là phải rồi, đâu có oán ai. Chỉ oán mình ngu dại. Đồng chí về đi!" Rồi im. Tiếng võng buộc ở hai đầu cột rin rít như tiếng võng ở rừng. Lòng anh se lại. Có tháng lương và chút tiền thưởng vừa lĩnh, anh kín đáo dúi cả vào tay bà vợ. Ra đến cổng, vẫn còn nghe tiếng ông rền rĩ: "Ai phải ngửa tay đi nhận của bố thí. Giả cho người ta ngay". Sau đó là tiếng đàn bà khóc tắc nghẹn.

Có lẽ chỉ có Đăng Điền với sự đến chơi thi thoảng là đánh động ở ông cái nhu cầu tâm sự, được chuyện trò. Mỗi lần đến, gã ngồi không lâu nhưng cũng đủ thời gian để thông báo cho ông về mọi diễn biến tình hình trong Công ty. Ông nghe chăm chú, chốc chốc lại thở dại hoặc cau mày nhìn đi nơi khác. Thì ra con người này vẫn để một mẩu tim óc của mình lại cái nơi mà từ đó mình đã bị đánh Nốc ao như một thứ nghiệp chướng, một thứ nợ đồng lần dầu muốn cũng không dễ mỗi lúc mà dứt ra được. Điền nghĩ và lắc đầu cười thầm.

Câu chuyện của họ thường diễn ra như thế này.

- Có gì mới không? – Chủ nhà hỏi.

- Thiếu cha gì – Khách lôi trong túi ra một chai rượu một bịch đồ nhậu.

- Tao nghe nhiều người khen thằng cha này!

- Nhiều người là ai? Thợ cạo mủ à? Công nhân à? Ôi dà, cái số đông lam lũ ấy sao gọi là nhiều được. Chỉ cần thêm một miếng thịt, một đồng cắc là họ bán rẻ linh hồn hết. Quần chúng là thế. Nhân dân muôn năm! Một đối tượng tuyệt vời để các nhà lãnh đạo costher yên tâm.

https://thuviensach.vn

- Họ nói nó biết quản lý, biết cách làm ăn, biết vì niêu cơm manh áo của mọi người.

- Và biết mua thù chuốc oán nữa chứ. Nếu được làm một cái trưng cầu dân ý trong đội ngũ cán bộ, tức là đội ngũ những người có trí thức, có hiểu biết nhất thì hắn chỉ là con số không.

- Mày có thiên kiến quá không đấy?

- Ngược lại. Đã cắt giảm đi nửa phần những lời người ta nhận định về hắn. Rất khôn ngoan cơ hội nhưng lại làm ra vẻ trung thực, rất tham lam thu vén nhưng lại làm ra vẻ liêm khiết. Việc 50 héc ta đất hắn tự ý cấp cho gia đình, dòng họ nhà hắn nhưng lại núp dưới chiêu bài làm chính sách với những người kháng chiến cũ chả rõ mười mươi ra rồi đấy à?

- Cái này phải xem lại xem. Biết đâu thằng cha vì cái đó thật.

- Anh khờ bỏ mẹ! Ở hắn làm gì có cái gọi là thật. Nguỵ tạo, giả trá hết. Trong khi hò hét cắt giảm búa xua thì hắn lại tung tiền làm nhà tình nghĩa, xây sân vận động, cung văn hoá, dựng cả một cái hội trương to tổ chảng đến hội trường tỉnh cũng không bằng mà xung quanh việc đấu thầu và chỉ định thầu xây cất nó cũng lắm vấn đề lắm, rồi mời đủ các loại thầy thợ xuống mở lớp ngoại ngữ, chính trị, chuyên môn, văn hoá văn nghệ... toàn những thứ trời ơi đất hỡi chả ăn nhập gì đến cuộc sống của mọi người để chỉ cốt khoa trương lấy le với thiên hạ, để có cớ báo cáo lên trên rằng mình có tầm nhìn chiến lược. Tầm nhìn con mẹ gì kia chứ! Phân bón cắt, thuốc sâu cắt, xăng dầu cũng cắt, bao nhiêu cung cách làm ăn đã thành truyền thống của ông bà cũng cắt hết, vậy mà lại cứ một mực giao định mức cho các nông trường phải tăng lên, không tăng nổi thì hội nghị nào, cuộc giao ban nào cũng đem ra bêu giếu như đấu tố địa chủ, thế là phát xít chứ còn gì! Cha mẹ ơi, cứ đà này

https://thuviensach.vn

rô`i đê´n lúc phải că´t cả vườn cây đi đem bán làm củi chứ tâ`m nhìn gì.

- Biê´t vậy sao mày không can thiệp? Mày cũng là lãnh đạo kia mà?

- Ai can thiệp nổi với hă´n. Giám đô´c là hă´n, bí thư cũng là hă´n, nói một câu là thiên hạ tái mặt, ai dám can để mà bị trù úm à.

- Lộng quyê`n thê´ kia à?

- Lộng còn khá. Lộng quyê`n mới chỉ dừng lại ở ê kíp, bè cánh, ghét thì hạ, thích thì đưa lên, cuộc kiểm tra phẩm châ´t, năng lực cán bộ vừa rô`i thực châ´t chỉ là một cuộc thanh trừng, đă`ng này hă´n bă´t đâ`u giở thói gia đình trị ra mới khô´n nạn. Đê´n bô´n mươi phâ`n trăm những đứa lên thay các chân giám đô´c, trưởng phòng bị cách hô`i đâ`u năm xét kỹ hoá ra toàn đô`ng hương đô`ng khói, anh em chú bác họ xa họ gâ`n nhà hă´n cả. Có vậy chân đê´ hă´n mới được trám xi măng cô´t thép.

- Lại thê´ nữa?

- Anh có vẻ vẫn cho tôi nói quá. Thê´ việc anh bị hâ´t ra ngoài lê` xã hội cái rụp là cái gì? Nê´u anh thuộc cánh của hă´n xem, còn khuya nhé! Chỗ anh là con bò béo, hâ´t người lạ, đưa người thân vào thì mới có cái châ´m mút. Anh tưởng cái chục tỷ tiê´t kiệm được là dô`n hê´t vào sản xuâ´t sao? Dô`n mười thì hă´n cũng được một đủ ngập răng. Mà lại được tôn vinh như đâ´ng cứu thê´, như nhà cải cách lỗi lạc.

- Thôi, tao hê´t nghe nổi rô`i. Nhức cái sọ quá! Uô´ng đi! Sao mày sang rượu đê´n mà không chịu uô´ng gì hê´t trọi? Uô´ng! Tao quý cái tình của mày còn nghĩ đê´n tao.

https://thuviensach.vn

- Tình hìn này để lâu không ổn đâu. Công ty đang rơi vào trạng thái đi lên giả tạo nhưng khả năng đi xuố´ng là có thật, mà xuố´ng là xuố´ng hẳn. Chỉ tiế´c những người có tâm huyế´t như anh lại bị gãy cánh hế´t.

- Thôi, nói tao làm gì. Tao hế´t thời rồ`i, hế´t từ lâu rồ`i.

- Sao anh chóng cam chịu thế´. Sẽ có lúc tình hình khác đi, chẳng ai cho anh chỉ ngồ`i uố´ng rượu và nhấ´m nháp sự thấ´t bại mãi thế´ này đâu. Người như anh phải ra mà cáng đáng công việc.

Đôi mắ´t rượu nhìn sâu vào đôi mắ´t tỉnh:

- Hình như chú mày muố´n nói điề`u gì khác?

- Không chỉ tôi mà là số´ đông những người tử tế´ không muố´n khoanh tay ngồ`i nhìn cơ đồ` Công ty sắ´p tan nát bởi tay một cá nhân khuynh loát.

- Nói huỵch toẹt mẹ nó ra đi!

- Chưa nói được. Phải chờ. Có thể chờ một năm, hai năm hoặc hơn. Sự nghiệp cách mạng là sự nghiệp của quầ`n chúng. Phải chờ cho quầ`n chúng ra khỏi cơn ngủ mê, cho cái xấ´u trong con người hắ´n được bộc lộ hế´t, lúc ấ´y ta làm vẫn chưa muộn.

- Vậy chúng mày cứ đi mà chờ. Tao chán tấ´t cả rồ`i, tao nhổ và tấ´t cả. Về` đi, về` với cuộc cách mạng vĩ đại của chúng mày đi, tao muố´n ngủ.

Một tiế´ng ngáp to và dài. Đăng Điề`n đứng dậy, không thay đổi nét mặt:

- Anh đi nghỉ đi! Có ít tiề`n lễ tế´t, anh đưa cho chị ấ´y làm vố´n đi chợ.

https://thuviensach.vn

- Tao nghỉ rồi còn lễ tết cái gì nữa?

- Ai dám cắt của anh.

- Lần nào đến mày cũng cho tao tiền, tao cảm ơn nhưng khó nghĩ quá...

- Nhằm nhò gì. Tôi có tiêu thì anh cũng có tiêu, đó mới là huynh đệ. Dù sao anh cũng là bậc khai quốc công thần. Công ty không lo được thì em út sẽ lo, chuyện vặt. Tôi về nhé! Nhớ là chuyện đâu bỏ đó kẻo ra quán làm một ly vào là nhìn ai cũng thành tri âm hết lại rách việc.

- Đừng dạy khôn tao, mày!

Đoàn Thanh phảy tay rồi xách chai rượu còn phần ba khật khưỡng đi vào nhà trong.

Đăng Điền nhìn đồng hồ. Mới 8 giờ, còn sớm chán. Một cuộc gặp gỡ khác đang chờ gã tại một điểm cách xa đây hơn chục cây số. Cuộc gặp với tay phó giám đốc xí nghiệp chế biến cũng bị huyền thức cùng đợt với Đoàn Thanh. Chỉ khác tay này còn trẻ, văn hoá tốt, được mệnh danh là thi sĩ tỉnh lẻ, là nhạc sĩ của những rừng cây cao su, là gã đàn ông không biết thế nào là mệt mỏi trong con lộ chinh phục đàn bà. Riêng về này hắn giống Đăng Điền, còn cái về kia... Phải chăng lắm tài nên nhiều tật, làm kỹ thuật nhưng lại thích mộng mơ nên cái sự điều hành sản xuất cứ lồng phồng vấp váp mà dẫn đến làm ăn thua lỗ để bây giờ hắn bỗng trở thành một ông chủ quán Karaoke năm buồng, mỗi buồng có cái gì trong đó khi đèn tắt, cửa ập thì chỉ có trời mới biết.

Lân, tên hắn, lúc này đang có nhà. Trời bán sơn địa về đêm hơi lạnh nên bộ thể thao hắn mặc trong nhà nhìn rất hợp với cái vóc dáng, mặt mũi trai lơ của con người hắn. Hắn bắt tay Điền vừa

https://thuviensach.vn

phải, không thân thiết cũng không lạnh nhạt, như cái bắt tay của chủ nhà hàng với khác đến ăn chơi. Cuộc đối thoại giữa hai con người có nhiều nét tương đồng này cũng ngắn gọn, không rườm rà.

- Vẫn làm ăn đều đều đấy chứ? – Khách hỏi.

- Vẫn. Ơn trời các đồng chí chính quyền sở tại gần đây cũng có đồng ra đồng vào nên bản hàng không thiếu khách.

- Còn làm thơ?

- Làm chứ. Tháng sau tôi ra tập, sẽ tặng huynh.

- Còn nhạc?

- Tốt! Đài phát thanh tỉnh vừa phát một ca khúc mới viết, nghe nói cũng được. Để em hát thử cho bác nghe.

- Thôi khỏi, mình nghe trên sóng rồi, có thần thái lắm, không đến nỗi trống rỗng, đặc sệt kĩ thuật như mấy cha nhạc sĩ ở trung ương.

- Bác quá khen. Không khéo tôi với bác lại thành một cặp Bá Nha và Tử Kỳ mất thôi. Làm chai Hennysi nhé!

Điền nhìn xuống chân bàn. Thằng đều! Nó thừa biết mình chưa nghe nhưng cứ giả bộ như đã có nghe để bắt mình phải phỉnh đây.

- Chúc mừng tự do! Chúc mừng sự thành đạt – Điền nâng ly rượu.

- Chúc cho sự thăng tiến! – Lân cũng nâng ly.

- Đểu! Nó lại đểu nữa rồi. Thăng tiến! Khi về nghỉ, nó chả đã xổ thẳng vào mặt mình là thời buổi này, chỉ có đứa chịu ôm chân mới có

https://thuviensach.vn

thể thăng tiế´n. Điề`n cười nhún:

- Giá mình được đổi cho ông. Một toà nhà xinh xắ´n, một khoảnh rừng cả trăm héc ta, lúc làm ông chủ nhà hàng, lúc lại làm ông chủ đồ`n điề`n tiề`n vào không hế´t, gái đẹp bấ´u xung quanh, quá bằ`ng Hoàng đế´, thế´ là nhấ´t. Còn ba cái chức mọn bọn tội, bóng câu qua cửa, nay còn mai mấ´t, như con đĩ đứng đường.

- Vậy tại sao ông bác lại rủ rê tôi về` làm phó ban tuyên truyề`n? Về` để ngày ngày dán hồ`, cắ´t khẩu hiệu, viế´t ba cái diễn văn kêu ông ổng cho các ông sao?

- Ừ, thì cũng là muố´n ấ´m áp có anh có em vì xét đế´n cùng, cả Công ty này, kiế´m được một người tài hoa, có chữ, khẳng khái, tâm đầ`u ý hợp như cậu đâu có ai.

Không hiểu để bày tỏ sự cảm động hay muố´n biểu thị phong dáng thời thượng của một ông chủ, Lân bật ngón tay kêu cái rố´p:

- Vừa có món mới, nữ sinh thi trượt đại học, chưa đế´n mười bảy, cao ngoài thước sau, tấ´t cả tròn căng, loại chưa chuyên nghiệp, ông bác có tính nế´m mùi chút? Cán bộ như bác còn nghèo, tôi đãi, đãi trọn gói.

Đề`u! Vẫn đề`u! Nó muố´n tỷ mình đây. Hồ`i đương chức, nó thừa hiểu ráo trọi cán bộ các phòng ban chứ chưa nói đế´n chánh phó giám đố´c đề`u có cuộc số´ng vương giả, màu mè vào ùng ục như thế´ nào. Nhưng không sao. Chú em cứ đểu đi, cứ xỏ xiên đi, tôi đế´n đây vì đại sự chứ đâu phải vì tiểu tiế´t mà chú em nghĩ có thể chơi được tôi. Uố´ng cạn ly rượu, cạn luôn cả cái thèm vừa bùng lên qua những cụm từ tròn căng, không chuyên nghiệp, gió nội hương đồ`ng... mà gã chủ chứa trá hình vừa tung ra, Đăng Điề`n lắ´c đầ`u, cười:

https://thuviensach.vn

- Mình dạo này hỏng rồ̀i. Tháng trước có mấ́y thằ̀ng bạn ở Thành phố́ cũng có rủ đi Vũng Tàu nhưng đành ôm bộ lòng về̀ không. Chán nhỉ? Khi thằ̀ng đàn ông hế́t ham ba cái thứ đó thì số́ng cũng như chế́t. Mình coi như chế́t rồ̀i.

- Coi như chế́t hay tạm ẩn mình để lo việc lớn? Xin lỗi nế́u thằ̀ng em nói có gì không lọt tai.

Từ các căn buồ̀ng trên gác bấ́t thầ̀n vọng xuố́ng một tiế́ng cười con gái nghe nhớt nhầ̀y như được tráng mỡ, một giọng hát đàn ông khê nồ̀ng như bị thắ́t cổ và một cô gái bỗng ào xuố́ng, áo quầ̀n te tua như vừa thoát ra khỏi một vụ cưỡng dâm... Những cảnh sắ́c cuồ̀ng nộ đã đã kịp ghìm cơn nóng tưởng như đã đế́n lúc không cầ̀n phải ghìm nữa trong cái đầ̀u bắ́t đầ̀u bố́c hoả của Đăng Điề̀n. Và cũng là lúc Lân thay đổi thái độ, không cười cợt nữa:

- Anh Điề̀n! Tôi biế́t anh có việc gì nên mới tới đây. Có thể tôi chưa đoán ra việc gì nhưng cũng mang máng hiểu đó là những việc đại sự có liên quan đế́n Công ty?

- Và cậu hiểu gì về̀ Công ty và hiểu về̀ cái con người đang đứng đâu Công ty như thế́ nào?

- Ông ta đang muố́n dựng mình lên thành một ngọn cờ của sự đổi mới.

- Vấ́n để là ở chỗ đó. Nhưng thôi, mình về̀. Chuyện dài lắ́m, động đế́n là nhức đầ̀u. Lầ̀n sau gặp, có thể mình sẽ nói rõ tấ́t cả, nói chuyện chơi.

- Tôi sẽ lên chỗ anh.

- Không nên!

- Tôi hiểu.

https://thuviensach.vn

- Nhanh quá, mới ngày nào đã sắ´p sửa kỷ niệm hai chục năm ngày thành lập rô`i. Cậu phải đê´n chứ?

- Còn phụ thuộc vào buổi gặp lâ`n sau với anh.

Một cái vỗ vai bỗ bã:

- Lân! Cậu tinh quái lắ´m!

Một cái cười buông tuô`ng:

- Ông anh cũng chẳng vừa. Chúng ta hiểu nhau quá mà. Nói thê´ nay cho nhanh nhé: Đô´i thủ của anh cũng là đô´i thủ của tôi. Ông anh tưởng ngày ngày ngô`i trên đô´ng tiê`n, đô´ng gái thê´ này mà quên được cái nhục bị tô´ng cổ như một thă`ng hủi khỏi biên chê´ à? Đời một thă`ng đàn ông đâu chỉ có vậy, nó còn danh dự nữa chứ, ít nhâ´t là danh dự của một thă`ng đã có thời làm lính. Ông anh câ`m chai rượu này vê` uô´ng chơi!

https://thuviensach.vn

24

ĐÊM. TIÊ´NG KÈN CLA QUEN THUỘC CỦA ANH ĐÊM NAY không vang lên ở phòng mà vang nơi đỉnh đô`i bạch đàn, một quả đô`i vă´ng nă`m phía sau trụ sở không đâ`y cây sô´. Từ ngày vê` Công ty không hiểu sao anh lại râ´t thích lên ngô`i một mình ở khu đô`i gâ`n như bỏ hoang này. Bạch đàn đang sức lớn. Tiê´ng lá xào xạc ở đâu cũng gợi buô`n, tiê´ng bạch đàn xào xạc càng man mác đẩy đưa con người ta vào những điê`u xa xăm trong cõi sô´ng. Thiên nhiên bâ´t biê´n, thiên nhiên lành hiê`n, thiên nhiên muôn đời hoang mạc, thiên nhiên đô´i lập làm sao với những khổ đau, dă`n vặt, trớ trêu của kiê´p người. Ra với thiên nhiên đâ`m mình trong sương gió tinh khôi để tìm lại sự bình ổn trong tâm can mỗi khi câ`n quyê´t định một điê`u gì hay vừa gặp phải một điê`u gì là thói quen không thể bỏ được của anh.

Trong thanh vă´ng tiê´ng kèn ngân lên thật mảnh mai và cô độc. Một mình nó thực hiện cả một bản hoà tâ´u với bóng tô´i và gió ngàn. Giô´ng như gâ`n hai năm qua, một mình anh phải trâ`n thân chô´ng lại với biê´t bao điê`u hủ lậu của cộng đô`ng đau ô´m lâu ngày đã thành dị tật. Căn bệnh trâ`m kha â´y chưa lành, chưa biê´t lúc nào mới lành nhưng toàn thân anh đã cảm thâ´y rã rời lă´m rô`i. Nhưng mà vui. Cái rã rời của sự tranh đâ´u không giê´t chê´t con người. Chỉ có nỗi cô đơn sẽ khiê´n con người khó bê` tô`n tại.

Anh đang cô đơn. Cô đơn trước mọi biê´n động trái chiê`u của lòng người nhưng lại không hê` hay biê´t. Cái đâ`u óc vô´n râ´t mẫn cảm kia lâ`n này đã phản lại anh. Nói đúng hơn, do quá bận rộn, quá tự tin mà anh chẳng câ`n đặt ra cho mình một cái rào chă´n tự vệ nào hê´t. Mọi góc khuâ´t chìm sâu trong con người anh đã phơi ra giữa nă´ng trời, xâ´u tô´t thây kệ cho cuộc đời nhìn nhận.

https://thuviensach.vn

Một bóng đen giẫm lên cỏ ướt đế´n gầ`n. Anh ngừng thổi... Sao giố´ng tiế´ng chân của em... Ngày trước, bên bìa suố´i, em cũng đi đế´n với tôi dợm nhẹ và ướt át như thế´ này, vậy mà bây giờ... Chao ôi, thời gian trôi nhanh quá, tưởng chừng trong đời tôi chưa hề` gặp em, chưa từng có em, trừ những khi tôi đặt cây kèn lên miệng như buổi tố´i cao nguyên này đây.

- Có một đoàn thanh tra ở trên Bộ vừa xuố´ng, mình đã sắ´p xế´p cho họ chỗ ăn chỗ nghỉ.

Tiế´ng của phó giám đố´c Vận. Với con người này, dù cục cằ`n hay dịu êm, anh bao giờ cũng tìm thấ´y một sự thoải mái, dễ chịu, một tình bạn thô ráp và chân tình.

- Lại thanh tra! Cứ thanh tra, giố´ng mọi lầ`n, càng thanh tra mọi sự lại càng sáng, tố´t thôi. Tính từ đầ`u năm đế´n giờ, đây là đoàn thứ mấ´y ông có nhớ không?

- Đoàn thứ mười hay mười một gì đó.

- Đúng ra là hơi nhiề`u. Giá như họ bớt đi một chút thì mọi cái sẽ trở nên yên ổn hơn không. Mà thôi, việc của họ, họ làm. Việc của mình mình làm.

- Không đơn giản vậy đâu.

- Thì đã có bao giờ đơn giản.

- Lầ`n này xem chừng thái độ họ có vẻ lạnh lắ´m.

- Lạnh là bản chấ´t của thanh tra, nế´u ấ´m còn gì là họ nữa.

- Dạo này nói chuyện với ông khó bỏ mẹ!

https://thuviensach.vn

- Mình đùa. Làm thă`ng quản lý doanh nghiệp lúc này mà không biế´t đùa thì dễ vỡ óc ra mà chế´t.

- Ông Nguyên này!

- Mình vẫn nghe.

- Gâ`n đây ông có thấ´y gì không ổn không?

- Có. Những cơn mưa trái mùa. Không năng động râ´t có thể sản lượng sẽ sụt xuố´ng.

- Cái chế´t của ông là ở chỗ đó. Lúc nào trong đâ`u ông cũng chỉ có năng suấ´t với sản lượng. Còn những cái trò gì xoay quanh nó, ông lại râ´t ít quan tâm. Nế´u ông bớt chủ quan đi một chút thì dâ`n dâ`n ông sẽ nhận ra xung quanh ông đang có những thùng thuố´c súng cháy âm ỉ chờ ngày phát nổ.

- Khiế´p! Cậu nói cái gì mà như có chiế´n tranh, có bạo loạn đế´n nơi – Nói vậy nhưng đôi may anh cũng chau lại.

- Nói cách khác ông là một nhà doanh nghiệp giỏi, thậm chí râ´t giỏi nhưng là một nhà chính trị tô`i.

- Râ´t tô`i nữa chứ.

- Chưa đế´n nỗi â´y.

- Thế´ cậu quan niệm thế´ nào là chính trị?

- Ông lại định tư biện rằ`ng chính trị chính là cuộc số´ng nhân sinh, là đỉnh cao cố´ng hiế´n, rằ`ng mấ´y năm nay ông vẫn ngô`i ở ghế´ bí thư đảng, tô`i, tại sao mọi thứ đề`u đi lên? Đúng nhưng quá cũ rô`i. Chính trị thời hiện đại còn phải được hiểu như là một sách

https://thuviensach.vn

lược đô´i nhân xử thê´, một sách lược tự vệ trước những đòn phản hô`i của cái xâ´u.

- Cha chả! Đô`ng chí Vận phổi bò của tôi bữa nay không dưng biê´n thành một nhà chính khách lúc nào vậy? Đô´i nhân xử thê´ à? Theo mình là mình đã từng làm, cách đô´i nhân xử thê´ tô´t nhâ´t là theo nguyên tă´c sô´ng và cái anh làm được. Mình chúa ghét cái lô´i hoà cả làng kiểu bộ tộc.

- Ông Nguyên, bữa nay ông để tôi nói vì hai năm qua tôi để ông nói nhiê`u rô`i...

- Thì tớ có cả vú lâ´p miệng em đâu.

- Lúc đâ`u, khi ông tung ra hàng loạt những giải pháp thông minh và cứng ră´n, mình râ´t mừng và lặng lẽ bảo vệ cũng như tận mình triển khai đê´n cùng mọi ý tưởng của ông.

- Tớ biê´t và chính vì thê´ mà càng mạnh tay cải cách.

- Giai đoạn đâ`u tâ´t cả còn u mê, cái độc đoán thậm chí cái gia trưởng cảu ông là câ`n thiê´t, không có sét thì không đánh động được rừng. Nhưng khi mọi việc đã dâ`n dâ`n vào nê´p mà ông vẫn còn sử dụng tiê´p cái độc đoán, gia trưởng đó thì chưa hẳn đã là hay.

- Thí dụ?

- Mọi cái quyê´t của ông để có tính hiệu quả cao, người ta trọng ông, tin ông vì lẽ đó nhưng cũng có những cái quyê´t quá vội, quyê´t mà không câ`n tranh thủ sự ủng hộ của mọi người, ví như công tác cán bộ, công tác kinh doanh.

- Cán bộ sao? – Giọng Vũ Nguyên không tưng tửng nữa. Lại đô`ng hương đô`ng khói, lại gia đình gia quyê´n câ´t nhă´c nhau lên chứ gì?

https://thuviensach.vn

- Cái đó là nói tầm bậy nhưng phần nào cũng từ cái sơ hở ban đầu ấy mà ra. Yêu ai thì ông yêu xẻ nhà xẻ cửa, ghét ai thì hắt nước đổ đi, vì vậy sinh ra một loại người sợ ông mà chuyên tìm cách lấy lòng, còn loại kia chán, không muốn nói gì nên ông càng xa cách.

- Còn kinh doanh? – Giọng lạnh hẳn.

- Xuất nhập khẩu là mũi nhọn, tổn đọng là tự sát, điều đó ai cũng rõ nhưng không phải vì thế mà ông, giám đốc cứ đi dính quá sâu vào công việc này, khiến cho anh em nhiều khi lao đao. Việc năm ngàn tấn cao su đang được giá tháng rồi mà ông ghim lại không cho bán đến bây giờ giá rớt lại thấp hơn là một sai lầm thật đáng tiếc. Giá như ông chịu nghe anh em...

- Khoan! Không phải nghe gì sất. Tôi ghim lại là đúng, sẽ còn ghim vì không chóng thì chầy, thế giới sẽ lấy cơn sốt cao su do những vụ xung đột lớn sắp xảy ra, khi đó giá dứt khoát có thể vọt lên gấp rưỡi, gấp đôi, chí ít cũng phải một ngàn, một ngàn hai đô la một tấn.

- Điều đó có thể xảy ra và từng xảy ra vì chẳng ai hơn ông về cái khả năng bắt nắm thị trường thiên bẩm, tôi rất phục, nhưng... ở đây tôi muốn nói đến điều khác, những điều về con người. Thật lòng nhé, ông bao sân quá, ông không tin ở ai, ông chỉ tin mình, tất nhiên tôi không nói vì cái sự ông tin tôi nhiều khi vượt quá cả cái tôi đáng có.

- Bao sân! Một thuật ngữ hay ho đấy. Rất thể thao!

- Chính vì không tin nên ông tự làm khó mình. Ông đi nhiều quá, đi xuống đội, đi khắp mọi cửa khẩu để giao dịch bán hàng, chỗ nào ông cũng lăn xả vào. Tất cả những cái đó tạo nên con người ông, một cả tính đam mê đến gần như bệnh hoạn, ông đừng chửi tôi nói câu

https://thuviensach.vn

đó. Sự đam mê quá thái nào cũng có khả năng dẫn đế´n những sơ suâ´t khó tránh nổi. Tôi không muô´n ông phạm phải điê`u đó.

- Vậy thì mình phải làm gì? Mình phải sáng tô´i ngô`i chê´t gí ở văn phòng giữa đô´ng sổ sách và điện thoại hôi hám như cái đứa quan liêu â´y à?

- Nên thê´. Một người lo bă`ng kho người làm. Giai đoạn xô´c vác đã tạm qua, lúc này ông có thể yên vị ở cái ghê´ chỉ huy sở mà bao quát chung mọi việc. Cái bóng của ông quá to, xin lỗi nhé, râ´t tiê´c là ông lại thích chí vì điê`u đó, nên trước ông mọi người thâ´y mình vô tích sự, đã vô tích sự thì rô`i họ sẽ tiêu ma dâ`n tính chủ động đi, thử hỏi mai mô´t vì một cái gì đó không có ông, họ sẽ biê´t xoay sở thê´ nào.

- Họ không muô´n mình tô`n tại? Nghĩa là muô´n được thoát ra khỏi mình? Cậu cứ nói thẳng ra đi!

- Bây giờ thì chưa nhưng nê´u có kẻ xâ´u tác động, có một thê´ lực nào đó khai thác thì ai đảm bảo nó không xảy ra.

- Và đêm nay cậu tìm đế´n đây với tôi chủ yê´u vì việc đó, việc có một thê´ lực chô´ng tôi đang hình thành chứ không chỉ thông báo vê` đoàn thanh tra?

- Đoàn thanh tra là một dâ´u hiệu minh chứng cho việc kia. Hình như họ có nhận được một sô´ đơn kiện cáo ở dạng nặc danh...

- Nặc danh ư? Hữu danh còn vô nghĩa nữa là nặc danh. Không châ´p. Cậu và cậu Điê`n cứ chủ động làm việc với họ. Kiện cáo! Không kiện cáo mới lạ chứ kiện cáo là bình thường. Còn kiện cáo là còn châ´p nhận anh đang hành động, không làm gì cả thì kiê´m đâu ra kiện với cáo. Mai mình đi vă´ng. Mình bận. Cuộc sô´ng của hơn chục ngàn con người đô´i với mình câ`n hơn.

https://thuviensach.vn

- Có nên không?

- Trời đất! – Cười to – Cái dũng khí thường ngày của Vận phổi bò biến đâu cả rồi mà bây giờ động vào cái gì cũng đắn đo suy xét như con gái sắp về nhà chồng vậy?

- Tôi lo cho ông.

- Cám ơn!

Vũ Nguyên nhặt cây kèn đưa lên miệng. Một giai điệu chả ra hành khúc cũng chả ra trữ tình ré lên... Vận chờ cho tiếng kèn lắng xuống:

- Hà Thương hỏi thăm ông.

Tiếng kèn dứt đột ngột như bị giật ra khỏi miệng. Đối với con người này, Vũ Nguyên chưa khi nào nghĩ đến chuyện phải che giấu tình cảm thật:

- Cậu gặp khi nào?

- Hồi tháng giêng, trong một hội nghị bàn về sức cạnh tranh toàn ngành.

- Tháng giêng... Tức là gần cả năm nay! Vậy tại sao bây giờ cậu mới nói?

- Cô ấy dặn.

- Khoẻ không?

- Yếu.

- Cuộc sống thế nào?

- Tôi không hỏi và cô ấy cũng có ý lảng tránh.

https://thuviensach.vn

- Thế... thế chỉ hỏi thăm không thôi à?

- Tất nhiên còn có chuyện khác. Cô ấy đã biết ông về đây, biết cả những việc ông làm, biết rất kỹ cứ như cô ấy đang còn ở Công ty. Nói chung cô ấy không có ý kiến gì, chỉ dặn, đó là những giải pháp quá táo bạo đòi hỏi một sự nhẫn nại và nén chịu ghê gớm lắm vì nó động chạm đến những phần nhạy cảm nhất của con người mà, tính khí ông ai chả biết, lúc rất sắc sảo, lúc lại rất ngây thơ dễ bị phỉnh lừa, dễ hay nổi nóng. Cô ấy muốn tôi gián tiếp nói lại với ong nhưng tôi không nói vì lúc đó công việc đang đà trớn và ông đang là một chiếc đầu tầu dũng mãnh, biết đâu đàn bà cạn nghĩ lại làm rối chuyện...

- Nhưng rồi giờ đây, cậu thấy ôc ấy đúng và quyết định nói với tôi, đúng không? Thật quý hoá quá!

Vận bỗng đưa tay túm ngang ngực áo bạn, ghì sát mặt:

- Vũ Nguyên! Trong công việc mày là cấp trên của tao, so với mày chả là cái gì, tao thường thầm tự hào được là bạn của mày nhưng không phải vì thế mà mày có thể buông lời giễu cợt đến những cái gì thiêng liêng nhất mà cả tao lẫn mày đều coi trọng. Hà Thương thực sự lo cho mày. Cô ấy vẫn yêu mày. Chỉ có cô ấy mới có kiểu lo như thế và yêu khổ sở, yêu mà chấp nhận hy sinh như thế.

- Mày nghĩ tao không khổ sở à? – giọng nghen đắng – Mày nghĩ đang không giữa đêm tối tao lại rồ dại mang kèn ra đây thổi à? Hoạ có là thằng điên! Nhưng mà thôi, dẹp qua bên! Tao quên rồi! Quên hết rồi! Cô ta bây giơ không còn là gì với tao nữa. Rút cuộc, cô ta vẫn cần có một cuộc sống yên lành, cần có một thằng chồng phục dịch ở bên như bất kỳ một người đàn bà thường tình nào khác.

- Mày chưa quên! Mày đừng dối lòng! Tại sao không nhân dịp này đi tìm thăm cô ấy một tý đi! Dẫu không còn gì nhưng vẫn là tình

https://thuviensach.vn

nghĩa ngày xưa.

Vũ Nguyên rùng mình. Vận đã chạm đúng đế n cái phà n mề m nhá t trong con người anh. Suố t hai năm nay, làm ra bộ thản nhiên bá t cà n vậy nhưng không một ngày đẹp trời nào là anh lại không cò n cào có ý định đi tìm cô, đi bí mật, đi bằ ng xe máy, bằ ng xe đò, đi theo đúng kiểu lãng du của người tình đi tìm người tình nhưng rồ i lại thôi. Chỉ cà n thoáng nghĩ đế n cái dáng cô ngồ i nhỏ con, e ấ p đằ ng sau tấ m lưng to bè của hắ n ngày nào là lại có cả một thùng nước lạnh ở đâu dội xuố ng đỉnh đầ u.

Anh ghì đầ u bạn vào ngực mình:

- Vì mày, vì cô ấ y, vì tấ t cả, tao sẽ nghĩ lại nghiêm túc hế t thảy những điề u mày vừa nói. Có thể mày đúng cũng có thể tao chưa sai, chỉ có điề u trước tao làm thế nào, tao số ng thế nào thì sau cũng vậy. Tao có thể yế u đuố i, có thể nóng lạnh vẩn vơ trong cuộc đời nhưng với công việc tao sẽ đi đế n cùng mọi ý tưởng.

Khuya. Sương đêm bắ t đầ u thấ m lạnh. Ngọn bạch đàn trên cao dường như cũng đang thiu thiu ngủ. Đáng lẽ đã đế n lúc họ phải trở về nế u như Vận không hỏi thêm một câu:

- Ông nghĩ về tay Điề n thế nào?

- Câu trả lời trước.

- Hơi khó hiểu. Thông minh, năng động, biế t điề u, việc gì thuộc chức trách đề u hoàn tấ t đế n mức không còn chê vào đâu được nhưng... sao vẫn có cái gì giả giả, không thật.

- Cá tính.

- Mong rằ ng chỉ là cái tính. Trước mọi thành công của Công ty, hắ n tỏ ra vui mừng nhưng vẫn là cái vui mừng không giố ng người

https://thuviensach.vn

khác. Trước mọi thất bại hắn tỏ ra buồn bực nhưng vẫn là cái buồn bực không giống ai, cứ ương ương dở dở. Tôi có cảm giác cái vui và cái buồn ở hắn đang tráo chỗ cho nhau.

- Trời đất! Nhiều khi tinh nhạy quá cũng có thể nhìn gà hoá cuốc đấy cậu ạ. Thằng Điền có không ít nhược điểm, mình biết, cũng như mình và cậu cũng đang đầy rẫy khuyết tật nhưng thời gian vừa rồi nếu không có nó, nhiều khi mình thấy rối. Làm quản lý lúc này, được một chính uỷ lo giữ gôn như cậu, lại được một tham mưu trưởng xốc xáo vòng ngoài như nó, coi như mình khoẻ.

- Phải thừa nhận hắn có những mặt mạnh mà không phải thằng cha phó giám đốc nào cũng có. Nhưng gần đây tôi nghe nói hắn thường xuất hiện trong những buổi gặp gỡ bí mật với những phần tử có vấn đề, trong đó có không ít những người ngày trước bị đẩy ra khỏi chức vị.

- Chắc bạn bè cũ, nhớ, thỉnh thoảng gặp nhau vả lại chức trách của nó là kĩ thuật thì buộc nó phải cơ động nhiều, tiếp xúc nhiều, tính nó lại ham vui, hay rượu, cứ có rượu là có mặt nó thôi.

- Và gần đây quan hệ của nó với lão Ba Vinh có chiều gần gụi lắm. Con người nhiều định kiến này đối với ông thế nào, chắc ông không lạ.

- Thì vẫn là cái chuyện tình cũ nghĩa xưa thôi. Cậu này có cái dở là hay để bụng, hay hàm ơn, nhớ lâu những người chỉ một lần nâng đỡ, cưu mang mình. Chắc không có gì đâu. Mình tin nó. Thôi, về đi!... Chà chà, đêm trung du đẹp đến huyền ảo thế này mà hai thằng đàn ông cứ chúi đầu vào những chuyện mần ăn được mất thì phí quá! Vận, cậu nán lại chút nữa, ngồi thật yên, nhắm mắt lại, thở đều, mình muốn cho cậu nghe một khúc nhạc hồ thiên nga mà ngày trước mình chỉ thổi riêng cho cô ấy...

https://thuviensach.vn

Tiếng kèn tan vào gió, nghe tựa gió mà lại không phải là gió. Như có tiếng ai thì thầm mà lại muốn cho tất cả nhân loại này nghe thấy...

*

**

Giám đốc Vũ Nguyên quyết định vắng nhà vài ngày khi có những giọt mưa đầu tiên rơi xuống. Một mùa mưa nữa lại đến. Mùa mưa là mùa mát mẻ, mùa của những dòng mủ căng tròn đòi được ứa chảy ra khỏi thân cây. Máu cao su khác máu người. Máu người lạnh thì đông, máu cao su lại tuôn tong tả. Tính nết cao su giống tính nết đàn bà. Chăm bẵm nó, yêu chiều nó và gần gũi vừa phải với nó, nó sẽ thuỷ chung dâng hiến đến tận cùng sức lực. Ngược lại, dửng dưng với nó, thô bạo với nó, phản bội nó, sự trả thù của nó sẽ hết sức dai dẳng và tàn độc. Sự trả thù của nàng cao su đã tạm qua. Tình yêu và nỗi biết ơn con người đã bắt đầu trở lại trong những đường nét tròn căng, thẳng thớm và duyên dáng. Hơn hai chục ngàn héc ta cao su nằm dài trên địa bàn toàn tỉnh là hai chục ngàn rừng cây được trồng tỉa, được chăm sóc theo một quy trình hiện đại. Cây trồng dặm, dấu vết của một thời non yếu, đang được thanh toán đến những lô đất cuối cùng. Hai phần ba lượng cây đang khai thác, một phần ba trồng mới đang phổng phao sức vóc từng ngày. Chỉ độ vài năm nữa thôi, nếu ông giời đừng gây bất trắc, cả cánh rừng su bạt ngàn sẽ rùng rùng cho mủ thì rồi không hiểu sản lượng sẽ tăng lên biết giường nào.

Ngồi trên chiếc xe máy một trăm phân khối Vận cho mượn, anh cứ để mặc cho dòng suy tưởng chảy mơn man khắp da thịt mình. Mát quá! Đẹp quá! Xanh quá! Xanh đến rợn người. Đất đỏ, trời xanh, cao su xanh, suy nghĩ xanh. Chao! Bao gian nan cực nhọc vừa qua chỉ cần có một giây bay giữa thế giới xanh thế này là đủ để

https://thuviensach.vn

đă´p bô`i lại tâ´t cả. Cái cậu Vận tuy có hơi cực đoan, phủ miệng một tí nhưng nó nói cũng phải, cũng chẳng nên bao sân quá, thỉnh thoảng cũng nên bứt khỏi công việc vài ngày để nhìn lại mình. Công việc! Chỉ tiêu quỹ này cho các nông trường vừa giao xong, kê´ hoạch kinh doanh thông qua cũng tạm ổn, đợt học chính trị, học ngoại ngữ cũng vừa sơ kê´t, đoàn thanh tra không kê´t luận được gì, vớ vẩn, vẫn thê´, mâ´t thì giờ, lại ba cái kiện cáo vê` giao quá định mức sẽ khiê´n cho các nông trường vừa rơi vào thê´ bị động mà làm bừa làm ẩu, vê` că´t giảm vật tư ảnh hưởng đê´n sản xuâ´t, vê` cả chuyện những cuộc đâ´u thâ`u, chỉ định thâ`u xung quanh việc xây cái hội trường... họ chưa kê´t luận nhưng họ có vẻ muô´n găm lại. Thì găm. Tâ´t cả việc mình làm đê`u vì cái chung, chả ngại. Cái đáng ngại nhâ´t là điê`u mình đang vì nó mà đi hai trăm cây sô´ để đê´n kia cơ.

Hăm trăm cây sô´, chuyện vặt! Hai ngàn cây, cũng chuyện vặt! Để đê´n được với em, để được gặp lại em, cái phâ`n nửa bên kia của đời tôi, dù chỉ một giây một phút, tôi sẵn sàng đi vòng quanh cả cái hành trình đâ`y bâ´t tră´c này. Chỉ sợ lúc đó em lại... Cô â´y vẫn yêu ông... Chính cô â´y dặn tôi là không được nói lại với ông... Hơn ba năm giời, dâ`u quá đỗi khổ sở, anh đã khoá chặt chân mình lại bă`ng lòng tự tôn bị tổn thương, vậy mà chỉ cân một câu nói vu vơ không có căn cứ của cái thă`ng phổi bò trời gâ`m â´y đã khiê´n được anh nhảy vùng ra khỏi ổ như cái đứa dại gái mãn tính, ừ thì dại. Dại vì em chứ dại vì ai mà sợ nhục. Đã có thời yêu nhau đê´n lặn vào nhau, nhục hay vinh đâu còn có nghĩa gì nữa. Vả lại, dẫu không còn tình vẫn còn bạn, bạn hay tình cũng đâu dễ mỗi lúc mà ráo hoảnh làm ngơ. Và còn cả điê`u này nữa, có thể hôm nay tôi sẽ chưa đi hoặc không đi tìm em nê´u như cái lâ`n vê` thăm nhà nhă`m mục đích thăm dò, hàn gă´n bẽ bàng â´y, mẹ thă`ng Long không tỏ thái độ quyê´t liệt xua đuổi tôi. Tức là tôi cũng chả hay ho, tô´t đẹp gì khi đê´n với em lúc này cũng chỉ như một cách để giải toả sự cùng quẫn hê´t đường lùi trong mô´i kê´t dính gia đình phải không...

https://thuviensach.vn

Chắ c mẩm em đã có con, không hiểu một đứa hay hai đứa, thì cứ dừng xe ở bãi chợ ven đường mua cả hai suấ t quà cho chắ c ăn. Mua thêm cả chai Napoleong để uố ng với Tuấ n, chồ ng em hay người đàn ông của em gì đó, không quan trọng. Uố ng theo kiểu như hai người đàn ông như đã từng uố ng một đêm rừng cháy năm xưa, thực ra cậu ấ y đâu có chơi ác với anh, do em đấ y chứ và xét đế n cùng em cũng đâu có phải là người phản bội. Không thể gắ n bó suố t đời với một kẻ đã có gia đình và kẻ đó cứ mãi lầ n khân không dứt khoát thì sao gọi là phản bội. Và như vậy, đêm nay ca ba sẽ ngồ i với nhau như ba người bạn, cấ n cợn nuố t vào trong, tình bằ ng hữu nhè ra ngoài đi hế t chai rượu rồ i chia tay. Vậy là xong, chẳng còn hệ luỵ. Nhẫn quẹn ám ảnh. Cách tố t nhấ t để chấ m dứt một ám ảnh tình yêu là chứng kiế n mình yêu ngồ i giữa mâm cơm gia đình. Hình như có lầ n chính em đã nói như thế để hôm nay tôi lầ m lũi vượt trăm cây số số ng trâu số ng bò đế n đây chỉ làm động tác thực thi.

Tố i mịt anh mới đế n được cái nơi cầ n đế n. Một cánh rừng cao su nằ m đắ m chìm trong bóng tố i cao nguyên hoang dại. Tay giám đố c công ty này anh có quen sơ trong những hội nghị thường niên của toàn ngành nên không muố n lộ mặt. Và anh cũng không có ý muố n qua con người này dò thăm về em, một nữ giám đố c nông trường hiế m hoi chẳng phải công ty nào cũng có. Vì vậy, trong bóng tố i mông nung giữa xứ lạ, anh hoàn toàn không biế t nhà em ở đâu, em có nhà hay đang ở văn phòng? Vào quán vào tiệm hỏi thì bấ t tiện. Những nơi ba vạ này sẽ xé câu chuyện đang đêm có một gã đàn ông trông thấ t thểu đế n tìm bà giám đố c to ra gấ p chục lầ n, không có lợi gì cho em. Cuố i cùng anh đành ghé vào một mái lá nằ m sâu trong một lô cao su đang le lói ánh đèn dầ u và anh chắ c mẩm rằ ng đó là nhà của một công nhân cạo mủ, bởi chỉ có cạo mủ thì nhà cửa mới còn sập sệ, tạm bợ đế n như thế này.

https://thuviensach.vn

Chủ nhân có nhà. Hai vợ chồng trẻ và bố đứa con nít nhít anh chồng đang ngồi lừ lừ bên trai rượu, cô vợ vừa thu dọn bát đĩa vừa quát con nhặng xị, chao ôi, tiếng quát con của người mẹ tần tảo sao nơi nào cũng giống nhau, chua khét và rền rĩ như quát thét vào chính kiếp số vất vả của mình. Kiếp số ngàn đời của một phu cao su. *Âm thầm cạo, âm thầm số, âm thầm sinh con và đứa con sinh ra lại âm thầm làm tiếp công việc của cha mẹ, năm này qua năm khác, đời này nối tiếp đời kia nếu như không có một hơi thở mới thổi vào*. Cái suy nghĩ tưởng như nhàm chán, cũ mèm đó lại nhen lên trong anh.

Anh chia một nửa số quà cho bố đứa nhỏ, uống với người chồng có nước da mặn mòi như nước da người thượng một ly làm quen, hỏi theo cách hỏi ba cùng dân vận cái thời còn là lính phải đóng quân trong dân:

- Tháng này thu nhập của cô chú có khá không?

- Khá gì! – Anh chồng lè nhè. – Không tới năm trăm.

- Sao bảo bà giám đốc ở đây điều hành mọi việc giỏi lắm kia mà?

- Giỏi thì có giỏi nhưng bệnh đau miết, mấy thằng cha ở dưới thừa cơ mặc sức lộng hành, trống đánh xuôi kèn thổi ngược, buồn lắm chú ơi!

- Bà ấy bệnh đau thế nào?

- Sao biết được, cả nông trường ngàn mấy con người, có khi cả năm chẳng dòm thấy mặt bà, chỉ nghe nói thôi.

- Thế... Còn chồng con bà ấy độ này ra sao?

https://thuviensach.vn

Khó khăn lắm anh mới bục ra câu đó lập tức bị cái nhìn rất sắc của vợ chém ngang mặt.

- Chú là thế nào với bả mà đang đêm vô đây hỏi chuyện chồng con người ta?

Chết mẹ rồi! Đã kín đến thế mà vẫn bị lật mặt. Cái giống đàn bà có thể ngu ngơ về mọi chuyện nhưng đã động đến chuyện này là tỉnh như cáo. Anh cười:

- Tôi là bạn làm ăn với chồng bà ta. Cũng lâu rồi không gặp.

- Chồng nào? Vẫn cái nhìn xeo xéo.

- Anh chồng to cao hay đi chiếc xe phân khối lớn ấy.

- Thế ra chú là bạn làm ăn với cái nhà ông ấy đấy à? Hèn chi mà dòm chú cũng có vẻ là dân buôn bán lớn lắm. Chú về đây chắc để mua số cây cao su đêm trước bị bão nó đánh đó?

- Hả... Ừ, đánh đổ.

- Mẹ nó! – Anh chồng dằn mạnh cái ly xuống chiếu – Đúng là chó cắn áo rách. Đổ mẹ gì. Họ đổ tại bão để kiếm cớ thu tiền. Đổ gì mà đổ những cả chục héc ta lận. Có đổ vào túi!

Chồng tiếc bắc, vợ tiếng nam, đám trẻ tiếng lơ lớ... nghe một lát đã cảm thấy ong ong trong đầu hết chịu nổi định đứng dậy cáo từ...

- Vậy chú có muốn đến thăm ổng không?

Rõ ràng là món quà không đáng gì cho trẻ nhỏ và vẻ mặt có lẽ là trông nhầu nát lắm của khách đã phát huy tác dụng phụ, cô vợ vạch một bên đầu vú vẫn còn căng mọng cho con bú hỏi với vẻ ái ngại.

https://thuviensach.vn

- Cũng muố´n đê´n thăm chút...

- Cháu sẽ cho thă`ng lớn nó dẫn đi, cũng gâ`n thôi. Ông này nghe nói giàu dữ lă´m! Có nhà ở Sài Gòn, nhà ở Playku, có cả nhà ở đây nữa.

- Chă´c là họ ở chung trong căn nhà đó? – Anh hỏi một câu vô nghĩa.

- Ai mà biê´t! – Giọng người chô`ng. Thỉnh thoảng ông ta mới vê`. Vê` để đưa bà â´y đi đận thì thành phô´, đận thì Hà Nội, đận lại sang cả Trung Quô´c nữa để chữa cái bệnh chi đó. Chă´c là bệnh vô sinh. Đểu nhỉ! - Cười khớ một tiê´ng như bát vỡ - Người muố´n chả có được, người không muố´n lại đẻ ình ịch. Giá như đổi được chỗ thì...

- Vô duyên! – Chị vợ mă´ng anh chô`ng một tiê´ng cũng chua ngoét như mă´ng con – Thôi, uô´ng vậy thôi, lên giường ngủ đi, mai còn ra lô sớm

- Đâ´y, lại lên giường! Mới chập tô´i đã lên giường làm sao mà không lă´m con, làm sao mà không... ình ịch được.

Lại tiê´ng bát vỡ bă´n ra từ trong mô`m, lại tiê´ng câ´m cáu chua ngoét nhưng nghe thật â´m bụng. Họ đang hạnh phúc. Họ châ´p nhận hoàn cảnh của họ, và thê´ là cuộc đời. Chỉ có tôi và em, và những lộng hành, bon chen, đô´ kị, xung đột, xâ´u tô´t dai dẳng bủa vây chung quanh là chă´c không thể nào châ´p nhận được nhưng buộc phải châ´p nhận. Đó cũng là luật đời. Phải chăng vì thê´ mà giờ đây tôi đang đi theo cậu bé mười một tuổi, mặc quâ`n đùi, cởi trâ`n băng vào bóng tô´i để đê´n với em.

*

**

https://thuviensach.vn

Thă`ng bé chỉ tay vê` phía một căn nhà ngói hai gian khá rộng đang chạy máy phát điện hiện ra như một ảo ảnh:

- Nhà cô â´y kia kìa! Cháu gọi nhé! Cô...

- Â´y không – Anh vội bụm lâ´y cái miệng đang chực ngoác ra cật lực của nó – Cháu vê` đi để bác tự vào. Cảm ơn cháu nhiê`u lă´m! Cho cháu mua sách vở đi học này. Anh nhét vào tay nó tờ bạc năm mươi ngàn. Nó trợn tròn mă´t, ngâ`n ngừ một lát rô`i câ`m lâ´y, chạy ù đi, thỉnh thoảng lại ngó lại xem ông khách có đòi lại không.

Giâ´u chiê´c xe vào một chỗ khuâ´t ven đường lô, anh nhẹ chân đi vào ngõ với một cảm giác lo lă´ng, hô`i hộp đã lâu lă´m mới lại có. Bô´n năm, mới chỉ là bô´n năm xa em, không gặp em mà đã tưởng ră`ng đã lâu lă´m rô`i. Em đang bệnh đau, không hiểu lúc này đây mặt mũi hình hài em sẽ ra sao. Đã gâ`y yê´u chă´c em càng gâ`y yê´u lă´m. Đâu có sao. Đã có lâ`n ở bên nhau, em có nhớ câu anh nói: “Chúng mình yêu nhau lâu quá rô`i, như là có từ tiê`n kiê´p rô`i, sau này dù em có ra làm sao, thậm chí có biê´n cải thành đàn ông, anh vẫn yêu...” Anh còn lâ´y tay bịp miệng anh: “Đàn ông các anh bao giờ cũng thê´, nói đổ đình đổ chùa nhưng đụng chuyện một chút là tơi ra như cục bột mì nhúng nước”, cục bột mì â´y lúc này đang ở cách em chưa đâ`y hơi thở đấy và nó chưa hê` tơi ra chút nào, vẫn vẹn nguyên, quánh vón, chỉ có em mới đụng chuyện là đã nản chí thôi.

Không muô´n gõ cửa, chưa thể gõ cửa, như một gã trộm chuyên nghiệp, anh nhón chân theo kiểu trinh sát nhón chân vào đô`n giặc đi vòng ra sau nhà, tiê´n gâ`n đê´n khung cửa sổ có khe sáng hă´t ra, nhìn vào... không nhìn thâ´y gì hê´t. Chỉ có mùi thuô´c bă´c bay ra ngào ngạt. Họ đi đâu nhỉ? Hay là vào phòng trong nă`m nghỉ rô`i, áo mỏng quâ`n mỏng, đâ`u gô´i tay â´p... Nhưng sao còn sáng đèn? Căng mă´t nhìn sâu chút nữa. Vẫn trô´ng lạnh. Đúng lúc toàn thân

https://thuviensach.vn

anh khẽ giật nẩy bởi một tiếng ho con gái rất đỗi quen thuộc vọng ra và dáng hình em từ giữa khoảng tối nhờ nhờ của khoang bếp đi dần lên. Ngực anh thít chặt, mặt nóng bừng, em đấy ư? Không, không thay đổi gì cả, vẫn thế, còn hơn thế, vẫn mái tóc buông xoã, vẫn dáng người mảnh dẻ, vẫn cái cổ thật cao và vẫn khuôn mặt thanh thoát, trắng xanh, không gợi một chút phấn son, không gầy đi, không già đi, chỉ có đôi mắt hình như có sâu hơn, trầm hơn đôi chút.

Hà Thương ho nhẹ tiếng nữa, đi ra bàn, ngồi xuống, rút tệp giấy trên kệ ra, đeo kính vào rồi cúi xuống chăm chú. Chiếc kính... Chiếc kính gọng nâu... Anh nổi gai người. Vẫn là chiếc kính dạo nào hai đứa đi cả ngày giữa phố đông để chọn mua cho được. "Khi nào em chết thì cái kính này mới mất". Em bảo vậy. Thương ơi, anh đây! Đứng ngoài cửa sổ anh cồn cào muốn kêu lên một tiếng như thế rồi ào vào, không làm gì cả, không nói gì hết, chỉ nhìn, nhìn như nuốt, nhìn một lần cho mãi mãi, rồi thôi. Tôi biết em kiêu hãnh, em cũng hiểu tôi bất cần, cuộc tao ngộ trong đêm thế này chưa chắc đã làm em xúc động mà có khi còn khiến em phật lòng. Lại còn cái người đàn ông kia nữa... Anh đảo mắt quanh phòng... ừ nhỉ, không thấy chiếc phân khối lớn của hắn đâu cả nhỉ? Hắn đi vắng, lại đi vắng hay là hay là giữa hai người vẫn chỉ là... Không! Anh lắc đầu thật mạnh. Không thể có cảnh huống ly kỳ, mùi mẫn như tiểu thuyết Quỳnh Dao vậy được. Đây là Việt Nam, đây là xứ sở cao su đang vào thời thị trường chụp giật, làm gì có.

Anh vẫn đứng, cô vẫn ngồi. Thời gian không chịu trôi. Bỗng anh thèm được đứng mãi như thế này, đứng thật lâu, đứng suốt đời, không còn thời gian, không còn không gian, không cao su, không lỗ lãi, không Công ty, không đảng uỷ không nông trường, không cạnh tranh, không thanh tra không lừa nhau từng miếng, không làm bộ giả nói giả cười, không hết. Chỉ có tôi và em...

https://thuviensach.vn

Lại tiếng họ. Tiếng ho con gái trong đêm cao nguyên nghe nẫu ruột nẫu gan. Có vẻ mệt, em bẻ ngón tay, đúng dậy ra tủ sờ tay vào núm băng Cassete, một thói quen vừa làm vừa nghe nhạc vốn có của em. Một bài tình ca... Rồi lại một bản dân ca khe khẽ vang lên... Và sau đó, thật bất ngờ, anh rùng mình không tin ở tai mình nữa, chẳng hiểu có phải do chính dáng hìn em tạo nên hay do một âm thanh ký ức nào đó vọng về mà cả gian phòng bỗng đầy ắp giai điệu Cái chết của con Thiên nga quen thuộc. Anh ghì trán đến đau nhức vào thành cửa. Không, chính là nó chứ không phải là ảo. Con thiên nga gãy cánh... Con thiên nga mỏng manh... Cái đẹp tội tình... Cái đẹp không bao giờ biết mình đang là miếng mồi ngon của cái ác... Con thiên nga nằm xuống nhưng con thiên nga sẽ bất tử trong màu trắng tinh khôi... thì ra em vẫn giữ được bản nhạc của chúng mình. Có nghĩa là em vẫn chưa...

Không thể nghe thêm, không thể nghĩ thêm được gì nữa, anh quyết định đẩy cửa bước vào, bước vào giữa nét nhạc ấy để em phải bộc lộ em chính là em. Chỉ cần thế thôi để lưu giữ được chút hành trang về tình yêu, về sự chung thuỷ của đàn bà chứ tôi không đòi hỏi gì hết, kể cả một nụ hôn rất nhẹ vào môi mà tôi đang khát thèm đến cạn khô lòng ngực. Đúng lúc hai bàn chân tê cứng của anh bắt đầu dịch chuyển thì ngoài mặt lộ bỗng ục lên một tiếng nổ rất to như có pháo phòng không hạ nòng bắn thẳng ở đâu đây. Tiếp liền là một ánh đèn pha vút thẳng vào, sáng loá như chớp bom. Thằng Tuấn! Chả lẽ lại là nó, tại sao lại là nó? Chỉ nó mới có cái kiểu phóng xe trấn cướp ngân hàng như thế. Xe lao vào sân. Đúng là nó rồi. To cao dềnh dàng, mũ bảo hiểm, chân dận giày nhà binh Mỹ... Chán! Anh lùi lại về chỗ cũ. Tiếng chân chống gạt mạnh. Mùi xăng xộc lên. Đế giày gõ vội... Cửa mở... Thằng Tuấn thật. Trên tay hắn là một bịch to không hiểu đựng những thứ gì và tay kia là chiếc ba lô du lịch căng phồng chứng tỏ hắn vừa đi đâu xa về.

https://thuviensach.vn

- Thương chưa đi nghỉ à? – Đúng giọng hỏi lưng chừng không lạnh không â´m của một gã chủ nhà.

- Dạ, còn bận chút việc. Sao anh Tuâ´n vê` tô´i thê´? Đã ăn gì chưa để Thương đi nâ´u?

Chao ôi! Vẫn tiê´ng nói â´m nhẹ đê´n vô cùng, tiê´ng nói â´y bao lâu nay đã lặn ngược vào tận đáy tâm hô`n anh.

- Ăn bậy một miê´ng ngoài Cây Chanh rô`i. Tính mai mới vê` nhưng lại sợ ở nhà có chuyện gì...

- Làm gì có chuyện gì được – Cười nhẹ - Anh Tuâ´n cứ làm như Thương là người să´p chê´t.

- Thuô´c này vẫn của ông thày Tàu ở Thâm Quyê´n nhưng có thêm vài vị nghe nói tô´t lă´m – Hă´n tháo dây chă`ng buộc quanh cái bịch to có bọc ni lông.

- Trời! Thuô´c cũ đã uô´ng hê´t đâu. Đọc báo thâ´y người ta quảng cáo thứ thuô´c này mă´c lă´m, một gói bán tới cả bô´n, năm triệu bạc, anh Tuâ´n mua làm gì mà nhiê`u thê´?

- Chuyện vặt, miễn là công hiệu. Â´m đâu, để să´c thử loại này xem.

- Anh cứ để đó, mới đi xa vê`, mệt, để Thương đi nâ´u nô`i nước cho anh tă´m qua.

Cô đi xuô´ng bê´p. Gã đàn ông ngả lưng vào thành ghê´m, bă´t chéo đôi giày lâ`m lụi lên cạnh bàn, lặng lẽ ngửa cổ nhả khói thuô´c lên trâ`n nhà... ngoài này anh thâ´y cay xè nơi mă´t, vội nhă´m nghiê`n lại... Anh sẽ gõ cửa vào đúng như dự định ban đâ`u nhưng tâ´t cả những gì diễn ra trong kia đã làm cảm xúc anh đông cứng lại. Không thể vào được nữa! Vào làm gì! Nô`i nước tă´m.... Bọc thuô´c

https://thuviensach.vn

đă´t tiê`n... đôi giày thượng lên mặt bàn... Người ta đang cầ`n yên tĩnh để chăm sóc nhau, để được bày tỏ tình cảm với nhau, hoạ có là ngu, là dở người mới xông vào lúc này. Vĩnh biệt! Vĩnh biệt em, Hà Thương! Chỉ cầ`n một giây phút thê´ này thôi là đủ để tôi nhận thấ´y không còn chỗ nào kê được trong cuộc đời em nữa. Thôi thê´ cũng xong. Dẫu sao trong lúc yê´u đau, em cũng có được một kẻ đàn ông yêu thương, chăm sóc tận tình. Chỉ buồ`n là em yê´u đau cái gì, đau ra sao, tôi, một kẻ tưởng như đã có thời sẽ gă´n bó cả đời với em lại không hay biế´t, không được quyề`n hỏi han, chăm sóc gì cả. Chào em...

Vũ Nguyên ra chỗ giấ´u xe. Ra đế´n mặt lộ tráng nhựa rồ`i, không ngoái đầ`u nhìn lại, anh vẫn tưởng như mùi thuố´c bắ´c nghèn nghẹn theo anh ra đế´n tận ngoài này, mùi của hạnh phúc, mùi của cõi nhân gian vui ít buồ`n nhiề`u.

*

**

Chiề`u tố´i hôm sau, vừa dệ bánh về` được đế´n trước cổng Công ty, đang bã bời mệt mỏi tận cùng, cô phó văn phòng có vóc dáng nở nang, uyển chuyển của một vận động viên thể dục dụng cụ đã chạy ra báo tin có nhà báo Trung ương đang chờ giám đố´c để làm việc.

- Sao không để anh Vận hay anh Điề`n làm việc luôn đi.

Trước các nhân viên, theo thói quen cố´ hữu, bao giờ anh cũng kêu các cộng sự của mình bằ`ng anh.

- Dạ, em có nói nhưng anh nhà báo bảo có những việc phải trực tiế´p gặp người phụ trách cao nhấ´t.

https://thuviensach.vn

- Rách việc – Anh cau mày – Thôi được, bảo tay â´y gặp tôi ở văn phòng nửa tiê´ng nữa. Cái gì mà trực tiê´p với chả trực tiê´p! Lại xin quảng cáo chứ gì? Lâ`n sau những trường hợp như thê´ này, đô`ng chí cứ bảo tôi đi vă´ng, đi vă´ng xa.

Có vẻ đã quen với sự gă´t gỏng bâ´t chợt của sê´p, cô văn phòng chỉ lí nhí khẽ dạ một tiê´ng rô`i lui ra.

Từ trên tâ`ng hai nhà khách, sau tâ´m kính mờ, có một ánh mă´t đang nhì xuô´ng...

*

- *

Một thanh niên có khuôn mặt quen quen, đâ`u chải ngôi giữa, gâ`y dong dỏng, ăn mặc kiểu tay chơi bụi bặm với chiê´c áo phao khoác ngoài chă`ng chịt những túi bước vào. Anh ta vô`n vã bă`ng một cái cười râ´t tươi, từng trải trước tuổi nhưng đôi mă´t lại cứ nhìn vào chủ nhân xoay xoáy:

- Xin chào vị giám đô´c nổi tiê´ng làm ăn giỏi toàn ngành! Em đê´n từ sáng bây giờ mới gặp được anh. Đúng là làm giám đô´c thời này còn khó hơn gặp chủ tịch nước.

- Cũng không đê´n nỗi. Tôi vừa đi thăm người quen vê`. Đô`ng chí ngô`i chơi – Anh cô´ làm ra bộ tươi tỉnh chỉ chiê´c ghê´ đô´i diện – Mà này, trông cậu có vẻ quen quen, hình như đã gặp ở đâu rô`i â´y nhỉ?

- Gớm thôi, người giỏi giang ao giờ cũng đãng trí, mà đãng trí là dâ´u hiệu của một nhà doanh nghiệp hiện đại, đãng trí cái nhỏ để tập trung vào cái lớn. Em đã xuô´ng nông trường của sê´p với một người

https://thuviensach.vn

nữa hô`i sê´p đang là giám đô´c nhưng bị sê´p tránh mặt, sê´p quên rô`i à?

- Có gặp đâu mà quên. Nhưng có nghe nói lại. Sao, chàng phóng viên hợp đô`ng, hình như sau lâ`n đó vê`, các cậu không có bài nào?

Bị tác động bởi mâ´y chữ Phóng viên hợp đô`ng nhưng hơn là nội dung câu hỏi, anh chàng thoáng cau mày lại rô`i liê`n đó lại cười toét:

- Vâ´n để là ở đó. Hô`i â´y có nhiê`u thông tin phức tạp vê` sê´p, vê` nông trường lă´m, nê´u em không kiên quyê´t thuyê´t phục mà để đăng cái bài đó lên là râ´t mệt.

Chứ không phải có người ghim lại không cho đăng hả? Định vỗ thẳng vào mặt anh ta câu đó nhưng nghĩ sao lại thôi.

- Cám ơn cậu! Theo mình thì cứ đăng biê´t đâu lại có tác dụng phụ, càng hay.

- Chà! Đúng là thiên hạ nói không ngoa, giám đô´c Vũ Nguyên dám làm dám chịu trách nhiệm, một giám đô´c chịu chơi không dễ gì qua mặt được. So với lâ`n gặp trước, à, tức là em muô´n nói cái lâ`n gặp đại hội mừng công toàn ngành, sê´p chả thay đổi gì, vẫn đẹp, vẫn phong độ, vẫn...

- Xin lỗi! Tôi mới vượt hai trăm cây sô´ đường xâ´u vê`, hơi mệt. Cậu muô´n gặp trực tiê´p tôi có việc gì?

- Thực ra cũng không có việc gì nhưng vì nghĩ đê´n sê´p, quý trọng sê´p nên...

- Nói luôn đi, tôi nghe.

- Nhanh thôi. Vẫn là những thông tin phức tạp mà nê´u không chính xác sẽ có ảnh hưởng khá nghiêm trọng đê´n uy tín của sê´p, của

https://thuviensach.vn

công ty.

- Của tôi? – Bâ´t chợt thâ´y nóng mặt – Uy tín gì? Đô`ng chí cứ nói.

- Vâng, nhưng trước hê´t xin thô´ng nhâ´t với anh một nguyên tă´c là, báo giới bao giờ cũng đứng vê` phía những nhân tô´ tích cực chứ không đua theo dư luận. Nhâ´t là cái nhân tô´ đó lại là một trong những con chim đâ`u đàn của ngành cao su Việt Nam như anh.

- Không dám.

- Trên tinh thâ`n đó, em muô´n thă`ng thă´n trao đổi với anh một sô´ thông tin mà bọn em nghe được từ toà soạn và cũng muô´n được nghe anh trao đổi lại.

- Ví dụ?

- Ví dụ chuyện đâ´t đai công thành riêng, chuyện đâ´u thâ`u sai nguyên tă´c, chuyện độc đoán chuyên quyê`n trong điê`u hành, chuyện tài chính, chuyện tình cảm riêng tư không rõ rệt...

Trái da láng đêm qua bên cửa sổ xì khói trong đâ`u. Anh đứng bật dậy:

- Hê´t chưa? Còn chuyện gì nữa không?

- Â´y kìa, anh cứ bình tĩnh – Lại cái cười từng trải trước tuổi. Nói ra tâ´t cả điê`u này là cũng vì mục đích bảo vệ anh, bảo vệ cái đúng.

- Thê´ này nhé! – Gò má anh giật mạnh – Trước mă´t là tôi không câ`n bảo vệ. Sau nữa là tôi không muô´n nghe thêm những thông tin ba láp â´y. Nê´u đô`ng chí muô´n rõ hơn, có thể tìm đê´n ban thanh tra tỉnh, thanh tra bộ. Còn tôi, tôi không có gì để nói cả. Hê´t!

https://thuviensach.vn

Anh ta cũng đứng dậy, cái cười lặn hẳn, nét mặt chợt trở nên rắn căng:

- Tức là đồng chí không muốn cộng tác với báo chí?

- Còn tuỳ ở như báo chí nào?

- Với thái độ ấy, đồng chí đã tự chuốc lấy những phiền toái không lường được. Và chúng tôi cũng sẽ có cách làm việc riêng của chúng tôi, cách làm dựa trên sức mạnh độc lập của báo chí.

Giận run người, anh chỉ kịp kìm lại bằng cả bàn tay lia ra cửa:

- Mời cậu đi ra khỏi đây ngay! Nếu muốn xin tiền, xin quảng cáo thì cứ nói thẳng, tôi sẽ cho, đã từng cho, còn giờ ba cái trò nắn gân, dặm doạ ra để vòi, bảo vệ của tôi sẽ nói chuyện với cậu!

Anh ta vơ cuốn sổ tay chưa ghi được chữ nào nhét nhanh vào túi áo ngực, lé mặt nhìn ra cửa, cười nhạt:

- Rất tiếc! Rất tiếc đồng chí giám đốc ạ! Tôi chỉ nói thế thôi. Rất tiếc!

Cánh cửa ập lại một lúc lâu rồi mà trong căn phòng mờ tối, toàn thân Vũ Nguyên vẫn rung lên như bị sốt rét.

Vận vào, trên miệng còn ngậm chiếc tăm, giọng tưng tửng:

- Ông đuổi hắn đi rồi?

- Không thể nào chịu nổi! Sao bây giờ lại nảy nòi ra lắm thứ nhà báo quái gở thế không biết.

- Báo mẹ gì. Tay này nghe nói chỉ chuyên dựa danh nhà báo để đi nặn tiền thiên hạ. Nặn được, nó tung hô lên tận trời, không được, nó giở mặt hạ người ta xuống tận đất. Hôm quan thằng công ty Bắc

https://thuviensach.vn

cũng bị hắ´n đê´n bóng gió một chập, phải nôn ra vài triệu đâ´y. Ông làm thê´ là phải. Cũng cầ`n cho mâ´y thằ`ng cha này giật mình một phen chứ không lại cứ cho rằ`ng doanh nghiệp với tội phạm chỉ là một, phải sợ hãi, phải kính nể, phải có nghĩa vụ cung phụng họ thì mới được yên.

- Mệt! Quá mệt! Mệt đủ thứ. Nhiề`u khi cứ muô´n vâ´t quách.

- Nước đời là vậy. Nhưng cũng không nên coi thường cái cánh báo chí nửa mùa này. Vũ khí tô´i tân có sẵn trong tay họ, họ dễ làm cú nháy cò vô tội vạ lắ´m.

- Chập!

- Thôi dẹp, tóm lại chuyê´n đi thê´ nào? Gặp được em không?

- Nhà còn rượu không?

- Hả, cái gì? Mèng đéc, kiểu này rồ`i lại sắ´p có bão đây. Rượu thiê´u cha gì.

- Đi, đi về` nhà cậu ta nói chuyện.

*

**

Cái ánh mắ´t từ tầ`ng hai nhà khách lúc nãy đã lại xuâ´t hiện ở một chỗ quẹo bên đường. Chiê´c xe máy đang phóng nhanh chợt dừng lại.

- Xin chào! – Ánh mắ´t nói – Chào đồ`ng chí nhà báo Trung ương!

- Ông là ai?

https://thuviensach.vn

- Sao đằng ấy chóng quên thế? Mình là Điền, phó giám đốc cái nông trường điểm dạo ông xuống, bây giờ lên đây vẫn làm phó, không thay đổi gì, một thứ phó truyền kiếp. Có lẽ nhà báo vừa gặp chuyện bực mình?

- Tôi chưa từng gặp một tay nào hách như thế cả. Tưởng làm vua một vùng là có thể làm vua được cả thiên hạ. Ông cứ về nói với lão ta như thế và tôi sẽ không bao giờ bỏ qua chuyện này đâu.

- Đừng nóng, chuyện đâu rồi có đó. Vào đây, vào đây cái đã! – Hắn chỉ tay vào một quán nhậu nằm kín đáo bên kia đường – Bây giờ về Thành phố không kịp đâu, lại dễ gặp nguy hiểm, cứ vào đây làm chút gì cho ấm bụng rồi nghỉ lại, có chỗ tươm tất đàng hoàng chứ cứ gì phải nghỉ ở Công ty. Ai lại để cho nhà báo Trung ương bụng đói ra về thế này.

- Cám ơn nhưng tôi đi kiểu này quen rồi.

- Đằng ấy vừa nói không bao giờ bỏ qua chuyện này?

- Không bao giờ!

- Vậy thì phải vào đây nghe cho hết ngọn ngành rồi mới "không bao giờ" được chứ. Đằng ấy đánh giá tay Nguyên hơi bị đơn giản đấy. Tay này không vừa đâu. Hàng chục đoàn thanh, kiểm tra xuống rồi lại phải cắp tráp về không kia kìa. Muốn hạ nốc ao hắn thì chỉ có cách là phải nắm hắn ở đằng chuôi. Mà cái chuôi đó... hả!

Hắn xoè rộng bàn tay rồi rồi quắp trở lại. Chàng phóng viên ngần ngừ một chút rồi, không hiểu do bàn tay có những ngón quắp lại đầy tính biểu tượng kia hay do mùi tỏi tán từ bên đường bay sang thốc thẳng vào mũi, anh ta nhìn như soi ếch vào mắt Điền hồi lâu, chợt hiểu, gật đầu.

https://thuviensach.vn

25

ĐÃ MƯỜI NGÀY PHẠM NHÂN VŨ NGUYÊN KHÔNG LÀM động tác vẫy tay giâ´c sáng nữa. Vô ích. Chả tác dụng gì. Anh nghe trong mình đã bă´t đâ`u rệu rã lă´m rô`i. Không phải do khớp, không phải do u xơ, tâ´t nhiên, cũng không phải do cuộc sô´ng tù ngục. Tâ´t cả những cái này anh đã quá quen, đã ngâ`m ký một bản hoà ước sô´ng chung với nó suô´t đời, chúng không thể làm hại được anh. Điê`u mà anh đang lờ mờ nhận ra đó là nă`m ở chỗ sâu hơn kia. Nă`m trong tim trong máu. Anh không còn làm chủ được nhịp đập của quả tim mình nữa. Sáng nào vạch áo nhìn xuô´ng dường như cũng cảm thâ´y nó nặng hơn một chút, to ra một chút, thỉnh thoảng vê` đêm cả vùng ngực lại dội lên những cơn đau quặn thă´t đê´n vã mô` hôi. Nghiê´n răng chịu. Bám chặt tay và gờ xi măng để không cho tiê´ng rên thoát ra khỏi họng. Và không muô´n hở ra với anh. Ông bạn tù già biê´t, ông sẽ nặng lòng hơn trong khi lòng ông đã quá tải gánh nặng cuộc đời rô`i. Cậu quản giáo biê´t, thă`ng con anh sẽ biê´t, anh không thể để cho nó lo lă´ng vì bệnh tật của bô´, cái thứ bệnh mà bô´ nó bao lâu nay biê´t nhưng vẫn bướng bỉnh khinh thường.

Anh đã mơ hô` nhìn thâ´y cái chê´t. Cái chê´t đã được báo trước cách đây vài năm qua miệng một nhà bạn có học vị giáo sư. Anh không tin, anh cười nhạo, và bây giờ nó đã đê´n. Căn bệnh đái tháo đường đã nhè đúng lúc này mà phát dương hê´t công năng tàn phá mình. Ừ thì phá, có gì mà sợ. Đúng, cho tới tận lúc này anh vẫn chưa ghê sợ nó, chỉ câ`u mong nó hãy đê´n châ`m chậm một chút, một chút thôi, đê´n vào lúc mọi việc đã được sáng tỏ, đê´n khi thă`ng bé có thể ngẩng cao đâ`u vì sự hoàn toàn vô can của bô´ nó. Thă`ng bé lúc này chă´c đã thi xuong. Liệu bài vở nó sẽ ra sao sau cú sô´c này? Liệu nó có bị thă`ng tay loại khỏi vòng đỗ đạt khi cái người đẻ ra nó

https://thuviensach.vn

đang nằm trong trại giam? Và, liệu hai bố con có được gặp nhau một lần trước khi cái con quái vật nằm trong máu kia nó lôi anh đi vào tăm tích? Liệu... Nửa đêm tỉnh dậy chợt nghĩ đến điều này, anh hoảng sợ đến tái tê cả người. Con ơi...

*

**

Vào một buổi chiều, ông nhân viên tạp vụ văn phòng Công ty bất ngờ có mặt tại phòng thăm hỏi tù nhân. Đây là lần đầu tiên sau một trăm tám mươi một ngày bốn giờ, anh có người đến thăm nuôi. Quá xúc động, giọng anh đâm nhịu cứng như cái người say thuốc lào giác sáng:

- Trời đất, bác Thái... bác vào thăm tôi đấy ư... Tại sao bác lại vào được đây?

- Cậu con ông Bằng nói khó với giám đốc trại giam cho tôi vào – Nét mặt ông vẫn càu càu như thể ông đang phàn nàn điều gì với giám đốc của mình – Ông có khoẻ không? Người ta đã làm gì ông mà người ngợm ông ra cái nông nỗi này?

- Không... Không có ai làm gì tôi cả... Sao? Anh em ở ngoài đó có mạnh hết không? Mọi chuyện của Công ty vẫn diễn ra bình thường đấy chứ? Cậu Vận thế nào?

- Ăn chút đi đã, hỏi chi mà hỏi dữ vậy?

Ông lôi từ trong cái túi to tướng ra cả một cửa hàng tạp hoá bày lênh láng ra bàn: Đường sữa, xà bông, bánh mì, bát ít, thuốc lá, thuốc tây, giò chả, thịt quay thịt hộp, my tôm các lại... Một ly cà phê sánh quẹo, bốc khói được rót ra từ cái phích nhỏ, kèm theo một ổ bánh mỳ kẹp dăm bông được đẩy đến trước anh:

https://thuviensach.vn

- Ăn đi! Tôi nhớ suất ăn sáng của ông bao giờ cũng chỉ có thứ này.

Nhai mẩu bánh mỳ mà anh nghẹn đắng không thể nào nuốt nổi trong khi ông già Thái vừa soạn các thứ trở lại vừa lầm bầm như nói một mình:

- Ông Vận ông ấy ba bốn lần lên đến đây nhưng không được vào. Ông ấy nhắn là trong này ông cứ an tâm lo giữ gìn sức khoẻ, ngoài kia anh em đang tìm cách để vận động cho ông ra. Những người ghét ông, thù ông có người cũng đã nghĩ lại rồi. Gần ba ngàn chữ ký cả thảy...

- Ký gì, bác Thái?

- Ký đòi thả ông, ký đòi làm sáng tỏ vụ việc của ông.

- Cám ơn... Cám ơn tất cả anh em... Cám ơn tất cả mọi người nhưng chẳng ăn thua gì đâu. Không thay đổi được gì đâu một khi người ta đã có chủ đích.

- Uống cà phê đi không nguội hết bây giờ? – Gắt – Ông bảo cái gì chủ đích? Thế ra ông đành chấp nhận ngồi đập muỗi suốt đời trong này à? Mới có vậy mà đã bi quan, mọi người biết, buồn lắm đấy.

- Tôi... tôi xin lỗi! Có thể đầu óc tôi dạo này...

- Đây là 500 viên thuốc tễ chữa bệnh nhồi máu – Ông đẩy một chiếc hộp vuông màu xanh biếc ra giữa bàn – Thuốc gia truyền của dòng họ Đường nổi tiếng danh y bên Trung Quốc đấy. Mỗi ngày hai viên thôi, uống đều sáng chiều.

- Của ai mua đó bác?

https://thuviensach.vn

- Ai biết được. Có một đứa bé đưa đến nói có người gửi rồi đi luôn.

- Người ấy thế nào? Đàn ông hay đàn bà?

- Lạ nhỉ? Hay là của...

- Của ai cũng được miễn không phải là thuốc chết người. Sắp hết giờ rồi, hỏi gì thì hỏi cho hết, chắc phải lâu lâu tôi mới được vào.

Anh im lặng. Khuôn mặt gầm ghì của Tuấn hiện lên... Chả lẽ lại là Tuấn? Nếu đúng vậy thì hộp thuốc anh biết chắc chắn là rất đắt tiền kia có ý nghĩa gì? Có một chút dính dáng sâu xa của cô ấy vào đó không hay chỉ là một chút an ủi thông thường theo kiểu tình cũ nghĩa xưa bây giờ một người gặp nạn? Nếu chỉ có như vậy...

- Kìa, ăn đi chứ, ăn nhiều đi! Những thứ này mang về phòng không ăn nhanh, nó thiu, đau bụng lại khổ. Anh cười méo xẹo, cố nuốt miếng bánh mỳ để làm vui lòng ông. Bố mẹ không còn, anh em ruột thịt cũng tứ tán, đã từ lâu anh tìm được ở con người này một tình thương sâu thẳm không nói ra.

- Lâu nay bác có gặp thằng nhỏ nhà tôi không?

- Nó đang ở ngoài kia kìa – Ông già nói tỉnh queo.

- Nó đang ở ngoài kia! Trời, sao bác không đưa nó vào đây?

- Ai cho vào mà vào. Vào một mình đã là may mắn lắm rồi.

- Không được! Nếu vậy để tôi ra với nó. Long ơi...

Như vô thức, anh đưng bật dậy định lao ra cửa. Và rất có thể anh sẽ lao ra thật nếu như viên quản giáo con trai đồng đội đứng gần

https://thuviensach.vn

đó không kịp thời giữ lại: “Bình tĩnh đi chú! Để thư thả cháu sẽ nghĩ cách cho em vào”. Anh thẫn thờ đi vê` chỗ, chô´c chô´c lại giật mình, ngó nghênh ra phía ngoài cửa sổ như có tiê´ng gọi “Bô´ ơi!” vẳng đê´n.

- Nó... nó có khoẻ không? – Tiê´ng anh nghẹn đặc – thi cử sao rô`i, nó có nói với bác?

- Sao không nói. Ông coi tôi là người dưng à?

- Tôi... xin lỗi!

- Xong rô`i.

- Xong... Xong là xong thê´ nào?

- Là thi đậu cả bô´n trường chứ còn sao nữa. Ba trường thủ khoa, một trường trên thủ khoa.

- Trên thủ khoa... Tôi không hiểu.

- Là đủ điểm để được chọn đi học nước ngoài.

Ly cà phê trên tay anh trượt xuô´ng bàn. Một cục gì nó nóng lă´m từ trong ruột trườn mạnh lên cổ... trườn lên mă´t lên mũi... Anh nâ´c nhẹ một tiê´ng rô`i biê´t là không kịp được nữa để mặc cho nước mă´t chảy ra. Bên kia bàn, tiê´ng ông già vẫn câ´m cảu:

- Hay nhỉ? Không nói thì bảo không nói, nói lại khóc, con cái vậy, phải mừng mới phải chứ sao lại khóc, buô`n cười!

Anh gạt nước mă´t nhìn lên, gượng cười. Giây phút â´y, anh lại thâ´y chính trên gò má người nhân viên già của mình cũng đang nhoè ướt.

https://thuviensach.vn

26

RA RIÊNG, CAO SU BƯỚC VÀO KÌ THAY LÁ.

Những ngọn gió hanh khô không ngớt thổi dọc suố t những hàng lô. Có cả cánh rừng cao su bạt ngàn hơn hai mươi ngàn héc ta nă`m dài trên bố n huyện bă t đâ`u trút lá làm một cuộc trở mình âm thâ`m và vĩ đại. Lá già rụng xuố ng tạo thành những thảm màu vàng rực. Mặt trời lên, thảm màu nhận được những tia sáng đâ`u tiên bỗng ánh lên huy hoàng như ráng chiê`u đang toả rạng từ lòng đấ t. Thoáng nhìn lên, bỗng ngỡ ngàng phát hiện ra những mâ`m non xanh biế c hình chân chim đang rố i rít bay khắ p trời. Ráng chiê`u và chân chim. Sự rụng xuố ng và cái nảy mâ`m. Vàng và xanh... Cuộc đổi ngôi lột xác diễn ra âm thâ`m và quyế t liệt. Thời kì rừng cây nhọc nhă`n trở dạ này, con người tạm nghỉ để cho mẹ cao su được giành quyê`n độc tôn vặn mình làm sữa giữa thiên nhiên. Gió vẫn không ngừng thổi, bâ`u trời nâng cao hơn. Đây là thời điểm thơ thới nhấ t của con người sau cả một năm vặn sắ c với đấ t trời. Cây trút lá xong, con người lại bă t đâ`u lao vào mộc cuộc vặn sức mới. Cứ thế... Cứ thế... Mải miế t rừng xanh, bazan đỏ, thời gian trôi đi.

Năm nay, mẹ cao su đã không phụ lòng mong mỏi của con người. Sau gâ`n hai mươi năm vật vã, đắ ng cay và tuyệt vọng, con người mới biế t rút ra bài học vê` cách đố i xử với cây bă`ng tình yêu và lòng nhân hậu. Tấ m lòng cây, tấ m lòng người nương tựa, đắ p bô`i, đẩy đưa, nâng nhau lên.

https://thuviensach.vn

Sản lượng của công ty đã làm một cú nhảy ngoạn mục vút hẳn lên đỉnh cao sức vóc hai mươi hai ngàn tấn của hai mươi năm dồn tụ. Sản lượng kéo theo chất lượng. Những bánh mủ cốm thơm thoảng màu vàng chanh từ nơi đây đã bay đi khắp các thị trường trong nước và thế giới. Cuộc cạnh tranh sinh tử bắt đầu từ những giọt mồ hôi người thợ trong rừng sâu. Cuộc cạnh tranh nằm ngay trong sự vận hành khe khắt của hai trung tâm chế biến đã đạt tầm hiện đại ở khu vực Đông Nam Á đang mỗi ngày cho ra lò gần trăm tấn mủ mịn màng. Chao ôi, mới ngày nào những người chủ chốt trong công ty nhìn ra màn mưa trắng đục mà the thắt ước ao một đồng lãi chỉ cần được hai ba tỉ thôi để gửi tiết kiệm nuôi nhau và kỳ giáp hạt mà bây giờ con người sống lợi nhuận, nằm mơ cũng không dám nghĩ đến, đã đạt gần trăm tỉ của năm! Có trăm tỉ trong hầu bao sẽ có cuộc sống bình an trong mọi mái nhà. Mỗi tháng cầm gần triệu bạc, trên triệu bạc, thậm chí gần hai triệu bạc khi vào vụ người thợ cạo mủ cứ ngơ ngẩn cả người, ngơ ngẩn như mỗi sáng nhìn vào miệng cạo, cô gái nào lại thấy những giọt mủ chảy ra tràn ngang miệng bát. Mủ trắng như sữa. Má con gái cũng đã hồng như nắng, vẻ xanh xao cam chịu trong cảnh đời vô định, lầm than đã thuộc về ngày hôm qua. Không còn nét hoang vắng đến trống trải phủ đầy trong mắt. Các em hôm nay đã nhìn thấy biển xanh, thấy núi thẳm, thấy lễ hội tưng bừng, thấy những vùng đất xa xôi chỉ mới được nghe kể lại trong những kì nghỉ mùa vụ. Các em đã nhìn thấy chính thân phận của mình.

Tiếng đập trống rỗng của những chiếc dạ dày thôi không còn gào lên nữa, người ta bắt đầu rảnh tâm nghĩ đến những giá trị tinh thần mà lâu nay do cuộc sống mưu sinh sôi sủi buộc phải tạm thời cho vào quên lãng. Chưa bao giờ con người nơi đây khát tri thức, khát học tập như bây giờ. Họ học ngày học đêm, bận thì thôi, rảnh ra một chút là lại lao vào học. Học nghiệp vụ, học ngoại ngữ, học chính trị, học ISO 9000, học tại chỗ, học nơi xa, chắt bóp kinh phí gửi người đi

https://thuviensach.vn

học cả ở nước ngoài. Cán bộ học trong nhà, công nhân học trong lô, thương trường càng bấ t trắ c, thời vụ càng ngổn ngang, cái sự học càng miệt mài như thách thức. Học không chỉ cho hôm nay mà học còn vì những thế hệ làm cao su sau này. Sự dố t nát đồ ng nghĩa với phá hoại, điề u ngu tố i sẽ sản sinh ra tật nguyề n, cái giá ấ y đã phải trả và sẽ còn phải trả nhiề u hơn nữa nế u hôm nay không chịu gồ ng lên, cứ tặc lưỡi buông thả cho cuộc đời làm nghề nó muố n trôi đi đâu thì trôi, kệ hắ n, nhằ m nhò gì đế n mình.

Tấ t cả vì rừng cây, tấ t cả vì con người! Nghèo rồ i sẽ thành giàu, giá thành cao rồ i giá thành sẽ hạ, tồ n đọng hôm nay rồ i sẽ thông thoáng ngày mai, lòng người biế n động rồ i lòng người sẽ ổn định... Chỉ có các giá trị tinh thầ n và tri thức văn hoá là hằ ng số bấ t biế n. Luồ ng tư tưởng này đã được kiểm chứng, được bay ra từ những cuộc họp thâu đêm, từ những chuyế n đi tận cùng của những người chèo lái đã hoá thân thành luồ ng sinh khí mới mẻ thổi dào dạt suố t rừng cây.

Mái tóc bồ ng bề nh của giám đố c Vũ Nguyên, mái tóc mà không ít những cô gái cạo mủ bạo miệng đã đôi bận nói, sế p ơi, giá như tụi em được một lầ n luồ n tay vào đấ y, được chui vào đấ y nằ m ngủ một giấ c sau ca nhỉ, chắ c là mê ly lắ m, giờ đây đã bạc một nửa. Vẻ đẹp thanh niên đã nhường cho vẻ đẹp trung niên trầ m mặc. Bạc nửa càng đẹp, bạc hế t chúng em vẫn yêu, sế p ơi! Các cô lại nói. Anh chỉ cười trừ. Còn biế t làm gì hơn nữa ngoài cười khi hàng ngàn cô gái trẻ trung từ các miề n đổ đế n vố n xưa nay lặng tờ như chiế c bóng dạo này lại đâm ra thích cười đùa trêu chọc vị tư lệnh của mình.

Anh cười trừ cũng còn vì một lý do thầ m kín nữa mà các cô không thể hiểu và chính anh, anh cũng không muố n hiểu. Đó là gầ n đây, ẩn đằ ng sau những cánh rừng bội thu quá đỗi rộn ràng kia hình như có một cái gì đó như là một sự chuyển động ngầ m đen đúa đang vẩn

https://thuviensach.vn

lên bủa vậy cả bố´n hướng. Khi Vận thông báo điề`u này, anh không tin, cậu chỉ được cái hay quan trọng hoá, làm sao lại có thể có cái chuyện ba láp â´y, cậu không nghiệm ra mọi chuyện xấ´u xa chỉ nảy sinh trong những hoàn cảnh bĩ cực, trong những tình huố´ng đổ vỡ à? Còn mọi sự ở ta hiện nay đang ngon lành quá cỡ, làm quái gì có chuyện vặn trái quy luật â´y được. Vận cáu, Vận lại vặt lại anh ră`ng. Chưa chi ông đã say sưa với thă´ng lợi, tóm lại ông chỉ là con vă´t no máu, no rồ`i lại chui tụt vào khe là không còn hay biế´t gì nữa, chính cái lúc ông đang say sưa này, bọn sói thèm máu sẽ thừa cơ lẻn đế´n. Khiế´p. Cậu nói gì mà như chuyện loài quỷ Dracula chuyên hút máu người vậy. Gì thì gì cũng đừng nhìn người thành quỷ chớ, anh em mình đề`u tố´t cả, đề`u có một mẫu số´ chung là cùng từ trong rừng ra, tấ´t nhiên cũng cái nọ cái kia những làm sao có thể ra hế´t để chơi nhau như một vài nơi khác được. Vậy thì ông ôm lấ´y cái mẫu số´ chung cứng đờ đó mà ngáy tiế´p đi. Sau này, nế´u có chuyện gì, chớ trách thă`ng Vận này không bảo trước. Nói thật nhé, nội chỉ một cái việc ông că´t nguồ`n sửa xe và nguồ`n kinh phí một ngàn héc ta khố´ng là đủ không ít một số´ thă`ng phát điên phát rồ` mà nuôi hận thù không đội trời chung với ông rồ`i. Cứ nghiệm mà xem.

Vận đi rồ`i, anh mới tă´t đèn ngồ`i soát xế´p lại mọi việc. Lâu rồ`i, đã thành thói quen, muố´n tập trung nghĩ ngợi điề`u gì, anh thường tă´t đèn mượn bóng tố´i mông lung để chưng cấ´t, cô đặc lại cái mớ bòng bong trong đầ`u... Vẫn không tin. Dẫu đã ngờ ngợ nhận ra những tín hiệu nhá nhem mà một trong những tín hiệu đó là thái độ của một số´ không ít người. Kẻ xưa nay lạnh với anh nay đột nhiên vồ`n vã. Kẻ vồ`n vã bỗng nhiên lại lạnh. Kẻ không nóng không lạnh thì có ý tránh mặt, và nế´u không tránh được lại chuyển cái nhìn sang phía khác, rồ`i ông già Thái nữa, sáng hôm kia, khi mang nước nóng vào pha trà cho anh, tự nhiên cũng bật ra: “Nói khí không phải, dạo này ông giám đố´c có vẻ ít đi quá. Nên đi đi! Đi xuố´ng càng sâu càng tố´t, đi để nghe nhân tình thế´ thái họ động cựa ra sao.” Anh phì

https://thuviensach.vn

cười: “Bác làm sao thế? Khi tôi đi nhiều thì bác mắng tôi là thân làm tội đời, chả giám đốc nào làm thế. Khi tôi ít đi thì bác lại giục toáy phải đi đi. Đúng giọng cậu Vận.” Và ngay cả cái tay Điền nữa, mấy bữa nay không hiểu sao hắn lại trở nên bịn rịn, suốt ngày cứ bám chặt lấy mình mà hăng hái đề xuất ra hàng chục phương án và dự án nghe chóng cả mặt, chỉ hiềm nỗi con mắt hắn nhìn mình là lạ sao ấy. Có lúc bất chợt nhìn lên, đụng phải, con mắt hắn bỗng tối sầm xuống như có con thú lông xám nào vừa lao qua, chiều rồi! Chiều ở đâu cũng buồn. Chiều trung du còn buồn man mác. Anh lấy cây kèn ra ban công, chỗ duy nhất để có thể nhìn thấy được cảnh trời chiều đang nhuộm dần sườn đồi, thổi nhè nhẹ. Nhưng chỉ dặn được vài nốt, anh lại bỏ xuống. Ơ hay, cũng giai điệu này, cũng âm hưởng ấy mà sao cứ đứt quãng tơi vụn chẳng ra thế nào cả! Hay là...

Vũ Nguyên quyết định ngay tối nay sẽ gặp Đăng Điền chuyện trò một chút, là người quá thông minh và nhạy cảm biết đâu hắn lại chẳng giúp mình giải mã được những tín hiệu mơ hồ này, chả lẽ trong phúc có hoạ, trong hoạ có phúc, trong cái thịnh lại chứa ngầm cái suy, trong cái ổn lại mọc mầm cái bất ổn như ông già thường nói ư? Lạ nhỉ?

Nhưng tối hôm đó Đăng Điền không có nhà. Được hỏi, cô phó văn phòng có tấm thân lửa khói trả lời không mấy chắc chắn rằng: hình như anh ấy đi xuống nông trường 12 rồi, ở đó mấy đêm nay lại phát sinh chuyện ăn trộm mủ nên phó giám đốc trực tiếp xuống để bàn cách bắt quả tang.

*

**

https://thuviensach.vn

Hắ´n xuô´ng nông trường 12 thật. Xuô´ng từ sáng. Nhưng không phải xuô´ng vì cái chuyện trộm mủ, trộm máu mà xuô´ng vì một điề`u còn quan trọng hơn thê´ nhiề`u. Tại đây, giữa những người đô`ng hương và đô`ng lòng trí cô´t, hắ´n đã đại diện cho tâ´t cả nhâ´c điện thoại gọi cho ông Ba Vinh với nội dung thật giàu tính hình tượng:

"Tình thê´ đang thuận lợi. Con gâ´u đang say sưa trên cái bả mật ong vinh quang giả tạo. Phải thừa nhận khi thức nó mạnh lắ´m, không ai làm gì nổi nó cả. Bây giờ nó đang ngủ. Thời cơ đã đê´n, nông nghiệp nói chung, cao su nói riêng là cái nghề` mang tính thời vụ rõ rệt. Thắ´ng đâ´y mà thua đâ´y. Thua đâ´y mà lại thắ´ng đâ´y. Nó đang thắ´ng nhưng nó làm sao biê´t được rằ`ng, năm nay thời tiê´t sẽ râ´t dữ dằ`n, giá cao su trên thê´ giới đang có chiề`u hướng chựng lại và dứt khoát sẽ giật xuô´ng tới mức thâ´p nhâ´t. Con gâ´u đang đứng trên miệng vực. Việc còn lại chỉ là làm sao chọn cho đúng thời điểm để hâ´t nhào nó xuô´ng".

Tô´i hôm đó, sau khi đã rà soát lại lâ`n cuô´i quyê´t tâm cũng như nội dung, hiệu quả công việc của Đoàn Thanh và gã thi nhân phô´ huyện, hắ´n quyê´t định phóng thẳng đê´n nhà riêng của Ba Vinh ở cách đó hơn mười cây sô´. Mai là ngày nghỉ, Ba Vinh nói qua điện thoại rằ`ng chiề`u nay ông sẽ từ thành phô´ bon vê` nhà, hắ´n cứ đê´n thẳng, đê´n một mình thôi, đê´n cho kín, có việc gì sẽ bàn thêm.

Gió đêm mát rượi. Mặt đường mới trải nhựa phẳng lỳ nên tay phanh có thể hoàn toàn buông thả mà khỏi lo lao xuô´ng ổ trâu, ổ gà, xa xa, khu trung tâm chê´ biê´n vẫn sáng rực ánh đèn. Từ đó đang lan toả khắ´p không gian cái mùi hanh hao thum thủm râ´t đỗi quen thuộc của những đô´ng mủ tạp đang phân hoá. Hắ´n hít một hơi dài như kẻ khát khí. Hắ´n si mê cái mùi như mùi người chê´t đó. Hắ´n si mê những con đường chạy giữa bạt ngàn vắ´ng lặng này. Hắ´n si mê

https://thuviensach.vn

cả những rừng cao su vê` đêm chỉ một màu thẳm tô´i chứa đâ`y vẻ huyê`n bí, hoang sơ đang vùn vụt lùi lại hai bên đường kia. Vì si mê nên hă´n khát khao tâ´t cả phải là của hă´n, hă´n phải được ngự trị trên cương vị chúa tể vùng rừng dài rộng không cùng này. Tức là trên đâ`u không còn cái bóng ma nào luôn chụp đè xuô´ng mặc cảm thua kém của đời hă´n nữa. Và cái điê`u vừa hữu hình vừa vô hình â´y, nê´u lão giời lão â´y thương thì rấ´t hoàn toàn logic chỉ ngày một ngày hai thôi, nó sẽ thập thò đậu xuô´ng ngay chóp mũi, ngửi thấ´y rô`i, hít thấ´y rô`i. Thơm quá, thơm thê´! Thơm như cái hương vị nô`ng â´m của sự phân huỷ đang tứ tán khă´p vòm trời toàn gió kia.

Hă´n bật cười một tiê´ng khá to giữa hoang lạnh. Hă´n cười vì nét mặt đột nhiên rấ´t chi là hă`n học và bi phẫn của Đoàn Thanh hô`i chiê`u. Khỉ tườu! Cứ tưởng cái lão nát rượu và trì độn này chỉ biê´t im lìm cam chịu, ai dè mới gõ khẽ và phâ`n tim đen cái một là lập tức xù lông xù lá lên ngay. Thậm chí lão còn bâ`y vẽ bàn soạn thêm cho cả mình. Cha trời, mình nghĩ mãi mới chỉ luận ra được bô´n tội vậy mà nhoáy một cái lão lại nhè thêm ra được hai tội nữa mà toàn là tội cô´t tử cả. Chà, với một thă`ng người, chỉ câ`n với sáu tội danh này cũng đủ biê´n không thành có, tức cũng có nghĩa biê´n có thành không. Mẹ, cái tiê´ng việt nghe chừng vớ vẩn thê´ mà cũng thâm sâu đáo để. Vâ´n đê` còn lại là gă´n gân gă´n cô´t sau đó cho lão đừng dở trò nghĩ lại mà phản cung. Thì đó, tiễn hă´n ra cô`ng, chút xíu nữa lão đã chả nghĩ lại là gì: “Này Điê`n! Làm vậy có ác quá không? Tao thấ´y hay là thôi đi, nó cứ hèn hèn thê´ nào â´y. Cùng đời lính sô´ng thác có nhau... Vả lại, hả, xét đê´n cùng thă`ng Nguyên nó cũng làm được nhiê`u việc cho mọi người. Hay là...” Lão sẽ còn “hay là” dai nhách một chập nữa nê´u như hă´n không phải gă´t lên: “Chính vì đã từng là lính nên chúng ta phải làm việc này, ông rõ chửa?”

Xe vẫn bon trên hoang vụ. Cảm hứng tô´c độ và cảm hứng độc quyê`n thiên nhiên cùng lúc vỡ oà trong hă´n. Hă´n lại cười bật lên

https://thuviensach.vn

tiế ng nữa. Lầ n này thì hắ n cười cái tật hãnh tiế n, háo danh của gã thi sĩ chủ quán kia, thơ mới phú, chế t mẹ, về sẩm về mù chứ thơ với phú nỗi gì, nhưng như thế lại đâm hay, để đi nhanh, đi tắ t vào đám quầ n chúng bã đậu, có khi cái thứ lảm nhảm lửa vè nửa nói ấ y lại phát huy được hế t tác dụng dân gian của nó. Chà chà! Sẽ xôn xao phải biế t nhé. Xôn xao hơn cả cái vụ Minh Phụng – Epsco đang trở thành câu chuyện đầ u lưỡi của thiên hạ là cái chắ c.

*

**

- Cậu làm cái gì mà giờ này mới đế n?

Ba Vinh từ trong phòng bước ra với bộ đồ chỉ thấ y bụng không thấ y người, nhổ toạt cái tăm xuố ng sàn nhà láng bóng, hỏi với vẻ số t ruột.

- Em còn phải rẽ qua mấ y đầ u mố i, thật chắ c ăn rồ i mới dám đế n anh Ba.

- Có ai biế t cậu đế n đây không?

- Bóng tố i.

- Lại lộng ngôn. Vào trong kia nói chuyện.

Một gian phòng nhỏ có chạy máy điề u hoà, cửa giả kín mít. Một chai rượu chỉ có bán ở siêu thị được rót ra. Và khói thuố c lởn vởn quanh hai khuôn mặt một già một già, một danh lợi một đã chậm chạp nhưng lại rấ t chùng nhau ở cái nhìn.

- Nói đi! Mọi việc đế n đâu rồ i? – Một cái tăm khác lại được cắ m lên miệng, để nhai chứ không phải để xỉa.

https://thuviensach.vn

- Không có một sơ suất nhỏ. Chỉ còn chờ anh Ba cho nổ lệnh.

- Nói cho cụ thể đi và nên nhớ, đây hoàn toàn là việc nội bộ của các cậu, tôi chỉ vì sự nghiệp của ngành, vì cuộc sống của bà con ở dưới ấy chứ không có chuyện nổ lệnh nổ liếc gì hết ráo, không phải bây giờ mà sau này cũng thế, rõ chưa?

- Rõ!

- Cậu cười cái gì thế? Tôi không thích cái lối cười của cậu.

Đăng Điền không cười nữa, nét mặt tự dưng trở nên rất lạnh:

- Anh Ba, tôi đến đây cũng vì cái chung, nếu anh Ba cảm thấy có điều gì không ổn thì ta coi như không có chuyện gì, cấp dưới đến thăm sếp cũ, uống ly rượu rồi về. Mời anh!

- Cái cậu này! – Đến lượt chủ nhà cười, miệng nhúc nhích nhưng mắt lại không chuyển động. Nhìn ớn chưa kìa! Cái mặt mày rồi cũng dễ giở mặt như chó cho mà xem – Mới có thế đã phật lòng thì còn lo việc lớn sao được. Thôi, nói đi!

- Vâng! – Nét mặt Điền mềm trở lại, mềm hơn cũ. Thế chứ, ông bạn già, cần nhún tôi nhún thật nhưng đừng tưởng thế mà giở giọng cha bố ra với tôi – Đơn tố cáo của Đoàn Thanh đã viết xong – Hăn rút ra một tệp giấy chữ viết tay nguệch ngoạc – dài năm trang, sáu tội, phải cái văn hoá thấp, câu cú quá lủng củng, sẽ chỉnh lại thật kỹ, anh đọc qua, thấy được, ngay ngày mai sẽ cho vi tính in thành nhiều bản.

- Tốt!

- Nhưng đấy mới là đòn chìm, mà đã chìm thì cũng đã chìm luôn như các đợt thanh tra vô tích sự vừa rồi làm. Nhưng lại cần vì nó là

https://thuviensach.vn

cơ sở pháp lý, là nguyên tắ c đấ u tranh đã thành truyề n thố ng của Đảng.

- Được lắ m! Cậu tư duy chính thố ng lắ m!

- Cái quan trọng là đòn nổi. Đánh một phút choáng váng ngay, không chế t cũng thành tật. Đó là nhờ ở sức mạnh báo chí.

- Tố t!

- Đồ ng thời cũng với nội dung này, triên khai luôn một luồ ng dư luận tại chỗ, một thứ dư luận mề m theo lố i văn học dân gian Phôn – Clo...

- Phôn – Clo à?... Được đấ y nhưng Phôn – Clo là thế nào? Mấ y cái từ này mình cũng nghe... quen quen.

- Tức là phát động quầ n chúng bằ ng cách tán phát những bài thơ theo dạng vè vẫn được Đảng ta thường làm để vạch tội bọn cường quyề n. Cái này phù hợp với đám đông dố t nát, thuộc rồ i lại không thể không ngứa miệng truyề n khẩu cho người khác. Cứ thế loang ra. Loang ra cả ngoại tỉnh.

- Giỏi! Như thế gọi là trong đánh ra, ngoài đánh vào, trên tấ n xuố ng. Quá giỏi!

- Không hẳn là vậy (Thực ra ông cũng dố t nát không kém gì cái đám đông khố n khổ kia thôi, ông bạn già ạ!) Thực chấ t trận này chỉ có một chiề u là từ trong đánh ra. Ngoài hay trên đề u là do mình. Cho nên mọi động thái phải chuẩn bị thật kỹ.

- Không thể kỹ hơn được nữa. Chúc mừng câ... đồ ng chí! – Nâng ly rượu lên rồ i lại tầ n ngầ n đặt xuố ng – Này, thế nhỡ sau tấ t cả mọi chuyện mà hắ n vẫn cứ trơ ra thì sao? Lúc ấ y...

https://thuviensach.vn

- Anh sợ à?

Nó lại đểu rồ̀i! Nế́u để cho nó giữ mãi một cái giọng giang hồ̀ này thì không ổn, phải nhấ́c ngay nó về̀ vị trí một thằ̀ng trẻ ranh rồ̀i mới nói chuyện được.

- Đồ̀ng chí Điề̀n – Đôi mắ́t rấ́t nghiêm sau lồ̀n kính – Đây ta đang bàn chuyện đạo lý chứ không phải chuyện đánh đá giữa chợ mà sợ hay không sợ. Dù muố́n hay không, dù thành hay bại, đồ̀ng chí chắ́c vẫn biế́t rằ̀ng tôi sẽ không bao giờ bỏ cuộc chứ? Tôi nhắ́c lại, nế́u mọi việc không thành, ta đã có phương án gì tiế́p theo?

Đăng Điề̀n nhìn tránh đi. Và cười. Một cái cười trở lại hoàn toàn là cái cười cửa sự phục tòng cấ́p dưới. Phải vậy chứ, thà ông cứ hách như thế́ thằ̀ng này còn nể trọng.

- Phương án ấ́y tôi đã có, một phương án thông thường trong nề̀n kinh tế́ thị trường, hơi tàn bạo chút nhưng chắ́c chắ́n sẽ có hiệu quả cực mạnh. Trường hợp đó, tôi sẽ xin ý kiế́n anh sau.

Im lặng. Gió ngoài sân thổi vấ́p váp. Ngọn gió vô sinh nhạt thế́ch khi không chứa trong mình nó những hạt mưa trái mùa. Họ nhìn nhau. Và cả hai đề̀u cảm thấ́y trong cái nhìn cũng vô sinh của mình những trắ́c ẩn nặng nề̀ khó có thể mỗi lúc nói ra. Chai rượu đã vơi gần nửa. Giây lâu...

- Điề̀n này – tiế́ng nói chủ nhà đã chuyển sang quá đỗi thân tình như không hề có những câu nói lạnh chấ́t kim khí vừa rồ̀i – Cậu có biế́t tại sao tôi lại căm ghét cái thằ̀ng người ấ́y đế́n thế́ không, trong khi thực ra nó chẳng liên quan gì đế́n tôi cả, một thằ̀ng ở trên, một đứa ở dưới, năm thì mười hoạ mới gặp nhau?

- Làm sao biế́t được.

https://thuviensach.vn

Mày biết, cái kiểu cười nửa miệng kia là mày quá biết.

- Bởi vì ngay từ ngày còn ở xí nghiệp cơ khí, tao đã không thể chịu nổi những khuynh hướng làm ăn thực dụng kiểu tư bản của nó. Tao đã quyết triệt nó, nhân danh những nguyên tắc kinh tế xã hội chủ nghĩa mà triệt nhưng không hiểu sao nó vẫn cứ trơ trơ và ngày một chìm sâu hơn vào vũng bùn dơ dáy ấy.

- Vâng, dơ dáy. Đây là bản chất tư tưởng, bản chất ý thức hệ sâu xa chứ đâu phải chỉ là chuyện lề lối làm ăn và những bất đồng cá nhân – Điền gật gù những mắt lại nhìn lảng đi.

- Không! Cả cá nhân nữa. Con người là tổng hoà các mối quan hệ xã hội, làm sao thoát được. Từ ngày lên làm giám đốc, nó đã không từ một thủ đoạn nào để liên tục tát trái vào mặt tao.

- Tát trái! Vâng.

- Chứ sao nữa! Băng những việc làm có tính cải cách cấp tiến sặc mùi mị dân của nó, có khác chi nó bêu ra trước bàn dân, trước cấp trên rằng tao chỉ là thứ đồ phế thải, một tên trì độn, một gã ăn tục nói phét, một viên giám đốc chỉ làm được độc một việc là kéo lùi những cánh rừng cao su xuống hàng chục năm.

Và cả cái chuyện một ngàn héc ta được đầu tư không suốt thời kỳ ông làm giám đốc nó không nói ra nhưng lại trở thành nỗi phận phù không yên trong lòng ông nữa chứ. Điền cười:

- Tôi tưởng hắn ưu ái với sếp lắm cơ mà. Có bao giờ hắn buông ra nửa lời phê phán sếp đâu mà mọi tồn đọng sếp để lại, hắn cũng không một lời đổ lỗi.

- Thế mới đểu. Siêu đểu! Làm vậy một lúc nó tạt cả hai mục tiêu: Vừa được tiếng cao thượng, vừa tôn cao được công trạng của nó.

https://thuviensach.vn

Nhưng mà – Giọng chợt căng lên – cậu vừa nói gì tô`n đọng để lại? Không có tô`n đọng, tôi không để lại cái gì hê´t. Mà nê´u có thì cũng là do cái khó chung, nó ti toe làm được một vài việc thì cũng lại là do tình hình chung mở ra chứ thử hỏi cái thă`ng không có một mảnh bă`ng đại học chính quy â´y tài cán gì. Tài cán nỗi gì mà thỉnh thoảng lên họp trên này, mặt nó cứ vác lên, ra chỉ thị nào là rau rảu cãi lại chỉ thị â´y, láo, nó không coi cán bộ trên Tổng công ty ra cái giô´ng gì hê´t.

- Chính vì thê´ mà những năm tháng cuô´i đời, sê´p không muô´n bị nó tát nữa?

- Tôi muô´n sô´ng thanh thản ít ngày rô`i hạ cánh. Chán rô`i, mệt rô`i, nhưng trước lúc hạ, một thă`ng cộng sản như tôi mà không trị được nó thì vâ´t cha nó cái cộng sản đi.

- Hoan hô một khí phách kiên cường!

- Bé cái mô`m! Hình như từ đâ`u đê´n giờ mày chỉ nghe tao có nửa tai?

- Làm gì có chuyện đó, anh Ba! – Làm bộ khổ sở - Nỗi đau của anh Ba cũng là nỗi đau của tôi, của nhiê`u người.

- Nào, làm cạn đi cái đã... Tô´t! Thê´ còn cậu, cơn cớ gì mà cậu cũng thù hận nó ghê gớm vậy? Với cậu, nó luôn đô´i xử tô´t, hôm rô`i báo cáo nhân sự kê´ nhiệm, chính nó xin đưa tên cậu cùng với mâ´y cái tên nữa vào. Nói nghe này, không câ`n làm gì, trước sau cái chân giám đô´c chă´c chă´n sẽ rơi tõm vào mô`m cậu kia mà.

Điê`n đứng dậy, mặt tỉnh queo như chưa hê` đụng giọt rượu nào:

- Anh hiểu sai tôi rô`i. Nê´u tôi câ`n triệt hă´n thì trước nhâ´t là không bao giờ vì ba cái tẹp nhẹp đó. Nê´u chỉ vì cái đó thì cuộc đời đã

https://thuviensach.vn

đơn giản đi nhiê`u. Có lẽ tôi khác anh Ba một chút ở chỗ đó.

- Thôi được. Xin lỗi! – Một cú cười trừ lão luyện – Cậu đã nghĩ đế´n chuyện mọi sự tung ra quá sớm, nó sẽ có đủ thời gian hài hình bô´ trận, giải trình hê´t không, nhâ´t trong lúc này uy tính hă´n đang lên, trên đang tin cậy hă´n?

- Tôi... đã có nghĩ.

- Đã có thì nước mẹ gì, phải nghĩ nhanh lên.

- Să´p đại hội đảng toàn Công ty.

- Thì sao?

- Tôi sẽ có cách quật nó ngã ngay trong cái hội trường đảng nó vừa xây lên một khi các biện pháp hành chính chịu bâ´t lực.

- Cách gì?

- Chưa nói bây giờ được.

- Vậy cậu cho phép mình nói trước nhé!

Một tiế´ng nói lào phào, một hơi thở có râ´t nhiê`u cái mùi vị của người già đã bă´t đâ`u ít chú ý đế´n mô`m miệng thuô´n luô`n vào tai...

Đăng Điê`n thoáng lặng người. Thì ra lão này cáo già và thâm sâu vê` mặt tổ chức thật! Hă´n tưởng ră`ng chỉ có hă´n mới nghĩ ra được ngón đòn bâ´t ngờ â´y chứ ai dè lão cũng đã nghĩ ra, thậm chí còn nghĩ ra trước, nghĩ sâu hơn. Và lâ`n đâ`u tiên từ ngày biế´t lão, Điê`n thâ´y nhen lên trong mình một chút nể phục thật sự. Đòn nhử! Ha! Đúng là độc chiêu. Một người phải trải qua trong đời ít nhâ´t năm, bảy các đại hội đảng như lão thì mới có thể có cái độc chiêu này.

https://thuviensach.vn

- Tôi vê`. Anh tranh thủ coi lại lá đơn của lão Thanh gàn, ổn thì thôi, không ổn, anh cứ gạch xoá rô`i đêm mai cho người kín đáo mang lại nhà tôi.

- Dĩ độc trị độc, được lắ´m. Cứ thê´ mà làm, trường hợp bí lắ´m mới liên hệ trực tiê´p với tôi... Cậu lại sắ´p bảo tôi sợ? Không, giữ được yê´u tô´ bâ´t ngờ là chắ´c thắ´ng chín mươi phâ`n trăm. Tôi dặn lại cậu điê`u này. Chào!

Dưới ánh đèn, hai bàn tay nhê´nh nháng rượu nắ´m vào nhau nổi gâ`n nổi cô´t như hai bàn tay quỷ.

12 giờ đêm lâ`n vê` đê´n nhà, chưa kịp leo lên giường tiê´ng chuông điện thoại vang lên. Chỉ có thể là tiê´ng chuông của lão ta. Chuông nào chả giô´ng chuông nào nhưng lạ thê´, cứ chuông của lão là hắ´n cảm nhận được ngay, nó cứ âm âm u u thê´ nào. A lô, tôi đây... A, chào sê´p! Sê´p đọc rô`i à? Đọc rô`i, được, câ`n chỉnh lại mây chỗ. Có việc này quan trọng hơn! Mình vừa được một cậu bạn ở khí tượng thuỷ văn cho hay, sang tháng khu vực này có thể có những trận lô´c lớn do ảnh hưởng của dòng lưu Elnino. Hãy chờ cho đê´n lúc â´y hãy tung mọi thứ ra, cậu hiểu ý tôi chứ? Quá hiểu, chính tôi cũng đã dự liệu được điê`u đó. Hắ´n gâ`n như reo lên. Tức là chờ cho cơn lô´c oánh thẳng vào đại hội đảng bộ, oánh thẳng vào cái dạ dày của đám đông và cũng tức là oánh thẳng vào thanh thê´ đang lên của hắ´n! Tuyệt chiêu! Khẽ mô`m vậy thôi, nói qua máy bâ´t tiện. Rõ, chúc sê´p ngủ ngon!

Vẫn chưa hê´t. Chỉ không đâ`y một giờ sau, cũng tiê´ng chuông điện thoại lại réo lên như phải bỏng. Điê`n đâ´y à? Vâng, tôi đây. Đã ngủ chưa? Cũng như sê´p thôi. Còn chuyện này nữa: Bài báo phải được tung ra thật đúng lúc để làm cú bâ´t ngờ ngoạn mục cuô´i cùng, rõ chưa? Quá rõ, thưa sê´p! Nói đùa, lâu nãy vẫn nể sê´p nhưng nể vừa vừa thôi, bây giờ mới thâ´y rõ sê´p ghê gớm thật, xin thán phục.

https://thuviensach.vn

Khẽ mô`m! Ngủ đi! Bây giờ thì có thể ngủ được rô`i. Xét đế´n cùng, chú em cũng được lă´m đâ´y. Chỉ phải cái không gặp thời.

Ông đang tính mang cái "gặp thời" ra để nhử tôi đâ´y phải không, ông chính khách miệt vườn? Còn lâu nhé! Không ai nhử được ai đâu. Chúng ta chỉ biế´n nhau thành phương tiện để thực hiện những ý tưởng râ´t không giô´ng nhau thôi ông bạn vừa cáo vừa chô`n ạ! Cũng như, thật may cho tôi với ông là cuộc đời vẫn còn sân chơi tuyệt vời để loại bỏ nhau mà ở các sân chơi khác không có được.

Và cho đế´n tận sáng, một cơn hứng khoái cuộn lên từ trong ruột khiế´n hă´n phải bật dậy đi lang thang ra vườn với trạng thái ung mê của một con thú hoang.

https://thuviensach.vn

27

TRỜI ĐANG MÁT MẺ, MÂ´Y NGÀY NAY BỖNG LẠI CHUYỂN sang oi ả khác thường, cái oi ả như báo hiệu một điê`u gì không lành vê` thời tiê´t să´p xảy ra.

Tuy vậy mùa thay lá đã xong. Một màu cạo mủ rộn ràng nữa lại tới. Mùa xanh cao su hă´t ánh xanh lên đê´n tận trời. Phả ánh xanh vào mă´t những cô gái lại bă´t đâ`u sáng sáng ra lô. Đô´i với sức vóc của cây, đây chính là một thời điểm quan trọng trong năm. Những bao phân tô´t nhâ´t được chôn chìm trong rãnh nô´i giữa các hàng cây để tránh cái sự trôi tiêu khi mùa mưa xuô´ng. Cỏ gianh cỏ lác đang mọc vươn thành thảm dày dưới gô´c đòi hỏi phải được phát sạch. Tô´c độ lao động và cường độ lao động buộc con người phải bỏ ra gâ´p đôi bình thường. Sáng sớm ra đi, tô´i hỉm mới vê`. Mệt nhưng mà say. Cái sự mệt và say của một người có của có nả, đang gô`ng trọn sức lực cho thành quả của chính mình.

Điê`u không lành â´y xảy ra vào giữa đêm. Bă´t đâ`u chỉ là những tia chớp khan. Sau đó là gió mạnh. Chớp trái mùa và gió giật mùa vô´n ngàn năm nay đã là chuyện thường tình trên vùng đâ´t khă´c nghiệt này cho nên con người sau một chút tỉnh giâ´c lại tiê´p chìm trong giâ´c ngủ nhọc nhă`n. Chính khi đó một tiê´ng ù ù dữ dội như tiê´ng máy bay oanh kích ụ̣c lên. Tiê´ng ù ù đã biê´n thành tiê´ng rít ghê hô`n trong không gian, rít thô´c rít tháo lên những ngọn cao su vừa thay lá mới. Tiê´ng rít cuộn sôi đê´n đâu là ở đó quặn lên những âm thanh khô khỏng như ngàn ngàn xương gẫy. Rô`i im. Nó đê´n râ´t nhanh và bỏ đi cũng râ´t nhanh như cơn động tình của vũ trụ để sáng hôm sau hàng ngàn người thợ đứng ngẩn ngơ trước một luô`ng dài những thân cao su căng nhựa đang biê´n thành những thây ma

https://thuviensach.vn

vặn ngược, gẫy nát, đau đớn, ứa máu trên mặt đất đã bị xới tng, trắng phớ như vừa có trận B52 liên hoàn nào vừa quệt qua đây...

Tổng hợp số liệu từ các nông trường báo lên ít nhất là hơn một triệu cây, tức hơn hai ngàn héc ta, tức hơn một phần mười tổng diện tích đã hoàn toàn đổ gục và gần năm trăm nhà dân bị tốc mái hoặc sụp hẳn. Tin này đã giáng xuống đầu Vũ Nguyên như một cú sét. Mất một lượng cây quá lớn như thế, lớn nhất trong lịch sử thiên tai từ trước đến nay là mất một sản lượng không thể cân đối được, mất luôn cả sự thu nhập của hàng ngàn người thợ ăn theo vào những vườn cây đó. Cái sảy nảy cái ung. Nơi có cơn lốc đi quan, nạn trộm cắp, nạn cạo phá cạo ẩu cho đủ định mức, cho đủ bát gạo trong nồi đang có chiều hướng tái phạm ở mức độ tàn bạo không lường được.

Thế là, Công ty đã tưởng sẽ rửa tay ăn mừng trước mọi thành tựu hai mươi năm mới có thì giờ đây, giống như sự trừng phạt của đấng tối cao, lại bắt đầu chắt bóp, nghiêng ngả. Và nặng nề hơn nữa là những điều tiếng tốt xấu, thậm chí rất xấu về Công ty, về những người lãnh đạo, về bản thân giám đốc Vũ Nguyên thừa dịp dào lên như tằm ăn rỗi.

*

**

Một buổi sáng, giám đốc Vũ Nguyên ra lô cùng với chị em ở một nông trường điểm, cái nông trường bị cơn lốc tàn phá nặng nề nhất. Sống nửa đời với cao su, anh nghiệm ra cứ khi nào trong lòng có điều gì chênh chao bất ổn, anh thường xuống nông trường, tìm ra ngoài lô cùng làm cái việc làm của con người, cùng thở cái hơi thở của công nhân là đầu óc sẽ dần dần yên tĩnh lại ngay.

Tối qua anh đã có buổi nói chuyện thẳng thắn với Điền. Trước sau cậu ấy vẫn chỉ cười, bảo anh, bảo anh dạo này chưa già mà đã

https://thuviensach.vn

hay vân vi, chả có chuyện gì sấ t, làm gì có thể có chuyện gì một khi cái hoạ trờ già đó tuy khủng khiế p thật nhưng chẳng hề ảnh hưởng chút xí nào đế n khí thế của Công ty, cái khí thế đã được tôi rèn trong những hoàn cảnh khố c hại hơn nhiề u, cũng như uy tín của vị tổng chỉ huy đứng đầ u nó. Điề n còn đưa ra một ví von rấ t ư là tục tĩu: Suy đế n cùng, một cá nhân bỗng toả sáng như anh thì tránh sao được có kẻ ghen ghét, đố kỵ theo lố i tư duy tỉnh lẻ, kiểu manh mún nông dân nhưng nhằ m nhò mẹ gì, cái số cơ hội thố i tha đó chưa bằ ng miế ng lòi dom trong đít con voi, chuyện vặt. Và những kẻ đó, nế u nó tính lòi nữa, cũng dư sức ấ n cho nó thụt vào, thụt tít, anh cứ yên tâm đi. Cái thằ ng, nó đã nói đế n mức ấ y thì phải yên tâm thôi nhưng nhìn trong mắ t nó, dường như nó vẫn cố giấ u anh điề u gì, đôi mắ t màu chì, phả ra những hơi lành lạnh như sương như khói...

Năm giờ sáng. Cảnh vật còn tố i thui. Sương đêm ướt đẫm trên cỏ, trên lá, trên cả mái tóc buộc gọn của những cô gái đang miệt mài cạo mủ. Những tấ m lưng con gái căng ra. Những ngón tay lướt theo miệng cạo như mơn man, ve vuố t. Hàng cây rùng mình trong một chút đau đớn ngọt ngào rồ i dịu dàng chiế t ra những giọt sữa thật nhỏ, mề m, vừa đủ để tạo thành tiế ng tinh tang rơi đáy bát. Tinh tang... ting tang... Một bản nhạc rừng, một giai điệu vị tha khát khao được dâng hiế n. Đã cảm, đã nghe, đã nhìn thấ y cảnh này không biế t bao nhiêu lầ n nhưng lầ n nào đố i với anh cũng là lầ n đầ u. Giố ng như ngày nào hành quân giữa nắ ng nôi cả ngày trời không có một giọt nữa thế rồ i bỗng vô tình phát hiện ra một con suố i nước trong vắ t chảy qua. Hụm nước suố i ngọt mát như hụm nước thạch. Chao ôi, giá như đừng có cơn lố c quái ác đó thì sáng nay...

Anh mượn một con dao cạo, cạo thử... Bật lên một tiế ng cười khúc khích:

- Cạo thế thì chế t em rồ i giám đố c ơi. Cuố i buổi người ta ra kiểm tra kĩ thuật mà thấ y dăm nào dăm ấ y to bằ ng con giun đũa

https://thuviensach.vn

thế kia là mất điểm nhà em đấy.

- Mất điểm chứ mất người cũng còn chả sợ nữa là. Giám đốc sẽ... bù lại cho, bù đến nơi đến chốn, bù cả vốn lẫn lãi. Có phải không thủ trưởng?

Anh cười. Trong mất mát mà vẫn cười, vẫn nói được như thế ư? Cứ tưởng rằng xuống đây là chỉ nghe toàn những lời than vãn, những ánh nhìn ai oán, đắng lòng. Vậy mà... Công nhân của anh đấy. Quần chúng, đồng đội của anh đấy. Sức chịu đựng và khát vọng sống nào đã cho họ có được nét cười nhẫn nại sáng nay. Bỗng thấy dường như chính mình có lỗi trong chuyện này. Anh ngước nhìn lên ngọn su, thấy sống mũi mình cay cay...

Lại vẳng khẽ một tiếng con gái đằng lưng:

- Dòm giám đốc cười trẻ như trai mười tám, lại đẹp nữa.

- Đẹp cũng của người ta. Trẻ cũng của người ta, nhẩu tay lên kẻo mặt trời lên lại ngáp há mồm ra bây giờ.

- Giám đốc ơi! – Một giọng bên phải – Hồi trẻ chắc giám đốc bị chị em đeo bám dã man lắm nhỉ?

- Chả cứ hồi trẻ, ngay bây giờ nếu giám đốc gật đầu, em cũng sẵn sàng đeo bám mút mùa luôn.

- Mày bỏ cả chồng con mà đeo à?

- Bỏ tất. Một đêm quân tử nằm kề còn hơn thằng nhắng...

- Chết nhá! Mày dám bảo thằng chồng mày là nhắng nhá! Tao mách. Đừng nghe nó xui dại giám đốc ơi, chồng nó có vỗ nhất đẳng huyền đai đấy.

https://thuviensach.vn

- Này! – Một giọng bên trái khẽ hơn – Đừng trêu chú â´y nữa. Nhe câu chuyện vợ con của chú â´y cũng...

- Thật hả?... Người như thê´ mà tội nhỉ! Đúng là trời sao trời ở không công...

Cứ thê´ các cô gái vừa đi vừa nói, vừa cạo vừa nói, thoáng chô´c cả tổ đã chuyển dịch sang lô thứ hai rô`i. Và khoảng trô´ng ngổn ngang, gục gẫy, tanh nô`ng mùi lá nát. Những tay dao ngựng lại. Những con mă´t thoáng nhìn lên, bâ`n thâ`n...

Anh đê´n gâ`n cô tổ trưởng, một cô gái lớn tuổi hơn, nói giọng Thừa Thiên â´m như nhõng nhẽo:

- Cơn lô´c vừa rô`i, tổ mình mâ´t bao nhiêu cây?

- Chừng năm héc ta, chú.

- Hơn hai ngàn cây! Mỗi cây mỗi ngày cho trung bình 3 lạng mủ, hai ngàn cây là... Nhiê`u nhỉ? Thê´ chị em có hoang mang lă´m không?

- Hoang mang dữ lă´m chú, đô`ng lương giật xuô´ng còn một phâ`n ba không hoang mang sao được nhưng là lúc đâ`u thôi, sau đó được nông trường cân đô´i sản lượng nên cũng đỡ. Mà nói cho cùng, so với trước đây, tuy khó khăn nhưng cũng còn khoẻ chán. Lô´c ác chi mà ác rứa chú hỉ?

Anh lại thâ´y sô´ng mũi mình cay cay...

- Sương muô´i bă´t đâ`u xuô´ng – Giọng anh ngàn ngạt – mình ở đây đã có lô nào nhuô´m bệnh chưa?

- Có rô`i nhưng trị được rô`i. Chỉ sợ mai mô´t sương xuô´ng nhiê`u nữa, bệnh lây lan khă´p cả, trị không kịp.

https://thuviensach.vn

- Thế trung bình mỗi buổi thế này mỗi cô cạo được bao nhiêu cây?

- Một phút mười cây... chừng hơn ngàn cây chi đó ạ.

- Thế nếu cạo hết mức thì được bao nhiêu?

- Dạ, chừng gấp rưỡi.

- Thế vừa rồi nông trường tăng định mức, tức là tăng chất lượng và số lượng cạo, các cô có thấy cao quá không?

- Cao thế nào tụi em cũng mần được, miễn là thưởng phạt cho nghiêm.

- Còn cái khoản phân thế nào? Có ít quá không?

- Thoạt tiên tưởng ít sau nhưng rồi áp dụng kỹ thuật mới lại thấy được. Làm như trước, tưởng nhiều nhưng lãng phí cũng nhiều.

- Thế thuốc sâu?

- Cũng rứa. Trị đúng cây đúng bệnh vừa đỡ tốn vừa hiệu quả.

- Cám ơn!

- Thủ trưởng ơi! – Một cô gái có đôi mắt rất to, xanh gọi với lại – Lâu lâu thủ trưởng mới xuống đây, toàn nói chuyện thuốc sâu, phân bón, tụi em rầu lắm.

- Vậy các cô muốn tôi nói chuyện gì bây giờ?

- Chuyện tình cảm đi. Ví dụ tụi em ở đây nam thiếu nữ thừa, cứ đà này nếu không khéo tụi em ế hết hoặc chỉ còn cách đi làm lẽ thiên hạ để có thằng cu mà ẵm thôi.

- Nghĩa là...

https://thuviensach.vn

- Nghĩa là thủ trưởng phải tăng cường nhiều thợ nam giới vào. Tăng cường mà vẫn thiếu, phải thành lập những bộ phận chuyên đi lo môi giới với bên ngoài.

- Con ranh! Chắc mày xung phong vào tổ đó chứ. Còn lâu. Mày mới có mười chín, trẻ chán, các chị của mày mới cần đi môi giới hơn. Phải không giám đốc?

Vũ Nguyên chưa biết trả lời sao thì giám đốc nông trường, một thanh nhiên to con, có nước da đen cháy đã lao xe máy tới nhưu một nhân vật trong phim hình sự lướt ràn rạt giữa những hàng cây:

- Báo cáo anh... Anh Vận điện mời anh về. Hình như thằng nhỏ con anh nó lên.

*

**

Điều đầu tiên là anh nghĩ ngay: Nếu thằng bé lên thì chắc là mẹ nó lên theo mà thực lòng anh không hề muốn gặp cái con người ráo hoảnh đó bây giờ chút nào. Nhưng không, đúng đón anh ở cổng Công ty lại chỉ có một mình nó, cao mảnh, mái tóc giống cha đang bị gió đánh bung lên. Thằng bé có tướng thi sĩ, cuộc đời rồi là khổ đây.

- Chào con! – Anh xuống xe đi đến, giơ tay bắt tay con như bạn – Con lên chơi ngày chủ nhật à? Sao không lên phòng.

Nó không trả lời, chỉ đưa đôi mắt mở to nhìn bố. Điền từ trong sân nhanh nhảu đi ra, giọng xởi lởi:

- Anh Hai! Em đã gọi điện cho nhà hàng Suối Xanh, họ sẵn sàng dành một chỗ đẹp nhất, anh đưa cháu ra đó cho mát, có thể tắm suối nước nóng rồi dùng bữa trưa luôn.

https://thuviensach.vn

- Thôi khỏi, cám ơn, cậu chu đáo quá, bố con nhà này đi dạo trong lô thú hơn. Cũng cần cho chàng trai Thành phố này biết thế nào là thiên nhiên cây lá một chút, phải không con?

Không nói, cậu chỉ gật đầu.

- Trưa nay bố sẽ đãi con một chầu cá nướng do chính tay bố câu từ lòng hồ lên – Anh quay sang Điền – Mình vừa ở chỗ thằng 12 về. Thiệt hại nặng lắm nhưng qua đó mới thấy bà con mình tốt thật. Nói cậu Vận tối nay họp toàn thể đảng uỷ và ban giám đốc để tìm cách khắc phục thiệt hại nhé! Bà con càng tốt, mình lại càng không thể ngồi yên để coi đó như một rủi ro tất yếu được.

Điền nhìn theo chiếc xe máy chở hai bố con đi sâu vào con đường liên lô một lát rồi cười nhạt, quay trở vào.

*

**

Trước mặt là một mặt nước mở ra bao la, lăn tăn sóng. Hai cha con tìm chỗ ngồi xuống. Gió từ hồ thổi vào mát đến tận chân tóc. Cậu bé có vẻ thích thú, mở phanh cúc ngực, cứ không thôi nhìn sang vệt cây mờ mờ ở phía bên kia lại nhìn những đám mây trắng xốp trôi qua đầu. Anh hiểu cảm xúc của con. Đang ở giữa phố phường ngột ngạt, mắt nhìn không quá dăm bảy bước, hai màng tai lúc nào cũng ầm ầm mọi tiếng động, bỗng được phóng mắt hết tầm trong nắng gió tinh khiết thế này, cũng như anh ngày đầu thôi, làm sao không ngây ngất cho được. Mười tám nông trường là mười tám khu hồ chứa nước, là mười tám con người sau một ngày làm việc nhọc nhằn. Ngày trước cũng mặt hồ này mà nhìn sao chỉ thấy day dứt buồn, như thể cái man mác thẳm sâu kia cứ đối lập nghiệt ngã với cuộc sống lam lũ trên bờ, bây giờ vẫn nó mà toàn thân như muốn

https://thuviensach.vn

tan ra, rượi mát, như muô´n ào xuô´ng, muô´n hát lên một câu gì đó chẳng câ`n rõ nội dung.

- Ở nhà có chuyện chi không con? – Anh lựa lời hỏi.

- Cái chú vừa rô`i là thê´ nào với bô´? – Cậu bé hỏi lại.

- Chú nào?... Cái chú nói bô´ con mình ra nhà hàng â´y hả? Trời đâ´t, chú Điê`n đó con, chú đê´n nhà ta mâ´y lâ`n rô`i con không nhận ra ư?

- Đê´n rô`i mà sao hỏi chuyện nhà mình kĩ thê´?

- Chú â´y quan tâm. Chă´c lâu không gặp con, chú mới hỏi. Chú thường nhă´c đê´n con lă´m đó.

- Con không thích cái nhìn của chú â´y. Cả cách nói của chú â´y nữa.

- Cha mẹ ơi! Con bă´t đâ`u tập đòi xét nét con người từ hô`i nào vậy? Với ai chú â´y cũng nhìn chả nói như vậy, să´c quá, thẳng quá chứ gì. Tại tính chú â´y như vậy, không có gì đâu. Thôi, dẹp cái đó đi. Tình hình học hành của con sao rô`i? Chuẩn bị ôn tập để thi chưa?

- Mẹ bán nhà rô`i.

Cậu bé buông thõng như thả một hòn đá xuô´ng nước:

- Bán gì? Ai bán? Sao lại bán? – Anh hỏi mà thâ´y lùng bùng trong tai.

- Mẹ đánh đê` bị vỡ nợ, người ta kéo đê´n đòi, doạ...

Mặt hô` đang xanh bỗng chuyển thành tím bâ`m. Anh đã lường trước được mọi việc nhưng hoàn toàn không thể hình dung ra nổi

https://thuviensach.vn

điều này. Cậu bé găm mặt xuống cỏ lác như thể chính cái lỗi là do cậu gây ra. Lòng thương con trào lên...

- Thế bây giờ hai mẹ con ở đâu?

- Người ta cho ở thêm hai tháng rồi mới lấy hẳn.

- Vậy mẹ mày định tính thế nào? – Anh chợt gắt.

- Mẹ chỉ khóc bảo con lên ở với bố còn mẹ, cứ kệ mẹ, coi như chết rồi.

- Ngu! Sao có thể...

Anh vội kìm lại. Nếu nói thêm câu nữa thì câu đó chỉ có thể là câu rủa xả cay nghiệt mà thôi. Vả lại, anh chợt thấy lạnh sống lưng, phần nào cũng do anh, do anh mà cô ấy tuyệt vọng chán chường mà tự đẩy mình vào con đường đề đóm. Quẳng mạnh mẩu thuốc lá ra hồ, anh quay lại với con:

- Thôi được, đã thế thì bố quyết định thế này: Ngay tuần sau cả hai mẹ con sẽ chuyển về đây. Bố vẫn còn một căn hộ do Công ty xây cho nhưng lâu nay để không vì một mình, ở vậy cách rách lắm. Bố chỉ lo con phải chuyển trường ảnh hưởng đến chuyện thi cử.

- Bố đừng lo – Cậu bé từ nãy nghe bố nói, hai mắt đã sáng lên – Con hứa sẽ đỗ vào đại học. Con thích ở trên này.

Anh hiểu nó. Lâu nay mong muốn cháy bỏng của nó là bố mẹ được thuận hoà hay chí ít cũng ở cùng nhau chứ đâu phải chỉ là thích hay không thích. Đời anh cũng tạm coi như hết rồi, chỉ còn có nó, vậy thì đây lại là một dịp may để anh có điều kiện bù đắp cho nó tất cả, còn người đàn bà kia... thôi thì cứ coi như nghiệp chướng phải chấp nhận rồi mươi năm nữa cũng trước sau đi khỏi cuộc đời này.

https://thuviensach.vn

- Con tắm nhé! – Đứa con hỏi.

- Ừ con tắm đi, sâu đấy, đừng bơi ra xa.

- Con có thể bơi hết vòng hồ này – Cậu bé cởi quần áo nhoài người xuống nước, cười rạng rỡ - Bố xuống đi, mát lắm! Con với bố bơi thi.

Bị cái cười của con quyến rũ, anh cũng lao người vào lòng hồ. Chỉ một lát sau tiếng cười của hai bố con đã vang lên, lăn theo mặt nước, đập rộn rã vào khoảng không ắng lặng...

*

**

Sáng hôm sau, tiễn con ra bến xe xuôi Thành phố xong anh vui vẻ trở lại nhiệm sở với một tâm trạng thật khoái hoạt. Thôi, thế là cũng xong một việc. Ai dè chính nhờ có cái chuyện đèo đóm, nhà cửa vớ vẩn đó mà anh đã có đủ can đảm để quyết định trở lại một vấn đề nan giải tưởng như chẳng bao giờ có thể quyết định được. Anh cũng thấm biết ơn con kho nó vui vẻ trả lời câu nói dối về chuyện xe cộ của Công ty mà anh thực lòng không muốn phiền đến: "Không sao đâu bố, con thích đi xe ngoài hơn, không phải chuyện trò, không tốn kém lại được thoả sức ngắm cảnh".

Ấy vậy mà, chưa kịp bước qua cổng, một chiếc xe ôm đã xịch đến và ngồi đằng sau lại vẫn là cậu con. Trên tay nó cầm vật gì đó và hai con mắt nó mở to nhìn bố rất lạ.

- Long... Sao lại quay lại?

Nó không trả lời, chỉ lặng lặng đưa cho bố một tờ giấy khổ rộng đang cầm trong tay. Không hiểu, anh lơ đãng giở ra, lướt nhanh vài dòng chữ im đậm và toàn thân bỗng bất ngờ rùng lên...

https://thuviensach.vn

- Sao lại thế hả bố? – Tiếng nói như tiếng khóc.

- Không... Không có sao đâu con. Có thể có ai trêu bố, cũng có thể đây là một sự nhầm lẫn địa danh, địa chỉ, không... không có gì đâu – Giọng anh bị nhịu cứng.

- Không phải, mấy người ngồi trên xe người ta nói... đích danh tên bố mà. Người ta còn nói...

- Long! – Anh gằn giọng – Người ta nói gì mặc người ta. Còn con, con có tin bố không?

- Có...

- Vậy thì trở về Thành phố ngay, trẻ con không nên dính vào chuyện người lớn. Về!

Anh nói với người xe ôm vẫn đang còn đứng chờ gần đấy:

- Phiền bác cho cháu trở lại bến xe và chỉ cho nó cái xe nào tốc hành nhanh nhất.

- Dạ, chú Hai yên tâm. Nào đi, anh bạn!

Trước vẻ mặt sắt lại của cha, vẻ mặt khác lạ mà ít khi cậu nhìn thấy, cậu đành ngồi lên sau yên. Xe rú ga đi được một đoạn rồi, cậu còn ngoái lại, đôi mắt vẫn mở to nhìn cha vừa như không hiểu lại vừa như đã thấu hiểu mọi điều. Đôi mắt mở to, ngỡ ngàng và đau đớn, đôi mắt như đôi mắt cậu nhìn theo bố lúc bước lên xe tù sau đó chỉ vài tháng.

*

**

- Vận! Thế này là thế nào?

https://thuviensach.vn

Anh bước thẳng vào phòng phó giám đốc, lia xoạt tờ giấy xuống bàn. Vận không nhìn tờ giấy và cũng không tỏ thái độ, anh rút từ ngăn kéo ra một tờ giấy khác cũng y sì như thế, đặt khẽ trước mặt Vũ Nguyên:

- Chúng nó bắt đầu khai hoả rồi. Từ sớm đến giờ, tôi nhận được hàng chục tờ như thế này.

Anh nhìn xuống. Một hàng tít khá đậm như tia lửa hàn thuốn thẳng vào mắt: "Tiếng khóc của loài cây cho mủ".

Anh lại nhìn lên như phải bỏng và thốt nhiên toàn thân thấy ớn lạnh. Cái ớn lạnh thường có mỗi khi đụng điều gì hiểm nghèo liên quan đến tiềm thức danh dự của mình. Bất giác một nụ cười nhạt nhẽo phác nhanh trên môi:

- Chơi được đấy. Biết dùng tổng lực trong thế mai phục đấy. Thằng nào làm cú đúp này phải nói là độc!

- Ông Nguyên- Giọng Vận khàn khàn – Tôi sợ rằng nó không chỉ dừng lại ở cú đúp đâu, mà còn có thể...

- Còn có thể đánh bồi đánh nhồi, làm cú ba cú bảy huỷ diệt mình luôn chứ gì? Làm đi! Sống ít hay sống nhiều lúc này đều như nhau cả.

- Vấn đề là chỉ còn đầy một tháng nữa sẽ đại hội đảng bộ.

- Thì mới bảo thằng nào làm cú này là quá độc, rất thạo nghề. Đúng thời cơ, đúng đối tượng, đúng trọng điểm. Chấp! Đây có khi lại là một dịp để mọi sự sáng trắng ra, thua hay thắng không hề gì, miễn là cái mụn nhọt ẩn trong cơ thể lâu ngày sẽ được vỡ bục, đen ra đen trắng ra trắng.

https://thuviensach.vn

- Vỡ bục? Tức là lâu nay ông đã lờ mờ nhận ra cái ung nhọt đó? Vậy mà...

- Cậu tưởng tôi đang ngủ thiu à? Đang say sưa vì thắ´ng lợi à? Không đâu. Tôi nghe thâ´y hê´t, tôi nhìn thâ´y hê´t, trong thắ´ng lợi bao giờ cũng có mâ`m mô´ng của sự thâ´t bại, biê´t chứ, nhưng giả bộ làm ngơ để ổn định cái chung.

- Vẫn có thể có cái ông không biê´t đâu.

- Ví dụ?

Tiê´ng xe máy rít cháy phanh dưới sân, tiê´ng giày nện nhanh lên gác của Đăng Điê`n xuâ´t hiện, hai mắ´t xê´ch trợn, cũng với miê´ng giâ´y rộng khổ dường như đã bị vò nát trên tay, giọng giật cục:

- Anh Nguyên, anh Vận! Thê´ này là thê´ nào? Tại sao lại có cái này?

- Bọn mình cũng đang hỏi nhau câu â´y – Vận lạnh lùng.

- Khô´n nạn! Quá khô´n nạn! Công ty mình chưa bao giờ xảy ra những chuyện tô`i tệ như thê´ này cả!

- Thì bây giờ nó xảy ra đã sao – giám đô´c Vũ Nguyên đã lâ´y lại được bình thản, nhìn Điê`n cười trâ´n an – Vậy mới là sự vận động biện chứng của cuộc đời.

- Mà lại xảy ra đúng vào lúc cơn lô´c thê´ kỷ vừa quét qua, cứ như là có tính toán trước.

- Ông Điê`n! – Vận hỏi, vẫn lạnh lùng – Theo ông thì ai có thể làm việc này?

https://thuviensach.vn

- Tôi cũng đang nghĩ. Tôi đã thử đặt ra trước mặt mình một số người, một số bộ phận rồi làm phép loại, rút cục đối tượng có nhiều khả năng dính vào nhất là đám cựu chiến binh và những phần tử bị thải hồi.

- Chứ không phải là cánh đồng hương đồng khói kết bè kéo cánh để loại trừ nhau à? – Vận nói.

- Bậy nào! – Vũ Nguyên lắc đầu – Sao lại đưa cái chuyện đồng hương vào đây. Cũng là lính trong một binh đoàn cả, làm gì có chuyện đó. Mà cựu chiến binh cũng không phải. Nếu cần thì họ đánh vỗ mặt chứ chẳng khi nào đi làm cái trò tẹp nhẹp này.

- Thì chỉ là một giả thiết – Điền vẫn căng giọng sau một chút giật thột trước câu nói của Vận – Vẫn còn một giả thiết phụ nữa...

- Thôi – Vũ Nguyên đứng dậy – Dẹp đi! Phụ chính cái gì? Bây giờ không phải lúc, cái cần hơn lúc này là khắc phục hậu quả cơn lốc và sương muối đang xuống nhiều, các lô cao su bắt đầu có triệu chứng nhuốm bệnh nấm hồng, phấn trắng, mình để nghị từ ngày mai, trừ tài vụ và kinh doanh, tất cả sẽ chia nhau xuống các nông trường để tìm cách khắc phục. Tạm chia việc ra thế này: Ông Vận lo việc dọn sạch môi trường, tìm khách hàng để thanh lý số cây đổ với mức giá khả dĩ nhất, ông Điền nắm lại danh sách và lên kế hoạch số hộ cần được trợ cấp, còn mình sẽ cố gắng tìm được nguồn đầu tư ở đâu đó để bắt đầu cho việc trồng mới. Hết!

Anh đi ra, bước chân vẫn thong thả như cái tướng anh ai cũng cho là số sướng vì cái dáng đi thong thả trong mọi hoàn cảnh ấy. Vận dừng lại nhìn sâu vào mắt Điền một chút rồi vẻ như không có gì để nói nữa, cũng ra nhanh. Chỉ còn lại mình Điền trong phòng với những mảnh giấy ô nhoè trên bàn. Hắn thận trọng vuốt thẳng từng tờ, lấy viên đá cuội chẹn lên, nhìn như hút vào đó giây lát rồi

https://thuviensach.vn

ngửa mặt lên trần nhà, bất ngờ rít lên một tiếng huýt gió như tiếng vượn hú giữa rừng già. Rồi hắn móc chiếc điện thoại cầm tay, bấm số, nói nhanh vào đó một câu nghe rất khẽ: “Anh Ba đó hả? Tốt! Nói chung rất tốt. Con gấu đã bị trúng phát đạn đầu. Những phát sau đang tiếp tục lên nòng”.

Nghe được tiếng nói đó và nhìn được cái bản mặt đang đắc chí tột cùn đó không ai khác là ông Thái tạp vụ. Lúc ấy ông đang lui cui dọn dẹp ở phòng trong mà hắn không hề biết.

*

**

Đến chiều thì từ trên Tổng công ty có một công văn đột xuất gửi trực tiếp xuống cho ban giám đốc và đảng uỷ Công ty. Vận là người bóc ra đầu tiên. Mặt anh tái đi rồi phừng đỏ. Không đọc hết, anh mang ngay sang phòng Vũ Nguyên. Nhìn vào mặt bạn, Vũ Nguyên láng máng đoán ra được phần nào.

- Đơn kiện?

- Kiện.

- Nặc danh hay hữu danh?

- Nặc. Nhưng ghi rõ: “Đại diện cho tất cả những người lương thiện đang bị chà đạp”. Họ gửi xuống theo nguyên tắc thông báo trước cho cơ sở, đoàn thanh tra liên ngành sẽ xuống sau.

- Có gì khác không?

- Tinh thần như bài vè nhưng kỹ hơn, cụ thể hơn và đểu giả hơn.

- Tất nhiên.

https://thuviensach.vn

- Tôi đề nghị cho triệu tập thường vụ ngay ngày mai. Sau đó là đảng uỷ. Phải làm sạch cơ bản trước khi họ xuống.

- Việc gì phải vội thế? Bọn xấu chỉ muốn ta nóng nảy bục ra lúc này để ra đòn tiếp. Cứ tạm im lặng, coi như không có việc gì, đoàn xuống, ta triệu tập ba mặt một lời lấy ý kiến một thể.

- Nhưng mà khắp các nông trường, cả cư dân ngoài thị trấn chỗ nào cũng đang bàn tán ỏm tỏi cả lên. Có đứa còn phô tô đem bán 10 ngàn một bản kia kìa! Hồi trưa chút nữa tôi đã vả gẫy răng một thằng...

- Này, cái nhà ấy vẫn ở được đấy chứ? – Tiếng nói chìm xuống cổ.

- Nhà nào?

- Cái căn hộ hai mươi thước vuông Công ty chia cho mình ấy.

- Sao ông lại đi hỏi chuyện nhà cửa vào lúc này?

- Tuần sau tôi sẽ đón mẹ con nó lên.

- Theo tôi tình hình này... hãy khoan đã.

- Việc gì ra việc ấy, sao khoan. Thế nhé! Sáng mai trước khi xuống nông trường, cậu ghé qua xí nghiệp chế biến một chút. Nghe nói nạn ăn cắp, nạn móc ngoặc hạm lượng do hậu quả của cơn lốc đang tái diễn.

- Đúng là tôi không tài nào hiểu nổi ông nữa. Đang nước sôi lửa bỏng thế này mà vẫn còn nghĩ đến được ba cái vụ vớ vẩn ấy.

- Vậy cậu bảo tôi phải vò đầu bứt tai, phải rống lên nhau đàn bà ấy à. Và thế là vớ vẩn? Đối với tôi chỉ có nó mới là tất cả, còn

https://thuviensach.vn

ngoài ra là cứt hết! Cứt hết, cậu hiểu chưa? Đi đi!

*

**

Đêm đó, căn phòng Vũ Nguyên sáng đèn rất khuya nhưng lại khoá trái bên trong. Anh muốn yên tĩnh ngồi một mình để suy xét hết thảy mọi việc. Và thực ra cũng chả muốn suy xét gì sất. Trước mặt anh là một khoảng trống hoác đang vẩn lên hai mảng văn tự khác nhau về hình thức nhưng cùng chuyên chở một nội dung. Chúng lúc nở phồng lên khắm thối, lúc lại ẹp xuống tanh tưởi. Nói chung là quá sức tanh tưởi. Cuộc đời doanh nghiệp đã không ít lần va quệt phải những mùi vị thối rữa như thế này nhưng sự thối rữa cùng lúc được bốc lên từ hai phía thì đối với anh, đây là lần đầu tiên.

Phía nặc danh, kiện cáo, văn bản hay gì gì đi nữa, anh xem thường. Cái mùi vị khăm khắm của nó anh đã quá quen rồi, quen đến nỗi, lâu lâu không có lại đâm nhớ. Nhưng còn cái thứ nửa thơ nửa vè mang cái tên đẫm nước mắt kia, thú thật là đã khiến anh châng lâng cả người. Anh không muốn thấy nó, không thèm đọc nó nhưng những con chữ màu đen của nó cứ ngóc lên, ngoe nguẩy, nhầy nhụa tựa một bầy rắn giun trườn bò vào khắp các ngóc ngách trong đầu óc anh... *Sự bóc lột đã khoác màu hiện đại/ Tính bá quyền đã nhuộm sắc tinh vi/ Kẻ cường hào nguỵ danh người Cộng sản/ Thâu tóm vào tay tất cả cõi sinh linh*... Chà! Chữ nghĩa dùng mới khiếp đảm chưa! Cứ như nói đến tên bạo chúa vùng Nam Phi nào đó chứ không phải nói về mình... *Để nổi lên như một lá cờ đầu/ Hắn đã biến những cánh rừng ông cha thành rách nát/ Để vung vinh trong cuộc sống sang giàu/ Hắn đã nhét vào miệng hàng ngàn con người một miếng no giả tạo/ Chúa đất chúa rừng chúa cứu thế/ Hắn đã tự phong cho mình những tôn vinh mỹ miều như vậy/* Ơ

https://thuviensach.vn

hay! Mình đã tự phong thê´ bao giờ nhỉ?... C*ái dã tâm ẩn phía sau vẻ ngoài lương thiên/ Sự ngu đâ`n núp bóng nét thông minh/...* Hoá ra mình cũng có nét thông minh cơ à, vậy mà không biê´t đâ´y... *Học, học nữa, học mãi, nguỵ Mác Xít hă´n gào lên câu sâ´m của Lê Nin/ Mà quên đi những thâ`n dân đang đêm ngày cơ khổ vì chiê´n lược con người, hă´n lại gào lên ở cửa phải Để bổng lộc, tiê`n tài luôn vào cửa trái/ Vì giai câ´p câ`n lao, hă´n vẫn gào như lãnh tụ tô´i cao/ Để che đi chủ thuyê´t gia đình trị. Gài người thân vào những chỗ ngon lành...*

Gừ một tiê´ng khẽ trong cổ, anh đưa tờ giâ´y lên ngọn lửa ga xanh biê´c. Bài thơ dài gâ`n sáu chục câu cứ một giọng đại loại như thê´ bùng cháy, những con giun đâ´t hoá thành những con giun lửa, vẫn ngóc lên, rít rẩm... *Người cao su là hạt nhân cách mạng Tình cảm này sao có thể là ngơ Xiê´t chặt đội ngũ Xiê´t chặt những trái tim lương thiện, vì đảng vì dân quyê´t đưa ra ánh sáng kẻ lợi quyê`n...*

Nó tính giê´t mình cái một hay sao mà nghe giọng cứ như lời hịch Xô Viê´t Nghệ Tĩnh, như khẩu khí hừng hực của Quô´c tê´ ca vậy? Mà thơ gì cái thứ nô`i lẩu này cơ chứ. Nhưng nói chung là cũng sục sôi khí thê´ khởi nghĩa đâ´y. Khá! Anh bâ´t giác cười lớn. Thă`ng nào nhỉ? Trong Công ty thă`ng nào có thể phun ra được những câu đâm chém này nhỉ? Thă`ng... thă`ng... thă`ng... Chịu. Làm sao có thể biê´t được tiê`m năng thi ca của dân cao su lại có thể phong phú, mỡ màu đê´n thê´. Bàn dân thiên hạ đang xôn xao ỏm tỏi lên kia kìa... Anh bỗng thâ´y ngực đau quặn. Dù muô´n hay không, thă`ng nào đó đã đánh trúng vào cái mạch huyệt xưa nay anh vẫn cô´ tránh. Câ´p trên có thể nhìn anh, tổ chức có thể nhìn anh, đánh giá anh thê´ nào cũng được, quen rô`i, miễn dịch rô`i, những anh không chịu nổi cái thứ nhìn ghẻ lạnh, nghi ngờ của người đời, của bạn bè, của bà con, đô`ng đội. Bao thăng trâ`m qua, chính cái nhìn â´m nô`ng, tin cậy của họ đã chả vực anh dậy được đó sao. Vậy thì cái kẻ dụng công viê´t

https://thuviensach.vn

ra những dòng này dứt khoát chỉ có thể là kẻ rất hiểu anh. Nhưng kẻ đó là ai? Thằng nào?... Một bản phô tô có giá 10 ngàn đồng đang được đem bán khắp nơi... Thoắt nổi điên, anh nhay gí gót giày xuống tệp giấy đang cháy đến mẩu cuối cùng như nhay gí chính khuôn mặt gã tác giả độc địa nào đó. Và trong vụn giây than bay tứ tán khắp phòng ấy, anh co rúm người lại khi mường tượng ra những khuôn mặt thân quen đang chập chờn ẩn hiện với những cái cười đủ loại, giễu cợt, thương hại, đắc chí và cả đớn đau mỗi khi anh có việc phải đi ra đường phải gặp họ. Ngực anh đau cuộn lên...

Khi ông già Thái bước vào tính hỏi sếp có cần nước sôi pha cà phê uống đêm theo thói quen không thì đã thấy giám đốc của mình nằm bất tỉnh. Đây là lần thứ ba trong thời gian gần đây ông thấy anh nằm trong trạng thái này, chỉ khác hai lần trước là ở trên giường, còn lần này là ở dưới đất. Và có lẽ cũng chỉ có mình ông là hiểu rõ điều gì đang vận chuyển, hành hạ, tàn phá trong cơ thể anh. Bằng sự trải nghiệm của một đời đi qua mọi gian truân, đã gặp đủ các loại người, ông đau đớn hiểu rằng với căn bệnh vấn đề từ trong máu này, bản án tử hình đối với anh chỉ còn là vấn đề thời gian.

Ông lẳng lặng bốc điện thoại gọi về trung tâm y tế của Công ty.

*

**

Trước đại hội đảng bộ hai chục ngày thì đoàn thanh tra liên ngành bắt đầu xuất hiện. Không đôi hồi sau trước, rất thạo việc, rất lầm lỳ vfa cũng rất nhã nhặn, họ bắt tay vào việc ngay. Hai đoàn chia nhau đi xuống các nông trường một đoàn ở lại làm việc với các phòng ban, riêng ông đoàn trưởng có tiếng là lạnh lùng đưa ra một yêu cầu đối với Vũ Nguyên: “Trong thời gian này, đồng chí có thể tạm giao quyền cho cấp phó để giúp chúng tôi tập trung vào công

https://thuviensach.vn

việc và cho đế´n lúc có ý kiế´n kế´t luận, đồ`ng chí không nên đi đâu ra khỏi nhiệm sở". Anh cười nhạt, không nói lại một câu. Thế´ tức là một thứ quản thúc chứ giúp diế´c quái gì! Và từ cái quản thúc này đế´n ra trước vành móng ngựa rồ`i đế´n cổng nhà tù chỉ cách nhau gang tấ´c. Xin mời! Nế´u tìm ra tội thì xin mời cứ đưa còng số´ 8 ra, còn không, tôi sợ các vị lại phỉa thui thủi trở về` như mọi bận thì rầ`u cái ruột lắ´m.

Suố´t một tuầ`n kiểm tra, không khí Công ty hưu hắ´t như nhà có đám. Đoàn thanh tra đi đế´n đâu là ở đó sôi sủi lên như cháy dầ`u cháy mỡ. Sôi sủi còn hơn cả cơn lố´c thế´ kỷ xảy ra trước đó một tháng. Chỗ này người ta chụm đầ`u bàn tán, chỗ kia người ta lại tản ra, lo lắ´ng, dè chừng, nhìn nhau, nghe ngóng, không dám nói to, cũng chẳng thể nói khẽ. Công nhân thì tỏ vẻ bực mình vì bị quấ´y rầ`y. Cán bộ thì mặt người nào người ấ´y tỏ ra nghiêm trọng quá thể tuồ`ng như sắ´p có chiế´n tranh xảy ra. Ai cũng biế´t chuyện thanh kiểm tra lần`n này chỉ nhằ`m vào một mình ông giám đố´c nên hầ`u hế´t họ đều`u không giấ´u được nét bồ`n chồ`n khác lạ. Số´ người này chỉ lo cho anh, họ thầ`m khấ´n trời khấ´n đấ´t khấ´n cầ`u cho anh tai qua nạn khỏi. Vì, thưa thầ`n phật, sinh mạng chính trị của con người này có liên quan số´ng còn đế´n sinh mạng, cuộc số´ng của chúng con, lạy trời. Nhưng có số´ người khác lại khấ´p khởi mừng thầ`m trong bụng, ơ hay, cũng phải thế´ chứ, đây là một cộng đồ`ng chí cố´t trung thành của giai cấ´p công nhân chứ có phải là kẻ ăn người ở nhà anh đâu mà muố´n làm gì thì làm.

Phó giám đố´c Vận tạm thay Vũ Nguyên điề`u hành công việc. Suố´t ngày người ta thấ´y cái bóng gù gù của anh đi qua đi lại ở hành lang, mặt mũi hầ`m hầ`m rấ´t khó coi, chố´c chố´c lại nghe tiế´ng anh quát tháo, cằ`n nhằ`n người này người khác cứ như thể ông phó giám đố´c đang lên một cơn đau bụng kinh niên. Người làm dịu đi những cú nóng nảy vô nghĩa đó lại là ông già Thái. Không bằ`ng lời

https://thuviensach.vn

nói mà bằng ánh mắt, ông đã kìm giữ cho vị sếp phó của mình tránh được những câu nói đồng độc địa trước một vài thành viên đoàn kiểm tra đang giương mục kỉnh lân la đi dò hỏi khắp chốn khắp nơi. Và cũng với ánh mắt tĩnh lặng như của một triết nhân sơn cước đó, ông đã làm cho Vũ Nguyên tự tin và tĩnh lặng hơn trước những con sốt vu vạ chết người.

Riêng Đăng Điền thì hoàn toàn biến mất. Khi đoàn kiểm tra vừa đặt chân xuống, anh ta cũng lập tức ra khỏi khu vực Công ty với lý do: "Anh Nguyên! Tôi không chịu nổi cái không khí nặng nề sặc mùi sở mật thám này, quá xá mệt! Tốt nhất là tôi xuống với công nhân. Ở đó còn có nhiều việc phải làm hơn là ngồi chống gốc như cái thằng mắc bệnh sa đĩ ở đây để trả lời những câu hỏi vô nghĩa. Là linh hồn của gần vạn con người, anh ở lại ráng tỉnh táo, đừng để họ đưa vào bẫy, ký nhận lung tung".

Và hắn xuống nông trường thật, những nông trường ở sâu ở xa nhất so với đội hình toàn Công ty. Chỉ khác, thay vì phải vật lộn với những khó khăn chất chồng đang bày ra, hắn lại thích ngồi với nhóm người này một chút, người với nhóm người kia một chút, thì thào bàn soạn hoặc gay gắt hoa tay múa chân. Và tối tối, thường vào những giờ im ắng nhất, người ta lại bắt gặp hắn phóng xe ra bưu điện thị trấn, kín đáo nhấc máy gọi đi đâu vài phút rất nhanh rồi phóng xe ngược về. Hắn không muốn dùng điện thoại tự động trong những cú phôn đòi hỏi tuyệt mật như thế này.

Đến ngày thứ sáu thì toàn bộ đảng uỷ, ban giám đốc, trưởng các ban ngành, lãnh đạo các nông trường được triệu tập bất thường để làm việc với đoàn kiểm tra trong tinh thần mở rộng.

Cả Công ty hơn mười ngàn con người nín thở nhìn về cuộc họp đó.

https://thuviensach.vn

Có mặt đủ cả, chỉ thiếu có Đăng Điền điện về xin phép được đến chậm ít phút vì cần giải quyết nốt số thuốc trừ sâu trong kho đang bị thất thoát một lượng khá lớn.

Cuộc họp bắt đầu.

Với giọng nói chậm rãi, khúc triết nhưng sắc nhọn như của một công tố uỷ viên chuyên nghiệp, với nét mặt giá băng như đẻ ra đã giá băng như thế, vị đoàn trưởng đứng dậy vào đề luôn:

"... Căn cứ vào những đơn thư khiếu nại gửi lên tới tấp gần đây, căn cứ sáu ngày làm việc nghiêm túc và khách quan tiếp xúc đến tận những người công nhân ở tầng thấp nhất và căn cứ vào bổn phận, trách nhiệm cũng như pháp định của chức năng thanh tra, chúng tôi thấy ở cá nhân đồng chí Vũ Nguyên, mặt mạnh, mặt làm được đã quá rõ, chúng tôi xin không nói ở đây. Về mặt yếu kém, tổng hợp văn bản là 186 trang nhưng tựu trung lại, có ba điều đã có thể tạm kết luận và ba điều chưa thật rõ ràng, hôm nay đoàn quyết định lấy ý kiến của các đồng chí để làm sáng tỏ bản chất của sự việc. Ba cái kết luận là:

Một, vi phạm các nguyên tắc kinh tế chủ nghĩa xã hội cơ bản trong xử lý khoán, trong quỹ lương và trong điều hành quản lý, chủ trương lấy lợi ích cá nhân đặt lên trên lợi ích tập thể, có nhiều dấu hiệu sa vào mô hình kinh doanh theo kiểu vọng ngoại. Đây là một sai lầm nghiêm trọng về quan điểm đường lối mà Đảng ta kiên quyết chống. (Mục này sẽ có văn bản chi tiết kèm theo)

Hai, có dấu hiệu lộng quyền, độc đoán trong công việc dẫn không khí dân chủ bị triệt tiêu ở các cấp (Có văn bản cụ thể kèm theo).

Ba, về tổ chức cán bộ, do đặc điểm trên nên đã để xảy ra tình trạng bè phái, thân quen, gia đình trị, đồng hương... làm ảnh hưởng

https://thuviensach.vn

nghiêm trọng đế´n đoàn kế´t nội bộ trong suố´t thời gian dài, dẫn đế´n sản xuấ´t có lúc bị đình trệ, trồ`i sụt, không vững chắ´c như thời gian gần đây...”

Vị đoàn trưởng dừng lại, hắ´ng giọng, chiêu một hớp nước khoáng. Bấ´t giác mọi con mắ´t đề`u đổ dồ`n về` phía Vũ Nguyên. Anh vẫn ngồ`i nguyên ở tư thế´ cũ, thuố´c lá cầ`m trên tay, chìm sâu vào một suy tưởng gì đó dường như chẳng có liên quan chi đế´n câu chuyện đang xảy ra trong phòng, thậm chí còn mỉm cười bâng quơ, lãng đãng. Vẻ như cũng nhận biế´t được thái độ â´y, giọng vị đoàn trưởng bỗng to hơn, đanh thép hơn:

“... Và ba điề`u còn mập mờ cầ`n được làm rõ thêm, ba điề`u cũng hế´t sức quan trọng là:

Một, đưa thân nhân, đưa người quen vào Công ty lập hợp đồ`ng ma để chiế´m dụng đấ´t công thành đấ´t riêng, dùng sức lao động, dùng vật tư công để phục vụ cho lợi ích riêng. (Chiế´m như thế´ nào, lợi dụng như thế´ nào, có văn bản cụ thể kèm theo)

Hai, Công ty đang còn rấ´t khó khăn về` nhiề`u mặt, nhưng giám đố´c Công ty đã vượt quá quyề`n hạn của mình và thiế´u tôn trọng nguyên tắ´c lãnh đạo tập thể để quyế´t định cắ´t giảm hàng loạt những chi phí làm phương hại nặng nề`n đế´n chấ´t lượng vườn cây lại huy động một số´ tiề`n khá lớn ăn vào vố´n sản xuấ´t để xây cấ´t những công trình xa hoa, to tát không cầ`n thiế´t, cũng như đầ`u tư vô nguyên tắ´c vào các chương trình hoạt động văn hoá văn nghệ, học hành tố´n kém chưa có ích lợi cụ thể để chỉ nhằ`m phô trương thanh thế´ cá nhân, chuộng hình thức mà không xuấ´t phát từ cuộc số´ng và quyề`n lời của số´ đông công nhân.

Ba, về` tham nhũng. Nhiề`u lầ`n đi nước ngoài, đi giao dịch mua bán, đồ`ng chí Vũ Nguyên có những khoản chi không giải trình được,

https://thuviensach.vn

trong đó có mức chi vượt quá xa sự cho phép của Bộ Tài chính và nghị định chính phủ. Ví như các khoản hoa hô`ng cho bên phía đô´i tác Trung Quô´c mà đô`ng chí có thời gian khá dài bám trụ ở đó. Cũng vậy, việc chỉ định thâ`u xây hội trường trị giá hơn một tỷ là trái quy định trong khi đô`ng chí thừa biê´t, với dự toán năm trăm triệu trở lên là phải cho tiê´n hành đâ´u thâ`u. Đô`ng chí được gì trong vụ này? (Có văn bản kèm theo)

Đây là chưa kể những sai phạm khác mang tính cá nhân như quan hệ nam nữ không rõ ràng, bă`ng câ´p chưa được xác định, mà chúng ta chưa bàn đê´n ở đây.

Thưa các đô`ng chí! Vì sự nghiệp đổi mới của Đảng vì sự tô`n vong của toàn ngành cao su nói chung và Công ty nói riêng và vì trách nhiệm bảo vệ cán bộ, đảng viên, tôi đê` nghị chúng ta nhìn thẳng vào sự thật và làm rõ sự thật...”

Vị đoàn trưởng chưa dứt lời, cánh tay gân guô´c của Vận đã giơ lên, giọng khê đặc như từ đâ`u đê´n giờ cứ khổ sở bởi sự gào thét cứ quẫy thâ`m trong cổ họng:

- Tôi phản đô´i! Cả sáu điểm các đô`ng chí nêu ra đê`u quá sức vội vàng. Và cả sáu điểm â´y đê`u không khác gì với nội dung cái lá đơn nặc danh kia hê´t. Nê´u chỉ vậy, các đô`ng chí cứ căn cứ vào những lá đơn vu cáo đâ`y hă`n học đó mà kê´t luận cho nhanh chứ câ`n gì phải có sự có mặt chúng tôi nữa.

- Tôi thâ´y đúng đâ´y – Một tiê´ng nói đô`ng tình – Chả lẽ câ´p trên tin một lá đơn tô´ cáo hơn toàn thể cán bộ nhân viên trong công ty sao.

- Im đi đã! – Một tiê´ng gă´t – Đây mới là kê´t luận sơ bộ, các đô`ng chí â´y đã đi sâu vào chi tiê´t đâu.

https://thuviensach.vn

Chờ cho những tiếng nói qua lại lắng xuống, vị đoàn trưởng mới khẽ khàng:

- Tôi biết các đồng chí sẽ phản ứng như vậy. Và tôi cũng lưu ý các đồng chí chớ nên xem thường tiếng nói của nhân dân. Chính vì không khí dân chủ ở đây có bị bóp chặt nên bà con cùng kỳ bí mới phải dùng đến biện pháp đơn từ này. Sau đây đồng chí thư ký sẽ đọc toàn văn 186 trang văn bản thanh tra để xem đồng chí phó giám đốc có cho chúng tôi là chỉ lười nhác nhắc lại những điểm có sẵn trong lá đơn hay không...

Một trăm tám sáu trang. Mỗi trang ngốn nhất ít nhất ba phút. Thế là cả buổi sáng trôi qua trong những con số ngột ngạt, nặng nề, những con số mang dáng hình cơn lốc thổi thốc tháo vào đầu vào mặt mọi người. Cơn lốc giữa trời, cơn lốc trong phòng họp. Hai cơn lốc đều mang sức mạnh tàn phá ngang nhau. Một phần ba số người tham dự ngủ gà ngủ gật, một phần ba nghe như nuốt như uống và một phần ba còn lại cứ ngọ nguậy toàn thân tỏ ra không chịu nổi. Trời đất thiên địa ơi! Họ lấy những con số này ở đâu ra mà nhiều quá trời vậy nhỉ. Số nào số ấy cứ kêu vang như chuông nguyện hồn có muốn cũng khó bề cưỡng lại. Kêu vang đến nỗi chính phó giám đốc Vận cũng ngơ ngẩn không còn tin vào tai mình. Người anh cứ rung lên từng chập như căn bệnh táo bón đã chuyển qua thể đau đại tràng cấp. Anh đưa mắt sục tìm khuôn mặt Vũ Nguyên. Kì lạ chưa! Khuôn mặt như tài tử điện ảnh ấy vẫn xa xăm chìm lắng đi đâu. Chết mẹ rồi ông Nguyên ơi, ông mà cứ để hồn vía lửng lơ thế thì cuối cuộc họp này số phận ông sẽ tiêu rồi ông biết không. Tỉnh lại đi! Vận thầm gào lên trong óc nhưng đôi mắt mơ màng kia vẫn không hề động cựa.

Giọng đọc như đọc kinh thánh dứt đột ngột. Vậy là 186 trang đã xong. Như 186 cơn lốc cuốn vào phòng họp suốt từ sáng đến giờ đã tạm ngừng. nhìn đồng hồ, thanh giờ đã chỉ vào con số mười

https://thuviensach.vn

một. Vị đoàn trưởng mỉm cười, cái cười rất tươi của tử thần khi đã nắm chắc được một sinh mạng người trong tầm lưỡi hái:

- Tinh thần cộng sản, ta làm luôn nhé! Trước khi các đồng chí có ý kiến, chúng tôi xin mời đồng chí giám đốc nói trước!

Người ta thoáng thấy Vũ Nguyên khẽ giật mình, chớp chớp mắt như để bứt ra khỏi giấc ngủ rồi vẫn ngồi, không đứng dậy, tiếng nói nhẹ như đọc thơ:

- Tôi rất cám ơn tất cả những điều vừa được nghe. Rất cám ơn!

Rồi thôi, ánh mắt toát ra vẻ cảm ơn thật sự. Cả phòng họp xáo xác, người ta không ngờ rằng cái con người kiêu hãnh, sắc sảo và hùng biện này lại có thể đầu hàng nhanh đến thế. Ngay cả ông đoàn trưởng và các thành viên trong đoàn kiểm tra cũng ngớ ra chưng hửng. Họ đã chuẩn bị phân công nhau nếu Vũ Nguyên ngoan cố ra đòn nào là họ sẽ đánh dập ngay đòn đó, dập từng đòn một để đưa đến dập toàn bộ. Vậy mà...

- Tức là đồng chí chấp nhận? – Vị đoàn trưởng hỏi.

- Chấp nhận cái gì cơ? – Ngơ ngác thật sự.

- Chấp nhận những kết luận trong văn bản kiểm tra mà đồng chí được nghe vừa rồi.

- Không, tôi có chấp nhận gì đâu, tôi chỉ cảm ơn thôi vì các đồng chí đã cho tôi nghe một câu chuyện thú vị của ai đó, của người nào đó, của đơn vị nào đó chứ đâu phải câu chuyện của tôi.

Bật lên một vài tiếng cười trong góc phòng. Lại một vài tiếng cười nữa, hơi tái mặt, vị đoàn trưởng gõ nhẹ tay xuống mặt bàn, tỏ rõ

https://thuviensach.vn

ra cái phong cách uy quyề̀n của một vị quan toà giữa đám đông cùng đinh:

- Đồ̀ng chí Nguyên, đây là thanh tra, là luật pháp, là nguyên tắ́c đảng chứ không phải câu chuyện bàn nhậu mà đồ̀ng chí có thể đùa cợt.

- Tôi vẫn rấ́t nghiêm túc đấ́y chứ, nghiêm túc đế́n có thể nhận ra tấ́t cả những điề̀u vừa rồ̀i chỉ là một sự bông phèng.

- Nế́u đồ̀ng chí tỏ rõ thái độ bấ́t hợp tác như thế́, chúng tôi với chức năng của mình, hoàn toàn có biện pháp khác để đi đế́n kế́t luận mà không cầ̀n đế́n cuộc họp mang tính dân chủ và thiện chí này. Và khi đó, tôi nghĩ rằ̀ng đồ̀ng chí sẽ không thể đùa cợt được nữa. Tôi tuyên bố́ cuộc...

- Khoan đã! – Vận đứng bật dậy, mặt đỏ vang như vừa nố́c xong cả một thùng rượu mạnh – Trước sau tôi vẫn thấ́y rằ̀ng văn bản kiểm tra của các đồ̀ng chí là một biế́n tướng rấ́t có nghề̀ của lá đơn nặc danh hôi hám kia. Tôi đề̀ nghị, nế́u chưa làm kĩ được thì để sau đại hội đảng của chúng tôi, cánh cổng công ty sẽ mở rộng để đón các đồ̀ng chí xuố́ng làm tiế́p, còn các con số́ rắ́c rố́i và những điểm phi lý như vừa rồ̀i, tôi chắ́c sẽ không đưa đế́n kế́t quả gì hế́t mà chỉ có một tác dụng là phá nát đại hội. Đại hội đảng cũng chỉ nhằ̀m mục đích con người, xây dựng công ty chứ đâu phải để phá nát nó ra.

Vị đoàn trưởng ra mặt đổ chàm một lầ̀n nữa, hấ́t cằ̀m về̀ phía người thư ký đang cắ́m cúi ghi chép:

- Đồ̀ng chí hãy ghi lại câu nói ấ́y, ghi rõ tên, chức vụ rằ̀ng đoàn thanh tra xuố́ng đây chỉ có một mục đích là phá hoại đại hội đảng cơ sở.

https://thuviensach.vn

Từ ngoài hành lang, Đăng Điề̀n lặng lẽ đi vào. Cho đế́n tận giờ phút cuố́i chào này người ta mới thấ́y hắ́n đột ngột xuấ́t hiện. Nét mặt hắ́n căng thẳng và bợt bạt, chứng tỏ rằ̀ng hắ́n đã chứng kiế́n mọi chuyện từ đầ̀u. Nhưng khi đi đế́n trước tấ́t cả mọi người, vẻ mặt ấ́y đã chuyển sang nét bình thản, trầ̀m tĩnh và tươi tắ́n khác lạ. Hắ́n giơ ra một tờ giấ́y khổ rộng, bên trong là chi chít những con chữ lụn vụn như có cả một đàn kiế́n đông đúc bò qua bò lại. Giọng hắ́n đề̀u đề̀u, không vấ́p váp, trọng âm nhấ́n khá chuẩn và có sức thu hút, buộc người ta phải chú ý nghe ngay từ âm mở đầ̀u như mọi lầ̀n hắ́n vẫn bộc lộ ra trước chỗ đông người, trong các chương trình nghị sự quan trọng.

- Đây là 120 chữ ký đại diện cho 12 ngàn con người đang sinh số́ng trên vùng đấ́t này lên tiế́ng đòi bảo vệ cho phẩm chấ́t và danh dự của giám đố́c Vũ Nguyên. 120 chữ ký có đầ̀y đủ họ tên đố́i lập với một đại từ chung chung không tên tuổi. Và tôi, một đảng uỷ viên, một cựu chiế́n binh, tôi cũng xin được đại diện cho 800 đảng viên và 2000 cựu chiế́n binh muố́n phát biểu một điề̀u gan ruột như sau.

Hắ́n đưa mắ́t nhìn mọi người. Rõ ràng cách mở đầ̀u như thế́ đã gây được ấ́n tượng khá mạnh. Cả phòng họp im lặng. Hắ́n nhìn lên bàn chủ toạ. Vị đoàn trưởng mắ́t giật giật như chưa hiểu hế́t căn nguyên câu nói mào đầ̀u đầ̀y bấ́t ngờ và lạ lùng đó. Hắ́n nhìn vào khuôn mặt Vũ Nguyên. Khuôn mặt đẹp ấ́y cũng đang có chiề̀u thảng thố́t và cuố́i cùng hắ́n dừng lại ở vầ̀ng trán dô của Vận như để neo cái nhìn lại, thong thả nói tiế́p:

- Tôi nghĩ đã làm doanh nghiệp thời nào cũng thế́, nhấ́t là thời này, bao giờ cũng không thể tránh khỏi vấ́p váp, càng làm nhiề̀u, càng vấ́p váp nhiề̀u miễn là đằ̀ng sau cái vấ́p váp đó anh đã làm được những gì cho số́ đông. Từ ngày đồ̀ng chí Nguyên về̀ đây, nế́u đem cân lên, những cái đồ̀ng chí đã làm được nặng gấ́p ba

https://thuviensach.vn

lâ`n những cái vâ´p váp. Như vậy là có công. Một thứ công hiện ra nhỡn tiê`n, râ´t cụ thể. Còn tội, dù được chứng minh bă`ng những con sô´ có vẻ hùng hô`n đi nữa nhưng ai đã dám bảo răng nó là xác quyê´t. Cho nên...

Và trong suô´t 45 phút đô`ng hô`, vẫn bă`ng giọng nói đâ`y tính thuyê´t phục đượm vẻ chân thành xót xa đó, phó giám đô´c Đăng Điê`n đã nhẹ nhàng bẻ gục từng luận điểm rô`i bẻ gục cả sáu luận điểm buộc tội của vị thanh tra trưởng đoàn mới đưa ra còn nóng hổi 15 phút trước đó. Hă´n nói, chưa thể kê´t luận được Vũ Nguyên cô´ ý làm trái các nguyên tă´c kinh tê´ cơ bản vì thực châ´t lúc này ở ta đã có nguyên tă´c kinh tê´ nào gọi là cơ bản đây. Tâ´t cả còn đang đi tìm mà đã tìm thì có thể sai (Hă´n nhâ´n mạnh vào tiê´ng sai) có thể đúng. Vê` chuyện lộng quyê`n, đanh giọng hơn một chút, hă´n bảo trong quản lý doanh nghiệp cũng như trong chỉ huy tác chiê´n, giai đoạn đâ`u mọi cái còn nháo nhác, cũng râ´t câ`n có một sự độc đoán chuyên quyê`n của người chỉ huy để đưa tâ´t cả vào nê` nê´p. Hiện công ty đã vào nê` nê´p, đó là một điê`u đáng mừng, còn cái sự chuyên quyê`n kia nê´u chưa hê´t (nhâ´n mạnh hai chữ chưa hê´t) lúc này thì ă´t tự nhiên nó sẽ hê´t theo đúng biện chứng, và ta chớ nên nhâ`m lẫn giữa chuyên quyê`n và lộng quyê`n, hai phạm trù này mang hai bản châ´t khác nhau xa lă´m thưa các đô`ng chí đảng viên cộng sản có mặt ở đây. Và điê`u thứ ba, sau một tiê´ng cười khẽ hàm ý chê´ nhạo, hă´n nói răng, tại sao đê´n tận những năm tháng să´p hê´t nhiệm kì thứ hai này con người vẫn còn đi dòm ngó, quy kê´t nhau những cái dớ dẩn của nhiệm kì trước? Thê´ nào là thân thích, là gia đình trị, là đô`ng hương, đô`ng khói? Tha hô`, thoải mái, miễn là có hiệu quả công việc. Có hiệu quả, có ích lợi, chưa nói trong phạm vi một Công ty nhỏ nhoi quá sức như ở đây mà ngay trong guô`ng máy lãnh đạo cao nhâ´t của nhà nước, anh có thể đưa hê´t vợ con cháu chă´t (nhâ´n mạnh bô´n tiê´ng vợ con cháu chă´t) vào cũng được. Rô`i hă´n hạ giọng vẻ chán trường nói răng còn ba cái chuyện lạp

https://thuviensach.vn

xạp thuộc loại tiểu tiết về tài chính, về công tác phí, về khoa trương hình thức, về hợp đồng ma hợp đồng quỷ kia là hết sức tầm phào. Chí ít muốn cho một nhà quản lý kinh doanh với hàng trăm mối quan hệ, hàng trăm mối chi tiêu hữu hình và vô hình có thể hoạt động được thì cũng phải nới lỏng đường biên tài chính ra một tí chứ. Mà giả dụ họ có tiêu một (nhấn hai chứ tiêu một) thì họ lại kiếm ra mười, còn ngàn lần hơn những người không dám tiêu một đồng nhưng cũng không làm lợi một đồng. còn về việc đấu thầu và chỉ định thầu cái hội trường kia hắn bảo rằng cũng tầm phào nốt, doanh thu doanh số Công ty lúc này lên đến hàng trăm tỷ, có mỗi một tỷ cỏn con do sơ ý làm không chặt chẽ, đem nguyên tắc khô cứng ra vặt lông nhau làm gì. Ngừng một chút như để nghe phản ứng ở dưới. Hắn mỉm cười nói tiếp: Vừa rồi hình như tôi nghe có nhắc tới chuyện quan hệ và chuyện bằng cấp? Không đúng đâu. Chính tôi đã cùng dự khoá đào tạo tại chức cử nhân kinh tế với đồng chí Nguyên, tôi đỡ vớt còn đồng chí Nguyên đạt loại ưu. Chúng ta không nên đem cái chính quy ra so với cái tranh thủ (nhấn mạnh hai chữ tranh thủ) để phủ nhận giá trị thực của một con người. Rồi chả rõ tại sao hắn lại bỏ qua không nhắc đến chuyện quan hệ, bất chợt giọng hắn chợt trở nên xa vắng và the thắt khác thường:

- Doanh nghiệp là một nghề khổ và tủi hơn bất cứ mọi nghề. Lúc nào cũng trên đe dưới búa. Trên thì nhà nước đề phòng như phòng giặc, dưới thì dân phỉ nhổ, một mực cho rằng trăm thằng là cả trăm ăn chơi phè phỡn đến ngay cả vợ con cũng nhìn mình như nhìn cái đứa chỉ biết có tham nhũng tham ô. Họ đâu có biết rằng để nuôi sống được vườn cây và con người, đêm nào trước khi đi ngủ đồng chí giám đốc cũng phải vắt tay chìm sâu vào trán để làm sao ngày mai có sáu trăm triệu trả lương cho thợ, và sớm mai lúc tỉnh dậy, chỉ cần nhìn thấy mấy hạt mưa bay thôi là lòng dạ đã quặn thắt lo cho sản lượng mất tong một ngày. Rồi lúc nào cũng giật mình thon thót, ăn không ngon, ngủ không yên, sợ đái đằng mà vẫn buộc phải

https://thuviensach.vn

đãi đă`ng, nhai miế ng cơm mà chát xít như gã tù nhai lâ`n cuố i, thời gian ở trong vườn nhiê`u gấ p mười thời gian ở với vợ con. Công hôm nay là tội ngày mai, mùi nước hoa giám đố c rấ t gâ`n với mùi nhà tù mà không tù thì cũng tự câ`m tù mình trong những cột số lỗ lãi ghê rợn, nghèo rô`i sẽ thành giàu, khó khăn sẽ thuận lợi, mấ t giá rô`i sẽ lại được giá, trời mưa rô`i trời sẽ nắ ng, lố c đế n rô`i lố c lại đi. Cái còn lại là cách con người ăn ở với nhau, là cuộc số ng văn hoá phải ngự trị trên miế ng ăn vật chấ t tâ`m thường. chính vì những lẽ đó, tôi thấ y mọi kế t luận vê` đô`ng chí Nguyên, dù chỉ là kế t luận bước đâ`u, chỉ coi như là một tài liệu tham khảo và đố i với chúng ta, đây cũng là một bài học để đừng phải trả giá quá tệ hại. (Hắ n nhấ n mạnh toàn bộ câu cuố i).

Để kế t thúc, hắ n chuyển sang một ý khác khiế n ngay chính Vũ Nguyên cũng không tin ở tai mình, cứ như là hắ n đang nói hộ tiế ng lòng rì râ`m của mình mà mình chưa có cách nào để nói ra nhă`m giải thoát khỏi cái nhức nhố i nhấ t:

- Cuố i cùng tôi đê` nghị, người cán bộ số ng được bă`ng quâ`n chúng, quâ`n chúng ở đây đang bị những thông tin sai lệch làm méo mó hình ảnh của đô`ng chí Nguyên, ví như sự xuấ t hiện vô lố i của cái bài vè kia chẳng hạn. chúng ta phải có tiế ng nói thanh thiên để quâ`n chúng hiểu lại. Tôi sẽ xin làm việc đó. Hế t!

Bài phát biểu vừa đủ độ của Đăng Điê`n đã gây một hiệu ứng không ngờ. Thoạt đâ`u người ta không hiểu, hiểu thế nào được khi con người này lại quay ngoắ t một vòng từ trái qua phải như thế . Sau đó là... vẫn không hiểu nhưng phải làm ra hiểu để làm cho đúng tinh thâ`n cuộc họp, và cuố i cùng là hiểu, hiểu theo cái nghĩa, có gì đâu, đây chỉ là kế t quả bấ t ngờ của một quá trình nhận thức mà sắ c thái cuộc họp này đã cho anh ta nhận thức ra một điê`u gì. Một vài tiế ng vỗ tay bản năng lố p đố p vang lên, những tiế ng vỗ tay mà hâ`u như chưa bao giờ có trong những cuộc họp sặc mùi toà án nặng nê` như

https://thuviensach.vn

cuộc họp này và có thể nó sẽ vang khắ́p lượt, vang rõ to nếu như người ta không thoáng nhìn thấ́y những khuôn mặt thanh tra tối sầ̀m lại. Họ lén nhìn về̀ phía vị đoàn trưởng, vị đoàn trưởng nhìn đăm đăm vào tệp giấ́y trước mặt hồ̀i lâu ngẩng lên nở miệng cười rõ tươi như thể cả đời lúc nào cũng chỉ biế́t cười thật tươi như thế́, rồ̀i có lẽ bị tác động bởi không khí cuộc họp nhiề̀u hơn là những câu nói của Điề̀n. Kể cả cái gọi là 120 chữ kí anh ta vừa tung ra. Ông từ tố́n đứng dậy:

- Ý kiế́n của đồ̀ng chí Điề̀n là hế́t sức đáng lưu tâm, tuy nhiên như đồ̀ng chí nói, ý kiế́n đó cũng chỉ có giá trị tham khảo. Chúng tôi sẽ tham khảo. Có nghĩa là chúng tôi sẽ xin ý kiế́n trên quyế́t định tạm thời tạm dừng cuộc thanh tra lại ở đây để chúng ta cùng suy nghĩ và cái cầ̀n hơn để các đồ̀ng chí có thể tiế́n hành đại hội đảng bộ một cách bình tĩnh và khách quan. Chúc đại hội Công ty ta thành công, hẹn gặp lại!

Cả đoàn bảy người đứng dậy thành một hàng dọc ra nhanh như một tiểu đội nghi lễ. Đi qua trước mặt Vũ Nguyên, ông đoàn trưởng không đưa tay ra bắ́t, chỉ hơi dừng lại, nói rin rít qua kẽ răng: “Mọi chuyện chưa dừng lại ở đây đâu đồ̀ng chí giám đố́c ạ!” Vũ Nguyên im lặng, cuộc họp cũng giải tán nhanh không kém như người ta vừa thoát khỏi một cảnh tượng quá đỗi nặng nhọc, còn lại Vũ Nguyên, Vận và Điề̀n. Tức còn lại ban giám đố́c.

- Điề̀n! – Vũ Nguyên tiế́n đế́n trước hắ́n, cũng không bắ́t tay – Tôi không cám ơn cậu đâu. Đáng lẽ tôi muố́n mọi chuyện tung toé cho cái thật cái giả được phơi bày hế́t ra nhưng cậu đã làm hỏng tấ́t cả. Dầ̀u sao cũng phải thừa nhận, cậu là một người trung thực, có chính kiế́n. Và nếu nói theo cách nói của người già thì đây là lầ̀n thứ hai cậu đã cứu tôi.

- Tôi cứu chân lý.

https://thuviensach.vn

Điề̀n bình thản trả lời rồ̀i bình thản đi ra. Vận nhìn theo:

- Thằng này lạ thật!

- Lạ sao?

- Hắn dũng cảm và hùng biện đấ́y chứ! Đáng ra hắn phải theo nghề̀ luật sư thì mới phải. Mình là người trong cuộc mà nghe hắn nói cũng nổi gai cả người. Một mình dám đánh gục cả đoàn thanh tra có sỏi trong đầ̀u.

- Ông lại say sưa rồ̀i. Ông không nhận thấ́y trong toàn bộ những lời nói ấ́y vẫn còn cái gì giả giả à?

- Thì bản thân cuộc đời có thật đâu. Đi! Đi ra hồ̀, tôi muố́n uố́ng một ly với cá nướng tại chỗ. Đáng lẽ phải kéo cả cậu Điề̀n cùng đi nhưng tôi biế́t hai cậu không hợp nhau nên cậu Điề̀n để bữa khác.

- Ông có để ý đế́n những câu cố́ làm ra vẻ nhấ́n nhá của nó? – Vận vẫn đứng im – Nế́u đem ghép lại thì đó hoàn toàn là một bản buộc tội rấ́t ác, một bản buộc tội nằm trong bản buộc tội.

- Kìa đã bảo thôi mà. Tôi không sợ tội và cũng chẳng sợ ai luận tội, lúc này tôi chỉ muố́n uố́ng một ly để thấ́m cái tình bạn bè đồ̀ng đội gian nan có nhau.

- Lạ cái nữa là, tấ́t cả những số́ liệu trong đơn kiện đề̀u có độ chính xác gần như tuyệt đố́i? Ai cung cấ́p? Chỉ có thể từ trong ruột Công ty bay ra.

- Tôi! Tôi đấ́y! Cậu đã hài lòng chưa? Và đáng ra nghề̀ thanh tra mật thám mới đúng là nghề̀ của cậu.

https://thuviensach.vn

Không cho bạn lảm nhảm thêm nữa, Vũ Nguyên lôi thẳng Vận theo cầu thang xuống nhà để xe. Khi chiếc xe máy chở hai người bon ra cổng, rẽ theo đường ra hồ, vẫn có một đôi mắt trong cửa sổ dõi nhìn theo, cái nhìn trống trải không ra hà lòng cũng chẳng ra hậm hực, đôi mắt của Điền. Hắn biết sau sự việc trên, mọi người sẽ đi tìm hắn, Vũ Nguyên sẽ đi tìm hắn để hỏi những câu hỏi không cùng chiều rất khó trả lời nên tốt nhất là ém vào cái phòng xép chuyên để đồ bảo tàng này cho rảnh chuyện. Và hắn cũng cần có một khoảng tĩnh để nghĩ ngợi thêm. Ráo trọi những chuyện xảy ra vừa rồi đều theo đúng kịch bản, đúng đến không sai một ly, tức là, như lời lão Ba Vinh nói: *"Chưa hạ nó được ở cú này đâu, dầu cú nên đã làm cho nó choáng váng. Nó còn đủ sức chống trọi lại và một khi đã chống trọi được thì không cách gì hạ nó được nữa. Cho nên đây chỉ là một đòn nhử để dẫn đến một đòn thật cứ không phải gá cả canh bạc vào cái đám thanh tra võ biên này"*. Nhưng chính vì cái quá đúng đó lại làm hắn đâm lo. Liệu các vị trong đoàn thanh tra có ngầm hiểu thâm ý lùi một tiến hai của hắn hay lại rút dù chạy luôn? Và những gã đảng uỷ viên đầu bã đậu kia vẫn tiếp tục nuôi ý định hạ gục tên thống bá hay cũng chán ngán bỏ mặc mà vừa rồi chẳng hề có một ý kiến bác lại nào hết? Chả lẽ bản thuyết trình giả dối của hắn lại có tác dụng ghê gớm đến nỗi làm thui chột đi mọi ý đồ phải tốn bao công sức mới nhen nhóm được ư? Nếu thế thì lợi bất cập hại rồi, chính mồm hắn lại hại lại hắn rồi! Biết vậy...

Đêm đó, hắn quyết định phải có mặt ở nhà Ba Vinh để thỉnh giáo, để chia sẻ bớt sang lão cái gánh nặng vô hình này. Hắn bắt đầu thấy sợ sự cô đơn, thấy ngộp thở bởi những vòng suy nghĩ của chính hắn cứ rối nhằng mỗi chốc lại bủa vây thít chặt hơn lấy đầu óc hắn. Hắn cần có chỗ để xả. Hắn cần có người hà hơi tiếp sức.

https://thuviensach.vn

Ba Vinh không có nhà cũng không có ở Tổng công ty. Cô con gái mới bỏ chồng được chừng hơn năm của ông ta nói rằng ba cô mới đi Hà Nội sáng nay. Mẹ khỉ, hắn chửi gằn như thành tiếng trong mồm, việc ở nhà đang căng, ông vác mặt ra ngoài đó làm gì! Xin đầu tư à? Hay xin chức tước? Hay định lê lết quỳ dưới chân một ông kễnh nào đó để lo chạy những tội trong quá vãng nếu một khi thằng Nguyên nó khui ra? Hay chỉ đơn thuần là đi kiếm một yếu tố ngoại phạm đúng như bản chất ma giáo trơn nhẫy của lão? Lão là lão có thể làm được mọi trò dơ dáy đấy, tôi biết tỏng đi rồi, lão hoạn quan gian hùng ạ! Nhưng làm gì thì làm, lão cũng phải biết tôi đang trong hoàn cảnh nào, đang cần lão như thế nào chứ. Cần lão... Hắn chợt bật cười. Thì ra rốt cuộc hắn cũng buộc phải nương tựa phần hồn vào cái con người mà xưa nay hắn thường xem khinh là xôi thịt này. Cuộc đời đểu thật!

Tiếng chuông điện thoại kêu vang. Giữa đêm khuya thanh vắng, tiếng kêu nghe nhưu tiếng kẻng báo cháy rừng. Vẫn nhận ra được cái hầm hập trong âm thanh viễn thông quá quen thuộc đó. Lão rồi! Cô con gái từ trong phòng đi ra cầm lấy ống nghe. Hắn lé mắt nhìn... Gái một con có thật đẹp nhưng dâm, dâm như chính cái thói dâm tình đã thành tai tiếng một thời của ông già nó, ngực nở, đùi tròn, đường mông căng ních, mắt nhìn chằng chằng như cái đứa suốt đời háo nước... Cái nhìn ấy quay lại nhìn hắn, hai con ngươi bắt đèn sáng chói lên như mắt chồn:

- Ông già hỏi chú.

- Hỏi tôi.

Hắn vội lao lại, một tý nữa thì và cả tay vào khuôn ngực đang vênh lên thách thức của cô chủ. “A lô, tôi đây, Điền đây. Trời đất! Sao anh Ba biết tôi đang ở đây?” “Chơi với chú mà không biết tính chú sao gọi là chơi. Thế nào, ổn cả chứ hả?” “Ổn, đúng như dự kiến

https://thuviensach.vn

nhưng…” “Không nhưng gì hế´t! Tôi đã được nghe báo lại, râ´t tô´t, chú râ´t giỏi, người ta khen chú lă´m đó”. “Nhưng tôi ngại thanh tra họ không hiểu, nhân chuyện này họ bỏ bê luôn” “Không có chuyện đó. Tôi đã nói chuyện trước với họ rồ`i. Mai tôi sẽ nói tiê´p nữa” “Còn cái đám đảng uỷ viên kia, tôi chưa thật tin. Vì ba cái thứ quyề`n lợi cỏn con, họ dễ thô´i chí giữa dòng bỏ ngựa lă´m” “thì đánh tiê´p vào cái thói cầ`u lợi đang bị thă`ng Nguyên làm cho sạch bách của họ”. “Tôi hiểu” “Thái độ thă`ng Vận sau chuyện vừa rồ`i thê´ nào?” “Chưa rõ lă´m…” “Đặc biệt chú ý đế´n nó. Thă`ng khùng này không vừa đâu, ở một phầ`n nfo đó nó còn nguy hiểm hơn thă`ng kia, thứ nhâ´t sợ kẻ anh hùng, thứ hai sợ kẻ vừa khùng… hiểu chưa? Phải cho cả hai cùng đi một thể, để lại một thă`ng là râ´t khó cho câu.” “Anh Ba…” “Thôi, trước đại hội của các cậu tôi sẽ trở về`. Cứ vậy mà làm, qua đường không tiện nói nhiề`u. Chúc may mă´n!”

Hă´n thả máy, thở phào. Lâ`n nữa lại vâ´p phải đôi mă´t chô`n đang rọi thẳng vào hă´n:

- Giữa hai người có chuyện chi bí mật thê´ chứ? – Tiê´ng nói nhột nhạt.

- Chuyện làm ăn bậy bạ â´y mà. Má đi đâu?

- Bà già đi ăn đám giỗ ở xã dưới, mai sớm mới về`.

- Thă`ng nhỏ ngủ rồ`i à?

- Chú hỏi có chuyện chi? – Vẩn lên một ánh nhìn tinh quái.

- À… Không thâ´y thì hỏi.

Ngoài trời một ánh chớp loé sáng.

- Trời să´p mưa, chú ở lại uô´ng rượu chờ tạnh nhé!

https://thuviensach.vn

- Chỉ... chỉ uố́ng rượu thôi à? – Đế́n lượt sự tinh quái vụt hiện lên trong mắ́t hắ́n.

- Thì cứ thế́ đã.

Hắ́n ngồ̀i xuố́ng, lục lọi con mắ́t vào sâu trong thân thể cô. Cô chấ́p nhận, hơn ưỡn căng bộ ngực ra phía trước. Hắ́n bỗng cảm thấ́y trong người rộn rạo quá thể. Một gian nhà trố́ng vắ́ng giữa vườn rộng, một bóng đêm thẳm tố́i, một thân hình đàn bà ngả̀y ngụa, một nét đồ̀ng loã đã hiển hiện ra ngay ở cái nơi có cặp giò tròn mịn ẩn sau lả̀n vải mỏng đang khe khẽ run lên. Qua những lả̀n đế́n đây, hắ́n biế́t ở cô nàng có nhiề̀u dấ́u hiệu tỏ ra thích hắ́n, hay nhìn trộm hắ́n và lả̀n nào đế́n không có ông chủ ở nhà, cô ta cứ chuyện trò xoắ́n xuýt với hắ́n dứt không ra. Đôi lả̀n trong hắ́n đã nảy sinh ý định chiế́m đoạt nhưng chưa dám hoặc không dám thực hiện. Dẫu sao cô cũng là con gái của sế́p, phàm đã dính vào là dính luôn thành vợ thành chồ̀ng trong khi bả̀ng kinh nghiệm bản thân, hắ́n thừa biế́t rả̀ng với cái vẻ quyế́n rũ hoàn toàn xác thịt kia, chỉ thoả mãn dăm lả̀n là chắ́c chắ́n sẽ chán ngấ́y không chịu được. Nói thật lòng, cũng đôi bận trong giấ́c ngủ, hắ́n đã nả̀m mê thấ́y cô, được làm tình với cô, được nghe cô rên rỉ như con nái đi tơ, được ngắ́m nhìn thoả thích cái thân hình căng mẩy trắ́ng xố́p như heo cạo dở của cô. Và bây giờ tấ́t cả cái hình ảnh thèm thuồ̀ng đó đang nhỡn tiề̀n hiện trước mắ́t, bồ̀ng bề̀nh, nóng hỉm, chỉ cầ̀n một với tay, một cú ghì riế́t róng, một cái hôn như cắ́n như ngoạm... là dứt khoát con nái đang lên cơn kia sẽ oặt lả đi.

Hắ́n tiế́n sát lại, cảm giác ngửi được cả mùi da thịt đàn bà hoi hoi xộc thẳng vào tận cuố́ng mũi:

- Lại đây... em! – Hắ́n nói như kẻ sắ́p chế́t ngạt.

- Cháu đổi thành em từ lúc nào đấ́y ông chú? – Cô nói tỉnh queo.

https://thuviensach.vn

- Từ lúc tôi *đập mặt phải cái... cái nhìn buô`n đê´n nẫu ruột của em* (Đúng ra hă´n định nói *đập mặt phải bộ ngực cong vênh như núi lửa của em*)

- Chứ không phải vì cái khác ngoài đôi mă´t à? – Cười khúc khích.

- Có, có chứ. Vì cả những cái khác đó nữa chứ - Hă´n chớp lời như lên cơn kinh giật.

- Rô`i sau đó thì sao?

- Rô`i sau đó... sau đó... Hă´n bỗng im tịt.

- Cháu trả lời giùm nghe: Rô`i sau đó ông chú phóng đãng lại trở vê` với cuộc đời một con sói độc thân và để mặc cô cháu muô´n ra sao thì ra.

- Không... Bậy nào... Làm gì có chuyện đó. Em chỉ được cái...

- Lúng túng tội nghiệp chưa! Thôi, đùa đó, con bé cháu này cũng không đê´n nỗi khoái đời chô`ng vợ lă´m đâu nhưng nhìn vẻ thèm nhạt của ông chú đùn ra đê´n tận mô`m thê´ kia mà phải cô´ nuô´t vào để giữ nghĩa thâ`y trò, trên dưới, nên thử lòng chút thôi. Bây giờ ông chú có thể ra đóng cửa lại, tă´t đèn đi rô`i... ủa, mà ông chũ đã tă´m rửa gì chưa nhỉ? Chưa thì vào trong kia, đang có sẵn nước nóng đó. Gột hê´t cái mùi quê kệch đi thì mới ra hô`n người được.

Lòng hă´n bỗng lạnh hẳn. Hă´n không thể ngỡ ră`ng mình đang háo hức ở vị thê´ kẻ chiê´m đoạt lại đột nhiên trở thành kẻ bị sai khiê´n bẽ bàng. Một cơn giận kèm một chút tiê´c nuô´i bô´c lên, chẳng nói chẳng ră`ng, hă´n đi đê´n sát con cái, đưa tay xé toạc tâ´m áo ngực rô`i vùi mặt vùi mô`m vào hai núm vú màu nâu đỏ mà nhay mà mút, nê´m hệt như đứa trẻ khát sữa lâu ngày... Nhưng đê´n lúc con cái ngật cổ ra phía sau rên lên một tiê´ng nửa đau đớn nửa

https://thuviensach.vn

cuô`ng mê, hă´n lại nhẹ nhàng khép ngực áo cô lại, dùng một ngón tay búng nhẹ vào chút đâ`u lưỡi đang thè ra nhẫy nhọn như lưỡi ră´n của cô:

- Râ´t tô´i! Em sẽ là một người đàn bà râ´t tô´t trong chuyện gô´i chăn nhưng bây giờ chưa phải lúc. Chỉ có điê`u, nê´u xong việc, gặp lại, cô bé nên cô´ tỏ ra con nhà một chút chứ đừng xử sự, nói năng như con điê´m như thê´.

Nói xong, không đợi cho bàn tay con đàn bà đang rung lên kia phóng vào mặt, hă´n sây lưng đi ra ngay. Một tiê´ng nói uâ´t ức thô´c theo: "Đô` dê già khô´n nạn!" Hă´n cười, bước rảo chân hơn. Cô đang nói bô´ cô chứ đâu phải nói tôi. Một lâ`n nào đó cô thử hỏi má cô xem hơn chục năm nay có lâ`n nào bà â´y được cái thân hình phì nộn kia lật úp lên bụng chưa hay là bô´ cô toàn đi với đám Cave nhà hàng hoặc mâ´y con bé â´t ơ muô´n tập sự làm phóng viên truyê`n hình, báo chí tại địa phương có việc đê´n nhờ vả để đẽn nỗi mới chưa tròn sáu chục tuổi đã trở thành một lão già bâ´t lực? Và thật may, chính nhờ cái sự bê´ khí khô´n khổ đó mà lão đã trở thành kẻ cơ mưu hiểm độc râ´t có lợi cho tôi. Nói thực nhé, nê´u cô không phải con ông â´y, nê´u tôi và bô´ cô không có chuyện hệ trọng câ`n làm thì đêm nay, giữa cảnh să´c hoang dại này, tôi sẽ cho cô... be bét. Còn bây giờ, ý tưởng "Phải cho thă`ng Vận đi luôn..." trong cái đâ`u độc địa của bô´ cô đang ám ảnh tôi nhiê`u hơn là xác thịt thơm ngây của cô, cô gái lẳng tình quê ạ!

Chợt nhớ đê´n câu nói vu vơ nhưng đâ`y tính xác quyê´t trong bữa nhậu với một chuyên viên kinh tê´ cao câ´p vô´n quen biê´t mới từ Hà Nội vào hôm rô`i, hă´n bon thẳng xe đê´n nhà một bạn hàng truyê`n thô´ng, vào đê` luôn: "Còn ba trăm tâ´n đang tô`n kho, giá râ´t hời, chỉ ngang bă`ng giá thành, xách tiê`n đê´n mua ngay đi, kẻo không chỉ tuâ`n sau nó lại lên giá". Lão bạn hàng nghi ngờ: "Vậy tại sao các ông không giữ lại để đê´n tuâ`n sau hẵng bán?" Hă´n

https://thuviensach.vn

gắ t: “Đã bảo mua thì mua, đỡ được hàng trăm triệu, hỏi dài dòng”. “Nhưng lỡ nó không lên mà lại hạ xuố ng thì sao?” “Cái lão này! Đã có bao giờ tôi nói chơi với ông lầ n nào chưa? Giá nông sản lên xuố ng bấ t kỳ, chỉ cầ n biế t lúc này nó sắ p lên rồ i lúc nó xuố ng lại tính sau”. “Vậy... vậy tôi cầ n phải chi ra bao nhiêu để có được cái thông tin này?” “Cho không! Và nên nhớ, không phải cái gì cũng mua bằ ng tiề n được đâu ông bạn ạ! Bây giờ tôi giúp ông, sau này ông giúp lại tôi, sòng phẳng, đi đâu mà thiệt. Chào!”

Ra đường lớn, hắ n miế t tay ga tăng tố c độ cao hơn để tự thưởng cho mình những ngọn gió đêm mát lạnh bởi cái sự quá đỗi thông minh và nhạy cảm trong những ca cầ n tiế n độ tư duy cực nhanh như vừa rồ i.

Chỉ có điề u, lúc trở về đế n ngã ba trước cổng Công ty để rẽ về nhà, chắ c cũng phải quá nửa đêm, hắ n không hề biế t rằ ng từ trong một quán cà phê đơn sơn, có một con mắ t đang chăm chú nhìn theo. Con mắ t của ông già Thái.

https://thuviensach.vn

28

NGHỀ LÀM CAO SU NGÀN ĐỜI NAY LÀ THỨ NGHỀ THỜI VỤ. Thời vụ không xuôi, con người dầu ráng sức đến mấy cũng chẳng đi đến đâu. Nhưng con người vẫn biết đứng vững bằng hai chân trên đất. Đất dữ dằn, đất lầm lì, đất hay nổi giận, nhưng đất cũng biết thuỷ chung không phụ lòng con người đã dồn hết tâm hết sức gắn kết đời mình với nó.

Sau cuộc họp thanh kiểm tra đầy kịch tính như đã nói ở trên chừng nửa tháng, sự chênh chao của những vườn cây đã dần dần đi vào thế thăng bằng. Bệnh phấn trắng, bệnh nấm hồng, hai căn bệnh truyền kiếp đeo đẳng cùng loài cây cho mủ đã được thanh toán ở hầu hết các diện tích. Những lô cao su bị cơn lốc liếm qua cũng được nhanh chóng trồng lại. Thiệt hại và đáng kể nhưng vẫn là cái sự thiệt hại do trời nên nỗi đau cũng không có chỗ bấu víu để neo bám lại quá lâu trong đầu óc người thợ đã không ít lần trải qua những thử thách tương tự. Đội ngũ những bàn tay vàng đang giữ vai trò hạt nhân trong các nông trường lại vươn lên chiếm thế độc tô về kĩ thuật chăm bón, kĩ thuật cạo sau một khoảng thời gian buộc phải nhường bước cho nạn cạo phá, cạo ẩu, cạo lấy thành tích hoành hành. Các lô cao su lại thơ thới một nhịp điệu làm ăn lặng lẽ, quyết liệt và thanh bình. Một mùa khô cây cho nhiều mủ nữa lại sắp đến...

Cuộc sống sản xuất tạm lắng thì cuộc sống tinh thần lại có dấu hiệu sủi tăm. Các nông trường và phòng ban bắt đầu tém dẹp công việc để bước vào tiến hành những đại hội đảng cấp cơ sở. Tuy tiến hành gấp rút, tiến hành tranh thủ để còn ra lô chạy đua với thời vụ nhưng không khí chung là ôn hoà. Cũng như cái sự ôn hoà, dễ chịu này bao giờ cũng trở thành nét đặc thù cho các cấp cơ sở vốn

https://thuviensach.vn

chỉ biết lấy cái sự cần lao, tận tảo, giản đơn làm khát vọng sóng. Cái tăm chỉ sủi lên khi một số người thích quan tâm, lo lắng đến thế sự thi thoảng chụm đầu nhau vào bàn tán đến cái đại hội mang ý nghĩa quan trọng nhất của toàn Công ty sắp diễn ra. Người bảo chả có vấn đề gì, chắc ban giám đốc vẫn thế, cá nhân ông giám đốc vẫn thế, vậy là được rồi, thay đổi làm gì cho rối mà con người tận tuỵ, hết lòng vì chuyện chung này cũng khó có thể thay thế. Người nhạy cảm hơn lại bán tín bán nghi cho rằng, không khéo kì này sẽ có thay đổi lớn về mặt quy chế, về mặt nhân sự. Lại có người theo trường phái trung dung khẳng định, sẽ có biến động ít nhiều nhưng đại thể vẫn như cũ để giữ sự ổn định trong Công ty, mất ổn định lúc này là chết. Và rồi lời bàn ra tán vào rút cuộc cũng gom tụ về cá nhân ông giám đốc. Hầu hết đều mong muốn ông vẫn trụ vững trên cái ghế thủ lĩnh hai chức năng chính quyền và đoàn thể, một số nhỏ khác lại tặc lưỡi, có khi thay đổi một chút cũng hay, ví như đã chính quyền thì thôi đoàn thể, đã đoàn thể thì thôi chính quyền, bài học lịch sử về sự thâu tóm quyền lực lâu nay đã chỉ rõ, phàm ai đã ngồi quá lâu trên một chiếc ghế của mình rồi không chóng thì chày cũng sẽ sinh tật, như tật chuyên độc đoán đang hiện ra nhỡn tiền chẳng hạn, mệt lắm...

*

**

Ấy vậy mà cái con người đang hứng chịu mọi bàn tán lúc nóng lúc lạnh đó lại vắng mặt không có nhà. 2000 tấn cao su đang nằm ì ở biên cương phía Bắc đã kéo xềch anh lên đó. Phó giám đốc Vận bảo: "Tình hình trước đại hội đang rất nóng, ông phải có mặt ở nhà". Anh cười: "Đối với một doanh nhân lương thiện, chỉ có hàng hoá bán được hay không mới là điểm nóng, ngoài ra vớ vẩn hết. Vả lại, nếu được chọn giữ ghế giám đốc và 2000 tấn cao su được giải toả, mình sẽ chọn cái thứ hai". "Ông lại cạn nghĩ rồi. Không hiểu đến

https://thuviensach.vn

bao giờ cái đầ̀u ông mới bỏ được thói đánh đồng giữa kinh doanh và chính trị. Chính chính trị nó có thể xoá sạch cái hai ngàn tấ́n, hai vạn tấ́n mà ông đang ôm giữ chỉ trong chố́c lát. Ở nhà, để tôi đi! Con người ông cầ̀n hơn tôi nhiề̀u lầ̀n đố́i với mọi người ở đây". "Lại nghiêm trọng rồ̀i. Mà cậu, nói đừng tự ái nhé, làm sao quen biế́t thị trường Trung Quố́c như mình, không khéo đi rồ̀i lại về̀ không. Trong khi đó, mọi động tác, thủ tục quá rắ́c rố́i để chuẩn bị cho một đại hội, cậu làm giỏi hơn mình. Hơn thế́ mình muố́n trước lúc khai hội, mọi ách tắ́c đề̀u được khơi thông để không ai phải canh cánh khi bước chân vào hội trường cả" "Vậy thì tuỳ! Nế́u xảy ra cái gì, chớ gân cổ lên bảo thầ̀ng tôi không nói trước." Người phó giám đố́c tính bộc trực lại chỉ còn biế́t doạ gió một câu như thế́.

Thế́ là đi. Đi chìm lút luôn. Chỉ còn không đầ̀y một tuầ̀n nữa là đế́n ngày rồ̀i mà tới tận giờ người ta vẫn chưa thấ́y bóng dáng ông giám đố́c đâu cả. Những lời bàn tán lại có dịp sủi lên. Một số́ người thiện chí thì hít hà cho rằ̀ng con người này là của công việc, việc chưa xong thì chưa yên tâm cái gì hế́t, khổ, đáng quý thật đấ́y nhưng hà cớ gì cứ thân làm tội đời mãi thế́! Một số́ người độc miệng lại nghi ngờ ông giám đố́c chắ́c tranh thủ lúc nhá nhem đi làm một quả đậm, 2000 tấ́n ấ́y mà trôi được, mỗi tấ́n chỉ cầ̀n ăn chênh giá vài trăm ngàn đồng thôi là tự khắ́c sẽ có một khoản lớn dự phòng bấ́t trắ́c nế́u kì đại hội này có trục trặc xảy ra. Một số́ người khác nữa lại quy kế́t ông là môn đệ của trường phái vô chính trị, đặt tiề̀n bạc, kinh doanh lên trên nguyên tắ́c đảng và như thế́ liệu con người đang muố́n đi theo mô hình làm ăn tư bản này có còn xứng là bí thư một cấ́p uỷ đảng nữa không? Vân vân...

Ngồ̀i giữa văn phòng Công ty, phó giám đố́c kiêm phó bí thư đảng uỷ Vận chập chờn nghe thấ́y cả. Hế́t thảy những thông tin nóng nhức ấ́y chính ông già Thái ngày ngày gượng nhẹ cung cấ́p cho. Ông còn lo lắ́ng dự đoán: Đại hội kì này coi chừng sẽ xảy ra rấ́t

https://thuviensach.vn

xấu nếu những người chính trực cứ quá tự tin mà không biết đường tự vệ trong khi kẻ xấu lại đang ráo riết xiết chặt đội ngũ không chừa một kẽ hở nào. Ông lại hỏi đã có bao giờ các anh thử xem xét nhìn nhận cho kỹ lại tất cả con người của phó giám đốc Đăng Điền chưa? Anh ta đang có những hành vi rất không bình thường ví như cái vụ lỡ bán 300 tấn cao su giá thấp của anh hôm rồi. Đang điên đầu, lại phải nghe những lời như là dạy dỗ, Vận quặc lại: "Bác Thái! Tại sao bác không quan tâm đến những chuyện thuộc phạm vi bác phụ trách như vệ sinh sân sướng, chăm sóc cây cảnh, điện nước... mà lại đi để ý đến ba cái chuyện rối rắm này?" Bất ngờ, ông già trả lời một câu, một câu mà ông sẽ không bao giờ trả lời nếu không phải nghe những lời đau đớn đó, một câu khiến Vạn phải thay đổi toàn bộ suy nghĩ: "Đồng chí muốn biết tại sao ư? Đáng lẽ chả nên nói nhưng vì đồng chí hỏi nên tôi phải nói. Tôi vào đảng từ lúc đồng chí còn chưa lọt lòng. Nói thêm, ông bí thư tỉnh uỷ ở đây do chính tay tôi kết nạp dạo đồng khởi. Đủ chưa?"

Đúng! Cú lỡ bán 300 tấn mủ đã qua chế biến ngớ ngẩn ấy đã khiến Vận buộc lại phải nghĩ có bàn tay Đăng Điền dính vào. Chỉ có hắn mới có được thông tin bí mật như vậy và cũng chỉ có hắn mới có những bạn hàng thân thiết như thế. 300 tấn mủ bán vội thực ra thua thiệt không đáng bao nhiêu, chuyện thường của nghề, nhưng lại xảy ra giữa thời điểm nhạy cảm sắp bước vào đại hội nên người thay quyền chủ trì Công ty là anh bỗng trở thành đối tượng bị quy kết rất không có lợi của dư luận. Họ cho anh là thiếu năng lực quản lý, thiếu cái nhạy bén tối thiểu của kẻ làm thương trường, vì lơ mơ tắc trách một chút mà để Công ty phải tiêu đi cả mấy trăm triệu đồng mồ hôi nước mắt. Độc địa hơn, có người còn bóng gió nói anh chắc ăn cánh với bạn hàng để chia chác lợi nhuận và cuối cùng, họ thả lỏng một câu: "Đây là bi kịch tất yếu của những cán bộ đi lên không bằng con đường bằng cấp". "Tức là họ muốn nói anh dốt, anh chỉ là kẻ gặp thời, anh vô tích sự, chỉ mới tạm quyền giám đốc có

https://thuviensach.vn

mươi ngày mà đã không nên cơm cháo gì... Nghe được, anh chỉ đau chứ không tức giận. Quãng đời làm doanh nghiệp mấy mươi năm nặng nề đã rèn cho anh cái tính biết nén nhịn vượt qua mọi tiểu tiết. Nếu tiều tiết nào cũng đeo nặng bên người thì chắc anh đã phải đâm đầu xuống lòng hồ từ lâu rồi. Anh lo cho bạn. Anh có cảm giác mơ hồ rằng, cú 300 tấn này không nhằm vào anh mà nhằm vào chính Vũ Nguyên. Chính vì vậy mà phiên họp đảng uỷ vừa rồi, về chuyện đó, anh đã nhận toàn bộ thiếu sót về mình. Còn nhấn thêm: Từ xa, đồng chí giám đốc đã tỏ ý không chấp nhận nhưng vì quá nôn nóng giải toả hàng nên đã nghĩ không tới. Lạ hơn, cũng trong buổi đó, kẻ mà anh nghĩ có nhúng tay vào vụ này lại đứng dậy, gạt phăng: "Tôi không đồng ý với cách nhận lỗi của đồng chí Vận. Là phó giám đốc phụ trách kinh doanh, tôi mới là người có lỗi chính, đồng chí Vận chỉ ký duyệt".

Thế là thế nào? Mọi cái đang thoáng ra hay đang xiết lại để tạo nút thắt ma quỷ cuối cùng? Trời ơi! Vậy mà đến tận bây giờ, chỉ còn vài ngày nữa, cái lão thần đơn giản có máu nghệ sĩ chảy nhì nhằng trong huyết quản kia vẫn chưa chịu vác mặt về!

*

**

Đầu ô Sài Gòn nắng và bụi và tiếng động cơ xe vẳn lên, rít lên như đâu đây đang diễn ra một trận giao thông chiến dữ dội, không có khoảng dừng nhưng lại có không ít những khoảng lặng, ví như trong cái quán nhỏ giữa con hẻm ven bến Tân Cảng này đây.

Đăng Điền đang ngồi trước mặt anh chàng phóng viên đầu chải ngôi giữa trẻ tuổi. Họ nhìn nhau. Rồi nhìn đi chỗ khác. Rồi lại nhìn nhau. Thằng cha này tuy mặt mày non búng vậy nhưng ngón chơi cũng ra vẻ đáo để lắm đây, Điền nghĩ, vậy cách tốt nhất là đừng

https://thuviensach.vn

nên tỏ ra quá coi thường hắ´n mà hỏng việc, dẫu ranh con, dẫu chỉ là một thă`ng nhà báo ăn lương hợp đô`ng vô tích sự, dẫu chữ nghĩa còn lô`ng bô`ng nông nổi lă´m nhưng hắ´n vẫn đại diện cho một siêu quyê`n lực trong xã hội. Dọn một châ´t giọng lễ độ vừa phải, Điê`n lên tiê´ng:

- Thưa đô`ng chí! Vâ´n đê` còn lại là tâ´t cả ở như đô`ng chí. Mọi sự đã chín mùi để cái ác bộc lộ, bài báo của đô`ng chí sẽ là một quả nổ lớn đóng vai trò quyê´t định.

- Tôi đã viê´t xong – Câu nói gọn như một dâ´u châ´m – Ba ngàn chữ, tràn trang.

- Vậy thì tô´t quá! Hàng ngàn con người lương thiện đang trông vào ba ngàn chữ đó.

- Nê´u không thay đổi, tuâ`n sau sẽ lên khuôn.

- Còn gì bă`ng.

- Tâ´t nhiên là còn chờ khâu xét duyệt.

- Thê´ ạ!

- Nhưng chă´c ổn thôi. Chưa một bài phóng sự nào có tên tôi bị ách lại cả.

- Sao có thể ách khi trào lưu chô´ng tham nhũng đang dâng lên như thuỷ triê`u mà báo chí các đô`ng chí là ngọn triê`u mạnh nhâ´t. Đâ´y là chưa nói văn phong, chữ nghĩa của đô`ng chí cứ să´c lem lẻm, râ´t giàu tính khái quát và có độ vang râ´t rộng mà tôi đã có nhiê`u dịp được đọc. Xin bày tỏ sự ngưỡng mộ.

- Có gì đâu anh. Nghê` nghiệp thôi mà.

https://thuviensach.vn

Nghề nghiệp cái con khỉ! Viết như chú mày thì một ngày tớ có thể són ra được cả chục bài.

- Thay mặt toàn thể anh em trong Công ty, xin có một đề nghị... Kể ra đề nghị này chả nên nói ra nhưng...

- Anh cứ nói. Tôi sẽ làm hết sức nếu như nó chính đáng.

- Dạ! Giá như báo ra đúng ngày đầu tháng thì thật mỹ mãn.

- Tức là ra ngay sớ tới?

- Dạ, sớ tới.

- Hơi khó đấy. Sớ tới chật ních rồi.

- Dạ! Chắc vẫn có trường hợp có thể linh động được chứ ạ? Ví như đồng chí nói khó với toà soạn một chút. Đằng nào cũng đăng, đăng trước đăng sau một sớ thì cũng vậy.

- Không đơn giản thế đâu.

- Vâng, tôi biết chứ. Thưa anh...

Bỏ lửng câu nói, Điền cúi xuống sục tay vào chiếc cặp da căng ních. Con mắt đeo kính của nhà báo vội đánh nhanh sang hướng khác, khịt mũi, hắng giọng làm ra vẻ dửng dưng không nhìn thấy...

- Dạ! Chúng tôi ý thức rằng đây không chỉ đơn thuần là một bài báo mà cao hơn, nó còn là tiếng cồng gióng lên báo động để cứu nhiều kiếp người, là liệu pháp để đổi thay năng suất và tăng trưởng kinh tế cho cả một vùng đất giàu truyền thống nhưng đang nghèo kiệt. Biết để làm được việc đó, đồng chí đã bỏ nhiều công sức và tâm huyết, chúng tôi xin được tôn vinh và chia sẻ chút ít công lao đó, gọi là lòng thành của bà con.

https://thuviensach.vn

Một chiếc phong bì mỏng tanh nhưng lại mơi hồ chứa đựng một đồ nặng cần thiết được đưa nhanh qua mặt bàn đặt như nhét thẳng vào tay người đối diện. Bàn tay không nắm lấy cũng không duỗi ra, vừa đủ để nó không rơi xuống đất.

- Ôi dà, phận sự thôi chứ công sức gì đâu, các anh làm thế này tôi... Thôi được rồi, tôi nhận để bồi dưỡng cho anh em. Rất có thể phải tháo gỡ để đưa vào, mất công lắm!

- Vâng! Rất mất công – Tiếng cười nổ bục trong cuống cổ - Và chắc chắn báo sẽ ra tuần này chứ ạ?

- Cố gắng.

- Vâng, đây chỉ là một nửa, báo ra, chúng tôi sẽ cho người đem nửa con lại xuống nốt, đồng thời đem báo về luôn, cứ đặt trước toà soạn 500 tờ, anh nói giúp. Dạ! Bây giờ xin phép, dạo này công việc lu bu quá.

Hắn đứng dậy, gọi thanh toán rồi bỏ đi ra xe luôn, nét mặt tỏ ra có chút phiền muộn, thứ phiền muộn hay bắt gặp ở kẻ có tiền và biết cách làm chủ, sử dụng đồng tiền. Còn lại một mình, chàng trẻ tuổi dốc cạn ly rượu màu rồi với tất cả sự bồn chồn, kín đáo vén vội một bên mép phong bì ra... Khuôn mặt nhàu nhĩ vì nát rượu chợt có nắng tưới vào: Những tờ đô la mệnh giá một trăm xanh thắm như mây trời nằm xếp lớp thốc chói vào mắt, rợn ngợp...

*

**

Trước đại hội một ngày thì Vũ Nguyên thình lình trở về. Chẳng nói chẳng rằng, với bộ dạng khá phong trần, cặp mắt trũng sâu, một đường chân râu rất đẹp viền quanh khuôn cằm thanh thoát,

https://thuviensach.vn

anh lao thẳng vào phòng Vận, cười tươi tắ´n như đứa con lâu ngày được trở vê` gia đinh thân thuộc:

- Xong rô`i! Đê´n mãi tận sáng qua mới xong, định gọi điện báo vê` nhưng mình muô´n có một niê`m vui bâ´t ngờ, đi cả hai ngàn rưỡi tâ´n, giá Tám phảy lăm, trả gọn sau một tháng, thê´ cũng là được, xong cái mình bổ ra sân bay luôn. Sao? Mọi việc ở nhà ổn chứ? Đại hội vẫn tiê´n hành vào ngày mai chứ? Chà, đi lâu nhớ Công ty, nhớ các cậu quá!

- Còn gì nữa không? – Vận lạnh nhạt.

- Sao? Có chuyện gì vậy?

- Chuyện gì! Chỉ vì hai cái ngàn tâ´n cao su â´y mà ông bí thư không thèm ngó ngàng gì đê´n cái đại hội mà ông â´y đang đóng vai trò chủ trì, chuyện thê´ đâ´y.

- Ôi giời! Thì có cậu và cậu Điê`n ở nhà rô`i, mà đại hội thì cũng giô´ng như mọi đại hội, thuâ`n tính tượng trưng vui vẻ thôi chứ có gì ghê gớm vậy. Vả lại đại hội gì thì đại hội, không lâ´y cái hiệu quả sản xuâ´t kinh doanh làm đâ`u thì cũng coi như vứt.

- Chê´t thật! Đê´n lúc này mà ông vẫn có thể nói khơi khơi được như thê´. Hiệu quả sản xuâ´t và nhân sự bàu bán là hai cái có liên quan với nhau lă´m đâ´y ông thâ`n đơn giản ạ. Không có cái này thì không có cái kia đâu.

- Lại tranh luận rô`i, lại quan trọng hoá rô`i! Dẹp đi! Chuyện vặt. Cậu Điê`n đâu rô`i?

- Tưởng hă´n ra đón ông ở sân bay?

- Không...

https://thuviensach.vn

- Cũng hơi lạ đâ´y nhỉ?

Một tiê´ng nói vang lên rổn rảng ở cửa:

- Chào sê´p! Thê´ là sê´p đã trở vê`, người anh hùng ở tiê`n đô`n đã trở vê` đúng lúc. Nghe nói sê´p đã cho đi gọn cả hai ngàn rưỡi tâ´n phải không ạ! Thật là một kỷ lục doanh thương không phải ai cũng đạt được, hoan hô sê´p!

Điê`n ào vào, trên người còn nguyên bộ đô` bảo hộ đi rừng bê´t bát màu đâ´t đỏ.

- Cậu đi nông trường vê` đâ´y à? – Vũ Nguyên đón nhận một cái xiê´t tay râ´t chặt – thôi chứ, sớm mai đại hội rô`i thì cũng phải thôi lặn lội để ở nhà giúp cậu Vận một tay chứ, cậu định mang nguyên bộ quâ`n áo này vào dự đại hội à?

- Thì cũng chỉ ăn theo giám đô´c thôi. Giám đô´c còn đang gió bụi đường trường mà thă`ng em lại có thể ngô`i yên được? Hơn nữa, mọi việc đã có bàn tay lão luyện của bác Vận đây quán xuyê´n, còn gì phải áy náy gì nữa.

- Không dám! – Vận chìm giọng – Nê´u quán xuyê´n thì đã không xảy ra cái vụ 300 tâ´n bị bán hụt giá.

- Â´y đâ´y – Điê`n reo lên – Không nói thì quên. Cái lão bạn hàng vớ bở sáng nay có đê´n đây, bác đi họp vă´ng, lão ta có ý nhân danh tình nghĩa làm ăn lâu dài xin được hoàn lại một nửa cái chênh giá trờ cho â´y theo tinh thâ`n cùng ăn cùng chịu.

- Cậu đã nhận? – Vận hỏi.

- Tâ´m lòng người ta như vậy, mình phải nhận chứ làm sao. Hơn nữa, nhận cũng là vì anh...

https://thuviensach.vn

- Vì tôi? Vì muố n gỡ tội cho tôi? Nói thật nhé, tôi ký tôi chịu, tôi không quen cái kiểu nhận của bố thí như thế.

- Ơ hay! Tại sao bác lại nổi nóng với em. Thôi thì không vì bác thì vì Công ty vậy, một khoản cũng kha khá chứ có ít đâu.

Đang vui, Vũ Nguyên cười phá lên:

- Các cậu này mới hay chửa! Chuyện chả có gì cũng căng. Hai ngàn rưỡi tấ n đi hế t với giá Tám phảy lăm sẽ bù lại tấ t cả. Kinh doanh buôn bán phải có được có mấ t, làm sao được cả, buồ n cười. Giờ, cậu Điề n xuố ng xe nhận số đồ dùng tôi mang về trang trí cho đại hội. Còn cậu Vận ở lại đây nói cho tôi nghe xem mọi chuyện đã chuẩn bị đế n đâu rồ i. Còn tă c chỗ nào nữa không?

- Còn – Vận nói sa khi cái bóng của Điề n đã khuấ t.

- Bản báo cáo chưa thông qua?

- Không. Có một vòng dây thòng lọng đang treo lơ lửng trên đầ u chúng ta.

- Cái thằ ng cha này! – Lại cười phá – Hoang đường! Cuộc đời nó trôi chảy đơn giản hơn ta tưởng nhiề u, cứ phức tạp hoá ra làm gì cho mệt đầ u. Đâu? Cái thòng lọng đâu? Nế u có, tôi xin chui đầ u vào trước.

- Ông nên gặp ông già Thái, ông già sẽ chỉ cho.

Nhưng cả chiề u rồ i tố i hôm đó, mặc dù đã đôi lầ n để ý hỏi thăm nhưng Vũ Nguyên vẫn chưa tìm thấ y bóng dáng ông già đâu cả. Mãi đế n khuya, khi nhọc nhằ n thông qua bản báo cáo chính trị trước đảng uỷ do Vận chấ p bút xong, cô phó văn phòng mới kịp thông báo cho anh hay ông già chiề u nay vừa xin về quê gấ p vì có đứa cháu đích tôn bị tai nạn phải đưa đi bệnh viện cấ p cứu. Thôi

https://thuviensach.vn

được, anh nghĩ, sau đại hội, anh sẽ kéo cả ban giám đốc về quê ông một ngày, vừa là thăm cũng vừa là để biết quê quán cái con người suốt mấy chục năm nay đã trở thành pho sử sống, đã gắn bó hết lòng với mọi nỗi vui buồn của Công ty.

- Đấy, cậu thấy chưa, không khí cuộc họp đảng uỷ có vẩn lên điều gì khác thường đâu. Nhân sự vẫn trúng như ta dự kiến, cậu và tôi vẫn được đại đa số ủng hộ, thậm chí tôi xin thôi không nhận chức bí thư nữa để chuyên tâm lo việc sản xuất mà có ai chịu.

Vũ Nguyên nói với Vận khi chỉ còn hai người ngồi lại với nhau. Vận không trả lời. Bằng điếu thuốc rít xèo xèo một cách vô cảm trên đôi môi thâm xì, anh biết bạn đang có nhiều điều muốn nói mà không thể nói. Cuối cùng Vận gí mạnh đầu mẩu thuốc vào đế ủng, lần đầu tiên thấy con người quen bộc trực này cười nhạt:

- Không ai chịu hay ngầm chịu?

- Cái đầu cậu đang nghĩ gì vậy?

- Ông không thấy sự chỉ đạo của cấp trên đang gây nhiễu cho việc bầu bán à?

- Mình chưa hiểu.

- Tóm lại ông là giám đốc tốt, quá tốt nhưng lại là một nhà tổ chức tồi, quá tồi. Chỉ nội cái chức danh giám đốc có kiêm bí thư đảng uỷ nhiệm kỳ này hay không mà mỗi nơi chỉ đạo một khác. Tỉnh thì kiên quyết phân ra, Tổng Công ty lại muốn kiêm nhiệm. Giây phút cuối tỉnh lại đồng ý với Tổng Công ty, vậy người ta sẽ nghe ai, sẽ bỏ lá phiếu theo kiểu nào, hay sẽ rơi vào tình trạng phân tán lung tung cả?

https://thuviensach.vn

- Mình không quan tâm. Kiêm nhiệm cũng được mà không kiêm nhiệm càng tố´t, càng nhàn thân.

- Thế´ ông có nghĩ rằ`ng từ cái này nó sẽ trượt thẳng sang cái khác không?

- Không! Mình chỉ nghĩ sao cho chóng xong, cho chóng bắ´t tay vào cái chương trình làm ăn mới đang nóng bỏng cả đâ`u đây.

Vận đứng dậy, tránh không nhìn vào mắ´t bạn:

- Cũng mong mọi sự được như thế´. Chà chà! Chả hiểu đế´n khi nào người ta mới biế´t cách tiế´n hành các đại hội đảng nhẹn nhõm đi một chút, cứ mãi thế´ này thì quá sức nặng nề`, đâu có còn ý nghĩa là hội hè nữa – Anh đưa tay đấ´m mạnh vào trán – Đâ`u óc mình hỏng hế´t rồ`i. Rõ ràng là cảm thấ´y có một cái gì đó hôi hám đang xiế´t chặt lại mà cô´ nhìn cũng không tài nào nhìn ra. Thôi, quá nửa đêm rồ`i, đi ngủ, mai còn bận bịu cả ngày.

Nói vậy nhưng Vận biế´t rằ`ng đêm nay mình sẽ không ngủ, không thể ngủ. Buổi họp tố´i nay dẫu có kế´t thúc thật suôn sẻ nhưng chẳng hiểu sao nhìn trong mắ´t mọi người, nhìn trong mắ´t Điề`n, anh vẫn mơ hồ` cảm thấ´y cái dây thòng lọng ấ´y vẫn đang mơ hồ` treo lơ lửng trên đâ`u.

*

**

Đêm đó Đăng Điề`n cũng không ngủ. Có ba việc cầ`n phải làm thì cả ba đã được hoàn tấ´t trót lọt đế´n không ngờ. Việc quan trọng nhấ´t đế´n chiề`u tố´i nay đã triển khai xong, 120 tờ báo có bài nện thẳng vào cá nhân Vũ Nguyên đã được phân phát tới tận tay 120 đại biểu có mặt ngày mai, tấ´t nhiên phải trừ đi số´ đại biểu có dây mơ rễ

https://thuviensach.vn

má với Vũ Nguyên. Còn lại 380 tờ cứ tạm để đấy sẽ dùng thật đắc dụng về sau. Có gì đâu, vài triệu bạc biếu khéo cho bên bưu điện là nội trong vài giờ, dù là đang đêm hôm, với bán kính ba mươi cây số nối đội hình giữa các nông trường, xí nghiệp là đâu sẽ có đó hết, chỉ cần ngồi một chỗ bốc điện thoại hỏi xem họ đã nhận được chưa. Và chỉ có thể là đêm nay. Sớm hơn không được mà muộn hơn càng không được. Sớm, con cá sẽ được đánh động mà tìm cách chui ra khỏi nơm. Muộn, mọi việc đã an bài, dẫu trời có sập cũng chả nước non mẹ gì. Thành tựu hay đi xuống? Những điều bê bối ở Công ty cao su Đồng Văn! Chà! Cái tít được lắm. Vừa độ. Không xóc xói quá mà cũng không hiền lành quá, đủ để gây sự tò mò. Khá! Thằng nhóc trông lấc cấc, nhìn thấy tiền như cáo nhìn thấy gà vậy mà ngôn từ, lời lẽ có hơi tiền thổi vào cũng đâm ra sắc nhọn, đáo để ra phết. Nói đùa, đồng tiền có sức mạnh thật. Ở đâu cũng mạnh. Thời nào cũng mạnh. Thời này càng mạnh. Logic tất yếu của sự vận động là ở đấy chứ đâu, làm quái gì có cái gọi là lương tri đơn thuần, quang quác thế nghe siêu hình bỏ mẹ.

Việc thứ hai là phiên họp đảng uỷ cuối cùng tối nay. Quá tốt! Sự nhùng nhằng giữa hai chỉ thị của đảng bộ cấp trên tưởng là thống nhất nhưng xét đến cùng lại vô cùng có lợi cho việc bầu bán. Nhùng nhằng sẽ đẻ ra nhùng nhằng, cái logic nghị trường này bao giờ chả thế, xưa nay vẫn thế. Tức là con mồi béo vẫn tiếp tục bị ru ngủ bởi sự im lặng cố hữu mang tính phục tòng đã thành bản chất của các thành viên đủ để không cảm nhận được điều gì sẽ xảy ra ngày mai. Ngủ đi! Cứ ngủ tiếp đi anh bạn, rồi ngày mai mi sẽ được ngủ luôn, ngủ hoàn toàn trong sự quên lãng của người đời.

Và việc thứ ba là sự trở về và ngày mai dứt khoát sẽ có mặt của Ba Vinh. Nói cho cùng, tuy lão già tạc đạn này lá nem, vừa đ. vừa run thật nhưng nếu biết khai thác cho hết mặt lọc lõi trên cõi chính trường của lão thì cũng đáng nể lắm. Một cái đầu chứa toàn âm

https://thuviensach.vn

mưu, cái đầ̀u kia lại chỉ rặt những mưa nắ́ng với các con số kinh doanh lỗ lãi thì thử hỏi làm sao mà cha Vũ Nguyên không ngã dài. Cú nốc ao tấ́t yế́u đã hiện ra nhỡn tiề̀n không cách nào thoát vùng ra được. Các biện pháp chính quyề̀n không diệt được nó thì sức mạnh của tinh thầ̀n đại hội đảng sẽ thiêu cháy nó... Giỏi! Lão Ba Vinh thế́ mà giỏi! Đã có ai dám nói và nói một câu giỏi đế́n động trời như lão chưa? Không hiểu trong kinh điển của cụ Lê nin có chương trình nào nhắ́n đế́n điểm này không nhỉ? Chắ́c là chưa. Vì thời của cụ mọi sự còn trong trẻo lắ́m.

Nghĩ đế́n Ba Vinh, bấ́t giác hắ́n lại nghĩ đế́n khối thịt da quánh quẹo hôi hổi của cô con gái lão. Được rồ̀i, sau mọi chuyện, nế́u đúng như ý, hắ́n sẽ phủi tay, bỏ ra cả một tuầ̀n để đi hưởng thụ đế́n tận cùng cái khoái cảm vĩ đại nhấ́t của sinh vật người đã trót sinh ra trên đời. Khoái cảm... Giọt đắ́ng nào lại chạy ngược lên cổ hắ́n. Mẹ! Vẫn vậy, cuộc đời hắ́n là toàn đi tìm khoái cảm trên thân xác đàn bà và đàn bà cũng chấ́p nhận khoái cảm trên thân xác hắ́n, một thiế́t bị tình dục luôn được bôi trơn chứ có yêu thương chó gì hắ́n đâu, kể cả con đàn bà có tên Thanh Thuỷ kia. Khốn nạn thật! Cái suy nghĩ hắ́n đã nghĩ đế́n nhiề̀u lầ̀n như một điệp khúc phẫn chí lại lộn trở lại. Thề̀ có quỷ thầ̀n, chỉ riêng một điề̀u ấ́y thôi là đủ để xoá đi cái thằ̀ng người ngược hẳn với hắ́n có cái tên Vũ Nguyên kia ra khỏi từ trường của hắ́n rồ̀i. Mẹ! Nó có hơn gì mình, có ngon con, có đàn ông gì hơn mình, thậm chí hâu như không có tính đàn ông nữa mà sao bọn giố́ng cái lại cứ lao vào nó như thiêu như đố́t vậy? Đó là cái thứ logic quỷ quái gì vậy? Chao ôi, cả con đàn bà quái quỷ có cái tên Thương kia nữa... Hà Thương, cô đâu có biế́t rằ̀ng chính một phầ̀n vì sự lạnh nhạt đế́n tàn độc của cô mà kỳ này tôi đang tiế́n hành một loạt những hành vi độc hại không kém để bủa vây thằ̀ng đàn ông mà em si mê, đế́n bây giờ em vẫn si mê, bủa vây đế́n giọt tinh lực cuố́i cùng của nó.

https://thuviensach.vn

29

DO TÌNH HÌNH SẢN XUÂ´T ĐANG VÀO VỤ NÊN ĐẠI HỘI quyê´t định chỉ gói gọn trong một ngày và một tô´i. Buổi sáng trời hửng nă´ng nhưng đê´n trưa lại đổ mưa. Có người bảo thê´ là điề`m tô´t đâ´y, mọi sự sẽ diễn ra thật mát mẻ, â´m áp đâ´y. Nhưng cũng có người lo xa hơn lại bảo vậy là không khá rô`i, mưa sáng mới tô´i, mưa trưa có xen nă´ng là điề`m gở rô`i. Đê´n khổ! Người làm cao su ngàn đời nay đã quen gá lă´p kiê´p mưu sinh của mình vào mưa nă´ng, ngay đê´n một đại hội chính trị cũng chỉ còn biê´t đem cái nă´ng mưa â´y vào để làm cái nguyên cớ mừng lo.

Dẫu vậy, bâ`u không khí trong hội trường vẫn diễn ra thật trang trọng, vui vẻ. Đâ`u giờ có múa lân, có ca nhạc, có các cháu thiê´u nhi phâ´p phới khăn quàng đỏ lên tặng hoa chúc mừng những người con ưu tú của một vùng đâ´t rộng dài lă´m khổ đau nhưng cũng nhiề`u khí phách. Quan khách khá đông. Đủ bộ sậu các ban ngành ở trung ương , ở địa phương, đủ các thành phâ`n đại diện quan trọng của tỉnh uỷ, huyện uỷ, của Tổng công ty, của hâ`u hê´t các Công ty bạn đóng trong vùng... ngô`i kín hê´t hai hàng ghê´ đâ`u. Đại hội đảng của một doanh nghiệp đang dẫn đâ`u cả nước được các chức să´c quan tâm nô`ng nhiệt như thê´ này âu cũng là điề`u dễ hiểu. Và tâ´t nhiên không thể không có cả khuôn mặt phương phi, đỏ đă´n quen thuộc của cựu giám đô´c Ba Vinh. Khuôn mặt â´y lúc này bình thản, hơi xa cách, chả biểu lộ tình cảm gì rõ rệt. Trước mă´t ông, trên ghê´ chủ tịch đoàn, ngô`i chính giữa là người kê´ nhiệm, giám đô´c kiêm bí thư đảng uỷ Vũ Nguyên. Đã lâu lă´m rô`i, sáng nay người ta mới thâ´y anh mặc bộ đô` Comple màu xanh đen că´t thật đẹp. Nét mặt sáng, trán cao, sô´ng mũi thẳng, miệng tươi, đa tình, cổ cao, vai mảnh... Anh đang hiện thân cho sự sang trọng của một giám đô´c thời

https://thuviensach.vn

mở cửa. Ngồi cạnh anh là phó giám đốc Vận, vẫn bộ quân phục bạc màu và cái nhìn cũng bàng bạc cũ ký, không thay đổi. Riêng Đăng Điền lại đan qua đan lại khắp các hàng ghế với nét mặt lo toan bận bịu của một người được phân lo việc tổ chức vòng ngoài. Và phần việc của anh ta đảm trách đúng là không thể chê vào đâu được. Cái gì ra cái đó, thứ tự lớp lang, trên dưới rõ ràng, trong ngoài ổn thoả, chu đáo đến từng chi tiết nhỏ nhất như con người này sinh ra để chỉ chuyên làm tổ chức các đại hội. Thỉnh thoảng Điền lại kín đáo đi lại đằng sau Vũ Nguyên hỏi một cái gì đó, xin ý kiến một cái gì đó, vẻ rất đỗi kính trọng, khiêm nhường khiến cho người ngoài cuộc không thể không nhen lên một nhận xét: Cái nội tình của ban lãnh đạo ở đây có vẻ nề nếp, chân tình. Ngược lại anh ta không hề ghé qau ghế ngồi của Ba Vinh một lần, không chào hỏi, không bắt tay, cứ như hai người chưa hề quen biết nhau bao giờ và nếu có quen thì cũng khiên cưỡng, gượng gạo chả có gì đáng nói.

Cái đáng nói là thái độ của hơn một trăm đại biểu đang ngồi ở dưới kia khi bí thư đảng uỷ Vũ Nguyên bắt đầu đứng dậy đọc bản báo cáo chính trị. Họ ngồi im phắc, không một tiếng nói chuyện, không ngủ gật, không ngọ nguậy quay tới quay lui, cũng không sột soạt giở tài liệu như cử chỉ thường có trong các kỳ đại hội. Đôi mắt họ mở căng, căng lắm, tưởng chừng như đang bị giọng đọc truyền cảm trên kia cuốn hút hết tâm hồn nhưng nhìn tinh, có vẻ như họ không nghe thấy gì cả, vẻ như họ đang nhìn vào chính lòng mình. Rõ ràng trong họ đang bị xé ra bởi hai nội dung trái chiều nhau, nội dung nào cũng mang tính thuyết phục ghê gớm cả, nội dung bài báo họ mới đọc đêm qua và nội dung bản báo cáo đang vang ngay bên tai họ. Đó là một bản báo cáo ngắn gọn, mạch lạc, bản báo cáo của những con người chỉ có thói quen hành động chứ không luỵ nhiều đến lời văn câu chữ, bản báo cáo từng dòng từng dòng thấm đượm cả mồ hôi nước mắt và thân phận nổi chìm của những người thợ làm cao su trong đó. Bản báo cáo được đọc bởi một con người lâu nay

https://thuviensach.vn

đô´i với họ đã trở thành biểu tượng của sự thông minh, nhiệt huyê´t và đâ`y tận tuy. Họ như nhìn thâ´y chính cuộc đời họ trong giọng đọc tự tin đó. Nhưng... còn một giọng đọc thứ hai vang lên từ bên trong, giọng đọc chao chát, quyê´t liệt mách với họ rã`ng hỡi những con người câ`n lao trung thực, phẩm châ´t â´y đang tinh vi gặm nhâ´m từng bước thành quả của các người, tâm hô`n thuâ`n phác của các người, đừng vội tin mà mâ´t sạch sản nghiệp, mà có tội với các thê´ hệ con cháu.

Vì thê´ mà họ im lặng. Im lặng căng thẳng. Im lặng để tự chă´t lọc dòng suy nghĩ đang rô´t tinh trong đâ`u mình. Trên kia, Vũ Nguyên đang đọc đê´n những dòng cuô´i cùng phâ`n tự kiểm điểm của đảng uỷ. Với khẩu khí vô´n không biê´t vòng vo né tránh và có một chút hơi hướng hiệp sĩ pha trộn, anh nói thẳng, đảng uỷ và người giữ vai trò bí thư là anh còn chậm lă´m so với cuộc sô´ng, râ´t chậm, còn mang nặng dâ´u vê´t trì trệ thời bao câ´p mà tới đây, trước yêu câ`u mới nê´u không biê´t tự hoàn thiện thì không tránh khỏi được quy luật đào thải sẽ xập đê´n.

Những cái gật đâ`u của hàng ghê´ thứ nhâ´t. Những sự im lặng vẫn căng thẳng của cả hội trường. Một nét cười nhê´ch miệng của Ba Vinh qua nhanh. Một cái nhìn quét lia một lượt như đại liên của Đăng Điê`n. Phâ`n báo cáo đã kê´t thúc ổn thoả trong tiê´ng vỗ tay vừa phải, tiê´ng vỗ tay câ`n có nhu hoàn tâ´t một thủ tục. Đê´n phâ`n góp ý, tham luận. Cũng ổn thoả. Không có ý kiê´n nào phản bác, cũng không có ý kiê´n nào mang tính châ´t cận chiê´n ngược lại, cả năm bản tham luận đê`u đô`ng loạt nhâ´t trí với tinh thâ`n bản báo cáo trung tâm, có ý kiê´n còn hơi quá lời khi khẳng định thành tựu 5 năm qua của Công ty và vai trò không thể thiê´u được của cá nhân giám đô´c, thậm chí còn nhâ´n mạnh: Công ty sở dĩ đạt được những bước tiê´n vững chă´c đó, công đâ`u thuộc vê` người quản lý thứ nhâ´t...

https://thuviensach.vn

Đã có tiếng thở ra nhẹ nhõm trong hội trường. Đã có suy nghĩ thế là nội dung bài báo đã bị đánh bại. Tưởng phen này con người giám đốc kia sẽ bị thiêu sống trên giàn lửa của sự phê phán, công kích, không ngờ lại bình an vô sự như thế. Tốt thôi, cứ đà này có khi chỉ chiều nay là bầu bán xong, việc gì mà phải kéo dài thêm buổi tối. Nét nhẹ nhõm ấy hiện diện cả trên mặt của Ba Vinh, trên cả cái nhìn của Đăng Điền. Lần đầu tiên trong đại hội, hai con người này đưa mắt nhìn nhau...

Nhưng đó mới là cảm xúc tại chỗ, thứ cảm xúc rất dễ bị đánh lừa một khi con người được đặt trong một văn cảnh trang nghiêm, một khi trong tiềm thức bấy lâu là chỉ cốt sao giữ cho được cái hoà khí của một tổ chức chính trị quan trọng. Đến giờ nghỉ trưa mọi sự mới dần dần nhúc nhích chuyển động ngược lại, thứ chuyển động lăn tăn, chuyển động ngầm rất khó nhận biết. Trong kia, ban thường vụ và giám đốc còn bận rộn trong việc tiếp cơm khách thì ngoài này những tiếng xì xào bắt đầu nổi lên, nổi lên đồng loạt hay nổi lên từ một cú phát hảo của ai đó sao biết được nhưng nó đã nổi lên. Nội dung đanh thép của bài báo được người ta nhắc lại, nhớ lại, thậm chí chụm đầu đọc lại. Và cho đến lúc bước vào hội trường đầu giờ chiều, cái dư âm thông tấn chói gắt kia bỗng dưng được hội lưu một cách không tự giác với những dòng dư luận, tố cáo, nặc danh rì rầm trước đó tạo thành cơn nước chảy xiết, trào lên chiếm đại vị độc tôn trong trí não mỗi người. Độc tôn cho đến tân giờ viết phiếu và bỏ phiếu.

Không phát hiện ra điều gì và cũng không mơ hồ cảm thấy điều gì, trong khoảng thời gian kiểm phiếu diễn ra lặng lẽ và căng thẳng ở hậu trường, chủ toạ Vũ Nguyên vẫn hết sức thăng hoa thay mặt chủ tịch đoàn điều hành tiếp phần thảo luận. Nhưng con mắt tinh tường của Vận đã nhang nhác nhận ra có điều khác lạ. Động tác bỏ phiếu sao nhanh nhưng thời gian kiểm phiếu lại có chiều chậm

https://thuviensach.vn

thế, bỏ phiếu xong lại lén nhìn lên Vũ Nguyên như thể có lỗi như thế và những bản tham luận đang đọc kia nữa, đã bắt đầu có những tiếng nói phê phán khá gay gắt ban thường vụ và bí thư đảng uỷ. Mà ban thường vụ là ai ngoài ai, Vũ Nguyên và cô Phượng, chủ tịch công đoàn. Anh lo lắng nhìn sang bạn. Vũ Nguyên vẫn tươi tỉnh, đôi chỗ lại còn xen vào những câu nói hóm trước những sự phê phán đó. Thì thế, phàm đã là đại hội thì cái việc bầu bán bao giờ cũng là phần trọng tâm có sức thu hút nhất, bầu rồi, không khí bỗng oải ra, ai nói cứ việc nói, ai nghe cứ nghe, nói đúng nói sai, nói hay nói dở, tất cả cứ nhẹ phèo, chả còn quan thiết gì lắm nữa. Vấn đề bây giờ là kết quả lá phiếu. Các quan khách ngồi hàng ghế thứ nhất nhìn nhau ngầm tỏ ý sốt ruột. Thời gian trôi qua trống rỗng và nhợt nhạt trong ráng chiều vàng ệch chiếu qua cửa sổ. Cao su vẫn vẫy lá vô tình giữa thinh không như chán cho cái sự rắc rối, lắm chuyện của con người...

Rồi cũng xong. Thời điểm công bố kết quả kiểm phiếu bắt đầu.

Im lặng vừa phải. Người ngoài cuộc thì chắc mẩm mọi sự sẽ vẫn như cũ, cũng phải thôi. Người trong cuộc, người thấu hiểu thì nhìn nhau nặng nề. Vị trưởng ban kiểm phiếu đứng tuổi, một tư cách trong sáng có tiếng trong Công ty bước ra từ hậu trường, nét mặt bồn chồn khác lạ, đi đến sau lưng Vũ Nguyên định nói một cái gì đó song lại thôi, ngần ngừ giây lát, ông bước xuống hàng ghế thứ nhất nói nhỏ một câu vào tai ông đại diện tỉnh uỷ, người chịu trách nhiệm cao nhất về sự chỉ đạo thành bại trong đại hội. Ông này hơi biến sắc mặt, lặng đi một chút, quay qua hội ý điều gì đó với vị đại diện Tổng Công ty, vị đại diện này cũng khẽ giật mình rồi cả hai lặng lẽ hất đầu ra ý cứ tiến hành.

Cả hội trường nín thở. Họ đã đoán hiểu điều gì sắp xảy ra. Nhưng xảy ra cụ thể như thế nào thì chưa ai dám đoán chắc. Mọi

https://thuviensach.vn

con mắt đều kín đáo đổ dồn lên phía chủ tịch đoàn, chỗ có Vũ Nguyên ngồi. Lạ chưa, với thái độ hết sức tự tin, con người này có vẻ như không hay biết, vẫn cúi xuống viết nhoáy nhoáy cái gì đó như thể để chuẩn bị cho lời bế mạc thật sinh động, sâu sắc. Vận buộc phải bấm nhẹ vào đùi anh. Khuôn mặt sáng trắng như vừa ngụp vào lòng suối nhìn lên, cười, ra hiệu bắt đầu.

- Chúng tôi đã nhận đủ 120 phiếu bầu trên tổng số 120 đại biểu, đủ - Tiếng ông trưởng ban vang lên khó nhọc – Không có phiếu nào không hợp lệ. Như vậy theo danh sách có 20 đại biểu được đề cử và ứng cử. Chúng ta sẽ lấy 15 theo nguyên tắc quá bán. Tôi xin công bố số phiếu theo thứ tự từ cao xuống thấp như sau... Một, đồng chí Nguyễn Thị Phượng, chủ tịch công đoàn, 116 trên 120. Hai, đồng chí Phạm Đăng Điền, phó giám đốc, 115 trên 120. Ba, đồng chí... - Giọng ông nhỏ dần – Bốn, đồng chí... Năm, đồng chí... Sáu... Bảy... Tám, đồng chí ... (Vẫn chưa thấy cái tên Vũ Nguyên!) Chín... Mười... Mười một... Mười hai, đồng chí... (Vẫn chưa thấy) Mười bốn... Mười lăm, đồng chí Trần Đình Vận, 61 trên 120. Mười sáu...

Giọng ông càng nhỏ hơn, như tắc, như hụt, như không muốn đọc nữa. Và khi đọc đến con số Mười chín, Vũ Hà Nguyên, giám đốc... 30 trên 120 thì giọng ông tắc hẳn, mồ hôi vã ra đầy trán, mấy con số sau chỉ còn là những tiếng lào khào nghe không rõ.

- Như vậy, kể từ đồng chí Trần Đình Vận trở lên chúng ta có đủ con số... 15 đảng uỷ viên trúng cử kỳ này. Báo cáo hết!

Ông ra khỏi bục nói như người chạy trốn. Hội trường chết lặng. Các vị quan khách nhìn nhau cũng chết lặng. Một kết quả quá đỗi bất ngờ không ai có thể lường trước. Vẫn chết lặng. Không một tiếng vỗ tay, không một lời rì rầm theo thông lệ thường có. Người ta quay đi phía khác hoặc giả bộ nhìn xuống để tránh phải nhìn vào

https://thuviensach.vn

khuôn mặt anh. Một khuôn mặt đuỗn ra, sầ̀n sượng, cứng đơ như nặn bằ̀ng sáp, một khuôn mặt bắ́t đầ̀u tái nhợt, cái cười vẫn đọng lại nhưng là một miệng cười ngẩn ngơ như trúng gió. Trong im ắ́ng ngột ngạt, chiế́c bút bi trên tay anh rơi xuố́ng mặt bàn nổ vang như một tiế́ng mìn trận. Tiế́ng một đại biểu gái dưới kia khẽ nấ́c lên...

Đúng lúc ấ́y, nhô ra từ đâu không biế́t, Đăng Điề̀n bước thẳng lên bục, không thưa gửi gì hế́t, nói luôn vào Micro, giọng như xé:

- Trên tinh thầ̀n một đảng viên cộng sản, tôi đề̀ nghị đại hội chúng ta xem lại kế́t quả bầ̀u cử này. Vâng! Một con người ưu tú, một thuyề̀n trưởng đã chèo lái con thuyề̀n Công ty vượt qua bao thác ghề̀nh để có được ngày hôm nay như đồ̀ng chí Vũ Nguyên tại sao lại không trúng? Tại sao lại có thể bị loại ra khỏi đội ngũ lãnh đạo? Vô lý! Quá vô lý! Tôi cho đây là một sự xúc phạm không riêng gì với đồ̀ng chí đó mà còn là sự xúc phạm với tấ́t cả chúng ta. Tôi chính thức đề̀ nghị đại hội đừng số́t ruột mà tiế́n hành bầ̀u lại.

Tiế́ng nói rơi thõm vào im lặng không để lại tăm tích, đảng uỷ viên vừa tái đắ́c cử ở tỷ lệ xuýt xoát Trầ̀n Đình Vận đứng phực dậy, không nói không rằ̀ng bỏ đi nhanh ra khỏi hội trường. Thằ̀ng đểu! Nó thừa biế́t không ai chấ́p nhận cái điề̀u vô nguyên tắ́c ấ́y, nhưng cứ gào lên để làm gì? Để đánh thêm một đòn chí tử vào giữa mặt Vũ Nguyên cho chế́t hẳn hay để biểu diễn sự cao thượng, tính hiệp sĩ của mình?

*

**

Lúc đó là khoảng 6 giờ chiề̀u. Màu lá su và màu hoàng hôn bắ́t đầ̀u hoà trộn vào nhau, buồ̀n day dứt. Đại hội được coi như đã kế́t thúc thành công và diễn ra theo đúng tiế́n trình gọn nhẹ. Cư dân ở đây từ sáng đế́n giờ mải chú tâm vào diễn tiế́n của đại hội nhiề̀u

https://thuviensach.vn

quá nên chẳng mấy ai để ý rằng, trong một quán nhậu nằm bên kia đường khuất trong vườn cây rậm rạp, cũng có một con người đang im lặng lắng nghe tất cả.

Đó là Tuấn, gã đại ca khét tiếng đã lâu lắm mới lại xuất hiện ngòi hiền như lá ở đấy. Khi các đại biểu từng tốp ra về với dánh đi người này thì lầm lũi, người kia thì hể hả, người kia nữa lại mang mặt thất thần của kẻ đi đưa đám, Tuấn cũng nhảy lên chiếc xe phân khối lớn phóng theo con lộ ngược về hướng Tây Nguyên.

*

**

Cả đêm hôm đó và cả ngày hôm sau, giám đốc Vũ Nguyên vin vào cớ cần chuẩn bị một số việc để bàn trao chức trách bí thư, đóng cửa không tiếp khách và từ chối không nói chuyện với bất cứ ai qua điện thoại. An ủi ư? Chia buồn ư? Hay phân tích mổ xẻ tình hình sao lại thế? Có cái gì mờ đục ẩn đằng sau chuyện này không? Anh không cần. Cái anh cần là được ngồi một mình để chiêm nghiệm lại tất cả. Để thử cắt nghĩa tại sao mọi người lại có thể đối xử với anh tệ như thế. Đành rằng cái danh nghĩa đảng uỷ viên, thậm chí tỉnh uỷ viên, Trung ương uỷ viên chưa hẳn đã nói lên điều gì, thiên hạ cũng nay còn mai mất khối ra kia kìa; đành rằng nếu mất cấp uỷ thì còn chức giám đốc buộc phải mất theo, tức là tiêu ma luôn mọi dự án, ý đồ, ý tưởng về một cung cách làm ăn mới đnag ngày đêm quẫy cựa trong đầu, cũng vẫn chưa là điều hệ trọng nhất, nhưng nếu nó liên quan đến tình cảm và sự nhìn nhận của đồng chí, đồng đội đối với anh thì lại là tất cả. Đồng đội đang nhìn anh ở con số KHÔNG thảm hại. Điều kinh khủng nhất đối với anh bây giờ là sự bủa vây của những cái nhìn thảm hại và thương hại ấy nếu anh phải buộc chường mặt ra trước chỗ đông người.

https://thuviensach.vn

Tại sao lại ra nông nỗi này? Mình có chơi ác với ai, có hại ai, có làm điều gì thất tâm thất đức, có hành vi nào xâm phạm đến pháp luật, đến nguyên tắc Đảng đâu. Trước đại hội, dù tình thế có xấu nhất thì anh cũng chỉ nghĩ rằng mình có thể không được tuyệt đại đa số phiếu chứ hoàn toàn không mảy may nghĩ đến nước lại bị đánh tuột ra khỏi cả đảng uỷ! Vì quá tin nên mới đau. Vì không ngờ tới nên mới bị sốc. Chả lẽ bao nhiêu công sức, bao nhiêu tâm huyết vì con người vì rừng cây để rồi chỉ là Ba mươi trên một trăm hai mươi phiếu thôi sao? Đau! Đen bạc lòng người, đen bạc tình đời, đau quá!

Chỉ có một người được thỉnh thoảng ra vào với anh là ông già Thái. Ông đã có mặt ở Công ty ngay từ đêm hôm qua, khi cuộc bầu cử vừa xong. Thằng cháu đích tôn của ông may quá chỉ bị rạn xương sọ với khâu mất bốn mũi ở đùi. Về đến nơi, nghe được tình hình, ông chỉ than lên một tiếng rằng mình đã chậm mất rồi. Rồi thôi. Lặng lẽ cơm nước, thuốc thang chăm sóc cho anh. Chỉ đến tối hôm sau, khi thấy anh không động đũa đến một thứ gì, ông mới buông một câu, nhưng cũng là buông nhát gừng: " Cả ngày nay, có nhiều người đến thăm ông, họ mang cả hoa đến, đông lắm nhưng tôi không cho vào" Lát sau lại một câu nữa, dài hơn: "Nếu khoẻ, mở cửa đi ra ngoài đồi ngoài sông một chút, đi xa vào, càng xa càng tốt, ông sẽ thấy rằng đời người phù du, chả có gì quan trọng cả ngoài cái thâm tình đối với nhau mà ông lại đang có cái này, còn có nhiều hơn trước. Nói ông bỏ quá, hồi tôi còn là bí thư huyện uỷ, bị địch bắt, trốn được về, tổ chức nghi ngờ không dùng, cho nghỉ thẳng, tôi đã muốn đập đầu chết nhưng rồi vẫn sống, sống bình thường, không còn nhớ gì đến nó nữa".

Tất nhiên là anh nghe hiểu nhưng vẫn ở lỳ trong phòng. Chưa đến nỗi suy sụp nhưng anh cần yên tĩnh, anh chưa muốn tiếp xúc với những khuôn mặt người, anh có cảm giác mình đang ghê sợ nó,

https://thuviensach.vn

anh không muố n phải nói cười giả dố i hoặc phải đón nhận cũng những sự nói cười giả dố i của con người, dù con người đó thành tâm hay không. Thành tâm! Thật khố n nạn! Cứ tưởng thiên hạ hiểu mình, yêu mình, tôn vinh mọi hành động của mình, đùng một cái, chỉ có... ba mươi trên một trăm hai mươi...

Sáng nay Vận có vào thông báo với anh, phiên họp đảng uỷ đầ u tiên tố i qua định bầ u cô Phượng chủ tịch công đoàn làm bí thư nhưng cô ấ y từ chố i, lại định chuyển sang Đăng Điề n theo nguyên tắ c phiế u bầ u từ cao xuố ng thấ p, Điề n cũng kiên quyế t khước từ, cuố i cùng là đảng uỷ nhấ t trí buộc Vận phải nhận lý do đã có kinh nghiệm công tác đảng. "Tôi cũng tính từ chố i nhưng lại nghĩ, hai thằ ng, một thằ ng đã bị trật, một thằ ng phải nằ m lấ y chứ chả lẽ cả hai đề u buông trôi thì khác nào chịu rơi đúng vào bẫy của chúng". Anh im lặng, chỉ khẽ đưa tay ra chúc mừng bạn mà không hỏi lại cái cạm bẫy ấ y là gì? Của ai? Đố i với anh lúc này, ba cái thứ đó đã không còn trở thành khái niệm. Đã bấ t ngờ bị hạ đo ván trắ ng bụng rồ i mà còn cố ngóc cổ lên để hỏi xem ai đã đánh đo ván mình, tại sao họ lại đánh thì vô duyên lắ m, nhục lắ m. Đúng là nhục. Một trạng thái tâm lý trước nay anh chưa hề nế m trải.

Bóng tố i chụp xuố ng một lúc lâu, anh mới khẽ mở cánh cửa sổ trông ra vườn cho gió ùa vào. Vườn đêm huyề n bí. Gió đâu không thấ y, chỉ có tiế ng cao su cọ lá xôn xao oà ập vào từng mạch máu, tế bào. Cây vẫn thế , ngàn đời vẫn xào xạc như thế , hiề n lành, bấ t biế n, chỉ có lòng dạ con người...

Đầ u óc dường như chợt thoáng nhẹ đi bởi cái bấ t tử vĩnh hằ ng của thiên nhiên, như vô thức, lại như muố n tìm lại nét yên bằ ng trong tâm khảm, anh mở tủ lôi cây kèn ra thổi nhè nhẹ. Thổi mà như không phải là thổi. Từ một góc sâu lắ m trong tâm hồ n, anh như đang chuyện trò với lá, rì rầ m rì rầ m... Thiên nga rũ cánh. Mỏng manh làm sao ơi cái đẹp tội tình. Cánh trắ ng tinh khiế t đang bị

https://thuviensach.vn

cuộc đời huỷ diệt... Thiên nga... Đầu óc anh dần dần tan ra, tan ra nữa... chìm đắm, mơ màng, bay lên phiêu diêu rồi từ từ, rất từ từ hạ xuống một vùng hồ mênh mang sóng nước có mây bay gió thổi, có hoa lá rung rinh, có những cánh trắng dịu nhẹ vẫy trong ráng chiều màu lá mạ... Đang thế, chợt cảm thấy có gì vương vướng ở đằng lưng, vương vướng tựa hơi thở nhẹ, anh dừng, chập chờn quay lại và thoắt rùng mình. Cây kèn gần như muốn rơi xuống đất: Hà Thương! Thương đang đứng đó, mảnh mai, gầy guộc, chìm người trong bóng tối, lặng thầm như ảo ảnh. Chỉ đến khi một tiếng ho nhẹ bật lên, tiếng ho quá đỗi quen thuộc đã lặn sâu vào ký ức, anh mới buông cây kèn xuống, toàn thân tê dại không biết thực hay mơ! Cái mảnh mai đi đến, đi như không đi, êm nhẹ, đôi mắt mở ra vời vợi yêu thương và xa xót. Đôi mắt như thung lũng xanh rượi mát, đôi mắt như lênh loang, oải ra, trống rỗng đến kỳ lạ... Anh ngả đầu vào đó, hình như một bờ vai mảnh dẻ thì phải, thiếp đi, bồng bềnh, bên tai dừng như vẫn còn nghe được tiếng nói khi xa khi gần, như mưa rơi, như suối chảy: “Anh... Em thương anh... Vẫn thương anh. Đừng nghĩ gì nữa, đừng buồn gì nữa, ngủ đi, ngủ một giấc thật ngon, sáng mai tỉnh dậy rồi mọi sự sẽ khác, mặt trời lại chiếu sáng, chim lại hót, gió lại thổi, tất cả sẽ qua đi... Ngủ đi, cánh chim trời của em, người đàn ông ngang tàng và yếu đuối của em...”

... Một giọt nước mắt hay một giọt lửa từ đâu rỏ xuống giữa trán, anh choàng tỉnh dậy. Trời đã sáng. Trong phòng, anh vẫn chỉ một thân một mình. Em đâu? Hà Thương đâu... Chả lẽ là mơ? Giọng nói, bờ vai ấy cũng chỉ là mơ?... Chợt đôi mắt cay sè của anh vấp khẽ phải một mảnh giấy đặt trên bàn, được chẹn bằng chính cây kèn đêm qua anh đã lấy ra. Cầm lên... chưa kịp đọc dòng nào, anh đã ớn lạnh trong người. Chữ của em! Nét chữ của Hà Thương... Tức là đêm qua em đã đến đây, đến bằng xương bằng thịt, đúng là em chứ không phải ảo ảnh bóng hình.

https://thuviensach.vn

“Thấy anh ngủ ngon quá, không nỡ đánh thức anh dậy, em phải đi đây. Anh! Nhớ giữ gìn sức khoẻ và nói điều này, anh đừng cho em là hay lên giọng nhé, dẫu thế nào cũng đừng đánh mất lòng tin ở con người, ở cuộc đời. Và cũng đừng coi bất kì cái gì là quan trọng thái quá. Cái quan trọng nhất là chúng ta từng ngày còn được sống, còn được thở hít khí trời. Đừng tìm em! Em không còn ở chỗ cũ như lần anh đến đứng ngoài cửa sổ rồi lại lặng lẽ bỏ về đâu. Lúc nào em cũng ở bên anh như một người bạn đáng tin cậy nhất...”

- Bác Thái! – Anh nhao ra cửa – Bác Thái có đấy không?

- Tôi đây! – Ông già đã xuất hiện ở sau lưng anh, giọng tưng tửng – Tôi đang dọn phòng vệ sinh.

- Bác... đêm qua bác có thấy...

- Chính tôi mở cửa phòng cho cô ấy vào và khoá cửa phòng khi cô ấy đi.

- Trời! Sao bác không kêu tôi dậy?

- Cũng định kêu nhưng cô ấy bảo im. Mà lúc cô ấy đến, chính ông còn đang thức, đang thổi cái kèn kia cơ mà.

- Trời!

Vũ Nguyên ngã người xuống ghế. Thế là thế nào? Đang thức thì sao lại có thể ngủ được? Vô lý! Bao năm nay chờ mong có một giây phút gặp lại, gặp, lại lăn ra ngủ! Sao lại có thể tồi tệ như thế được. Đầu óc mình hư hỏng thật rồi ư? Chả lẽ chỉ vì ba cái lá phiếu vô nghĩa ấy mà mình không còn cảm nhận được gì nữa, kể cả em. Khốn khổ!

- Ông này! – Cái giẻ trên tay ông già dừng lại trên mặt bàn – Tôi thấy cô ấy có vẻ yếu. Ho nhiều. Sắc diện xấu. Rõ ra cái người

https://thuviensach.vn

đang ủ bệnh...

Anh không trả lời, bỗng thấy ngực mình se thắt. Nhận xét của ông già chỉ bổ sung thêm cái nhận xét của anh cái lần gặp lén em hôm rồi. Em đang bệnh! Bệnh gì? Sao em không nói một câu với tôi. Đừng tìm em... tới đây em sẽ không còn ở chỗ cũ nữa... Em đi đâu? Em vẫn tiếp tục chạy trốn tôi hay là em đang... Cái quan trọng nhất ở đời là ngày ngày còn được sống, còn được thở hít khí trời... Câu đó là thế nào? Tại sao em lại viết điều đó ra với tôi? Hay là...?

- Bố!

Anh giật mình nhìn lên: con trai anh đã đứng sừng sững ở ngay bâu cửa với một cái túi to tướng đeo ở vai: Và đằng sau nó là bóng dáng một người đàn bà vừa rất lạ lại vừa rất quen, cũng túi tắm đeo đầu người – Mẹ nó!

https://thuviensach.vn

30

GIÁ CAO SU ĐỘT NGỘT XUỐNG THẤP CHƯA TỪNG THẤY, xuống thấp nhất kể từ hai chục năm nay. Đã đành thời giá có đâu phụ thuộc vào mình, nó phụ thuộc vào may rủi của mặt bằng giá thế giới, cao su thế giới mất mùa thì giá mình lên, cao su thế giớ được mùa thì giá mình xuống, lâu nay đó là chuyện thường nhưng xuống thấp đến dưới cả giá thành thì lại là điều phi lý không chịu nổi. Để làm ra một tấn mủ bánh, dẫu có kéo, tiết kiệm đến không thừa một kẽ hở nhỏ nào cũng phải tiêu tốn ít nhất trên 6 triệu đồng trong khi bán lại không tới 6, thế là lỗ, là lấy tiền đâu trả lương cho công nhân, lấy vốn đâu để tái sản xuất, để đầu tư cho hàng trăm những cái vụn vặt cần phải đầu tư, là phải chui đầu vào cái bi kịch trớ trêu là càng làm nhiều thì càng lỗ nhiều, mọi cố gắng, mọi dự án phương án trước nay có hay ho đến mấy giờ đây cũng vỡ vụn trước cái đầu ra khốc hại này. Vậy thì làm gì cho khổ vào thân nhưng lại không thể không ngày ngày xách dảo a lô như chấp nhận một cái bi kịch thứ hia trớ trêu hơn, như một thói quen thuộc về bản chất, một ý nghĩa sinh tồn của cuộc đời người thợ.

Tình trạng này sẽ còn diễn ra bao lâu, một tháng, hai tháng hay một năm, hai năm? Chưa ai có thể trả lời được. Chỉ biết rằng nếu nó cứ kéo dài thế này thêm một thời gian nữa thì không hiểu cái gì sẽ xảy ra trên hai mươi ngàn héc ta cao su mênh mông đang vào mùa thu hoạch. Từng công nhân nhìn vào nông trường, từng nông trường nhìn lên Công ty, Công ty lại thấp thỏm nhìn lên ông nhà nước để ngóng xem có chính sách trợ giá, thông giá nào rót xuống không. Một tháng... Hai tháng... Rồi ba tháng, vẫn im lặng. Cũng chẳng thể oán trách ai. Ông nhà nước còn rối tinh lên bởi bao công việc đang trì trệ, lại toàn những việc to tát tầm vĩ mô cả, ba cái giọt mủ cao su

https://thuviensach.vn

chảy giữa nỗi đau này đâu có nghĩa lý gì. Vậy chỉ còn cách tự mình cứu lấy mình, giống như hai chục năm qua, người Công ty chưa bao giờ có thói quen chỉ biết dựa dẫm vào ngoại lực.

Vào một ngày như thế, sau khi thu xếp chỗ ăn ở, học hành cho vợ con tạm ổn thoả, giám đốc Vũ Nguyên quyết định lại nhảy lên biên cương một phen. Tìm thị trường giải toả hàng là một nhẽ, cái nhẽ quan trọng hơn, anh muốn giải toả chính những bức xúc vẫn đè nặng sau đại hội của mình.

Từ đó đến nay đã ba tháng có lẻ rồi, dù anh đã có đôi lần chính thức đề bạt, người ta vẫn chưa có ý tìm người thay anh theo thông lệ. Vậy chưa tahy thì vẫn cứ phải làm, gạt mọi chuyện đi mà làm, làm dốc dác hơn trước, chỉ xoáy vào chuyên môn như cái kẻ đi một chân mà tồn tại. Thoạt đầu cũng hơi khó, thậm chí hơi buồn cười. Người đứng đầu một doanh nghiệp lớn lại không có mặt trong các phiên họp cấp uỷ để bàn bạc, để xác quyết những vấn đề trọng yếu nhất có liên quan đến sự tồn vong của chính Công ty thì sao không buồn cười. Bàn xong, người ta mới trao cho anh cái quyền được tổ chức thực hiện, thực hiện tốt, khen, không tốt, phê, có khác nào cái bóng, cái người thừa, cái anh đi làm công hưởng lương điều hành. Sau rồi cũng quen, quen ngay cả cái cách nhìn tưởng chừng không chịu nổi trong con mắt mọi người, thậm chí còn thấy dễ chịu. Thì khối các giám đốc, các tổng giám đốc có nằm trong cấp uỷ, thậm chí có nằm trong đảng đâu mà người ta vẫn tồn tại ngon lành như không kia kìa. Tất nhiên ở anh có khác, giá như ngay từ đầu anh đã như thế thì mọi chuyện đâu có gì để bàn. Đằng này... Thời gian đúng là phương thuốc thần hiệu. Càng thần hiệu hơn khi sự việc mất giá này nổ ra khiến người ta lại quên đi tất cả mà hướng vọng vào anh như cũ, thậm chí anh được biết ngay trong số những người không bỏ cho anh cũng đã bắt đầu tỏ ý hối tiếc, thậm chí trách cứ, chì chiết, đổ tại cho nhau.

https://thuviensach.vn

- Tuần sau mình lên đường – Anh nói với Vận và Đăng Điền trong buổi hội ý ban giám đốc – Chuyến đi này chưa hiểu thành bại thế nào nhưng không thể cứ ngồi mà há miệng chờ sung. Ở nhà, Vận sẽ thay mình điều hành công việc, Điền tiếp tục nắm thật chắc khâu sản xuất, kĩ thuật, khâu chủ lực nhất. Các cậu cứ đôn đốc các nông trường giữ vững tiến độ khai thác như cũ, tránh để xảy ra tình trạng cạo bừa cạo ẩu, bỏ mặc việc trông nom, chăm sóc vườn cây để đến khi có giá lại hối không kịp. Ngoài ra, tiếp tục tăng cường động tác tiếp thị, ai mua một cân, chục cân cũng bán, đừng chờ cả tấn, chục tấn mới xuất kho như trước. Về vấn đề tư tưởng...

Anh chợt dừn, bất giác lắc đầu cười nhẹ. Cái thói quen khổ thế đấy, tí nữa lại giở giọng bí thư đảng ra như hồi nào. Tư tưởng! Giờ đây anh làm gì còn có cái tư cách để động viên giáo dục tư tưởng cho ai nữa! Bắt rất nhanh cái cười heo hắt ấy, Điền trâm giọng:

- Anh Nguyên! Chúng tôi và anh chị em trong Công ty vẫn coi anh là người đứng đầu trên tất cả các mặt hoạt động của mình.

- Ấy, đâu có được! Cái gì ra cái đó chứ.

- Còn việc anh đi – Điền nói tiếp – Tôi thấy không nên. Công việc ở nhà đang cần anh, càng những lúc sóng gió như thế này càng rất cần trí lực của anh, hơn nữa gần đây sức khoẻ anh lại không được như cũ, bên y tế người ta khuyến cáo rằng căn bệnh thiểu năng tim mạch của anh cần được nghỉ ngơi hoàn toàn một thời gian, lên trên đó khí hậu không thuận, nếu có bề gì thì xoay xoả không kịp.

- Bậy nào! Mình tự thấy có sao đâu.

- Lần này anh để tôi đi – Điền quả quyết – Có thể không thông thạo bằng anh, càng không có những mối giao dịch truyền thống

https://thuviensach.vn

với nước bạn như anh nhưng nế u cứ dựa vào uy tín của Công ty, vào tên tuổi của anh, tôi nghĩ chắ c rồ i cũng làm được.

- Bậy nữa! Việc của cậu ở nhà còn quan trọng hơn, xét đế n cùng cho đế n lúc này, chưa ai có thể thay thế được cậu trong khâu chỉ đạo kĩ thuật, khai thác.

- Vậy để tôi đi – Vận lên tiế ng – Tôi cũng có những mố i quen biế t nhấ t định với các bạn hàng, nế u tắ c, lúc đó anh Nguyên lên đường cũng chưa muộn.

- Cám ơn các bạn đã lo cho tôi. Nhưng thôi, không bàn nữa, cứ thế không thay đổi gì cả - Ngừng một lát, anh nhìn vào mắ t hai người bạn đồ ng nghiệp, hạ giọng – Nói đùa, cái nghiệp cao su này mà suố t đời cứ quanh quẩn với một thị trường thì khổ cái đầ u thật, họ bắ t ép mình kiểu gì mình phải chịu theo kiểu ấ y, lỗ vỡ mặt cũng phải theo. Có lẽ trong chuyế n đi này, mình sẽ lên Bộ, lên mấ y cụ ở trung ương đề nghị thẳng rằ ng, vấ n đề số ng còn của cây cao su bây giờ là phải mở rộng thị trường sang các khu vực khác như Đông Âu, Bắ c Mỹ, Bắ c Âu, kể cả các nước Ả Rập vố n rấ t xa lạ với cây cao su như I Rắ c nữa.

- Thì các cụ ấ y biế t cả nhưng từ biế t đế n đưa ra chủ trương thì lại là chuyện khác. Không có chiên lược đầ u ra, cũng không có chiế n lược trợ giá, đem con bỏ chợ, cứ mỗi bận như thế này thì đúng là không còn muố n làm gì nữa.

Vận thầ m công nhận Điề n nói đúng nhưng sao nghe vẫn cứ thấ y có gì không ổn trong giọng nói đó. Từ sau đại hội, quan hệ giữa hai người có vẻ êm dịu hơn, thậm chí đã có những lầ n ngồ i với nhau cả tiế ng đồ ng hồ để tâm sự mọi điề u về Công ty, về con người Vũ Nguyên. Qua tâm sự, qua những tín hiệu mờ tỏ, anh dầ n dầ n có thể đoán chắ c một điề u là Điề n không hề có ý gì trong việc được

https://thuviensach.vn

ngoi lên thay Vũ Nguyên làm giám đô´c hê´t. Mà đã không muô´n như thê´ thì mọi nghi ngờ vê` hành tung nhă`m bôi nhọ, lật đổ Vũ Nguyên ở hă´n lại không có căn cứ. Vậy thì hă´n là ai? Thực châ´t con người hă´n như thê´ nào? Nê´u không phải hă´n thì là kẻ nào, thê´ lực giâ´u mặt nào đứng sau mọi chuyện vừa rô`i? Hay lại chính hă´n mà tài nghi trang, đóng kịch đã đạt đê´n độ siêu đẳng?... Cho đê´n tận giờ trong anh vẫn phân ra hai luô`ng tô´t xâ´u khi nhận định vê` hă´n. Nhưng dẫu sao vẫn còn hơn là một luô`ng, chỉ một luô`ng xâ´u. Bởi nhẽ, trong trăm ngàn cái cơ cực con người buộc phải gánh chịu ở đời, có lẽ ngày ngày phải sô´ng bên cạnh cái xâ´u, cái ác mà không được quyê`n gọi thẳng tên nó ra là cơ cực nhâ´t. Anh thực tâm muô´n nhìn Điê`n chỉ ở mặt phải.

- Thôi, bây giờ mọi chuyện coi như qua rô`i, ông lại să´p đi, tôi hỏi thẳng ông cái điê`u muô´n hỏi hàng trăm ngàn lâ`n nhưng nhìn mă´t ông ngán quá, tôi lại không nỡ, ông có nghi cho ai đứng đă`ng sau tâ´t cả mọi chuyện vừa rô`i không?

Vận hỏi khi Điê`n đã xin phép lui ra khỏi phòng để xuô´ng khu chê´ biê´n tham dự một cuộc họp quan trọng vê` điê`u tiê´t công suâ´t trong tình thê´ này. Khuôn mặt lạnh lùng và cái cười giảo hoạt của Ba Vinh vụt hiện lên cùng câu hỏi của bạn nhưng anh lại chỉ khẽ cười, lă´c đâ`u:

- Chính mình đã đứng đă`ng sau mình để lật đổ mình. Một bài học đă´t giá vê` đô´i nhân xử thê´. Thì ra chỉ làm tô´t phâ`n việc của anh chưa đủ mà anh còn phải biê´t mê`m mại, tinh tê´, xăm xoi trong từng trường hợp, từng con người nữa. Tức là phải biê´t đóng kịch, biê´t giả dô´i. Đă´t giá nhưng có lẽ mình vẫn như thê´, không sửa được và cũng không có ý sửa. Nê´u sửa, có thể cuộc đời sẽ cho nhiê`u lă´m nhưng lại mâ´t đi cái chính yê´u là bản ngã sâu kín của mình. Vả lại, trong cái trường tư duy tỉnh lẻ này, chỉ sô´ng nghiêm ngă´n đã có kẻ thù, huô´ng hô` là sô´ng hê´t mình.

https://thuviensach.vn

- Ông có nghĩ đến tay Điền?

- Có. Ông già Thái cũng cung cấp cho mình một vài dấu hiệu nhưng có lẽ không phải. Bằng tất cả những dấu hiệu, nhất là những dấu hiệu được bộc lô ra ở những hoàn cảnh hiểm nghèo, hắn không thể là đứa như thế. Thái độ của hắn trong đại hội vừa rồi là một thí dụ.

- Có thực chất vậy không hay chỉ là làm vuốt đuôi một việc đã rồi để một mũi tên bắn hai mục tiêu?

- Nhưng ít nhất hắn đã làm.

Vận nhìn xuống. Anh dường như cảm thấy trong câu nói của bạn có cả một chút ám chỉ đến thái độ im lặng thụ động của anh trong cái lần công bố phiếu ấy.

- Tôi được báo sau đại hội, có một cuộc gặp tay ba: Đoàn Thanh, tay nhà báo và tay Lân, mệnh danh là nhà thơ tỉnh lẻ ngồi uống rượu mừng chiến thắng hết ba chai Henessy, tuyên bố lung tung là giai cấp công nhân ở đây đã đánh gục được một tay ác bá vào hàng khét tiếng. Phải chăng đám này chỉ là công cụ của...

- Thôi, tôi đã nói chính tôi đã hạ gục tôi kia mà và tôi không hề hối hận, nếu được làm lại tôi sẽ lại làm như thế nữa – Vũ Nguyên lôi trong tủ ra một chai rượu thuốc màu nâu – Làm một ly đi! Nói đùa, xưa nay tôi chúa ghét rượu, nhưng những ngày vừa rồi nếu không có nó thì có khi gay. Rượu ngân đủ chục cặp tắc kè của cánh thương binh Hải cụt mới đem cho đấy. Tội, nghe mình rớt dài, cả đám kéo nhau lên đây đòi trả lại đất, giả lại tiền tài trợ, giả hết, trở về Thành phố tiếp tục làm nghề xe ôm cũng được còn hơn một phần vì họ mà mình mang vạ biến đất công thành đất riêng. Phải thuyết phục mãi, thậm chí nổi quạu, cánh ấy mới chịu ra về.

https://thuviensach.vn

- Tôi có gặp. Họ có ý đô´p vào mặt tôi là làm thă`ng lính mà hèn, bảo tôi phải làm gì đi chứ, chả lẽ cứ ngô`i nhìn để mặc cho cái xâ´u lộng hành, kẻ xâ´u thì vung vinh, người tô´t thì bị hại à? Họ còn bảo, coi chừng mọi chuyện chưa dừng ở đây đâu, tụi xâ´u nó nhâ´t định sẽ còn tìm cách chơi tiê´p để xoá hẳn ông đi trong những cánh rừng này, bởi ông vẫn còn ở ghê´ giám đô´c thì ông vẫn là cái gai đâm vào mă´t chúng. Tôi thâ´y họ nói đúng. Sự việc sẽ còn tiê´p diễn nữa.

- Uô´ng đi!... thì cứ để cho nó tiê´p diễn, mình sẵn sàng tự nhổ mình đi cho chúng hả hả một thể cơ mà nhưng có ai cho nhổ đâu... Thú thực lúc này mà được nghỉ ra làm dân là khoẻ cái đâ`u nhâ´t. Uô´ng... Thê´, thâ´y đã chưa? Làm cái tróc nữa đi... Thê´. Vẫn còn một chai trong tủ, mình đi rô`i, nhớ lâ´y ra mà uô´ng, khoẻ gân cô´t, khoẻ đủ cả, toàn những thứ khoẻ mà mình không câ`n. Đau nhỉ? Khà khà!

- Thôi, xin ông đừng cười nữa có được không? Nhìn ông cười khổ lă´m. Tôi biê´t ông cười để khỏi phải khóc. Thà ông khóc đi còn hơn.

- Vận này! Trên đời có một thă`ng bạn hiểu mình như cậu là hạnh phúc lă´m rô`i. Nê´u sau này mình không còn ở đây nữa, mà dứt khoát sẽ không còn, cậu với thă`ng Điê`n cô´ gă´n bó với nhau để giữ lâ´y truyê`n thô´ng Công ty...

- Chưa nói đê´n chuyện đó. Mà làm sao ông không ở? Ai cho ông không ở? Thời thê´ bây giờ khác rô`i, câ´p uỷ hay không câ´p uỷ nó chẳng còn quá quan trọng như trước nữa. Mà trường hợp xâ´u nhâ´t ông phải đi thì tôi cũng đi, tôi cũng muô´n trở vê` với miê´ng vườn nhỏ của tôi bên bờ sông ngày ngày khểnh câu cá, đọc báo lă´m rô`i.

- Hà Thương ngay đêm sau đại hội có tới tìm mình...

- Tôi biê´t.

https://thuviensach.vn

- Cô ấ y ô ́m quá.

- Tôi thấ y ông nên quyế t định dứt khoát một lầ n cho xong đi. Một là cô ấ y hai là giữ nguyên hiện trạng như bây giờ.

- Mình thương thằ ng bé. Nó là tấ t cả đời mình. Đời mình coi như xong rồ i, bỏ đi được rồ i, nhưng còn nó...

- Cái dở nhấ t và cũng là cái đáng quý nhấ t ở ông là gì ông biế t không?

- Mang máng.

- Là sự cứng rắ n đế n quyế t liệt trong công việc nhưng lại yế u đuố i đế n nhu nhược trong tình cảm. Đố i với gia đình cũng vậy và đố i với tập thể cũng vậy, không biế t chơi ác với ai, điề u đó đã rõ nhưng ngay như nghĩ ác về ai ông cũng không có nố t. Tôi biế t ông cũng đang rấ t nghi ngờ thằ ng Điề n nhưng rồ i ông lại cố tự xoá đi. Chính thế mà ông luôn luôn phải chuố c luỵ vào thân.

- Ở nhà, mình chỉ nhờ cậu một việc: thử hỏi dò xem lúc này cô ấ y đang ở đâu, thực chấ t mố i quan hệ với tay Tuấ n thế nào và tình hình bệnh tật ra sao? Có gì báo ngay lên cho mình. Không hiểu sao mình có linh cảm rằ ng...

Câu nói dừng lại nửa chừng. Cả hai cùng im lặng. Thế là đủ. Tấ t cả những gì còn lại trong tâm tưởng đã có rượu nói hộ. Ngoài kia trời bắ t đầ u ngả sang chiề u. Xa xa những cánh rừng cao su nhấ p nhô dâng ngang trời, xanh ngút ngát cái sắ c xanh của biển.

*

**

https://thuviensach.vn

Từ lộ 14 đi ngược lên một đoạn, rẽ sang phải một đoạn nữa là chạm căn nhà một tầng xinh xắn có vườn cây bao quanh của Hùng tiền đồn. Hùng có nhà, đang cởi trần trèo lên mái dọi lại mấy miếng ngói bị cơn lốc vừa qua làm vỡ, cô vợ đứng dưới tiếp vữa, áo quần trễ nải, để hở cả một mảng bụng trắng mịn mỗi lần phải dướn cao người lên. Rốn... Quái nhỉ, Điền lẩm nhẩm, cái rốn chỉ là dấu vết phàm phu của một cuống nhau dính vào thân thể bị cắt rời ra mà sao khi nằm trên bụng đàn bà nó lại có sức gợi đến thế, như xoáy nước, như tâm bão, như nét chấm phá tài hoa nhất của nghệ thuật tạo hình.

- Chào cả nhà! Gớm, người anh hùng tiền đồn khi trở về nhà cũng trở thành bê con hiền lành quá nhỉ.

- Ối giời! Em chào anh ạ! – Cô vợ vội kéo chỉnh lại vạt áo, mau mắn – Từ ngày ông anh lên to tới giờ bữa nay mới ngó ngàng tới chúng em.

Cả hai vợ chồng đều cuống lên, vợ bảo chồng xuống ngay đi không cần dọi nữa, chồng lại kêu vợ thử chạy ù ra chợ kiếm cái gì ngon nhất về làm món nhậu tiếp anh Hai. Cuối cùng cả hai vẫn cứ lúng túng đứng tại chỗ mà chả chuyển động đi đâu được cả. Ở cái xứ âm u cây cối, mênh mông người, mênh mông đất này, sự xuất hiện của một ông phó giám đốc có khác nào sự hiện diện của một ông phó vương giữa đám thần dân nhỏ bé.

- Thôi, cô chú khỏi phải làm gì hết. Lâu nay tôi bỏ rượu rồi. Biết chú ngày mai lại lên biên cương, rảnh, đến chơi một chút kẻo lại bảo con người tôi chỉ biết có công việc là công việc.

- Đâu, có ai dám nghĩ thế đâu ạ.

Cô vợ vẫn mau mắn trong khi nhoáng một cái đã kịp vận ra ngoài chiếc áo màu nõn chuối rồi.

https://thuviensach.vn

- Chú Hùng này, miế ng vườn 5 héc ta hô `i tôi với ông Ba Vinh cấ p cho chú vẫn còn đấ y chứ?... Tố t! Bây giờ tôi muố n chú dẫn tôi ra đó một chút xem vợ chô `ng chú đang trô `ng cái giố ng gì nào.

- Có gì đâu anh. Vẫn ba cái cây điê `u thôi. Em đi suố t, cô ấ y ở nhà lại bận dạy học nên cũng gọi là trô `ng cho vui.

- Vui là vui thế nào. Làm thă `ng người số ng trên đấ t không được nói thế, phải đầ `u tư, phải bỏ công bỏ sức vào, nế u cầ `n tôi sẽ giúp một tay. Thế, tôi ra ngoài đó trước, chú tắ m táp đi một chút, ra sau, chỗ bờ suố i ấ y.

Đăng Điê `n đã quá quen với miế ng đấ t này cũng như không có lạ gì với con người của Hùng. Tham lam, háo sắ c, làm xuấ t nhập khẩu mà tiê `n nong, sổ sách lung tung sờ đâu thâm hụt đấ y, bị kỉ luật, chút nữa ra khỏi biên chế, chính Điê `n và Ba Vinh đã cứu hắ n bă `ng cách đưa lên trấ n ải cửa khẩu biên giới, nhưng vẫn tính nào tật đso, còn tung tác hơn song được cái trung thành, biế t đường ăn ở với người ra ơn, vậy mà nghe nói gầ `n đây lại ra mặt thầ `n phục Vũ Nguyên, mở mô `m là ca ngợi, ăn phải bùa phải ngải gì của nó không biế t!

Nước suố i mùa này sao trong quá! Nhìn thấ y cả những hòn đá cuội ăn nắ ng sáng lấ p lánh dưới đáy. Chao! Giá như không phải bận tâm chuyện thế tục mà được cởi tung quầ `n áo nhào xuố ng kia ngâm mình một chút thì mới tuyệt làm sao! Thiên nhiên kì lạ! Hắ n thuộc loại người mêm mẩn thiên nhiên đế n cuô `ng điên. Hắ n có thể cả ngày đi giữa màu xanh cao su hoặc ngô `i im lìm bên bờ suố i mà không cầ `n một ai bên cạnh. Những lúc như thế, hắ n thấ y tâm hô `n mình trẻ thơ trở lại và tự chán cho cõi số ng hỗn mang sao cứ phải luôn dùng âm mưu, thủ đoạn với nhau để tô `n tại, ví như hắ n. Nhưng chỉ cầ `n rời khỏi đó một chút, chỉ cầ `n va mặt vào cuộc số ng cuô `ng nộ một chút là hắ n lại trở thành một con người khác hă `n.

https://thuviensach.vn

Chính vì thế mà những bức ảnh chụp của hắn, như một nhiếp ảnh gia bậc thầy có lần xem đã nhận xét: "Có nghề, có năng khiếu nhưng vẫn thiếu một cái gì đó ẩn ở phía sau mọi cảnh vật, con người. Đó gọi là hồn vía của nghệ thuật". Hồn vía! Hắn biết rằng mình sẽ không bao giờ đạt được mọi điều gọi là hồn vía ấy nên gần đây, từ ngày lên làm phó giám đốc, hắn hầu như không rờ đến máy một lần nào nữa. Hồn vía! Mẹ khỉ! Cứ làm như không có cái thứ hồn vía chó chết của chúng nó thì trái đất này vỡ thành cứt cả ấy. Hồn vía...

Nhưng mà chưa đâu, muốn có hồn vía thì phải đợi sau cuộc chơi cuối cùng này đã, thưa các vị giáo sư. Nếu thắng, hắn sẽ rời bỏ ráo trọi để trở về với giang sơn một trăm héc ta rừng bạt ngàn của riêng hắn, không làm gì cả, không mưu cầu, không vướng bận hư vinh một chút gì hết, chỉ ra vườn, uống rượu, ngao du, nghĩ ngợi và... chụp ảnh. Hồn vía chỉ có được ở hắn một khi hắn đã thắng tuyệt đối được một cái gì đó, một kẻ nào đó luôn ám ảnh, đè nặng xuống đầu hắn, nhắc nhở, đục đẽo vào trong sâu thẳm lòng hắn nỗi mặc cảm khôn nguôi về sự thua thiệt đắng cay.

Kẻ đó là Vũ Nguyên, tất nhiên rồi, chỉ có thể là Vũ Nguyên. Trước khi đến đây, hắn đã có mười lăm phút gặp Ba Vinh trong một quán thịt rừng nằm sâu trong rẫy, hỏi thẳng: "Thế trên ấy mấy ông định đến bao giờ mới xử lý vụ một giám đốc bị bật ra khỏi cấp uỷ, hay là không xử lý gì cả?" Ba Vinh trả lời: "Cậu cứ bình tĩnh, việc tổ chức chứ đâu phải việc ra chợ mua con cá mớ rau mà sốt ruột được". Hắn vặc: "Việc tôi, tôi đã xong, còn lại là việc của anh. Nếu hắn vẫn ngồi vững ở ghế giám đốc thì coi như chúng ta đã bại, coi như tất cả lại trở về vị trí ban đầu". "Cậu lại bi quan chủ nghĩa rồi. Sao lại bại khi đây chỉ còn là vấn đề thời gian" "Thời gian đang ủng hộ nó. Đám đông lại bắt đầu hướng về nó. Tình thế bây giờ là một đảng uỷ không còn Vũ Nguyên nhưng vẫn có Vũ Nguyên" "Yên

https://thuviensach.vn

trí đi! Sắ´p rô`i. Cậu chuân bị tinh thâ`n nhận bàn giao chức giám đô´c là vừa" "Anh Ba! Yêu câ`u đây là lâ`n cuô´i cùng anh nói với tôi vê` chuyện đó. Cái tôi muô´n ở chuyện khác sâu hơn chứ không phải ba cái chức sắ´c nhỏ mọn và vô nghĩa â´y. Tôi không câ`n, không câ`n cả cái cương vị hiện thời của anh nữa. Cái tôi câ`n người như anh sẽ không bao giờ hiểu được đâu" "Xin lỗi, mình nói chơi. Này, nghe báo ngày mô´t hă´n lại lên cửa khẩu giải toả hàng, cậu đã có ý định gì chưa?" "Ý định gì?" "Vậy mà đã sô`n sô`n, sô`n sô`n. Mình vừa định gọi cho cậu, thê´ này nhé, trên đó đang tô`n tại râ´t nhiê`u ngón Mafia trong tài chính, mua bán... cậu thử cô´ nghĩ ra một ngón coi, ví như..." Ba Vinh nhỏ giọng nhưng cũng đủ để nghe xong, Đăng Điê`n chợt ớ người. Mẹ! Hoá ra thă`ng cha này đã toan lo tâ´t cả. Không ngờ đâ´y, ông bạn vong niên cùng hội cùng thuyê`n ạ!

- Chă´c anh Hai có chuyện câ`n nói với em? – Hùng rụt rè hỏi khi cả hai đã ngô`i cạnh nhau như hai kẻ câu cá vào ngày nghỉ cuô´i tuâ`n.

- Cậu làm tôi mệt quá! – Điê`n vào để luôn.

- Em... em có làm gì đâu ạ?

- Trong ngăn kéo của tôi có một xâ´p những đơn từ tô´ cáo cậu.

- Tô´ cáo em? – Mặt Hùng thoáng tái đi.

- Mà không phải tô´ cáo nặc danh đâu, có địa chỉ, tên tuổi đàng hoàng.

- Nhưng tô´ cáo cái gì kia chứ? Em...

- Đê´n bây giờ mà cậu vẫn còn giả bộ với ngay cả tôi?

- Nhưng em...

https://thuviensach.vn

- Ba lần cậu nhận tiền của đơn vị uỷ thác để ăn chênh giá vào tài khoản Công ty, mỗi lần không dưới một trăm triệu đúng không? Giấy tờ chứng cứ đã ở trong tay tôi, tội nhận hối lộ đó, cậu không cãi được đâu.

- Nhưng em đâu có được ăn cả... Muốn bán được cao su, em phải trang trả đủ thứ, từ...

- Lợi dụng các mối quan hệ quen biết với hải quan cửa khẩu, ít nhất đã hai lần cậu giúp một tổ chức gian thương mang hàng quốc cấm qua biên giới, đúng không? Chúng trả cậu bao nhiêu?

- Về vấn đề này em đã...

- Ba, cậu lừa con gái nhà người ta nói rằng mình chưa vợ để ăn ở như vợ chồng, cậu còn mua nhà, giúp vốn mở của hàng buôn bán đúng không?

- Trời ơi...

- Cậu lấy tiền đâu ra và chuyện này vợ cậu đã biết chưa?

- Chết em rồi...

Hùng tiền đồn khẽ rên lên, hoàn toàn sụp đổ trước những câu hỏi căng chằng như nã trọng pháo không cho nói lại, không cho ẩn nấp của Đăng Điền. Thực ra tất cả những chuyện này không lớn, Hùng nghĩ, phàm khi đã đứng ở cửa khẩu trực tiếp giao dịch kinh tế không ít thì nhiều ai chả mắc, còn mắc nặng hơn nữa, nhưng chả rõ tại sao qua cửa miệng của con người đã có thời vợ chồng Hùng mang ơn này lại nghe rùng rợn đến thế, như lời chánh án tuyên án tử hình vì tội danh buôn bán Heroin.

Đọc rất nhanh được suy nghĩ ấy trong mắt con mồi, Điền cười nhẹ:

https://thuviensach.vn

- Có một câu thơ sặc mùi triết lý nhưng khá hay: Để nguyên là đất cát lên là nhà. Tất cả những đơn từ tố cáo đó nếu chỉ nằm ở ngăn bàn của tôi thì coi như giấy lộn, nhưng chỉ cần lọt vào tay kẻ khác dù một chữ thôi là cậu rất có nhiều khả năng bị khởi tố, chưa nói đến cái chuyện mèo chuột kia nếu lộ ra thì gia đình cậu có tránh khỏi tan nát không mà rồi trước sau gì chả lộ. Thằng cha Vũ Nguyên không quen nương nhẹ những vụ đại loại như thế này, cậu đừng nghĩ là thường.

- Em hiểu – Một giọt mồ hôi to tướng cuốn cả bụi bẩn lăn theo gò má xuống cổ - Em... em có coi thường đâu nhưng... em phải là gì bây giờ?

- Phải chặn lại, không cho nó lộ ra, và trường hợp xấu nhất có lộ ra thì cũng không được nằm trong tầm tay của cha Nguyên, đơn giản.

- Tức là...

- Tức là phải làm cho hắn đi khỏi Công ty sớm ngày nào tốt ngày ấy, trước khi vụ của cậu bục ra. Hắn đi rồi, giả dụ chuyện có bục, đã có tôi che đỡ, coi như xong. Nhắc lại, không còn cách nào khác là phải nhanh chóng loại bỏ hắn. Muốn vậy, chỉ có cậu, không ai có thể làm việc này tốt hơn cậu.

- Anh có thể nói cụ thể hơn.

- Cách mua bán, trao đổi tiền hàng trên đó vẫn theo thể thức mã số như cũ đấy chứ?

- Vẫn.

- Tốt! Chuyện này không nói một lúc được, tối nay tôi mời cậu đến tại nhà tôi, cả hai đều lên một phương án tỉ mỉ.

https://thuviensach.vn

- Nhưng anh Nguyên em thấ y...

- Thấ y cái gì? Cậu lại bì nó bỏ bùa mê thuố c lú rồ i hử? Hừ, con người này gớm thật, chẳng hiểu làm cách mà hễ động nhắ c đế n tên nó là toàn những lời thán phục. Mà yên tâm đi! Một phương án dịu dàng, không đổ máu đổ mủ và cũng không có tù tội gì hế t. Tuỳ cậu. Mấ t hế t, đi tù hoặc còn cả, còn hơn thế này, cậu có quyề n chọn một. Có một lô đấ t ngay mặt đường trung tâm rộng 15 mét, sâu 45 mét chưa có ý định phân cho ai, đang đợi cậu. Một vài tay nhà thầ u liên doanh đã đánh tiế ng sẵn sàng trả 300 cây để có nó.

- Anh... anh để em suy nghĩ một chút đã.

- Không còn thời giờ để nghĩ nữa đâu. Cậu chỉ từ giờ đế n tố i để chính thức trả lời được hay không. Thế thôi, tôi về . Sây lưng đi được mấ y bước, hắ n chợt dừng – à, con nhỏ năm nay lên lớp mấ y rồ i?

- Dạ, lớp mười hai.

- Năm nay nó thi đấ y nhỉ? Nhanh thật! Thật bụng nhé, nế u cầ n tiế p xúc với ai để chắ c ăn, tôi có thể giúp. Mấ y tay trên sở, trên bộ giáo dục, tôi cũng có quen.

- Dạ, cám ơn anh.

- Thế thôi, cứ nghĩ cho chín đi, tôi về , cậu khỏi tiễn, nói tôi chào thím ấ y.

Đăng Điề n đi rồ i, Hùng mới thả rơi người xuố ng cỏ, gầ n như úp sấ p mặt vào nước. Chao ôi! Đã đành là dân là kinh tế thì thường dùng mẹo luật kinh tế để trị nhau, đã trị nhiề u rồ i nhưng còn anh Nguyên? Anh ấ y đố i với mình, với mọi người có đế n nỗi nào đâu, vừa qua lại gặp hạn, bây giờ mà chơi một vố tàn canh nữa, dù chưa biế t thế nào nhưng cũng tội quá, thấ t đức quá, khổ, bệnh tật đầ y

https://thuviensach.vn

người, công việc lại ngập đầ̀u ngập mặt, liệu rời anh ấ́y có chịu nổi không? Nhưng nế́u mình không làm?... Khó lắ́m, ai chứ cái lão Đăng Điề̀n độc địa kia là không chỉ nói mồ̀m thôi đâu. Bao nhiêu kẻ thân tàn ma dại, khuynh gia bại sản vì đã trót không ăn nhời của hắ́n rồ̀i. Cảnh gia đình một người bạn ở xóm trên chồ̀ng vào tù, vợ đi lấ́y chồ̀ng khác, con gái làm điế́m, con trai nghiện hút bị đập chế́t trong một vụ cướp xe máy bỗng hiện ra, khai nồ̀ng, toã tượi, oà ập vào cái đầ̀u đang tăng tăng của Hùng...

https://thuviensach.vn

31

CUỘC ĐỜI DÀI LẮM!

Không cần nhẩm đếm, ông Nguyên cũng biết chắc rằng đến hôm nay là đã được sáu tháng mười một ngày ông ngồi ở đây. Sáu tháng mười một ngày, tức là một trăm chín mươi một ngày nếu lấy con số tròn, ông cảm thấy rõ ràng sức khoẻ của mình xuống quá! Mái tóc trước kia mới chỉ bạc ở hai bên mai rồi bạc dần lên đỉnh thì giờ đây dường như cả đầu không còn sợi tóc đen nào nữa. Sờ tay lên mặt toàn vấp váp những gò rãnh, nếp nhăn sần sượng. Răng rụng thêm hai chiếc, rụng thật ngọt ngào, đang ăn thì rụng, đang ngủ cũng rụng, giống như người bị bệnh cùi ngày ngày phải ngơ ngẩn chứng kiến phần thân thể của mình rơi rụng dần đi. Quả tim trong ngực ông liên tục giở chứng, lúc đập nhanh lúc đập chậm, thi thoảng nó lại co thắt dữ dội, những cơn co thắt mỗi ngày một mau hơn, mạnh hơn. Ông đã trở thành một ông già hoàn toàn. Còn có phần già hơn cả người tù già nhỉnh hơn ông những gần hai chục tuổi kia. Ông kệ. Đầu lúc nào cũng nhức ong ong, cả ngày cả đêm chỉ chợp mắt được chừng vài ba giờ đồng hồ, một điều mà con người có tài ngủ kỳ lạ như ông trước kia chưa bao giờ ngờ tới, thì làm sao lại không già. Cho nên ông kệ. Kệ! Có lẽ đó là một triết lý sinh động và hữu ích nhất dành cho những người rơi và hoàn cảnh như ông bây giờ. Kệ! Không biết kệ thì nổ óc ra mà chết từ lâu rồi.

Nhưng cũng có cái ông không kệ nổi đó là phải tới hơn hai tháng nay, ông hoàn toàn bị cắt đứt liên lạc với bên ngoài. Cậu quản giáo con trai Hải cụt bỗng một buổi trưa ghé vào, nói nhanh một câu: "Ngày mai cháu phải chuyển đến trại Long Khánh, cháu không còn

https://thuviensach.vn

điều kiện ở gần chăm sóc chú nữa, chỉ mong chú trước sau gfi rồi cũng được làm sáng tỏ, những người bạn của chú ở ngoài kia đang làm tấ́t cả những điều ì có thể làm được cho chú". Cậu ấy không còn thì không còn luôn cả những thông tin từ bên ngoài lọt vào. Ông già Thái sau lần đế́n thăm ấy không thấ́y vào thêm lần nào nữa. Nghe nói ông cũng đổ bệnh đang nằ̀m điều trị ở tại nhà. Tin tức về thằ̀ng bé cũng mù tịt ngoài cái điều cậu quản giáo ái ngại tiế́t lộ, mẹ nó không chịu nổi cảnh ngộ ê chề của vợ con một kẻ đi tù nên đã lại di chuyển về thành phố́ ở tá túc một nhà bà con bên ngoại rồi và, cậu rụt rè nói thêm, rấ́t có thể một ngày gần đây, con người đó sẽ làm đơn ra toà chính thức ly dị! Riêng tin về Công ty ông lại biế́t khá rành do một tù phạm thuộc ngành công nghiệp mới vào có nói lại. Tiế́n độ sản xuấ́t và kinh doanh tố́t lắ́m. Lại đang trở lại vị trí dẫn đầ̀u ngành cao su cả nước. Giá cao su đang lên ở hầ̀u hế́t các thị trường, đêm ngày hai khu chế́ biế́n của Công ty vận hành hế́t công suấ́t cũng không kịp hàng cho khách lấ́y. Vận thay ông tạm quyền giám đố́c chứ không chịu nhận chức danh giám đố́c với lý do trước sau gì rồi ông sẽ về, nhấ́t định sẽ về, chỗ ấy là của ông mà không ai có thể đụng vào cả. Nghe vậy mắ́t ông nhoà đi và nế́u đây không phải là giờ ra phơi nắ́ng có đông người thì ông đã oà khóc lên rồi. Dạo này ông sinh tật hay khóc. Một tiế́ng trẻ con đi học về, một tiế́ng nhạc ở loa công cộng ngoài phố́ vọng vào, khóc. Một vạt nắ́ng lọt qua khung cửa sổ gợi nhắ́c đế́n vạt nắ́ng sông Sài Gòn những ngày bám trụ chôn nhau, khóc. Một quả trứng luộc, một bát canh rau đay của suấ́t tù ăn thêm ngày Quố́c khánh hôm rồi, khóc. Một ký ức, một vùng kỉ niệm xa xăm chợt trỗi dậy trong đêm, cũng khóc. Ông biế́t con người mình không những chỉ già mà còn trở nên thảng thố́t, yế́u đuố́i lắ́m rồi. Cám ơn Vận, cám ơn các cậu, cám ơn bà con đã giữ được danh thơm cho Công ty mình. Chao ôi, chục ngàn héc ta cao su đó trong khi ông vẫn nằ̀m chế́t gí ở đây thì không hiểu rồi cái gì sẽ xảy ra đế́n với con người đã rỗng mọt của ông.

https://thuviensach.vn

*

**

Buổi sáng hôm trở lại biên cương, thằng con ông đã đưa tiễn ông ra đến tận sân bay. Đôi mắt nó vẫn chỉ mở to im lặng. Những sự việc xảy đến với ông vừa qua, dù không nói ra nhưng ông hiểu nó đã biết tất cả. Nó tỏ vẻ chăm sóc ông hơn qua ấm chè pha thật nóng mang đến, bộ quần áo tinh tươm thơm mùi nắng đặt đầu giường mỗi khi ông ở nhiệm sở về và nếu mẹ nó có định giở chứng cằn nhằn gì đó thì lại chính là nó lên tiếng ngăn lại. Mẹ nó sợ nó. Người đàn bà đáo để và được trang bị một vốn học thức khá hoàn chỉnh nhưng không được dùng đến này vốn xưa nay chưa biết nể một ai, ai bà ta cũng có thể chao chát chan tương đổ mẻ được hết nhưng lại nể con, đang nói, con chỉ khẽ lừ mắt một cái là im ngay tắp lự. Bà bảo đời bà chỉ có nó, bà bỏ hết công ăn việc làm khá được trọng vọng ngoài xã hội để ở nhà trông coi cơm nước là vì nó và nếu cho đến bây giờ bà vẫn có thể sống được với cái người đàn ông lạnh lùng, vô liêm sỉ từ lâu đã coi bà như không còn sống là bố nó kia cũng chỉ là vì nó. Vì nó bà trở tính trở nết, vì nó bà đi chùa, và vì nó bà lao vào đề đóm để hy vọng đời nó sẽ sung sướng hơn. Ông cũng sống vì con. Cả hai đều sống vì con nhưng lại rất khó sống được với nhau, lạ thế.

- Bố đi nhé! Con về đi, chăm học, giúp được mẹ cái gì thì giúp. Bố biết đời mẹ con cũng chẳng sung sướng gì nên mẹ.... Còn mọi chuyện của bố, nếu có ai nói gì đến tai con, con cứ coi như tiếng động cuộc đời mà đã tiếng động cuộc đời thì bao giờ chả có cả bụi, cả nắng chen vào. Con chỉ cần tin rằng, bố của con bao giờ, ở đâu cũng là người lương thiện và hết lòng yêu thương con.

Ông nắm chặt tay con khi đã đến lúc cần vào phòng chờ. Lần đầu tiên ông cảm thấy những ngón tay mảnh dẻ của thằng bé

https://thuviensach.vn

nă´m khe khẽ trở lại, thê´ thôi nhưng cũng đủ để lòng người cha xúc động suô´t dọc đường trời. Tức là nó hiểu mình, yêu mình và tin mình, chỉ có đôi mă´t nó nhìn mình lạ quá, như cái nhìn muô´n mách bảo với bô´ một điê`u gì không lành đang đợi ở phía trước song lại không thật hiểu là điê`u gì để có thể nói ra thành ngôn từ.

*

**

Đáng lẽ có thể gọi xe ngược Móng Cái luôn nhưng ông quyê´t định dừng lại một ngày ở Hà Nội để đê´n thăm ông Bảy chúa rừng và cũng có ý chờ Hùng tiê`n đô`n do đi tàu hoả nên đê´n sau một chút.

Ông Bảy đang nă`m viện. Cái bệnh tai biê´n mạch máu não không cho phép ông ngoan cô´ cứ nă`m nhà mà nhai Trinh nữ hoàng cung sáng sáng như khỉ nhai lá được nữa. Bệnh viện Trung ương rộng thênh thang. Căn phòng ông nă`m cũng thênh thang, tră´ng lạnh. Không hiểu sao cứ mỗi lâ`n bước chân vào những nơi tương tự như thê´ này, lòng dạ Vũ Nguyên lại châng lâng tan loãng ra trong cảm giác vê` cái chê´t và cái sô´ng gâ`n kê` nhau như không có lă`n ranh. Ông chúa rừng đã bị cuộc sô´ng đô thị quật ngã nhào thành một hình hài mỏng dính nă`m nhoà chìm vào tâ´m dra giường tră´ng toát như tâ´m vải niệm.

- Chú đâ´y à? – Tiê´ng nói ông vẫn rành rẽ tuy ră`ng đã không còn chút khí lực hoang vu nào của ngày xưa nữa – Lại lên ngược phải không?

- Sao anh Bảy biê´t?

- Nghe đài báo cao su mâ´t giá, đoán người như chú mày thê´ nào chẳng mò lên.

https://thuviensach.vn

- Sao rồ`i anh Bảy?

- Chả sao cả. Cái đầ`u hế´t hạn sử dụng thì dĩ nhiên nó phải đờ ra. Hơi bế´t. Giá như ngày xưa, với ba cái tai biế´n nhì nhằ`ng này, chỉ sau mười phút là tao đã có thể ngồ`i dậy nhậu được ngay. Hế´t thời rồ`i chú mày ạ! Cũng sắ´p đế´n lúc phải trả nợ đời cho xong rồ`i.

- Không! Anh Bảy còn khoẻ, còn minh mẫn chán, sao mà hế´t được.

- Đồ` chính uỷ ba xu! Nào, nói chuyện mày nghe đi! Bị chơi trắ´ng bụng, bị lá phiế´u đẩy ra ngoài võ đài rồ`i phải không? Tố´t! Cũng cầ`n một lầ`n như thế´ để đầ`u óc chú cân chỉnh lai cho đàng hoàng.

- Anh Bảy cũng nghe à?

- Sao không nghe. Thằ`ng Năm Cung, tổng giám đố´c của chú hôm rồ`i lên thăm tao cũng có nói. Tóm lại là sao, đau cái đầ`u dữ lắ´m hả?

- Cũng đâu có gì, anh Bảy.

- Đừng giấ´u. Mọi nghĩ ngợi vui buồ`n của kiế´p người nó đề`u hiện lên trong mắ´t hế´t, không giấ´u được đâu. Nghe nói chú đã mấ´y bận đệ đơn xin từ chức hoặc xin được điề`u đi nơi khác?

- Vâng! Để dễ cho em và cũng dễ cho mọi người.

- Hèn!

- Tưởng cứ bám lấ´y chức vị mới là hèn chứ ạ?

- Ai nói chú bám? Chú cứ ở đó, không cầ`n cấ´p uỷ mà vẫn làm ngon công việc mới anh hào. Mấ´t chỗ đứng chính trị một cái, xin đi,

https://thuviensach.vn

thă`ng nào chả làm được. Hơn nữa, chú phải biế´t lâ´y chuyện này là điê`u mừng.

- Mừng...

- Vì như thế´ là cuộc sô´ng đang vận động, đảng cũng đang vận động cho cái xâ´u cái tô´t bộc lộ ra hê´t để tự hoàn thiện.

- Và sẵn sàng trả giá.

- Cái giá chú trả vừa rô`i còn quá nhẹ. Tao biế´t ban cán sự Tổng Công ty chưa có ý nhả chú ra. Thă`ng Năm Cung nói rõ: "Vũ Nguyên là người tài của ngành, lúc này vẫn là đảng viên và dẫu có không là đảng viên đi chăng nữa thì vẫn cứ là giám đô´c không hê` thay đổi gì cả".

- Em lại nghĩ khác, anh Bảy.

- Không thèm, không cầ`n, không bám vúi cô´ đấ´m ăn xôi gì hê´t như cái tính khí dở hơi vô´n có của chú chứ gì?

- Vâng! Nê´u ngày ngày phải sô´ng cạnh những người không còn tin mình, yêu mình, gạch tên mình thì liệu có thanh thản được không hay là...

Nê´u lúc đó cô y tá có nước da tră´ng mịn như một que kem không vào nhă´c nhở thì hai thầ`y trò còn hàn huyên chưa biế´t tới lúc nào. Chiề`u muộn. Sân bệnh viện đã vă´ng tanh. Có tiế´ng khóc vẳng lên từ phía nhà để xác. Lại một người nữa ra đi. Cái chế´t cái sô´ng sao gầ`n nhau gang tấ´c thế´ này! Như cùng nă`m chung một chiề`u, cùng đựng chung một nghĩa.

- Thôi, đi đi! – Ông Bảy cô´ gượng ngô`i dậy – Quỹ thời gian của chú vẫn còn, chú còn làm lại được những gì chưa làm được. Còn tôi... Những thă`ng đã đi qua chiế´n tranh mà sô´ng được đế´n tận giờ là

https://thuviensach.vn

may lắm. Rồi sẽ tới lượt chú, ráng giữ gìn, cuộc đời này vẫn cần những người như chú...

Nắm chặt bàn tay xương xẩu của ông Bảy, Vũ Nguyên nghẹn giọng:

- Anh Bảy... Anh sẽ không sao đâu. Rồi anh sẽ khoẻ lại. Đảng cũng đang cần những người như anh.

Ông Bảy mỉm cười, khẽ lắc đầu rồi từ từ nhắm mắt. Ông cần nghỉ sau những phút trò chuyện gắng gượng vừa rồi.

*

**

Cửa khẩu biên cương vẫn thế. Nắng vẫn vàng và gió vẫn ràn rạt thổi dọc suốt dòng Ca Long. Nếu có khác thì đó là cái khác của không khí bán mua có vẻ rộn ràng, tấp nập hơn. Cuộc cải cách hành chính từ trong đất liền thổi ra đã làm cho cái yết hầu kinh tế này bỗng trở nên thông thoáng và cởi mở lên rất nhiều. Đại ngạch và tiểu ngạch, mậu dịch và phi mậu dịch, buôn bán lớn và buôn bán nhỏ...mặc sức tung tảy trong khuôn khổ luật pháp đã thống nhất của hai quốc gia. Khói và bụi, xe to và xe nhỏ, người Việt Nam và người ngoại quốc, áo và váy đi kín đất kín sông, đi như hành hương về đất hứa cho đến tận lúc mặt trờ lặn mới trả lại cho non nước biên thuỳ cái sắc màu hồng hoang vạn thuở.

Phải mất ba ngày nhắn tìm đủ cách, tốn chừng gần triệu bạc tiền điện thoại, lại thêm một ngày ngong ngóng mắt đợi nữa thì tối nay Vũ Nguyên mới có thể ngồi được với Băng cùn trong một quán nhỏ thịt rừng ven biển.

https://thuviensach.vn

- Huynh mới ra viện? – Bă`ng hỏi, hình như hơi thiê´u đi cái vẻ ô`n ào, xởi lởi năm trước.

- Trông chán lă´m à?

- Chán hay không không biê´t nhưng nê´u bây giờ A Linh có ở đây, chă´c chă´n nàng sẽ nhìn huynh lạnh tanh.

- Còn hơn bị đàn bà nhìn một cách â´m áp.

- Chưa bă´t được liên lạc với nàng. Chô`ng rô`i. Một tỷ phú người Mỹ gô´c Hoa đàng hoàng.

- Mừng cho A Linh. Sao? Ra ngoài làm ăn rô`i hả? Hỏi Bă`ng xuâ´t nhập khẩu không ai biê´t nhưng hỏi Bă`ng giám đô´c Công ty tư vâ´n tư nhân, ai cũng lă´c đâ`u lè lưỡi tỏ ý nể trọng cả. Chúc mừng hướng làm ăn mới.

- Cho đệ hỏi thật nhé – Bă`ng đặt ly rượu mật gâ´u xanh biê´c Nguyên đưa cho xuô´ng mặt bàn – Nghe nói vừa rô`i huynh gặp sự cô´ phải không?

- Chê´t cha! Chuyện vặt â´y mà bay đê´n tận đây, cứ như một bộ trưởng bị bật một phát ra khỏi Trung ương Đảng không bă`ng.

- Bỏ mẹ nó tâ´t cả đi! Ôm khư khư lâ´y cuộc sô´ng cao su đâ`y phản tră´c đó làm gì. Tình hình này còn ràng buộc với ông nhà nước còn chê´t sặc gạch, bí bách lă´m, không cựa quậy được đâu. Huynh lên đây, với năng lực của huynh, với cô´t cách đàng hoàng của huynh, đệ sẽ môi giới cho một công việc vừa nhàn vừa thu nhập gâ´p trăm lâ`n dưới đó, thoả sức dụng võ, chịu không?

- Việc gì? – Vũ Nguyên mỉm cười.

https://thuviensach.vn

- Thiế́u cha gì, ví như huynh nhận ngay công việc của đệ, đệ sẽ huy động vố́n nhảy sang một lĩnh vực khác béo bở hơn. Thương trường càng náo hoạt lại càng cầ̀n những người đáng tin cậy chung cánh với mình mà ở huynh thì cái đó có thừa. Thế́ nào?

- Nghe hấ́p dẫn đấ́y nhưng... nế́u mình còn trẻ kia, cách đây chừng dăm bảy năm kia, giờ sức tàn lực kiệt rồ̀i, đã trót theo đường nào thì cố́ đi cho hế́t con đường đó, rồ̀i nghỉ.

- Đúng là hiện thân của một tín đồ̀ tử vì đạo. Không sao. Nói thế́ cũng có cái hay của nó. Nào, ta vào đề̀ nhé! Huynh lên đây lại vì chuyện cao su phải không?

- Thì cả cuộc đời nào có chuyện gì khác.

- Bao nhiêu?

- Bước đầ̀u tạm hai ngàn đã.

- Khó đấ́y. Nế́u như trước đây thì mấ́y ngàn tấ́n đó, mình đệ giải quyế́t cái rụp, lúc này giá xuố́ng thấ́p quá, nâng lên một đồ̀ng một cắ́c cũng chào mời gẫy răng mà không ăn thua.

- Không còn một ngách nào nữa à?

- Vẫn còn nhưng không đáng kể, chỉ có thể lo cho huynh được vài chục tấ́n hay trăm tấ́n là cùng. Hay là cứ để đó, kiên trì chờ một thời gian nữa xem sao, mặt hàng thời vụ này khi nắ́ng khi tanh bấ́t biế́n thế́ nào.

- Chờ nữa thì công nhân mình oài ra mấ́t. Họ đang cầ̀n đồ̀ng lương để số́ng.

- Gay nhỉ?

https://thuviensach.vn

Biển cô`n lên. Những con sóng đêm vô cảm vẫn không thôi ê`nh oang đập vào bờ rô`i lại vô cảm ê`nh oang dạt ra xa. Cả hai im lặng. Tiê´ng rượu chảy qua miệng vào cổ họng cũng vô thanh. Và anh chàng Hùng tiê`n đô`n ngô`i âm thâ`m cạnh họ cũng như vô hình nô´t. Từ hôm lên đây, Hùng dường như không nói năng gì, cũng không bả lả gợi ý sê´p đi nhà hàng này nhà hàng kia như mọi bận, thậm chí Vũ Nguyên có đùa bảo sao kỳ này hiê`n lành thê´, không đi tìm gặp cô´ nhân một tý ư, anh chàng cũng chỉ cười lặng lẽ, có bận đă´p chăn nă`m đê´n trưa. Ngay cả lúc này, anh chàng cũng không động đê´n một giọt rượu và rõ ràng là hâ`u như chẳng quan tâm gì đê´n câu chuyện làm ăn căng thẳng diễn ra giữa hai bậc đàn anh cả, ánh mă´t cứ trôi vuột đi đâu, thẫn thờ...

- Xong rô`i! – Bă`ng chợt đọng nhẹ ly rượu xuô´ng bàn – Chỉ còn cách là nhờ đê´n tài thao lược của A Linh thôi. Ai nàng có thể khước từ nhưng huynh, đệ biê´t, hình ảnh của huynh còn in đậm trong đâ`u óc nàng lă´m.

- Có nên không? Bây giờ người ta đã có ràng buộc bởi...

- Ta sẽ khai thác ngay cái mô´i ràng buộc đó. Thương trường dù ngang ngửa đê´n mâ´y rô`i cũng qua, người càng làm chủ được thương trường càng coi trọng tình nghĩa, nhâ´t lại là một kiểu người Trung Hoa vừa cổ kính vừa hiện đại như nàng. Ngay ngày mai đệ sẽ điện cho A Linh là huynh đang có mặt ở đây, dứt khoát nàng sẽ tới. Thôi, uô´ng đi! Đê´n đây phải uô´ng rượu ở đây, loại Mao Đài này hạ thổ đã được ba chục năm rô`i đó, quý lă´m, làm ly thứ nhâ´t thâ´y sừng sừng, ly thứ hai đã thâ´y bay lên và ly thứ ba toàn thân nhẹ bỗng, mọi mệt nhọc, buô`n phiê`n tan vào đâ´t trời hê´t. Nào, ly thứ nhâ´t, mời huynh!

*

https://thuviensach.vn

**

Đúng như lời Bă`ng nói, chỉ chiê`u hôm sau, A Linh đã có mặt ở Ca Long. Nàng có đẫy ra nhưng đẹp hơn, quý phái và kiêu sa hơn, vẻ kiêu sa hiện rõ đế´n nỗi phút đâ`u tiên gặp lại, một chút nữa Vũ Nguyên định đứng bật dậy và không dám câ`m bàn tay có những ngón trăế´ng hô`ng như sứ của nàng mà băế´t.

- Xin chào bà tổng giám đô´c của hơn hai chục Công ty lớn nhỏ rải khắ´p đâế´t nước Trung Hoa rộng lớn! – Ông nói một câu kiểu cách chả hiểu tại sao mình lại đâm ra kiểu cách một cách sáo rỗng như thê´.

- Tổng tổng gì đâu anh Nguyên – A Linh cười, phát âm tiê´ng Việt đã sõi lă´m – Trước anh, A Linh vẫn còn là con bé Bát lộ quân ngơ ngác được đô`ng chí Nguyên Việt Nam tha chê´t cho thôi mà, nhớ suô´t đời mà.

Bă`ng cùn đang ngô`i ở một góc với Hùng, quay qua sô´t ruột:

- Thôi mà, đâ´t này thừa châ´t cải lương, kinh kịch rô`i đâ´y, xin chớ đem trò mùi mẫn pha thêm vào nữa, chua lă´m. Hai người ôm hôn nhau cái đi rô`i nói chuyện gì thì chuyện, vào đê` luôn. Công việc xong, nê´u hai vị cảm thâ´y trái tim đập còn đập rô´i tung vê` phía nhau thì xin mời, hai thă`ng này xin cút đi chỗ khác.

- Bă`ng!

Vũ Nguyên nhìn quanh sang A Linh, thoáng ngại ngùng nhưng cái miệng râ´t Hô`ng Lâu Mộng của em lại cười:

- Lâu lă´m mới được nghe anh Bă`ng nói thê´, vui lă´m à, đàn ông Trung Quô´c không biê´t cách nói thẳng... thẳng như ruột con â´y đâu.

https://thuviensach.vn

- Và con ngựa đó chưa có cái gì nhét bụng đây A Linh ơi! – Bă`ng chớp luôn – Cao su không bán được, cả người lẫn ngựa đường xa vạn lý đê`u đang să´p lăn củ tỏi ra đây.

- Củ tỏi... - Đôi mă´t một mí của thiê´u phụ chớp chớp – Sao đang cao su lại sang củ tỏi? Công ty anh Nguyên bây giờ lại xuâ´t khẩu cả... củ tỏi à?

- Củ tỏi là chê´t đâ´y, chê´t lăn củ tỏi mà – Bă`ng cười khô` khô` - Chê´t như cái thă`ng Bă`ng cùn lăn ra chê´t khi A Linh quyê´t định bỏ nó đi lâ´y chô`ng Mỹ đâ´y.

- Tại anh Bă`ng không thương A Linh thôi chứ A Linh có phản bội đâu.

- Thương! Thương thê´ nào được khi nhìn trong mă´t người tình toàn thâ´y hình ảnh thă`ng khác cả. Thă`ng â´y bây giờ già rô`i, già như bô´ đẻ của cái thă`ng ngày trước, cứ mở to mă´t chứa đựng nữa đi.

A Linh bâ´t giác nhìn sâu vào khuôn mặt Vũ Nguyên, đôi mă´t đàn bà sâu thẳm thoáng buô`n:

- Anh Nguyên thay đổi nhiê`u thật... Từ đó đê´n nay sao anh Nguyên không nhă´n gì cho A Linh một câu làm A Linh... à, ở Thiểm Tây có thứ lá thuô´c sô´ng ngàn năm uô´ng xanh tóc đỏ da tô´t lă´m, nê´u anh Nguyên còn ở đây lâu lâu, A Linh bảo người că´t mang đê´n...

- Không cầ`n đâu – Bă`ng cùn lại chen ngang – Nàng cứ giúp cho chàng bán được vài ngàn tâ´n cao su là mọi thứ lại đâu vào đó hê´t, chàng lại trở thành nhà doanh nghiệp hào hoa đẹp trai nhâ´t Việt Nam thôi.

https://thuviensach.vn

A Linh nhìn xuố´ng. Im lặng một lát... Rồ`i ngẩng lên, nét mặt thoả´t trở nên cứng rắ´n, sắ´c sảo:

- Hàng của anh Nguyên hiện đang nằ`m ở đâu?

- Còn trong kho ở nhà.

- Ngay ngày mai anh Nguyên có thể điện về` cho chuyển dầ`n lên đây được rồ`i.

- Tức là...

- Tức là – Đôi môi thoa chút son màu cánh sen mỉm cười – Tức là chỉ để tiêu thụ số´ hàng đó không lớn đâu, mà để cho anh Nguyên có thị trường rộng hơn làm ăn lâu lâu mới lớn đầ´y. Cái này để A Linh bàn thêm với... Việt Nam gọi là gì nhỉ?... à, để bàn thêm với ông xã mà.

- Nhưng còn giá...

- Hiểu mà. A Linh hiểu mà. Khi nghe điện của anh Bằ`ng, A Linh đã có sẵn mọi chuyện trong đầ`u rồ`i. Chắ´c chắ´n giá cao hơn giá thành phầ`n của anh Nguyên mà, còn cao đế´n đâu, lại phụ thuộc vào chấ´t lượng đầ´y.

Trời và biển bỗng bừng sáng. Câu nói dịu dàng quá đỗi đó lại mang một sức vang quá lớn, vang đế´n tận số´ phận hơn chục ngàn con người đêm ngày đang trông ngóng về` hướng biên cương này để hy vọng hay tuyệt vọng khiế´n cho Vũ Nguyên lặng người đi. Vẫn chỉ có Bằ`ng cùn là người phá vỡ cái lặng chìm huyề`n diệu đó. Anh chàng nhao đế´n, làm bộ quỳ gố´i, nâng bàn tay thiế´u phụ lên ngang miệng hôn rấ´t kiểu cách:

- Xin thay mặt những người thợi cạo mủ Việt Nam một thời gian khó bày tỏ sự biế´t ơn trước tấ´m lòng nhân ái rộng mở của em. Như

https://thuviensach.vn

thê´ mới dúng là tình quô´c tê´ vô sản liên hiệp lại chứ.

- Không có quô´c tê´ liên hiệp đâu – Thiê´u phụ rụt tay lại, khẽ chau mày – Quô´c tê´ bây giờ là thị trường, là lợi ích kinh tê´ thôi, đây chỉ là tình cảm của A Linh đô´i với những người bộ đội Việt Nam thôi.

- Hảo à? Một câu nói mang ý nghĩa địa chính trị toàn cầu – Bă`ng vỗ hai tay vào nhau nghe cái rô´p như súng nổ - Nhâ´t trí! Bây giờ ta đi vào cụ thể chút nhét, A Linh! Sô´ hàng này A Linh trực tiê´p mua hay uỷ thác?

- Không mua cũng không uỷ thác đâu. Lâu nay A Linh không còn dính gì đê´n mặt hàng lâm nông sản nữa, chậm lă´m, đã chuyển sang điện tử, xe máy rô`i. A Linh sẽ giới thiệu cho một bạn hàng chuyên làm tạm nhập tái xuâ´t có thị trường ở các vương quô´c Ả Rập rộng lớn. Người này cũng chán cao su rô`i nhưng A Linh nói, họ sẽ nghe thôi.

- Có tin được hoàn toàn không? Thị trường biên giới lúc này xuâ´t hiện nhiê`u ông chủ Mafia lă´m.

- Nhưng sẽ không Mafia với anh Nguyên đâu. Các anh cứ tin ở người này như tin ở A Linh đi. Tình hữu nghị Việt Trung... núi liê`n sông liê`n sông mà – Khẽ nhìn đô`ng hô` đeo tay – Bây giờ A Linh phải đi. Có một đoàn thương gia Canada mới sang, hẹn làm việc tô´i nay. Ông xã A Linh đang chờ A Linh ở đó. Tạm biệt, hẹn trưa mai dùng bữa, để anh Nguyên gặp người chủ hàng đó bàn cụ thể luôn. A Linh dặn anh thêm, mặt hàng cao su lúc này đang đọng, trong khi chờ thị trường chiê´n lược, đừng nghe ai xui bảo cứ đưa mủ thô, mủ chưa chê´ biê´n lên bao nhiêu cũng mua hê´t mà chê´t đâ´y. Họ có thể mua giá cao lượt đâ`u rô`i sau đó hạ dâ`n, hạ thật thâ´p, lúc đó

https://thuviensach.vn

không bán không được, bán như cho cũng phải bán, còn hơn là chở vê`. Mai gặp lại. Bai...

Thiế´u phụ đứng dậy, xanh biế´c, đẹp như nữ hiệp, khẽ bắ´t tay từng người rô`i quay lưng bước ra xe. Bă`ng nhìn theo, thở dài đánh sượt một cái:

- Vẫn tô´t bụng, vẫn đẹp, vẫn hào phóng nhưng đã ra dáng bà chủ của một tập đàon kinh tê´ đa quô´c gia lă´m rô`i: Lạnh, nghiêm, kìm nén, bận rộn và tiế´ng Anh đâ`y mô`m. Bai... Đâ´y, rõ ràng nhìn trong mă´t nàng biế´t nàng còn đang mê huynh mà khi bắ´t tay lại chỉ hững hờ, lướt như lô´i bắ´t tay chiế´u lệ trăm khách hàng khác. Đau! Nói đùa, bây giờ có cho tiê`n cũng không hình dung ra nổi một cô nữ binh A Linh ngơ ngác, yế´u đuô´i, bă´p chân tròn óng như con chim sẻ bị trúng tên dạo nào nữa. Ôi, đàn bà, đàn bà! Biế´n hoạt thay đàn bà...

Lúc â´y cả Vũ Nguyên, cả Bă`ng cùn đê`u không chú ý đế´n một điê`u, đó là ánh mă´t của Hùng tiê`n đô`n nhìn theo chiế´c xe đang bon đi vẩn lên lạ lă´m, vừa xâ`m tô´i, vừa loé chớp một tia man dại khổ đau, độc địa và giă`ng xé...

*

**

Buổi thương thảo với bạn hàng của A Linh bên nô`i lẩu Tứ Xuyên bô´c khói thơm nô`ng nàn đã tiế´n triển thật vô cùng dễ chịu. Cái dễ chịu này rõ ràng là do sự hiện diện mê`m mại cảu bà chủ sang trọng và xinh đẹp chứ chưa hẳn đã là do lợi nhuận của bản châ´t bán mua tạo ra. Người chô`ng Mỹ gô´c Hoa của A Linh đang bận làm việc với vị chủ tịch Phòng Thành bên kia sông, xin lỗi vă´ng mặt và nhờ vợ chuyển lời nhă´n đế´n Vũ Nguyên rằ`ng, ông râ´t tiế´c không được diện kiế´n với người ơn của vợ ông và hứa sẽ làm hê´t sức mình để tạo

https://thuviensach.vn

đâ`u ra cho cao su Việt Nam thâm nhập được vào thị trường Bă´c Mỹ. A Linh cũng không thể ngô`i lâu được, cô nói chỉ có thể giới thiêu hai người với nhau rô`i phải đi ngay. Biê´t bao nhiê`u việc câ`n giải quyê´t để sáng mai còn phải cùng chô`ng bay tới Thâm Quyê´n, nơi đóng đại bản doanh của tập đàon kinh tê´ có tên Woang Lin. A Linh kín đáo ra dáu cho Vũ Nguyên tiễn mình một đoạn ra cửa. Hai người lọt mình vào thang máy. Cô nó: "Người trợ lý của anh Nguyên sao có vẻ buô`n thê´?" Ông cười: "Tính cậu â´y nó thê´, không có gì đâu". A Linh nói khẽ: "Em bảo cái này này... ghé sát tai lại gâ`n đây..." Vũ Nguyên thật thà làm theo. Một nụ hôn ẩm ướt và nóng bỏng sà xuô´ng, đậu râ´t lâu, râ´t khát trên môi anh. Khi tỉnh lại, A Linh đã bước ra khỏi thang máy với câu nói cuô´i cùng, cũng ẩm ướt đê´n nhột nhạt: "Em yêu anh và sẽ cô´ gă´ng không bao giờ gặp lại anh nữa..."

Cái ông bâ´t thình lình đó đã theo ông ngọt ngào suô´t buổi thương kiê´n. Đô´i tác của ông là một người cùng chạc tuổi, to lớn, lông mày rậm, mă´t sáng, miệng rộng, mang một cái tên giô´ng Việt Nam, Chu Dương, và cũng nói đặc giọng Việt Nam, thoạt nhìn là cảm thâ´y tin cậy được ngay. Chu Dương nói với ông vô´n là người vùng này, mẹ Hoa, bô´ Việt, hô`i 79 gia đình ông phải chạy tị nạn sang bên kia sông rô`i ở lại luôn nhưng trái tim, lòng dạ ông vẫn thuộc vê` đâ´t Việt hiê`n hoà, ông sẵn lòng có thể làm được cái gì là làm hê´t lòng cho Việt Nam. Ông nói chuyện này có A Linh nói rô`i, không phải nhiê`u, ông châ´p nhận lâ´y cao hơn một giá so với giá thị trường, tức là 7 triệu đô`ng Việt Nam một tâ´n, lâ´y xong có thể phải chê´ biê´n lại, bên Việt Nam khâu chê´ biê´n còn sơ lược quá, rô`i mới xuâ´t sang Trung Đông được. Ông còn nói thêm, sẽ chỉ lâ´y một lâ`n này thôi, lâ`n khác, mọi chi tiê´t có thể khác đi.

Hơn một giá! Được lời như cởi tâ´m lòng. Lãi một triệu cho một tâ´n, hai ngàn tâ´n nhân lên là... Không biê´t nói thê´ nào để biểu thị

https://thuviensach.vn

hê´t nỗi xúc động và biê´t ơn trong lòng mình, Vũ Nguyên chỉ cầ`m tay ông khách nă´m chặt. Cám ơn ông, cám ơn đồ`ng chí, cám ơn A Linh, tôi biê´t rằ`ng rồ`i cho mãi tới những năm tháng sau này nó vẫn còn ngọt mãi trong lòng tôi, ngọt như vị ngọt trên môi mà em đã để lại trong thang máy một chiề`u biên ải xa ngái...

- Tuyệt! – Vũ Nguyên hào hứng nói với Hùng ngay khi hai thầ´y trò vừa bước ra khỏi cửa khách sạn – Ngay bây giờ cậu có thể điện cho nhà chuyển nhanh sô´ hàng lên được rồ`i, càng nhanh càng tô´t, tàu biển đợi lâu thì cho lên tàu hoả hoặc thuê xe tải, phải chớp lấ´y thời cơ, thương trường bấ´t trắ´c, biê´t đâu mọi sự lại đảo lộn.

- Anh Nguyên..., Hùng nói, nói nhọc nhằ`n như cái anh đang bị bệnh đau chân răng hành hạ - Hay là ta thử đợi thêm vài ngày nữa... biê´t đâu giá thị trường lên, lên trên cả cái giá 7 triệu này, khi â´y ta tung ra có khi...

- Hùng! – Nét mặt Vũ Nguyên chợt nghiêm lại – Cái đầ`u cậu bữa nay làm sao thê´ hả? Cậu có biê´t rằ`ng đây là cơ hội bằ`ng vàng không? Đợi! Đợi cái gì? Ừ, thì cậu, tôi có thể đợi nhưng cái bụng của hàng ngàn con người dưới kia có đợi được không hả?

- Em... Là em chỉ muô´n... có một giá bán tô´t nhấ´t.

- Không bàn nữa, điện đi! Mấ´y bữa nay tôi thấ´y thái độ của cậu lạ lắ´m đấ´y. Nê´u không muô´n đi thì sao không báo cáo ngay từ nhà, tôi sẽ cử người khác. Lạ thật!

- Không... Đây là trách nhiệm của em... em chỉ...

- Hay là cậu cho rằ`ng tôi bây giờ không còn là bí thư đảng uỷ, không còn cả đảng uỷ, tôi không đủ tư cách để chỉ huy cậu, không đủ quyề`n hạn quyê´t được cái gì hê´t?

https://thuviensach.vn

- Anh nói thế oan cho em... Em có bao giờ dám nghĩ về anh như thế đâu.

- Vậy thì thế này: Tiền chênh giá tính ra là trên 2 tỷ đồng, cậu vào sổ sách rành mạch, chi cho chỗ ông Chu Dương 20 triệu, chỗ cậu Bằng và A Linh mỗi người 10 triệu, nhờ cậu ấy chuyển hộ, chả thấm gì nhưng cũng gọi là cám ơn người ta, mà chi bằng quà kỉ niệm chứ không chi bằng tiền, họ không nhận đâu. Còn tôi với cậu, nhớ nhé, sẽ không có một xu nào cả, dù để có được hợp đồng này, người khác có thể đương nhiên hưởng lợi mười phần trăm.

- Dạ...

- Chắc không phải vì thế mà cậu lầm lì mấy bữa nay chứ hả?

- Dạ... Không ạ!

Tiếng nói của Hùng méo đi như sắp khóc. Vũ Nguyên vỗ mạnh vào vai cậu ta, cười, lâu lắm ông mới có được cái cười sảng khoái như thế:

- Tối nay để mừng bước đầu thắng lợi, chính tôi sẽ mời cậu đi nhà hàng, muốn hát hò, muốn nhảy nhót hay muốn gì thì tuỳ, mời bằng tiền tiêu chuẩn tiếp khác của tôi, chịu không?

- Dạ... tối nay em... mệt... em... cũng có chút việc ạ!

- Gặp cô nhân chứ gì? Tự nhiên, gặp sao thì gặp nhưng đừng làm khổ người ta, đừng làm khổ vợ con ở nhà đấy nhé!

Hùng quay đi và trên khoé mắt anh ta hình như cũng đang có rơm rớm một chút nước thật...

*

https://thuviensach.vn

**

Một tuần sau, chuyến sà lan trở hàng chạy ven biển cập bến lúc sáng thì buổi trưa, sau khi người của Chu Dương đã sang kiểm nghiệm xong, hai thầy trò ngay tắp lự đã chuẩn bị có mặt bên kia sông để hoàn tất các thủ tục với khách hàng. Ông định để sáng hôm sau sang làm cho nó khoan thai, bây giờ trưa rồi sợ cập rập, nhưng chính Hùng lại đề nghị cứ sang luôn, nhanh thôi mà đến sáng mai ông Dương lại có việc bận phải đi đâu.

Ừ thì sang. Việc hôm nay chớ để ngày mai, ngạn ngữ ông bà nói rồi. Ông gọi cậu phó phòng kinh doanh vừa theo tàu áp tải đến nơi, dặn nhỏ: "Nhớ nhé! Chỉ khi nào bọn tớ trở lại bên này sông với cuốn sổ tiên nắm chắc trong tay thì cậu mới được cho sà lan rời bến chứ không lại như cái thằng Thanh Hà, lơ mơ một chút là mất sạch trơn". Người phó phòng trả lời: "Sếp cứ yên tâm! Sếp nhớ là tụi em đã lăn lộn lõi đời ở cửa khẩu này rồi, không chơi ai thì thôi chứ ai dám chơi lại".

Cầu Ca Long chiều nay sao đẹp lạ, đẹp cả những bóng người cửu vạn lúi cúi đầm đìa mồ hôi, đẹp cả màu sắc phục biên phòng hai quốc gia và gió cứ thổi vi vút suốt hai đầu cầu như muốn nhạo cười loài người sao cứ thích phân chia ranh giới, cứ như tôi đây này, ngày đêm thổi lãng du qua lại lằn ranh hai nước thoải mái có sao đâu.

Tay ôm khệ nệ bức tranh sơn mài vẽ phong cảnh Việt Nam tìm mua tận Hạ Long, giá tuy có đắt hơn một chút so với mức dự kiến nhưng không sao, Hùng tiền đồn hơi lùi lại đằng sau, lặng lẽ bước. Tối hôm qua, hắn đã nhận được cú điện cuối cùng của Đăng Điền, cú điện chỉ vẻn vẹn hai chục chữ như những viên đạn chết chóc bắn thẳng khiến hắn không còn cách nào lùi được nữa và càng không thể lùi khi tối hôm trước nữa, tại một quán nhỏ cách

https://thuviensach.vn

chân cầu không xa, hắn đã có buổi gặp chớp nhoáng với hai kẻ đàn ông lạ mặt nói đặc sệt giọng Quảng Đông, hai kẻ vốn được bên công an Trung Quốc coi là bất hảo nhưng do một số phi vụ làm ăn trước đây, hắn buộc phải quan hệ. “Sau chuyện này, mày trả chúng tao bao nhiêu” Tên cầm đầu có râu quai nón hỏi. “Đúng hơn là chúng mày phải hỏi trả lại tao bao nhiêu?” Bằng tiếng Quảng khá thành thục, Hùng vặn lại với chất giọng rõ ra dân anh chị, cô hồn. “Ừ, trả lại bao nhiêu?” “Không một đồng tệ nào cả.” “Vậy mày làm việc này để làm gì? Hay định đưa chúng tao vào bẫy?” “Ngu! Đối với hai đứa mày muốn bẫy thì thiếu gì cách bẫy mà phải dùng cách ấy. Nhắc lại không một đồng tệ nào hết, chỉ yêu cầu xong việc, chúng mày bán xới cho xa, càng xa càng tốt và vĩnh viễn quên chuyện này đi, quên cả tao, coi như không có mặt trên đời này.” Trong bóng đêm, hai gã nhìn thằng đàn ông Việt Nam nhỏ bé nhưng chắc nịch một lúc lâu rồi cầm lấy tay hắn, đặt những bàn tay sần sùi của mình lên trên, thực hiện cái cử chỉ thề bồi đã trở nên quen thuộc của dân giang hồ xuyên lục địa.

*

**

Chu Dương đón hai người ở cửa khách sạn Đông Hưng với nụ cười thật tươi mềm trên môi. Hay thật, Vũ Nguyên thoáng nghĩ, có lẽ không ở đâu mà con người lại biết cách cười mềm mỏng trong mọi tình huống như con người ở cái quốc gia mênh mông đất đai này. Cái cười rất Trung Hoa đó nó có căn nguyên của nó khi Chu Dương thông báo: “Rất có thể bên Trung Đông họ sẽ chấp nhận một giá cao hơn, trong trường hợp đó, phía Việt Nam hoàn toàn được hưởng khoản chênh lệch này chứ không phải bên mua chúng tôi”. Không còn biết nói gì hơn, Vũ Nguyên chỉ còn cách xiết chặt bàn tay có đeo đá rupi của ông bạn hàng giàu lòng quân tử rồi cả ba bước nhanh vào một căn phòng rộng dài, sáng choang những chùm đèn cổ kính và

https://thuviensach.vn

được trang trí khắ́p tường toàn bằng tranh phong cảnh nhất mực tài hoa của danh hoạ Tề Bạch Thạch.

Nửa tiế́ng sau, họ đã vui vẻ bước ra cửa, cùng lên một chiế́c xe màu đen sang trọng rồi lăn bánh xuôi theo con đường dố́c lát đá xanh về phía ngân hàng Phòng Thanh. Ngân hàng cửa khẩu dù chỉ là cấ́p huyện nhưng cũng tân kì, tấ́p nập không thua kém bấ́t cứ ngân hàng nào thuộc cấ́p thành phố́ hay thị xã. Có vẻ là khách quen và khách sộp, Chu Dương được chính bà giám đố́c vận đồng phục xanh đen, cao phải đế́n thước tám, trắ́ng hồng, hai hàm răng đều tăm tắ́p đon đả ra tiế́p và thu sế́p cho được làm thủ tục nhanh chóng nhấ́t. Thực chấ́t toàn bộ cái gọi là thủ tục đó chỉ là để hình thành được một cuố́n sổ tiền cho phía Việt Nam mà bên mua đã chuyển tài khoản của mình vào đó, uỷ thác cho ngân hàng nắ́m giữ và có nhiệm vụ chi trả. Cuố́n sổ bìa đỏ, giấ́y đẹp ghi rõ phía ông Chu Dương đã chuyển vào ngân hàng một khoản tiền là 9 triệu 2 nhân dân tệ, tức tương đương 14 tỉ đồng Việt Nam theo thời giá hiện hành để mua lượng hàng cao su của ông Vũ Nguyên là hai ngàn tấ́n đã đóng bánh. Sau khi lập sổ, phía ông Nguyên có thể sử dụng mã số́ rút một khoản tiền đặt cọc là 15% để làm tin trước khi giao hàng, số́ còn lại sẽ được rút dần từng đợt trong vòng từ một tuần đế́n một tháng. Bên bán phải đảm bảo hoàn toàn bí mật mã số́ của mình, ngâng hàng không chịu trách nhiệm. Một tháng... Một tuần... Rắ́c rố́i quá nhỉ, Vũ Nguyên nghĩ trong đầu sao không để rút luôn một lần cho gọn.

Vẻ như đoán biế́t được cái suy nghĩ ấ́y, Chu Dương đi đế́n, cười: “Lâu lắ́c quá hả? Nhiều lần quá hả? Không sao, ngân hàng này là chỗ quen biế́t, hơi phiền hà một tý nhưng nế́u cần nữ đồng chí giám đố́c có thể giải quyế́t cho anh rút trong một lần cũng được mà” Nhìn trong mắ́t biế́t đấ́y là câu nói chân thành, Vũ Nguyên gật đầu cám ơn. Ông muố́n cho nhanh chóng xong chuyện tiền

https://thuviensach.vn

nong để còn trở vê` Công ty. Ở đó, ông còn có những nhức nhô´i câ`n phải được đục thông không thể để chậm được, ví như chuyện nên tiê´p tục ngô`i lại ở ghê´ giám đô´c. Buổi nói chuyện với ông Bảy đã thực sự tác động đê´n trí não của ông. Lạ thê´! Ngô`i nhà thì muô´n đi, đi rô`i lại muô´n vê`.

Chỉ vậy thôi cũng loay hoay mâ´t gâ`n hai giờ đô`ng hô`. Đê´n động tác quan trọng nhâ´t là ghi nhớ mã sô´. Để đại diện bên mua là Chu Dương ngô`i chờ ở ngoài, bà giám đô´c dẫn thày trò bên bán vào một căn phòng nhỏ và kín như căn phòng gọi điện thoại có đặt chiê´c màn hình vi tính đã chứa toàn bộ tinh thâ`n bản hợp đô`ng tài chính vừa rô`i và đóng cửa đi ra. “Khiê´p! Vũ Nguyên là bộ lè lưỡi lă´c đâ`u – Cứ như đang hoạt động tình báo không bă`ng. Hùng, cậu quen rô`i, cậu ra mã sô´ đi!” “Â´y, không được đâu ạ!... – Giọng Hùng chợt trở nên mê`m oặt – Thường là người phụ trách cao nhâ´t phải làm việc này...” “Ừ thì mình ra vậy”. Có một chút thích thú trong câu nói, Vũ Nguyên đi đê´n trước màn hình. Ra sô´ mâ´y bây giờ? 311 hay 312? Hay chơi cả bô´n sô´ 3312 cho dễ nhớ?... Chà chà! Cái anh mã sô´ này là ghê gớm lă´m đây. Không có nó hoặc nhớ sai vê` nó một xíu thôi thì cũng coi như cả đô´ng tiê`n nă`m đâ´y mà chịu chê´t cứng không rút ra nổi chỉ một đô`ng nào. Xem nào... Chọn sô´ nào nhỉ?... A! Tô´t rô`i, ông reo thâ`m trong bụng, cứ lâ´y ngày sinh tháng đẻ của thă`ng bé cho có ý nghĩa và cũng không quên được. 1980! Đúng, 1980 được đâ´y, con sô´ này có khi hên. Ông định đưa tay gõ lên bàn phím thì tiê´ng Hùng bật lên: “Sê´p... Theo nguyên tă´c bảo mật, chỉ một người được biê´t, em xin phép ra ngoài...” “Vẽ chuyện! Tôi với cậu chứ là ai mà phải mật với không mật. Đứng đâ´y, nhỡ có trục trặc máy móc gì còn gỡ”.

Hùng ý nhị quay hẳn lưng lại nhưng là một độ quay vừa đủ để tâ´m kính trước mặt có thể soi tỏ toàn bộ chiê´c màn hình 17 in ở đă`ng sau. Im lặng... Tiê´ng ngón tay gõ vào nút phím chậm rãi,

https://thuviensach.vn

gượng nhẹ nhưng đanh chắc vang lên như tiếng đạn nổ. Chiếc màn hình sáng bạc hiện rõ bốn con số đen mun, quằn quẹo như bốn con rắn giun đang phì nọc độc. Đôi mắt mất ngủ của Hùng chợt nhắm nghiền lại. "Xong rồi! – Vũ Nguyên quay lại tươi cười – Bây giờ ra quầy rút thử tiền đặt cọc xem mã số có hiệu nghiệm không. Nói đùa, cái anh Tàu này làm ăn cũng thâm thuý thật". Để Hùng ra trước, ông khoá mã, tắt máy rồi ra sau.

Cái cười sáng trắng của Chu Dương đã đón hai người ở cửa phóng rồi dường như với tư cách là chủ nhà, ông dẫn họ đi đến một quầy gần nhất. Lại có một cái cười con gái thật tươi đón họ sau lần cửa mica có trổ lỗ. Tại đây, những ngón tay trắng muốt gõ nhẹ lên bàn phím như đang dạo một bản đàn Piano... Toàn bộ nội dung hợp đồng ngay tức khắc hiện lên màn hình không sai một dấu phẩy. Lại cười, cú gật đầu hết sức duyên dáng và chân cảm. Vũ Nguyên thở phào. Thế là xong. Là mã số đã hoàn toàn được xác minh, tìm đến ngân hàng hay các cơ sở đổi tiền tư nhân quen biết để nhận tiền từ bên này chuyển qua bằng tín hiệu, bắt đầu là 15 phần trăm đặt cọc, theo đúng giá hối đoái từng ngày. Nhận được, a lê hấp, có thể cho sà lan nhổ neo. Kể thế cũng hay. Giả thử bắt cha con phải lễ mễ ôm cả cục tiền ngoại quốc to bằng cái đầu gối gấp qua cầu rồi lại lễ mễ đi tìm chỗ đổi tiền mồ hôi mồ kê như cái thằng buôn lậu thì có mà bỏ mẹ!

Nhét cuốn sổ tiền cẩn thận vào trong cặp, Vũ Nguyên tính tạm biệt Chu Dương sang sông để phát lệnh chuyển hàng cho kịp tối nhưng ông bạn hàng lắc đầu cười lớn:

- Chuyển lúc nào chả được mà, quan trọng gì cái đó đâu đồng chí. Cái quan trọng nhất lúc này là nghe nhạc, uống rượu ở tửu lầu. Sau một việc như thế, chúng mình có quyền đòi hỏi được thư giãn chút chút chớ.

https://thuviensach.vn

Vũ Nguyên nhìn sang Hùng, Hùng hình như chỉ chờ có vậy, vội gật đầu nhưng liều đó lại lắc rồi lại gật như cái người bắt đầu vào cơn sài đẹn.

- Thôi được! – Vũ Nguyên quyết định – Chu tiên sinh đã có lòng như vậy, chúng tôi đâu dám khước từ. Nhưng với một điều kiện: bữa ăn này Chu tiên sinh cho chúng tôi được trả dù Chu tiên sinh là chủ.

- Ây zà! – Lại cười lớn – Quan trọng gì à. Huynh đệ chi binh, ai trả chả được, các đồng chí đã cho tôi bức tranh sơn mài đẹp lắm, tôi sẽ đem về treo ngay tại phòng ngủ, vợ tôi chắc sẽ mừng lắm à. Nào, mời lên xe đi!

*

**

Lúc ấy đã là bốn giờ chiều. Vũ Nguyên nghĩ rằng cùng lắm là chỉ đến khoảng 5 giờ là mọi thủ tục xã giao ăn uống sẽ xong và khi ấy trở về còn kịp. Nhưng chẳng ngờ chiếc đồng hồ trên vách gỗ đã đổ chuông bảy tiếng mà bữa ăn diễn ra quá đỗi mặn nồng. Hồ rộng, gió mát, rượu êm lại còn thịt thú rừng tươi càng ăn càng ngọt miệng và cách chào mời khách tinh tế đến vi rượu của những cô gái vận sường xám cao ráo đẹp hiền như những tiên nữ khiến cho không một kẻ lãng du nào có thể đủ can đảm bỏ về nửa chừng rượu được.

Ông không còn nhớ mình đã đưa vào cổ họng bao nhiêu ly rượu nữa. Men nồng và tiếng hát con gái điệu dân ca xứ Quảng đã đẩy ông lên, dìm ông xuống làm đầu óc ông lúc này lúc thì tan chảy lúc thì vón cục lại. Ông cười ngẩn ngơ, đàn bà và rượu, âm nhạc và thiên nhiên. Phải chăng nghĩa sống đời người cũng chỉ gói trong những mùi vị thánh thần này thứ mùi vị tưởng chừng như có cả cái hơi thở phập phồng của ngàn năm lịch sử Trung Hoa hùng tráng và đẫm lệ

https://thuviensach.vn

thổi vào. Lã Bố´ và Điêu Thuyề`n, Hạng Vũ và Ngu Cơ, Trụ Vương và Đát Kỷ, Hà Thương và... Chao ôi! Cảnh sắ´c này, giọng hát này, tiế´ng nhạc này cứ gợi đế´n hình ảnh em làm sao, Hà Thương! Lúc này em đang ở đâu, làm gì, bệnh tật ra sao rồ`i? Ước ao vô cùng có một lầ`n được ngồ`i với em ở nơi chố´n bồ`ng lai như thế´ này, nghe nhạc, yên lặng, sương rơi và tan biế´n, thế´ cũng là xong.

- Muộn rồ`i anh Hai! – Tiế´ng Hùng vang lên ngay bên cạnh.

- Muộn hả? – Ông giật mình chấ´p chới nhìn đồ`ng hồ`, giọng nhịu cứng – Mấ´y giờ rồ`i... Bỏ mẹ, đã gầ`n 8 giờ rồ`i kia à?... Ừ, thì về`. Chế´t chửa, rượu ngon quá, tưởng uố´ng không say...

- Uố´ng nữa! – Bàn tay đỏ hồ`ng của Chu Dương đặt nặng lên vai không cho ông đứng dậy – Về` làm gì. Về` cũng ngủ mà ở đây cũng ngủ, uố´ng một bình nhỏ nữa thôi, về` bây giờ, các em nó buồ`n.

- Đúng! Chu tiên sinh nói đúng! – Vũ Nguyên huơ bình rượu nên – Để cho đàn bà buồ`n là một cái tội không thể tha thứ được của cánh đàn ông. Uố´ng tiế´p! Uố´ng một bình nữa. Cho nghe lầ`n nữa bản: "Vũ vương việt cơ" đi!

- Anh Hai! – Hùng gọi nhỏ - Thế´ còn hàng?

- Hàng gì? Cao su ấ´y hả? Hai ngàn tấ´n ấ´y hả? Chuyện nhỏ. Nhấ´t thời tầ`m thường, vô nghĩa hế´t. Chỉ tình yêu là có nghĩa.

- Dạ... Nhưng anh em đang chờ lệnh.

- Thì điện về` sổ đã cầ`m rồ`i, sáng mai cứ cho hàng sang sớm, được chưa?

- Dạ... Con mắ´t bên trái Hùng loé lên nhưng con mắ´t bên phải lại tắ´t ngấ´m như có một cánh quạ đen rầ`m nào vừa lướt qua. Hắ´n xin phép đứng dậy đi ra ngoài...

https://thuviensach.vn

*

**

Phải tới 11 giờ đêm, hai thày trò mới dịu dựa nhau vê` đê´n khách sạn. Vũ Nguyên không còn hay biê´t gì nữa, vào được phòng một cái là ông để nguyên cả giâ`y nă`m vật ra liê`n. Những cơn cuộn thă´t trong ngực ông không cho ông gượng thêm một chút nào. Ông nă`m như hôn mê, da tái nhợt, hơi thở nặng nhọc đứt quãng. Hùng ngô`i xuô´ng tỏ rõ vẻ lo lă´ng, hê´t đặt tay lên đâ`u ông lại lâ´y gô´i kê đâ`u ông lên cao hơn. Sau một lát biê´t chă´c sẽ không có gì xảy ra ngoài dâ´u hiệu thông thường của người mă´c bệnh tim khi uô´ng quá nhiê`u rượu, hă´n đứng dậy bô`n chô`n nhìn qua cửa sổ xuô´ng dưới đường. chỗ đó, sau một lùm cây nhâ´p nhoá ánh sáng, có hai bóng người đen ngòm cũng đang đứng nhìn lên. Hă´n bâ`n thâ`n một lúc, định giơ tay tă´t đèn nhưng lại bỏ xuô´ng, quay nhìn vào khuôn mặt người đang ngủ. Nhìn lâu lă´m, cái nhìn trô´ng rỗng, nhìn như không nhìn gì cả, nhìn như đang nhìn ngược vào con người mình... Một châ´m sáng đèn pin vút lên từ dưới đường, đậu dính vào mặt kính cửa sổ, xoáy miê´t như thúc giục lại như đe doạ. Biê´t là không thể làm gì khác hơn được nữa, hă´n gâ`n như quỳ xuô´ng, châ´p hai tay lên ngực, hướng vê` phía người nă`m, nói lâ`m râ`m: “Anh Nguyên... Em đành mang tội với anh... Em không muô´n hại anh nhưng... Xin anh tha tội cho thă`ng em khô´n nạn đã cùng đường này...”

Nói xong, hă´n đưa tay lên tă´t công tă´c đèn. Nhận được tín hiệu â´y, rọi đèn pin nơi cửa sổ rơi đi. Cả gian phòng chìm trong bóng tô´i. Cả thị xã chìm trong bóng tô´i. Và cả thị trâ´n biên cương đô´i với hă´n lúc này cũng đang chìm trong bóng tô´i lạnh lẽo. Chỗ kia, tiê´ng thở của Vũ Nguyên vẫn vang lên nhọc nhă`n như tiê´ng rít của định mệnh. Trong khoảnh khă´c, hă´n đã định nhào đê´n đánh thức ông dậy, sẽ nói hê´t cho nghe mọi chuyện rô`i muô´n ra sao thì ra. Nhưng

https://thuviensach.vn

rô`i vẫn đứng đó chôn chân như có bàn tay tanh tưởi của quỷ giữ dịp, ràng níu...

Trong im ă´ng, có tiê´ng chân lướt nhanh ở hành lang rô`i liê`n đó là tiê´ng gõ cửa oai vệ, tiê´ng gõ của quyê`n lực vang lên chát chúa. Đèn bật sáng. Vũ Nguyên vùng dậy, hai con mă´t đỏ ké của ông châ´p chới trước một luô`ng sáng đèn chém thẳng vào mặt. Mở được mă´t ra, ông giật thót khi thâ´y lù lù ngay trước mặt mình là hai nhân viên cảnh sát mang să´c phục Trung Quô´c xanh biê´c, súng ngă´n ghìm trong tay đang nhìn găm thẳng vào ông với cái nhìn giá băng, cô hô`n như cái nhìn của tử thâ`n. Một người hâ´t nhẹ mũi súng ra hiệu bảo ông ngô`i dậy ngay, mặc quâ`n áo cho chỉnh tê` vào để nhà chức trách còn làm việc.

Ông bô´i rô´i làm theo, bô´i rô´i đưa mă´t vê` phía Hùng đang đứng như hình nhân ở góc nhà ra ý hỏi đã xảy ra chuyện gì vậy? Sự xuất hiện của hai nhà đương chức sở tại kia có ý nghĩa gì đây? Tránh nhìn vào mă´t ông, giọng Hùng khổ sở đê´n không khổ sở hơn được nữa:

- Họ bảo... Nhận được thông báo ta có chứa hàng quô´c câ´m nên vào khám xét.

- Quô´c câ´m? – Bâ´t giác nhê´ch một miệng cười râ´t nhạt – thì nói họ cứ việc khám xét đi nhưng đừng súng ô´ng như quân hă`n thù như thê´, nhìn chán lă´m.

Hùng quay sang nói với hai người kia bă`ng thứ tiê´ng Quảng trọ trẹ. Hai người hừm một cái rõ to như Trương Phi hét trên câ`u Trường Bản rô`i cũng miễn cưỡng tra súng vào bao. Bă´t đâ`u một cuộc khám xét râ´t ư là chuyên chính. Quâ`n áo, túi tă´m, đô` đạc được lột ra bă`ng hê´t. Lộn trái cả chiê´c cặp da đựng giâ´y tờ tài liệu, tiê`n nong ông gô´i ở đâ`u giường... Không thâ´y gì. Đê´n gâ`m

https://thuviensach.vn

giường, gầm tủ, gầm ghế, được nhấc lên, xô dịch, lật nghiêng, bẻ quẹo rút ra đóng vào ầm ầm. Hùng lén nhìn ra cửa rồi lại nhìn nhanh về phía ông. Ông vẫn quay mặt ra cửa sổ bập thuốc vẻ không màng gì đến cái trò trẻ con dớ dẩn này.

Lát sau mọi tiếng động cũng im. Viên cảnh sát đứng tuổi nói tuột một câu gì đó với Hùng, giọng nói cũng như thái độ đã trở nên hoàn toàn khác hẳn. Hùng dịch lại cho ông nghe. Giọng dịch vẫn khổ sở như có ai chẹn lấy họng:

- Họ... Bày tỏ sự xin lỗi vì đã làm kinh động giấc ngủ của anh... Họ nói lỗi là do thông tin sai lạc chứ thực lòng họ không muốn thô bạo thế này, họ xin lỗi.

- Thôi được rồi – Vũ Nguyên quay lại, mặt tươi hơn, khẽ lắc đầu mỉm cười. – Xin lỗi gì mà xin lỗi nhiều thế. Nói với họ là không sao nhưng cần cũng nên chọn tuỳ từng đối tượng mà khám xét.

Hùng nói lại. Cả hai gật đầu lia lịa rồi đứng nghiêm, đưa tay lên vành mũ chào rất đều như chào tổng thống rồi đi lùi trở ra theo đúng cung cách quân tử tàu của người có lỗi.

- Mình mệt quá! – Vũ Nguyên lại nằm xuống giường – Mấy giờ rồi?... Ba giờ kém, còn sớm, cậu dọn dẹp qua loa rồi tắt đèn, ngủ tiếp. Chà! Không thể đùa được với cái thứ rượu ngọt lự như nước mía này mà ngấm chết người về sau. Khó thở quá...

Ông trở người, vùi đầu vào trong gối, mỏng manh, bất động. Giữa phòng, Hùng vẫn đứng như chiếc bóng, mắt mở to nhìn trừng trừng vô hồn vô cảm vào cái miệng há hốc của chiếc cặp da để ở đầu phòng...

*

https://thuviensach.vn

**

Sáng hôm sau, cũng phải đế´n tám, chín giờ, lại chính là Vũ Nguyên hô´t hoảng dựng anh chàng nhân viên của mình dậy:

- Hùng! Chế´t mẹ rô`i! Mâ´t cuô´n sổ rô`i! Cậu dọn, có câ´t ở đâu không?

- Không... em không sở đế´n chiế´c cặp... Em tưởng...

- Tưởng cục cứt! Thế´ thì mâ´t mẹ nó rô`i... Hay là đêm qua, lúc tă´t đèn đi ngủ lại, cậu quên không chô´t cửa?

- Không... Em có chô´t chứ.

Hă´n vội đi đế´n cánh cửa rung mạnh như để chứng minh ră`ng không có ai động đế´n nó cả rô`i trở vào làm bộ lục lọi tìm cuô´ng cuô`ng mọi đô` đạc, mọi ngóc ngách.

- Thôi, tìm làm gì nữa! – Vũ Nguyên rên lên – Còn có nữa đâu mà tìm. Hả, hay là... - Đôi mă´t ông chợt trợn tròn – Hay là chính hai gã công an kia nó... Cậu có nghĩ ră`ng có thể chính là hai gã đó không?

- Em... em không biế´t.

- Cậu thì biế´t cái mẹ gì. Đã bảo vê` luôn chiê`u qua lại còn nhậu, nhậu! Đáng lẽ cậu ở đây lâu, rành chuyện, cậu phải kiên quyế´t can ngăn tôi chứ, đă`ng này... Đi báo công an ngay!... Khoan đã, cậu điện ngay cho ông Chu Dương biế´t tình hình này, câ`n phải làm sớm không chế´t cả nút bây giờ.

Chỉ không đâ`y 10 phút sau giám đô´c Chu Dương đã có mặt. Chỉ nghe qua câu chuyện và thoáng nhìn hiện trường vẫn còn ngổn ngang, ông đã hiểu ngay, khẽ lă´c đâ`u ngao ngán:

https://thuviensach.vn

- Chậm mấ t rồ `i! Hai thă `ng đêm qua là hai thă `ng giả danh công an rồ `i. Gầ `n đây chúng hay giở cái trò này, quên, hôm qua tôi không dặn anh, đó cũng là lỗi của tôi một phầ `n vì đã giữ anh lại. Nhưng vẫn còn hy vọng ở cái mã số ́. Có sổ nhưng không có mã, chúng vẫn sẽ không rút được một đồ `ng nào cả. Đi! Bây giờ đồ `ng chí này – Ông chỉ Hùng – đi với một người của tôi đế ́n báo công an để xác định có đúng là công an giả không, còn tôi với anh ta phải đế ́n ngân hàng ngay.

15 phút sau, câu trả lời của bà giám đố ́c ngân hàng đã giáng sấ ́m sét xuố ́ng giữa đỉnh đầ `u khiế ́n Vũ Nguyên chút nữa té xỉu: “Cách đây hơn một giờ đồ `ng hồ ` có một người đã đế ́n xin được rút hế ́t rồ `i. Tưởng là người của các anh nên tôi đã đồ `ng ý cho giải quyế ́t” “Rút hế ́t?” Ông hỏi như mê. “Vâng! Cũng là vì nể tình chỗ quen biế ́t với đồ `ng chí Chu đây”. Ông nhìn căng chă `ng vào mă ́t Chu Dương. Đôi mă ́t â ́y cúi xuố ́ng như để xác định đó là sự thật.

Thấ ́t thểu là đế ́n cửa, câu nói thứ hai của Hùng vừa trờ tới giáng tiế ́p cho ông một đòn nữa. Hùng bảo: “Đúng là công an giả dạng vì chỗ họ xác đinh đêm qua không ai có trách nhiệm đi kiểm tra khách sạn và cũng không nhận được thông tin gì vê ` buôn lậu hàng quố ́c cấ ́m cả”.

Chưa hế ́t! Câu trả lời thứ ba qua điện thoại tự động của phó phòng kinh doanh mới làm cho anh quỵ hẳ: “Nhận lệnh sế ́p, ngay sáng nay em đã cho sà lan nhổ neo sang sông và đế ́n lúc này thì việc giao hàng cơ bản đã coi như hoàn tấ ́t, bọn em chuẩn bị cho sà lan trở vê `”.

Thế ́ là hế ́t! Hế ́t hẳn. Đầ `u óc vỡ toác, toàn thân tê lạnh, Vũ Nguyên rơi người xuố ́ng vạt cỏ ướt nhoét bên vệ sông và nế ́u Hùng không kịp níu lại thì ông đã ngã nhào vào dòng nước đang cuộn chảy rồ `i. Kệ mẹ tao! Ông hấ ́t mạnh tay Hùng, muố ́n hét lên như thế ́.

https://thuviensach.vn

Hàng đã giao, tiê`n đã mâ´t, hoàn toàn tră´ng tay. 14 tỷ đô`ng, cả sản nghiệp quý giá này của hơn chục ngàn con người một lúc hoá tro than. Biê´t ăn biê´t nói với mọi người thê´ nào đây? Còn mặt mũi nào nhìn ai nữa! Khô´n nạn! Một thă`ng người khô´n nạn! Trời ơi! Như vậy mà vẫn còn tự xưng là giám đô´c nữa ư? Tên phá hoại ghê tởm nhâ´t trong những tên phá hoại chứ giám đô´c nỗi gì...

Ông cứ ngô`i như hoá đá ở đó cho đê´n lúc mặt trời lặn. Ai hỏi không nói, ai mời cũng không ăn. Cuô´i cùng chính Hùng phải đem lại một mảnh vải nhựa đê´n đứng che cho ông khi trời bă´t đâ`u lác đác có những giọt mưa rỏ xuô´ng.

- Hùng đâ´y à? – Tiê´ng ông lào phào – Cả ngày nay cậu vẫn ngô`i với mình đâ´y ư? Sao không đi ăn một miê´ng đi!

- Em... em không đói – giọng Hùng nghẹn tă´c.

Một chiê´c ô tô xịch đỗ. Bă`ng nhảy xuô´ng, hỏi như quát:

- Anh Nguyên! Làm sao lại có thể như thê´ được. Nghe báo tôi không tin, phóng đi tìm anh mãi mới thâ´y. Tóm lại là sao?

- Nói khẽ chứ - Vũ Nguyên cười nhợt nhạt – Mình nhức đâ`u lă´m. Bă`ng này, trả lời thật cho mình biê´t đi: Vào những trường hợp như thê´ này, có khi nào người ta sẽ tìm ra được cho mình không?

- Khó lă´m! Thường lâ´y xong là chúng tìm đường tẩu thoát qua biên giới ngay.

- Có khi nào chính ngân hàng họ thông đô`ng với bọn gian không?

- Không có đâu – Bă`ng gạt phă´t – Đời nào họ tự đào mô` chôn mình mà dù có muô´n thông đô`ng cũng đâu có được.

https://thuviensach.vn

- Thế còn bên mua? Liệu...

- Huynh muốn nói đến chỗ ông Chu Dương? Huynh nói vậy là khoác luôn đệ vào theo đó. Không bao giờ! Không khi nào! Trừ khi huynh để lộ mã số ra cho ông ấy biết. Mà cũng không đời nào. Chỉ một phần ngàn như thế là ông ta sẽ bị giới thương nhân chôn sống ngay. Đệ có thể mang máu ra để đảm bảo...

- Thế thì ai? Chả lẽ lại là tôi? Chỉ có tôi mới nắm được mã số...

Bật một tiếng cười chát đắng. Tiếng cười ấy xuyên thẳng vào cái nhìn của Hùng khiến cổ hắn gục xuống như bị trúng tên độc.

- Huynh à! – Bằng nói – Đệ đã điện cho A Linh biết tin này, cô ấy nhắn bảo huynh đừng quá tuyệt vọng, cô ấy hứa sẽ làm mọi cách để tìm ra vụ này và trước mắt sẽ cho huynh vay tạm 2 triệu tệ để gỡ bí trong lúc khó.

- Nói mình cám ơn nhưng... thôi, không muốn phiền đến cô ấy – Vũ Nguyên đứng dậy – Vay rồi làm sao trả được, lấy cách nào mà trả hay là... Mình làm mình chịu, xin tất cả bạn bè đừng quá bận tâm. Bây giờ mình qua sông, qua đó rồi tính, lúc này đầu óc rối tinh không nghĩ được cái gì nữa – Quay qua Hùng – Cậu đến cửa khẩu liên hệ trước đi kẻo rồi quá giờ họ lại không cho sang.

Hùng đi khỏi, Bằng nhìn theo giây lát, quay lại:

- Hỏi thật huynh nhé! Đã khi nào huynh nghĩ đến cậu ta có thể dính líu vào vụ này không?

- Bậy nào! – Vũ Nguyên trừng mắt - Người đồng đất chúng mình có thể có khuyết nọ tật kia nhưng không bao giờ, không một ai có thể làm được điều táng tận lương tâm nhơ bẩn ấy cả. Hơn nữa – Ông nói tiếp sau một phút im lặng – trong phòng lúc ấy chỉ có một

https://thuviensach.vn

mình mình, minh muố́n cả hai cùng ghi nhưng cậu ấy đã kiên quyế́t không nghe, đứng quay lưng lại. Mình chỉ nghĩ rằ̀ng chuyện tiề̀n nong tài chính mà luỵ vào công nghệ hiện đại quá, có khi lại sơ xảy, dù là xác xuấ́t chỉ một phầ̀n nghìn.

- Thì đệ cứ nói vậy. Chỉ lưu ý huynh một điề̀u: ở đời nhiề̀u khi đồ̀ng tiề̀n có sức mạnh hơn lương tri nhiề̀u lầ̀n và trong cõi thương trường này, không việc gì là không có thể xảy ra hế́t. Nào, lên xe, đệ đưa huynh ra cầ̀u. Nế́u ngày mai vì lý do gì đó không gặp lại huynh nữa, đệ chỉ nói một câu thế́ này: Nế́u tới đây cuộc số́ng có gì căng thẳng quá, mà chắ́c chắ́n sẽ hế́t sức căng thẳng nế́u vụ này không tìm ra, huynh cứ vấ́t quách ráo trọi lên đây, đệ sẽ lo hế́t mọi chuyện.

Phải lúc khác, ông đã đưa tay ra xiế́t chặt tay bạn nhưng lúc này ông chỉ im lặng, mắ́t nhìn ngơ ngẩn xuố́ng dòng sông nước xiế́t.

*

**

Câu nói của Bằ̀ng thừa. Ông linh cảm rằ̀ng đây là lầ̀n cuố́i cùng mình có mặt ở vùng biên cương xa xôi và dữ dội này. Con người ông không thể vấ́t váo trọi và cũng chẳng thể lên đây để làm lại một cuộc đời khác. Ông phải hoàn toàn chịu trách nhiệm về̀ vụ việc này, mình ông thôi mà không cầ̀n thêm một người nào khác.

Đã một tuầ̀n trôi qua trong vật vã chờ đợi không có tăm tích gì. Bằ̀ng sự trải nghiệm khe khắ́c, ông hiểu rằ̀ng nội vụ như vậy là đế́n 90 phầ̀n trăm coi như hỏng. Những chuyện tương tự như thế́, nế́u tìm được là tìm được ngay mà không được ngay thì coi như mấ́t. Một buổi tố́i ông gọi Hùng đế́n bên giường bảo: “Thu dọn đồ̀ đạc đi! Không còn gì để chờ nữa, ngay sáng mai ta xuôi Hà Nội rồ̀i ra sân bay về̀ Công ty” Hùng vẫn ngồ̀i lỳ, chỉ gương mắ́t nhìn ông

https://thuviensach.vn

như nhìn vào người xa lạ. Lòng ông bỗng se thắ t. Thă `ng bé gâ `y đi nhiê `u quá! Từ hôm sang sông đê ́n giờ nó chỉ trùm chăn kín mít không nói không rã `ng cũng không ra khỏi nhà nửa bước. Sợ nó buô `n quá làm liê `u, ông phải gượng bảo: “Chuyện đã xảy ra rô `i, đừng nghĩ ngợi nhiê `u mà mang bệnh vào người. Tâ ́t cả lỗi do tao, mày không có gì dính dáng cả. Dậy, tranh thủ đi ra chợ xem có gì mua được cho mâ ́y đứa nhỏ chút quà thì mua đi! Tao vẫn còn chút tiê `n đây”. Hùng nâ ́c nhẹ trong cổ: “Em làm khổ anh rô `i... Việc này là của em... Đáng lẽ anh không nên đi, không nên vào cái ngân hàng â ́y...” Ông vỗ vai Hùng cười: “Nói năng vớ vẩn! Sao lại không nên đi? Thôi, dậy, ra phô ́, tôi với cậu cùng ra, ít nhâ ́t là cũng nên ngă ́m lại lâ `n cuô ́i cái nơi đã có nhiê `u gă ́n bó này. Đi!”

*

**

Đó là vào ngày 24 tháng 7 năm 1999.

Vê ` Công ty được đúng một tuâ `n, sau khi đã tạm quen được cái nhìn oán trách, thậm chí cả hận thù của không ít người, tâ ́t nhiên vẫn có cả những cái nhìn an ủi, khich lệ của sô ́ đông, giám đô ́c Vũ Nguyên chính thức làm đơn từ chức và chịu kỉ luật đảng ở hình thức cao nhâ ́t. Từ chức nhưng ông không xin vê ` nhà mà xin được ở lại làm một nhân viên bình thường không ăn lương. Bă `ng cách đó ông muô ́n cuộc đời mình cho đê ́n lúc chê ́t vẫn phải gánh chịu cái tổn thâ ́t vật châ ́t quá lớn kia mà chẳng thể một lúc phủi tay được.

Ông nhâ `m và cả những người hiểu ông, yêu ông, trả lời can dán ông cũng nhâ `m. Cái quyê ́t định tưởng như là hê ́t sức biê ́t điê `u và hê ́t sức dũng cảm â ́y trước một luô `ng thông tin đang thổi râm ram khă ́p các cánh rừng cao su. Người ta đang chuẩn bị đem ông ra khởi tô ́ bởi cái sự biê ́n mâ ́t của 14 tỉ kia là râ ́t đáng nghi ngờ.

https://thuviensach.vn

Ông tin, ban giám đốc tin, đảng uỷ tin và ngay cả người bạn thân thiết nhất của ông là Vận cũng không muốn bác bỏ. Bác bỏ sao được nữa một khi người ta nhất quyết nhập các tội danh chưa được kết luận trước đây của ông vào tội danh vừa rồi là một như một điều minh chứng, một điều sáng tỏ.

Và một điều làm ông bất ngờ và đau đớn nhất là sự trở mặt không thể hiểu được của Điền. Chính trong một cuộc họp tay ba trong ban giám đốc, hắn đã lia thẳng bàn tay vào mặt ông, giọng như xé rách: "Đây là cái giá phải trả cho cả một quãng đời toàn những ngông cuồng, chơi trội, coi khinh thiên hạ của đồng chí! Cách tốt nhất lúc này là đồng chí tự còng tay mình lại mà lên công an đầu thú thay vì để cho tất cả những người dân lương thiện đang trở thành nạn nhân kia đến xé xác đồng chí như xé xác một tên ác bá gian hùng nhất". Ông lên cơn đau tim phải đóng cửa mất nửa ngày trước câu nói không bao giờ có thể hình dung ra được này. Rồi cũng qua cái đau đớn khủng khiếp nhất đã xảy ra, những đau đớn tiếp sau cũng không còn mang sức tàn phá gì ghê gớm lắm nữa. Con người ông đã trở thành gần như là miễn dịch. Nhưng sự linh cảm trong ông về một thời khắc định mệnh lại từng phút được hình thành.

Rất bình thản, trước khi cái tiếng gõ định mệnh đổ xuống đầu, ông đã có một buổi ngồi với Vận rất lâu giữa phòng giám đốc. Đối phó ư? Hay tìm cách chạy tội? Hay quyết định tìm ra kẻ giấu tay trong chuyện này để chơi một mẻ lành làm gáo vỡ làm môi như một số người thoáng nghĩ khi nhìn thấy dáng ngồi chụm đầu của họ? Không! Vẫn đơn giản như khí trời, bình dị như đất đai, suốt cả ba giờ đồng hồ đó, có bao nhiêu ý tưởng, dự án, phương án, kinh nghiệm, kiến thức, tài liệu... ông đều đem ra bằng hết trao lại cho bạn. Và nếu có nghe được thì câu cuối cùng như rút ruột mà người nữ tạp vụ mới lên thay ông già Thái phải đi nằm điều trị dài ngày nghe thấy là:

https://thuviensach.vn

“Mình dự đoán việc này rồ̀i sẽ xảy ra, chỉ không ngờ nó xảy ra nhanh thế́. Cậu ở lại cố́ làm nố́t những việc mình đã ấp ủ lâu nay. Nhấ́t là dự án cổ phầ̀n hoá. Cái nghiệp làm cao su này sẽ còn trắc trở thấ́t bát đế́n suố́t đời con đời cháu, chỉ có cổ phầ̀n hoá chỉ có cách biế́n cây cao su như cây nhà mình, mủ cao su như máu thịt của mình mới mong mở mày mở mặt ra được. Mình không hố́i tiế́c gì cả, tiế́c là phải ra đi quá sớm. Nhớ thỉnh thoảng đi thăm ông già Thái thay mình...

https://thuviensach.vn

32

CUỘC ĐỜI DÀI LẮM!

Tính đến hôm nay ông Vũ Nguyên đã ngồi tù được đúng bảy tháng hai ngày. Sức khoẻ của ông vẫn tiếp tục suy giảm. Bất chấp tất cả những phương pháp tập luyện mang màu sắc bí truyền mà ông bạn tù già truyền cho: yoga, dịch chân kinh, dưỡng sinh, nhân điện, khí công, thiền tĩnh, thiền động... toàn bộ đầu óc, xương thịt, phổi phèo của ông lúc này nếu câu lên cũng chưa chắc được tròn bốn chục ki lô gam. Bốn chục cân thể xác vác vài ba lạng linh hồn u uẩn, thế cũng gọi là nhiều. Còn con tim già nua, đau yếu của ông có được gọi là linh hồn hay thể xác, ông cũng chả cần biết nữa. Chỉ hay rằng nhịp đập của nó mỗi ngày một yếu đi, có lúc như không đập, có lúc lại đập linh tinh rối mù. Hay nhỉ? Chả lẽ toàn bộ buồn vui, sướng khổ một kiếp người lại chỉ phụ thuộc vào mỗi cái cục thịt đỏ hỏn, máu gân chằng chịt được gọi là tim này thôi ư? Thế thì thôi đi! Không đập nổi nữa thì thôi quách đi chứ việc gì mà đớn đau, thập thõm mãi để rồi cuối cùng mi cũng hết đập kia mà.

Nội vụ của ông vẫn chìm trong im lặng, và ông, chai sạm, mệt mỏi quá rồi, ông cũng đánh mất sự khao khát được lôi nó ra ngoài ánh sáng. Ánh sáng ư? Bóng tối ư? Có tội và vô tội ư?... Hết thảy những cái đó đối với ông lúc này nào có ý nghĩa gì. Thế nào cũng được. Cuộc đời đối xử với ông kiểu gì cũng xong. Ông từng giờ cảm thấy sắp vĩnh viễn phải ra đi khỏi cái mớ hỗn mang mù mờ và vô nghĩa này rồi. Vô nghĩa đến nỗi những hình ảnh nhất của đời ông: thằng bé, Hà Thương, Vận, ông già Thái, Công ty... Và ngay cả cái

https://thuviensach.vn

hình ảnh kinh hoàng tởm lợm nhất của Đăng Điền, của Ba vinh cũng nhoà đi, trôi tít tắp.

Đăng Điền... con người này cho mãi đến khi bị nhét tay vào còng số 8 ông mới được những bạn bè thân tín cho hay rằng có nhiều dấu hiệu là chính hắn và kẻ đỡ đầu của hắn đã tiến hành mọi chuyện để đưa ông vào hoàn cảnh này. Song vẫn chỉ là dấu hiệu còn thực hư ra sao ông không dám tin, không thể tin. Một con người xưa nay ông đã đối xử đàng hoàng, có phần hơi thiên vị như thế, con người đó lại đã từng là lính, tức là đã cùng một mẫu số chung đau thương gian khổ với ông làm sao lại có thể phản ông đến tận cùng như vậy được. Ông không muốn tin. Nếu tin thì chao ôi, cuộc đời này có còn đáng là cuộc đời mà cả thế hệ ông đã bỏ xương bỏ máu để tạo dựng lên nữa không?... Đó, quả tim chết tiệt trong ngực ông nó lại giở trò rồi đây. Cứ mỗi lần nghĩ đến những chuyện như thế, khốn khổ, nó lại muốn lồng lên, co thắt, bóp nghẹt đến sa sầm mặt mày. Nó không chịu nổi, cố lên, cố lên ơi con tim tội nghiệp của ta. Sáng sáng ngủ dậy, biết mình còn sống ông thường tự nhủ, cố lên, cố đập đến khi ông nhìn lại được thằng bé một lần nữa, lần cuối chót rồi muốn ngừng thì ngừng, muốn tan chảy, muốn thôi rữa ra thì thôi rữa. Ông sẽ không thể nhắm mắt được nếu phải ra đi trong quạnh quẽ thế này. Cố lên, con ơi!

https://thuviensach.vn

33

TRONG KHI CON NGƯỜI TÙ NGỤC KIA PHẢI TỪNG NGÀY vật lộn với quả tim phù nề của mình thì cuộc vật lộn bên ngoài cũng đang đi vào hồi kết. Như hết thảy mọi chuyện ở đời rồi cũng phải dần dần đi đến phần kết chứ chẳng thể kéo dài hơn được nữa.

Đầu tiên là cú bị đánh vào giữa hàm khá nặng của cái anh chàng nhà báo ăn lương hợp đồng trẻ tuổi. Chuyện thực ra cũng chẳng có gì ghê gớm. Sau cái khoản tiền khá lớn Đăng Điền dúi cho, anh ta lao vào ăn chơi tít mù, ăn chơi đến bỏ bê cả công việc. Người ta thấy anh ta ở nhà hàng, quán nhậu nhiều hơn ở toà soạn. Chị trưởng phòng nhắc nhở, anh ta bỏ ngoài tai, thậm chí đứng dậy phủi đít bỏ đi như thể ra cái ý: Các người đều là một lũ ăn hại cả, suốt đời hót theo thiên hạ như con vẹt, phải như tôi đây này, phải dám xông vào những điểm nóng cuộc đời như tôi đây này, thế mới gọi là làm báo chứ. Ông tổng biên tập nể tình bạn bè cũ với bố anh ta gọi lên khuyên răn, anh ta nói thẳng: “Chú không cần thì cháu biến! Với loạt bài của cháu vừa rồi, cháu chỉ cần gióng một tiếng là báo nào chả không những đón bằng cả hai tay lẫn hai chân mà là đón thẳng vào biên chế luôn chứ không phải hợp đồng hợp điệc mất thì giờ mãi như thế này.” Ông tổng biên tập thở dài quay đi không nói gì.

Cũng với tinh thần kiêu hãnh và khẩu khí bạt trời mà anh ta coi là điển hình của giới trẻ đó, anh ta sà vào quán bên kia Thủ Thiêm với một đám bạn cùng hội cùng thuyền. Sau khi kết luận với một giọng chắc nịch rằng, bọn doanh nghiệp bây giờ hầu hết là bọn ăn hại đái nát, ngọt không ưa lại mang thân lừa ưa nặng hết. Anh ta cho dòng ngôn ngữ rất dính của mình chuyển làn sang lãnh địa ái tình. Anh ta đứng thẳng dậy, tay vung cao như cánh tay nhà hùng biện Hy Lạp: con gái thời nay cũng y sì như bọn giám đốc, tức là chỉ có tiền,

https://thuviensach.vn

tiền và tiền. Chỉ cầ̀n một vé, không nửa vé thôi là cũng đủ mua được trinh tiế́t cái rẹt!" Tiế́ng "rẹt" được anh ta rung lưỡi phát ra nghe như có cái gì bị xé bị rách. Đám bạn gõ thìa, gõ muỗng hoan hô vang động. Thật vô phúc cho anh ta, tố́i đó giời run rủi thế́ nào mà bàn anh ta lại kê cạnh cái bàn của một người đàn ông vừa bị rơi mấ́t cô vợ trẻ vào tay một kẻ giàu có đang u uấ́t và rượu cũng trôi vào họng sừng sừng rồ̀i, nghe vậy, người này đứng lên, chao ôi! Cao to phát khiế́p, tiế́n thẳng đế́n trước mặt anh ta, hỏi: "Anh bạn vừa nói mua cái... rẹt?" "Thậm chí là cái rắ́c!" Anh ta dấ́n thêm. "Bây giờ thế́ này nhé, mặt người kia chợt tái nhợt đi, bọn đàn bà đó hư hỏng một phầ̀n cũng là do đám đàn ông chó dái như mày!" Nế́u tới đó, anh ta chịu khó im đi thì chưa có chuyện gì, đằ̀ng này lại vênh mặt lên: "Ê! Thằ̀ng cu li, cửu vạn mồ̀ hôi dầ̀u kia, mày biế́t tao là ai không hả?" Có lẽ hai tiế́ng cu li, cửu vạn đã thúc mạnh vào nỗi đau đang mưng mủ hơn là cách xưng hô thách lố́i, người này giơ tay đánh luôn, mà đánh bằ̀ng cả một chai bia BGI còn nguyên ruột đàng hoàng. Anh ta chưa kịp hiểu gì đã gục xuố́ng, máu từ mồ̀m tứa ra cùng với vài ba chiế́c răng lổn nhổn.

Đây là toàn bộ những gì ông chủ quán chứng kiế́n và kể lại cho thực khách nghe. Còn sau đó tấ́t cả được mời lên công an, tấ́t nhiên, riêng anh ta được trở thẳng vào bệnh viện khâu sáu mũi, may mà chỉ vỡ hế́t một bên quai hàm chứ chưa đế́n nỗi á khẩu. Tuy vậy người ta cũng có thể tiên đoán rằ̀ng, anh ta chắ́c sẽ phải mang một bộ mặt dúm dó, nghiêng lệch đế́n suố́t đời. Nhưng chuyện về̀ con người này không chỉ dừng ở đấ́y. Vài ngày sau, có một chiế́c xe chở ông giám đố́c công ty cao su Đông Văn cùng một phụ nữ xanh xao, chừng hơn ba mươi tuổi đi thẳng vào toà soạn. Tại đó, suố́t buổi sáng, ông tổng biên tập và cả ban biên uỷ buộc phải ngồ̀i nghe hai con người này nói cái gì đó mà càng nghe nét mặt họ càng trở nên đăm chiêu. Cuố́i cùng, khi tiễn khách ra về̀, cô thư ký còn được nghe ông tổng biên tập nói: "Dù sau cũng cám ơn các đồ̀ng chí! Mấ́y tháng nay

https://thuviensach.vn

chúng tôi liên tục nhận được những công văn chứng từ do anh chị em ở dưới đó gửi lên, có cả những lần anh chị em ấy lên gặp trực tiếp, đông lắm, quyết liệt lắm, nhưng vấn đề phức tạp không thể chỉ nghe một chiều được. Chúng tôi đang định cử một tổ phóng viên chắc tay và công tâm xuống đó để tìm hiểu lại mọi việc, rất may hôm nay các đồng chí lại tới đây cho biết thêm những vấn đề hết sức cơ bản, như vấn đề biển mất mười bốn tỉ đồng ở biên giới chẳng hạn. Ngay tuần này, chúng tôi sẽ cử một tổ phóng viên tin cậy xuống đó, anh chị cứ yên tâm...”

Và nửa tháng sau, cũng trên trang ruột của tờ báo đó, một bài phỏng vấn ngắn về tình hình Công ty thông qua miệng của những người công nhân trực tiếp cạo mủ đã được đăng tải. Các cách nói khác nhau nhưng đều gom tụ ở một điểm: Người giám đốc của họ có công đầu trong mọi sự thay đổi đi lên của đơn vị và nếu được kí tên để được minh chứng cho phẩm chất con người đó, hơn chục ngàn công nhân sẽ đồng lòng kí kết và đã kí không ít lần rồi. Thôi thì báo đã chót đăng báo chả thể ngỏ lời xin lỗi nó rất khó với một tôn chỉ thông tấn, mấy dòng chân trang này cũng là một cách nói lại ý nhị không kém độ kêu vang. Rồi nửa tháng sau nữa, khi anh chàng nhà báo kia khật khừ ra viện, mồm miệng còn xưng vêu, câu đầu tiên anh ta nhận được từ cửa miệng của người cán bộ phòng tổ chức là: “Cậu xuống hành chính nhận ba tháng lương và làm ơn kí vào bản quyết định... chấm dứt hợp đồng”.

*

**

Việc thứ hai là: một buổi tối bỗng có một chiếc xe phân khối lớn đi thẳng vào cánh cổng căn nhà của Hùng tiền đồn. Bước xuống là một người đàn ông cao lớn vận quần áo bò trông rất ngầu. Cô vợ giáo viên của Hùng ngồi soạn giáo án ở nhà trong

https://thuviensach.vn

thỉnh thoảng lại giật nảy người lên trước những tiếng nói nặng như cùm của vị khác. Đại khái là: Cậu có biết tôi là ai không? Em biết. Là ai? Là... anh Tuấn tử thần, là đại ca của các đại ca. Vậy thì tốt nhất cậu phải nói thật mọi chuyện, nói hết. Nhưng... nhưng em có biết gì đâu mà nói ạ! Khẽ mồm, làm gì mà dé lên như bị chọc tiết vậy. Nếu cần tôi mời cả vợ cậu vào đây cùng nghe luôn. Không... Em xin anh. Nhà em nó không biết gì đâu. Vậy thì tốt. Nói đi. Thằng nào nó đã sai cậu làm việc ấy. Không... không có ai sai đâu ạ! Tức là cậu làm một mình, là cậu dám ăn cắp cả 14 tỉ đồng chỉ một mình? Không, không ạ! Cậu vẫn nhớ hai cái mặt thằng giả danh công an đêm đó chứ? Em có quen ai giả danh đâu ạ? Hai thằng đó đã nằm trong tay tôi. Cậu quên rằng tôi cũng quen thuộc vùng cửa khẩu không kém gì cậu, nếu không muốn nói là hơn và bạn bè thứ dữ của tôi có tai mắt ở khắp nơi chứ. Im lặng... Lại vẫn tiếng nói của ông khách, càng nặng nề hơn... Tôi có thể bắt cậu phải nôn ra ngay bây giờ, tại đây, vì cậu không đáng sống nữa. Xử sự với một con người tin cậy, đối tốt với mình như thế thì còn nên sống làm gì. Nhưng cũng vì con người ấy, tôi cho cậu nghĩ ba ngày, sau ba ngày, nếu cậu vẫn im lặng, không phải tôi mà pháp luật sẽ làm việc với cậu. Khi đó mọi chuyện sẽ khác đi nhiều lắm đó. Tôi về.

Sau lần đó, suốt ba ngày ba đêm liền, cô vợ lo sợ không thấy chồng mình ra khỏi phòng, chỉ ngồi lì bên trong, không ăn không nói và hầu như cũng không ngủ. Đến ngày thứ tư, người chồng mới từ trong phòng bước ra, già xọp, vô hồn, hai tròng con ngươi bạc phếch rồi bằng cái giọng khào khào của người bị mất giọng, anh ta kể lại hết mọi chuyện cho vợ. Vừa kể vừa khóc. Cô vợ cũng oà khóc. Và sáng hôm sau, không chỉ mình Hùng mà cả hai vợ chồng ngồi lên xe máy tìm đến cái địa chỉ để lại...

Và việc thứ ba gần như xảy ra trong khoảng thời gian liền kề là sự biến mất của Đăng Điền.

https://thuviensach.vn

Khi tờ báo có bài phỏng vấ´n nhanh đê´n tay. Hă´n choáng người nhưng vẫn cười khẩy. Báo chí có ra cái giô´ng gì, một con đĩ nay giọng này mai giọng khác không hơn không kém, ai chấ´p. Nhưng đê´n lúc đám đàn em của hă´n quả quyê´t là vừa nhìn thấ´y bóng thă`ng Hùng vừa bước vào sở công an tỉnh thì toàn thân hă´n bủn nhủn. Hă´n biê´t điê`u gì să´p xảy đê´n nhưng đâ`u óc hă´n vẫn cô´ tròng trành tự trấ´n an ră`ng, thì cứ để cho nó tự thú nhưng lấ´y đê´ch đâu ra bă`ng chứng mà sợ, lựa đà lật ngược thê´ cờ, vu cho nó cái tội tham ô, hủ hoá să´p bại lộ nên phải ra chiêu trước với người đại diện tổ chức là hă´n để tháo tội. Đúng, luật pháp nhì nhă`ng, ba cái thă`ng hành pháp lại cũng nhì nhă`ng nô´t, chúng phải tin tổ chức chứ sao lại đi tin một phâ`n tử biê´n chấ´t được. Hă´n nghĩ như thê´ và hă´n sẽ làm như thê´ thật nê´u như đêm hôm đó, ông già Thái không chủ động bước vào phòng hă´n. Con mă´t của ông già tạp vụ sao hôm nay lạnh lẽo dễ sợ! Ông bảo: “Tôi biê´t chú đã đê´n nước cùng. Là thă`ng đảng viên với nhau, tôi chỉ khuyên chú tỉnh ngộ. Đừng trượt dài thêm nữa.” Hă´n quát: “Lão nói cái gì? Lão biê´t gì mà nói? Ngay bây giờ tôi vẫn có thể hô bảo vệ trói gô lão lại giải đi vì cái tội hỗn xược dám doạ giẫm cán bộ” Ông già thở dài: “Bệnh của chú hê´t thuô´c chữa rô`i. Thôi được, tôi đành nói ra điê`u này rô`i chú muô´n nghĩ gì thì nghĩ: Trong tay tôi hiện đang nă´m những bă`ng chứng vê` việc chú khô´ng chê´ gài bẫy cậu Hùng như thê´ nào để cậu â´y nhận phải làm cái việc bâ´t nhân là đi hại ông Nguyên.” “Láo! Nói láo!” Điê`n quát. Ông già vẫn không thay đổi nét mặt: “Chú quên ră`ng ngày xưa, thời đánh Pháp tôi là một chiê´n sĩ quân báo phụ trách mạng điện đài rô`i sao? Như thê´, cái việc lưu giữ những cuộc nói chuyện qua phôn của chú nhấ´t là cú phôn chú điện cho cậu Hùng lúc đó đang ở Móng Cái với ông Nguyên đợt rô`i là điê`u tôi có thể làm được. Sở dĩ cho tới nay tôi vẫn im lặng, bởi, một là tôi phải đi viện lâu, hai là những chứng cứ đó cấ`n phải có thời gian để được giám định kĩ thuật qua bạn bè, hơn nữa, tôi vẫn chưa thật tin ở tôi cũng như chưa thật tin ở chú có thể táng tận lương tâm như thê´, cho đê´n trưa nay, lúc cậu Hùng...”

https://thuviensach.vn

“Thă`ng mật thám khô´n nạn, mày không đáng sô´ng nữa!” Hă´n lao đê´n với cái ghê´ đẩu trong tay. “Nê´u vậy chỉ thêm tội giê´t người. Toàn bộ những bă`ng chứng đó, tôi đã giao hê´t cho ông Vận sáng nay rô`i.” Ông già vẫn đứng im, không cầ`n né tránh. Chiê´c ghê´ rơi xuô´ng sàn nhà cái â`m như tiê´ng động định mệnh của cuộc đời hă´n.

Ngay đêm đó hă´n điện cầ`u cứu Ba Vinh. Tiê´ng nói ở bên kia đầ`u dây vang lên ráo hoảnh:

“Thê´ à? Cũng gay đâ´y nhỉ, đành vậy, cậu đã đi quá đà, cậu phải chịu trách nhiệm, tôi có bao giờ nói cậu phải làm mạnh thê´ đâu, chẳng gì cũng là đô`ng tiê`n bát gạo mô` hôi của công nhân tôi xót ruột lă´m!” “Xót ruột cái con mẹ mày, hă´n gầ`m lên trong máy, thă`ng già khô´n nạn nhưng nên nhớ nê´u có chê´t, tao cũng không chịu chê´t một mình đâu. Tuỳ cậu, còn tôi thì tôi vẫn thích sô´ng và sẽ sô´ng đàng hoàng. Vĩnh biệt anh bạn trẻ!” Hă´n đứng sứng, thở hô`ng hộc đê´n cả chục phút sau mới tạm trâ´n tĩnh được. Tức là lão muô´n để mặc mình chê´t một mình, còn lão, suy đê´n cùng là mình đã có một bă`ng chứng cụ thể nào để lão phải chê´t theo đâu. Hă´n thở hộc lên tiê´ng nữa. Râ´t tiê´c, hă´n nhủ thầ`m, nê´u ngay bây giờ có mày ở đây, Ba Vinh ạ, thê` có tử thầ`n tao sẽ bẻ nát cái cổ họng thô´i tha của mày ra. Biê´t là thua, là hoàn toàn hê´t đường, là chỉ sáng mai thôi, khi cả hàng ngàn người ở đây biê´t chuyện, nhâ´t định họ sẽ từ mọi hang cùng ngõ hẻm rùng rùng kéo đê´n xé xác hă´n ra như xé xác một con chó ghẻ, hă´n quyê´t định bỏ trô´n. Trô´n thoát được cái vụ này đã rô`i tìm cách phản pháo lại sau. Nhưng không thể trô´n thật xa vào trong đêm, hă´n bèn nghĩ đê´n ngôi nhà nẻo khuâ´t của Thanh Thuỷ như nghĩ đê´n một điểm chờ trung gian bâ´t ngờ, kín đáo, vả lại, cái này mới là hệ trọng: hă´n cầ`n lâ´y lại từ tay cô ta gầ`n trăm ngàn đô la tích cóp được cả đời để chuẩn bị mua đâ´t mở trang trại riêng sau này. Sô´ tiê`n â´y hă´n không muô´n gửi

https://thuviensach.vn

ngân hàng vì dự phòng sô´ phận biê´t đâu sẽ có lúc gặp vận hạn không cưỡng được như thê´ này.

Khô´n khổ! Hă´n đâu có hay ră`ng chính cái điê`u dự phòng ác nghiệt ây lại đang chờ hă´n ở phía trước. Mở cửa cho hăn không phải Thanh Thuỷ mà là thă`ng con gớm guô´c vừa xổng trại vê` chiê`u nay. Một lưỡi dao bâ`u lạnh buô´t kê` vào cổ hă´n, tiê´p tục là tiê´ng nói còn lạnh hơn: “Chào ông dượng hờ! Đang định đi tìm ông thì may quá, ông lại vác xác đê´n” “Cháu tìm chú có việc gì?” giọng hă´n run bă´n. “Để đòi lại cái nợ ông đã nợ tôi, “Tôi nợ cậu?” “Đúng! Chính ông đã giàn xê´p với cảnh sát để đưa tôi vào tù trong khi ông lại xoen xoét với má tôi là đã bă`ng mọi cách bảo lãnh cho tôi ra” “Cậu... Cậu đùa đâ´y chứ? Sao... Sao lại có thể có chuyện â´y được!” “Tôi không đùa và tôi cũng không bao giờ đùa với cái thứ khô´n nạn như ông! Chính tai tôi đã được một người trong cái bộ phận chô´ng ma tuý â´y nói ra.”

Lưỡi dao bâ`u khứa ngọt vào thịt, hă´n luô´ng cuô´ng nhìn vào góc nhà, nơi người đàn bà đang ngô`i co rúm, mặt đổ chàm, giọng hă´n líu lại: “Kìa em!... Em thừa biê´t làm gì có chuyện này... Em nói với con một cái gì đi chứ!” “Con!...” Hâ´c! Một tiê´ng cười như gẫy xương: “Bà â´y làm gì có con và tôi cũng không có một người mẹ như bà â´y, bà â´y chỉ là cái đụn thịt cho một con chó dái là ông đê´n giày vò tìm thú vui thôi.” Tiê´ng khóc tủi nhục của người mẹ bật lên. “Thê´... Thê´ bây giờ cậu muô´n gì?” Hă´n nhăn quă´t mặt lại khi lưỡi dao cứa sâu hơn chút nữa “Tôi có tiê`n, có nhiê`u tiê`n, tôi có thể chia cho cậu một phâ`n ba.... Một nửa cũng được để cậu làm vô´n” “Câm cái mô`m thô´i của ông lại! Tôi trô´n trại ra đây không phải vì ba cái đô`ng tiê`n nhơ nhớp của ông mặc dù tôi biê´t ră`ng, để bà kia có thể canh giữ nguyên vẹn cho ông được những đô`ng tiê`n â´y, ông đã tìm cách bán tôi đi. Tôi câ`n cái mạng chó của ông!”

https://thuviensach.vn

Lưỡi dao vung lên chém mạnh xuố́ng... Một chút bản năng trận mạc còn sót lại khiế́n hắ́n kịp né nhanh cái đầ̀u sang bên. Chỉ nghe cái phập. Cả mảng thịt bằ̀ng bàn tay ở bả vai hắ́n bay ra, liệng xuố́ng đấ́t đỏ tươi như vẫy còn giãy, người đàn bà thét lên. Chính tiế́ng thét hãi hùng ấ́y làm nhát chém thứ hai chựng lại. Thừa dịp hắ́n cướp dao vùng ra, chạy thục mạng vào bóng tố́i, chạy với tố́c độ mà cả đời hắ́n cũng không bao giờ ngờ rằ̀ng mình có thể chạy nhanh được khủng khiế́p được như thế́. Hắ́n cứ nhằ̀m những bóng tố́i cao su mà chạy. Lá cành cao su đập rát bỏng vào mặt hắ́n, rễ cao su quật hắ́n ngã vùi mặt xuố́ng đấ́t. Vẫn chạy. Phía trước phía sau, bên phải bên trái hắ́n đang có hàng ngàn hàng vạn những hồ̀n ma cao su còng queo, rú rít đuổi theo, bủa vây, phun phì phì hơi thở lạnh buố́t vào mặt hắ́n. Hồ̀n ma của những trận cháy rừng, của những chấ́m sáng lân tinh nghèo kiệt, của những dòng mủ chảy tràn xuố́ng đấ́t như máu. Máu người và máu cây hoá thành thác lũ đỏ lòm thố́c tháo vào mắ́t hắ́n đòi hắ́n phải trả lời. Hắ́n càng chạy, chạy như cuồ̀ng mê...

Nhưng số́ phận của hắ́n chỉ nố́i dài thêm được một đoạn. Ra đế́n con đường nhựa chạy dài ven sông, chút nữa hắ́n đâm sầ̀m vào một chiế́c xe đang phóng ngược lại. Trên xe là một giọng hát đàn ông ô ê không ra giọng điệu gì cả. Chiế́c xe phanh kít. Một người đàn ông to con, cởi trầ̀n, vận khố́ nhảy xuố́ng. Hắ́n nhận ra đó là Ma K'liêng, chàng trai người dân tộc ngày này đã làm cho hắ́n bẽ mặt trong vụ đố́t rừng lúc này đã thành một ông trung niên trán hói nhưng vẫn rấ́t vâm vam. Dưới ánh đèn pha, Ma K'liêng cũng nhìn ra hắ́n, ông hét to: "A!... Thằ̀ng đố́t rừng đây mà. Mày tính đi đố́t chỗ nào nữa mà chạy như ngựa vậy. A... Mày có con dao ở tay. Cái vai mày lại đang chảy máu nữa kìa. Thôi đúng rồ̀i, mày vừa đi giế́t người về̀ rồ̀i, để tao bắ́t mày giải lên công an..." Cơn uấ́t hận được dịp bùng lên, Đăng Điề̀n nghiế́n răng lao tới, lưỡi dao vung lên... nhưng trong bóng đêm chỉ nghe một tiế́ng tõm rấ́t nặng, toàn thân

https://thuviensach.vn

hắ´n ta bị người đàn ông né được hâ´t văng xuô´ng sông. Dòng sông mùa này đang chảy mạnh, nhận được con mô`i nó khoái trá gâ`m lên một tiê´ng rô`i nhâ´n chìm quặn mình lôi ra xa... Ma K'liêng đứng ngẩn ngơ trên bờ tiê´c rẻ: "Thôi, nó lặn đi đâu mâ´t tiêu rô`i, vậy có uổng không?"

Cả tuâ`n sau, người ta có ý đi tìm nhưng không thâ´y xác hắ´n nổ lên. Hắ´n còn sô´ng hay đã chê´t, không ai dám chắ´c vì người như hắ´n khó chê´t lắ´m. Chỉ biê´t khi nghe kể lại chuyện này, ông già Thái lại lắ´c đâ`u: "Ông Vận! Khi tôi đem ba cái quân báo, điện báo ra doạ hắ´n, thực tình tôi đâu có ngờ hắ´n lại hành động vĩ cuô`ng như vậy." "Doạ? Tức là bác không hê` có bă`ng chứng cụ thể nào?" Giám đô´c Vận trợn tròn mắ´t "Không" ông già trả lời "Nê´u có làm sao ông Nguyên phải đê´n nỗi vào tù. Một vài lâ`n bă´t gặp hắ´n lâ´m lét đi vê`, lâ´m lét gọi điện thoại tôi chỉ phỏng đoán nhưng vào phút chót hắ´n thê´ nào cũng sẽ phản cung lời thú của cậu Hùng, tôi quyê´t định nắ´n gân hắ´n. Vẫn là thủ thuật quân báo. Chỉ buô`n ngày trước thủ thuật này chỉ đem áp dụng với kẻ thù bây giờ lại đem ra sử dụng với đô`ng chí của mình" Và ông buô`n thật, trong khi Vận bật cười ha hả thì người đảng viên gâ`n năm chục tuổi đảng â´y nói tiê´p "Chờ ông Nguyên ra, tôi sẽ xin các đô`ng chí cho tôi nghỉ"

Đó cũng là lúc đoàn thanh tra liên ngành bắ´t đâ`u xuô´ng Tổng Công ty và Công ty xem xét tâ´t cả mọi việc trở lại. Vẫn có mặt hâ`u hê´t những thành viên của đoàn thanh tra trước nhưng chỉ riêng ông đoàn trưởng là người ta không nhìn thâ´y đâu.

https://thuviensach.vn

34

MỖI SÁNG TỈNH GIẤC, VŨ NGUYÊN LẠI THẤY DƯỜNG NHƯ quả tim trong ngực mình to ra, sưng lên, nặng hơn, cư như là nếu chỉ vô ý ho mạnh một tiếng là cũng đủ để cho khối thịt phù nề đó dứt đứt dây chằng mà rơi tõm xuống dạ dày. Ông im lặng chịu đựng, không kêu rên, không vật vã, không hé răng nói nửa lời cho người bạn tù biết điều này. Biết làm gì, ông ấy chỉ thêm lo trong khi ông đã có biết bao điều phải lo nghĩ rồi. Còn y tế nhà tù ư? Đã đôi bận người giám quản yêu cầu ông đi khám hay kêu bác sĩ xuống nhưng ông đều lắc đầu bảo chưa việc gì. Ông hiểu bệnh của ông. Căn bệnh đang từng giờ đưa ông đến sự lạnh giá của cái chết. Tốt nhất là ngay sáng nay, ngay bây giờ phải làm cách nào đó có một mảnh giấy, một cây bút để ông viết sẵn mấy dòng cho thằng bé phòng khi cái cục thịt kia nó ngừng đập bất tử.

Vào đúng những giây phút tuyệt vọng nhất, những giây phút không còn khả năng chờ đợi bất cứ một cái gì, kì lạ thay cuộc đời, một sự kiện ập đến đã làm cho số phận ông hoàn toàn thay đổi. Một buổi sáng như mọi buổi sáng, ảm đạm và ngột ngạt, không báo trước, cũng không hề có một dấu hiệu nào gọi là được đánh động, anh quản giáo người miền Trung đã ngoài năm chục tuổi chưa vợ, tính tình cay nghiệt, bỗng đứng sừng sững ở ngay trước cửa, quần áo nai nịt chỉnh tề như sắp vào trận, cất tiếng nặng trình trịch, cái thứ tiếng nếu được vang lên ở hội trường hội nghị thì không một thứ tiếng nào có thể địch nổi về năng lực tranh luận:

- Phạm nhân Vũ Hà Nguyên lên gặp ban giám thị!

Thôi chết! Mình được gặp thằng bé rồi, có khi không cần phải viết lại cho nó mấy chữ nữa rồi... ý nghĩ đầu tiên reo vang trong

https://thuviensach.vn

đâ`u ông là như thê´. Rô`i lập cập không kịp vuô´t lại tóc tai, không kịp xô´c lại bộ quâ`n áo xộc xệch hôi mù, thậm chí chút nữa quên cả xỏ đôi dép nhựa cóc cáy vào chân, ông vội lật đật theo người quản giáo đi luôn.

Người bạn tù già đang nă`m ngửa trên bệ, chỉ khẽ nhướng mă´t nhìn rô`i lại chuyển mình nă`m nghiêng, úp mặt vào tường. Chậc! Chă´c lại một buổi hỏi cung chán ngă´t và nhàm tẻ, chỉ thêm chuô´c cái sự bực vào người. Ông nghĩ và tiê´p tục để đâ`u óc chìm sâu vào cõi suy tưởng bít bùng nửa thức nửa ngủ.

... Nhưng chỉ không đâ`y mười lăm phút sau, ông đã buộc phải ngô`i dậy. Vũ Nguyên đã trở vê`, mặt mày ngơ ngác, tay chân quờ quạng như cái người vừa được nhận bản án tử hình. Ông đứng lặng giữa phòng một lúc lâu rô`i đi đê´n bên người bạn tù của mình, giọng không ra vui không ra buô`n, khàn đục:

- Bác à! Tôi đi đây! Tôi ra với cuộc đời đây. Người ta quyê´t định thả tôi ra rô`i.

Người bạn tù cau mày. Chỉ đê´n khi tin ră`ng con người ô´m yê´u kia đang nói thật, ông mới khẽ rùng mình một cái, lóng ngóng câ`m tay Vũ Nguyên rô`i ôm cả thể xác xương xẩu â´y vào lòng mình, tiê´ng nói cũng không ra vui không ra buô`n:

- Mừng... Mừng cho cậu. Dẫu sao cũng thoát được một thă`ng. Mừng... Thê´ là cuô´i cùng rô`i ông giời cũng có mă´t... Pháp luật mình cũng có mă´t.

- Tôi ra trước, bác ra sau... Đô` đạc tôi để lại tâ´t cả cho bác dùng... Ra ngoài đó, nê´u còn... nê´u sức khoẻ còn cho phép, tôi sẽ làm tâ´t cả những gì có thể làm được để minh oan cho bác... Thỉnh thoảng tôi sẽ vào thăm... Bác nhớ giữ gìn.

https://thuviensach.vn

- Cám ơn tấ´m lòng cậu. Chỉ nghe cậu nói ra câu ấ´y là tôi đã mát ruột lắ´m rồ`i. Đừng bận tâm vì tôi, ra ngoài đó cậu cố´ mà trị bệnh, quỹ thời gian cậu còn nhiề`u, đừng buông trôi. Còn tôi... Hơn bảy tháng ở với nhau, đã quý nhau, hiểu nhau... Cậu đi tôi buồ`n lắ´m... Thôi, đi đi! Cho tôi gửi lời hỏi thăm thằ`ng nhỏ...

Chỉ nói được đế´n đó, ông già vội quay đi...

*

**

Đón ông ở cổng khám là thằ`ng con, Vận, chủ tịch công đoàn Phượng, ông già Thái, Hải cụt cùng nhóm thương binh của mình và một người đàn ông cao lớn đứng hơi tách ra xa một chút. Nhưng ông không nhìn thấ´y gì hế´t. Cả một trời nắ´ng sáng ùa ập, phóng thẳng vào mắ´t khiế´n ông chênh chao nhức mỏi không chịu nổi. Chỉ đế´n khi tiế´ng thằ`ng bé vang lên cùng với hai cánh tay của nó ôm xiế´t lấ´y người ông thì ông mới tỉnh. “Bố´ ơi!... Sao tóc bố´ bạc hế´t cả thế´ này hả bố´?” Đôi mắ´t của nó long lanh nước. Lầ`n đầ`u tiên ông được nhìn thấ´y đôi mắ´t mở to của nó bộc lộ một thứ tình cảm mãnh liệt với ông thế´ này. Vậy cũng đủ để bù lại cả khoảng thời gian tủi nhục đã trải qua. Ông định hỏi mẹ đâu con nhưng rồ`i lại thôi. Sự vắ´ng mặt hiện ra nhõn tiề`n như vậy đã quá rõ rồ`i, còn hỏi làm gì nữa cho con khó trả lời.

- Hàng trăm người đòi được đi đón anh, tôi với bà Phượng phải gắ´t lên: “Các người định biế´n ông ấ´y thành Tạ Đình Đề` à?” họ mới chịu thôi đấ´y – Vận nói nghẹn giọng và đội lên đầ`u anh một cái mũ tránh nắ´ng.

- Thế´ à!

https://thuviensach.vn

Ông cười. Cười mế u máo. Cái cười của tử tù thoát hiểm. Cười với tấ t cả những khuôn mặt bạn bè đang hướng về ông với vẻ xót xa, cảm kích đế n rã rời. Họ ôm lấ y ông, họ nhìn ông, họ sờ nắ n chân tay ông, họ khóc, họ cười, họ hỏi, họ nói đủ thứ chuyện, họ lại khóc và cuố i cùng theo ý của Phượng, họ bảo ông lấ y bộ quầ n áo tù trong túi xách ra, rải xuố ng đấ t, bước qua để thực hiện một thủ tục tâm linh là không bao giờ phải bước trở lại cái nơi này nữa. Ông lắ c đầ u bảo không cầ n thiế t phải làm như vậy, khu nhà trong kia không hẳn đã là địa ngục, tại đó cũng đang tồ n tại những con người theo đúng nghĩa đen của nó.

- Vận... Thế này là thế nào? – Bây giờ ông mới hỏi cái điề u cồ n cào muố n hỏi từ lúc nãy.

- Tố t nhấ t là anh nên tìm câu trả lời ở con người kia – Vận chỉ cái người cao lớn vẫn đang đứng ở xa – Giới thiệu luôn: Đội trưởng bảo vệ mới của Công ty ta đấ y, một đội trưởng tố t nhấ t trong các đời đội trưởng.

Đế n lúc đó đôi mắ t quáng nắ ng của ông mới nhìn ra đó là ai.

- Tuấ n... Có phải Tuấ n đấ y không? – Ông thảng thố t.

- Chứ anh cho là ai?

Tuấ n đi lại phía ông, vẫn hầ m hố , to con, quầ n áo bò căng ních nhưng đã không còn bộ râu rậm rì làm tố i xầ m cả khuôn mặt rấ t đàn ông nữa.

- Chào sế p! – Tuấ n gượng nhẹ đưa tay bắ t lấ y bàn tay có những ngón xanh rớt, run rẩy – Mừng sế p trở về .

- Cám ơn!... Cũng... cũng mừng Tuấ n trở lại đội ngũ công nhân – Rõ ràng là ông thấ y có cái gì không thoải mái trong câu nói của

https://thuviensach.vn

mình.

Đoán biết được tâm trạng ấy, Vận vội xua tay:

- Thôi, không thể đứng đôi hồi mãi ở đây được, bây giờ thế này: Ai cần làm việc gì thì tranh thủ làm đi, ai không có việc thì đi dạo, tôi với cậu Tuấn, ông Thái và cháu Long đưa anh Nguyên đi tắm rửa, thay xống áo, nghỉ ngơi chút ít, hai tiếng nữa, đúng 11 giờ, tất cả tập trung tại quán cá kèo đường Tú Xương làm một bữa mừng giám đốc trở về. Giải tán.

Trừ Phượng có việc cần làm với công đoàn Thành phố thật, còn ai cũng muốn đi theo ông, nhất là cánh Hải cụt nhưng Vận lắc đầu bảo còn nhiều dịp, lúc này cần để cho anh ấy được yên tĩnh cái đã.

*

**

- Nói cho mình nghe đi... rốt cuộc cái gì đã xảy ra vậy?

Có sự trợ giúp của ông già Thái, tắm rửa, cạo râu, thay xống áo xong, có vẻ như trẻ lại đôi chút, câu đầu tiên ông hỏi Vận lại vẫn là câu đó. Vận ý nhị cầm lấy tay thằng Long:

- Bây giờ chú cháu mình đi xuống quầy kiếm một chai rượu thật ngon, để chú Tuấn ở lại với bố. Nào đi nào, chàng trai!

Hai chú cháu ra nhanh. Ông già Thái vẫn còn loay hoay trong buồng tắm với bộ quần áo bẩn vừa thay ra của ông. Chỉ còn lại hai người, một nét gượng gạo hiện rõ trên gương mặt Vũ Nguyên:

- Cho mình xin điếu thuốc – Ông nói – Khỉ thật! Trong đó đã bỏ được vài tháng rồi, giở ra ngoài lại thèm.

https://thuviensach.vn

- Anh yê´u quá! – Tuâ´n mô`i một điê´u Manbro đưa cho ông – Hà Thương bảo bệnh nhô`i máu của anh lại tái phát.

- Hà Thương... Cô â´y cũng biê´t tôi ngô`i tù ư? – Ông quay đi tránh cái nhìn của Tuâ´n.

- Mâ´y tháng qua, chính cô â´y đã chạy đôn đáo khă´p nơi để tìm cách xác minh cho anh.

- Xác minh cho tôi? – Ông hụt giọng hỏi lại.

- Vâng! Cô â´y đã lâ`n ra tận Móng Cái tìm gặp tâ´t cả cơ quan chức năng cửa khẩu hai nước để nă´m lại mọi chi tiê´t, đã gặp chú Bảy thứ trưởng để nhờ can thiệp với bên kiểm sát, đã đê´n toà soạn báo, đã...

Hai màng tai ông bỗng trở nên lùng bùng không thể nghe hê´t câu nói của Tuâ´n. Hai mă´t ông mờ đi. Một cái gì nghẹn tức chẹn lâ´y cổ...

- Ông Bă`ng, ông Dương và một người phụ nữ tên là A Linh ở Móng Cái gửi lời hỏi thăm anh, hẹn sẽ đê´n gặp anh vào một ngày gâ`n nhâ´t. Những người này họ đã giúp cô â´y nhiê`u lă´m để tìm ra sự thật.

- Cho mình xin... xin một điê´u nữa! – Những ngón tay đưa ra lập cập.

- Thú thực – Tuâ´n nói tiê´p và đưa cho ông cả gói – Anh nên hút ít thôi. Tôi cũng không ngờ một người phụ nữ đang mang bệnh lại có sức lực dẻo dai đê´n thê´.

- Bệnh ư?... Thương đang mang bệnh ư? – Ông quay phă´t khuôn mặt đang hê´t sức đờ đẫn lại.

https://thuviensach.vn

- Tưởng anh biết?

- Không... Không thấy cô ấy nói gì cả. Bệnh gì?

- Bị nhiễm chất độc hoá học.

Như kẻ bị say nắng, ông lảo đảo rơi người xuống ghế, giọng khào khào:

- Chất độc... Sao lại chất độc... Chất độc ở đâu?

- Có lẽ tại những ngày đầu lặn lội khảo sát trong rừng, cô ấy ăn phải nước của những con suối cạn còn vương lại cái chất thời chiến tranh đó. Nhưng lúc này bệnh cũng đang tạm dừng. Cái thứ thuốc chế từ thảo mộc của anh Trung Quốc đắt một chút nhưng cũng có công hiệu.

- Tuấn... chính cậu đã nhiều lần sang tận đất bên kia cắt thuốc phải không? Thảo nào...

- Lần ấy tôi có nhìn thấy anh.

- Và cũng chính cậu đã cùng cô ấy đi minh oan cho tôi?

- Cho cả cô ấy nữa – Tuấn nhìn thẳng vào mắt ông – Cô ấy vẫn yêu ông, càng yêu ông. Phải có một tình yêu mạnh lắm, người đàn bà mới có thể vượt lên trên tất cả như thế. Tôi ghen với anh nhưng tôi kính trọng cô ấy.

- Thương lúc này đang ở đâu?

- Chính vì lẽ này mà sáng nay tôi có mặt trong số những người đi đón anh. Thương đang nằm điều trị ở tại Công ty của cô ấy. Sau những ngày cố sức vừa rồi, cô ấy bị suy nhược trở lại. Dù cô ấy không nói và cũng không cho tôi nói nhưng là đàn ông, tôi vẫn phải

https://thuviensach.vn

có phận sự nói ra với anh. Tức là anh nên có mặt ở bên cạnh cô ấ y lúc này.

- Nhưng...

- Tôi hiểu anh đang nghĩ gì. Với tôi, cô ấ y cho đế n lúc này vẫn chỉ coi là bạn, bạn theo đúng nghĩa mặc dù hàng ngàn lầ n tôi muố n phá vỡ nó. Cũng tiện thể thông báo luôn: Tháng sau tôi sẽ lấ y vợ. Vợ tôi, kỹ sư trồ ng trọt, chính là cô em ruột của Hà Thương mới từ ngoài kia vào. Cả tôi và Hà Thương muố n mời anh làm chủ hôn.

Lại một cái gì thúc mạnh vào ngực nhưng lầ n này nó thúc mạnh hơn, như bóp như nghiế n...

- Anh Nguyên... Anh có sao không? – Tuấ n lo ngại hỏi.

- Không... không sao – Ông quay lại, nắ m chặt lấ y tay Tuấ n, bàn tay gân guố c có những hình xăm nặng nề - Tuấ n... Tuấ n tha lỗi cho mình...

Nói được đế n đó thì nước mắ t ông trào ra và có lẽ đây là lầ n đầ u tiên ông cứ để mặc cho nó trào mà không cầ n kìm nén lại.

Hai chú cháu mở cửa bước vào, tươi cười, trên tay mỗi người là một đố ng những rượu bia, nước ngọt, kẹo bánh. Ông già Thái cũng từ buồ ng tắ m đi ra, trên tay là một đố ng quầ n áo ướt.

- Ta đi được chưa, Tuấ n? – Vận hỏi.

Không phải Tuấ n trả lời mà chính Vũ Nguyên lên tiế ng một cách khó nhọc:

- Vận... Chương trình thay đổi một chút đi. Mình cầ n phải đi ngay bây giờ. Rấ t cầ n. Nói mọi người tha lỗi cho mình.

https://thuviensach.vn

Vận không hề tỏ ngạc nhiene, anh chỉ khẽ nhìn sáng Tuấn, lắc đầu, cười:

- Tôi biết anh sẽ nói câu này. Tại tôi. Đáng lẽ tôi chưa nên để hai người ngồi riêng lại với nhau. Thôi, cũng không sao, đành vậy. Mong anh sớm trở về. Tất cả mọi người đang đợi người giám đốc yêu mến của họ trở về.

- Vận... Biết nói thế nào với cậu bây giờ... Mình sẽ trở về nhưng không phải trở về như cậu nói. Chỗ đó là của cậu, chỉ có cậu... Mình mệt rồi, đủ rồi, hết thời rồi.

- Mọi việc anh dặn lại, cơ bản tôi đã làm xong, anh trở về lúc này là đẹp – Vận nghiêm giọng và tỏ ý không muốn nghe thêm gì nữa.

- Cậu biết tính tôi rồi – Ông cũng lạnh giọng – Có bao giờ tôi nói điều gì mà tôi đã không nghĩ kỹ đâu.

Ông quay qua đứa con và có lẽ đến lúc này ông mới chú trọng nhìn kỹ vào nỗi khắc khoải và niềm hy vọng tột cùng đang hiển hiện bằng xương bằng thịt của mình...

- Long... Con chững chạc lên nhiều quá! Bố... bố cám ơn con. Những ngày ở trong kia, nếu không nghĩ đến con thì bố đã... Con về trước với các chú, xong việc, bố sẽ về sau. Từ nay bố sẽ luôn ở cạnh con, bố sẽ không đi đâu nữa.

- Bố... nhưng bố đi đâu? – Đôi mắt nó vẫn mở to như thế - Mấy chú bảo bố đang bệnh mà... Bố cho con đi theo với.

Sợ rằng sẽ không thoát ra nổi cái nhìn rợn ngợp ấy, ông sờ tay lên nắm đấm cửa:

- Mình đi Tuấn nhỉ?

https://thuviensach.vn

Vận chỉ kịp nhét vào túi áo ông một lọ thuố´c trợ tim loại đặc biệt vừa mua được, dặn:

- Anh nhớ nhé, chủ nhật này, tức là còn đúng ba ngày nữa, Công ty sẽ tổ chức lễ hội chào mừng 20 năm ngày thành lập, tạm gọi là lễ hội cao su, anh phải có mặt.

Đôi mă´t ông chợt trở nên xa vă´ng:

- Đã hai mươi năm rồ`i kia à... Nhanh nhỉ! Được rồ`i, bă`ng giá nào mình cũng sẽ vê`. Tạm biệt tâ´t cả. Tạm biệt con trai!

https://thuviensach.vn

35

NHƯNG VÀO NGÀY CHỦ NHẬT HÔM ĐÓ, ÔNG KHÔNG TRỞ vê` một mình. Cạnh ông là Hà Thương mặc dâ`u mới ngô`i dậy được nhưng chị cứ nhâ´t quyê´t đòi đi theo ông. “Em muô´n trở lại cái mảnh đâ´t lưu giữ bao kỉ niệm â´y cùng anh, công khai đi giữa rừng cây, đi giữa nă´ng gió, đi giữa cuộc đời, điê`u mà em hă`ng â´p ủ bao lâu nay. Vả lại, anh còn yê´u lă´m em không thể để anh một mình trong những lúc thê´ này” Chị nói. Và ông cũng không muô´n trở vê` ban ngày. Chị hỏi sao lại thê´? Anh vẫn còn e ngại điê`u gì chăng? Ông cười buô`n: “Điê`u lo ngại nhâ´t là không có em thì giờ đã có rô`i. Anh muô´n vê` ban đêm để được một mình tận hưởng, thu nhận tâ´t cả mọi cảnh să´c, âm thanh vào người mà không phải phân tán bởi bâ´t cứ một động tác xã giao, chào hỏi nào hê´t”. “Cuô´i cùng, nhà tù cũng không giê´t được cái hô`n lãng mạn nghệ sĩ trong anh”. Chị bảo.

Và họ vê`. Vê` xuôi theo trục lộ 14 mịn màng như lụa, và trên chiê´c xe của Công ty chị do Tuâ´n câ`m lái. Khi còn cách sân vận động một quãng, đủ để nghe được những tiê´ng trô´ng nhạc từ đó đang rộn rã vẳng đê´n, ông muô´n xuô´ng xe, lặng lẽ đi bộ vào. Ý nhị để hai người ở lại với nhau, Tuâ´n quay xe đánh vê` Công ty viện cớ còn phải kiểm tra lại công tác bảo vệ một lâ`n nữa để đêm lễ hội không xảy ra điê`u gì.

Men theo hè đường, nương và bóng tô´i của những tán cao su, họ tiê´n dâ`n đê´n vùng ánh sáng chói loà trước mă´t. Chao ôi, đông không xiê´t kể. Vòng trong vòng ngoài. Chen nhau lâ´n nhau. Cười. Cả bãi cỏ rộng mênh mông đã ken kín người mà người từ đâu không biê´t vẫn từng đợt từng đợt tràn vê`. Dường như người từ tâ´t cả những cánh rừng cao su thâ`m lặng xa gâ`n đổ hê´t vê` đây. Cờ hoa,

https://thuviensach.vn

sắc áo, khẩu hiệu... chuyển động đủ màu, như sóng, như mây, hoa mày chóng mặt. Một màn múa sư tử náo hoạt đang hút hết những tầm mắt mọi người, tầm mắt những cô gái đi ra từ nẻo khuất võng vãnh muỗi bay. Trăm năm mới có một lần. Ngàn năm đâu hề mơ tưởng. trong cái vui sướng đêm nay, trong đáy mắt các cô vẫn không nguôi đi được chút ngỡ ngàng, thoảng thốt, thật đầy mà như hư đầy của những tháng ngày lầm than vẫn còn hằn vết.

- Đông quá, khéo chết bẹp mất. Để em báo mấy anh đến đưa anh lên hàng ghế đầu ngồi cho thoáng. – Hà Thương nhìn sắc mặt ông tỏ ý lo ngại.

- Đừng... Đừng! – Ông nói như van nài – Cứ ở ngoài này... Anh muốn chúng ta ở ngoài này.

- Nhưng...

- Em đi theo anh!

Ông dẫn Hà Thương men theo đám đông đi tắt sang bên cánh phải sân vận động. Tại đó, thật bất ngờ, họ tìm được một sườn đất thoai thoải thấp thoáng những thân cao su mà từ đây, tuy hơi xa một chút nhưng có thể quan sát được toàn cảnh.

- Chỗ này thật tuyệt, lại mát nữa. Sao anh tài thế?

- Anh thuộc từng thước đất ở đây.

Ông thở nặng nề rồi hạ người ngồi xuống, tựa lưng vào gốc su già xù xì, khẽ nhắm mắt lại để mặc cho gió lùa vào khắp thân mình. Dưới kia điệu múa lân đang đi vào những tiết tấu tưng bừng nhất để chuẩn bị chấm dứt. Vầng sáng và âm thanh từ đó dựng lên ngang trời, hất lên soi mờ tỏ khuôn mặt hốc hác nhưng vẫn còn rất đẹp của ông. Bất giác chị nắm lấy bàn tay ông đưa lên môi mình,

https://thuviensach.vn

để lặng. Người đàn ông này từ bây giờ trở đi là của chị, mãi mãi của chị, chị sẽ mang tấ t cả tâm hồ n, thể xác của mình ra chăm sóc, bù đắ p, sưởi ấ m cho ông. Trước khi ông được ra khỏi nhà tù một tháng, người đàn bà là vợ ông đã chính thức đâm đơn ra toà xin ly hôn. “Số ng cạnh một người đàn ông ghẻ lạnh, khả dĩ vì con còn có thể còn chấ p nhận được, nhưng phải làm vợ một kẻ tội đồ dù sau này kẻ ấ y có ra tù thì tôi không đủ sức”. Lý do đâm đơn của bà theo anh Vận nói lại là chỉ có thế. Và lần này thì ông chấ p nhận. Cũng vì thằ ng bé mà ông chấ p nhận. Và sâu xa hơn là còn vì chị nữa. “Tại sao em lẩn trố n anh?” Ngay từ lúc thoạt gặp, gục đầ u vào ngực chị, ông đã hỏi cái câu hàng ngàn lần muố n hỏi mà không được hỏi ấ y. “Vì thằ ng Long, vì gia đình và sự nghiệp của anh, vì cả căn bệnh nhiễm độc của em nữa... Em không muố n làm khổ anh”. Cũng ngàn lần chị muố n trả lời như thế mà chẳng thể trả lời và giờ đây...

- Thương..., tiế ng ông thoảng nhẹ.

- Dạ..., chị trả lời khe khẽ.

- Em có nhớ chuyện anh nói về ... người bạn tù cao niên nằ m cùng phòng với anh?

- Em nhớ.

- Nế u như anh... Em có thể thay anh làm sáng rõ chuyện của ông già không?... Tội nghiệp ông! Cũng chỉ là hệ quả của một thời...

- Em hứa, em sẽ làm nhưng cả hai chúng ta cùng làm. Em không cho anh nói như vậy đâu.

- Cảm ơn em... Em tố t quá!

Bỗng chị rời tay ông ra. Dưới kia buổi lễ có vẻ như sắ p bắ t đầ u. Biển người chợt ắ ng lịm như chưa hề vỗ sóng. Rồ i một tiế ng nói

https://thuviensach.vn

đàn ông qua loa vang lên. Tiế´ng nói vượt trên quả`ng sáng, vượt trên những vòm lá cao su, bay vào không gian thăm thẳm, tiế´ng nói trả`m â´m của Vận:

”Thưa các đô`ng chí và thưa tâ´t cả bà con! Sở dĩ lễ hội cao su phải lùi tới tận buổi tô´i là vì chúng ta cả`n chờ một người. Người đó bă`ng cả đời mình, bă`ng tâ´t cả những vui buô`n, vinh nhục của mình đã góp phả`n tạo nên sinh khí cho cuộc sô´ng người làm cao su hôm nay. Con người đó không biế´t thù ghét ai, không độc ác với ai, con người đó chỉ biế´t yêu thương chân thật và vă´t kiệt sức lực mình cho sự sô´ng của rừng cây. Con người â´y vừa phải trải qua những ngày tháng thăng trả`m mà một người bình thường sẽ khó bê` trải qua được. Ước mơ cháy bỏng của con người đó là được nhìn thấ´y một mô hình cổ phả`n hoá hiện diện giữa nơi đây. Ước mơ â´y hôm nay đã thành hiện thực. Là một nhân cách cộng sản hiện đại thuộc vê` chúng ta, thuộc vê` những rừng cây nghèo khổ. Người â´y là giám đô´c Vũ Hà Nguyên...

Chị cô´ không khóc mà nước mă´t vẫn cứ trào ra. Trong nỗi xúc động dịu nhẹ, sao chị bỗng thèm được nghe tiế´ng kèn năm xưa của anh đế´n thế´. Tiế´ng kèn vê` con thiên nga giãy chế´t, con thiên nga mỏng manh, con thiên nga tinh khiế´t, con thiên nga tội tình...

Anh... còn nhớ ngày â´y anh thường nói với em câu gì không? – Tiế´ng chị thoảng bay trong tiế´ng lá xào xạc – Nước mă´t cao su như nước mă´t người. Đời cao su như người. Sữa cao su như sữa người. Người yêu thương chung thuỷ với cây, cây sẽ vặn mình hiế´n dâng cho người hế´t thảy. Cao su là quạnh quẽ. Cao su làm âm thả`m. Âm thả`m sô´ng, âm thả`m cạo mủ, âm thả`m lấ´y chô`ng, âm thả`m sinh con, đứa con lớn lên lại âm thả`m đi tiế´p vòng luân hô`i của mẹ nế´u như không có một luô`ng sinh khí mới mẻ nào thổi vào giữa những hàng lô... Còn em, em lại bảo, anh có một cái đầ`u thị trường sắ´c sảo nhưng anh lại có một trái tim bao cấ´p yế´u mê`m, vì thế´

https://thuviensach.vn

mà đời anh vâ´t vả nhưng cũng vì thê´ mà em yêu anh... Anh còn nhớ không?

Không nghe tiê´ng trả lời, chị quay sang. Người đàn ông bên chị đã thiê´p đi từ lúc nào. Một tiê´ng nổ phá vỡ trong lô`ng ngực, chị lẩy bẩy ôm chặt lâ´y khuôn mặt ông đưa sát vào mình... Khuôn mặt vẫn đẹp, thanh thản, hiê`n hoà và vô cùng thơ ngay...

Trên cao gió vẫn không ngừng nghỉ thổi vê` miê`n vô định. Dưới kia những con người vẫn đang quậy quã đi tìm cái ý niệm cuô´i cùng của chân lý mưu sinh. Đêm dâ`n khuya... Vạn vật vẫn từng giây lao xao chuyển động. Chỉ có quả tim nhỏ bé của người đàn ông ngô`i bên chị là không đập nữa!

Cuộc đời dài lă´m nhưng cuộc đời cũng chóng vánh làm sao!

Hà Nội – Hè năm 2001

Những ngày sông Hông đang nước cả

CHU LAI

https://thuviensach.vn

33. Spalding, Hành trình về phương Đông, NXB T.Giới, 2009, tr.186.
34. Spalding, Hành trình về phương Đông, NXB T.Giới, 2009, tr.196, 197.
35. Spalding, Hành trình về Phương Đông, NXB T.giáo, 2009, tr.187.
36. Sách đã dẫn, tr.1988.
37. Sách đã dẫn, tr.196.
38. Sách đã dẫn, tr.192.
39. Spalding, Hành trình về Phương Đông, NXB T.giáo, 2009, tr.193.
40. Thích Thanh Từ, Tu là chuyên nghiệp, Thành Hội Phật Giáo, 1993, tr.23.
41. Sách đã dẫn, tr.53.
42. Spalding, Hành trình về Phương Đông, NXB T.Giới, 2009, tr 189,190.
43. Sách đã dẫn, tr.191.
44. Đoàn Xuân Mượu, Khoa học và những vấn đề tâm linh, NXB T.N, 2010, tr136.
45. Báo Khoa học và đời sống số 100 (2627), 20/08/2011, tr.10.
46. Báo đã dẫn số 125 (2652), 18/10/2011, tr.10
47. Đoàn Xuân Mượu, Khoa học và vấn đề Tâm linh, NXB T.N, 2010, tr.135.
48. Spalding, Hành trình về Phương Đông, NXB T.Giới, 2009, tr190.
49. Vietnam.net 17.00PM ngày 03/12/2010
50. Hồng Quang, Những vấn đề kiếp sau, NXB Phương Đông, 2011, tr129.
51. Sách đã dẫn trang 130.
52. Thích Nguyên Tạng, Chết và tái sinh, NXB Phương Đông, 2007, tr85.
53. Spaldinh hành trình về phương Đông phật giới, 2009, tr191.
54. Spaldinh hành trình về phương Đông phật giới, 2009, tr190.
1. Diệu Hạnh, Bùi Xuân Lý, Chết vào Trung ẩm và tái sinh NXB T.Giáo 2011, tr.118-119
1. Đồn Mượu, Con người là tiểu vũ trụ, NXB TN 2010, tr.94.
2. Đồn Xuân Mượu, Khoa học và vấn đề tâm linh, NXB TN 2010, tr.84
3. Spalding, Hành trình về phương Đông, NXB BTG 2009, tr.112.
4. Thiệu Vĩ Hoa, Chu dịch với dự đoán học, NXB VHTT 1995,tr.90.
1. Spalding, Hành trình về phương Đông, NXB Thế giới, 2009, tr.28.

https://thuviensach.vn

2. Đoàn Xuân Mượu, Khoa học và vấn đề tâm linh, NXB TN, 2010, tr.79.
3. Hồng Quang, Những vấn đề kiếp sau, NXB Phương Đông, 2011, tr.64.
4. Giao trinh Diệu Hạnh và Chân Giác Bùi Xuân Lý, NXB Tôn giáo, 2011, tr.19.
5. Châm Tâm, Niết Bàn Khái luận, NXB Tôn Giáo, 2006, tr.70-71.
6. Sách vừa dẫn, tr71
7. Hồng Quang biên dịch, Những vấn đề kiếp sau, NXB Phương Đông, 2011, tr.16.
8. Sách đã dẫn, tr.17.
9. Vũ Đức Huynh, Tổng luận về tướng pháp, NXB Hải Phòng, 2009, tr.8.
10. James Van Praagh, Lê Tuyên dịch Lê Già hiệu đính, NXB Đồng Nai, 2010, tr.7.
11. Chân tâm, Niết Bàn khái luận, NXB Tôn giáo, 2006, tr. 155.
12. Giảo Trinh Diệu Hạnh (dịch), Chết vào thân Trung ấm, NXB Tôn Giáo, 2008, tr.33.
13. Giáo trình Diệu Hạnh và Chân giác Bùi Xuân Lý, Chết vào Trung ấm và Tái sinh theo Phật giáo Tây Tạng, NXB T.G, 2008, tr.27, 28, 29, 30.
14. Sách đã dẫn tr. 31. 32. 33.
15. Bành Học Vân, Câu chuyện địa ngục, NXB LĐXH, 2008, tr.68.
16. Sách đã dẫn, tr.69
17. Hồng Quang (dịch), Những vấn đề kiếp sau, NXB Phương Đông, 2011, tr.76-77.
18 Đoàn Xuân Mượu, Khoa học và vấn đề tâm linh, NXBTN, 2010, tr.135.
19, 23(1), 23(2) Sách đã dẫn, tr.136-137.
19, 23(1), 23(2) Sách đã dẫn, tr.136-137.
20. James Van Praagh, Lê Tuyên (dịch) NXB Phương Đông, 2011, tr.29, 30.
21. Hồng Quang, Những vấn đề kiếp sau, NXB Phương Đông, 2011, tr.146, 148, 149.
22. James Van Praagh, Lê Tuyên (dịch), Thế giới vô hình, NXB Đồng Nai, 2010, tr.10
23 Sách đã dẫn, tr.11. (86)
24 Sách đã dẫn, tr.14. (86)

https://thuviensach.vn

25. James Van Praagh, Lê Tuyên (dịch), Thế giới vô hình, NXB Đồng Nai, 2010, tr.15.
26. James Van Praagh, Lê Tuyên (dịch), Thế giới vô hình, NXB Đồng Nai, 2010, tr.16.
27. Sách đã dẫn, tr.17-18.
28. Sách đã dẫn, tr.10.
1. James Van Praagh, Lê Tuyên (dịch), Thế giới vô hình,NXB Đồng Nai, 2010, tr.32.
2. Giáo Trinh Diệu Hạnh, Chết vào Thân Trung ấm và tái sinh, NXB T.G, 2011, tr.98.
3. Thích Nguyên Tạng Chết và tái sinh, NXB P.Đ, 2007, tr.31.
4. Sách đã dẫn, tr.34
5. Thích Nguyên Tạng, Chết và tái sinh, NXB P.Đ, 2007, tr.34.
6. Sách đã dẫn, tr.35
7. Thích Nguyên Tạng, Chết và tái sinh, NXB P.Đ, 2007, tr.94.
8. Thích Nguyên Tạng, Chết và tái sinh, NXB P.Đ, 2007, tr.95.
9. Sách đã dẫn, tr.95
10. Sách đã dẫn, tr.21
11. Thích Thanh Từ, Tu là chuyền nghiệp, Thành hội P.G, 1993, tr.20
12. Vũ Đức Huynh, Tổng luận về tướng pháp, NXB Hải Phòng, 2009, tr.8
13. Bành Học Vân, Câu chuyện về địa ngục, NXB LĐXH, 2008, tr.5
14. Đoàn Xuân Mượu, Khoa học và vấn đề tâm linh, NXB TN, 2010, tr.136
15. TS. Đoàn Xuân Mượu, Khoa học và vấn đề tâm linh, NXB TN, 2010, tr.136
16. Giao Trinh Diệu và Chân Giác Bùi Xuân Lý (dịch), Chết vào Thân Trung ấm và tái sinh, NXB T.Giao, 2011, tr12
17. Giao Trinh Diệu và Chân Giác Bùi Xuân Lý (dịch), Chết vào Thân Trung ấm và tái sinh, NXB T.Giao, 2011, tr13
18. Chân Tâm, Niết Bàn khái luận, NXB T.Giáo, 2006, tr27.
19. Niết bàn, sách đã dẫn, tr.49.
20. Spalding, Hành trình về phương Đông, NXB T.Giới, 2009, tr.187.
21. Hồng Quang, Những vấn đề kiếp sau, NXB P. Đông, 2011, tr.28, 29, 30.

https://thuviensach.vn

22. Niết Bàn khái luận sách đã dẫn.
23. Chân Tâm, Niết Bàn khái luận, NXB T.Giáo, 2006, tr82.
24. Spalding - Nguyên Phòng, Hành trình về phương Đông, NXB T.Giới, 2009, tr.187
25. James Van Praagh - Lê Tuyên, Thế giới vô hình, NXB Đồng Nai, 2010. tr.10,11.
26. Chân tâm Niết bàn khái luận, NXB T.Giáo, 2006, tr46, 47.
27. Chân tâm Niết bàn khái luận, NXB T. Giáo, 2006, tr.103
28. Sách đã dẫn, tr.104.
29. Sách đã dẫn, tr27.
30. Chân Tâm, Niết Bàn khái luận, NXB T.Giáo, 2006, tr87.
31. Spalding, Hành trình về phương Đông, NXB T.Giới, 2009, tr.191.
32. Sách đã dẫn, tr.188
1. Spalding, Hành trình về phương Đông, NXB T.Giới, 2009, tr.188.
2. Spalding, Hành trình về phương Đông, NXB T.Giới, 2009, tr.188.
1\. Lưu Á Châu sinh năm 1952, hiện là Trung tướng không quân Trung Quốc, Chính ủy Đại học Quốc phòng Trung Quốc, là một nhà văn có tiếng, từng được tặng một số giải thưởng văn học của Trung Quốc.
'Số không hạt nhân toàn cầu': tiếng Anh là Global Zero
Luật rừng Hobbles, tức Hobbles Jungle: Các loài thú trong rừng dựa vào sức mạnh của mình mà giành lấy phần thụ hưởng. Con người cũng hành động như thế và nếu cần thiết, thậm chí họ còn tàn sát lẫn nhau hoặc biến đồng loại thành nô lệ. Đây là một triết lý của Thomas Hobbles (1588 - 1679, người Anh), triết gia duy vật máy móc, ủng hộ chế độ quân chủ chuyên chế, đề xuất Thuyết Khế ước có ảnh hưởng lớn tới thế giới.
Cuộc chiến tranh 30 năm: Thirry Year's War, cuộc loạn chiến ở Châu Âu trong thời gian 1618 - 1648, chủ yếu diễn ra trên phần đất nay là nước Đức, có sự tham gia của nhiều cường quốc.
Kế hoạch 14 điểm: còn gọi là Nguyên tắc 14 điểm, Fourteen Points, tức Chương trình hòa bình 14 điểm do Tổng Thống Mỹ Wilson đưa ra ngày 8/1/1918 tại Hội nghị Hòa Bình Paris sau khi chấm dứt Thế chiến I.

https://thuviensach.vn

Hội Quốc Liên: League og Nations, tổ chức liên minh các quốc gia kiểu như Liên Hợp Quốc hiện nay, tòn tại trong thời gian 1/1920 - 4/1946. Do Thượng viện Mỹ từ chối không cho Mỹ tham gia Hội này nên Hội hoạt động kém hiệu quả. Ngày 18/4/1946 Hội Quốc Liên tuyên bố giải tán (sau khi Liên Hợp Quốc thành lập ngày 24/101945).

5\. Thuyết hồi kết lịch sử: The End of History, quan điểm do Francis Fukuyama đưa ra năm 1898, sau được phát triển trong cuốn 'The End of History and the Last Man' xuất bản năm 1992. Fukuyama là học giả người Mỹ gốc Nhật.

6\. Tơ - rớt: Trust, hình thức liên minh nhiều doanh nghiệp để giảm cạnh tranh, nắm thị trường, định giá cả.

Toynbee: có hai sử gia cùng tên này, nhưng trong sách không viết đầy đủ tên đệm. Theo người dịch, ở đây là Arnold Joseph Toynbee, 1889 - 1975, người Anh, tác giả bộ sách 12 tập 'A Study of History', còn gọi là 'History oh the World' rất nổi tiếng, viết về sự thăng trầm của các nền văn minh, xuất bản 1934 - 1961. Ông còn là cố vấn chính về vấn đề Trung Đông của Bộ Ngoại giao Anh thời gian 1918 - 1950.

Trương đại soái: Tức Trương Tác Lâm 1875 - 1928, trùm quân phiệt Phụng hệ (1 phái hệ trong quân phiệt Bắc Dương), từ 1916 làm Đốc quân Phụng Thiên, theo phát xít Nhật, thống trị vùng Đông Bắc Trung Quốc, năm 1920 liên kết với quân phiệt Trực hệ trong chiến tranh giữa Trực hệ với Vãn hệ, thắng Vãn hệ, đứng đầu chính phủ quân phiệt Bắc Dương (đóng đô Bắc Kinh). Năm 1922 bị Trực hệ đánh bại, rút lên Đông Bắc. Năm 1924 đánh bại Trực hệ, lại đứng đầu chính phủ Bắc Dương. Năm 1928 bị quân đội Quốc dân của Tưởng Giới Thạch đánh bại, rút về Đông Bắc, dọc đường bị chết vì bom Nhật.

Trương thiếu soái tức Trương Học Lương, 1901-2001, nhũ danh Tiểu Lục Tử, con trai Trương Tác Lâm. Từ 1917 theo cha làm việc trong quân đội Phụng hệ. Năm 1928 Lâm chết. Lương lên thay cha làm tổng tư lệnh ba tỉnh Đông Bắc Trung Quốc, và tuyên bố theo chính phủ Dân quốc do Tưởng Giới Thạch làm Tổng thống; nhờ đó thực hiện được việc thống nhất quân đội Trung Quốc. Lương được cử làm Tư lệnh Biên phòng Đông Bắc. Năm

https://thuviensach.vn

1936, Lương chủ trương đoàn kết với Hồng quân của Đảng cộng sản Trung Quốc chống Nhật, nhưng Tưởng phản đối. Ngày 12/12/1936 khi Tưởng Giới Thạch đến Tây An thị sát, Lương cùng tướng Dương Hổ Thành bắt giữ Tưởng, yêu cầu thực hiện đoàn kết chống Nhật. Sau khi Tưởng chấp nhận yêu cầu này, Lương đưa Tưởng về Nam Kinh. Tưởng giam lỏng Lương cho đến năm 1946 khi Tưởng chạy ra Đài Loan có mang theo Lương. Đảng cộng sản Trung Quốc đánh giá cao tinh thần yêu nước chống Nhật của Lương.

1\. Vương đạo: 'đạo của người làm vua' trng triết học chính trị phong kiến Trung Quốc, ý nói chính sách dùng nhân nghĩa trị thiên hạ của vua chúa phong kiến Trung Quốc. Ngược lại là Bá đạo: chính sách dùng vũ lực, cường quyền để trị thiên hạ; Bá đạo còn có nghĩa là ngang ngược xấc láo.

Matteo Ricci: Nhà truyền đạo thiên chúa, 1552 - 1610, tên chữ Hán là Lợi Mã Đậu (Li Ma - T'eou), 1582 đến Trung Quốc, 1601 đến Bắc Kinh, quen nhiều học giả ở đây, có công giới thiệu khoa học tự nhiên phương Tây cho Trung Quốc.

An Nam: tên cũ do triều đại nhà Đường Trung Quốc đặt cho Việt Nam.

Miến Điện: Tên cũ của Myanma.

Nguyên văn chữ Hán: Tế nhược phù khuynh.

Khí Châu Nhai Nghị: 'Bàn việc bỏ quận Châu Nhai'. Năm 112 tr.CN. Hán Vũ Đế chinh phục nước Nam Việt (ở vùng Quảng Đông, đảo Hải Nam), lập 9 quận trên đảo Hải Nam, trong đó có quận Châu Nhai. Nhưng quận này thường xuyên nổi lên chống nhà Hán; quân nhà Hán bất lực không đàn áp nổi. Năm 46 tr. CN, Hán Nguyên Đế trưng cầu ý kiến quần thần giải quyết vấn đề này. Các quan đề nghị bỏ quận Châu Nhai, nhà vua chấp nhận và hạ chiếu chính thức bỏ quận Châu Nhai.

Nguyên văn chữ Hán: Bất thị sát nhân giả năng nhất chi, là một danh ngôn của Mạnh Tử.

Sách sử Trung Quốc in nhầm thành Tây Ban Nha, người dịch sửa lại cho đúng với lịch sử.

Đại đế Peter: 1672 - 1725, tức Pi - Ốt Đại đế nước Nga (1628 - 1725), Sa Hoàng đầu tiên thực hành cải cách hành chính, phát triển công thương

https://thuviensach.vn

nghiệp và văn hóa giáo dục, xây dựng lục quân và hải quân chính quy, tiến hành bành trướng ra ngoài biên giới.
Vasscoda Gama: người Bồ Đào Nha, 1460 - 1524, nhà hàng hải đầu tiên khám phá tuyến hàng hải từ Châu Âu vòng qua Mũi Good Hope đến Ấn Độ (1497 - 1499), phát hiện ra Ấn Độ, 1524 làm Tổng đốc Ấn Độ thuộc Bồ Đào Nha.
Chỉ Qua Vi Vũ 止戈为武 : Trong Hán tự , chữ 'Vũ'武(Võ) (trong vũ lực, vũ khí) do chữ 'Chỉ'止(dừng lại) và chữ 'Qua'戈(cây giáo, một thứ vũ khí thời xưa) họp thành; 'Chỉ Qua' là 'Ngưng giáo' (tức không chiến đấu) cấu tạo thành chữ 'Vũ'武. Chỉ Qua Vi Vũ còn được dùng như một thành ngữ, với nghĩa: võ công chân chính là võ công chấm dứt được chiến tranh; về sau lại có thêm ý: võ công chân chính là võ công chấm dứt được chiến tranh; về sau lại có thêm ý: võ công chân chính là không dùng vũ lực mà khuất phục được đối phương. Chỉ Qua Vi Vũ là luận điểm nổi tiếng do Sở Trang Vương nêu ra đầu tiên.
Ý nói người giỏi quân sự đều hết sức tránh chiến tranh mà cố gắng dùng mưu lược để giải quyết tranh chấp đối phương. Đây là nửa sau vế thứ nhất trong đôi câu đối tại miếu thờ Vĩ Hầu Gia Cát Lượng ở Thành Đô. Đôi câu đối này như sau: 能攻心则反侧自消,自古知兵非好战;/ 不审势即宽严皆误,后来治蜀要深思
Thomas Cleary: Nhà Hán học người Mỹ.
Nguyên văn chữ Hán: Thượng binh phạt mưu (Dùng mưu lược thắng địch là trình độ dụng binh cao nhất) và Bất chiến nhi khuất chân chi binh (Không đánh mà hàng phục được toàn bộ kẻ địch). Đây là hai câu thiên 'Mưu công', trong 'Binh pháp tôn tử'.
Sir Liddell Hart (1895 - 1970) người Anh, quân nhân, sử gia quân sự hàng đầu, nổi tiếng với lý thuyết chiến tranh cơ giới hóa (sử dụng xe tăng), nhà văn, nhà báo, tác giả hơn 30 cuốn sách, đáng kể là 'Lịch sử thế chiến II'
Nguyên văn chữ Hán: Bách chiến bách thắng, phi thiện chi thiện giả dã; bất chiến nhi khuất nhân chi binh, thiện chi thiện giả dã.
Nguyên văn chữ Hán: Hiệp hòa vạn bang.
Nguyên văn chữ Hán: Tứ hải vô địch.

https://thuviensach.vn

Nguyên văn chữ Hán: Hóa can qua vi ngọc bạch. Ý nói thay chiến tranh bằng tình hữu nghị.
Nguyên văn chữ Hán: Nhân giả vô địch.
Biển Adriatic: vùng biển phân cách bán đảo Ý với bán đảo Balkan (gồm Croatia, Slovenia, Bosna và Hercegovina, Montenegro và Albania).
Biển Aegean: vùng biển nằm giữa Thổ Nhĩ Kì và Hy Lạp.
Nguyên văn chữ Hán: Đắc đạo đa trợ, thất đạo quả trợ. Đây là một câu trong thiên 'Công Tôn Sửu Hạ' sách 'Mạnh Tử'.
Nguyên văn chữ Hán: Đa hành bất nghĩa tất tự tệ.
Nguyên văn chữ Hán: Sư xuất hữu danh.
Nguyên văn chữ Hán: Nghĩa binh.
Nguyên văn chữ Hán: Nghĩa chiến.
Chủ nghĩa công lợi: Quan điểm lấy công hiệu thực tế hoặc lợi ích làm tiêu chuẩn hành vi.
Học thuyết Darwin - xã hội: Tức Social - Darwinist Tdeology, lý thuyết cho rằng xã hội loài người tiến hóa thông qua thuyết đấu tranh sinh tồn, trong đó chủng tộc nào thông minh hơn, khỏe mạnh hơn, thích nghi với môi trường tốt hơn sẽ là chủng tộc có quyền tồn tại; chủng tộc nào dốt nát, ốm yếu, kém thích nghi với môi trường sẽ bị đào thải.
1\. Người Tây dương, tức là người phương Tây
2\. Người Đông dương, tức là người Nhật Bản
Bernard Montgomery, 1887 - 1976, nguyên soái lục quân Anh, nhà chỉ huy quân sự nổi tiếng của lực lượng Đồng minh, từng đánh bại quân Đức đóng tại Châu Phi, tạo ra bước ngoặt trong thế chiến thứ II.
Beaufre tức André Beaufre 1902 - 1975, lúc kết thúc Thế Chiến II là đại tá trong quân đội kháng chiến Pháp do tướng De Gaulle chỉ huy, nhà chiến lược quân sự Pháp, đề xướng thành lập lực lượng hạt nhân độc lập của Pháp, tác giả sách 1940: The Fall of France
Clemenceau: Georger Clemenceau, 1841 - 1929, nhà chính trị, nhà báo, hai lần làm Thủ tướng Pháp (1906 - 1909; 1917 - 1920), tham gia và thao túng hội nghị hòa bình Paris sau thế chiến I, cố gắng làm suy yếu Đức, chống Liên Xô, phản đối chủ trương của Tổng thống Mỹ Wilson tại Hội nghị này.

https://thuviensach.vn

3\. Alexis de Rocqueville, 1805 - 1859, nhà chính trị học và sử gia, nghị sĩ nền Cộng hòa thứ II nước Pháp, Ủy viên ban soạn thapr Hiến pháp , tác giả hai cuốn sách nổi tiếng Nền dân chủ Mỹ, chế độ cũ và Đại Cách mạng. .sup">(60) có viết một đoạn bình luận đặc sắc trong danh tác "*Nền dân chủ Mỹ*" xuất bản năm 1835 như sau:

Mahan tức Alfred Thayler Mahan, 1840 - 1914, người Mỹ, nhà chiến lược biển và sử gia nổi tiếng , người sáng lập thuyết 'Sức mạnh biển' (Sea Power Theory), từng là sỹ quan chỉ huy trong cuộc chiến Mỹ - Tây Ban Nha năm 1898, suốt đời cống hiến cho việc xây dựng quyền lực biển của Mỹ. Tổng thống F.Roosevelt ca ngợi ông là một trong những nhân vật vĩ đại nhất , có ảnh hưởng nhất trong đời sống của nước Mỹ. .sup">(61). Di chúc chính trị của Washington là kết tinh trí tuệ chiến lược của các bậc khai quốc công thần Mỹ, là sự sáng tạo của trí tuệ chiến lược Mỹ thời đại đó, là tư tưởng chỉ đạo thực tiễn chiến lược Mỹ 100 năm sau đó. Di chúc chính trị của Washington vừa là chiến lược lớn, phương châm lớn của nước Mỹ, cũng là tư tưởng lớn, lý thuyết lớn chiến lược của Mỹ. Di chúc này có thể sánh ngang bất kỳ trước tác tư tưởng chiến lược kinh điển nào trên thế giới. Di chúc chiến lược Washington và trước tác chiến lược của Mahan là hai tiêu chí đánh dấu nước Mỹ từ chiến lược thủ thành tiến tới chiến lược bành trướng.

Chủ nghĩa Monroe: Monoe Doctrine, học thuyết do Tổng thống Mỹ Monroe, học thuyết do Tổng thống Mỹ Monroe đề xuất, chủ trương phản đối sự can thiệp của Châu Âu và Tây bán cầu; trở thành nền tảng chính sách đối ngoại Mỹ. James Monroe , 1758 - 1831, là Tổng thống Mỹ thứ 5, làm Tổng thống hai nhiệm kỳ (1817 - 1825). .sup">(62) là giai đoạn hai và hình thái thứ hai của đại chiến lược Mỹ.

Roosevelt ở đây là Franklin Roosevelt , 1882 - 1945, Tổng thống Mỹ thứ 32, làm Tổng thống 4 nhiệm kỳ liền (1933 - 1945), được coi là Tổng thống tốt nhất nước Mỹ. .sup">(63) trước ngày kết thúc Thế chiến II là giai đoạn bốn và hình thái thứ tư của đại chiến lược Mỹ.

https://thuviensach.vn

Hull tức Cordell Hull, 1871 - 1955, Bộ trưởng Ngoại Giao Mỹ 1933 - 1943, người đảng Dân Chủ, ủng hộ New Deal của Roosevelt, chống Nhật xâm lược Trung Quốc, góp phần xây dựng Liên Hợp Quốc; giải Nobel Hòa Bình 1945. .sup">(64) từng đưa ra một số ý tưởng và biện pháp sau này được sử gia Arthur Meier Schlesinger Jr gọi là “chủ nghĩa thế giới”. Họ cho rằng chiến tranh đã làm cho cơ cấu thế quân bình truyền thống của châu Âu bị phá hoại nặng, cần phải dựa vào Mỹ, Liên Xô và Anh Quốc để duy trì trật tự thế giới. Mỹ nên và có thể ở trong thế giới này, thông qua tổ chức Liên Hợp Quốc để giữ gìn kết cục an ninh tập thể thay cho thế quân bình và phạm vi thế lực của các nước lớn, bảo đảm địa vị lãnh tụ thế giới của Mỹ.

Là cọng rơm cuối cùng làm gãy lưng con lạc đà nhưng lại thu được chiến lợi phẩm là cả con lạc đà: câu này có nguồn gốc từ một ngạn ngữ tiếng Anh: 'The last straw on the camel's back', có nghĩa là cọng rơm cuối cùng chất trên lưng con lạc đà làm nó khịu xuống (vì không chịu nổi sức nặng). Đống rơm chất trên lưng lạc đà quá nặng làm nó gãy lưng tất nhiên phải có cọng rơm cuối cùng gây ra tình trạng đó (tương tự: giọt nước tràn ly). Ở đây tác giả ví von công lao của Mỹ đối với hai cuộc Thế chiến chẳng là bao mà chiến thắng Mỹ thu được lại quá lớn. Người dịch cho rằng nước Mỹ có công rất lớn trong hai cuộc Thế chiến, nhất là Thế chiến II, đặc biệt trên mặt trận Thái Bình Dương, Mỹ chiến đấu kiên cường với Phát xít Nhật, buộc Nhật đầu hàng, tạo điều kiện cho nhiều nước Châu Á giành được độc lập, thoát khỏi chế độ thuộc địa. .sup">(65).

Chính sách mở cửa, tức Open Door Policy, do Bộ trưởng Ngoại giao Mỹ John Hay đề xuất năm 1899 đẻ áp dụng cho Trung Quốc khi nước này bị các nước Phương Tây bắt nạt và xâm lược. Trung Quốc cho rằng chính sách này nhằm để quân bình lợi ích các nước phương Tây trong việc xâu xé Trung Quốc. .sup">(66). Năm 1904 Roosevelt nêu “suy luận” về chủ nghĩa Monroe là hành động tăng cường sự chuyển biến đó.

Chiến tranh Phổ - Pháp: diễn ra trong thời gian 1/1870 - 5/1871, do Pháp tuyên chiến trước, kết thúc bằng thắng lợi của Phổ, đem lại sự thống nhất

https://thuviensach.vn

Đế Chế Đức dưới sự cai trị của vua WilhelmI và đánh dấu sự sụp đổ của hoàng đế Pháp Napoléon III vad Đệ nhị đế chế Pháp, sau đó được thay bằng nền Cộng hòa thứ III. Vùng Alsace - Lorraine bị Phổ chiếm cho đến khi Thế chiến I kết thúc. Hồi ấy Bismarck đang là Thủ tướng phục vụ triều đình Hoàng Đế Phổ Wilhelm I. .sup">(67), Phổ thắng Pháp, Hoàng đế Pháp bị bắt làm tù binh. Nhưng nội bộ nước Phổ xảy ra sự chia rẽ sâu sắc về chính sách đối với Pháp. Đại sứ Đức tại Pháp nhiệm kỳ đầu tiên là Harry von Arnim chủ trương khôi phục chế độ hoàng đế của Pháp. Nhưng xuất phát từ mục đích chiến lược muốn Pháp trở nên bị cô lập, rối ren và suy yếu để sau này khó có thể cạnh tranh với Đức, Bismarck chủ trương khôi phục nền cộng hòa Pháp. Bismarck cho rằng một chính quyền cộng hòa không ổn định sẽ ở vào trạng thái cô lập bị cách ly trong một châu Âu mà chế độ quân chủ chiếm địa vị thống trị. Năm 1872, trong một bản tấu trình, Bismarck viết: “Đối với châu Âu vương triều liên hợp, quả núi lửa Paris (chính quyền cộng hòa không ổn định) không có chút nguy hiểm nào, nó sẽ tự cháy tự tắt”. Bismarck kiên trì để Pháp lập chế độ cộng hòa, để Pháp như một quả núi lửa không ổn định suốt ngày phun ra dân chủ, rơi vào tình trạng rối ren mất ổn định - đây là trạng thái lý tưởng có lợi nhất cho nước Đức. Nhưng Arnim ngoan cố kiên trì ý kiến của mình, cuối cùng ông này bị cách chức và bị tố cáo phạm tội phản quốc.

Nghị viện chế hiến (hoặc lập hiến): constituent assembly. .sup">(68) có quyền lập pháp và quyền giám sát chính phủ nhưng không được thay chính phủ nắm chính quyền. Chính phủ nên “có chức, có quyền và ổn định”. Do chính phủ lâm thời chỗ nào cũng bị Nghị viện Chế hiến cản trở níu kéo, ngày 20 tháng 1 năm 1946 De Gaulle tức giận từ chức. Mãi cho tới tháng 9 năm 1958, khi bản hiến pháp nền Cộng hòa thứ V tăng cường đáng kể quyền lực của Tổng thống được thông qua, sau khi được bầu làm Tổng thống nhiệm kỳ thứ nhất, De Gaulle mới có điều kiện để triển khai hoài bão chính trị của mình.

https://thuviensach.vn

Văn hóa Hobbles: nền văn hóa chịu ảnh hưởng của Thomas Hobbles, (xem chú thích 1 chương III), nhà triết học chính trị theo chủ nghĩa duy vật máy móc, ủng hộ chế độ quân chủ, đề ra thuyết Khế ước, có ảnh hưởng lớn tới thế giới. .sup">(69) tới văn hóa Locke
Văn hoa Locke: nên văn hóa chịu ảnh hưởng của John Locke, 1632 - 1704, triết gia duy vật người Anh, sáng lập chủ nghĩa Kịnh nghiệm, chứng minh tri thức của nhân loại bắt nguồn từ thế giới cảm tính, là người đầu tiên trình bày toàn diện tư tưởng dân chủ hiến chính, chủ trương chính thể quân chủ lập hiến, có ảnh hưởng tới triết học và chính trị thế giới. .sup">(70) và văn hóa Kant
Văn hóa Kant: nền văn hóa chịu ảnh hưởng của triết gia Đức Im - manuel Kant, 1724 - 1804, người sáng lập triết học duy tâm cổ điển Đức, chủ trương tri thức của nhân loại là hữu hạn. .sup">(71) vừa là một quá trình dài lâu vừa cũng là một quá trình quanh co lắt léo. Trong quá trình đó nếu đánh mất sự cảnh giác đối với các âm mưu quỷ kế của thế lực nước ngoài thì ắt hẳn sẽ thất bại lớn. Bởi vậy, vẫn nên gượng nhẹ đối với sự phê phán "Thuyết âm mưu", "Thuyết cạm bẫy". Các phần tử tinh anh càng không được dùng ảo tưởng "Thuyết phi âm mưu" thậm chí "Thuyết Thiên thần" để làm quần chúng nhân dân u mê.

Nicholas John Skykman (1893 - 1943), người Mỹ gốc Hà Lan, nhà chiến lược học địa lý, được gọi là 'cha đẻ chính sách vây chặt' (god father og Containment), đề xuất Rimland Theory.
Quỹ truyền thống Mỹ: tiếng Anh là The Heritage Foundationm, một think tank hàng đầu của Mỹ, có xu hướng bảo thủ, đặt trụ sở tại Washington.
Học giả Ezra Vogel, tác giả sách 'Japan As Numberone'
Sự thăng trầm của các cường quốc: tức The Rise and Fall of the Great Power' Economic Change and Military Conflict From 1500 to 2000, xuất bản lần đầu năm 1987.
Hiệp định Quảng trường: Tức Plaza Accord, là thỏa ước tài chính do Mỹ, Nhật, Đức, Anh, Pháp ký ngày 22/9/1985 tại khách sạn Plaza (Plaza nghĩa

https://thuviensach.vn

là Quảng trường), thành phố New York; nội dung chính là hạ giá đồng dollar Mỹ so với đồng Yên Nhật và đồng Mác CHLB Đức.
Nguyên văn bản tiếng Trung Quốc là 1988, có lẽ là in nhầm, người dịch sửa là 1998.
Bức màn sắt (Iron Curtain) là từ để gọi biên giới địa lý, biến giới tư tưởng mang tính biểu tượng chia cắt Châu Âu thành hai khu vực riêng từ cuối Thế chiến II đến cuối Chiến tranh lạnh (1991). Tháng 2/1946, Stalin phát biểu khẳng định Chủ nghĩa Cộng sản sẽ thắng và Chủ nghĩa Tư bản sẽ bị lật đổ, Liên Xô quyết tâm thiết lập chế độ Cộng sản ở Đông Âu. Trong diễn văn 'Nguồn tiếp sức cho Hòa Bình' tại Đại học West - minster ở Fulton, Missouri (Mỹ) ngày 5/3/1946 , Winston Churchill (lúc này không còn là thủ tướng, nhưng vẫn có tiếng nói mạnh mẽ trên chính trường Anh) phản đối việc Stalin lập 'Bức màn sắt' ở Đông Âu, coi đó là biểu tượng chia cắt Châu Âu. Churchill kêu gọi Mỹ ngăn chặn Stalin lôi các nước Tây Âu vào bên trong bức màn sắt.
Bản tiếng Trung Quốc in sai là Georger Tanya. Người dịch đã tra cứu lại, tên chính xác là Georger Santayana, 1863 - 1952, nhà thơ và triết gia Mỹ gốc Tây Ban Nha. Câu cách ngôn này nguyên văn là 'Those who cannot remember the past are condemned to repeat it'. (Ai quên quá khứ thì sẽ bị lên án là lặp lại quá khứ). Nguồn: ' The Life of Season'.
China's strangery for of strang nation xuất bản năm 2007.
Trung Mỹ quốc: tiếng Anh Chimerica; do Niall Ferguson (người Anh, giáo sư môn lịch sử tại Đại học Harvard) và Moritz Schularick (phó giáo sư kinh tế học tại John F. Kennedy Institute of the Free University of Berlin) đưa ra cuối năm 2006.
Năm 1812 Châu Âu chìm trong chiến tranh, Hoàng đế Pháp Napoléon đưa đại quân tấn công Nga, kết quả đại bại, binh sĩ chết gần hết do đói rét; nhân dịp đó nhiều nước Châu Âu (kể cả Anh) nổi lên chống Pháp. Cũng năm đó Mỹ tuyên chiến với Anh; quân đội Anh chiếm thủ đô Mỹ, lẽ ra Mỹ sẽ gặp nhiều khó khăn, nhưng vì Anh đang dốc sức đánh Pháp, chính phủ Anh, sợ thua Napoleon nên không dám tiếp tục đánh Mỹ mà cuối cùng năm 1814

https://thuviensach.vn

Anh ký hòa ước vơi Mỹ, nhờ đó Mỹ thoát nạn chiến tranh (1815 Anh và Phổ thắng Pháp). Vì thế tác giả nói tai họa của Châu Âu là cơ may của Mỹ.
Chính phủ quân phiệt Bắc Dương: chính phủ của tập đoàn quân phiệt phong kiến do Viên Thế Khải lập cuối đời nhà Thanh. Năm 1901 Viên nhậm chức Đại thần Bắc Dương. Sau Cách mạng Tân Hợi (1911), Viên cướp lấy chức Đại Tổng thống, hình thành tập đoàn quân phiệt đàn áp nhân dân, bán nước. Năm 1916, Viên chết, tập đoàn này chia rẽ, hỗn chiến với nhau; năm 1927 bị quân đội chính phủ cách mạng Tôn Trung Sơn tiêu diệt trong chiến tranh Bắc phạt.
Tại hội nghị Hòa bình Paris (18/1 - 28/6/1919, có 32 nước tham gia, họp ở điện Versailles) nhằm giải quyết các vấn đề sau Thế chiến I, Tổng thống Mỹ Wilson đề ra kế hoạch hòa bình, trong đó có thỏa hiệp để Nhật kế thừa các đặc quyền của Đức tại tỉnh Sơn Đông trung Quốc, phái đoàn trung Quốc phản đối, không kí hòa ước Versailles.
Ở đây tác giả muốn nói về Hội nghị Yalta (Yalta Conference), tức hội nghị thượng đỉnh Mỹ - Liên Xô - Anh họp tại Yalta (Liên Xô) 4 - 11/2/1945 bàn các vấn đề sau khi Đức phát xít đầu hàng. Trong đó vì để tránh xung đột với Liên Xô, Mỹ đồng ý để Liên Xô được hưởng các đặc quyền của nước Nga Sa Hoàng tại Trung Quốc, như quyền thuê quân cảng Lữ thuận - Đại Liên (một cảng biển và đô thị công nghiệp quan trọng của Trung Quốc) và khai thác một số tuyến đường sắt, thừa nhận giữ nguyên tình trạng hiện có của CHND Mông Cổ (mà Trung Quốc cho là đất của mình)...
Khoản bồi thường Canh Tý: Năm 1900 Liên quân 8 nước phương Tây xâm lược Trung Quốc, năm sau ép chính quyền Mãn Thanh ký hiệp ước Tân Sửu, buộc Trung Quốc bồi thường cho 8 nước này 450 triệu lạng bạc (450 triệu dân, mỗi người nộp 1 lạng), gọi là khoản bồi thường Canh Tý. Năm 1908 - 1940, nhưng quy định chỉ dùng vào việc cho trung Quốc cử học sinh sang Mỹ du học. Nhờ đó trung Quốc có được một đội ngũ nhân tài cấp cao, về sau họ có đóng góp quyết định vào việc làm bom nguyên tử, vệ tinh và tên lửa.
The Pentagon's New Map: War ang Peace in the Twenty - First Century; xuất bản năm 2004.

https://thuviensach.vn

Charles Krauthammer: Nhà báo Mỹ nổi tiếng, sinh 1950, tứng đoạt giải Pulitzer.
Một lực lượng trước kia ít được chú ý nay nổi lên - ý nói lực lượng cuae bọn khủng bố nổi lên sau vụ 11 tháng 9.
Samuel Philipa Huntington, 1927 - 2008, nhà khoa học chính trị nổi tiếng nước Mỹ, tác giả học thuyết 'sự đụng độ giữa các nền văn minh' ('Clash of Civilizations', đề ra năm 1993).
Thời kỳ bùng nổ dân số: Tiếng Anh là Baby Boom, thời kỳ 1946 - 1964 số dân Mỹ tăng thêm 78 triệu.
Ngũ Bá Xuân Thu: Thời Xuân Thu (770 - 476 trước CN), Trung Quốc chia làm hơn 140 tiểu quốc chư hầu, đánh nhau liên miên, thông tính nhau, cuối cùng còn 5 nước lớn mạnh lại tiếp tục đánh nhau giành quyền bá chủ thên hạ. Vua của 5 nước chu hầu tranh bá chủ lớn nhất là Tề Hoàn Cung, Tống Tương Công, Tấn Văn Công, Tần Mục Công và Sở Trang Công được sử Trung Quốc gọi là 'Xuân Thu Ngũ Bá', tức 5 bá chủ thời Xuân Thu.
Thất Hùng Chiến Quốc: 7 nước chư hầu mạnh nhất cuối thời Đông Chu thuộc thời kỳ Chiến Quốc (475 - 221 trước CN), là nhà nước Tề, Sở, Yên, Hàn, Triệu, Ngụy, Tần. Năm 221 trước CN Tần hoàn tất việc diệt 6 nước, thống nhất Trung Quốc.
Ngũ Đại tức 5 đời: Sau đời Đường, thời gian 907 - 960 tại miền Bắc Trung Quốc lần lượt lập 5 chính quyền Lương, Đường, Tấn, Hán, Chu; lịch sử gọi là Ngũ Đại.
Nguyên văn Chữ Hán: Tiên hoàng lập quốc dụng văn nho, kỳ sĩ đa vi bút mặc câu.
Sung quân: đưa tội phạm tới vùng biên ải làm lính thú hoặc làm lao dịch, được coi là một tội lưu đày.
Di chuyển triều đình về miền nam: Ở đây nói việc nhà Tống chuyển kinh đô xuống miền nam: năm 1127, triều đình Bắc Tống bị nhà Kim (một liêu quốc ở phía Bắc) tấn công, chiếm kinh đô Khai phong, bắt giam vua. Nhà Tống tiếp tục chống lại nhà kim. Năm 1411 hai bên thỏa thuận nhà Tống cắt toàn bộ miền bắc Trung Quốc cho nhà Kim và chuyển kinh đô xuống miền Nam (Hoàng Châu).

https://thuviensach.vn

Quách Sĩ Lập là tên chữ hán của Karl Friedrich August Gutzlaff (tên tiếng Anh là Charles Gutzlaff), người Phổ, 1803 - 1851, một trong những nhà truyền đạo Tin Lành đầu tiên sang Viễn Đông truyền giáo. Tại Hong Kong hiện có đường phố Gutzlaff đặt tên ông.
Publius Flavius Vegetius Renatus, 400 AD, có viết một số tác phẩm về đề tài chiến tranh , quân sự.
Lên Lương Sơn: lấy tích trong tiểu thuyết Thủy Hử, do không chịu nổi sự đàn áp và thối nát của triều đình nhà Bắc Tống, 108 hảo hán lên Lương Sơn nhập bọn với nhau khởi nghĩa chiến đấu chống lại triều đình.
Weber: Có nhiều người cùng tên Weber; ở đây có lẽ tác giả muốn nói đến Max Weber, người ĐỨc, 1864 - 1920, một trong ba nhà tiên phong về lý thuyết quản lý cổ điển, người đặt nền móng cho ngành xã hội học.
Machiavelli tức Micolo Machiavelli, 1469 - 1527, nhân vật trung tâm của bộ máy chính trị nước Ý thời kỳ Văn nghệ phục hưng, nhà chính trị nhân văn kiệt xuất kiêm nhà thơ, nhà âm nhạc; có cống hiến lớn về chính trị, quân sự, văn học; nổi tiếng với hai tác phẩm The Prince (Quân vương) và Discourses on Livy (Bàn về chủ nghĩa cộng hòa).
Nguyên tắc 'Bảo đảm hủy diệt lần nhau': Mutual assured destruction (M.A.D), một học thuyết chiến lược quân sự và chính sách an ninh quốc gia, trong đó việc hai bên tham gia chiến tranh sử dụng hết mức vũ khí hạt nhân sẽ dẫn tới hậu quả cả hai bên tấn công và phòng ngự đều cùng bị hủy diệt, theo đó những nước có vũ khí hạt nhân không được tấn công nước khác bằng vũ khí hạt nhân bởi điều xảy ra chắc chắn là hai bên cùng hủy diệt.
Phố Wall: Từ dùng để chỉ thế lưucj tư bản tài chính Mỹ (Phố Wall ở thành phố New York là nơi tập trung nhiều cơ quan đại diện các công ty tài chính Mỹ).
Kim Môn và Mã Tổ là hai quần đảo ở eo biển Đài Loan. Nơi đây là chiến trường chính giữ Đài Loan và Trung Quốc trong những năm 1950 - 1960; cũng là đề tài tranh cãi kịch liệt giữa hai ứng viên Tổng thống Mỹ (Kennedy và Nixon) trong cuộc chạy đua vào nhà Trắng năm 1960 về việc

https://thuviensach.vn

có nên sử dụng vũ khí nguyên tử với Trung Quốc trong trường hợp Đài Loan bị tấn công.
Dự án 'Hai đạn, một vệ tinh': tiếng Trung Quốc là 'Lưỡng đạn nhất tinh': ban đầu là bom nguyên tử, tên lửa và vệ tinh tinh nhân tạo. 'Đạn' thứ nhất là bom nguyên tử, sau diễn biến thành bom nguyên tử và bom khinh khí. 'Đạn' thứ hai là tên lửa. 16/10/1964 Trung Quốc thử thành công nổ quả bom nguyên tử đầu tiên; 17/6/1967 thử thành công nổ bom khinh khí; 24/4/1970 phóng thành công vệ tinh nhân tạo đầu tiên.
Đại cách mạng Pháp lật đổ chế độ quân chủ, lập chế độ quân chủ lập hiến, ngày 20/9/1972 lập chế độ cộng hòa. 10/8/1972, vua Louis và hoàng hậu là Marie Antoinette (người Áo) bị bắt. 17/1/1793, via Louis bị kết án tử hình với tội danh âm mưu chống lại tự do nhân dân và an ninh chung. Hoàng hậu cũng lên máy chém ngày 16/10.
Sáu nước bị nhà Tần diệt: thời gian 230 - 221 trước Công nguyên, vua nước Tần và Doanh Chính thông tính 6 nước chư hầu Hàn, Triệu, Ngụy, Sở, Yên, Tề, hoàn thành thống nhất Trung Hoa. Năm 206 tr. CN nhà Tần bị Lưu Bang và Hạng Vũ tiêu diệt.
Một nghèo hai trắng: Nghèo: cơ sở vật chất kém; trắng: văn hóa khoa học lạc hậu. Đây là lời Mao Trạch Đông nói trong bài 'Bàn về 10 mối quan hệ lớn': 'Tôi từng nói, chúng ta một là 'nghèo', hai là 'trắng'. 'Nghèo' là công nghiệp không có bao nhiêu, nông nghiệp cũng không phát triển; 'Trắng' là trang giáy trắng, trình độ văn hóa, trình độ khoa học đều chưa cao.'
Một giàu hai công bằng: một là giàu, hai là phân phối công bằng của cải.
Immanuel Wallerstein: người Mỹ (1930 -), nhà xã hội học, nhà khoa học lịch sử xã hội và nhà phân tích các hệ thống thế giưosi. Tác phẩm nói ở đây là cuốn The Deckine of American poxer: The U.S. in a Chaptic World.
Suy thoái Hếi là nói sự thoái kinh tế Nhật dưới triều đại Heisei. Heisei (âm Hán Nhật Bình Thành) là tên gọi triều đại Nhật Hoàng do vua Akihito (Minh Nhân) trị vì từ 1989 cho tới nay.
Dân tộc Đại hòa: tên gọi theo âm hán - Nhật của dân tộc Nhật bản.
Nguyên văn chữ Hán trong Kinh Dịch: An nhi bất vong nguy, tồnnhi bất vong cong, trị nhi bất vong loạn.

https://thuviensach.vn

Tư Mã Tương Như: (khỏng 179 trước CN - ?) nhà văn chuyên viết phú (một thể văn vần) nổi tiếng thời Tây Hán Trung Quốc. Nguyên văn chữ Hán câu này là: Minh giã viễn kiến vu vị manh, nhi trí giả tị nguy vu vô hình.
Orange: tên một gia tộc danh giá ở Châu Âu, nguyên quán tại lãnh địa Orange, nhiều thế hệ cai trị Hà Lan, trong đó William III từng làm vua nước Anh, Scotland và Ireland (1689 - 1702); gia tộc này từ 1815 cho tới nay là hoàng gia cai trị Hà Lan trên danh nghĩa.
Sau các vụ khiêu khích của Anh, ngyaf 18/6/1812, Mỹ tuyên chiến với Anh đốt nhà Quốc hội Capitol và Nhà Trắng ở thủ đô Wáhington. Tháng 12/1814, hai nước ký Hòa ước, chấm dứt chiến tranh, lãnh thổ Mỹ giữ nguyên trạng.
Valery Boldin: sinh 1935, năm 1981 tham gia ê kíp Gorbachev, sau làm trợ lý của tổng Bí thư đảng Cộng sản Liên Xô Gorbachev rồi Chánh văn phòng Tổng thống thời Gorbachev. Tác giả cuốn Mười năm rung chuyển thế giới: Thời đại Gorbachev do chánh văn phòng của ông chứng kiến (tiếng anh: Ten Years that Shook the World: The Gorbachev Era as Witnessed by his Chief of Staff, xuất bản 1994.
Romain Rolland (1866 - 1944): nhà văn, nhà haotj động xã hội chống chiến tranh, đoạt giải Nobel Văn học năm 1915.
3\. 'giấu mình chờ thời': Nguyên văn tiếng Trung Quốc - 'thao quang dưỡng hối', nghĩa là giấu thực lực, vờ ngu giả dại, chờ thời cơ.
4\. Ohmae Kenichi: (sinh năm 1943), tiến sĩ vật lý hạt nhân, nhà quản lý học, nhà bình luận kinh tế nổi tiếng, từng phụ trách công ty Mekin - sey company... Tác phẩm tiêu biểu có: 'Thế giới không biến giới', 'Tương lai lớn của sân khấu toàn cầu'.
5\. 'Khi Trung Quốc thống trị thiên hạ': sự trỗi dậy của Vương quốc trung ương và hồi kết của thế giới phương Tây' tức sách When China Rules the world: The Rise ò the Middle Kingdom end the End oF the Western World, xuất bản năm 2009. Tác giả Martin Jacques, người Anh, sinh 1945, học giả và nhà báo, hiện là cây bút bình luận của báo The Times, giáo sư thỉnh giảng của Đại học Nhân dân Bắc Kinh.

https://thuviensach.vn

6\. 'Thời báo Hoàn cầu': Một phụ trương của Nhật Báo Nhân Dân, cơ quan của Trung ương Đảng Cộng Sản Trung Quốc
7\. Feodor Mikhailovich Dostoevsky, 1821 - 1881, nhà văn người Nga chuyên viết về sự bình đẳng trong xã hội; nổi tiếng với các tác phẩm 'Thằng Ngốc', 'Tội ác và trừng phạt'...; từng bị đày do tham gia cách mạng.
8\. De Gaulle tức Charles André Marie Joseph De Gaulle, 1890 - 1970, người lãnh đạo phong trào 'nước Pháp Tự do' chống Phát xít Đức trong thế chiến thứ II; sau khi nước Pháp được giải phóng từng làm người đứng đầu chính phr Pháp lâm thời, rồi Thủ tướng (1944 - 1946; 1958), Tổng thống Pháp (1959 - 19690, chủ trương ngoại giao độc lập tự chủ không lệ thuộc Mỹ
Công ty Đông và Tây Ấn Độ: ở đây tác giả muốn nói về công ty Đông và Tây ấn độ của Hà Lan (xin chớ nhầm với công ty Ấn Độ của Anh). Công ty Đông Ấn của Hà Lan, tên tiếng Anh Dutch East India Company (tên đầy đủ là Dutch United East India Com), tiếng Hà Lan Vereenig de Ootindische Compagnie, viết tắt VOC. lập 1602, giải tán 1799, là công ty tư nhân lớn nhất thế giới đương thời, có tính chất một nhà nước. Công ty có quân đội riêng gồm 10 nghìn lính đánh thuê, đội thương thuyền vũ trang 150 tàu, đội chiến thuyền 40 tàu, có cả nhà máy đóng tàu; cổ tức của công ty cao tới 40%. Công ty này năm 1624 phát hiện và lập thương cảng tại Mỹ, đặt tên là New York. Công ty Tây Ấn của Hà Lan (Dutch West India Com, thành lập năm 1621, là một chi nhánh của công ty Đông Ấn) là công ty tư nhân mạnh nhất, hiệu quả nhất thế giới xưa nay (hơn cả Microsoft, IBM, GM thời nay), lợi nhuận cao tới 200 - 300% (ngày nay công ty có lợi nhuận cao nhất là 20 - 30%)
FED: viết tắt từ Federal Reserve System, tức Cơ quan Dự trữ Liên bang, tức Ngân hàng Nhà nước Mỹ.
Trò chơi kết cục bằng số không: tiếng Anh là rezo - sum game: các bên tham gia trò chơi cạnh tranh gay gắt với nhau, được của bên này có nghĩa là mất của bên kia, được và mất của hai bên cộng lại thì mãi mãi bằng rezo (số không); noi cách khác, không tồn tại khả năng hai bên cộng tác với nhau.

https://thuviensach.vn

Clausewitz: Karl von Clausewitz, 1780 - 1831, người Đức, nhà lý luận quân sự và sử gia quân sự; tác phẩm chính 'Bàn về chiến tranh' (On war), chủ trương chiến tranh là sự tiếp tục của chính trị, đề xuất quan niệm chiến tranh tổng thể.
Bismarck: Otto Eduard Bismarck, 1815 - 1898, thủ tướng vương quôc Phổ (1862 - 1890), Tể tướng đế quốc Đức (1871 - 1890), lãnh đạo lực lượng quân đội đánh bại Pháp, Áo thống nhất nước Đức, còn gọi là 'Thủ tướng thép'.
Georrge Frost Kennan (1904 - 2005), nhà chiến lược Mỹ, người sáng lập học thuyết ngăn chặn Liên Xô, cha đẻ của chiến lược chiến tranh lạnh.
Thanh gươm sắc Damocles: Theo truyền thuyết Hy Lạp cổ, Damocles là một bề tôi nhưng lại muốn làm vua; biết vậy, nhà vua bèn mở tiệc mời Damocles ngồi vào ngai vàng, phía trên có một thanh gươm sắc treo bằng sợi lông bờm ngựa (là loại sợi rất dễ đứt), nhằm để Damocles hiểu hoàn cảnh nguy hiểm của kẻ làm vua. Điển tích này dùng để nói tai họa sắp giáng suốt.
Bản gốc tiếng Trung Quốc viết nhầm là 9, người dịch sửa là 8.
Sir Winton Churchill, 1874 - 1965, nhà chính trị, nhà văn, Thủ tướng nước Anh 1940 - 1945, người lãnh đạo nước Anh chống lại Phát xít Đức trong thế chiến thứ II, ông đạt giải Nobel văn học năm 1953
1. (Đơn vị tiền tệ Ấn Độ)
2. Giờ cao điểm
1. Tên con chó - ND
1. Sinh năm 1943, là Tổng tư lệnh Bộ tham mưu của Quân đội Pakistan. Ông lên nắm chức tổng thống thông qua một cuộc đảo chính. Ông lên nắm quyền ngày 12 tháng 10 năm 1999, sau khi lật đổ Nawaz Sharif, Thủ tướng được bầu cử, và từ đó ông nắm quyền đứng đầu cơ quan hành pháp. Sau đó ông giữ chức Tổng thống Pakistan
1. Một công ty địa ốc lớn ở Ấn Độ
2. Một nghi thức truyền thống của người Hindu
1. Tổ chức Y tế Thế giới
1. Một loại nệm đặc trưng của Ấn Độ

https://thuviensach.vn

1. Thịt Kashmiri và trứng
1. Một lễ hội truyền thống của người Hồi giáo
2. Danh hiệu của Vua chúa
1. Người hành hương tới Mecca - ND
1. Một quần đảo thuộc Ấn Độ
1. Ở đây, tác giả đang đề cập tới món của hồi môn mà nhà gái phải cho cô dâu trước khi về nhà chồng theo tập tục của người Ấn
1. Ấn Độ có ba ngôn ngữ chính là tiếng Anh, tiếng Hindi và tiếng Urdu; tác giả là người vùng Peshawar, địa phương sử dụng tiếng Hindko làm ngôn ngữ chính
1. Lễ hội thả diều kéo dài hai ngày, diễn ra ở Lahore, thủ phủ tỉnh Punjap
1. Sau Thế chiến II, Anh trao trả độc lập cho Aán Độ và phân chia lãnh thổ này dựa trên cơ sở tôn giáo: Tây Pakistan, Đông Pakistan (Hồi giáo) và Ấn Độ (đạo Hindu). Năm 1971, Đông Pakistan tách ra thành lập nước Cộng hoà Nhân dân Bangladesh. Từ đó, lãnh thổ Pakistan chỉ còn ở miền tây.
2. (1953 - 2007): Cựu Thủ tướng Pakistan, người lãnh đạo Đảng Nhân dân Pakistan (PPP)
3. Hai tác phẩm trường ca cổ của Pakistan
1. Đàn ông
1. (1898 – 1982): nhà thơ Ấn Độ
1. Abe: Abraham Lincoln
Louis Guimbaud: Người mẹ của Victor Hugo.
Louise Barthou: Trung tướng Hugo, tr. 43.
Sđd. tr. 47.
Sđd. tr. 53.
Sainte - Beuve: Chân dung hiện đại, Q.II, tr.179.
Theo Hồi ký của Guttinguer.
Thần kịch nghệ trong huyền thoại Hy Lạp.
Nàng thơ Pháp; Số ra ngày 12 tháng năm 1824.
Về nước Đức.
Léon Séché: Văn đoàn Nàng thơ Pháp, tr.82.
Victor Hugo: Thư từ trao đổi, Q.I, tr. 3061.

https://thuviensach.vn

Victor Hugo: Gởi cha, tr. 107.
s.đ.d. tr. 106.
Victor Hugo: Thư từ trao đổi. Q.I, tr. 400.
S.đ.d. Q.I, tr. 402.
s.đ.d. Q.I, tr. 403.
s.đ.d. Q.I, tr. 406.
s.đ.d. Q.I, tr. 413.
Victor Hugo: Lễ đăng quang của Charles X, (Thơ ca ngợi và balat, tr. 148).
Victor Hugo, theo lời kể một nhân chứng, của đời ông, Q.II, tr. 138.
s.đ.d. Q.II, tr. 130.
balat (ballade): loại thơ trữ tình gồm bốn đoạn.
Victor Hugo: Thơ ca ngợi và balat, tr. 336.
Sainte - Beuve: Những ngày thứ hai đầu tiên, Q.I, tr.179.
Sainte-Beuve: s.đ.d. Q.I, tr.173.
Victor Hugo: Lại nói với em (Thơ ca ngợi và balat, tr.262)
Sainte-Beuve: Truyện kể cho Adèle, tr.23.
Charles Bruneau: Lịch sử ngôn ngữ Pháp, Q.XII, tr.199-204.
Sainte-Beuve: Thư từ trao đổi, Q.I, tr.78-81. và ánh sáng.
Victor Hugo: Thư từ trao đổi, tr.456.
A fred de Musset: Mardoche, I.
Thành phố Trébizonde và cô gái tóc vàng.
Hoàng hậu và thuyền tatan.
Victor Hugo: Sara người phụ nữ tắm (Nét đẹp phương Đông, tr.690).
Claude Roy: Europe, 2-3-1952, tr.82.
Victor Hugo: Nét đẹp phương Đông, tr.744.
Victor Hugo: Người (Nét đẹp phương Đông, tr.752).
Afred de Vigny: Nhật ký một nhà thơ, tr.892-893.
Victor Hugo: Bài tựa của Nét đẹp phương Đông, tr.615-622.
Armrand Hoog.
Henri Brémond.
Cuộc đời, tư tưởng và thơ của Joseph Delorme, tr. 27.
Vigny.

https://thuviensach.vn

Frédéric Saulnier. Lorme. Đề từ: Tres par una. Ba người đàn ông cho một
Sainte-Beuve: Khoái lạc (Volupté), Q.I, tr. 59-60.
Sainte-Beuve: An ủi (Consolations), tr. 5-8
Sainte-Beuve: Sách tình (Livre d'amour), tr. 31-32.
Sainte-Beuve: Khoái lạc, Q.I, tr. 108.
Victor Hugo: Thư từ trao đổi, QI, tr. 462.
Achate: nhân vật trong Enneêde (Virgile).
Sainte-Beuve: Toàn bộ thư từ trao đổi, Q.I, tr. 179-180.
Ernest Dupuy.
Sainte-Beuve: Những ngày thứ hai mới, Q.V, tr. 456.
Victor Hugo: Thư trừ trao đổi, QI, tr. 472.
Victor Hugo: Lá thu, XIV, tr. 52-53.
S.đ.d, XVII, tr. 58.
Juste Olivier: Paris 1830, tr. 221.
Victor Hugo: Vậy đâu là hạnh phúc? (Lá Thu, XVIII, tr. 61-62.
Victor Hugo: Dọc sau tháng Bảy 1830 (Những khúc ca hoàng hôn).
Sainte-Beuve: Khoái lạc, Q.I, tr. 321.
Quá trình của Nhà Thờ Đức Bà Paris, tr. 448.
Emile Faguet: Thế kỷ XIX, tr. 201.
N.tr
Victor Hugo: Nhà Thờ Đức Bà Paris.
Sainte-Beuve: Toàn bộ thư từ trao đổi QI, tr. 222-223.
Sainte-Beuve: Tuổi thơ của Adèle (Sách tình, IV, tr.8) vải).
Sémélé: Nữ thần, người yêu của Zeus và mẹ của Dionysos.
Sainte-Beuve: Sách tình, XI, tr.40.
Victor Hugo: Tình yêu - Đống đá, tr.415.
Victor Hugo theo lời kể một nhân chứng đời ông. Quyển I, tr.31-32.
Louis Guimbaud: Người mẹ của Victor Hugo, tr.175.
Victor Hugo: Tuổi thơ tôi (Thơ ca ngợi và balat, tr. 254)
Victor Hugo theo lời kể một nhân chứng đời ông, Q.I, tr.53.
L.Barthou, Trung tướng Hugo, tr.74-75.
Victor Hugo: Chuyện xảy ra ở ngõ Feuillantines.

https://thuviensach.vn

Victor Hugo theo lời kể một nhân chứng đời ông, Q.I, tr.55-56.
Victor Hugo: Ngày cuối cùng của một kẻ bị án, tr.681.
Victor Hugo: Rừng Đen, (Trên đường, Q.II, tr.469).
Victor Hugo: Hành vi và lời nói, Q.I, tr.14
Victor Hugo: Pyrénées (Trên đường, Q.II, tr.298).
Léopold Mabilleau: Victor Hugo, tr.8.
Larron: Kẻ cắp. Trên đất nước bị xâm lược.
Victor Hugo: Nghệ thuật làm ông, IX, tr.493-495.
Louis Guimbaud: Người mẹ của Victor Hugo, tr.210.
Victor Hugo: Ngày cuối cùng của người bị án, tr.68.
Léopold Mabilleau: Victor Hugo, tr.8 .
Sainte-Beuve: Sách tình, XIII, tr.93-94.
Hiện nay, đây là quảng trường Vosges, số 6 là viện bảo tàng Victor Hugo.
Victor Hugo: Những tiếng nói nội tâm, tr.415.
Afred de Vigny: tác giả Eloa.
Antony và Emile Deschamps.
Victor Hugo: Về Mirabeau.
Juliette Drouet: Ngàn lẻ một bức thư tình gởi Victor Hugo, tr.40.
s.đ.d. tr.46.
s.đ.d., tr.51.
André Billy: Sainte - Beuve, cuộc đời và thời đại, Q.I, tr.253.
Victor Hugo: Trầm tư, Q.II, tr.90.
Victor Hugo: Nỗi buồn của Olympio (Ánh sáng và bóng tối, tr.631).
Kính gửi đức vua Louis-Philippe, sau bản án tuyên đọc ngày 12 tháng bảy 1839. Nhà vua vừa mất người con gái, Marie, chết ở tuổi hai mươi sáu; 'đứa trẻ hoàng gia' là con trai của quận công d’Orléans.
Paul Souchon: Hai người vợ của Victor Hugo, tr.115-116.
Tiểu thuyết của Théophile Gautier, xuất bản năm 1837.
Nơi Adèle Hugo đang ngồi mẫu cho họa sĩ vẽ.
Ý muốn nói tới vở Ruy Blas vừa được xuất bản.
Léopold Mabilleau: Victor Hugo, tr.74.
Viector Hugo: Sông Rhin.

https://thuviensach.vn

Charles-Isidore Vacquerie mất một tháng sau đám cưới con trai, tháng ba 1843
Sainte-Beuve: Toàn bộ thư từ trao đổi.
Thư chưa xuất bản.
Thư chưa xuất bản.
Victor Hugo theo lời kể một nhân chứng của đời ông, Q.I, tr.274
Sainte-Beuve: Chân dung hiện đại, Q.I, tr.39
Louis Barthou: Trung tướng Hugo, tr.88.
Victor Hugo: Ngày cuối cùng của một người bị án, tr.682
Victor Hugo: Thư từ trao đổi, Q.I, tr.291
Louis Barthou: Trung tướng Hugo, tr.95.
Louis Barthou: Trung tướng Hugo, tr.99.
Tháng tư 1810, Henry - Francois - Martin - Chopine, chồng của Marguerite Hugo, đã bị giết tại Tây Ban Nha trong một trận phục kích.
Victor Hugo: Những tập thơ Pháp chưa xuất bản (1815-1818), tr.29.
Victor Hugo: Truyền thuyết thế kỷ, Q.I, XXI, tr.490.
Victor Hugo: Tuổi thơ tôi (Thơ ca ngợi và balat, tr.255).
Marcel Prourt: Jean Santeuil, Q.I, tr.42.
Victor Hugo: Gởi đồng bào, ngày 26 tháng năm 1848.
Victor Hugo: Những người khốn khổ.
Victor Hugo: Kỷ niệm riêng (Souvenirs personnels, tr. 99).
Victor Hugo: s.đ.d. tr.115.
Victor Hugo: Hành vi và lời nói, Q.I tr. 158.
Victor Hugo: S.đ.d tr. 160.
Victor Hugo: S.đ.d. tr.176.
Victor Hugo: S.đ.d. tr. 651
Victor Hugo: S.đ.d. tr. 182.
Victor Hugo: S.đ.d. t. 212.
Raymond Escholin: Một người tình thiên tài, tr. 351
Raymond Escholier: S.đ.d. tr. 351-353
Louis Guimbaud: Victor Hugo và Juliette Dronet, tr. 169.
Victor Hugo: Hành vi và lời nói, Q.I, tr.351-352.

https://thuviensach.vn

Victor Hugo: S.đ.d Q.I, tr.255-257.
Victor Hugo: William Shakespeare. tr.476.
Victor Hugo: Những người khốn khổ.
Victor Hugo: Napoléon kẻ tiểu nhân, tr.141-143.
Chuyến đi của một người đàn bà tới Epitzberg, của Léonie d'Aunet.
Jean - Bertrand Barrère: Hugo, con người và tác phẩm, tr.129.
Hồi ký của Pierre Foucher, Paris, 1929.
Gustave Simon: Cuộc đời một người đàn bà.
Juliette Drouet: Ngàn lẻ một bức thư tình gởi cho Victor Hugo.
Juliette Drouet: Ngàn lẻ một bức thư tình gởi cho Victor Hugo.
Paul Berret.
Paul Berret.
Paul Berret.
Tiếng Anh trong nguyên bản.
Tiếng Anh trong nguyên bản.
Victor Hugo và hai con trai.
Victor Hugo: Thư từ trao đổi, Q.I, tr.294.
Victor Hugo: Thư từ trao đổi, Q.I, tr.294-295.
Victor Hugo: Đại dương, LIV, tr. 91.
Victor Hugo: Ba tập thơ Pháp, tr.43-44.
Victor Hugo: Những người khốn khổ, phần I, quyển III, chương 4, tr.121-123.
Victor Hugo theo lời kể một nhân chứng của đời ông, Q.I, trang 378.
sđd. tr.380.
E. Benôit - Levy: Tuổi trẻ của Victor Hugo, tr.199.
Theo Paul Berret.
E. Benoît - Levy: Tuổi trẻ của Victor Hugo, tr.217.
Victor Hugo: Thư từ trao đổi, Q.I, tr.197.
Victor Hugo: Những cuộc giã từ tuổi thơ, tr.445.
Theo Louis Barthou.
Victor Hugo: Khát vọng Vinh quang (Đại dương, VI, tr.31).
Victor Hugo: Truyền thuyết thế kỷ, bài tựa.

https://thuviensach.vn

Victor Hugo: Thư từ trao đổi. Q.II, tr.310.
Nhưng ông không biết rằng bên cạnh ông đang vui tươi hớn hở, những người thân của ông đang ngột ngạt. Bà Hugo càng lúc càng xa rời Guernesey. Bởi không được hạnh phúc, bà cần tiêu khiển và thích, với sự ủy quyền, được đại diện cho vinh quang của chồng tại Pháp hoặc tại Anh.
Julie Foucherm, ba mươi sáu tuổi, muốn rời xa Saint-Denis với ý định lấy chồng.
Aglaé Viénot, con gái của một công chứng viên, mà Emile Deschamps đã cưới năm 1817, chết năm 1855.
Victor Hugo: Những người khốn khổ.
Edmond và Jules de Goncourt: Nhật ký, Q.II, tr.99.
Tức là Cảnh tiên Hauteville nơi nhà thơ đưa Juliette Drouet tới ở khi nàng phải rời 'La Fallue' vì lý do ẩm ướt.
Victor Hugo: Những bài hát về đường phố và rừng, điểm lại việc phê bình, tr.467.
Victor Hugo: S.đ.d. tr. 467.
Juliette Drouet.
Victor Hugo: Thư từ trao đổi, Q.III. tr.105,
Victor Hugo: Thư từ trao đổi, Q.III, tr. 140.
Người cười, tr. 424-425.
Tức là Juju, chỉ Juliette Dronet.
Edmond de Goncourt, Nhật Ký, Q.IV, tr. 93.
Victor Hugo: Diễn văn về chiến tranh đọc tại quốc hội ngày 1 tháng ba 1871.
Victor Hugo: B.đ.d
Edmond de Goncourt: Nhật ký. QIV, tr. 181.
Henri Guillin: Victor Hugo bởi chính ông, tr. 58.
Anacréon: nhà thơ cổ đại Hy Lạp.
Victor Hugo: Trong giấc ngủ, tr. 419.
E. Benoît - Levy: Tuổi trẻ của Victor Hugo, tr. 240.
Victor Hugo: Thư cho người vợ chưa cưới, tr. 14
Victor Hugo: Thư cho người vợ chưa cưới, tr. 12.

https://thuviensach.vn

S.đ.d. tr. 89
Victor Hugo: Thư cho người vợ chưa cưới, tr. 154-155.
Victor Hugo: Thư cho người vợ chưa cưới, tr. 24.
S.đ.d. tr. 22.
S.đ.d. tr. 23.
Raymond Escholier: Một người tình thiên tài, tr. 80.
S.đ.d. tr. 22.
S.đ.d. tr. 42
Victor Hugo: Nuda (Đại dương, LIX, tr.90).
Georges Hugo: Ông tôi, tr. 31.
Victor Hugo: Nghệ thuật làm ông, tr. 424.
Emile-Constant Rochereuil (1849 - 1891).
Juliette Drouet: Ngàn lẻ một bức thư tình gởi Victor Hugo, tr. 793-795.
Louis Guimbaud: Victor Hugo và Juliette Drouet, tr. 254.
Raymond Escholier: Một người tình thiên tài, tr. 617.
Romain Rolland: Ông lão Orphée, trong tạp chí Europe, tháng hai, ba, 1952.
Mục này vô hiệu, vì Juliette đã chết năm 1883.
Henri Guillemin: Hugo bởi chính ông, tr. 58.
Romain Rolland: Bài viết đã dẫn.
Maurice Barrès: Những con người vong bản, tr. 216.
Romain Rolland: Bài viết đã dẫn.
Henri Mondor: Cuộc đời Mallarmé, tr. 470-471.
Léon-Paul Fargue.
Victor Hugo: Những đoạn phê bình, tr. 38.
Victor Hugo: Trả lời thư gởi nhà vua của ông Ourry.
Victor Hugo: Văn chương và triết học lẫn lộn, tr. 53.
S.đ.d. tr. 53.
S.đ.d. tr. 192.
Afred de Vigny: Nhật ký một nhà thơ.
Victor Hugo theo lời kể một nhân chứng của đời ông, Q. II. tr. 7.
S.đ.d. Q. II tr. 12.

https://thuviensach.vn

Victor Hugo: Thư cho người vợ chưa cưới, tr. 141.
Sainte - Beuve.
Victor Hugo: Thư cho người vợ chưa cưới, tr. 185.
S.đ.d. tr. 35.
S.đ.d. tr. 36.
S.đ.d. tr. 36.
S.đ.d. tr. 42 - 43.
Victor Hugo: Thư từ trao đổi, Q. I, tr. 322 - 323.
Victor Hugo: Thư từ trao đổi, QI, tr. 327.
Victor Hugo: Thư từ trao đổi, Q. I, tr. 327.
J. - B. Barrère: Nét độc đáo của Victor Hugo, QI, tr. 43.
Victor Hugo: Thư từ trao đổi, Q. I, tr. 330.
Victor Hugo: Theo lời một người chứng của đời ông, Q. II, tr. 51-52.
Victor Hugo: Những người khốn khổ, phần III, Q. V, tr. 391-392.
Victor Hugo: Thư cho người vợ chưa cưới, tr. 123-124.
S.đ.d. tr. 51 và tr. 55.
S.đ.d. tr. 79.
S.đ.d. tr. 84-85.
S.đ.d. tr. 64.
S.đ.d. tr. 81.
S.đ.d. tr. 64.
S.đ.d. tr. 90.
S.đ.d. tr. 90.
S.đ.d. tr. 153.
Louis Barthou: Trung tướng Hugo, tr. 115-116.
Victor Hugo: Thư cho người vợ chưa cưới, tr. 72-73.
S.đ.d. tr. 103.
S.đ.d tr. 103.
S.đ.d tr. 107.
S.đ.d tr. 106.
S.đ.d. tr. 99-101.
S.đ.d. tr. 117-118.

https://thuviensach.vn

S.đ.d. tr. 148.
S.đ.d. tr. 150.
S.đ.d. tr. 160.
S.đ.d. tr. 163.
S.đ.d. tr. 172.
S.đ.d. tr. 173.
S.đ.d. tr. 216.
S.đ.d. tr. 232.
Tu sĩ P. Dubois: Victor Hugo và những ý tưởng tôn giáo, tr. 318.
Victor Hugo: Những người khốn khổ, Phần V, Q VI, tr. 215.
Victor Hugo: Lá mùa thu, XXIII tr. 70-71.
Victor Hugo: Những người khốn khổ.
Victor Hugo: Promontorium Somnii - Căn bệnh của William Shakespeare tr. 304 và 310-311.

https://thuviensach.vn